સૂચના.

બાગે પારશા.

એટલેકે

(પારશી) પરહેજગાર લોકોનો બાગ ઇઆને કદીમથી પારશી
લોકો જે ઇઅજદાંપરસતી કરનારા અથવા નીરંનજંન
નીરાકાર ઇશવરને પરાપુરવે ભજનારા હતા તે
દાવાની શાબેતીમાં તેવો જે અશલથી ખેતાબ
બધારી ચાલતા આવેઆછે તે વીશે
તથા હાલી તે ખેતાબથી તેવો શા
વાશતે બેનશીબી ભોગવેછે
તે બાબતનો ટુક ખોલાશો.

ખાકશાર જમશેદજી વલદ મરહુમ રૂશતમજી એબને
મગફરત પનાહ દશતુર આસફંદીઆરજી
કાંમદીનજી શાહેબ ભરૂચવાલાની
તરફથી છપાવા તઈઆર કીધો,

તે

શ્રી મુંબઈ મધે, ધોબીતલાવપર નંબર ૬૯૦ વાલાં ઘેરમો
વરતમાંન પરેસમો પારશી મનચેરજી હોશંગજી જાગોશે છાપેઓ.

સને ૧૨૪૩ ઇઅજદજરદી, સને ૧૮૭૪ ઇસવી.
સંવત ૧૯૩૦ વીક્રમાજીત.

*** આ પુશતકની કીંમત એના દીબાચામાં રૂ૧) છાપીછે પણ તે પછે એનું લખાંણ અને કદ વધી જવાથી એની કીંમત રૂ૨) ની રાખીછે.

શ્રી મુંબઇ રોજ ૨૧ મો માહા ૧૨ મો શને ૧૨૪૩ ઇઆજદેજરદી.

ઇઆજદાંપરશતીનો કદીમ ખેતાબધારી તથા વીશવાશુ·

તે એક ખાશ જરતોશતી ટોલોછે એમ હીમતથી કહી શકાએછે.
શાથી કે યજદાંપરશતીનો ખાશ ખેતાબ પારશી લોકોનાં નાંમપર શાબેત
થએલોછે કાંઇ એ માંનવંત ખેતાબ કોઇ બીજી કોમવાળાનાં નાંમપર પ્ર
ખ્યાત હોએ એમ ખુલુ જણાઊ નથી.

હવો જે એ નાંમાચો અને માંનવંત ટોલોછે તેહમાંથી જે નેક
શાહેબો એ ખેતાબી મારગને પાએદારી, ઊશતવારી અને બરકરારી ઉપર
લાવી પોતાનો તથા પોતાનાં ટોલાનો ખરો હક તથા વારશીક દાવાનો ખ
હતો ઊપભોગ કરવા કરાવવાને મજબુત ખંતી તથા પુર ખુશી હશે ઇઆ
યશે હેવા આલીજનાબ બખતાવરને વીદીત કરવાની રજા લઊછુ કે આ
મારૂં "બાગે પારશા" પુશતક જોંકે શીરૂમો શ્રી ઊદવારાનાં શ્રી આતશવ
હેરાંમ ઇરાંશાહની બુજરગ બારગાહમો અરપંણ કરવામો આવ્યુછે તે છ
તાં હાલ જમાંને ચાલતી રીત પરમાંણે અગત જણાઆથી જે માંનવંત શા
હેબો કે પોતાનાં ટોલાની ઊપમાં તથા નેકબખતી વધારવા, જાલવવા તથા
હમેશાં શુધી જલવાઇ રેહેવા વીશે જેમ નીમ રાખેછે તેમજ તેવો જુદી
જુદી કોમનાં ખાશોઆંમ શાથે શુભ અને સ્વછ વીચારથી ભલાં શંબંધ
વીશે ચોકશ નજર રાખેછે તે ઉપર નજર રાખતાં આએ પુશતકનાં મુર
બ્બીપણાંનુ માંન હેવા માંનવંત ગરહશતોને લાએકછે એમ શમજી તેમની
શેવામો મોહોટાં માંન તથા ભારે નેહપ્રાંણ શાથે ભેટ કરી તેમનાં તરફથી
બીજી કાંઇ નહી પણ એટલીજ ઊમેદ રાખવામો આવેછે કે એ બાગની
અશરકારક ખુશબોઇનો લપટદાર પ્રવેશ પોતાનાં નાંમવર ટોલાનાં રોશંન
દીલ તથા દમાગમો શ્રી ઇઆજદાંનવાલાની બખશેશ ભરેલા શાચા આશ
ગથી અને શ્રી આતશવરેહરાંમ શાહેબનાં મોબારક નાંમની બરકત તથા
તેહનાં નુરાંની શોઆઓની જોત તથા ઝલકથી અને છેલુ તેવોની મુરબ્બી
ગરીનાં આધારથી શમાશ લઇ શઆદતમંદ તથા ફતેમંદ થાએ કે જેથી

તેઓનાં પુનવાંન બુજરગોની બુજરગી ભરેલી ભલી નીશાંનો બલવાંન ફીર
તી શાથે આપ્પી પુરથવીની શપાટી ઉપર ગરવથી દેખાવ આપી રહીછે તે
નવેશરથી તાજી તથા જેબાએમાંન થાએ.

એટલુંજ નહી પણ જરતોશતી આપો ટોલો જે પોતાનાં ખાશ ત
થા ખાશુલખાશ શાહેબોએ ધરમ વીરૂધ શંબંધી પકડેલી બેપરવાઈનાં કા
રણથી જે એક જેહરી તોહોમતનાં પંજામા તેવીશ વરશની લાંબી મુદ
તથી ગેરફતાર થઇ પડેઓછે બલકે એ જેહરી પંજાનો ભોગ થઈ પડે
ઓછે ને તે પંજો છોડવવાનુ અશકીઅપણુ મુખીઅ ઇઅજદાંપરશતીનાં
ધારશીક અમલો છોડી દેવાનાં તથા તેહની રેઆએત નહી રાખવાનાં કા
રણોથી નાંમદાદ તથા રૂદાદ થઈ પડેલછે તેહમાથી મોકલા થવા શારૂ બી
જો કાંઈ ઇલાજ રહ્યો નથી અને આજશુધી જે જે ઇલાજો લેવામા આ
વાછે તે બેશક કે બીન પાએ તથા હશી કાહાડવા જોગ બલકે હરીફોનાં
હાથ શીકશત આપનાર જેહરી હથીઆરછે.

પરંતુ એકજ ઇલાજ માત્રે મજબુત અને મોતબર આપરા હાથમા
છે કે આપરો કદીમ ઇઅજદાંપરશતી કાએદાવોનો રીવાજ નવેશરથી પા
છો તાજો કરવામા આવે ને તેની ખુબીનો માનવંત લાભ મેલવી આપ
વાને હમારો "બાગે પારશા" ઉપલી કોમનાં જરતોશતી શાહેબોની મુરબ્બા
ગરીનાં શાઆ નીચે પોતાની ધજા ઊડાવવાને આતુરપણુ દેખાડેછે તે આ
તુરતા દુર થઇ તો ઉપલુ અચકતપણુ ધીમે ધીમે કમતી થઇ ઉપલુ તોહો
મત ધોવાઈ જશે અને તોહોમત લાવનાર ચાતુર ભાઇબંધુવો તરફથી આ
વતા તથા હાલ શમેને વાશતે ધારવેલી શરવે ભાંજગડોનો છેડો આવી જ
શે તેની શાથે એ વીશયથી અંનજાંણાં શરવે જરતોશતી ભાઈઓ વાકફ
ગારી મેલવી એ ચડતી પાએરીનો અમલ બજાવવા તથા પોતાનાં ખાલેક
ને ઓલખવા તથા તેની શીફાતી ચીજોનો અનુભવ લેવા દીલોજાંનથી
તઇઆર થશે હેવી પકી ખાતરી થાએછે વાશતે એ શરવે નેકબખતીનો
લાભ લેવા લેવાડવા લાએક ફરજ ધરાવનારા તેવો એટલે ઉપલી કોમ
નાં જરતોશતી નેક ભાઇઓને ધારી કાહાડેઆછે ને ઊમેદ મજબુતછે કે
આએ કમતરની અરજ તેવો કબુલ રાખશે.

લા૰ શેવક, **જમશેદજી રૂશતમજી**

અ૦ કા૦ મરહુમ ભરૂચવાલા.

દોઆચો

શોરૂ કરૂચ—માહા ગીનાનીઓનો ગીનાંની. કે અજીમ કુદરતના.
કાદેર. એ. બે શીફતો જે ખાસ તેની શીફતને લાએકછે. અને એ બંને
શીફતોં જે દીવશ તથા રાતની માફક. અથવા. માએ અને બાપની સુતા
બક ઇઆ નુરલઅનવાર એટલે જે તેજોનુ તેજ તરીકે જાહેર તથા બાતેનને દર
જે અને ભેદ તથા અભેદને તાબે અને અકલેકુલ ના. નફશેકુલની જગોએ
ઓલખાએલી પુજાએલી અને ઓલખવા તથા ભજવાને લાએકનીછે કે જે
વોનાં તવક્ષુત ઇઆને બીઆંજીપણાંથી કુલેહમ પેદાએશોની નમુદારી થઇ
છે. હેવી જે ખુજરગ શોતરગ અને માહા બલવાંન શીફતો જે કુલેકુલ
અને બશીતે બશીત છે કે જેમની શીફતમો મોબદા અનમઆદ તથા અંદ
ર અને બાહેર એટલે જે દ્રષ્ટ અને અદ્રષ્ટ વગેરે હજારહા શીફતો શમાઇ તથા
ઢંકાઇ રહેલીછે તેમનો પેદાકરનાર જે શ્રી અહુરમજદ અહુ યેકતા બી
હંમતા બે મીશલોમાનીનદ અને બીચુનો બે ચીગુન તથા બીરંગોબીનમુનછેકે
જેને એક પલકમારતાંમો પોતાની માહા બલવાન શકતીનો છુપો નમુનો
પ્રકાશ કીધોછે હેવોથકોજે પલભરનાં ઇશારામાં અવલથી તે આખર સુધી કુલે
નુમાએશની ગુંનજાએશ કરીલઇ પોતે પોતામો જલકે હકીકતંન જોઇએ
તો શરવમો જાહેર અને શાક્ષી ભુત જેવો રહીને અરંગ થએો અને તે રૂ
પમાં બેઠો શૈર કરેછે અને કરાવેછે. બોલબેછે અને બોલખાએછે હેવું
જે એકકો બલકે તમાંમ એકકાવોનો એકકો તેહેની કારીગરી ના. તેહેની
બલતવારીનાં બાબમાં તેહેના અગણીત શીફાતી નામોની મોહંન અને
મોતનમાલા મન ઘટ તથા જીભવાનાં અલંકારોથી નાચોકુદીને તંન કુરબા
ન જાંનીશાર અને રેહફઆંન કરછુ કેજેની અપાર અને બેશુમાર હીમત
અને હીમાયતની બરકતથી અમે ફુરદીએનતીશ ઇઅજદાંપરસતીનાં ખા
શ અને ખરા હકનો એક ખરા હકદાર અને એક કદાંમુલકદીમ દાવાનો
શાચો ધુવેદાર તરીક આલમે અદમ આલમ અશકલ તથા આલમે ઊજાનાં
દબદબાવાળા અમીરો હાકેમો પાદશાહો અને શેહેનશાહોની હુજુરમાં તથા

દેવતાઓ સેવામાં પોતાનુગુમ નાંમ ઈનશાફના તખ્ત ઉપર મુનકશ કરીને પોતાનાં ર્યાજત દોશત ખાલેકપશંદ અને ખલકપેવંદ બુજરગોનાં મુબારક રવાન તથા ફરવશીઓને નાજાં વ. ફરહાં કરેછે.

અને એમ કરવાને બનામીજદ કેમ કરીને શકતીવાંન થઓ તેહેનો મુલ પાઓ હકીકતે જરતોશતી અને નુરે જરતોશતી એટલે જે અકલે અવલ તથા અકલે દુયંમ ઇઆને અકલે કુલ વ. નફશેકુલ ની રોશની થ્થા શાયો હતો ઇઆને એ નાંમવર આલીગોહર વક્ષવરાંન વક્ષવર અને શરવરૈયકશર બલકે શરાંનશર નીશરયત જે દીન અહુરમજદી ને નામે પ્રશીધ અને પરખ્યાતછે અને જેમાં તે રેહેબરે કાંમેલની રાહનુમાઇ નાંઅમુલય લાલ તથા ગોહરો ચોકડીબંધ અને શીલકમંદ થઇ રહેલાંછે તેહેનાં પરતવા થી છે કેજે અંમરો નોહી અને ઊમેદોબીમ નાં ચોવટ રશતામો એટલે જે તેહનાં હીકમતી અને શીરગતા એટલે જે ભેદ ભરેલા રૂપોમો અને હીકમત ભરેલા ઇશારા જડીત કલાંમોમાં પથરાએલાં અને ગુંથાએલાંછે તે શાહેબનાં પનોતાં અને પાપકરમથી છોડવી બેશકારીપર લઇ જનારાં મુબારક નાંમની બરકત અને ઈઆરી મદદગારીનુ અઊશછે તે ઉપર હજારાં હજાર તોફે દરૂદ વ શુજુદ નોજ્ધાવોકરી મતલબ ઉપર આવુંછુ.

કે આએ વરકનવીશનાં બેહેશતી બાવા જોકે એલમનાં ફેજથી બેબેહેરે હતા તોપણ તે શાહેબ એલમનાં બાંહાં હેવા હતાકે વારંવાર હેવી ખાહેશ બતાવતા અને હેવી તરગીબ આપતા કે તેમનુ કોઇબી ફરજંદ તેમનાં બુજરગ વારો જેવી નામદારી મેલીગઆછે તેવીરીતે નામ જો નીકલેં શુકર બલકે શદહજારાં શુકર કે ઓશતાદે અજલે એ બુદઓ અને એકુરો મુજ ના કેશનાં ગુમ નામપર નાંમજદ કીધો કે જેની બરકતથી ફેજથી અને ફજલતથી એક બુજદીલછતાં એક બે બીજાઅત છતાં અને એક શાગેરદીહાલતમો છતાં એક શેરેનરની માફક એક દોલતમદના મુજબ અને એક ઓશતાદની રીતે મેદાનમાં લાવી ઊભો કરેછે તેથી નાચાર જમાનાનાં ઓશતાદો શેરો અને દોલતમંદ ભાઇઓ મુરબીઓ તથા શરદારોની ખીદમતમો અરજ ગુજારી કરેછે કે મશીઅતે રબાનીથી આએ ફુરદીઊ જે એક બજાફ પારે નાં વજનથી જનમ લીએછે તેમા આએ ફુરદીએ

નવીશ કોઈ તરે મુત્તાહીમ થઈ શકતો નથી તેઉપર ગોરે બલીગ ફરમાવીને કાંઈ ભુલ ચુક નજરઆવેતો તે ઉપર નુકશ નો નકશ નહી ખેચતાં અપુની કલમથી સુધારવું અને તેવીશે આએ ન્યાજમંદને ખાનગી પત્રદવારે ખબર આપવી. કે જેથી તેમનો મોટો આભાર માનવામો આવશે.

આ એવાત રોશનછે કે જારે કોઈ ચોજનો થવાકાલઆવેછે તારે તેનો શંજોગ શેહેજ બનીજાએછે તેમજ એક દીવશે કોઈએક કેતાબ શોધતા ફકીરે હકીરનાં કેતાબ ખાંનામાંથી એક નાહાના કદનુ ગુજરાતી ચોપાનીઉ હાથ લાગુ તેનુ મથાલુ જોતાજ એકદમ હેવો એક હાલ થઓ કે તેનુ બઆન કરવાની કાઈ જરૂર જોતો નથી. કે તે મથાલુ "પારશીઓ ખોદાપરસ્તછે કે નહી" એ રીતનુ કીધેલુ છે. જારે તે હાલતમાથી કે જે એક મરજે મોતની બરાબરી કરનારો હતો તેમાંથી થએલો બચાવ જોઈ હેવો વીચાર ઉપજેઓકે શાએદ એ ચોપાનીઆ વાલાએ ખાલેશ દીલ અને પાક દીનના જરતોશ્તી ટોલાઉપર જે ખોટુ તોહોમત મેલીઉછે તે દુર કરવાનેજ વાશ્તે તુને મરજે મરગથી બચાવ્યોછે અનેજારે એમજછે તારેતો એઠ્ઠામમો કોશીશ શરતછે કેજેમા હરશે જેહાનનો એટલેજે તરીભાવનનો તોશોછે.

જારે ઉપલોવીચાર કુરશીનીશીનથયો તારેતે તરીભાવણના માલીકની મદદમાગી કમર ચુશતકરી આએ પુરદીઆનો આકાર એક શાદા ચીનનીમ ફક ચીતરવાને ઠરાવકીધો કેજેથી હાલ તુરત તોહોમત દુરથાય અને ઈઅજદાંપરસતીનો બેતાબ સાવાશતે ભોગવીએચ અને સાકારણથી એ બેતાબનાફાયેદાથી બેનશીબ થઈપડેઆછીએ તે કહાકારણથી પાછો તાજો થાય અને રેવાજપામે.

તારે પરથમતો એ તોહોમત ભરેલાં ચોપાનીઆનો જવાબ કોઈયેઆપોઓચ કે નહી અને આપોઓચતો તે તેનાદરજાલાએકછેકેનહી તેવીશે ખાતરી મેળવ્વાસારૂ અગતજોઈ સબબ કેટલાએક હમદીઆર તથા હમકાર સાહેબોઉપર એકબેબાજી હેવીજ અગતની બાબતો વીશેપત્ર ન. ૧ થી ન. ૯ શુધી લખેઆં તેના જવાબો માત્ર બે તણ સાહેબોએ તુરત વાલીયા પણ બાકીના તમામ સાહેબો ખોદામાલમ હેવા શશદર મો પડીગયા છે કે નજદી

ક પાંચ છ માસથયાપણ તે સાહેબોનો જવાબમલેયોનથી તારેનાચાર.

આયે વરકનવીશને ફરજથઇકે કાંઇઉપયોગી મારગપકડે સાથીકે ઘણીજાં બીવયનુ એ ચોપાંનીઉ થઉછે તેજતાં કોઇસાહેબે આજ સુધી મનપ લીજ અનેજેવો જોઇયેહેવો મારગ પકડેયોનથી અને હવેપછી બીજો તેવોશે ધ્યાંન નહી અપાશે તો બેશક તેનાં કડવાં ફલો કોઇબી વખત હેવી ત લખીથી ચાખવાં પડશે કે તે વેળા તેનો ઇલાજ મુશકેલ થઈ પડશે. શ શબબ (બંધે) કુલે કુશીઆત નીદામનમો તેમની મદદને શારૂ ચુંગલજની કરૂછુ કે તેમનાં ફેજથી આએ ફુરદીએ નવીશ ફાએદરૂપ થાએ ને બુજરગ લોકોમો એ ફુરદીઉ કબુલે નજર થાએ ઇનશાઅલા આમીન.

આ ફુરદીઆંમો આવેલી બીનાઓ કેટલીએક નાંમીચી કેતાબોને આ ધારેછે તે કેતાબોનાં નાંમ આ જગાયે દેખાડવાને આયે ફુરદીયેનવીશ પતરાજ જેવુ શમજેછે તેથી તેમ કરવાની જરૂર પકડી નથી શાથી કે જે વાતોમોથી ફજુલી એટલે પતરાજ તમે એટલે લાલચ ફખર એટલે મોહોટાઇ મેલવવી ઇઆ મોહોટાઓમાં ખપવું હેવી વશનાં નીકલેતો તેના પોશીંનદા એકશરબી રીતે આબા અદનાં કોઇ બી થાએ નહી, તેમજ અશરકારક બી હોયે નહી સબબ એ ત્રણે વાતોથી દશત બરદાશત થઇ ફકત શ્રી અહુરમજદ અહુપકતા અને તેહેનાં સરવે મીઆઝીઓ તરફથી એટલીજ ઉમેદ ચાહુછુ કે આયે ફુરદીઉ તીરંક તરીકે શંગે એહેમર તરીકે અને હોમાયે શઆદત કુશાએ તરીકે કુલે બેશેઆમનાં રોશન દીલો ઉપર તાજગી અને ફરખુનદગીથી અશર કરે આમીન.

ઉપલુ ચોપાનીઉ કે જેનાં વજુદથી આયે ફુરદીએ હશતી માઆવેછે તે ચોપાનિઆમો સુ બીના છે. તેમાં કીએબો હુમલો કેવો શખત કેરી છે તે સરવે લોકોના જાણવા મો અથવા યાદમો હોય એમ ખાતરી થઇ શકી નહી સબબ તેની સઘળી નકલ નીચે મુજબ દાખલ કીધીછે કે જેના જાણવામો અથવા જેમની યાદમો નહી હોય તેમને ફરીથી વાંચી વાકફ થવાને સોધ નહી કરવી પડે.

પારશીઓ ખોદાપરશત છે કે નહીં?

એ બાબતનો વીચાર

જરતોશતી મજહબની કીતાબો પરમાણે ઠરાવેલો છે.

મુંબઈમાં

'નીબંધ તથા પુસ્તકની મંડલીને લીધે'

એજ્યુકેશન છાપખાનામાં છપાયો.

ઈ० સને ૧૮૬૧.

દીબાચો

આ નાહાનું ચોપાનીઉં પેહેલ વેહેલું છપાઈ બાહાર પડવાને આજ બરાબર દશ વરશ થઈઆં છે. જે વખતે એ બાહાર પડીઉં હતું તે વખતે એની નકલો અતરેના પારસી વરતમાન પતરો ઉપર તથા બીજા કેટલાએક કાબેલ શખસો ઉપર મોકલવામાં આવી હતી, ને તેઓને અરજ પણ કરવામાં આવી હતી કે એમાંની વાતોનો રદીઓ જો આપાઇ શકાતો હોએ તો મેહેરબાની કરીને આપવો; પણ આજની ઘડી સુધી કોઈએ એનો રદીઓ આપીઓ નથી. એ જોઈને હમે કંઇ તાજુબ થતા નથી; કેમકે એમાં જે બીના લખવામાં આવી છે તે બીનાના દલીલ દાખલાઓ જંદ અવસતાની કીતાબો માંથી આપીને તેને મજબુત ટેકો આપીઓ છે. એ દલીલ દાખલાઓનો ઇનકાર પારસીઓથી કદી થાએ નહીં, વાસતે કદાચ ડાહાપણ વાપરીને તેઓએ એ ચોપાનીઆનો રદીઓ આપવાનું કામ બંધ પાડીઉં છે. પણ થોડીએક મુદત ઉપર વરતમાન પતરોની મારફતથી હમને માલમ પડીઉં કે અતરેના એક જવાન દસતુરે એમાં લખાએલા બીના ઉપર એક વાએજ કીધી હતી. એ દસતુરની વાએજ શી હતી તે હમારાથી કંઇ કહી શકાતું નથી; પણ શાંભળીઆ પરમાણે તેની વાએજમાં આપેલા દલીલ દાખલાઓથી કેલવણી પામેલા જવાન પારસીઓનાં મન ઉપર શારી અસર થઇ હોએ એવુ દીસતુ નથી. હમે જાણતા હતા કે દસતુર પેશુતન પોતાની વાએજમાં કીધેલી વાતો છપાવીને તુરત બાહાર પાડશે, ને આલમના લોકોને તે વાતોથી રોશન કરશે, પણ તે પરમાણે હજી લગી તેણે કંઈ કીધુ નથી.* તેની વાએજ થઇઆ બાદ આએ ચોપાનીઆની એક નકલ પણ તેના ઉપર મોકલવામાં આવી હતી. ને તે જવાન ગરહસથને અરજ કરવામાં આવી હતી કે મેહેરબાની કરી એનો રદીઓ લખી મોકલાવજો; તે પણ એ દસતુરજીએ ધીઆનપર લીધુ હોએ એવુ દેખાતુ નથી. એ જોઇને હમે ખરેખરા દ

* જણાવવાને ખુશ છઇએ કે એ વાએજ છપાઇ બહાર પડી છે.

લગીર છઇએ. જો દસતુર પેશુતન પોતાના દીલના જીગરથી જાણતો હોએ કે પારસીઓ બરેબર ઇઝદાં પરસત છઇએ ને એક ખોદાને માનનારા છે, તો તેના ઉપર એ મોટી ફરજ છે કે એ વાતના દલીલ દાખલાઓ તુરત જાહેર કરવા જોઇએ. કેમકે ફકત જુદદીન વાલાજ નહીં, પણ તેના હમમજહબીઓ પણ એ બાબત વીશે ભારી શક લાવેછે. દસતુરજીનો પેશો એ છે કે મજહબની તરફથી ગુમરાહ થએલા લોકોને તથા મજહબની બાબત બદગુમાન લાવનાર એન દીલમાં જે કઇ ધુચવણો ને શકો ને બેઇમાના પડી હોએ તે દુર કરવાને પોતાથી જે બનતુ હોએ તે કરવું. દસતુર પેશુતન જરતોસતી ધરમથી જો પુરો વાકેફ હોએ ને જરતોસતી ધરમના મેદા જો જાણતો હોએ, ને પોતાનાં દીલનાં એકીનથી જાણતો હોએ કે એ ધરમ બેશક બેગુમાન છે, તો વગર ઢીલે એ ધરમની સાબેતી આપીને પોતાના હમજાતીઓનાં ઉછળતાં દીલ થંડાં પાડે. હમે એ બાબત દસતુરને વધારે કઈ કેહેવા ચાહતા નથી, પણ જો એ પોતાના દરજજાને માન આપીને પારસીઓનાં ટોળાં ઉપર નેગાહબાંની બરાબર રાખતા હોએ, તો એના જાણવામાં આવીજ હસે કે કેળવણી પામેલા જુવાનીઆઓ જેઓ વાતેનુ વજન કાહાડી શકેછે ને સાબેતીએનુ તોલ કરી શકેછે તેઓમાંના ઘણાએકોનાં દીલ જરતોસતી ધરમ ઊપરથી ઉઠીગઇઆં છે; કેમકે તેઓ જોએ છે કે એનુ કંઇ ઠેકાણુ છેજ નહી. વાસતે દસતુરજીને ઘટેછે કે એ જવાનીઆઓને જરતોસતી રાહ ઉપર ચુસત કરવાને જો સકતી રાખતા હોય તો તે શકતી એકદમ કામે લગાડવાને કંઇ પણ ઢીલ લગાડે નહી. જો એ પરમાણે નહી કરશે તો પારશીઓમાં જે વીદીઆરથીઓ છે તેઓ તો પોતાના હાત જરતોસતી ધરમ વીશે બીલકુલ ધોઇ નાખશે. આ વાત બેશક જાણવી.

આ બે ચોપાનીઆની બધી નકલો ખપી ગયાને લીધે હમે એને ફરીથી જેવું એછે તેવું છપાવીએ છઇએ. ને હમે એના વાંચનારાઓને બલામણ કરીએ છઇએ કે એમાંની લખેલી વાતો વાતો ઊપર ખુબ ધીઆન લગાડવું જો કોઇ શખશ એમાની વાતો બાબત કંઇ વાંધો મુકતો હોયતો તેણે

મેહેરબાંની કરીને તે વાતો હમારી ઊપર મોકલવી ઇછ્યા તો વરતમાન નપતરોની મારફતે બાહાર પાડવી કે તે ઊપર હમે ધીઆન પોહોચાડીને જ- વાબ આપીએ.

પારસીઓ ખોદાપરસત છે કે નંહી.

ખોદા એક છે, અને તેની બુજોરગી તથા જલાલ બેહદ છે. તે હમેશાંથી તે હમેશાં લગી છે, અને તેનો શરીક કે ભાગીઓ કોઇ નથી. તે આપમુખતીઆર છે, અને તે જે ચાહેછે તે કરેછે. તે પાકીજગીમાં કમાલછે, અને તેનાથી બદી સહી શકાતી નથી. તે અદલ તથા સાચાઇનો સાહેબ છે, અને વાજબી રીતે સહુનો ઇનસાફ કરેછે. તેની કામેલ કુદરત તથા હીકમત તથા ખુબીથી દુનીઆ પેદા થઇ છે, અને ટકેછે. તેની નેગાહ સહુ ઉપર છે, અને તેનાથી કંઇછુપું રેહેતું નથી. તે બુજોરગ ખાવંદ છે, અને તેની બાદશાહી તમામ તેની પેદાએશ ઉપર છે. તેએવો સાહેબ છે કે આપણ ખાકીઓની અકલથી પુરો સમજાએ નહી, અને લાએક રીતે તેની તારીફ કે શીતાએશ આપણથી થાએ નહી. તેણે પોતાના બંદાઓને અકલ તથા દાનાઇ આપીને આએ ફાની દુનીઆમાં તેઓનો મરતબો જીઆદા કીધો છે, અને એવી રોશની તેઓને બખશી છે કે તેથી બદ તથા નેક, વાજબી તથા ગેર વાજબી, તેઓ તુરત પીછાની લીએછે. એવા અજીમ તથા પાક ખાવંદનાં નામ ઉપર હજારાં હજાર શુકરાના હોજો.

હરેક દાના શખસ કબુલ કરશે કે ખોદા જે તમામ બુજોરગીનો સાહેબ છે, અને જે આપણો પેદા કરનાર તથા પાલનાર તથા માલેક છે, તેની ને; તેની એકલાનીજ એબાદત ઇઆને બંદગી આપણને કરવી સજાવાર છે. બંદગીનો અરથ જેકોઈ સાહેબો સમજતા હશે તેઓ તુરત હમારા લખવાને ટેકો આપસે. બંદગી એટલે એ કે જેના આપણે છઇએ, અને જેનાથી આપણી પરવશી થાએછે, તેને પીછાનીને તેની ઉપર પુરો એતકાદ લાવવવો તેના ઉપર સહુથી જીઆદા પીઆર રાખવો; તેની ફરમાનબરદારી કરવી; અને તેનેતમામ મકાનોપર હાજર નાજર જાણીને સાફતથાસાચાં દેલથી તેનીજ પા

સે દુવાઓ માગવી. બંદગી એરીતે થાએછે, ને એવી બંદગીને લાએક ખોદાએ તાલા શીવાએ આસમાંન તથા જમીન પર બીજો કોઇ નથી. જેની બંદગી આપણે કરીએ તેની બાબત આપણે એ જાહેર કરીએછઇએ કે તે આપણો ધણી તથા પાલનાર છે. બંદગી કરવાની મતલબ એ છે. અવે ખોદા વગર કોણ બીજો આપણો ધણી છે.? અને તે સાહેબ વગર કોણ બીજો આપણી જીંદગીના બધા ખપો પુરા પાડે છે? કોઈબી નહીં. તારે જો તેજ એકલો આપણો ખાવંદ તથા પાલનાર છે, તો આપણને તેની એકલાનીજ બંદગી કરવી મુનાસીબ છે. કોઇ બીજાની કીધાથી આપણે તેના ચોર ઠરીશું અને તેનો બદલો સજાથી લીધાવગર તે ચુકશે નહીં.

લોકોમાં બંદગી કરવાનો રવાજ છે એ હમો કબુલ કરીએ છઇએ. પણ તેઓ બધા ખોદાએતાલાનીજ બંદગી કરેછે, એ હમો કબુલ નથીકરતા. કોઈબી દલીલ દાખલાઓથી એ શાબેત નહી થઇ શકશે કે, જેઓ ખોદાના બંદાઓને તથા તેની પેદાએશ માંની નુરી ચોજોંને, તથા જીવજંતુઓને, તથા હાતની બનાવેલી મુરતીઓને પુજે છે, ને તેઓની આરાધના કરેછે, તેઓ તે એકનાં એક બુજોરગ ખોદાની બંદગી કરેછે હમારા દાના વાંચનારાઓ એક જરા વીચાર કીધાથી જોઇ લેશે કે એવું કબી બને નહી.

પારશીઓ ખોદાપરસત ઇઆને એખલા ખોદાનીજ બંદગી કરનારા છે કે નહીં? એબાબત હમારે થોડીએક વાતો આ ટુંકાં ચોપાનીઆમા લખવીછે. એ સવાલ ઘણો ભારીંછે, નેએનો જવાબ ઘણીજ હુશીઆરી તથા તજવીજથી આપવોજોઇએ. રેહેનુમાએ જરતોસતીના લખનારએ એક તેના ચોપાનીઆમાં દાકતર વીલશનને જે ભલામણ કીધી છે તેભલામણ કબુલ રાખીને ઊપલા સવાલનો જવાબ જરતોસતી ધરમના ખાસ પુસતકોથી, એટલે તેઓની અવશતાઓથીઆપવાને હમેશા હીએ છઇએ.

અવે અએ એલાહી, બેહુ જાંહાનના પેદા કરનાર, તુ આકામમ

હમારો મદદગાર થા. હમને એવી કુદરત બખશ કે તારો ડગ દેલમાં રાખી ને જે કંઇ સાચું છે તેજ લખીએ. તારીબરકત ઓ હકતાલા આએ હમારા કાંમ પર આવાદે. નેતારાં બુજોરગ નામનો તારીફ હમેશા હોજો. આમીન.

હમારા વાચનારા ઓને માલુમ હશે કે જંદ અવશતાઓમા કેટલીએક નીઆએશો તથા ઇઅશતો તથા દુઆઓ તથા બાજો તથા નમશકારે, હોરમજદ અને અમશાશપદો અને ઇજદો અને પેદાએશ માની કેટલીએક ચીજોનાં નામને લાગતી આવેછે. હવે એ બધામા કોણની પરસતીશ ઇઆને બંદગી બાબત લખેલુ છે એની તપાસ કરવી જોઇએ, ને તે ઉપરથી પારસાઓ એક ખોદાને માનનારાછે કે ઘણા ઓને માનનારા છે? એનો જવાબ એઓનીજ કીતાબોથી મલીઆવસે.

અવસતાઓમાં બંદગી કરવાનાં હજારો પદ લખેલાં છે તે સઘલાને, ઉતારો જો હીઆં કરીએ તો લમબાણ ઘણુ થઇ જાએછે. વાસતે વંદીદાદ તથાઇજશને તથા વીશપાદ તથા ખોરદેહ અવશતા પારશીએના ધરમની ચાર મોટેબર કીતાબો છે તેઓમાંથી થોડા પદો ચુંટી કાહાડીનેહેઠલ ટાંકીએછઈએ. બાકીના તપાશવાનો જેસાહેબોનો ખાએશ થાએ તેઓએ પોતાની મેલે એકીતાબોમાથી તપાશી લેવા.

વંદીદાદનાં પદો

નેજબાઇઅંવોહ તું જરથુસતર વંવોહીમ દેનામ માજદીઅસનીમ.

નેજબાઇઅંવોહ તું જરથુશતર અહુઆએન અમેશાશપેઅંત અહુઅ હપતો કેરેશ્વઅરીમ જાંમ.

નેજબાઇઅંવોહ તુ જરથુશતર થવાશહે ખુદાતહે જરૂઆનહે અકરનહે વઇઆએઇ ઉપરો કેરીએહે.

નેજબાઇઅંઘોહ તુ જરથુશતર વાતો તખમો મજદ દાતો શપંએત

શરીર દુગદ અહુરો મજદાઉ.

નેજબઈઅંઘોહ તુ જરથુશતર ફરઅશીશ મન ઇઆ અહુરો મજદાઊ.

ઊપલાં પદોની માએની.

પઢ તું એ જરથુશત ભલી દીન માજદી અસનીને.

પઢ તું એ જરથુશત ગેબી અમશાશપંદોને જેઓ હપતેકેશવર જમીન ઉપર છે.

પઢ તું એ જરથુશત આશમાન ખદાદને; બેકેનાર જેમાનાને; અને બાલાતર કાંમનાંવેએ ઇજદને.

પઢ તું એ જરથુશત હોરમજદના આપેલા જોરાવર વાને; અને હોરજદની નેક બેટી શપંદરને.

પઢ તું એ જરથુશત હું જે હોરમજદ છઊં તે મારા ફરોહરને.*

વંદીદાદના ઉપલા ફકરાઓમાંથી ઘણીએક વાતો નીકલેછે તેમાંની એક જે હમો હીઆં બતવીએછ તે ઉપર વાંચનારાં શાહેબોએ શારી પેઠે ધેઆન પોંહોંચાડવું: તેવાત એ છે કે હોરમજદ પોતે હીઆં માજદી અશની દીનને, ગેબી અમશાશપંદોને, આશમાનને, જરૂઆન અકરનને ઇઆને જમાના બેકેનારને, વાને શપંદરમાદ જે હોરમજદની બેટી કેહેવાએ છે તેને, ને પોતાના ફરોહરને પઢવાને જરતોસતને ફરમાવેછે.

ઈજશનેનાં પદો.

નેઉએદીએમ હંકાંએરીએમે દથુશો અહુરહે મજદાઊ રેઉઅતો ખરેનઘહતો.

નેઉઅએદીએમો હંકારીએમ વંઘોહુએ મનંઘહે અશાએ વહેશતાએ ખશથરાએ વેરીઆએ શપેતીઆઊ આરમતે હુરઅદેબીઅ અમેરેતદેબીઅ

* જુઓ વંદીદાદ પરગદ ૧૯ મી

ગેઉશ તશને ગેઉશ ઉરૌને આથરહે અહુરહે મજદાઉ ઇએ ત્રાશતે માએ અમેશનામ શપેતનામ.

નેઉએદીએમ હંકારીએમ તઉઅ આથરો અહુરહે મજદાઉ પોથર મદ વીશપેબીઓ આતરેબીઓ નેઉઅએદીએમ હંકારીએમ અએબીઓ વંઘોબીઓ વીશપનાંમચ અપાંમ મજદદાતનાંમ વીશપનાંમચ ઉરૂઅરનામ મજદદાતનામ.

નેઉએદીએમ હંકારીએમ આઉંધાંમ. અશંધામચ; શોએથરનાંમચ; ગોઇઓએતનાંમચ; મેથનનાંમચ; અઉઓખરેનનાંમચ; અપાંમચ; જેમાંમચ; ઉરૂઅરનાંમચ; અષ ઉશચ જેમો; અઉઅંઘ્રહેચ; અશનોવાતહેચ અશનોશતારામ માઉંઘો હુરો. અનગરનાંમ. રોચંધાંમ ખદાતનામ; વીશપનાંમચ શપેંતહે મેનીએઉશ દામનાંમ અશોનાંમ અશોનેનામચ અશહે રથવામ.

ઊપલાં પદોની માએની.

દાદાર હોરમજદ જે નુરમંદ અને જહલકાટ ભરેલો છે તેને એજન* સંપુરણ કર.

એજન કરૂં ભલી મનશનીને (ઇઆંને બહમન અમશાશપંદને) અને બુલંદ શવાબને (ઇઆને અગ્દી બેહેશતને) અને શાહેબીનો મોરાદને (ઇઆને શહરેવર અમશાશપંદને) અને બુજોરગ શંપુરણ મનશની ને (ઇઆને અશપદારમદ અમશાશપંદને) અને ખોરદાદ અમશાશપંદને અને અમેરદાદ અમશાશપંદને અને ગોશપંદોના તન અને ગોશપંદોના રવાનને; અને હોરમજદના પેદા કીધેલાં આતરાને, કે તે આતશ બીજા અમશાશપંદો કરતાં મદદે અને ઇઆરીએ ઘણો પોંહોચનાર છે.

એજન કરૂચ તું નુરમંદ આતશ હોરમજદના પેદા કરેલાને તમામ આતશોની શાથે અને એ ઇજશને શંપુણ કર. એજન કરૂચ ભલા પાણી

* એજન કરૂ ઇઆને મદદે બોલાવું

ને અને તમામ પાણી જે હોરમજદના પેદા કીધેલા છે તેઓને. અને, તમામ ઉરઅર ઈઆને જાહાડો જે હોરમજદના પેદાકરેલા છે તેઓને એઇજશને શંપુરણ કરૂં.

એજન કરૂંચ આએ જગાને, અને શેહેરને, અને જંગલોને, અને મકાનોને, અને, ગોશપંદોને રાહત પામવાની જગાને, ઈઆને ગોશપંદોના ચારીઆને, અને પાણીને, અને જમીનને, અને ઉરઅર અથવા જાહાડોને, અને આએ શર જમીનને, અનેઆશમાનોને, અને પાક પવનને, અને શેતારાઓને, અને માહાતાબને, અને આફતાબને, અને બેહુમા રરોશની ખુદાદને ઇઆને હોરમજદના પોતાની પેદા કીધેલા છે તેને, અને તમામ શપેના માનોની ઈઆને હોરમજદની પેદાએશ અશો અશોઇએ કરી બુજરગ છે તેને ઈજશને શંપુરણકરૂ.*

પદો

અહમીઅ જોથર બરેશમનચ; અહુરેમ મજદામ અશુઅનેમ અશ હે રતુમ આઈએશેઇઅશતે; અમેશાશપેઅંતા હુખશથરા હુદાઓ આઇ એશે ઇએશતે.

ઊપલાં પદોનો માએની

એ જોરે કરી અને બરશમે કરી અહુરમજદ અશો પુણેકરી વડો, ગુરૂ છે તેને ઈજશનેમાં ચાહુ, અને અમશાશપંદો નેકીના શાહેબો તથા નેકીના આપનારા છે તેઓને ઇજશનેમાં ચાહુ.

એજ મીશાલે કુલે ફરેશતાઓને, પાંચે ગેહેને, ધંબારોને, તરેહ તરેહના આતશોને, ડુંગરોને, તરેહ તરેહના પાંણીઓને, અશો મરદો તથા ઓરતને, આફતાબને, મહાતાબને બધા શેતારાઓને, નેખીજી કેટલાએક ચીજોને ઈજશનાની આએ હા નો પઢનાર ચાહેછે, કેમકે જેમ હોરમજદ પુણે કરી વડો છે તેમ એ બધાં પણ છે. *

* જુઓ ઇજશનેનો હા ૧ લો * જુઓ ઇજશનેનો હા ૨ જો

પદો

અહુરાએચ મજદાએ; શરોશાએચ અશીઆએ; અમેશેંબીઅશચ શપેન્તીબીઓ; અશોનાંમચ ફરઅશીબીઓ; અશોનામચ ઉરઆબીઓ; આથરશચ અહુરહે મજદાઓ; રથવેચ બેરેજંત; વીશાબીઆઉ શાંચ દચ અશોનો શેતાએશ યઅશનાએચ વહમાએચ ખશનોથ્રગએચ ફરશશતયએચ

ઉપલા પદોના માએની.

હોરમજદને, અને શરોશ અશોને, અને અમશાશપંદોને, અને અશોના ફરોહરેને, અને અશોનાં રવાનોને અને હોરમજદના આતશને, અને મોટા ગુરને, અને હર જગોમાં તમાંમ અશોઓનાં બુલંદ બુજોરગ ટોલાને યજશને કરી, અને નીઆએશ કરી, ખુશીકરચ. બુલંદ પરગટકરચ.*

પદો

એથા આઅદ યઅજમેદે અહુરેમ મજદાંમ. તેમ અશોનાંમ ફરઅશેશ નરાંમચા નાએરેનાંમચા યઅજમેદે. અશેમયઅદ વહેશતેમ યયજમેદે. હીઅદ શરેશતેમ. હીઅદ શપેંતેમ. અમેશેમ. હીઅદ રોચો અંઘુઅદ. હીઅદ વીશ પાયોહુ. વોહુચા મનો યઅજમેદે. વોહુચા ખશથરેમ વંઘોહીમચા દેનામ વંઘોહીમ ચા. ફશેરતુમ વંઘોહીમચા આરમેતીમ. યઓઘહે દાતાંમ. આઅદ યઅશનેપેતવંઘ. મજદાઓ અહુરો. વેથા અશાદ હચાં યઆઉંધ્રાંમચા. તાંશચા તાઉશચા યઅજમેદે.

ઉપલાં પદોની માએની.

એ જગોએ એ રેવેશે આરાધુંચ.. દાદાર હોરમજદને. અશો મર

---

* જુઓ યજશનીનો હા ૪ થો .. આરાધું એઆનેભજનકરચ.

દો તથા ઓરતોના ફરોહરોને આરાધું. એ રવેશે બુલંદ શવાબ ધ્યાને અરદીબેહશત અમશાશપંદ જે રોશન જાતનો, જે ઘણો નેક, જે બુજોરગ અને બેમરગછે, કે તમામ નેકી તથા નીઆમત તેથીછે, તેને આરાધુંચ ભલીમનશનીને, અને બેહેતર શાહેબીને, અને ભલીદીનને, અને ભલી શરદારીનાંને, અને ભલી શંપુરણ મનશનીને આરાધુંચ.*

પદો

અશાઉનામવંઘોહીશ ખુરાઉ શપેઅંતાઉ ફરઅશીઓ શતોમે જબધ એમે ઊફધએમે ઇઅજમેદે. નમાનાઆઉ વશીઆઊ જંતોમાઊ દખીઉ માઊ જરથુશતરોતેમાઉ.

ઊપલાં પદોની માએની

અશો ફરોહરો જે નેક, ભલા, એજમતી, બુજોરગ જીઆદતીના કરનારાછે, તેઓની શીતાએશ કરંચ. ઘરના શાહેબોને તથા મોહોલાના શાહેબોને તથા ગામના શાહેબોને તથા જરથુશતનાફરોહરને વખાણુંચ, પદુંચ બોલાવુંચ, પોતાના કરંચ અને આરાધું. †

ઇજશનેમાંથી જે ફકરાઓ ઉપર લખ્યા છે તે પરથી હમારા શેઆના વાંચનારાઓ જોઇ લેશે કે જરથોશતી મજહબ પાલનારાઓ અમશાશપંદોને; ફરેશતાઓને; શુરજ, ચાન, તથા તારાઓને; તરેહ તરેહના આતશો, પાંણીઓ, તથા જાહાડોને; ગોશપંદો, રવાનો, તથા ફરોહરોને, ઇજેચ, તથા ચાહેચ તથા ખુશહાલ કરેચ તથા તેઓની મોહોટાઈ પરગટકરેચ, તથા વખાણેચ, તથા તેઓને આરાધેચ ધ્યાને તેઓનું ભજનકરેચ, તથા તેઓની મદદ.માગેચ, ને કેટલીએક બરકતો પાંમવાને તેઓની વીનંતી કરેછે.

---

* જુઓ ઇજશનીનો હા ૫

† જુઓ ઇજશનીનો હા ૨૬ મો.

વીશપરદનાં પદોં

વશે વો અમેશ શપેઅંતે શતોત જોત જમાત ઇઅશત ફરમેરેત અએગેજરેત ઇઉશમાકેમ ઇઅશનાએચ વહંમાએચ ખશનુંથરાએથ ફરશશતીએચ ઇએદ અમેશનાંમ શપેઅંતાનાંમ અંહમાએકેમ અઉઅં શ્રાચ રતુફરેતીએચ અશતીએચ વેરેથરગનીઆએચ હોરોનીઆચ ઇઅદ શુશીઅંતામ અશોનાંમ પેરીવેઅમેશા શપેઅંતા હુખશથરા દાઉવો દદામે હુતનુ અશચી ખખીઆઉ ઉશતનેમ પેર વીશપાઉ હુજીતીઓ ફશતેવેરને અહે દેનીઅ અશાઉ અહુર મજદ.

ઉપલાંપદોના માએની.

કબુલ કરૂંચ તમો અમશાશપંદોની તારીફ અને વખાણ કરવી. જોતીની ઇજશને પઢવે કરી અને ખુબ શુમાર કરવે કરો તમો ઉપર પોંહોંચું. તમારી ઇજશને કરવી; અને નીઆએશ, આજેજી; કરવેકરી ખુશહાલ કરૂંચ અને બુલંદ પરગટ કરૂંચ તમો જે અમશાશપંદો છેઓ તેઓને નેક શાહેબી અને રદ ગુરનું* પઢવું, અને એશોઇ, અને ફતેહમદી, અને નેક રવાનને જે ફાએદેમંદ અશોઇ છે તે હમોને થાએ. તમો જે અમશાશપંદો નેક શાહેબો અને નેકીના આપનારા છેઓ તે તમુને આપું મારૂ. પોતાનુ તંન અને જીવતમાંમ નેક જીવેઆથી, અને પાક હોરમજદની દીન ખુબ ચાહુંચ.*

પદોં

શશતેચ વંતાચ રફેનેધાચ વીથુશે બીઅશચ જોથરાબોઓ અરશો ખદેબીઅશ વાગજેબીઓ અમેસે શપેઅંતે વંઘેઉશ શરીરાએશ નામાંન

---

* રદ ગુર એટલે મોબેદોના તથા પેહેલવાનોના તથા બુરજીગરોના દશતુરને કેહેછે.

* જુઓ વીશપરદનો કરદો ૬ ઠો

આજખીઅ અમેશે શપેઅંતે વંગેહશ શરોશએશ નામાંન અશહેફ્રાઈએજે એરેજે વંઘેઉશ અશહે એરેજે.

ઉપલા પદોનો માએના.

જોરની આગાહીને ખબર થકી રાશત બોલવે ઇઆને વાર (૨) બે પઢવે જોર કાહાડવાના શખુંન પદો જોર કાહાડીને અમશાશપંદોની ઇઆરી કરી મારી રામશનાને વાશતે. અમશાશપંદો જેઓ ભલાનેક નાંમ છે તેઓને પઢું; અને અમશાશપંદોનાં ભલાં નેક નાંમોને શવાબે કરી બુલંદ ઇજ્જું શવાબની ઉમેદને વાશતે. ∗

વાચનાર શાહેબોને વીંશપરદના ઉપલા બે ફરદાઓની વાતો ખુબ ઇઆદ રાખવી જોઇએ એ વાતો હમે ટુંકામાં હીઆ બતાવીએચ.

૧. અમશાશપંદોના તારીફ, તથા વખાણ કરવા વીશે તથા ઇજશને કરી તેઓની બંદગી મોહાટ અંદેશા શાથે કરવા વીશે છે.

૨. અમશાશપંદોની ઇજશને નીઆએશ, તથા વીનંતી કરી તેઓને ખુશહાલ કરવા તથા તેઓના બુલંદનામ જાહેર કરવા વીશે છે.

૩. અમશાશપંદોથી શાહેબી, શવાબ, પાકીજગી, તથા ફતેહમંદી માગે છે.

૪. અમશાશપંદોને શારૂ તંન તથા જીવથી તમામ જીંદગાની કાહાડવા વીશે છે.

૫. હોરમજદને દીન ખુબ ચાહાવા વીશે છે.

૬. અમશાશપંદોની ઇઆરી પોતાના ભલાને શારૂ માગવા વીશે છે.

૭. શવાબની ઉમેદ એટલે જે ઉમેદ શવાબથી થાએછે તે ઉમેદ હાશેલ કરવાને અમશાશપંદોને પઢવા તથા એજન કરવા વીશે છે.

∗ જુઓ વીશપરદનો કરદો ૫ મો.

ખુરદેહ અવશાંતાનાં પદોની માએની

નોમાજ કરંચ ખુજોરગ શંપુરણુ મનશનીના અશપંદારમદને. ઇજ શને, અને નીઆએશ, અને બુલંદી, તથા જોર કઉઅતે કરી દુઆકરંચ શરોસ અસો જોરાવર તંનનાંને.*

નુરમંદ હોરમજદને બુલંદ કરો માનું. અમશાસપંદોને બુલંદ કરો માનું. નુરમંદ ખાલેસ તેસતર સીતારાને બુલંદ કરો માંનું અશો મરદને બુલંદ કરો માનું.⁘

નમુચ હોરમજદને; નમુચ અમસાસપંદોને. નમુંચ મેહેર ઇજદ જંગલમાં પાશબાની કરનારને; નમુંચ ખોરસેદ તેજઘોડાના સાહેબને, નમુચ હોરમજદના જે પાંણીના ચસમાં છે તેઓને, નમુંચ ગાવીઓદાદને, નમુંચ ગયઓ મરદને, નમુંચ જરથોસત અસપંતમાનનાં અશો ફરોહરને, નમુંચ તમાંમ અસોનો ગેતીમાં જે હમણાંછે, ને પએદાઓ ને થાસે તેને.=

એ માહા બોખતાર મને આપ હીમત અને ફતેહમંદી, મનેઆપ મારી હલાલ મેહેનતથી ખાણું તથા રોટલી, અને ઘણાં બેટાના ફરજંદ તારીફને લાએકના, અંજુમનના કરનાર, અને દુશમનોને ટાલનાર, અને નાહીં તોડનાર અસોલોકોને.**

---

* જુઓ શરોશબાજની માએની દશતુર એદલજીની છાપેલી.

⁘ જુઓ હોશબામની માએની.

= જુઓ ખોરશેદની નીઆએશ.

** જુઓ માહા બોખતારની નીઆએશ.

ઉપલા ફકરાઓમાં વાતો હેવી સાફ લખેલી છે કે તેઓનો સાર હીઆં બતાવવાને કંઈ જરૂર નથી..

પારશીઓ કોણની બંદગી કરેછે એ બારી બાબતનો ખોલાશો એઓની કીતાબોથી કરવાને હમુને અવશતાઓનાં પદો વધારે કાહાડવાને કંઈ અગત રહી નથી. વંદીદદ, ઇજશને, વીસપરદ તથા ખુરદેહ અવશતા. માંથી જે ફકરાઓ ઊપર ટાંકા છે, તેઓ હાલના કાંમને વાશતે બશ છે. તો હવે એબધા ઊપરથી આપણેશું શમજવું જોઇએ કે પારશીઓ એકલા એકજ ખોદાની બંદગી કરનારા છે કે ઘણાઓની બંદગીકરેછે ? જે સાહેબોએ ઊપર લખેલા અવસતાઓ તેઓની માએની સુધાના સાચાં દેલથી તથા વગર તરફદારી કીવેથી વાંચાહસે તેઓએ જોઈ લીધું હસે કે પારશીઓ પોતાની ખાસ કીતાબોથી એકજ ખોદાને માનનારા તથાં પુજનારા ઠરતા નથી, પણતે ઘણાઓને માનનારા ઠરેછે. આપણે ઉપલાં પદો ઉપરથી જોઊંચ કે જે રીતે હોરમજદને પઢવું, એજન કરવું તથા ચાહાવું થાએછે, તેજ રીતે અમસાસપંદો, ઇજદો, તથા ફરોહરો, શુરજ, ચાન, તથા તારાઓ, હવા પાણી તથા આતશો અને પેદાએસ માની કેટલીએક બીજી ચીજોને પઢવું, એજન કરવું, તથા ચાહાવું ફરમાવેલું છે. જે રીતે હોરમજદની નીમાજ, દુઆ તથા વખાણ થાએછે, તેજ રીતે અમસાસપંદો, ઇજદો ફરોહરો; અનુસરો તથા બીજાં ઘણાઓની નીમાજ, દુઆ, તથા વખાણ થાએછે. જે રીતે હોરમજદને નમવું માંનવું તથા આરાધવું ઇ આને ભજવું થાએછે, તેજ રીતે ફરેશતાઓને, તથા નુરી ચીજોને, મીશાલે શુરજ, ચાન, તારાઓ, આતશો, ને બીજી ઘણીએક વસતુઓને નમવું, માનવું, અને ભજવું થાએછે. જે રીતે હોરમજદને ઇઆરીને સાર

બોલાવેચ, ને તેને ખુશી કરેચ. તેજ રીતે પેદા કરેલા એને પણ બોલાવેચ ને ખુંશી કરેચ જે રીતે હોરમજદથી નેકી તથા ફતેહમંદી તથા ફરજંદો ચાહેછે, તેજરીતે અમસાશપંદો તથાઇજદોથી ચાહેછે ને કેટલેએક ઠેકાણે તો હોરમજદને પરતો મુકીને અમશાશપદોં તથા બીજા ફરેશતાઓનીજ બંદગી કરેછે, ને તેઓથીજ બધા આશીરવાદોમાગેછે. જે પદો અવશતાઓમાથી ઊપર બતાવાંચ તે પરથી આ બધી વાતો શાબેતથાએછે, ને એવાતો ઉપલા શવાલનો જવાબ વાલેછે કે, પારશીઓ તેઓની કીતાબો પરમાણે એક ખોદાને નહી પણ ઘણાઓને માનનારાછે જો એ શાબેત નથી થતું તોહમે કહીજીએચ કે દુનીઆમાં કોઇબી વાતની સાબેતી નથી.

હમારા પારશી ભાઇબંધો એ વાતનો ઇનકાર કરે છે એ હમો સારી પેરે જાણીએછઇએં તેઓ શાઊપરથી ઇનકાર કરેછે, એપણ હમો જાણીએછઇએ. આજના જમાનાંમાં જારે શુધરાઇ ને એલમનો વધારો થઇ ગઓછે તારે એક ખોદાને મુકીને ઘણાઓને પુંજનારા કેહેવાને કોણને સરમંદગી નહીં લાગસે? પણ હમુને તેઓનાં મત કે તેઓના વીચારો કે તેઓના બોલવાં સાથે કંઇ કામનથી. હમારૂં તો તેઓનાં ધરમ પુસતકો સાથે કામછે. એ ધરમ પુસતકોમાં કોણની બંદગી કરવા લીસેલપુંછે? એ આપણને જોવું જોઇએ. નેહમોએ એ પુસતોકોના કેટલાએક દાખલાઓથી બતાવુંચ કે પારસીઓ એક ખોદાનેં માનનારા નથી કરતાં. જો આએ હમારી વાતને ટેકો આપવાની જરૂર પડતીહોએ તો હમો ઇઉનાની, રમી, નેબીજી કોમના કાબેલ ને માહાવીદીઆવાન ગરંથકારોની સાખસી આપી સકીએચ, કેજેથી તુરત માલમપડી આવસે કે જરથોસ્તી મજહબની કીતાબોથી વાકેફ થઆથી તેઓ પારસીઓને

ખોદાપરસત હુઆને એક ખોદાની બંદગી કરનારાશમજતા નહીં હતા બલકે તેઓ એ મજહબવાલાઓને હવા, પાંણી, ને આતસની બંદગી કરનારા શમજતા હતા,

પારસા લોકોની ઉપર એક ખોદાને મુકીને ઘણાઓની બંદગી કરવાની વાત જે તેઓનીજ કીતબોથી શાબેતથાએછે, તે વાત ઊડાવી નાંખવાને તેઓએ એક નવો ઈલાજ કાહાડોછે, નેતે એ છે કે હમો પારસીઓ દુનીઆમાંની નુરીચીજોને માન કે આબરૂ આપતાનથી, પણ હમો જરથોસતી લોકો આતસ તથા આફતાબ તથા માહાતાબ વગેરે જે કાંઈ નુરાની ચીજ ચમકાટ તથા રોશની ભરેલી છે તેને હમો હમારો કેબલો કરી જાણીએચ.* હવે હાઆં આપણે જોવું જોઇએ કે એ કેબલાની વાત એઓનીજ કીતાબોથી ટકસે? હમો પુરાં નીશચેપણાથી કહીએચકે એ વાત ટકનારનથી. કેમકે પેહેલું તો એ કે એઓતાં ધરમ પુસતકોમા કોઇબી ઠેકાણે નુરીચીજોનો કેબલો કરવા વીશેલખેલુ નથી હમોએ એ બાબત ઘણી સોધ કીધોછે, પણ એકબીપદ અવસતાઓનુ હમોએ જોઊનથીકે જેમાં પારશીઓને એ ચીજોનાં કેબલો કરવાને ફરમાવેલું છે. હમે જાણીએચ કે દસતુર એદલ દારૂએ અરદીબેહશત હુઅશતમાંથી એક પદ એ બાબત દેખડાવું છે પણ એ પદ ચાલનાર નથી, કેમકે એપદમાં તો અરદીબેહશતની સામા શુનમુખ ઉભા રહીને બંદગીકરવાને લખ્યુછે, પણ અરદીબેહશત જે તમારાજ કેહા મુજબ એક ગેબી ફરેસતો છે તેનો કેબલો કરવા વીસે હમો પુછતા નથી. હમારૂ પુછવું એ છે કે શુરજ, ચંદર, તારાઓ, હવા; પાણી, આતસ, એ વાઓનો કેબલો કરવાનુ તમો કાંહાંથી શીખાચ, એ હમુને બતાવી આપો. વલી એક

* જુઓ મોજેજાતે જરથોસતી પાલુ. ૧૪ ૩

બીજો સબબ કે જેથી કેબલાની વાત ટકનાર નથી તે એ છે કે આગલના જમાનાના કાબેલ અને અંગ્રેજ દસતુરોએ કેબલો કરવાની વાત કાહાડીજ નથી. પણ દીનની બાબતની તકરારોમાં, ને દીનનો ખુલાશો કરવામાં ને જારે હીંદુસથાનમાં આવા તારે શનજાનના રાજાના પુછવા ઉપરથી તેઓએ સાફ કબુલ કીધું કે હમો શુરજ, તથા ચંદરમાહા, તથા આગ તથા પાણીનાં પુંજનારા છંઈએ,* તારે એહપરથી સાફ દેખાએચ કે તે વખતના દસતુરો કે જરથોશતીઓ નુરીચીજોનો કેબલો કરવા વીશે કંઈ જાણતા નહીહતા; ને જારે અવશતાઓમાં એવું કંઈ લખેલું નથી તારે તેઓ બીચારા જાણે તે કાંઈ શા! એ તો આએ સુધરેલા જમાનાએ પારશીઓનાં મોહોમાં એ વાત મુકી છે. વલી એક તીજો સબબ કે જેથી કેબલો કરવાની વાત ટકનાર નથી તે એ કે એ વાત અવસતાઓથી બીલકુલ ઉલટી છે. એ શી રીતે ઉલટી છે એ હમો હમણા બતાવી આપીએચ. જે ચીજનો કેબલો મોહો કરેછે તે ચીજની સામા પોતાના મોહો ફેરવીને જેને તેઓ પોતાનો ખોદા સમજેચ તેની બંદગી ને એબાદત કરે છે. પણ પેલી કેબલાની ચીજની તારીફ કે બંદગી કંઈ કરતા નથી. હવે પારશીઓ કહેછે કે હમે તો નુરીચીજોનો ખાલી કેબલોજ કરીએછીએ એ વાત જો ખરી હોએ તો તે ચીજોની કંઈ તારીફ કે બંદગી થવી નહીં જોઈએ, પણ અવશતાઓમાંતો સુરજ, ચાન, તારાઓ પાણી, આતશ, ને એ વગરે બીજી ચીજોના નામ લઈને, તેઓના ગુણો બતાવીને, તેઓની તારીફ કરીને, તેઓની બંદગી કરેછે. એ બીનાનો એક દાખલો હમો હીઆં આપીએચ.

* જુઓ કરામે નારાણ, કીસ્સે સનજાંન, જરથોસ્ત નામુ નેબાજીશાતામો

ઈજશનેનો હા ૭૦ મો તેના પદો

વીશપાઊ ઉરુઆરાઊ ઊરુઆથમી સચ પેતે વરેશ ઉસચ યઆજમેદે વીશપાંમચ જાંમ યઆજમેદે. વીશપેમચ અશમનેમ યઆજમેદે. વીશપેશચ શતરે ઊશચ માઊઘેમચ હુઆરેચ યઆજમેદે. વીશપ અનગર રોચાઊ યઆજમેદે. વીશપાંમચ ગાંમ ઉપાપાંમચ ઊપશમનામચ ફ્રપતરેજાતાંમચ રેઉઅશચ રતાંમચ ચંગરધ્રાચશચ યઆજમેદે. વીશપેતે અહુરો મજદાઉ હુઆગો વંઘોહીશ દામાંન અશોનીશ યઆજમેદે. યઆએશ દઘ એત પોઉરોચ વોહુચ યઓએતે હેતે યઅશનીઆચ વહમીઆચ. અશા દહચ યઅદ વહેશતાદ વીશપાઉશચ ગેઊઓ અશ ખાથ્રાઉ યઆજમેદે. વીશપાઉશચ વેરીઓથ મજદદાતાઉ યઆજમેદે. વીશપેચ આતરો યઆજમેદે. વીશપેચ વાચો અરશ ઉખદો યઆજમેદે. *** નેપાતીએચ નેશંઘરેવીએચ હરેથરાચ એરીઆ ખશથરાચ હુઆંઘેમ મેણુયએતે.

ઊપલાં અવશતાની માએના.

તમામ જાહાડોને આરાધુંચ યઆને ભજુંચ, કે જે જડથી વધેચ અને થડ ધરાવા સાથે મોહોટા થાએચ. તમામ જમીનને આરાધુંચ. તમામ આસમાનની આરાસતગીને આરાધુંચ તમામ શીતારાઓને અને માહતાબને (ચાન) તથા રોશનઆફતાબને (સુરજ) આરાધુંચ તમામ બેશુમાર રોશનીને આરાધુંચ. તમામ ગોશપંદો જે તરીના અને ખુશકીના અ

ને પરંદાઓનો અને જંગલનાં વેહેશી જાનવરોને અને ચોપગાઓને આરાધુચ. તમામ ભલી પેદાએશ તુ હોરમજદની ગેરાંબાર અને પાકને આરધુચ, કે તે પેદાએશ ઘણી બેહેતર પેદા કીધોચ, કે તે પેદાએશ છે ઇજશને તથા નીઆએશને લાએક. જે અસોઇથી ઇઆને પાકેજગીથી ઘણી બુજોરગપાક આશાનીના તમામ પાહાડોને આરાધુચ. તમામ ગોફાઓ હોરમજદના પેદા કીધેલાઓને આરાધુચ. તમામ આતશોને આરાધુચ. તમામ રાશત શખુનોનાં બોલવાને આરાધુચ** પાશબાનીને વાશતે, શરદારીને વાશતે પરવરશ તથા નગેહબાંનીને વાશતે અને બુજોરગ શાહેબીને .વાશતે તેઓ મારા પોતાના થાએ.

હવે વાંચનારા શાહેબો તમો ખુબ ગોર કરીને જુઓ કે ઉપલાં પદોમાં નુરાની વગેરે બીજી ચીજોના કેબલા વીશે લખેલું છે કે તેઓની બંદગી વીશે લખેલું છે ? કેબલા વાશે તો નહી, પણ તેઓની આરાધનાએટલે ભજન વીશે શાફ લખેલું છે. એવાં શેકડો બીજાં પદો છે, બલકે એવાંથીજ અવશતાઓ ભરાએલી છે, ને તોબી હમારા પારશી ભાઈબંદો કેહેચ કે હમો પેદાએશની ચીજોને ભજતા નથી; હમો તો માતરે તેઓને કેબલો કરીએછઇએ. પણ અજબતાં કેબલાનો પોશાગ પેહેરે નહી તો પછી શરમ કેમ ઢંકાએ?

વલી કેટલાએક પારશીઓ કેહેછે કે, "હમો અગનીને તથા પાણીને તથા સુરજ ચાંદને ખોદા કરી જાણતા નથી, તથા માનતા નથી, પણ એ બધી ચીજો ઉપર એક એક ફરેશતો મવકલ રાખેલોછે, તે ફરેશતાઓને વશીલે હમે ખોદાએતાલાની બંદગી અને એબાદત કરીએચ." વારુ, કરો; પણ કેઇ કીતાબના આધારાથી? કીઆં પદોમાં ફરેશતાઓના વશીલાથી ખોદાએતાલાની ભગતી કરવાને તમુને ફરમાવેલું છે? કે કીઆ અવશતાથી

તમો શાહેબો હમુને શાબેત કરી આપશો કે ફરેશતાઓનો કેબલો કરવો તમુને શજાવારછે. હમોતો એહબી નથી જાણતા જો તમો નુરાની ચીજોને માનતા કે ભજતા નહોઓ તારે તો બંદગીકરવાનાં બોલો જે ફરેશતાઓ તમારા કેહા મુજબ તે ચીજો ઉપર મુકેલા છે તેઓનેજ લગડવા જોઇએ; પણ એ બેહુને, એટલે તે ચીજોને તથા તેઓ ઉપરના ફરેશતાઓને લગાડવા નહી જોઇએ. જો લગાડો, તારે તો એ શાફ દેખડાવોય કે જેમ એકને તેમ બીજાને પણ તમો માનોછેઓ. હવે તમારૂં ભણંવુ એવી રીતનુછે, કે તેથી તમો જેમ ફરેશતાઓને તેમ નુરાની ચીજોને પણ માનનારા ઠરોછેઓ. કેમકે તમો અવશતાઓના પદો ભણોછેઓ ને અવશતાઓનાં પદો જે હમોએ ઉપર ટાંકાંછે તેને બીજાઓ જોતમા વગર તરફદારીએ તપાશશો તો જોશો કે જેટલાને જેવા બોલો ફરેશતાઓનાં નામ ઉપર તમે વાપરોચ તેટલા ને તેવાજ બોલો નુરાની ચીજોના નામ ઉપર પણ વાપરોછેઓ, — જેમ ખોરશેદ ઇજદને તેમ સુરજને જેમ માહુર ઇજદને તેમ ચંદરમાહને; જેમ અશપંદમદને તેમ જમીનને; જેમ અરદીબેહશતને તેમ આતશને; ને એ પરમાણે બીજી ચીજો તથા તેઓ ઉપરનાં ફરેશતાઓને બોલાવવું તથા ભણવું અવશતાઓથી થાએછે તારે એથી તો પૂરૂં નીશચેથાએછે કે નુરાની ચીજો પરના ફરેશતાઓનેજ તમો બોલાવતા ને માનતા નથી, પણ તે ચીજોનેજ બોલાવો તથા માંનો છેઓ. જો એમ ન હોએ તો શા શારૂ તમારી કીતાબોમાં જેમ ફરેશતાઓનુ તેમ તે ચીજોનુ બાખુતર કરવાને લખુંછે, વલી અવશતાઓમાં હમોએ જોઇએ કે ફરેશતાઓ હોરમજદ જેને તમો ખોદા કરી કહોચ તેના બરાબરીઆ છે. કેમકે જે રીતે અને જે વેલા હોરમજદની ભગતીતથાતારીફ

થાએછે. શું કે અવશતાનો પઢનાર એમ કેહેછે કે હું દાદાર હોરમજદને આરાધુંચ? તો તે બોલી રહો કે તેજ વેળા તે કેહેછે કે હું અમશાશ પંદોને) જેઓ ફરેશતા છે) તેઓને અરાધુંચ, એટલે તેઓની ભગતી કરૂંચ શું તે હોરમજદની મદદ માગેછે? તો તેજ વેળા તે ફરેશતાઓની બી મદદ માગેછે. શું તે હોરમજદથી દુશમનો ઊપર ફતેહમંદી, તથ ફરજંદો, તથા શવાબ, માગેછે? તો તેજ વેળા ફરેશતાઓ પાશેથીબી એ બધું માગેછે. શું તે હોરમજદને બુલંદ પરગટ કરેછે, ને તેની તારીફ કરેછે? તો તેજ વેળા ને તેજ રાતે ફરેશતાઓનેબી બુલંદ પરગટ કરેછે ને તેઓની તારીફ કરેછે. શું તે કેહેછે કે હું મારૂં તન અને જીંદગી હોરમજદની બંદગી તથા ખીદમતમાં કાહાડીશ? તો તેજ વેળા ફરેશતાઓની બંદગી તથા ખીદમતમા પણ પોતાનુ તન તથા જીંદગી વાંપરવાને તે કબુલાત આપેછે. જે પદો હમોએ ઊપર બતાવાંછે તેઓથી નેબીજા હજારોથી હમારા દાંના વાંચનારાઓ જોઈ લેશે કે ફરેશતાઓને હોરમજદની શાથે શામેલ કરા વગર અવશતાઓમાં બંદગી અને ભગતી કરવાને લખ્યુંજ નથી. હમારા ભાઈબંધો ફરેશતાઓને વશીલે ખોદાએતાલાની ભગતી કરવા વીશે જે કેહેછે તે તો એક ખાલીબાહાનુંછે. નેહેવા બાહાનાઓએ નુરાની ચોજો તથા ફરેશતાઓની ભગતી કરવાની નામોશીથી છુટવું મુશકેલ છે. વશીલો કરવા બાબત હમે આગલ એક બે શતરોં લખનાર છઈએ, તે ઉપર હમારા વાંચનારાઓએ ધેઆન પોહોંચાડવું

પારશીઓ ખોદાપરશત એટલે એક ખોદાને પુજનારા નથી, પણ ઘણાંઓને પુજનારા છે, એ હમોએ એઓનીજ કીતાબોથી શાબેત કરીઆ પુંચ પઢવું એજન કરવું, ઇઆને પોતાની મદદે બોલાવવું, ચાહાવું, ખુશકવું બુલંદ પરગટ કરવું, આરાધવું, ઇઆને ભજન કરવું વખાણવું

પોતાના કરવું; આજેજી કરવી, ઇઆને વીનતી કરવી; માગવું; નીમાજ કરવી; ખુશંદ કરી માંનવું; નમવું એબધાં બંદગી અને ભગતી કરવાના બોલો છે. વંદીદાદ, તથા ઇજશને, તથા વીસપરદ, તથા ખોરદેહ અવશતામાંથી જેપદો હમોએ ઉપર ટાંકાં છે તેપરથી આપણે જોઇએ કે એ બધા બોલો જેમ હોરમજદનાં નામને લાગુ પાડછે તેજ મીસાલે ફરેસતાઓ, અને પેદાએશમાંની નુરાની તથા બીજી ચીજોનાં નામોને લાગુ પાડછે. તારે એથી શાફ દેખાએછે કે પારશીઓ ખોદાપરશત નહી, પણ મુશરીક, ઇઆને ઘણાઓને પુજનારા પોતાઓનીજ કીતાબોથી સાબેત થાએછે. એઓએ પોતાને ખોદાપરશત નહી કેહેવું જોઇએ, પણ અમશાસપંદો તથા ઇજદો ઇઆને ફરેસતાપરસત; આસમાનપરસત; સુરજપરસત; ચાંનપરસત; શેતારાઓપરસત; નુરપરસત; હવાપરસત, દુનીઆપરસત, દરીઆપરસત, ચસમાપરસત, આતશપરશત ઊરઅરપરસત, જરથોશતપરશત ફરોહરેપરશત ગાથાપરસત, ગેહેપરસત, માજદી અસનીદીનપરશત, ગોસપંદોપરસત, ને હેવા બીજા પરસત, ઇઆને પુજનારા કેહેવા જોઇએ.

ને હવે એઓને એક બે બોલ ભલમણસાઇ તથા નમણતાઇની રાહે કેહેવાને હમે રજા લીજીએચ.

પેઆરા દેશીઓ, હમોએ જે વાતો ઊપર લખીચ તે તમારાં દીલો દુખાવવાને કે તમુને ખીજાવવાને નથી લખી. એવું કીધાથી હમુને કશો ફાએદો આએ કે આવતી જાંહાનમાં થનારનથી, બલકે ઉલટા ખોદાએ તાલાના ગુનાહગાર થઇશું. હમારી મતલબ એ વાતો લખવાની માતર એજ છે કે તમો ખોદાપરશતનો દાવો જે ઉઠાવોછોઓ તે દાવો ખોટો તથા ગેરવાજબી છે એ હમે તમારા દીનની કીતાબોથી બતાવી આપીએ

ને એ હમે ખરેખર બતાવી આપું છે એ તો જે કોઈ શાહેબો આ ટુંકું
ચોપાનીઉં ધેઆન લગાડીને વગર તરફદારીએ વાંચશે તે કબુલ કરશે.
તમો જેવા દાંનાં અને ચુંચલ અને આબરૂદારોને ખોદાએતાલાની પરશ
તીસ ઈઆને બંદગી કરવાની બાબત ચુકમાં ચાલતા જોઈને હમુને મોહો
ટો સંતાપ તથા દુખલાગેછે. હમો તમારા અંગોનુ અંગ, ને લોહીનુ લો
હીછઈએ, તમારામાં પેદા થએલા ને પલાએલા ને ઊછરેલા છઈએ, વાસ
તે તમારાં શુખ ને દુખ હમારાં શુખ ને દુખનાં જેવાં હમુને લાગેછે,
ને એ સારૂ જારે હમે તમુને હાવી ભારી ચુકમાં જોઈએચ તારે ગમગી
ની તથા દુખો હમારાં દીલોને પકડેછે. અએ પેઆરાઓ, બેશક કરીમાનો
કે ખોદાએતાલાની બંદગી વીશે તમો મોહોટી ચુકમા છેઓ. એ તો હેતું રો
શનછે કે જોતેમને માનવા ચાહાતા હોઓ તો તમારેથી માના વગર રહી
શકાએનહી. શુ, જેઓ પેદા કરનારને મુકી દઈને પેદાકરેલાંઓને માનેછે
તથા પુંજેછે તેઓ મોહોટી ચુક નથીકરતા? તમો પોતેજ કબુલ કરશો કે
હા, તેઓ ભએભરેલી ચુકમાં ગીરફતાર છે. તારે તમારો હાલ હેવોંજછે
તમારી કીતાબોથી તમો નુરની ચીજો તથા ફરેશતાઓના માનનારા તથા
પુજનારા ઠરોછેઓ ને એવુ કીધાથી તમો હલાકી ભરેલી ચુક કરોછેઓ
ખોદાએતાલાએ જે કઈ પેદા કીધું છે તે પોતાની બુજોરગી તથા જલાલ
ને શારૂ કીધુ છે, કે તે બધાંથી તેશાહુબના બંદાઓ તેની પીછાન વધારે
કીએ; તેના ઉપર વધારે પેઆર કરે; અને તેની તારીફ તથા શીતાએ
શમાં લાગુરહે. પેદાએશમાંની નુરની તથા બીજી ચીજો ગમે તેટલી મો
હોટી અને ફાએદેમંદ હોએ, અને ફરેશતાંઓ આપણ બાકી બંદાઓથી
અમે તેહબા બુલંદ તથા બલવાનહોએ, તોબી તેઓ બધાં આપણી કાંસી

પેદા કરેલાં છે, ને તે શારૂ તેઓ આપણથી માન કે બંદગી પાંમવાને લાએક નથી. દુનીઆમાંની કોઇબી ચીજની બંદગી કીધાથી તમુને શો ફાએદો થનાર છે? તમો શુરજને કે ચાનને, કે તારાઓને, કે હવાને, કે પાણીને. કે આતશને, કે કોઈબી બીજી ચીજને જારે બોલાવોચ ને તેઓની આગલ બણોચ તારે શું તેઓ તમારૂ શાંભલશે; ને તમારી મોરાદ પુરી પાડશે શાંભલનારાઓ તથા મોરાદ પુરીપાડનારાઓમાં તો જીવ, શમજ, કુદરત, ઇછા, ને એવા બીજા ગુણો જોઇએચ, પણ એવા ગુણે એ ચીજોમાં નથી, એતો તમો શાફ દેખોછો. તેઓ નથી જોતાં, કે નથી સાંભલતા, કે નથી બોલતાં, કે નથી ચાલતાં, તારે તેઓ તમારે શારૂ શું કરી સકશે? કઈબી નહીં વલી, જાર તમો ફરેશતાઓને બોલાવોચ, ને તેઓનાં નામની બંદગી કરોચ, તારેશું તમો બરાબર જાણોચ કે તે ફરેશતાઓ તમારી પાશે છે? ને તમાંરૂ માગવું શાંભલેછે? ને તમારી અરજો તેઓ પુરી પાડશે? તમો કોહોચ કે હર એક ચીજ પર અકેકો ફરેશતો મુકાએલો છે. વારૂ; તારે હવે તે એક એક ફરેશતો કેટલાં આદમીને એકજ વખતમાં શાંભલી લીએછે? ને કેટલી લંબાઇથી શાંભલે છે? ખોરશેદ જે તમારા કહા મુજબ સુરજની ઉપર છે તેનો એક દાખલો લેઓ. સુરજ પરથવીથી (૯૫૦૦০০০০) નવકરોડ ને પચાશ લાખ મઇલ દુર છે. તારે શું ખોરશેદ એટલા મઇલ દુરથી તમાંરૂ શાંભલે છે, ને એ ખોરશેદ કેટલા જણને એકદમ શાંભલી લેહે? મુંબાઇ, નોશારી, શુરત, ભરૂચ, ને ઇરાનમાં જે પારશીઓછે તેઓ જો ખોરશેદની ઉપર એકજ દાહાડે ને એકજ વેલાએ બંદગીનો પોકારમારેતો શુ તે બધાઓને શાભલવાને તે શામરથવાન છે? કે કોઇનેબી શાભલવાને તેનામાં શામરથ છે? તેનામાં કે કોઇબીજા ફરેશતામાં હેવું શામરથ નથી

તેઓ આપણી કણી ખોદાએતાલાના બંદાઓ છે, ને તે શાહેબે તેઓને પોતાની બંદગી તથા ખીદમત કરવાને બનાએલાછે. તેઓ તેના શીવાએ કોઈ બીજાની બંદગી કરતાનથી, કાંકે તેઓ જાણેછે કે કોઈબીજો હેવા ને લાએકનથી. આંપણી બંદગી શાંભળનારને આપણા દેલની મોરાદો પુરી પાડનારમાં ખોદાઈ શીફતો ને ગુણો જોઈએચ,— એટલે પેદાએસની બધી ચીજોનો તેમાલેક હોએ; તે આપમુખતીઆર હોએ; તેનામાં અપાર શામરથ, સારાપણુ, તથા ગનાન હોએ તેની શાહેબી તથા નેગાહ બાની શકુની ઉપર હોએ; તે કુલે મકાનોમાં હાજર હોએ; અને તે માણશો નાં દેલ પીછાનનાર હોએ. બંદગી પામનારમાં હેવા ગુણો તથા શીફતો જોઈએ, ને જેનામાં હેવા ગુણો તથા શીફતો નથી તેની બંદગી કરવી એમાહા નાદાની ભરેલુ કામછે એટલુજનહી. પણ એ મોહોટો ગુનાહ છે. ને જારે તમો ફરેશતાઓને આરાધોચ ઇઆને ભજોચ તારેતમે તેઓ ને ખોદાઇ શીફતો તથા ગુણો આપોછો, કે જેથી તમો તેઓને ખો દાએ તાલાના શરીક ઇઆને બરાબરીઆ ગણોચ, ને એ જેવુ પાપ બીજુ કઈનથી. શુ એ પાપ નથી કે જેઓ ખોદાએતાલાનાં બંદાઓ છે તેઓને ભજીને તમો તેઓને ખોદાઇ મરતાબો આપોચ? આ બીના શાફ સમજવાને એક દાખલો લેઓ.— જો જે શરકાર આપણી ઉપર હમણા હકુમત કરેછે તેને મુકી દઈને રશતામાંના મજુરો તથા ભીખા રીઓને પકડીને તેઓને કહીએકે તમો હમારી શરકાર છેઓ, ને જે માન આબરૂ શરકારને આપવી જોઈએ તે તેઓને આપીએ, તો જે બરેખરી આપણી ઉપર હકુમત કરનાર સરકાર છે તેને ભલટો હેલુ કી ધાથી શુ અપણે અપરાધ નથીકરતા? જો કોઈ શાહેબો પોતાની અકલ વાપરીને આલતા હશે તેઓ તુરત કેહેશે કે હા, એ મોહોટો અપરાધછે

તારે ફરેશતાઓ જેઓ ખોદાએતાલાના બંદાઓ છે, તેઓને ખોદાઇ મરતબો આપીને તેઓની બંદગી તમે કરોછોઓ એમાં કેટલો મોહોટો અપરાધ તે શાહેબની જોલદાઇમાં તમે કરોછોઓ? મજુરો કે બીબાજીઓ તથા સરકારની વચે તો મુકાબલો કરવાના કેટલી કારણો મલીઆવેછે, એટલે તેઓ માણશો છે, તેઓને તન તથા જીવ છે. તેઓમાં બુધી તથા અકલ છે; પણ ખોદા તથા ફરેશતાઓની વચે મુકાબલો કરવાના કંઇજ કારણો નથી,— એકતો પેદા કરનાર, બીજાઓ તેનાથી પેદા થએલા; એક આપ મુખતીઆર, જેચાહે તે કરનાર, બીજાઓ તેના બંદાઓ, કે જેનાઓથી કાંઇ પોતાની ઇછા પરમાણે થાએ નહી; એક શહુનો પાલનાર, બીજાઓ તેની બખશેસથી પલનારા, તારે ફરેશતાઓ જેઓમાં બંદગી પામવાની કઇ લાએકી નથી,— અને જેઓ તમારી બંદગી શાંભલીને તમારી મોરાદો બર લાવી સકતા નથી, તેઓના નામ લઇને ખાલી ભણતર કીધાથી તમુને શો ફાએદો થનારછે? ફાએદો થવાને ઠેકાણે તમારો બીગાડ ઉલટો થાએ છે એતો તમે તહકીક કરીને જાણજો. અએ પેઆશઓ, તરે તમારી ચુક શુધારો, અને જે તમારો પેદા કરનાર છે તેનીજ બંદગી અને આરાધના કરો. જો તમે એ તમારી ચુકમાથી નીકલાનથી, તો તમારૂ કલેઆણ થનાર નથી. થાએ તેકેમ? તમારામા નાદાનાઇ તથા અકલની ખામી નથી,— તો એક જરા અક્લ દોડાવીને જુઓ કે, જેઓ પોતાના પેદા કરનાર ને મુકીને પેદા કરેલાઓને માનેચ, નમેચ, ને ભજેચ તેઓનુ કલેઆણ તે કેમ થાએ? શું. જેઓ પોતાનો જે ખરેખરો માલેક છે તેને મુકીને બીજાઓને વળગે છે તેઓ ફીતુરીએ તથા બલવાખોરોમાં નહી ગણાશે? ને ફીતુરીઓ તથા બલવાખોરો

કેવાં ફલો આપે છે, એ તો તમો જાણોછો. ઓ, તારે ફેરો, ફેરો ને તમારા ખોદાને આધીન થઇને તેની એકલાનીજ બંદગી કરો. તેજ એકલો બંદગીને લાએક છે. તેજ તમારૂ બધુ શાંભળી શકેછે, તેનાથીજ તમારાં દીલની બધી મોરાદો પુરી પડશે. તે બધાં મકાનોમાં તમારી દુવાઓ શાંભળવાને હાજરછે. તે તમારાં દીલોની ગરજો શારીપરે જાણે છે. અને પોતાની ભરપુરીમાથી તમારા ખપો પરમાણે આપવાને તઇઆર રેહેછે. તેનાથી આપણું જીવવું, તથા ચાલવું, તથા ટકવું થાએ છે. "અએ ખોદા, મોહોટાઇ, તથા કુદરત, તથા બુજોરગી, તથા ફતેહમંદી, તથા અજમત તારી છે; કેમકે આશમાન તથા જમીનમાં જે છે તે સરવ તારૂં છે. અએ ખોદાવંદ, પાદશાહી તારી છે. અને તું સઉની ઉપર છે. દોલત તથા ઇજત તારૂથી છે; અને તું સઘલાની ઉપર હુકુમત કરે છે. તારા હાતમાં કુદરત તથા હીમત છે; અને મોહોટો કરવો તથા જોર આપવું તારૂજ છે." હવા ખોદાની બંદગી તથા તારીફ કરવાને હમે તમારી વીનંતી કરીએછીએ. એક મોહોટા દીનદાર શખશ થઇગઓ છે તેની કણી તમે પણ પોતાને તથા કુલે આલમને તે શાહેબની તારીફકરવાને બોલાવો,—"અએ મારા જાન ખોદાએતાલાની તારીફ કર; અને મારામાં જે બધું છે તે તમે તેનાં પાક નામની શીતાએશ કરો. તનો ફરેશતાઓ, તેની તારીફ કરો તેની બધીફોજ, તથા તેને ખુશકરનારા તેના બંદાઓ, તમો તેની તારીફ કરો. તેના પેદા કરેલા સરવ કામો તમે તેની તારીફ કરો. અએ મરા જાન, તું તેની તારીફ કર."

પણ વશીલા વગર ખોદાએ તાતાની બંદગી તમે કેમ કરી શકશો? વશીલો આપુને જોઇએચ. તેની અગતો તમુનેબી લાગે છે, વાશતૃ

તમે ફરેશતાઓનો વશીલો કરવાનુ કેહોછો, પણ વશીલો શા કારણને લીધે કરવો જોઇએ, એનો જારે તમે પકો વીચાર કરશો તારે જોશો કે ફરેશતાઓથી એકામ કદી નહી બને. વશીલો શા વાશતે આપુને કરવો પડે છે? કેટલાએક લોકો કઇ હેવું સમજેચ કે જાણે ખોદા આપણેથી લાખો ને કરોડો ગાઊ દુરરેહે છે. વાશતે તેની દરગામાં આપણી બંદગી પોહોચાડવાને આપુને કોઈની મદદ જોઇએ. વલી બીજાઓનો ગુમાન હેવો છે કે જાણે ખોદા આપણુ બધા ઓને એકદમ શાંભલી શકતો નથી, વાશતે તેણે ફરેશતાઓને ઠેરાવા છે કે તેઓ આપણી બંદગી શાંભલી ને રફતે રફતે તેને શંભલાવે. અને વલી કેટલા એકો-નો વીચાર એવો છે કે જેમ કોઇએક બુજોરગ તથા નામદાર શખસ ની હજુરમાં જવાને આપુને ભલામણ જોઇએચ, તેમ હકતાલાની હજુરમા જવાને આપણી તરફથી ભલામણ કરનારા કોઈ જોઇએ. પણ આબધો નાદની ભરેલી વાત છે. જેઓ હુવા કાંગણો બતાવે છે તેઓ શાફ દેખડાવે છે કે તેઓ જે બોલેચ તે શમજતા નથી. એ કારણો હલકા તથા જુઠાં છે અને ખોદાએતાલાને હલકાઇ તથા નામોશી લગાડનારા છે ખોદાકઇ આપણેથી એટલો દુરનથી કે આપણુ શાંભલવાને તે કાશ-દોરાખે,—કે હેવો કમજોર નથી કે તેને મેહેતાં મુરશદોનો ખપ પડે,—કે હેવો મગરૂર નથી ખુશામતીઆ વગર તેની પાશે જવાએ નહી. અફ-શોશ છે કે લોકો તેના વીશે હેવુ કઈબી શમજેછે. વશીલો કરવાનુ ખરે ખરૂ કારણ આપણા ગુનાહો છે. આપણે ગુનાહો કીધાથી સજાનો દંડ આપણીઉપર છે. એ દંડથી છુટા અગાઉ આપણેથી શાચા દેલથી બંદગી થતી નથી. કદાચને બાલીલવારો કરીસુ. પણ જે બંદગી ખોદાએ તાલાને પશંદ છે તે શજાના બોજાશાથે આપણેથી થાએજ નહી. જેના

માથાઉપર અતીશે ભારી બોજો છે, તે શું કરી શકશે? કંઇજ નહી. અથવા જે કોઇ શરકારનો મોહોટો તકશીરવાન છે, તે સખશ દીલથી ચાહીને શરકારની પાશે કેમઆવશે? તે આવનારનથી, આપણોં પણ હાલ હેવોજ છે. ને એ હાલમાથી નીકલવાને આપુને વશીલો જોઇએચ. હવે હમે તમુને પુછીએચ કે શું ફરેસતાઓ એ મુસકેલ ભરેલા હાલમાંથી આપણુને કાહાડી સકશે? તેઓમાં શુ હેવી કુદરતછે કે બેશુમાર ગુનાહોની સજાથી તેઓ આપણુને છોડવે? તેઓ છોડવી સકતાંનથી, તેઓમાં હેવુ કરવાની કઇ મકદુર નથી, કેમકે આપણી કણી તેઓ પણ ખોદાએતાલાના બંદાઓ છે. ગુનાહોની સજાનો બદલો આપાવગર તેસજાથી આપણે છુટતા નથી. એ તો ખોદાએતાલાનો એક મજબુત ઠેરાવ છે, ને એ ઠેરાવથી તે કદી ઉલટુ કરશે નહી. તમો કેહોછો કે ફરેસતાઓ હમારો વશીલોછે, તો શુ ફરેસતાઓએ તમારી તરફથી સજા ભોગવી છે? ને તમારા ગુનાહોનો બદલો ભરીઆપોં છે? ના, ના, એ કોઇના સાંભલામાં પણ આવુનથી તારે હેવુ ન કીધા છતાં તેઓ તમારો વશીલો કેમ થાએ? ઓ પેઆરા, એક જરા વીચારો, ને આ ખાલી તકરાર છોડી દેઓ. એથી તમને કશો ફ એદો પોહોચનાર નથી. હા, વશીલો કરવાનુ કારણ તમે નીતે જોતારહો; અને ખોદાએતાલાએ આપણી ઊપર રહમ કરીને જે વશીલો આપણે સારૂ ઠરાવો છે, તેનો આસરો પકડો. ઇસા મશીહ ઇઆને ઇશુ ખરીસટ આપણે ખરો વશીલો છે. તેજ એકલોઆપુને ગુનાહની સજાથી છોડવી સકેછે, કેમકે કામેલ કુદરતનો ખાવદ છતાં તે સજા તેણે પોતા ઊપર આપણો જામીન થઇને લીધી છે. તેની જામીનગરી ખોદાએ કબુલ કીધી છે, ને જે કોઇ તેન ઉપર વીસવાસ કરેછે તેનો છુટકો થાએછે. તે પર જે વીસવાસ કરેછે તેનો દંડ ઠરાવાતો નથી પણ જે વીસવાસ નથી કરતો તેનો દંડ હમણાથીજ ઠરાવો છે. ઓ પેઆરા દેશીઓ, હમે તમારી વીનતી કરીએચ કે તમે ખરીસટનો વીસવાંસ કરો. એથી તમારૂ કસુ નુકસાન થનાર નથી, બલકે ઊલટો તમારો સુધાર થશે,

તમો તમારા કીધેલા ગુનાહોનીમાફી પામશો. ને ગુનાહાના બોજાથી હલકા થઆથી તમે પાક ખોદાએની બંદગી તથા ખીદમત કરવાની રાહા ઉપર દોડશો, અને હમેસાંની જીંદગી ભોગવશો. જો આ વાતનો ખોલાશો વધા રે પામવાની ખાહેસ તમે રાખતા હોઓ તો ઇસવી મજહબની કીતાબો વાંચાથી મલી આવશે.

હકતાલા તમુને પોતાની રોશની આપે, અને પોતાની રાહામાં તમુને ચ લાવે, અને તમારી ઉપર પેઆરની છાયા રાખે, અને તમારી મુસકેલ આ સાનકરે, અને આ તથા આવતી જંહાનમાં તમો સલામત રેહો, હેવી હમારી દુઆ તમારે વીશે નીતે છે.

હવે જે હમેશાનો પાદશાહ, જે બેમરગ, અણદીઠ, તથા એકલા દાના ખોદા છે તેને બુજોરગી તથા જલાલ સદા હર વખત હોજો —આમીન.

ઉપલાં ચોપાનીઆં ઉપરથી ખુલ્લુ નજર આવેછે કે પારશીઓનાં ધરમ પુશતકોનાં આધારથી એ ટોલાઉપર જુદ દીન લોકો જે તોહમત મેલેછે તેમાંતો કાંઈ નવાઇ નહી પણ જારેકે જુદ દીનો ની માફક હમ દીન લોકો તેવુજ બોહોતાંન મેલી હરોફાઇ કરવા ઊભાથાએછે. તેજોઇ નીશચે મોહોટુજ દુખ લાગવાજેવુ અને લગાડવા જેવું થઉછે એવાત ઘણી જ નવાઇ જેવીછે. અને તેકરતાં વધારે નવાઇતો એછેકે હાલીઅગતની બાબતમો જરતોસતી ધીરકાના કોઇબી આલમ દાંનાવ કે દોલતમંદ શાહેબે ધટતુવેઆંન આપીને જોઇતા ઇલાજ લાંબીમુદતથી લીધાનહીં બલકે એજરૂરી બાબતનેજાણે ઘેબામાં કાહાડીનાખીહોએ એમજ સાફ જણાએછે. વારૂ કબી એ ચોપાંનીઆનો જવાબ નહી આપીશકાઓતો અથવા આપવાને મુનાશેબનહી જાણેઉતો ધરમેલ તેબાબે પરપુછ કરી પોતાની ધરમજેવી માહાભારત ઇમારતની પાએદારીવીશે કાંઇબીવીચાર કરવાંની જરૂર હતી તેપણ કાંઇ કીધુંનથી જેકે ઇઅજદાપરશતી એટલે જે એકખોદાને આ-રાધવા ભજવા નેકેહેછે તે જેવા બુજરગ અલકાબનો ખાશ બેતાબ પારશી લોકો નેવાશતેછે તેવો કોઇબી ધરમવાલાનેવાશતે જોવા જાણવા મોનથી તેછતાં હેવાખાશ બેતાબનાં ખરાહકદાર તથા દાવેદાર લોકો એ બેતાબી અમલથી બેનશીબ થઇપડવાથી બીનઅલકાબ વાલા તાનેજની કરેછે તેને જોઇએઅલકાબી ટોલામાંથી કેટલાએકનાંવાકેફ લોકો તેમનીશાથે શામેલથાએછે તાંહાં શુધી પારશી આલમોની નીદખુલી નહી નેખુલતી નથી તેથી એતોહોમત ભરેલાંતીરનો જખમ શદાકાલ વેહેતોરાખી ફકત દુનીઆતલબી તથા નફશ પરવરીમોજ ગુજારો કરવા એટોલાંના ખાશોઆમ દુરશત શમજતાહોએ એમખુલ્લુ શાબેત થાએછે તથા એવાતથી નીશચે પારશીઈઅજદાપરશતોના દીલ તા. જીગર બેહદ જખમી થાએછે તેજખમનો મરહંમ• મેલવા પાક એજદા પોતેજ હાલજમાને હકીમથાએતોજ એ જખમરૂજાએ થાથીકે એનામવર ટોલાનાશરવે ખાશોઆમશાહેબો તોજાણે દુનીઆદારીતથા તનપરવરીમોજ ઇઅજદા પરશ

તી હોએ એમ શમજી બેઠાછે. અને શમજાવનારા શમજાવેછે વાશ્તે ઇઅજદાપરશતોમાંથી જો કબી કોઇ બોદાનો બંદો એ ગફલત ભરેલી ધુંવર બીશાડવાનો ઊપાએ લીએતો અલબતે મુશકેલ જેવું દેખાએછે તોપણ આએ ફુરદીએનવીશને પોતાના નામવર ટોલાની ગમખારીકરવાને મોહોટી દીલશોજી થઇપડી શબબ તેને થંડક પોહોચાડવા શારુ નીચેમુજબ કોશીશ કરવાનો ઠરાવ કીધોછે.

જારે કે ઉપર મુજબ બેતણુ નાંમવર દીલાવર શ.હેબો શીવાએ શરવે શાહેબો આંખઆડા કરીબેઠા તારે તેબાબત કાંઇક ઘટતા ટીકા એટલેજે શરે કરવાનુ યોગ્ય જણાઊ પરંતુ તેમ કરવાશારુ મ તરે એક નડાત થઇ પડેઓ એટલે જે હમારા ઇઅજદાપરશતી મજહબનાં કાએદાવોમાથી તેમકરવાને મનજુરી મલીનહી શબબ એ ટીકા કરવાનુ બંધ રાખવું મુનાશબ જણાઊ.

તેવીસે કબી વાંચનારા દાનાવ શાહેબો હેવુ ધ્યાંન લઇજાબેકે આએ ફુરદીએનવીંશ ઇનસાફ ની દાદ પોહોચાડવામો એટલેજે બરેખરા ટીકા કરવામો બેનશીબ અથવા અશકત છે તો તેવીંશે ખોલાશો કરવાની જરુર એટલીજ છે કે હેવુ ગુમાન હરગીજ થઇને લેવુ નહી શાથી કે નીતી તથા ધરમશાસ્ત્ર કરતાં યજદાંપરશતી એટલેજે ગ્નાનશાસ્ત્ર ચડતુછે નેતેમા હેવાપરકારનેશારુ મનાઇ આવેલીછે વાશતે ગ્નાનશાસ્ત્રનો હમારે જરુર કરીને આધાર લેવો જોઇએ તેથી નાચારીનો બાએશ છે. તેશીવાએ બીજુ કાંઇ નથી તે એકીનથી જાણવું.

જારેકે ઉપર મુજબ દરગુજર કરી આગલ વધવામાડેઊ તારે એક શવાલ ઊતપંન થએોકે જાહેરખીનો ને આએ દરગુજર ઘણુકરીને નાપશંદ થશે એટલામો ઇનશાફ જેપુર હમારો બાશ દોશત ખરો મુરબી અને પાકો મુરશેદ છે તેઓએ આવી હમાર ગલુંપકડીઊ કે ઉપલો ચુકાદો ઘટતો થયો નથી બલકે એ ઠરાવથી આપણુ બંનેને નામોશી છે, અગરચે તું એ જે દરગુજર કીધીછે તેથીકાંઇ અપમાન કરવાજોગ

નથી પરંતુ તફાવત એટલોજ છે કે તાહારી દરગુજર જ્ઞાનશાસ્ત્ર નેલગતી છે મગર તું જો કે એ કાએદો ધરમગુર તથા ધરમશાસ્ત્ર તથા ધરમશા-સ્ત્ર નાં સેવકો ને લાગુ કરીશકાએ નહી કાંજે ધરમશાસ્ત્રનો ખાસ કાએદો જુદોજ છે કે તે વીશે તું કાંઇ અંન જાણો નથી વાશતે એજગાએ જારે ધરમગુરૂઓનીશાથે કામછે તારેતો ધરમશાસ્ત્રનો કાએદો અમલમો લાવવાની ફરજ હતી તે મુજબ તુંએ કીધું નહી કે જેથી જાહેર-ખાન આંમલોકો એટલે જે ધરમશાસતંર નાં સેવકો ને હેનો સાર તથા ખોલાસો સોધીંકાહાડવો મુશકેલથઇ પડસે બલકે ધરમશાસતરના છપા ધોઆલોકો પોતાને ફાવતીરીતે શમજુત કરી એ બીચારાવોને કાંઇ ભલતીજ હદ ઊપર લાવી ઊભાકરશે તો તે વેલા તેમાથી એક અનંચી તવેલો નકાંમો ભડકો પેદાથસે તે બુઝાવતાં મેહેનત પોહોચસે વાશતે એક હાથપર ઇનશાફ ની ઇજત જલવાએ ને બીજા હાથપર કોઇજાતનો રખનો નહી ઉભોથાએ હેવી ચતુરાઇથી ચુકાદો કરવો જોઇએ.

જારેકે ઇનશાફ બહાદુર નો હોકમ ઉપર મુજબથઓ તારે આકામમો શારીપડે ગોર કરતાં શાર એટલોજ નજર આએવો કે જેશાહેબો એજવાબ આએપા છે તેવો અલબતે નહી આપનારાવો "કરતાં ખાલેશ દીલનાંછે. તેમ જવાબ નહી આપનારા શાહેબો કાંઇ હેવા હલકા શવાલો નો જવાબ વાલવામો અશકત હોએ એમ કોઈતરે હમારા તથા મુરબ્બી ઇનશાફ નાં શપનાંમાં પણ નથી. કારણકે ખોદાનાંફજલો કરમથી એશાહેબોમો બે તણ નબરો આપ્પા ટોળાંને રોશનીમાં રાખી તથા લાવીશકે હેવા છે. તેછતાં ખોદા માળુમ શવાશતે હમારા હલકા શવાલો નો જવાબ આપવામો આચકો ખાધોછે, તેકાંઇ શમજાતુ નથી, વાશતે દાનાવ લોકોએ શમજીલેવુ

હમારા શવાલો ૩ છે. તેમાં પેહેલો પારશીઓ ઉપર જે તોહોમત ભરેલા ચોપાનીઆથી હુમલો થઓ છે. તે વીશે બીજો ગોશતનાં ખોરાકબાશે અને તીજો રોવાંન ફરોહર તથા ફરવશી વોશેછે.

તેઉપર દાનાવ શાહેબોએ વીચાલેવુ કે એ નામાંકીત શાહુબો હમારા જવાબ નહી આપવામાં પોતાની દાંનાઇ મોહોટાઇ તથા પંડીતાઈ શમજા છે.તે કેટલે દરજે વખાંણવા લાએકછે.

ખરૂછે કે વજબી જવાબ આપવાથી બંધન થઇપડે છે, અને ફીર તીવાંન છતાં જો કબી હલકા જવાબ અપાએ તો મોહોટી શરમ જેવુ થઇપડે છે. હુબીરીતે શેહેજ વીચારીશકાએછે, એટલુજ નહી પણ આએ ગુમ નામ ને ગોયા હીકારત ની 'નજરથી જોતા હોએ એમ ખુલુ જણાઇ આવે છે. તેવીશે આએ નોંકરા અબીત્યા કોઇરીતે નાખુશ નથી. નાખુશી ફકત એટલીજ છેકે પેહેલો શવાલ કેહેવાં અગતનોછે તેછતાં જેમ આ જગ્યુધી ઢાંકી વાલીછે તેમજ હજુબી ઢાંકવા ઇછે છે એમ શાફ નજર આવેછે. તે વાત કોઇબી અકલમંદ પશંદકરે હેતુનથી તારે હું કાંઈ આ બાબે વધારે ગુનો ચરા પશંદ કરતો નથી

વલી એ ઉપરથી ખુલુ નજર આવેછે કે જાંણે એ શાહેબો પોતાના ટોળાંને હાવા નહી બમીશકાએ હેવા જુલમ ભરેલા તોહોમત માથીં મોકલા કરવાને પોતાની ફરજ નહી શમજતા હોએ હુ નથી ધારતોકે એ મજહશે અને એમકરતાં જો હુવાજ ધશારો મલીઆવેતો તેવીશે ધારી લેવાને દાનાવ જરતોશતી શાહુબો અશકતીવાંન હોએ એમ ધારીશકાતુ નથી

જારેકે ઉપર મુજબ હમોને ખરેપણે નીરાશી થઇ તારે નાચાર પાછલા બધે શવાલોનો વીષય હાલ તેકુબ રાખી ફકત પેહેલા વીષય ની બાબત ઉપર માહારૂ ધીઆન એચી જાઉંછુ ને ઉમેદવાર છેઉકે એબાબતમો હમારાતરફથી પોતાનાં બુજરગ અને ખોદાવંદાન ખોદાએતાલાએ બરગુજીદ કીધેલા પોતાના ટોલાનીશેવાકીશે ફરજ અદાથઈ હેવુ એ ટોલાનાં શરવે ખાશો આમ શાહુબોથી કદરતા તા. બુજ થાએ.

હવે પારશી ટોલાના ખાશ આલમ લોકોએ ઉપલા તોહોમતના જેજવાબ કે નુરાની ચોજોનો ફેબલો કરવા તથા ફરેસતઓ જેદર એક ચીજ ઉપર મવકલ છે તેમનો વશીલો પેદા કરવાના હેતુથી તેઓને

ભજે છે હેવીરીતે આપતા આએવાછે તેહેની વીરૂધ તોહોમત લાવનારા શાહેઓના હાથમાં જાણે એજ શખુન રૂપી એક લડાઇનુ હથીઆર આએપુ હોએ એમ ખુલ્લુ દેખાઈ આવેછે તેથી બેશક કે તોહોમત રૂપી લડાઇ માગનારા શાહેબો એજ હથીઆરો થી જોર પકડી જાણે લડાઇ મો ઉભા થઆ હોએ એમપણ સાફ માલમ પડીઆવેછે બેર ગુજ રેલી વાતો માં જોકે બેશક લાચારી છે શબબ એ લડાએક પેહેલવાનો ની શાંમને હંમ નબરદ થવા કરતાં પોતાનાં ભાઇબંધ જરતોશતી પેઆરા શાહેબો ને ચેતાવવાનુ બેહેતર તથા જરૂરી જણાઈ કે શાહેબો એ તકરાર તો અલબતે પેશ આએ હેવી મઆકુલ તો નથીજ હેને બદલે હમારી નાકેશ અકલ પરમાણે તો નીચે મુજબ હુજત પકડવાનીહતી.

તે એ છે કે હાલમા જે ધરમ જરતોશતીલોકો પાલેછે તેહેને ફારશીમાં "આજુર ફર" કરીને આપણાલોક કેહેછે અને તેનીજ સાનીનો ધરમ જે મુશલમાનલોકો પાલેછે તેને તેલોકો શરઇઅત હુવેનામે ઓળખેછે તથા તેમુજબ વરતેછે અને તેહનીજ બરાબરી નો ધરમજે હીંદુ લોકો વાપરેછે તેહેને તેલોકો શાતવીક ધરમ કરી કેહેછે તથા તેમુજબ અમલ કરેછે.

'એ તણે ધરમો માતરે હુવાની ખશલતો ને સાફ કરવાની ગોઆરશેકલછે ને તેહેના શીકલીગર ગોઆ પારશીઓમો હજરત જરતોશત મુશલમાનોમો હજરત મહમદ અને હિંદુઓમાં વીઆશ તથા મનુ જેવા માહા પુરૂશછે.

આ બુજરગ શાહેબોએ જે ધરમનાં કાએદા બાંએધા છે તેમાં ઊપલા નાંમોથી જે કાએદા કીધાછે તે ગોયાધરમજેવી પાકી અને મજબુત બાંધણીની ઈમારત ના પાઆતરીકે છે અને હુવાની ખશલત નાં બાલકોને માતરે તેબુરી ખસલતોથી છોડવવાને સારૂ છે.

આકાએદાઓ નાં અમલ કરવા તથા અમલ ચલાવા શારૂ પારશીઓનો દશતુરશાહેબો તથા મોબેદશાહેબો મુશલમાનોમો મુલ્લાં અને મો-

બની મુક્તી શાહેબો અને હિંદુઓમાં શાશતરી પુરાણી તથા અગ્નીહો-ત્રી વગેરે શાહેબો ને અધીકાર મલેલોછે

આ કાએદા ફકત આંમ લોકોને વશતે છે શાથીકે પરથમ હરેકમા નુશ અવામી દરજા મો હોએછે તેજારે ઉપલા કાએદાનો મજબુતીથી અમલ કરીને તેમા પાશથએો એટલેતે ખાશ દરજજાને એટલેજે ઇબ્બેજ દાપરશતી કે જેને મુશલમાનલોકો તરીકત હકીકત અને મારેફત ને નાંમે ઓલખેછે ને હીદુલોકો મો વેદાનતી તથા આતમ ગ્નાન વગેરે શબદોથી બોલેછે તેનો અધીકાર ચલાવવાને લાએકથાએછે.

હવે શમજવું જોઇએ કે પેહલોધરમજે પાયાતરીકે છે કે જેની તફશીલ ઉપર આપવમો આવીછે તે ગોઆ પેહલી શીડી ની માફક છે તેમા ખોદાવંદાન ખોદા એટલેજે શરવે નુરાની તથા ખાકી વગેરં દરોબસત ચીજોનો પેદા કરનારછે તેહેને ઊપલી તથા નીચલી જાહાનમા પેદાકી વેલી શરવેહતમતા તા. અમુલીઅ પેદાએશો ને ઓળખવાના ભગતી ભજન કહેલાછે કે તેમા પુરવીણ થઇને પછે ચડતીશીડીઓ મો એટલે જે નીરજન નીરાકાર ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલાનીબંદગી કરવાની જે રીતોછે તેપરમાણે કરવાનુ શીરૂ કરેતારે પારશીઓ મો એકલોએકજ જે ખોદાવંદાંન ખોદાએ તેહને ભજનાર તથા માનનાર ઇઅજદાપરશત કેહેવાએ તેહેને ફારશી બીજા બોલોમા શેપાશી ઇઅજદાંની તથા ફરજાને અને તેવગેરે બીજા કેટલાક નામોથી ઓલખેછે તેમજ હીદુઓમો તપેશરી રખેશર માહાપુરૂશ તથા સાધુ વગેરે નામોથી અને તેજમીશાલે મુસલમાનો મો હુવાલોકો ને વલી ઓલીઆ શુફી વગેરે બીજા ઘણાએકં નામોથી ઓલખેછે.

લખવાને મોહોટી દીલગીરી ઊપજે છે કે પારશીઓ ઇઅજદાપરસતી કાએદા બાધવા તથા તેનાં અમલ કરવામા શારવેથી પેહેલ અને શરવેથી ચડતાહતા તેથી એ આખા ટોલા ને ઇઅજદાપરશત કરી કેહેતા અને માનતા શાથીકે દુનીઆની પેદાએશમો મુલ પુરૂશ જે હજર

ત મેહઆબાદ તેહના શીરવખતથી તે છેલા શાશાની શેહેનશાહ યઝ
જદે જરદ શુધી એ અમલનો વહીવટ મોહોટી પાએદારીથી જળવાઇ
રહેલો હતો-

એમ છતા હાલ જમાને એ ટોલાએ ખુબીઅ અને અઝુલીઅ
કાંમ છોડી બે પરવાઈ હેવી પકડી છે કે પરથમ પાયાનોજે આજુર ફર
ધરમ તેપણ પુરતા અને ઘટતીરીતે જાળવતા નથી તોપછી યઝદા
પરશતી ધરમ ની કીરીઆં જે જરા શખત તથા મુશકીલ એટલેજે અ-
શાર અવગુણ તથા અશુધ વસતુ તથા કામોથી દુર રેહેવાનુ છે તે કેમ
કરીને જાળવી તથા અંમલમાં લાવીશકે અને તેથી કરીને જુદ દીનો
તથા હમદીનો ના કપકા તથા તાંનાં મીહના અને શરમ ભરેલા કુમલા
વો થી લાજવાબ તથા શંતાપ ભરેલા થાએ છે તે શોશી રેહેછે પણ
મંતકી જુદ દીન તથા બીલા હમદીન શાહેબો ની જબાંદરાજી તથા કલ
મતેરાજી ને વાજબી રીતે બંધ કરવાને જે ખાશ શુતરો શુધાં અને
ખુલો મારગ છે તે મેહેનત થી કંટાળી ને પકડતા નથી અગરચે તેમ
કરવાને બોહોવંદાન બોહોએતાબાનાં સાહાવા થી કેટલાક ખાશ શાહેબો
શકતીવાંન છે તે છતા તેશાહેબો એ કદીમ મારગ અખતેઆર કરવા ક-
રાવવા મોં બોહામાલુમ શાકારણ થી આથકો ખાએછેતે કાઇ ખાતરીથી
શમજીશકાતુનથી જો કબી એ મારગનાં કાએદાઓ થી અનજાણ પણ
હોએ તારેતો કશી જગોએથી જાણીતા થવાયે તેહેની કોશીશ કરતા નથી
ને પોતાના કદીમ બુજરગો નો વારશીક તથા અઝુલીઅ ધરમ વીશે એ
કદમ મુતશકી તથા નાઊમેદ થઇ તેહેની દરકાર કરતા નથી એ કેહેવી
તાજુબ થવાજેવી વાત છે કાંજે એકવેલા પશુ પક્ષી અગ્યાન છતા તેમને
એક બે થી કબી વધારે વખત બોધ મળે છે તો તેવો બી પોતાંના
અગ્યાન પણાની રીત છોડીદેછે તજોઇનેપણ પારશીના ખાશો આંમશાહે
બો બાબી કોઇ જોતુ નથી.

૭ ખરછે કે બદાચારીના ગુનાહો થી હેવી ગફલતમાં પડીગઆ છઇ-

એ કે તેથી કોઇને કાંઈ શુજતુનથી ને ઘણા ખરા ખાશો આમ શાહે ઓ વખતે શમજતા છતા એકસરખી રીતે આંખ આડા કાન જાએછે ને હેવો ભાગ મોહોટો થઇપડેઓ છે તેથી જોકે ખુલ્લુ નહીપણ ખુલા જેવુ જણાઇ આવેછે કે ધરમનુ માન તથ અભીમાન કરનારા હાલ જમાને થોડાજ હશે કે તે લોકોથી કાંઇ બોલી શકાતું નથી શબબ જાણે તે લોકો અલગ થઇ બેઠાહોએ એમ લાગેછે બેર જમાનાની તાશીર થી જેકાંઈ નીપજે તે માંથાં ઊપર.

આ જગાએ હેવો એક વીચાર ઊતપનં થાએ છે કે કદાપી કોઇ શખ્શ હેવી મુજાંહેમત લીએ કે યજદા પરશતી ની શાગેતીમા અવશતા માહેલા હોકમો બતાવી શાબેત કરવું હતુ તે તો કાંઇ જણાતુ નથી તારે વીશવાસ કેમ બેસે.

તેવીશે શુચના કરવાની એટલીજ છે કે યજદાં પરસતી અને તોહીદ એટલે જે નીરંજન નીરાકાર એકજ ખોદાવંદાન ખોદાએને ભજવાનો તરીકો શરવે ગ્નાનીમો એક સરખો છે તેનીસાથે એ મારગના કાએદા હેવા છે કે સરવચીજ પેતાના સ્વધરમ મો કાએમ તથા સાબેત રહીને એ-કશાં રીતે ગણેઆ વગર ચાલેજ નહી. એટલુજ નહી પણ કોફર અને ઈમાન માજોકે આશમાન તથા જમીન નો તફાવત છે તોપણ હેના કાએ-દાબધેને નરશ શરશ કેવાને મને કરે છે વાસતે આએ નાચીજ હકીરે જેરીતોથી શાબેતી બતાવી છે તે પારશીઓના ઇઅજદાંપરશતી કાએદાવો વીરૂધ નથી એમ ખાતરી થી જાણવું.

આ જગા એ લાંબી નજરથી જોતાં એમ જણાએ છે કે આએ બાબત મા ઉમદા ચોપાનીઆં ના માલેકો અલબતે ચુનો ચરા કરશે શબબ એક બીજો ફેરો નીચે મુજબ વધારવાની જરૂર જોઊંછું.

તે એ છે કે એ ચાલાક શાહેબો જોકે જુની તવારીખો થી જાણગાર છે તેછતા અજાણાં વોનાં દીલમા ખતરો તથા ભરમ નાખવા-નુ યતન કરી પોતાને ગમતી અને ફાવતી શીડીઉપર દોરી પોહાચવાનુ

બર ઓલેછે તો તેસાહેબો મુખતીઆરછે મગર તેઓની બલકે આખી
શ્રષ્ટી ના લોકોની ખાશ ફરજ તો એજ છે કે પોતાના ખાસ તથા જરતુ
ના શવ ધરમ ઊપર શાબુત તથા મજબુત રહી પોતાની રશતગારી વીશે
તલાશ તથા તપસના બાબ મા કોશીસ કરવી જોંઇએ શાથી કે જેવું
જોઇએ તેવુ ફલ જે પોતાના સવધરમ ઉપર કાએમ તથા બરકરાર
રેહુવાથી મલવાનુ છે તેવું બીજી રીતે કદાપી મલવાનુ નથી બલકે ઓર
વધારે આવારગી માં પડવાનુછે હેવુ દરએક મજહબ નાં બુજરગોનુ
નીરમાન છે એમ ખાતરી થી શમજવુ અને મંતરી મતલબી લોકોની
કારીગીરી તથા અબલે ફરેબ હીકમતોથી હુશીઆર રેહેવું જોઇએ પછેતો
જેવી જેની ઇછા.

આ જગાએ હમારા ભોલા ભલા અનજાણાં પણ ઇમાનદાર શવધર
મી ભાઇ બંધુવોને વધારે જાગરતી મા લાવવાને માહારી ફરજ શમજુ
છુ તે વાશે ખાતરોથી ઊમેદ છે કે એ ધરમીલોકો મુનશીશી કરીને પો
તાનુ બારોક ધીઆન આપવાને તથા હમારો સખુન શચાવવા ને ચુકસે
નહી

એ જાગરતી વીસે એટલુજ છે કે તેશરવ ખાશો આમને રોશન
છે કે આપણા બુજરગ પેગમબર શત જરતોસતે અવલથીજ બેજાતના
દફતરો પોતાના ઊમતીઓને વાશતે મુકરર કરા હત તેમા જ દે કેહ આ
મ લોકોને વાશતે અને જ દે મેહુ ખાશ લોકોને વાશતે થાપન કરવા
મઆવેલુ અને તે મુજબ અમલ તથા વહીવટ ચાલેલો કે જેને બીજા
બોલોમા પરબીદે તથા અપરબીદે કરીને બોલાએછે મગર અફસોશ કે
ખાસ લોકોએ પાછલા વખત મો પોતાના ખાસ ધરમથી ઉલટી વરવણુ
ક કીધાથી યજદાની તરફથી ખફગી તથા એતરાજી થઇ ને તેવીશ
હજરત શાશાંન પંજુમ તથા દોએમે પોતાના નામાં માં ખુલીરીતે આ
પણને ખબર આપેછે તેકાંઇ છુપું નથી.

ઉપર લખ્યા મુજબ ઉલટી વરતણુક શુધારવાની ફરમાએશ થઆછતાં

તે અમલ કાએમ રેહેવાથી શેવટે ઇઆજદાનો કેહેર થઓ કે જેથી અદન લોકોના હાતથી હેવી છકડ ખાધો કે તેહેનો ચમચમાટ પારશીઓના શીના દીલ તથા જીગરમો થી મટીઓનથી દેખીતુ છે કે ઘરબાર બાગબગીચા મુલક ઇમલાક જર દોલત શરવે એકદમ લુટાઇગયુ તેમ: જોકબી પુશતકોએ મોહોટી દોલત હતી પણ તેનો નાશ તો પેહેલો કીધો તેમાં જરદેમેહ બીલકુલ તારાજ કીધું અને કેહેજંદ ઘર પુછડાં તથા હાથ પગ વગરનુ માતરે બુણે બોચરેથી મલેઅ તેઊપર શઘલો મદાર એટલે જે કેહે તથા મેહ એ બંધે જંદ પુશતકો નો પકડીબેઠા ને કેહેજંદને આ વાંમલોકોને વાશતે તેજઉપર બાશલોકોએ પણ પોતાનો અમલ ચલાવો ને યજદાંપરશતી મારગ બોઇનાબો ને બેપરવાઇથી ઉપલી પુંજીને જાતી તથા શીફાતી વશતુઓનેશારૂ એક મજબુત પાઓ કરીબેઠા જેથી ઇઆજદાંપરશતી મારગ બીલકુલ નાબુદ થઇગઓ તેની જડો બલીગઇ બલકે તેનાબીજ પારશી ટોલામેથી તદન નાસ પાએમા તે જોઇને જુદ દીનોને હુમલો લાવવ ને ફાવતુ થયુ બલકે તે જોઇ હમદીન ચોબાવલા લોકો પણ હરીફોતરીક મુકાબલે ઊતરવા તઇઆર થઆ તેજોતાં બી કોઇ જરતોશતી લજવાતો નથી એ ઘણી અફસોસની વાત છે જો આલોકોની બેદાદીથી પારશીઓનો શીતરો ઊલટો નહી થઓ હોત તો આજ ઉપલા લોકોને હુમલો કરવાનો વખત નહી આવત અને એ મેહેજંદ જો કબી કાએમ રહુ હોતતો તેહેને આધારે તથા તેહેની બરકત થી આલોકોને હાથી જોગવાઇ લેવાને બંનતેનહી જોકબી દફતર ગયુ તોપણ ચાલતો આવેલો ઇઆજદાં પરશતી કદીમ મારગને વલગીરહા હોત ને છોડીનહી દેત તોપણ ફાએદા ભરેલુ અને દલીલ કરવા જેવું હતુ તેપણ આજ થઇ શકતુ નથી તેકલ શાકાસણથી ચાખવું પડેછે ને લાજવાબ થઈ ચુપ બેસવુ પડેછે તેવોશે દાનાવ વાચનારા શાહેબો એ ખુદ બીચારી લેવું.

વલી જોવુ જોઈએ કે કેહેજંદ જોકે પાછલથી મુરતબ કરીત ઊપર

જે જરતોસતીઓએ આધાર પકડો છે તે અગરચે મેહેજંદ કરતાં ઉતરત પાઆનુ છે તોપણ તેહેના ભેદ ભરેલા કલામો હેવા પુરમગંજ છે કે તેની તાવીલ કરનાર કોઈ રેઆજત વાલો જંદ પેહેલવીનો પંડીત હોએતો એ બખતે યજદાં પરસતીનો પાઓ જમાવીસકે મગર હાલ જમાને જેસાહેબો જંદપેહેલવોની ઊશતાદીં કરેછે તેવોતો દુનીઆ દારીનાં નાવનુશ મો જરા આડી નજરથી પણ જોતાનથી બલકે શપનાંમાં પણ તેની ઇઆને યઝદાંપરસતી વીશે યઆદ લાવતા નથી એટલુજ નહી પણ હેવાલોકો ને હીકારત થી જુવેછે તારે જુદદીનો તથા હમદીનો એકસ રખીરીતે મુજાહેમત લાવે તેમા સુ તાજુબ.

બેર કબી જરતોશતી દાનાવશાહુઓ પોતાના યઆજદાંપરશતીનર મનાદાવા તથા હક જે પોતાના કદીમ આબા અજદાદ તથા નીયાગાનો થી આજશુધી માતર એક નામલેણાં દાખલ ચાલતો આએવોછે તેને પાછો તાજોકરવા તેની પાએદારી કરવા અને તેના ફાએદા મેલવવા ચાહે જાતે કોશીસ કરે બીજાઓને ઉતેજન મલવાસરખા અમલો અખતેઆર કરેતો એકદમનહી પણ રફતે રફતે એ પાઆની મજબુતી થયતો એકલા એકજ ખોદાને ભજવાની અશલ રીતની નમુદારી થય જે બીચારા હંમદીનો એ વોબય ની ગેરહાજરી બદલ કમવાઈ ધબરાઇ ઊઠેઆછે તેવોને ધીરજ મલશે તેમને ઉમેદથશે અને તેવોજે મંતકી લોકોના હાથપર ફરીપડેઆછે તેમાથી છટકી જવાનુ મુનાશીબ જાણશે હેવી અગરચે શંપુરણરીતે નહીતોપણ ઘણે દરજે આશા થાએછે વાસતે માહારા નેકશાહેબો જેમ તમુને ચાહે લાગે તેમકરવું.

વાચનારા નેક દાના બુજરગો એ જે એક વચંણ કહો છે તે અલબતે તમોને યઆદ હશે; જારેકોઈ શખશ બીજાને નશીહત કરવા બાહેર પડેતારે લાજમ છે કે પરથંમ પોતાને પછી પોતાના લાગવલગ વાલાવોને અને તારબાદ બાહેરના બીજા લોકોને નશીહત કરે.

વાહવા વાહવા આવચન સુ ગુણગારો છે ને હેમા કેહેવી માતબર

ખુબીએ વાશો લીધો છે કે જે ખુબાની બરકત થી આએ ગરીબ ફકીર મોહોટો દોલતમંદ થઓ છે એટલે જે હેની કીરતીમો એક વીભાગી તરીકે છે. પરંતુ અફસોશ એટલોજ છે કે તમીઅનોના ઈખ્તેલાફ હોની અતો ની ઇફરાત અને બીદઅતો ની બોલીજી તથા બેવરાતગી નેલીધે આએ એચોખાચોને થએલા દોલતમંદ ની કેટલીક દોલત મુફત લુટાઇછે તેવીસે જીઆદે બંખાન કરવા જરૂર જોતોનથી પણ દાનાવ શાહેબો અલબતે એજગાએ દરીઆફત કરવાને ચુકસેનહી.

આ ફુરદીઆ માં કોઇએક મેહેલ ઉપર પરોશીઓ એટલે જે હિંદુ મુશલમાનોની નેક નીતી શારા આચાર અને સાફવીચારોને પશંદ કરવામો આએ વરકનવીશે થોકો પકડેઓ નથી તેઉપરથી કબી કોઇશાહેબ શવાલ લાવેકે જુને જેમ પરોશીઓ ની મદદ મોથી થોકો નજર આવીઓ નથી તેમજ તેલોકોને બીજાલોકોંની તાલીમ લીધાઓ કાંઇથોકો નહી નજર આવતોહોએ તો તેનુ શીરીંતે.

એબાબે જવાબ આપવામો કાંઈ બારીક વીચાર કરવાજેવું નથી બલકે પરતીઅક્ષ ખુલ્લુછે કે એબંવેતરફમોં ખરાપણુ અગતનુ હરકત ઈઆ નુકશાન નહી કરે હેવું અને ફાએદા ભરેલોગુણ કહી બોરદુમા શમાશ કરીગ્હો છે તેવીશે વાંચનારા બારીકબીન શાહેબોએ ખુદબખુદ ઇનશાફ કરીલેવો.

. આ જગાએ વાંચનારા મોહોટાદીલના અને બારીક વીચારનાં નામવર શાહેબોને રોશન છે કે હાલ જમાને હરેક શખ્શ પોતાની ફુજુલી જતાવવામો કાંઈ આગલ પાછલ જોતા નથી તે જોઇ આએ કમતીરીન ફકીર ઇબરત પકડીને પોતાના અહુ ઈઅકતા અને ઇઅજદાન વાલાની હુજુરમો મોહોટી કાકલુતીથી અરજ કરેછે કે હવી અનઘટતી ફુજુલી કરવાની હીંમત હરગેજ થઇને મને આપતોમો અને તેહના બદલામા બલંદ હીમત અને નેક તોફીક વખતે વખત બક્ષતો રેહેજે કેજેથી બાવેદાની દોલતમા મારો હીશો પડે ને દુનીઆની દોલતથી મને વેગ

લો રાખજે કેજેથી તેની આબુદગી તથા આલાએશનો નરાવ નહીથવા પાંમે.

વાંચનારા બુજરગ અને ધરમીશાહેબોની શેવામો આએ એક બુજરગ વારેથી મલેલો નુકતો છે તે ફકત બારીક ખીઆલ નેશાર મેલવાની છુટ લેઊં છુ કે હરેક દાનાંવ સખસનુ જેગરતે એકસાચવટ છે અને તેમની બુજરગીને ઝાંખીપાડનારો ગરવછે તેથી આએ ફકીર આગલાની હીમાએત પકડવામો હમેશાં મોહોટો ખંતીરેહેછે તે ખવાશથી કબી કોઈ જગાએ આપએબીઆગી તથા અપક્ષપાતી થી શખત બખાન કોઈબી શાહેબોની નજર મોબારક મો આવેતોતેહેને ગરવનોખેતાબ નહી આપતા તેહેની સાચવટની બુજ કરવી જરૂર છે પછેતો જેની જેવી મરજી મગર ખશુસંન અરજ એટલીજ છે કે આએ કંમતર વરકનવીશે કોઈ શાહેબનો દીલ અખ્ત્યારતપણે નહીદુખાએ તેવીશે પોતાના ખુનેજીગર નો જાએકો બશીતમ લોધોછે અને હેવીજ ઉમેદરાખી છે કે આકામથી શુલેહકુલ નો લાભ હાંશલ થાએ તોપણ દીલગીરી એટલીજ છે કે ઇઅજદાં પરસતીનો ચેરાગ લાંબી મુદતથઇ એટલે જે ઘણુકરીને જરતોશતીઓએ હીંદુસથાન મો પોતાનુ પગલુ મેલાઆ પછે મુબીઅ લોકોએ કાંઇ વખતનાં તકાજાથી ઇઆ સુસ્તીથી બુજાવી નાએઓછે તે પાછો શલગાવી રોશન કરવાની અગત જે દોશત તથા દુશમનો તરફથી થતા હુમલા તોહોમત અને બોહોતાંનોથી મોકળા થવાને પડી તેમાશખત લોહોડાં કરતાં વધારે જરતોસતાઓના દીલ શખત થઇગઆ છે. તેથી જરૂરતને વાસતે એ લોહોડાનાં ઘાટ બનાવવા શારૂં આતસનોતાપ અને હથોડાના મોહોટા ઘાંણ મારવા શીવાએ બીજો ઇલાજનહી તેથી કોઈ કોઇ જગાએ કબી હેવીશુરત નજરઆવે તો જાણીબુજીને નહી પણ લાચારગી સમજવી અને એમછતાં બી આએ વફાદાર બેરઅંદીશને માફી બખશવી

તેનીશાથે બીજી અરજ એ છે કે આમે પુરદાજી જોકે શાદા ચીતાર રુપીછે મગર ખરેપણે કહીએતો વેશીઆ વાડમાં લીધેલા ઘરમો અંધારે રેહેવાનુ જે પાછલાલોકોએ પસંદ કીધેલુ કે જે જાહેરી હજારમંન તેલની રોશનીથી રોશન કહીશકાતું નથી તેફક્ત એક ચેરાગથી રોશનકરવાનુ જરુરી મશાલચીપણા નો ઓહોદો મુજના કેશને ધ્યાનદાંવાલાએ બખસેઓછે તેથી હુબાલેબાલ શોકરગુજારી ફરધું. કે એ માહારો ઓહોદો હુ માહારા પેઆરા હંમદીનોને વાશતે હેલા દમશુધો બજાવવા લાએક શકતોંમાંનથાઉ.

ઉપલો પારેગરાફ જોકે જરાલગાર ગરવની અશર બતાવેછે પણ પીઆરા શાહેબો એ ગરવનથી પણ ખરીવાતછે ને સાચવટ ગરવના અંશ થી ખાલીનથી તેવાશે શાચવટના પોશીંદાલોકો શારીપેરે શમજે છે. તેથી એબાબે મુખતેશર કરતીવેલા પોતાંના બુજરગ અજદાદ મરહુમ શાહેબોના મોહોટા કાંમોની ઈઆદગીરીછ કે તે નામબરદારશાહેબો તરફથીજે આએ ખાકશારને વારશો મલેઓછે તે હેવો છેકે તેમની તરફથી બજાવવામો આવેલો ખીદમત જેમ નાદેરહતી તેમજ માહારી તરફથી બજાવવામો આવેલો ખીદમત ગુજારી પણ નુદરતતેગીજ અને નવીન છે કાંઇ બીજા શાહેબોની પઠંમ ચ.વેલા કુચા અને બાલક ઉપદેશ જેવુંનથી બલકે તે મરહુમ શાહેબોના તરફથી જાહેરમો આવેલા ઋતથાં જેએકજાતનો માહાબારત અટકાવ થઓ હતો તેવાજ એક માહઅગત નો અટકાવ જોઆહાવ ઓદાવંદાંન ઓદાએનુ હોએતો થઈશકે હેવીછે વાસ્તે અરજએ છે કે આએ શાદા ચોતરનુ મહનંન હર પુરશતને વખતે હરેક શાહેબે તેમા ખસુસન જેજરતોસતીસાહેબોકે જરતોસતી ટોલાઉપર તોહોમત લાવનારછે તેઓ એમહેરબાની કરી બીન તઆંશુબથી વારંવાર કરશેતો હેની ખાશ મતલબ તથા લીજજત મેલવી શકશે વાશતે દુનીઆદારીના કામોકરતાં એકામ શરવોપરી શમજી પોતાની આકેબત બેર કેમથશે તેવાતમો અંદેશો નીતીય નીતીઅ ધીઆન મો રેહેવાનો જે ઉપાએછે તે પોતાના સવધરમ

ઉપર કાએમ તથા ચુશ્ત રહી જારીરાખે અને આગ્એ ખીદમતગાર ને દા
આએખેર અને તેના મરહુમ બુજરગો ને દરદે મેહેરથી ઈઆદ શાદકરે

આ જગાએ લખવાને આએકમતર પોતાના હમદીનભાઈઓ ઊપર
થી ફેદા અને તશદીક થઈને ઊપલા મરહુમ બુજરગોની વીરૂધ હાલ થો
ડીમુદતથઈ તેમના કેટલાક ખાશ મુરીદોની ઓલાદના લોકોએ એકજાહેર
વફાદારી તરીકે તેમના નામની છુપીરીતે બેખકની હેવી જુગતીથી કીધીછે
કે એક નાદાંનબચ્ચુની તેમની વફાદારી તથા ઈમાનદારી ઉપર ડપકો આ
પવાને ચુકેનહી બેર કેહેવતછેકે કેહેરેદરવીશ બરજાને દરવીશ તેમુજબ શબ
ર અખતેઆરકરી એ ગેરશલુકીનોબદલો મોહોટી દરબારથી મલશે એમ
દીલ મોહેડુકરવામો અવીઉછે ને વીશે કદરેકલીલ ફારશી દીબાચામા જ
રા ઈશારાતરીક થોરૂક લખાંન કીધુછે તેઊપર આશાછેકે વાંચનારા અપ
ક્ષપાત ઈમાની વફાદાર અને ધરમાભીમાની ઈનશાફી દાંનેશમદ શાહે
બો ઘટતુ ધોઆંન આપવાને ચુકશે તથા આખાડા કરશેનહી હાથીકે એ
માહા કીરતીવાંન ખાનદાંનના નામદાર બુજરગોનુ નામ તેમના ઈમાની
મોતેકદ મુરીદો તરફથી હમેશાંશુધી શચવાઈ તથા જલવાઈ રેહેવાની ફર
જ બદલે તેહેને નેશત નાબુદ કરવાની પેરવી કીધીછે. તે મેહરદાવરનાં દફત
ર તથા રશને રાશત નાં તગાજુથી બેશકછે કે બચી જનારનથી. એમછતાં
આએ જાનેશાર ફકીર ને મોહોટો ગંમ એજછેકે એ બુજરગોની કીરતી
હીદુશતાંનથીતે ઈરાંનના ઝાંફારશુધા કુલ બાશીઆંમ જરતોશતી શાહેબોને
રોશનછે તેછતાં તેમાથી કોઈબીશાહેબનુ ધીઆંન આએ ગેરશલુકી તરફ બે
ચાયુનથી એ ઘણીજ તાજુબની વાતછે.

બેર પનાહ ખોદાની હેવા નાગુકવખતમાં એક ડરામનો ભયતયાની
રાશી ઊતપનથાએછે. તોપણ નેકી નેકરા વ બદી બદરા હેવીજે મીશલ
મશહુરછે તેઉપર તથા શ્રી ઈઅજદાંન વાલાઉપર તકવો પકડી એતલુજ કહીને
શમાપત કરૂછુ કે તખોદાવંદાંન ખોદાએતાંલા શરવેકોઈ (પીરો તથા મુરાદો)
ને નેક તોફીક તથા ભલી નઈઆત બખશે આંમીન

હવે છાપખાંના ના અધીપતીમહારાજાંની બેરાદરોની તથા બુજરગા રજાના ખાશશરદાર શાહેબોની શેવામે એક વીનતી કરવાનીછેકે ઇઅજદાં પરશતી કરવાનો ખાશહોકમ કુલે જરતોશતીઓઊપર એકશરખોછે. તેમજ એકશારખોહક શરવે ખુરદો કલાંન શાહેબોનોછે, એમછતાં તે મારગેજવાનુ કબી થોડીમુદત બંધપડેહેહોએતો શું પછીફરી જારીકરવામે કાંઇ એબશરખુ કેહેવાશે ના હરગીજનહી બલકે એવી મોતેબર બાબતનો દરવાજો ખુલો કરવામે મોહોટુ માનછે. એમ દાંનાવલોકોતો જરૂરકરીને વીચારશે પણ એબાબે નાદાંન લોકોબી બેશકછેકે કબુલરાખશે એવાતશીધછે તાંરે જરતોશતી દાંનાવો તથા મોહોટાલોકોએ એબાબે પેરવીકરવી એ તેમનીજરૂરી ફરજથઇપડેછે તે જારે તેશાહેબો નહીકરે ને ગુંગા બેહેરા થઇને દુનીઆંને પીઆરીકરે ને મુકતી શુચીજછે તેહેનો કાંઇજ બેઆલ નરાખે તારે હેવા વખતમે જુની તવારીખ ના જાંણકાર મતલબી મંતકીલોકો હાલું લજાવનાર તોહોમત લાવી છેરનીકાહાડે ને કાચીવયના કદીમ રેવાજથી અંજાણ જવાનોને પોતાનો શીકાર કરેતેમાંશુતાજુબ શબબ માહારી અરજએછેકે ઉપરલખેલા શરવેશાહેબોએ એકદીલીથી પોકાર ઉઠાવી પોતાના બુજરગોથી ઊતરતોઆવેલો ઇઅજદાંપરશતી વારશીક મારગની પાએદારી વીશે કોશીશ કરી એ મંતકી શીકારીલોકોની જાલમેથી મોકલાયવાની યુકતીઓ કામેલગાડવી જોઇએ તે યુકતીવીશે આગલઇશારો આવેલોછે નેવલી ફરોથી જણાવવાની છુટલેઉછઉ.

તેએછેકે પેઆગાશાહેબો તમેકાંઇ એમનોશમજશોકે માહારુ આકરશણ એકદમ શરવેજરતોશતીઓને ચાલતાધરમ જેનેવીશે માહારાખરા દીલથી પાકુમતએજછેકે એ ધરમના ફરમાનોની જાલવણી કરેઆશીવા એ આગલ વધવા વધારવા ની ભલામણકરેછે, એમનથી બલકે શરવે શાહેબો એહેમા પરીકવથઇ આરાતે આશતે પેશકદમી કરવાશારૂ અગતબતાવેછે તેમા જરૂર એટલીજપકડીછેકે હાલતુરત જેશાહેબો પરીપકવછે તેવોએ એમારગની હીમાએતતરીક હીમત દેખાડવાની તેમનીફરજછે તેફરજ શમજી અદાકરવા

કરાવાશારૂ છપલાશરવે જરતોશતી શાહેબોએ એકચીતથી એકશરખો પોકાર મારવાની ફરજશોપી માહારોજાંમો તથા જોખમ પાકકરછે તેઉપર ધીઆન આપવુંજોઇએ પછેતો જેમજેઓનીઇછા

હવે માહારાજીગરથી વધારેપેઆરા હમદીન જવાનઅકલ તથા જવાન ઊંમરના શાહેબો કેજેવો મંતકીશાહેબોની તાલીમથીપોતાના કુલેજરતોસતીભાઇઓ ઉપર જે એક અગતજોગ તોહોમત ભરેલો હુમલો લાવવામો તેમનીશાથે શામેલથએલાછે તેવોનીશેવામો આએ ગરીબ અદના ફકીરની અરજ પરથમતો એટલીજછેકે એબાબે તમોશરવેશાહેબોએ ગોયાકુલે જરતોશતીઓ ઉપર મોહોટો ઉપકાર કીધોછે તેહેનો આભાર ફકત માહારાતરફથીજ નહીંપણ શરવે જરતોશતી ટોલાનાતરફથી કબુલરાખી પેહેલા શુચના એટલીજ કરછુ કેજુવોજેઇઅજદાંપરશતીનો બેલગપારશીઓ ઉપર નામજદથએલોકદીમથી વારશાતરીક ઉતરતો આવેલોછે તેમુજબ કોઇબી કોમનેવાસતે એ નેકબખતી આવીનથી તેજોતાંખુલાશાતેશીધ તા૦ શાબેતથાએછેકે એકનોએકજે બોદાવંદાનખોદાએતેહેને આરાધવા ભજવામો એનામીચોટોલો શઉથી પેહેલો શઊથીશરશ બલકે એનેકબખતીને ધુંડનારો તથા એની ખુબીઓને શમજનારોહતો નેઘડીભર વારશાદાબેલકહીએ તોએજદાપરશત એજ ટોલોછે એમછતાં તમોશાહેબો જેતોહોમત લાવેઆછો તેથી બેશકકે એટોલાને એઅપમાન કોઇરીતે ઘટતુનથી બેરઅગરચે જમાનાના તકાજાથી અને શખતહોદશાવોંનેલીધે તથા લાચારગી તેમજ બેદરકારીનેલીધે એવારશીક રશુમાત એમના હાતથી છુટીગઈ જેથી નોબીજ લોકેને એવારશીકમારગવોશ નીશાનો નજરઆવીનહી તમેકોઇશાહેબે તેવોશે શમજ પાડીનહી તેકારણે એનીરલજ તોહોમતનોજનમ થઇગઓ છે વાશતે પેઆરા હમદીનો તમુને લાજમછેકે તમારા કદીમ બુજરગોના વારશીકધરમ તાજોકરવા તથા તેઉપર ઇમાન અને એકીનલાવવાનીફરજ શરવે જરતોશતી મલતી તમુને પણછે પછીતો જેમતમારી મરજી.

હવે નકશાનીઆત પણાથી ઇઆ જેહાલતપણાથી પોહોચેલાદુખ ભુલીજઇ મુદત તથામાનસ ઉપર રજુથાઉછુ કેહવે આ એ ઇઆજદાંપર થતી ચેરાગનુ કાંઇહેવું મુનાશબ નામ આપવામો આવે કે તેનામ માથીજ એ ચેરાગ નાજનમ ની તારીખપણ નીકલીઆવે તેવાથે ફકરના દરીઆમો ગોતુ મારેઉતારે.

تبرکه هیچ نیست صواب عظیم ۶ — صواب عظیمست بحفظ بهیم

الغرض صد افسوس درین زمانه — پارسیان شده همچنین بیگانه

که حرام و بدعت را گرفته پیش — نه شرم بزرگان نه یزدان خویش

پارسائی خواص مذهب پارسیان — پارسائی چون نباشد چه بود پارسیان

پارسیان هست خواص از برای بندگی — خواص از برای بهشت خواص از بهر افکند

بندگی رفته زدست و گرفتند در بندگی — در بندگی محترز شد چون شود بندگی

شهرت و شهرت و شرمندگی — مایه بی بندگی نیست غیر شرمندگی

پارسیان خوب بدانید این گناهیست عظیم — این گناهی عظیمست و این گناهی بیم

بی ایمان و بی ایمان و بی ایمان — پس ایمان و پس ایمان پشیمان

زود رهان و زود رهان زود رهان — بی گمان و بی گمان و بی گمان

شادمان پشادمان ورادمان — آبادمان و آبادمان وآزادمان

بحق و طفیل اسفنتمان و اسفنتمان — بعز و طفیل یزدانیان یزدان

خدا بابد ه امین و امین امین امان — این همه زرتشتیان و زرتشتیان

تمت

لایم سلیم و خوف نمی سلیم ... هدف وار در تیر طعان می خوریم

بابین زخم تیران کسی ره نبرد ... تو گوئی که گوئی ز میدان نبرد

لهذا است فرض بر تو رفیق ... در جوینده گردی رهی زین فریق

رهی هست بطرف که گویند پارسا ... بانغ پارسا هست بسیم پارسا

پارسی ز پارس و پارسا بدان ... پارسیان مفتخر ز پارسائی بدان

بنازای پارس که ایران نام تو ... انیران نه هم جنس گران جام تو

معنی ز ایران و پارس پاک نیست ... همه پارسا را چه جای نیک نیست

همه پارسایان ایران زمین ... اگر بودند یکسر مهتر و بهترین

نه مهان مه فقط ایران زمین ... اگر و مهان ده الوف که مهان زمین

پارسا بمعنی پارسا بود ... چه خوب پارسائی که پارسا بود

پارسی السنه گر اورا پارسی بود ... پارسی آن نیست که اورا پارسی بود

چه خوب محل آمد پارسی لطیف ... چه لطفش گویم ای نیک ظریف

پارسائی هست ور نه پارسیان ... پارسائی همان گر ترک عمر اوران

بجز ترک حیوان پارسائی مگو ... بجز ترک حیوان پارسائی مجو

ولیکن بگویم در وقت گذر / تو که را ابزرون کن ز ابنای جگر

اگر شرح خواهد کسی بهر این / تسلی بمن با جمیع خاطرین

کر نیست تا بیت شمر لفظ که / وز ... کن ز اعداد آن باغ مه

کر اینجا دخل نیست زمزمه گویا که / در اینجا بگیر است نحو از خود اما گر

ولیکن چون باریک بینی کس بنم / قدر نجیے این زمزمه کس بنم

بفیضش این زمزمه خانان که / رکه نمی بیاید ز با بان که

محال است در راهی نیابد کسی / در را بیت کشاده بهر کسی

بشرطی کزین زمزمه بخته گردد کسی / ز پرورد کانش بود بهر شکی

بخاطر جمع داران که زین راه کوه / نوررند کا تر ابر رنج و شکوه

دو اسپه رساند باین باغ مه / اگر کند کهتر از زرد مسلک مه

پس اگر بکلی رهد زین زمزمه / نه از زمزمه بند ملباش همه

غرضش نماند باین مردان / رهید شود چمن گل ز گلستان

که باشش نیفتد سکار دگر / با آن گلان چمن و با آن گل دگر

از ایم نصیبی در خود افتاد سلم / سخن از این ... بفا سلم

بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان

این چند ابیات بموجب تفصیل ذیل که در باب اسم و تاریخ
دوراق گفته شد

چون تأیید یزدان بهم یار بود — چون امداد اهو [illegible]
توفیق رفیقم همه کار بود — مرا مقصد خویش [illegible]
خوردم غوطه در بحر علم عمیق — تا که یابم گوهر تاریخ و رسم [illegible]
سر کشم چنین گفت گاهی یار — بالغ تا رسا هست بهره [illegible]
ازل تا ابد هست موجود بتو — تا آسمان نگین اندر [illegible]
تاریخ و نام گر خواهی [illegible] — شوق هست این [illegible]
مرز نیز [illegible] — [illegible] تاریخ و نام [illegible]

ફારશી દીબાચાની માએનો

આ નીચેનાબેતો કેટલીકબેતો આએ ફુરદીઆંના જનમની તારીખ તથા હેના નામની બાબતમો જે કેહેવામો આવી તેહુનો તરજુમો

બેત, ગુ તાબદ બઆજદાં હંમયાર બુદ. મુ બમદાદઆહુ ગં મ બાર બુદ.

માએની. [illegible] બઆજદાંતાલાનીમદદ હંમયાર અને હજરત અહુમક- તા[illegible] મદદ ગંમબાર હતી.

બેત. તેશીકે [illegible]મ હમકાર બુદ. મરા મકશદે ખીશ [illegible]લદાર બુદ

માએની. [illegible] તેથી મને મારીમકશદ [illegible]

બેત. બુ[illegible] બુરે હર [illegible] અમીક. તાકે બઆબમ ગોહુરે તારીખ[illegible] બ [illegible]

માએની. [illegible] દરીઆમો મે ગોતું બાબુકે એહુકીકીબાબ [illegible] પરકોની તા[illegible] તથા નાંમનુગોહર તેમાથીમને મલે.

બેત. [illegible]મ ચની ગોહુત[illegible]ે પારશા. બાગે પારશા હશાત બેહરે પારશા.

માએની. [illegible]જદે એટલેજે જીબરાઈલ અથવા અકલે મને એમ કહુકે અએ પરહેજગાર બાગે પારશા જે છે તે પારસા [illegible]કોનેવાશતે છે.

બેત. અ[illegible]તા અબદ હશાત [illegible] બતો. બઆશાં બુકુન આંદર બુદ તો

માએની. અવલથીતે આખરજમાનાસુધી એબાગ તારેવાશતે મોજુદછે તેમાં તુ ખુશેથી તાહારૂ રેહેવું કર.

બેત. તારીખો નાંમ કે બાહી જ ઈઅક. શવદ મએશરત ઈ હરદો જ ઈઅક.

માએની તારીખ તથા નામ એબંને એકજ ઇબારતમો ચાહેછે

તે બંને તુને એકજ બાકીઆથી મેશરથાએછે. એટલેજે બાગે પારશા એ બોલમાથીજ બંને ચાજો નીકલી શકેછે.

બેત, મરાનીજ પસંદસત અઝોનજીઓશઝીફ. કે વઝીઓ નાંમ હરદો
શુદ ઇઆફલનીફ.

માએની. આએ અશીલ અને બુજરગ મરદ એનુકતો મનેની પશંદછે કેજેમાથી તારીખ તથા નામ એબંને એક લતીફાદાખલ નીકલેછે.

બેત લેકીન બાગોયંમકે વકતે ગુજર, તો "કેહ" રા બીરૂં કુન
જામીઆ અઝોજીગર.

માએની. લેકીન કેહેવાનુ એટલુજેકે જારે તુ એબાગે પારશાની અંદર-ગુજર કરે, ઇઆને તેનીશેરનેશારૂ તેનાઅંદર તુજએ એટ-લે જે ઇઅજદાંપરશતીકરેતારે તેબાગમાથી "કેહ" કેહેતાંજે હલકો અથવા નાહનામરતબાવાલો ઇઆને શરઇઆત ની પેહેલીશીડીવાલાને તાંહાંથી બાહાર કાહાડી મેલ એટલેજે તેલોકોને તેજગાએ ઊભાનોરાખ.

બેત અગર શરેહ ઓહદ કશી મેહેરે ઇન, તશલી બુકુન બાજ-
મે ખાતેરોન.

માએની અગર કોઇશખશ એ લફજે "કેહ" ની બાબતમાં કાંઇ ઓલાશો માંગેતો ખાતેર જમઇનીશાથે તેવોને તશલીકરી આપ હેવીરાતેહ.

બેત કે પંજશત બબીશત શમર લફજ કેહ. વજેકુનં જ અયદાદ
આં બાગે મેહ.

માએની. લફજ કેહના અદદ પચીશછે તેએબાગેપારશાના અદદો એટલે શંખીઆમાંથી બાદકર કેજેથી ઇઅજદેજરદોશને ૧૨૪૨ ની ગણતરી બરાબર થઇરેહેશે. શાથાકે કેહ બોલનો અરથ નાહાનો હોવાજે થાએછે તેગોયા પેહેલી શીડીવાલાછે તે મેહ કેહેતાં જે માહાપુરશો એટલેજે ઇઅજદાંપરશતો

નીશાથે ગફીશકેહેવાનથી કાંએજે તે કેહેતર લોક જેછેતે ગોઆ આંમલોકોછે અને મેહેતર જે છે તે ગોઆખાશ લોકછે વાશતે.

મેત હંજા દખલ નીશત જંમજમે ખાંનાને "કેહ" કે હંજાએ ગે હશત ખાશે ખાશાંન મેહ.

માએની એજગાએ કેહતર કેહેતાંજે આંમલોકો જંમજમે ખાની કરે છે તેમનુ દખલ નથી કારણકે એજગાજે છે તેખાશ ખાશ લોકોજે માહાપુરશછે તેમનેવાશતેછે.

મેત વલેકીન ચુ બારીક બીની [illegible]નંમ. કદર શંમજીએ હં જંમ જમે કુનંમ

માએની લેકાન જારેકે બારીકીથી જોઇશું અનેએ જમજમેની કદર બુજકરશુ તારે.

મેત બફેજશ હ જંમજમે ખાંનાંન કેહ. રેહાઇબીઆબદ જે પા આના કેહે.

માએની એમજણાએછે કે એ અવાંમ લોકોજે જંમજમે ખાંની કરે છે તેહેનાં ફેજ થી તેઆમલોકો તેહલકા દરજાથીછુટકો પાંમેછે. માટે

મેત મોહાળશત કે રાહે ન હઆબદ કશી. કે રાહીશત કોશાદે બહર હર કશી.

માએની એવાત મુશકેલ જેવી છે કે કોઇ અવામ દરજાવાલાં માણશ ને મોહોટા દરજાનો રશતો નહીમળીશકે કાંજે એ મોહોટાદરજાનોરશતો હરેક હરેક શખશનેવાશતે ખુલોછે..

મેત બશરતે કજી જંમજમે પુખતે ગદદ કશી. જે પરવરદેગાનશ બુઆદ હર કશી.

માએની મગર એકશરતથીકે એજંમજમેખાની મા જેકોઇશખશ પુખ તેથાએ અને તેકામમા પુરવીણથએલો તેશખશ ગમેતેહોએ

એટલેજે મોબેદ શાપુર કે મેહેદીનદાવર જેકોઈહોએ.

બેત [illegible] બ ખાતેર જમે દાં કે ઈં રાહે કુહ. નવરદ દેગારા બેરજો શીકુહ.

માએની એ પાહાડી રશબાવીશ ખાતેરજમે રાખ કે એ શખતરશતાન! ચાલનારા વગરદુખમી અને બીનગભરાટથી એપાહાડીર શતો એટલેજે પેહેલી શીડીઓનો રશતો માપીશ છે.

બેત દો અશપે રશાંનદ બઈ બાગેમ[illegible] કુનદ [illegible] હમ શીલક બેહ.

માએની અને હેવાશખશને એટલેજે પેહેલી શીડીનાં પુરવીનુ શખશને એ માહાપુરશોના બાગમાં દોરાવતો લઈજાએછે અને પેહે લીશીડીના હલકાલોકોને એટલેજે હલકા આંમલોકોને માહા પુરશો એટલેજે મેહેતરલોકો અથવા ઘઅજદાપરશતો ની પગતીમા જોડાજોડ બેશાડીશકેછે હેવી પેહેલી [illegible] પુરવી ણતાઈની બરકતછે.

બેત પશ ફગેહ બકુલ્લી રેહદ જી જંમાજમે. [illegible] અજ જંમજમે બલ જે અમલહાશ હમે.

માએની તીઆરબાદ એ જંમજમેબાની થી [illegible] છુટકારો થઈ જાએછે તે ફક્ત જંમજમે બાંનીઓજ છુટેછે એટલુજનહી પણ તેહેના શરવે અમલો થી પણ છુટીજાએછે હેવીરીતકે.

બેત ને ગરજશખીમાનદ બઈ હરદવા. રશીદે શવદ ચું ગુલ એજ ગુલશતાં

માએની ફરીથી તેહેને એબધે વીષયવીશ કાંઈ ગરજ રેહેતીનથી જેમીશાલે કે બાગમાથી ફુલજેમ છુટુપડેચ.

બેત કે બાજશ નફ્કતદ કારે દીગર. બ આં ગુલચીનો બઆં ગુલસીગર.

માએની કેજેથી ફરીતેહને બીજીમરતબે તેફુલના નજારગી કરનારા
તથા તેહેને ચુંટીલેનાર માલીની શાથે કાંમપડતુનથી.

બેત વલે કમનશીબીકે ખુદ ગાફીલેમ. બગુલશતને ધ રહે લા
આફીલેમ.

માએની પણ કમનશીબીની વાતછેકે ખુદ પોતેજ ગાફીલ અને
એમ્મગતનો મારગ શોધવામો બેઅકલજેવા બની ગયાછીએ,

બેત લાઆફીલેમો ખુદબખુદગાફીલેમ.
હદફવાર તીરે તમ્માં મીખુરેમ.

માએની. નીશાંના નીમાફક જેકે તાંનેજનીનાતીરો નાંજખમો શહનકરી
એચ તોપણ બેવકુફોનીમાફક આપોઆપ ગાફીલીમો વખતગુજા
રીએછીએ પણ ઇઅજદાંપરશતીના બાગમાં શેરકરવાની રૂચી
કરતાંનથી કે જે આબેરકારે ફાએદાભરેલોછે નેતેનીઠેકાણે દુની
આદારી તંનપરવરી તથા નફશપરશતી નાંકાટાંકચરામા જીંદગી
નાંકપડાફાડીએછીએ કેજેથી આબેરકાર બી પચતાવા વગરબીજુ
ફળનથી,

બેત બાઇ જખમ તીરાં કશી રેહ ન ખુરદ.
તુગુઇ કે ગોએ જુ મૈદાં ન ખુરદ.

માએની. હાવીરીતે દીન દુશમન તાથા હંમદીનોની જબાન તથા કલ
મના તીરોનાં જખમ ખાંઇએચ તેછતાં પોતાનો વારશીક
શાચો શુધોનેખરો શુતરો મારગ લેતાનથી જાંણે તુંએમ
કેહેકે એમેદાનમો થી કોઇબી શખશ દડી ઉઠાવીશકતોનથી.

બેત લહાંજોં શુદ ફરજ બરતો રફીક.
કે જુયદે ગરદી રહે ઇં ફરીક.

માએની. એટલાંશારૂ અએ દોશત તાહારા ઉપર એવાતની ફરજથઇ
છે કે એ ખાશ ફીરકાનો એટલે ઇઅજદાંપરશતોનાં મારગ
ને તુ શોધનારો થાએ.

બેત રેહે હશત બ તરફે કેગુયંદ પારશા.
"બાગેપારશા" હશત બશેરે પારશા.

માએની. હેવો એકતરફ જવાનો એ મારગછે કે તેવીશે પરહેજગાર લોકો એમ કેહેછે કે "બાગેપારશા" જેછે તે પરહેજગાર લોકોને શેરકરવાશારૂછે,

બેત પારશી જ પારેશ વ પારસાંબીદાં,
પારશીઆં મુફખર જે પારશાઇ બોદાં.

માએની પારશીલોકો પારેશ શેહેરના પારશા એટલે પરહેજગાર ઇબા ને ઇઅજદાંપરશત અથવા એકલાએકખોદાએને અશલ કદીમથીભજનારા તથા માનનારાછે અને તેઓ એટલે પારશીલોકો પારશાઇ ઇબાને એકલાએકજ ખોદાએની પરશતે શકરનારા કદીમુલ અઇઆમથીછે તેશબબથીજએલોકો ફખરકરનારાછે, કે તેવો એકલા એક ખોદાએને ભજનારાછે, ને સેફાતી ચીજોને ઇઆદ કરવાની રીતોજે તેમના ધરમપુશત કેમોછે, તેમાતરે શરવે સેફાતોને ઓલખવા વાકફથવાને વાશતેછે કાંઇ ખાશ ખોદાવંદાંન ખોદાએ નાજેવાગણવાનુનથી ફકત એપુશતકો હેવાની ખશલતના અવામલોકોની એટલજે બાલકપણાની હદીસીશુધીનો કાટ શાફકરવાશારૂ ઇઅજદાતાલાએ પેદાંકીધેલી શરવે તેહેની શીફાતી ચોજોને ઓલખવાને તેહેની ઇઆદકરેતો પછે તે જાતબરહકની બુજરગ શકલીને ઓલખવા શકતીમાન થઇશકાએ એટલાશારૂછે. તેનીઠેકાણે મતલબી મંનતકી શાહેબો મરજીમુજબ ગોઠવણ કરી ભલતીજરીતે અંનજાણા અને ભોલા જવાંનીઆવાને ઉશકેરેછે તેમુજબ કાંઇજનથી બલકેએ ધરમા ટોળાંનો ખાશમજહબ પેહેલીશીરીબાદ તેમના કદીમ બુજરગોથી ચાલતો આવેલો ઇઅજદાંપરશતી વારસીક અનેખાશધરમ અતપર

જીવતો હયાતછે તે કેટલાએક કરીબ જમાંનનાં બુજરગોથી મેલાછાડીબેઠાથી તેમનાઉપર નકામુ તોહોમતલાવેછે પણએતો હોમત ને લાએક એલોકનથી બેશક બેગુમાન છેકેનથીજ શાથીકે પરથંમ પોતે પોતાની ઓળખ કરવીજોઇએચ કે જે-માથી શરવે શીફાતી ચીજોની ઓળખ થઇશકેછે તારબાદ જાતેબરહક ઓદાવંદ ઓદાએગાંન ની ઓલખ મેલવવાને એટલેજે ઇઅજદાંપરશતીની બરકતથી શકતીમાન થઇશકાએ છે. અને તેઓળખ એટલેજે તેંહની નારફતથી તે વહેદહુ-લાશરીક છે એમ ગ્નાનમલેઆથી નજાત એટલે રશતેગારી ઇઆને મુકતી અથવા દુનીઆની હરજ મરજ થી છુટવાળા એકથઇ નુરમા નુર મળીજાએછે નેતેદરજો ફરેશતાઓના દરજાકરતા ચડતોછે. વાશતે વાચનારાવોએ ખીઆલ કરવોકે પારશીઓતે, વાશતેહાવો માતબર મારગ ઉઘાડોછતાં ફરેશતા નેજ ઓદાવંદ ઓદાએગાંન તરીક અથવા તેહેની બરાબરીના ગણવાનુ તેલોક કેમકરીને કબુલ. તથા પશંદકરે અને શતજરતોશત જેવા નામવરઅને શરવોપરીનીતીપશદ પેગમબરના આપેલાં પુશતકોમાં હેવી ચુક કદાપીકાલે હોએનહી કદાપી હાલજમાને ચુકજેવું નજર આવતું હોએ તોપણ તેચુક એ નામાનકીત શતપેગમબર તરફનીહોએ એમ શમજવું શીરીફ નદાંનીછે મગર તેહેનાભેદભરેલા ઉમદા ઉડા અને ઊંચા કલાંમો ની તાવીલશમજવા તથા બોલવાના દરજાથી પાછલા જમાનાના દાંનાવોતથા આલેમો કીરીઆ ભરશટ થવાને કારણે અશકતથઆ અને તેઉપરાંત એજદાંપરશતીનો વારશીક રીવાજ અમલને મેહેનતે ભરેલોજોઇ છોડીબેઠા તથા હાંવા તાંનેજની કરવા કરાવાજોગ અરથોકરી મોહોટાઇ લીધી તેથી નાચારએજગા તોબા કરવાની તથા

ફેવાંકાંમા તથા હેવી મોહોટાઇથી પશેમાન થઇ પાછા હટવા ની જરૂરછે હેવી મુજઆજેજની વીનતીકે પછે તો જમાને આકેલોની જેકાંઇ ઇછા પરૂછેકે જેસાહેબોને ખુદશનાશી નહી તેવોને અહુશનાશી વ ઇઅજદાં શનાશી કાહાંથીહોએ અને ખુદશનાશીની કીરીઆ જરતોશતીઓની ચાલતીકી રીઆથી શીરીફ જુદી અને ઇલાહેદી બલકે આશાન નથી તેથીજ કંટાલીને ચારેઆંચલનો લોચો કરીમેલઆ ને શરવેટાલાંને નાહક ઠપકામા લાવીનાખીઆછે તેવીશે ખુલુજાહેરછે તેથી વધારે લાંબુકરવાની જરૂરનથી જરૂર એટલીજછેકે દાંનાવશાહેબોએ ખુદબખુદ ધારીલાલવું ને શાચા તથા શુધા મારગને જલદીથી વલગીપડવું જોઇએ નહીતોપછે એવીશે કોઇની જોરજાશતી નથી ફક્ત પોતા નીબેહેતરી પોતેજ શોધવાનીછે તે ગમેતો શોધો ને ગમેતો નહી મગર આએ એકવાતનુતો શાફ નીરમાન થએલુછે કે જેબેહેતરી મલવાની છે તે જેવી પોતાના દીનધરમ ઉપ ચુશત રેહેવાથી મલશે તેવીબીજી કોઇબીરીતે મલવાના નથી તેખાતરીથી શતીઆકરીમાનવું.

બેત ખીનાજ અએ પારેશ કેઇરાનાંમતો.

અનીરા ન હમજીન્શ ગેરાં જામ તો.

માએનાં અએ પારેશ ખુશથા કે તારૂ નામ ઇરાન કરીનેપાડીઊં એટલેજે તારીહદમા ઇરાનીલોકોની એટલેજે ઇઅજદાંપરશતે ની વશતીશીવાએ તાહારી બોહોલીહદ મા અનીરાં એટલે અધરમી લોકોનો શંગંમ અથવા શમાગમ નથી.

બેત મઆંનીએ ઇરાં વ પારેશ ઇઆકસત,

હમે પારશારા ચે જાએ નીકસત.

માએનાં ઇરાન તથા પારેશ એબંધે બોલોનો અરથ એકજછે અને

તમામ પરહીજગાર લોકોને વાશતે કેહેવી એક નેક જગા છે કે નેકલોકોની વશતીનેલીધે હેનુનાંમ બી ધરમીષ્ટ હેવું પડેશે તેવાત કાંઇ જેવીતેવી બલકે ઘણીજ નાદેર વાતછે તેછતાં એધરમાટેલાંને વીનાકારણે શરમભરેલી રીતે શરમતથાં શંતાપમાં નાંખવાને મંતકી લોકો ઉદીઓગકરી અંનજાણા તથા અંનઘડ લોકોને ઉલટી ઊશકેરી પોતાની મતલબ શાધવાકરેછે તે તેમની લાએકીતથા બુજરગીને જેબ આપતી હોએ એમ કોઇ ધારશે નહી.

બેત હમે પારશાયાંન ઇરાં જમીન,
કે બુદંદ ઇઅકશર મેહતરો મેહતરીન

માએની ઇરાંન શરજમીન નાં કુલે પરહેજગાર લોકો દરોબશત શરત કરતાં મોહોટામાં મોહોટાહતા એમછતાં તેમની ઓલાદના ગરીબલોકોને થકી બાહારવાલા લોકો પોતાનો શીકારકરવા શારૂ મંતકી જાલબીછાવેછે તે તેમના શવધરમ ને જીનત આપનારો અથવા બેગુનાહહોએ એમકોઇધારશેનહી.

બેત ન મેહાંન ગેહ ફકત ઇરાં જમીન.
કે વેહાંન વેહ બુદ જો કેહાં જમીન.

માએની ફકત ઇરાંન જમીનમાંજ એલોક મોહોટામાં મોહોટાહતાં એમનથી બલકે તમાંમ જહાંનમાં એલોકો બુજરગોના બુજરગ હતા.

બેત પારશા બમઆની પા રશા બુઅદ.
એ બુપ પારશાઇ કે.પા. રશા બુઅદ.

માએની પારશા એટલે ઇઅજદાંપરશત એબોલનો અરથ હેવોછે કે જેઇઅજદાંપરશત નુ કદંમ બેદાવંદાન ઓદાએનાદરબારમાં પોહોચેલુહોએ ખ્આનેતે જાતે મુતલક તથા તેનીશરવે શીફતોનો પીછાનનાર તથા પીછાનવામાં માહીઅતગારહોએ

અને હેવી પરહેજગારીવાલા શખશને કેહેવે નેક ખુબ અને બેહેતર બુજરગ શમજવો. જોઇએ અને હેવાહક ધરાવનાર તથા દવેરખનરા લોકો ઉપર નહક મુશરીક પણાનુ આલ ચડવે તેઓને શુ કેહેવું જોઇએ મગર એનસીઆ ટોલો હેવાં તે હેમતોથા રંજીશ પામવાને બદલે તેનો શકેમો શક ન કરવાને ઉતમ શમજેછે.

બેત પારશીઆંનશત કે ઊરા પારશા નબુઅદ.
પારશી આં નાશત કે ઉરા પારશાહ નબુઅદ.

માએની હવે પારશા તે તેજાકે જે પારશાહ એટલેજે ઇઆજદાંપરશતી કરતે હેએ મગર જેકોઇકે ઇઆજદાંપરશત નથી તેકાંઇ પારશાઓ નહી હોએ એટલેજે નાંમધરાવે પારશીઓ ઇઆજદાંપરશતથવા તથા હેવજેઇએ.

બેત ચે ખુબ મેહેલ આમદ બાઇજા લતીફ.
ચે લુતફશ બાગોયંમ અગે નીક જરીફ

માએની આજગો એ કેહેવે અછો અને નાજુક મેહેલ આવીઓ છેકે તેહેની નાજુકીથી અએ નેક દાનાવ તુને હું શુકહુ એટલેજે હેવેશરો મેહેલ આએવોછેકે તેની ખુબી નો પારનથી.

બેત પારશાઇ હશત વીરશએ પરશીઆં,
પારશાહ હુમાં કે તરકે હેવાંનશત દરાં,

માએની પારશીલોકોનો વીરશોતે ગેઆ પરશાઈ એટલેજે ઇઆજદાં પરશતી અથવા એક ખોદાએને ભજવા આરાધવાનોછે, અને એકલા • એકજ ખોદાએને ભજવાનો મારગ તોજછે. કે જેમાં તરકેહેવાંહાએછે એટલેજે એજદાંપરશત લોકો ગોશતનો ખોરાક કરતા નથી એમછતાં પીરશીલોકોને એખોરાકનો ચાશટો તથા ખોરાકી થઇછે કેતેવગર તેમને

જરા ચાલતું નથી તેથી એમનજરઆવેછેકે એ હરામખોરાક નો પહીરટ જારથી અલોકોમ ફેલાઓ તારથી ઇઅજદાંપરશ તીનો ધરમછોડીતેહેને જડમેખથી નાબુદ કરવાની જુગતી જાણે જનાબુજીને કીધીહોએ એમ ખુલ્લુ નજરઆવેછે. તેથી બેશક એક મોહોટી ધાશતી લાગેછે, કે હાલજમાને એ પુર તમ મારગ ભાઅગેજપારશીઓ પશંદકરશે. અફશોશ છે, પારશીઓકેતમે શરવની તાલેજની પશંદ કરો અને પોતાના મુગમાલેકને ભજવાનોમ રગ નાપશંદકરો બેર જેમ તમુને શારૂલગે તેમકરો. પણ જેમ દુનીઆંમાં નાંમોશીછે તેમ તેશીક્ષાકરનરની શીક્ષા ભોગવવી પડશે અને તે શીક્ષાકાંઇ હલકીહોએ એમનથી નેતે શીક્ષાવખત જેતમુને પશીમાંનીથશે તેકાંઇ ફાએદેકારક થવાની નથી તેશતીઅ માંનવું નહીતો પછે જેમતમારી નેક નજરમાં આવે તેખરૂ.

બેત બજુજ તુરકે હેવાં પારશીશ મગુ,
  બજુજ તરકે હેવાં પારશાઇ મગુ.

માએની જેપારશીકે તરકે હેવાંન નહીકરે તેહેને પારશીનાકેહો અને તરકેહેવાંન કીધાબીવાએ પારશાઇને નો ધુંડો.

બેત તરકે હેવાંનીશત શવાબે અજીમ.
  શવાબે અજીમશત બહીફ્જે બહીમ.

માએની તરકે હેવાંનીમો શવાબે અંજીમ છે. અને નાંહાંનાં મોહોટાં ગોશફંદોની પરવરશીમેજ શવાબે અજીમછે

બેત અફશોશ શદ અફશોશકે દરીં જમાંને.
  પારશીઆં શુદ હમચની બાગાંને.

માએની અફસોશ બલકે સેકડો અફસોશકે હાલજમાંને પારશીઓ હાવા પોતાના શવધરંમથી બેગાંના થઇગઆ.

બેત — કે હરાંમો બીદઅત રા ગીરફતે બાશી
નશરમે બુજરગાંનો ઇઅજદાંને બીશ.

માએની — કે હરાંમખોરોએ જેકે દીનમજહબમો રવાકીજીનથી તેઓને પેશપકડી એટલે અખતીઆર કરીબેઠાછે. ને તેમકીધાથી પોતાના કદીમ બુજરગો તથા ઇઅજદાંતાલાનાં તરફની કાંઇજ શરમલાજ પકડતા નથી.

બેત — પારશાઇ ખાશ મજહબે પારશીઆં.
પારશાઇ ચું નબાશદ ચુંબુઅદ પારશીઆં

માએની — પારશીલોકોનો ખાશધરમ પારશાઇછે પારશાઈ જારે નહી હોએ તારેતે પારશી કેમકરીનહોએ એટલેજે પારશીથઇને પારશાઈ નહીકરેતો તેપારશીછે કેહવું શીતરે કહી શકાએ.

બેત — પારશીઆં હશત ખાશ અજબરાએ બદગી.
ખાશઅજબરાંએ બંદગી ખાશઅજબેહરે અફકંદગી.

માએની — પારશીલોકોજેછે તે ખાશબંદગીને વાશતેછે. એટલુજનહી પણ એલોકો શીરફ ઝુકવા એટલે જે નંમનારા હોવા જોઇએ.

બેત — બંદગી રફતેજદશત વ ગીરફતંદ દરરંદગી.
દરરંદગી ચુ મુખમીર શુદ ચું શવદ બંદગી

માએની — બંદગીકરવાની રીતીઓ છોડીદઇને ફાડીખાનારા વરૂની જાનવરોની પકંમ દરરંદગી પકડીલીધી અને દરરંદગીનુંજાર ખમીરથયુંતારે બંદગીકેમકરીને થઇશકે.

બેત — શરમશતો શરમશતો શરમીનદગી.
માએ બેબંદગીનીશત ગેર શરમીનદગી.

માએની — શરમછે શરમછે અને શરમીનદગીછે બેબંદગી એટલેજે બંદગીવગરનીપુંજી શરમીનદગી શીવા બીજીકાંઇનથી.

બેત — પારસીઆં ખુબ બીદાંને ફકેઇ ગુનાહેશતઅજીમ.
ઇ ગુનાહે અજમશતે ઇ ગુનાહે નદીમ.

માએની — અએપારશીલોકો ખુબશમજજોકે એગુનાહ એટલેજે ગોશત નાંખોરાકનો ગુનાંહઘણો મોહોટોછે અને ઘણોપશેમાની લાવનારોછે એટલેજે એગુનાહનેવાશતે પશીમાન થવુંજ જોઇએ નહીતો.

બેત — બેહમાંનો બેહમાંનો બેહમાં.
પશ ઇમાંનો પશ ઇમાનો પશીમાં.

માએની — તમે બેહમા બેહમાંન અને બેહમાનછો વાશતે ઇમાનનો પીછોપકડો ઇમાંનનો પીછો લેવો અને પશીમાનથાઓ.

બેત — જુદ રેહાંનો જુદ રેહાંનો જુદ રેહાં.
બેગુમાનો બેગુમાંનો બેગુમાં,

માએની — વાશતે એગુનાહથી જલદીછુટો જલદીછુટો અને જલદીછુટો, ને તેગુનાહ નકીકરવાશારૂ બેગુમાનથાઓ બેગુમાંનથાઓ અને બેગુમાનથાઓ અને તેમથઇને.

બેત — શાદમાંનો શાદમાંનો શાદમાં.
આબાદમાંનો આબાદમાંનો આબાદમાં.

માએની — ખુશરહો ખુશરહો અને ખુશરહો અને હમારી પરારથનાથી આબાદરહો આબાદરહો એને આબાદરહો અને એ આબાદી.

બેત — બહકે તુકેલે અશફ્તમાનો અશફ્તમાં
બહજો તુકેલે ઇઅજદાંનીઆંનો ઇઅજદાનીઆં.

માએની — શત અશફ્તમાંનાંહક તથા તુકેલથી અને યજદાંની લોકોની ઇજત તથા તોકેલથી તમુને હાંશલથાએ.

બેત — ઓદાયા બીદેહ અમનો અમાંનો અમનો અમાં.
ઇ હમેજરતોશતીઆંનો જરતોશતીઆં

માએની — અમે બારીહક કુલે જરતોશતી શાહેબોને અંમનો અમાનમાંરાંખ.

જારે ઉપલા કામથી ફારગથઓ તારે વીચાર ઉપજોકે એ નાંમી આ બાગને કોઇ બેદ ના શોકીન અને નેક પરહેજગાર જરતોશતીનાં મુરબી પણામાં શોપાએ તો ઘણુ નેકછે. જારે એ વીચાર આરેતરફ ફરીવ આઓ તારે તેહેને શેવટે હેવીશલાહ આપી કે હાલમો જરતોશતી શાહેબો શુ દોલતમંદકે શુંગરીબ દુનીઆ નાં લોભ લાલચ મોજ સોક તથા હરજ મરજ મો હેવા ઘેરાઇ ગઆ છે કે તેવોને જરા ફુરશત નથી કે આ એ નાંમવર બાગની સેર કરી શકસે તેહેની શાથે આએ વરકનવીશ નો હેવો ખવાશ નથા કે પોતાના ગોશેખાંના માંથી નીકલી કોઇ બખતાવર દોલતમંદને તશદી આપે તેમ હેવી તાકત નથીકે એ મુરબીપણુ પોતાના તરફ ખેચી લીએ કેજેથી જોઇતી મદદની દરકાર નાહી પડે એ શશદર માં શેવટ તવકુલની દાંમન મા ચુંગલ જની કરવી શઉથી બેહેતર જણાંયું તેથી આંમોબાગતેનાંમ આવર હજરત શેહેનશાહે કુલે આલમ જે શાહેબ કે દરાંશાહ ને નામે ઓલખાએછે. ને તેમનુ પાએતખત જેશ્રી ઉતમદવા.રા એટલેજે ઇદવારા માં છે તે બુજરગ 'શેહેનશાહે જમાંન નાં મુબારક શાયાનીચે લહજાઇ અરપણ કરવો કે જાંહાં કુલે જરતોંશતીઓ પોતાનુ શર નમાવવામા પોતાની નેકબખતી શમજેછે,

જારે ઉપલા વીચારથી ફારેગ થઓ અને શ્રી ઉદવારા નાં બુજર-ગ શેહેનશાહ નો શાઓ તથા આશરો મલો તારે આ વરકનવીશ બાલે

બાલ શોકર ગુજાર થઓ મગર બીજા હાથપર તુરત એ નામવર બાગનો પશાર નેક જરતોશતીઓમો શીતરે થાએ અને તેહેનોલાભ કુલે જરતોશતીઓ કહીતરે લઇ શકે તે વીશેની ફેકર પરાપત થઈ તે દુરકરવાશારૂં જારે એ બુજરગ શેહેનશાહના તખ્ત નીચે માંથું મેલી મદદ માંગી તારે વીચાર ઊતપંન થઓ કે શીરી મુબઇ નાં જરતોશતી નામવર અને શખી દીલના શાંહેબો (ખોદા આબાદ રાખે) ગમે હેવા અઈઆશ અને મોજીલા છે પણ પરજા ઉપયોગી શખાવતમાં અને પોતાના શવધરમ તથા ધરમીઓની શંભાળમો મોહોટા દીલથી આગેવાન થવાને આતુર છે તેવોને ખબર પડી તો એ નેક કાંમ મો એકદમ એકપછે એક કુદીપડશે બલકે દરખાશત વગર પોતાના ખાશ ઉલટથી અને ખરા હીતથી એ નામવર બાગનો પશાર કરવા કરાવામો પોતાની ફરજ શમજશે.

જારે ઉપલી ફીકરથી ખલાશ થઓ તારે દરઅશલ આએ વરેકનવીશ ફકીરનો ખાશ હેતુ શું હતો ને હજીસુધી છે તે જાહેરમો લાવવાને જરા હીમત પેદાથઇ તેથી શખી દીલના તથા નેક મનશની નાકુલે ખાંશો આમ જરતોશતીઓંની શેવામોં માફ માગી જાહેર કરૂંછુ કે આએ બાગ છપાવી તઈઆર કરાવતાં જેકાંઇ ખરચથાએ તેજ ફકત હેની કીમતની રકમ જેકાંઇ જમેઆવે તેમાથી બાદકરી બાકીરહેલી ! ઇજાફાની દરોબશત રકમ શીરી ઉદવારા તથાં શીરી નવશારીના આતશ બેહેરાંમ શાહેબની દરગાહો માં ભેટ કરવી હેવી રીતે કે તેનુ જેકાંઇ વીઆજ ઉતપંન થાએ તેમાથા દરશાલ અરદીબેહેશત વ આદર માંશમા ખુશઓએ ચડાવવી અને બનીશકેતો હદુલમકદુર આએ ફકીરની હલાલ રોજીમોથી પણ કાઇક ઉમેરોકરવો નેતે મેનજ કોઇએક ધરમાતુ શાહેબને શપુરદ કરવીકે તેમની મારફતે હાંશલની રકમ શાલ દર શાલ મલેઆકરે ને હરશાલ તેહેનો ઉપયોગ થઆકરે.

લેકીન હેવી શરતથાકે એરકમનુખાતુ ઉપલી દરગાહોને નામનુપા

ડી તેમા આએ ફકીરનુ નામ હશોક દાએલ લખાવવું નેહરેશાલ તેહે
નુહાશલ આએ ખાકશાર હશતેક અને એ કમતરની વફાત બાદ જેશખશ
ને વાશતે ઠરાવ કરવામો આવે તેનીમારફત તેનો ઉપયોગ
થયા કરે.

હવે આએ બાગની તમામ ઇમાફતજોકે ઊપરલખેલી મોટમો આપવા
નીજરૂરહતી મગરલાચારકે હવેપછે જે પાકુચોતર બનાવવાની આએ નાલા
એક વરકનવીશે ઉમેદરાખીછે તેહુના જરૂરી ખરચને શારૂં માતરે કાહા
ડી લેવાને ઠરાવકરવ ની ફરજ થઇછે કે મબાદા તેહુનેશારૂ કોઇ દોલતમંદને
દરવાજે દરયુજગરી કરવી પડેનહી,

વાહવા વાહવા જોકબો ઉપરોહેતુ જીનદગીની શલામતી શાથે
શીઠી અહુયકતા વ યજદાન વાલાની મદદ તથા બખશીશથી અને મેહરા
મ ઇજદની ફીરોજગરીથી પાર પડેતો આએ વરકનવીશ બંધેજહાંન
નીદોલતથી દોલતમંદ થએો અને પોતાની ઉમેદ મુજબતેહુનેઘટતો બદલોમલે
એો અને પોતાના ટોલાની શલામતી ને શારૂ પોતાની શીશ્ગીલીલા
મેહુનતમો બીલકુ ફલદરૂપ થએો એમ માની પોતાની બાકી જીદગી યાદે
હકમા બાફરાગત ગુજારી પોતાના નેક બુજરગ અને ખોદાપરશત ટોલા
ની મેહુતરોનો ઊદીઓાગ કરી બંને જાહાનની નેક બખતી હા-
હશલ કરે,

હવે એ ઉમેદ કારે પારપડે કે જારે આએ બાગના ખરીદદાર
ઘણા થાએ અનેશરવે લોકોને હેની ખરીદી કરી હેની ચાશની મેલવ-
વાનું ક.હારેથાએ કે એકતરફ થી શખીદીલના દોલતમંદો પોતાનીશ
ખાવતનો એટલે જે જથાબંધ ખરીદીકરવાનો લાભ લીએ અને બીજી
તરફથી હેની કીમત ભારી નહીપડે હેવોઠરાવ માહારા તરફથી થાએ.

શબબ આએ કંમતર કલંદર દરવીશ પોતાઉપરની ઉપલી ફરજ
પોતાની તાકેશ અને નીગમસ મંનશકતી તથા ધંનશકતી નાં હોકમથી
હુની કીમત રૂપીઆ ૧) એક ઠરાવેછે અને આશારાખેછે કે એ હલકી

કીમતના વશીલાથી બંધેતરફની એટલેજે ગરીબ તથા દોલતમંદે તરફથી ઘટતી બરીદી થાએતો ઉપલો હેતુ બેશક પાર પડશે.

હવે ઉપર મુજબ આએ નીરબલ પોતાની તો ફરજ અદાકીધી તેમુજબ દોલતમંદ શાહુકારોપણ પોતાની ફરજ અદા કરસે એમ બાતરી છે પછેતો જોઇએ આ અગતજોગ બાગન શોકીન કેહેવું શરૂપ બતાવેછે.

અએ બારેહક આએ નેક ટોલાંના લોકોનો વીભાગ નેકી ખુબી તથા શાબેત ઇકીન થી ભરપુર રાબજે આંમીન.

હવે છેલલે છેલલે આએ આજેજ કંમતરે જે શરકારની નોકરી બજાવી તેના બદલામા તેહેનો અખંડ ભંડાર તથા અલંક રાજના ગુણગારી તથા રઇઅત તથા નોકરપરવરી રાજનીતી ની બરકતથી જે ટુકરો રોટી મલેઓછે કે જેથી બાકીની જીનદગી બીન ઓશીઅલગત થી પુરીકરવાનો આશરો મલેઓછે તેહેની ફતેમંદી પાંએદારી બરકરારી પરથમ ચાહીને પછેતેની રાજઆધીપતી પવીતર પતીવ્રતા માહારાણી વીકટોરીઆ તથા તેહેના રાજકુવરો તથા શરવે કુટમના હકમાંદોઆ એબરે માંગીને પછે રાજકરતાવોની તરફ શનુતીરપી રૂબકરૂકુ ધનછે કે મોહોટી શરકારના ચંચળ અધીકારીએ'ની દાનાઇ ભરેલી કારકીરદી કેતેનો એકજીવતો નમુનો આલમના લોકોનીઆગળ મોજુદછે કે ભરૂમ એક ગરીબ અને શુરત એક નાંમાંનકીત વશતી છે, એબપે જગાએ જેવાજોઇએહેવા મીશીઅરશ હોપ તથા વાઇટજેવા નેક અમલદારો ને નીમીયાછે કે જેવો ચતુરાઇ ગંભીરાઇ કદરદાનીમો જેમ સૌફતભરેલાછે તેમજ દયા માયા ની સાંથે જાલેમ મજલુમ તથા શુધા અને કાંવશીઆવોને ઓલખી પરજાઉપયોગી ફાએદા ભરેલો શુધારો જેટલેદર જેકીધા ને કરેઆજાએછે તેજોઇ હમારોતથા બીજા શાચવટ પસંદલોકેનો આતમા પરશંનછે અને બેશક છે કે હમારી સાચીવાતને ટેકોઆપનારા બંધેશહેરોમાથી એક મોહોટો જથો હરેક ગ્નાતીમાથાં મલીઆવશે તેઉપર શંતોશકારકથઇ એબપે નાંમાંનકીત અને કુનદી અમલદારેનો

જાહોંજગાલી તથા ઉમર દોલત નીવરધી નીદરબારતશાથે આદીબાચો શમાપત કરૂછુ,

આ ગુજરાતી દીબાચો શમાપત કરતિવેલા હમારા મોહોટાં દીલના તથાબારીકબીન દાનાવ વાચનારાશાહેબોનિ શેવામોએક અરજગુજારવાનિફર જ શમજુછેઉ તએછે કે આ પુશતકનો મુશવદે કીધાબાદ પરીનટરની દરખાશતથી ફરી તેહની શાફનકલ તેમનેઆપવાને જરૂરપડી તેહંગામમો એકતરફથી તબીઅતનોરોગો અને બીજીતરફથી નકલકરનાર હુશીઆરમાણશની ખોટકરાંછતાં નીરાશથવુંપડેઉ તેનાશાથે પરીનટરનાતગાદાથી બાશાફેરનેલાયે જે ટંતીમઢમહોનત તેથી જોકે વાંચવાના કએદાનાચીનો મુકવામો આનાહેશ અકલ કોહએ હેવો આગહતો વાલોછતાં તે ચીનો મેલવાશીવાએ તેહને આકામ જારીકરવાને ફરજપડીછે. તેથી બેશકકે મોહોટીદીલગીરીનો બોજો તેહેનાંઉપર આવીપરોછે.એટલુંજનહી પણ તેનીશાથે આએકંમશઉરનો ઇરાદો હતો કે ઘણાંઅરબી શકેટ શબદોજે એમાંથે વપરાયાછે તેહેના શહીઉચ્ચારથી વાચવાનુ શેહેલુપડે હેવો કાએદોબાંધી હેનીશાથેજોડવાનો મુલથી વીચારગએલો તેપણ ઉપલા અટકવને કારણે અને શઘળો બોજો એકહાથપર આવીપડવાનેલએ બનશકીઉનથી તેથીપણ અતાઅંત નાખુશી પરાપતથઇછે, મગર જારેકે એશઘળીવાતો બાહેરી ઇસમજદાંનીતરફ તાલુક ગબનાગીછે. તેઉપરથી જરા દીલને તશલીરાખા ઉમેદવારછેઉકે ઉપલીકુશુર જાણીબુજીને કીધીહોએ એમ, વાંચનારા ઉદાર મનનાં શાહેબોનાદીલ મુબારકમો કદચિત આવનારનથી એઉમેદ ઉપર મજબુત એકીનરાખી તેશાહેબોને તશદી આપુછુકે તેવોએ મેહેરબાનગી તથા ગરીબનવાજીનીરૂએ બેપરવાશીકરવા તેશાહેબોનો બાશંધરમછે. તેમુજબ તેવોએપોતાનુ ઉદારપણુ બતાવવાને ચુકશેનહી જોઇએ ને નહીચુકશે હેવી ખાતરીથાએ છે. તેથી એબાબે વધારે બોજરખાણી ની જરૂર જોતાનથી.

આવાત તો ગેઆ આફતાબ ની મીશાલે રોશનછે કે, પંકચીઓએ

શંનનો કાએદો તથા શહી ઉચ્ચારના કાંનુનોની ગરજ અકલમંદો તથા વીદવાનોને વાશતે ઘણી જરૂરની નથી શબબ ઉમેદ મજબુતછે કે એ બુજરગ મરતબાના ખાશ લોકો એ બાબે અશકાલ નહીજ કાહાડશે ફકત અવાંમુનનાશને વાશતે એ કાએદા કાનુનોની જરૂર હતી તે બીશેતો ઉપલી ઓજારખાહી તે નામાંકીત શાહેબોની શેવામો બશ થસે એમ ખાતરીછે.

આ પુશતકમો જુદી જુદી ભાશાના શંકેટ શબદો ઘણુ કરીને વપરાયાછે. તે વીશે કબી કોઇ શાહેબ કાંઇ અશકાલ લાવવાને તઇઆર થશે તો અલબતે દરગુજર કરવાનો એ મોહલછે. શાથી કે જેશબદો જેવોને શમજવાને મુશકેલ પડે તારે તેવો ઘણુ કરીને લખનારનો ખાંમી શોધવામાં જલદીથીજ પોતાની જબાનની કાતર ચલાવેછે મગર એ જગાએ દાંનેશમંદો તરફની ખાતરી છે કે તેવો હરગીજ થઇને એ હોનરને એબની શાથે બદલ નહી કરશે બલકે હેવા નામીચા શાહેબોને ખાતરી પુરવક જાણીતુછે કે ગુજરાતી એક હેવી હલકી તથા નાંહાંની ભાશાછે કે જેમાં શરવે જોઇતા શબદો વીસે ખુટ નહી પડે. જો કબી નીરધાર શંશકરત શબદો ઘુંડીને જોડા અક્ષરો શાથે ભરતી કીધી હોએ તો તે પણ છાપલા શાહેબોને મુશકેલ પડી આ વીના નહી રેહે તેથી જે જગાએ જે બોલો વાપરવા ફરજ પડીછે તે બેશક કે ઘણુ કરીને સેહેલી રીતછે તો પણ હેવા ભારી શબદોનાં ખોલાશાને વાસતે એક ગલોશેરી બનાવી સેવટ મેલવામો આવીછે તથા આશા છે કે એ ગલોસેરી શરવે શંકેટ શબદોનો ખોલાશો કરવામો શરવે શાહેબોને અમુલીઅ થઇ પડશે.

એ ગલોશેરીમો જે શંકેટ વચણોનો ખોલાશો આપેઓછે તે શબદો એકથી વધારે વખત આવેલાછે તેથી દર વખતે તેહેનો પેહેલી વખતના જેટલો ખોલાશો આપવામો આવેતો તેથી ફોકટનું લંબાણ થઇ પડે, શબબ દર પેજના હેવા ભારી શબદો ટાંકીને. તેનો અરથ પરથમ જે પેજમો આપવામો આવેઓ હશે તે જોવાની ભલામણ કરવાને ઇઓગ જાણીછે અને તે મારગ શેહેલો અને શુતરો થઇ પડશે એમ આશા બાંધવામો આવીછે. તેથી ખાતરીછે કે વાંચનારા શરવે શાહેબોને હેવા શબદોનો અરથ તથા ખોલાશો આપવાની ખુટ એ ગલોશેરી આશાંનીથી પુરી પાડી શકશે.

ક.

આમે પારશા બાગમાં શમાવેલી ખીનાંનુ શારાંનશ શું છે તેહની કાઇએક વીગત આપવી ઘણું કરીને એક અગતની બાબતછે કે જેથી વાંચનારને તેહની કેફીએતની માહીયતગારી ટુકામાં મલી શકે અને તે માહીયતીથી વાંચનારનો ઉલટ શારી પેડે ધ્યાંન રાખી વાંચવાને ફરજ પાડે અને તે ઊલટ શોક તથા રગબતથી હીમત પકડી તેહનાં લાભકારી શાધનો મેલવવા શારૂ પેરવી તથા તજવીજોથી ફતેમંદ થઈ શકે અને તે ફતેમંદ નશીબ અને બખ્તની ઈઆરીથી ઇઅજદાપરશતી કીરીયાની આશની કરી શકે અને તે આશનીની બુલંદ બરકતથી જાવીદાંન બેહેશતનો શઊધી ચડતો લાભ હાંશલ કરી લીએ શબબ તેહની ટુક ફરમાએશનો શાર નીચે દાખેલ કરૂછુ કે એ વીશેયનું તાતપરીઅ ટુકાંમાં શેહેલાઇથી જણાઈ આવે તેહેની વીગત:-

૧ શરીઅતનાં કાએદા ફરમાંનો તથા રેવાજો પરમાંણે પુરવીન થવુ એટલે જે જગતોશતી અહુરદકેશી ઈઆને અહોરમજદી દીનની શરતો તથા કબુલાતો અને ફરજો અછી રીતે બજાવીછે તે વીશે ખાતરીલાએક પુરાવો કરવાની બાબતમો.

૨ શંનશારી લીપશા તમાંમ જાતનાં હવશ તથા શેહેવતો તદંન છોડવા ત્યાગ કરવાની બાબતમો.

૩ શરવે દુરગુણી ખાશીઅતો તથા તેહેનો આગેવાંન જેને નફશે શગ તથા નફશે શેતાંન કરી કેહેછે તેમાં પેહેલા દુર થાએ અને પાછલો કુશતે થઇને એટલેજે કાબુ કબજામો રહી બરહોકમ તાબેદારી તથા ફરમાંબરદારી ઊઠાવવા લાએક કરવાની બાબતમો.

૪ અહુરદકેશી અમલો બજાવતાં જે જે હકદારોનો હક લાજમ થઓ હોએ તે જાંએ નહી કરવાની બાબતમો.

૫ પોતાનાં ગુજરાંનમાં શું અહુરદકેશી કે શું પોરીઓ દકશીનાં અમલો બજાવતી વખતે કોઇબી જાતની હરાંમ વશતુ નહી આવી શકે, પોતાની જાતે પેદા કીધેલી હલાલ રોજીથી પોતાનું ગુજરાંન થઈ શકે અને કોઈનાં મોહોતાજ નહી થવુ પડે અને જરૂર કરીને પર અંન્યનો આશરો નહી લેવો પડે હેવા પકકા બંદોબશત તથા જોગવાઇ કરવાની બાબદમો.

૬ ઊપલી જોગવાઇ મલવાથી ઊપલા હકદારોનાં હકનું મંનમનાવી તેમની રજામંદી લઇને તેમનાથી અલગ થવાની બાબતમો અને પોરીઓદ

કેશી ચડતી હાલતમો તવકુલ તથા કનાઅત અખતેઆર કરવાની બાબતમો એટલે જે એ અમલની શરૂવાતમો જે પોતાની ખાશ મેહેનતથી હલાલ રોજી કરવા તથા પર અંન નહી લેવાની અગતછે તેહેનો પણ ત્યાગ કરી આકાશ વીરતી રાખવાની બાબતમો.

૭ એ હકદાર લોકો જારે પોતાનો નીરવાહ પોતાની જાતે કરી શકે હેવી તેમની હાલત હોએતોજ અલગ થવાની છુટછે. જો કબી તેવોનું ગુજરાંન તેવોથી નહી ચલાવી શકાએ હેવુ કે જેથી તેમનાં ગુજરાંનનો હવાલો તથા બોજો આપરા ઊપર હોએ તારે તથા જો કદાચ તેવોનું ગુજરાંન આપરીજ કોશીશથી થવા શરૂ ખુછે તે બંધ પડેઆથી તેમનાં ઊપર કઠી ગુજરશે હેવો મુકરદમો હોએતો એવોથી અલગ થવા તથા એવોની રજામંદી મેલવવાની છુટ નથી તે બાબતમો.

૮ એ હકદારો પોતાનુ ગુજરાંન પોતે કરી શકે તે બાબતનાં શાંધનો અવલથી લેતા જવુ કે તેથી અલગ થતી વેલા ઊપલી કીયમની હરકત દાંમનગીર નહી થઇ શકે તે બાબતમો.

૯ ઇઅજદાંપરશતી ઇમાંનનાં કાએદાવોમાં પુરવીણપણુ મેલવવાને જોકે જરા તચદી તથા મેહેનત પોહોચવા જેવુછે તોપણ શાબેત કદમ થઇને શરવે શદગુણોની દરોબશત વરતણુક પ્રમાંણે પોતાની વીરતી લાવી મેલવાની બાબતમો.

૧૦ રેયાજતનાં કાએદા મુજબ રેઆજતનુ કામ શરૂ કરતી વેલા પરથમ ઇખલાતે બદન કરવા તથા કંમ ખાવા કંમ બોલવા અને કંમ શુવા તથા કાંમ કરોધનાં જજબામોથી બચાવ કરવા શત્રુ મીત્ર શમાંન શમજવા તથા ખલવત અને ઊજલતની ઇજત જાલવવા તથા નફશાંની ઇલતો છોડી પોતાનાં વરત તથા વરજીત વીશે ચોકાશી રાખવાની બાબતમો.

૧૧ ખુદશનાશીથી ખોદાશનાંશી થઇ શકેછે માટે પરથમ ખુદશનાશી એટલે પોત પોતાને ઓલખવા શમંનધી ઝાજી મેહેનત નહી પડે ફટલા શારૂ હકતાલાએ રેહેમ નજરથી બંધે જેહાંનની કુલ ઊતપંતીની એકંદર નીશાંનોના નમુનાં મનુશ જાતીનાં શરીર માં ગોઠવી પરથંમથીજ હેવુ નીરમાંન કીધેલુ જણાંએ છે કે એ ગોઠવંણો ઉપરથી તેની શરવે ઊતપંતીની શેકાતી ચીજોની ઓલખ તેમનાં ગુણ, તેમનાં ખવાશ, તેમનાં બીજા

જ, તેમનાં દરજાૅ, તેમની અશર, તેમની કારકીદી, તેમની ઓહોદે બરાઇ તથા તેમની શકતી વીશે કરી લેવાને બની આવે અને એ ઓલખ કરવાને તેમની ઘટતી ઇઆદ, ઘટતી શ્તુતી, અને ઘટતી કીરતી, ગાવાની બાબતમો.

૧૨ એ શેફાતી ચાજોને ઇઅજદાંન બુજરગ અને ઇઅકતા અહુની બુજરગી શમાંન નહી માંનવા, નહી જાણવા, નહી શમજવાને પારશી લોકોનો કદીમ રેવાજ છે તે બાબતમો.

૧૩ પારશી લોકોનો કદીમ રેવાજ શીફાતી કરતાં જાતી બુજરગી વધારે શમજવાનો દાએમ કાએમ છેતે તેવોનાં ઇઅજદાં પરશતી એતાબથી શાફ શાબેત છે તેથી તે કરતાં વધારે અગત જોગ બીજુ કાંઇ નથી તે જાહેર મકશદ જાહેરમો લાવવાની બાબતમો.

૧૪ એ જાહેર મકશદ બર લાવવા શારૂ ઇઅજદાંપરશતી રેવાજ જે છુટી ગઓછે તે પાછો તાજો કરવા શારૂ જેવોની ફરજછે તેવોને હુશીઆર કરવાની બાબતમો.

૧૫ જેવોની ફરજછે તેમની બેપરવાઇ નીંદમોથી તેવોને શજાગરૂ કરવાની બાબદમો અને તે વગેરે બીજી ઘણીએક અગતજોગ બાબદ શંમંનધી.

૧૬ ઉપર કહેલી કલમ ૧૧–૧૨–૧૩ માં જે ઇઅજદાશનાશી વીશય શમનંધી વીશતાર આવીઓછે તેહેની યથા શથીત વાકફગારી મેલવવાનાં શાધનો આશાંનીશી કરી શકાએને તે શાધનોની બરકતથી કોઇ શોકીન લોકો તેહેનાં લાભ મેલવવાને નીકલીઆવે તો તેહેને તે શેહેલથી પરાપત થવા શારૂ બુજરગ માહાપુરૂશ લોકોએ કેટલાંએક પુશતકો બુદશનાશી એટલે આતમ ગીનાન શમંધી હેવી જુગતીથી રચેઆંછે કે તેહની મદદથી શોકીન શીખાઉને તેહેની માહીઆની મેલવવામો ઝાજી મેહેનત નહી પડે હેવી કીશમનાં પુશતકો ઘણું કરીને ફારશી ભાશામાં રચાએલાંછે તેથી તેહેની ખુબીઓનો લાભ જોકે ફારશીખાં શીવાએ મેલવી શકે નહી શુબબ જરતો શની ફારશીખાંનોની ગોઆ પેહેલી ફરજછે કે તેવોએ શું જવાંની કે શું જઇફીમો એટલેજ જારે બનીશકે તારે ધીઆંન આપીને અભીઆશ કરવાની બાબતમો.

૧૭ જે લોકો કે એ ભાશાથી બે નશીબ છે કે જેથી તેવો ઊપલાં પુશતકો વાંચી લાભ લઇ શકતા નથી તેવોને લાજમ છે કે શંતશમાગમથી પોતાની મતલબ હાંશલ કરવાની બાબતમો.

૧૮ શંત શમાંગંમ કીમીઆં રૂપીછે કે જેનાં વશીલાથી મુમુક્ષ પોતાને ઓલખવા લાએક થઇ શકેછે અને તે ઓલખથી આદાશનાશી કરવા યોગ્ય શકતીવાંન થાએછે ને તે શકતી શીવાએ દુનીઆંની હરજમરજથી મુમુક્ષને છુટવા વખત આવતો નથી અને તે જાંહાંશુધી નકશાંની તથા જોશમાંની લીજતો છોડતો નથી તાંહાંશુધી ઇઅજદાની મદદ જે તેહુને શહાએ થવા શારૂ જરૂરનીછે તેપણ મેલવી શકતો નથી. ઇઅજદાંની મદદ વીનાં અને શંત લોકોની ઇજત જાલવેઆ શીવાએ કોઇ રીતે પોતાની ઊમેદવારીમા ફતે મેલવી શકતો નથી હેવુ આલમં તથા બેએલંમ એ બંધેને વાશતે નીરમાંન છે તે ઊપર લક્ષ આપવાની બાબદમો.

આ પુશતકમો શમાશ પામેલો ઇઅજદાંપરશતી વીશય જો કે પારશી લોકોનો વારશીક અને દુનીઆંની શીરૂ પેદાએશનાં વખતથી ચાલતો આવેલો અને તે બાબે શત અશફંતમાંન અનુશીરવાંનનાં મુબારક ફરમાંનો ખાશ લોકોને શારૂ જે જંદેમેહુમાં શાદેર થએલાં તેહેનો વહીવટ એ બુજરગ બાલતર અને કામેલ રેહેબરનાં જમાંનાં બાદ લાંબી મુદત શુધી એટોલામો કાએમ ચાલેલો પાછલથી કેટલીએક નાખુશ હરકતો તથા હીલગરીથી નાશબત અને બેરબત થઇ પડેલો જાહેર છે ને તે વીશે હાલ કેટલીક મુદત થઇ એક ચોપાંનીઆંની મારફત આપરા ખાલેશ દીલનાં હેતેશી નેક ભાઇબંધુઓનાં અંતરહીતની તેજ ચાબુક રૂપી કલમથી આપરાં દીલ ઊશકેરાઆં છે કે જેની ઓશતાદીની બરકત ભરેલી અશરથી તેહેને પાછો બરપા કરવાને આ પુશતક હાલ શમે પેહેલું છે તેથી ઇકીન છે કે હેનાં ઊપર કોઇબી દાનાવ જરતોશતી ફુમલા રૂપી કડવી નજરથી નહી જોશે અને કબી કોઇ શાહેબ એ વીશે કાંઇ શંમવીશંમ કરવા જોગ બાબતી દેખાડી આપશે તો તે વીશે મોહોટાં માંન તથા ઊપકાર શાથે પ.કાં ચીત્રમાં બારીકીથી ધેઆંન આપવામો આવશે.

હવે નીચે લખેલા થોરાક ફકરા જો કે ઘણાં અગતનાં નહી કેહેવાએ તેમં થોરાજ ઊપીઓગી એમ પણ નહી કેહવાએ એટલા શારૂ જે તાજો

અનુભવ કે જે વીશે અવલના એક ફકરામો કબુલત આવીછે તેથી વાચનારા દાનાવ શાહેબોને થોરી સતરો વાંચવાને તશદી આપુછેઉં તે વીશે તેવોએ કીરપા દરશટીથી માફ આપવી.

થોરા દીવશ ઉપર એક શંનશાર લોભી ભીક્ષુક જાહેરમો ગરીબ લોંકડા જેવો અને બાતેનમો એક ઠગારા ચીતાની માફક હમારો શીકાર કરવાનાં હેતુથી હમારી ભેટ લીધી તેહને જોતાંજ જંગલનાં હરણો જેમ બીહે તેમ હમારાંબી હોશ રમીગઆ તો પણ શાવધ પણે એ ભેટ અગત જોગ માંનય શાથે લઈ તેમની વરતણુક તેમની વયવહારીક હાલત અને તેમનાં વેપાર રોજગાર વીશે માહીઅતી મેલવી તેથી જણાઉ કે તેવો જોતી શપણુ બી કરેછે.

ઉપલી વાત ચીતમો તેવોએ પોતાની મતલબ જણાવીકે તેવોને ઇઅજદાંપરશતી કરવાની મોહોટી આરજુછે તેથી તેહેનાં અમલોના ભંડારની કુંચી મલેતો તેહની મદદથી એ કાંમની શીધતા થઇ શકે.

હેનાં વલતા જવાબમાં જણાવવામો આવીઉ કે તમારી દરખાશતવાલી રકમ માહારી ગતીનાં શવાધીનમો નથી જે કોઈ જાશતી શકતીવાંન હશે તેમનાં તરફ એ દરખાશત કરવાથી તમારૂ કારીઅ શીધ થશે.

ઉપલા જવાબમાં એક બીજા ભીક્ષુકનુ તેવોએ નાંમ આપી કેહેવા લાગાકે તેવોએ કાંઇ તેહની હાજત રવા થાએ હેવો શીલ શીલાબંધ મારગ બતાવ્યો નહી વાશતે તમારી તરફ ઉમેદવારી કરવામો આવી છે.—

ઉપલા શવાલનાં વલતા જવાબમાં જાણાવવામો આવ્યુ કે એ કાંમને અંગે પરથમ કેટલીએક અગતની શરતો લાજમ થએલી છે તેહનો અભીઅશ પરથમ થવો જોઇએ તે મુજબ થએલો શંગરહ કાંઈ નજર આવતો નથી તે પેહેલાં તેહનાં ભંડારની કુચી શોધવી બેજાછે અને તે શંઘરહ કીધા શીવાએ કોઇ કાલે કોઈ જગોથી ફલદરૂપ થઈ શકાશે નહી અને એ શંગરેનો ટુક શાર હમોએ હમારા પુશતકનાં દીબાચાની આખેરીમો આપોછે તે ધીઆનમો લઈ તેહનો અભીઆશ પેહેલ કરવો જરૂરછે.

ઉપલી વીરતીમાં જો કબી જરાબી કશર પડીતો ઇઅજંદાંની મદદથી બેનશીબ થવુ પડેછે ને તેની મદદ વીનાં શરવે કોશીશ નીશફલ જાએ છે—શારાંશ કે ઇઅજદાંપરશતીનો મુલ આધાર તથા મુલ પાઓ તે પોતા

ની નીરમલ કીરતીની શાથે ઇલાકો રાખેછે વાશતે એ બાબે અગતની ફરજ એજછે કે શરવે હોકમો શાવધપણે બજાવવામો કાઇ ગફલત કે ચુક ન થઇ શકે. નહી થવા પાંમે હેવી કાલજી તથા ફીકર રાખવી જોઇએ.

ઊપર મુજબ શરવે કાંમમો લાએક થવા બાદ રેઆજત કરવાનાં ચડતા દરજાવોની લગભગ હદપર મુમુક્ષ જઇ લાગેછે તે વેલા તેહનાં ઉપર કોઇએક કાંમેલની નજર રેહવા શારૂ અગત થઇ પડેછે તે અગત તે વખતની શાથે ઇલાકો રાખનારીછે તે જોતાં લાજમ થાએછે કે હરેક શીખાઉએ પરથમ શું શું કરવુ જોઇએ તે ઉપર ધ્યાંન આપવુ. તે ધ્યાંન આપતાં પેહલાં શાર શોધવો તેહેના ફલની આશા બાંધવી તે તદન નાદાંની તથા નામુનાશબ તથા નકામુછે એટલુજ નહી પણ હેવી રીતે પેહલા કાએદા પડતા મેલી આગલ દોડવાનો ઉદીઓગ કરે તો નીશચે તેમાં નાશફલ થાએ બલકે તે વીશે કીધેલી મેહનત બરબાદ થઇ વખતે ખુદ તે મેહેનત તેહેનાં હકમાં નુકશાંનકારક થઇ પડશે વાશતે અગત વેલાએ ઘટતું હશેતો માહારા તરફથી જોઇતી શેવા અંતકરણથી બજાવવામો આવશે શાથી કે હેમાંતો હું માહારાં મોહોટાં નશીબ શમજુ છેઉ બલકે ઈટલાજ શારૂ મેહેનત મશકત ઉઠાવુછેઉ. માહારો ખાલેશ હેતુ એજછે કે કોઇબી શખશ દુનીઆંદારીથી પરવાડીને અથવા તે પેહેલાં જેમ જેનાંથી બની શકે તેમ એ ઉતમ મારગનાં શોકીનો પોતાનાં જાવેદાંન બેહેશતની પ્રાપતીને શારૂ પોતાનાં પનોતાં પગલાં ભરી ઉમેદવારી બતાવે તથા એક બીજાનો દાખલો લઇ આએ પરમશુખનાં ભાગીદાર તરીક આગલ વધેતો તેમની શંખ્યા દીનપડતે વધારાપર આવેઆ વીનાં રેહે નહી ને તેથી પોતાનાં કદીમ બુજરગોનો ખરો વારશો જે બીજાઓનાં કબજામો જઇ પડઓછે તે પાછો હાથ કરવામો આવેકે તેથી ફકત કીરતીનોજ વધારો નહી પણ તેની શાથે અપકીરતીનો ઘટારો તથા તેમાંથી છુટકારો થઇ શકેછે તે નીશાયે દુનીઆદારીની ગએલી દોલત પાછી મલવાની આશા તથા રેશતેગારીની અખંડ દોલતની પરાપતીથી શરફરાજ થવાની પકી ખાતરીછે શબબ હેવા ઊમેદવારોની શેવા બજાવવા હમે હમારા તંનમંનથી હાજર છીએ કે જેથી એ મારગનો ફેલાવો તથા પ્રવેશ જરતોશતીઓમો થવાની હમારી મુલ મતલબ પાર પડે.

ઊપર મુજબ ઊપલા ભીક્ષુકે જારે શરવે વાતો શાંભલી તારે એકદમ એક બીજવાએલાં નબી પ્રાંણીની માફક ચીરડાઇને જે કાંઈ ઉશચાર કીધા તે વીશે હમારી શદાની ચાલ પરામાંણે દરગુજર કરીએ છીએ ને તેહનો શાર માતરે જણાવવાની અગત શમજીએ છીએ તે એછે કે તેમની મતલબ મુજબ રશતો બતાવવાની ડેકાંણે તે વીશે નીરાશ તથા નીશફલ કરવાનાં ઉદીઓગથી ખાલી ઊપલી શરવે તુલોતવીલ કરીને ફોકટ પથરો નાંખવા જેવુ કીધુછે કે તે મુજબ કોઇ કાલે કોઇથી બની શકે નહી વાશતે બની શકે તેમ ટુકાંમાં ચાલતા વહીવટને અનુશરીને ઇઅજદાંપરશતી મારગની શારયુકત રીતી દેખાડવી જરૂરછે.

એ ઊપરથી ફરી બીજીવાર શમજુતીથી કેહવામાં આવીઉં કે ભાઈ એ પથરો નથી પણ એ મારગની પરથમ પાએડીઓ હેવીજછે તે પડતી મેલી એકદમ કુદાવી લઇ જવાની રીત નથી શબબ તે રીત તોડી તેમને આગલ ચલાવવામો અવશીઅ કરીને અશકીઅ છેઉ વાશતે જો કબી ઉપર કહેલી રીતી પુરવક તમથી બની શકે તો તમારી શેવા બંનતી કોશીશથી કરવાને દીલોજાનથી હાજર છેઉં પરંતુ કંમ નશીબ કે એ શરવે શમજુતીની શકલ શરખી દીશવા લાગી તારે નાચાર રૂખશત આપી વીનતી કીધી કે જારે માહારા ઊપદેશ ઊપર તમને ઇકીન નથી આવતુ ને તે મુજબ અમલ કરવા તમે ઇછતા નથી તારેતો ફરી બીજીવાર માહારા તરફ પધારવાની તશદી લેવી નહી.

શારાંશ ઊપલી હકીકતનું એજ નીકલેછે કે એ ભીક્ષુકનો જે પેશો છે તેમાં ઇઅજદાંપરશતીને નાંમે જપ તપનું ડોલ વધારી અંનજાંણાંવોનો વીશવાશ પોતાનાં ઊપર શાબેત કરવા ઇચ્છા નહીતો ઇઅજદાંપરશતી શીતરે કરી શકાએ તે વીશે ફકત વાકફગાર થઇ જેમ જોગી તથા જોશી લોકે જોગ શાધંનનાં ભભકાથી શંનશારી લોકોમાં માંન મેલવવાની તથા અંનજાંણાં ભોલા લોકોને બીરમાવી તેમનુ હીત ચીત તથા વીત હરી લીએછે તે મુજબ પોતાની વીરતીમો ફલદરૂપ થવા શારૂ આશા રાખી હોએ તો એ વાત કેટલે દરજે એક જાતકને વાશતે અપમાંન ભરેલી કેહેવાય તે વાંચનારા પરીપકવ લોકો પોતેજ વીચારી શકશે તેથી ટુકુ કરૂછુ મગર બે હરફ અગત જોગ નીચે દાખલ કરૂછું.

તે એછે કે એ લાલચુ ભીક્ષુકજીને ખબર નથી કે પારશી ઇઅ
જદાંપરશત શાહેબો જે શેપાશી તથા ઇઅજદાંની હેવાં નામોથી નાંમવરછે તે
વો માહાબળવાંન ભારે કીરતીવાંન અને મોહોટા તપશુધાંન બુજરગોએ
જોગી જોગ તથા જોગ શાધન એ લણેનો ધીકાર તથા તીરશકાર કીધોછે
કાંજે હેમાં ઇઅજદાંની તરફનો મારગ ખુલો થઇ શકતો નથી પણ ફકત
દુનીઆંદારીનાં ફલ પ્રાપતની આશા રહીછે તેખી ખાતરી લાએક નહી તે
છતાં દુનીઆંનાં લાલચુ ગરહશથો હેવા લોકોની મદદ લેવા માંખની પેઠે
મ ભમેછે ને કીડીઓની માફક ભભાઇ જાએછે તેથી હેવા લોકોનો ખ
જાર ગરંમ રેહેછે પણ તેમાંથી પાપકરમનો શું જનમ થાએછે તે વીશે
બંધે બોરદુવાલા કાઇજ જોઇ તપાશી તથા શમજી શકતા નથી અને દુ
નીઆની તથા બોદાતાલાની નાપશંદી વીશે બીલકુલ દરકાર કરતા નથી
વાશતે એ લાંબો વીશતાર ટુકાંમો શમાપત કરી ભોલા મરદો તથા ભોલી
બાઇઓને શુચનાં કરૂછુ કે જે લોકો જાહેરમો હેવુ ડોલ બતાવેછે તે ક
ઇ નહી પણ બાતીનમાં જુદી મતલબવાલાછે એમ શમજી તેમની ફાંશીમાં
ફશવુ નહી પછેતો જેવી જેની મરજી.

એ જોગી ટોલામો બે વીભાગછે તેમાં એક મેલી વીદીઆવાલો અ
ને બીજો ચોખી વીદીઆવાલો કેહેવાએછે પરંતુ ઊપલા પારશી બુજરગો
એ એ બંધેને એકશરખા ગણીને એવોને નરકનાં અધીકારીનો બેતા
બ આપેલોછે તે છતાં શાંભલેઆ પરમાંણે જો કબી ખરી વાત હોએતો પાર
શી ટોલામો કેટલાક માંનવંત હેવી મોટાઇ માનનારા માંગનારા તથા ધું
ડનારાવોની શંખીઆ હાલ શમે વધી પડીછે તે કાઇ થોરીજ દીલગીરી
ની વાત નથી તે વીશે ચાલાક શત ધરમી લોકો અલબતે વીચારી શકશે તે
થી મુખતેશર કરૂંછું.

ઉપલી હકીકત ઉપરથી વાંચનારા દઆલું કદરદાંન શાહેબો જોઇ શ
કશે કે આએ પારશા બાગનાં વીરૂધી લોકો જે પેરવી કરેછે તે કાંઇ નહી
પણ તેહનાં મુશંનીફને એક બેજારી આપનારી વશતુછે તેનો જોકે
ટુકામો ઊપલા ફકરાવોથી નીવેડો થઓ તો વલી હેવીજ એક બીજી પી
ડા થઇ પડીછે તેની હકીકત નીચે મુજબ.

જે મુજબ ઉપલો ભીક્ષુક કોઈ ભલાં માંણશોની ઊશકેરણીથી કુંચી
લેવાને બહાંને જે હમારો શીકાર કરવાના હેતુથી હમારી શાંમને આવીઓ
હતો તેજ પરમાંણે વલી હેવુ શંભવેછે કે અકશર તેવોએ એક બીજી હે
વીજ ઈઊકતીબી કીધી હોએ કે જેથી હમારી મુજરદીને ખલલ પોંહોંચે.

ખરૂ છે કે આએ પારશા બાગ પ્રશીધ કરવાને અંગે હમોને જે
અવાંમી ટોલાનાં હેતેશ્રી શાહેબો શાથે કામ પડેઊ હતુ તેમનાં તરફ ગો
આ હમારી બેરખાહી તરીક હેવી તજવીજ કીધેલી જણાઈ હતી કે જેથી
હમારી મુજરદીને કાઇ નહી પણ એબ લાગેઆ વીનાં નહી રેહે બલકે
જેથી હમોને તે શરવેનાં છેડા છોડવવાનુ ભારે થઇ પડેછે એટલુજ
નહી પણ હમોએ અખતેઆર કીધેલા હમારા વરત માં તથા વરજીત કી
ધેલી ચીજોમાં પણ વારમવાર હરકતો થઇછે તે વીશે ગીલેગુજાર થઇ
શકાતું નથી કાંજે તે વીશે બાજેવખતતો જાંણી શમજી દરગુજર તથા
આખાડા કરવાની અગત પડી હતી જેથી કેટલીક જાતની વધારે શખ
તી શોશવાની ફરજ થઇ હતી ને તેથી કરી એ ભલા લોકો એક લાભ
દાખલ પોતાને ખુશહાલ કીધા હોએ પરંતુ કેહવતછે કે ચંમટી તોરે વે
ર વલતુ નથી તે પરમાંણે હમોએતો કાંઇજ ધોકા શરખુ વીચારેઊ નથી શ
બબ જે એક શરખી દરષ્ટીથી જોવાનો હમારો ધરમછે તેહેનો લાભ લ
ઇ એ ભલા લોકોને શુચનાં કરૂછુ કે તેવોએ હમારી મુજરદી અને હમા
રા વરતનો તથા વરજીતનો ભંગ કરવાથી ખુશ થવુ નહી કાંજે એ કામ તેવો
થી ગોના ભરેલુ થઉછે તેથી તેહનો જો કબી વાજબી બદલો મલે તોપણ
તે જોવાને કે શાંભલવાને હુ રાજી નથી કે હમારા લોકોનુ ભુશંણ એક
મુજરદી અને બીજુ હમારા વરતની પરેજ શીવાએ બીજુ કાઇ નથી
શબબ મુખતેશર કરૂ છેઊ.

છેલ્લુ હરેક દાંનાવ અકાબર આલમ કે જે શાહેબો ઈઅજદાંપર
શતી હકીકી ભેદોમો વધારે દરક રાખનારા હશે તેમની આલીજનાબમાં આ
એ કમતરીન ખાકશારની વીનંતી એછે કે આએ નાકશના વીચાર હેતુ અને
વલંણ વીશે જો કબી તેમની મુબારક નજરમાં કાઇ કમબેશ કરવાનુ યો
ગ્ય જણાએતો તે મુજબ કરવાને તેવોએ પોતાની ફરજ શમજવી અને
તેમ કીધાથી આએ કમતર કોઇતરે મુકાબલા તરીક શાંભે ઊતરનાર ન

થી બલકે એમ થવાથી અમોર તેવોનો આભાર માંનય થશે શાથી કે એ અગતની બાબદમો દીન પડતે વધારે રોશની જોવાને આમે ફકીર ઘણો ખુશી તથા ખંતીછે એમ ખાતરીથી જાંણવું અને હરેક શાહેબે એ બાબે મંન ગમતી રીતે લાભ લેવો તથા પોતાનાં કીરતીવાંન ટોલાંનાં લાભમો વધારો કરવા જોગ ઊદીઓગ કરવાને ચુકવું નહી લેકીન શાર માત્રે એટલોજ છે કે ઇઅજદાંપરશતીને ટેકો આપવાની જગોએ તેવોએ તેની વીરૂધ ઊતરવુ નહી. જો કબી હમારૂ અપમાંન તથા હમારો અભાવ કરવા અથવા હમારી વાતોમો કડવાશ જેવુ માંનીને વઇર વરતણુકનુ નમુદ તથા વજુદ આપવામો આવેઊ તો તે વાતથી હરીફોનાં હાથમાં લડાઇનુ હથીઆર તેજ કરી આપવા જેવુ થઇ પડશે તો આવેલાં તોહમતને ગોઆ જોર આપવા જેવુ કેહેવાશે તે બેશક જાંણવુ અને તે ઊપર ઘણુ કરીને શરવે વાહાલેશ્રી શાહેબોએ ખશુશ ધ્યાંન રાખી જે કરવાનુ તે કરવુ પછે તો જેવી જેની ઇછા કાંજે કબી કોઈ શાહેબ વીરૂધબી જશે તો તેથી પંણ આમે ફકીર કાંઇ બી દરેગ પકડી મુકાબલો કરવામો એબ તથા અબશ જેવું શમજે છે અને શમજશે તે શત્ય કરી માંનવુઃ—

ગીનાંન મારગનાં શુરવીર તથા રાજહંશ પદવીનાં પુરવીણ પંડીત પરેહેજગારોને જાંણીતુ છે કે શરીઅતી તથા ઊરફાંનનો મરતબો એક બીજાથી કેટલો દુર દરાજ છે અને એવો માહેલી લાંબી મંનજલો તએ કરવામો શરીઅતી દુનીઆં તલબ અને દુનીઆંદાર અવાંમ દરજાનાં આતુર ચંચલ અને ચપલ લોકો જો કે ઘણે દરજે પછાત અને બેનશીબ છે તે છતાં વધારે પેશકદમી કરવામો તે ઊપર દશત દરાજી અને જબાંન જોરી કરવામો બહાદુર છે તે કાંઈ છુપુ નથી બલકે હાલ શમે એટાલો જે કેટલાએક પ્રખીઆત નાંમોથી પ્રશીધ તથા આગલ વધેઓ છે જે ઊપલા ગીનાંની શાહેબોની શાંમને હરેક પ્રકારે વીરૂધ ઊતરવામો પોતાની વીદીઅતા શમજેછે કે તેનો અનુભવ વારંમવાર થઇ ચુકોછે.

ઊપલા આતુર માહેલો એક ગરહશ્ત આ પુશતકનાં બરાવામો પોતાનુ બેરખાહી ભરેલુ મત આપે છે કે શંનશારી આતુર શાહેબોમાં હાલ શમે જે પ્રખીઆત ગણાએ છે તેમનાં તરફનુ મંનજુરનાંમુ એ પુશતક વીશે નહી મેલવાશે તાંહાંશુધી તેહનુ વજણ પોશાવાનુ નથીઃ—

બેશક કે ઉપલુ મત શમેહઉકત માંન આપવા જોગ છે પરંતુ બી
જા હાથ પર આ વાત બી જાણીતી છે કે ઈઅજદાંપરશતીનુ નાંમ માત્રે
એ લોકોનાં જાંણવામો છે તે શીવાએ તેના ફાએદા ગુણ તથા અમલો
થી એ શાહેબો તદન અંજાણાં છે શાથી કે એ બાબતની ચરચા લાંબી
મુદતથી એટલે દરજે નાશ પાંમી નાબુદ થઇ છે કે તેહેની ખુબાથી ખાશ
તથા ખાશુલ ખાશ શાહેબો દુર પડી ગયા છે તો પછી બીચારા અવા
મ ટોલા વીશે કાંઇજ બોલવાનુ રેહનુ નથી તેહનો દખીતો ખુલાશો હકી
કી તથા મીજાજી એ બે શબદો પોતે કરી આપે છે એટલે જે મીજાજી શ
મજનાં આંમ લોકોને હકીકી ભેદો શમજવાને શકતી નથી તે ઊંમુ ગને
આંન શીરફ આતમ ગીનાંતી ખાશ ઇઅજદાંનરશત શાહેબોનેજ નશીબે
આવેલુ છે તેથી જારે કે આ પુશતક પોતાને તથા પોતાનાં કરતા અકર
તાને ઓળખવાની બાબતનુ છે તારે તેની ખુબી અગનાંન આંમ ટોળે
જે દુનીઆંદારીમો ચાલાક ગણાએલા લોકોથી ભરપુર છે તેવો શી તરે શ
મજી શકે કે એવા લોકો તરફથી મંનજુરનાંમુ મેલવવાની જરૂર પકડવામો
આવે.

વલી જાહેર છે કે શરનુ કાંમ શુપડે થઇ શકતુ નથી તેમજ મીઠા
ઝરાનુ કાંમ ખારા દરીઆથી થઇ શકતુ નથી તેહની શાથે અશલ બુની
આદી આજાદ ગોહર જે હશતીને નાંમે ઓળખાએ છે તેહની પરખ
પીછાંણ તથા પોશીનદા નેશતીનાં કમીનાં બજારનાં બજાજોથી કેમ કરીને
થઇ શકે કારણકે જે જોહરે મુજરદ હશતી રૂપમાં જીલેદાર છે તે જીલે
નાબુદીવાળા અગનાંન બેતાબધારી લોકો મુલમો જોવા વીચારવાને અશક
ત છે તો તેવો તેહની કીમત કેમ કરીને કરી શકે અને એમ કરતાં કરે
તો કાંઇ નહી પણ એક રમુજ તરીકે થઇ પડે અને કરાવનાર ઊપર જો
હરી લોકો હશી કીધા વીનાં નહી રેહે.

ખરૂ છે કે હીરાની પરખ જવેરીથી થઇ શકે છે તેહની પરખ જો
શાની કણીઆ પાશે કરાવીએ તો તે બીચારો શું કરી શકે તે જાહેર છે
શબબ હમારા ભાઇબંધની હલતેમાશ ઊપર હમોએ કાંઇ ધ્યાંન આપ્યુ ન
થી વાશતે તેવોએ ખફા થવું નહી બલકે ખફા થવા કરતાં ઊપલાં હમારાં
લખાંનની બુજ કરી હમારી શાથે મળતા થવાને ઇઓગ જાંણશે હેવી હ
મારી ખાતરી છે.

હમારો ચાતુર અને અશરાફભાઈબંધ ઇશારે ફેહેમીમા જોકે કા
ચો નથી તોપણ આ જગોએ તેહેને પોતાની ખાંમી દેખાડી છે શાથી કે
તેવોએ કાબેલી દરખાશ તેમનાં પોતાના તરફનીજ હોએ એમ હમે માં
ની શકતા નથી મગર તેહેને બદલે એમ શક ઊપજે છે કે એ શુમનાં
આ પુશતકની મધુર અને શુગંધી વાશનાંથી બેજાર થનારા અને નામોશી
મા પડનારા શાહેબો તરફથી થઇ હોએ કાંએજે તેમની પંગતીનાં પર
ખ્યાત વીદવાનો બેશક કે આએ બાગની ખુશબોદાર બપટને ગંદગીના ના
બામા બેંચી જનારા છે તે શાહેબો પાશે જો કબી મંજુરનાંમાંની દર
ખાશત કરીએ તો પછી તેવો પોતાની મતલબ પાર પાડે તેમાં શું તાજુબઃ—

જો કબી હમારો શક ખરો પડે તો ખરેખર શુગંધોને દુરગંધી શા
થે બદલ કરનાર કરાવનારાઓએ એક અછી કીમીઆગીરી હીકમત કાં
મ લગાડી હતી એમ શીધ થાએ છે તે બાબે લાંબુ કરવુ તે ફોકટ શ
મજુ છુઃ—

હવે જારે કે જોહર બજાર ખુલો છે અને જવેરીઓનો કાંઇ એક
દમ ખુટકો પડેઓ નથી તારે નેશતી બજારમો જાંણીબુજીને ઊતરવું અ
ને તે બજારનાં નાકદર બજાજોનાં હાથથી હીરા જેવી બેમુલ ચીજનાં વકરા
ની વકી રાખવી તે ગોઆ એક પશુ ગોશફંદને નાતરશ કશાઇને હવાલે
કરવા જેવુ કેવલ ગોનાહ તથા તદન મુરખાઇ ભરેલુ કાંમ છે તે ઊપર હમા
રા ચાતુર બાઇએ ગંભીરાઇથી ધ્યાંન આપવુ શાથી કે ફારશીમાં એક કેહે
વત છે કે "હરકારે વ હર મરદે" એટલે જે જેવું માંણશ તેશુ કાંમ તેને
શોંપવુ કે તેથી થઇ શકે વાશતે આ પુશતકનાં પોશીંદા તથા કદરદાંન શા
હેબો વીશે હમારો ઇરાદો છે કે શદરહુ મંજુરનાંમુ મેલવવા શાર લાએક
ગરહશથોને તે વીશે એલતેમાશ કરવી કાંએ જે ઝરા રૂપી તથા શર રૂ
મી ગીનાંની લાકોનો મારગ છે અને શુપરાં રૂપી તથા બારા દરીઆ રૂ
મી અગનાંન અવાંમ મારગ છે,

ઊપર મુજબ એક હાથપર લાએક ગરહશથની તજવીજ વીશે દુરજ
થઇ ને બીજા હાથપર ઊપલા નેક બાહ ભાઇનો મનોરથ કબી તેહના પોતા
નાજ તરફનો ને ઊપલીજ મતલબવાલો હોએ તો તે આચતનો ગુણગારો
શમજવા વીશે બદમાન થઇ શબબ આ બાગનાં શોકીન તેહનાં ચમનો

ની ખુશ લપટનાં લોભી અને તેહનાં ફુલ તથા રોપાવોનાં રંગ વ બોનાં ખોમીઆં તથા પરખીઆત હાલ શમે મલી શકશે કે નહી હેવી રીતનાં વીચાર વંમલમો પડી ગઓ.

લેકીન ઇઆજદાંનદાદગરની મદદ અને ફીરોજગર ફરેશતાવોની ફતે મંદ કારકીદીની બરકતથી એકદમ એકજ નજરમો અને થોડીજ મેહનતે હેવા ખોમીઆ પરખીઆત અને જોઇતા કદરદાંન પોશીંદા જોહર બજારનાં જવેહરીઓમાંથી મલી આવ્યા.

હેવા એક એતફાકી બનાવથી જે ખુશહાલી હાંશલ થઇ છે તે અનઅંત અને અપરંપાર છે તેહનાં અવેજમો તે બુજરગ બેન્યાજ ખાલેક વ માલેકનાં ફેજ ભરેલાં આશતાંન ઊપર શીજદેજબીન મેલીને શોકર ગુજારી કીધી.

હવે વાંચનારા ગુણીજન શજ્જન શાહેબોની શેવામો મોહોટી ઓજર ખાહીની શાથે નીચેનાં ફકરા ઊપર બારીક ધ્યાંન આપવાની ભલામણ કરૂ છુ કે જે ભાઇએ આ બાબતમો હમુને ફરમાશ કીધી હતી તે અગરચે કાંઈ નહી પણ ગુમાંન લઇ જવા જોગ હતી તેથી તે કરીમ કારશાજે હેવી કારશાજી કરી આપી કે જેથી શરવે બદગુમાંનોનુ ધારેલુ એક બાજુપર રહી ગઉ ને મોહોટી બંદે નવાજી થઈ કે જેની બરકત તથા ફેજથી હમારા બાગનાં જોહર રૂપી ફુલ રોપાવોની કીમત ઊપલા જવેરીઓની પરીક્ષાથી કાઇક વધી પડે હેવી ઊમેદ થઇ છે જો કબી અભીમાંન અહંકારમો નહી ગણીએ તો બેશક એ કીમત હજરત પરવીજનાં શાત ખજાનાની કીમતથી પણ વધુ ગણવાને કાંઇ બાધક નથી.

જારે કે ઊપલા જહવેરી ગરહશથો નાંમજદ થયા ત્યારે તેમનાં ઊપર તા૦ ૧ લી મારચ શને ૧૮૭૪ નાં એક પત્ર શમાગમે આફ બાગેપારશાં પુશતક બારીકીથી તપાશવા શારૂ મોકલવામો આવ્યું ને તેહમાં ૨૫) શવાલોનો શમાશ કરવામો આવ્યો હતો તે ઊપર એ શાહેબોએ એક લાંબી મુદત ગુજારી નાંખી શબબ હેમાંનાં મુખે ગરહશત ઉપર એક ચીઠી તા૦ ૧૭ મી આગશટ ૧૮૭૪ ને દીને લખી તારે તેવોએ તા૦ ૨૫ મજકુર પોતાનુ મત એક એબાહેદી ચીઠીથી લખી મોકલુ અને તેજ મુજબ બીજા ગરહશતે પણ તા૦ ૨૯ મી માહે મજકુરની ચીઠીની મારફત લખી મોક

શુ મગર આફરીનછે તીજા ગરહસતની હીમત, જોહર, અને ચાલાકી ઊ
પર કે તેવોએ દરોબસત શવાલોનાં જવાબની ફરજ અદા કીધી. તેથી
બેશક કે એ ત્રંણ ગરસ્થોફ આફ અદનાં ફકીરને ભારે એહશાંન બંદ કીધા
છે તે ઊપકાર અંતઃકરણથી કબુલ કરૂછુ અને એ બાબતનુ શદાબરૂ લખ્યાં
ણ વાંચનારશવોની વાકેફગારીને શારૂ તેમની રજાથી નીચે દાખેલ કરૂ છુઃ—

તા૦ ૧ લી મારચ શને ૧૮૭૪ ને દીને જે ત્રણ ગરહ
સતો ઊપર ૨૫) સવાલોનો પતર લખીઓ હતો તેની નકલ.

શ્રી મુંબઈની તા૦ ૧ લી મારચ સને ૧૮૭૪.

૧. મેહરબાંન શેઠજી ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલ.
૨. મેહરબાંન શેઠજી મનચેરજી હોસંગજી વરતમાંનવાલા.
૩. મેહરબાંન શેઠજી રૂશતમજી રતનજી ભરૂચા માસતર.

મુકાંમ મુંબઈ,

નેકનાંમ સાહેબો,

હું તમુને મોહોટી નમનતાઈ સાથે નીચે લખેલી એક અગતની બા
બતશર જે તશદી આપુછું તે વીશે આશાછે કે તમો શાહેબો તમારી ખા
શ ફરજ શમજશો એમ છતા એક આભારમાંન શેવકનો હક જાલવી વી
નંતી કરૂછું કે એ તશદી બાબે તમારા કલંદર ફકીરને માફ આપવી.

૧. શ્રી ઈઆજદાંન ખુજરગની બખશેશથી ઈઆજદાંપરસતીનો ખા
શ બેતાબ જે જરતોસતી ટોલાનોછે તે મુજબ અમલોની ગેરહાજરી તે ગે
રહાજરીનાં કારણો અને તે કારણો ઊચકાઈ જવાની બાબતમો શુચનાં વી
શે હમારૂ “બાગે પારશા” પુશતક જે છપાઈ તઈઆર થઊછે તે તમુને રો
શનછે અને તેહેની કેફીઅત વીશે લીજા સાહેબની શમપુરણ ખાતરી થએ
લી ખીજા સાહેબે થોરી અધુરી ખાતરી મેલવેલીછે અને પેહેલા શાહેબ
એ બાબે તદંન અનજાંણાંછે શબબ એ પુશતક આ પલ શમાગમે તમો
શાહેબોની શેવામો રજુ કરી તશદી આપવામો આવેછે કે તમો તરણે શા
હેબો એકઠા બેશી તે ઊપર ખાતરી લાએક ધ્યાંન આપવું અને તેમાં ની
ચે લખેલી બાબતો વીશે તમારાં મત લખી મોકલવાં અને તે શીવાએ જે
કાંઈ ફેરફાર કરવાને યોગ્ય જણાએ તેહેની એક નોટ બનાવી મોકલવી
જોઈએ.

૨. એ પુશતકમાં જુદદીન ઈઆ જુદદીનોનાં કોઈબી સરદાર કીંવા તાબેદાર ઊપર કોઈબી જાતનો હુમલો ઈઆ હીલો કરવામો આવેઓછે કે હેવા લોકોનાં નામ નીશાંન વાપરવાનાં મેહલ ઊપર તેમનાં માંન શનમાંન વીશે ચોકશ નજર રાખવામો આવીછે ?

૩. પારશી ટોલા ઉપર જે જેહરી તોહોમત આવેલું તે લાંબી મુદત થઈ હઆતી ભોગવેછે તે કહા કારણથી છે.

૪. જે કારણથી એ તોહોમતની હઆતી કાએમ ચાલેછે તેહનો અ ટકાવ તથા તેહમાંથી બંચાવ કરવાનો હક કોહોનોછે.

૫. જે લોકોનો હકછે તેમની નબલાઈ બેપરવાઇ તથા તેવોએ જાં ણી બુજી કીધેલી લજાએમાંન ચુકતીઓ ખુલી જણાએછે કે નહી.

૬. હેવા જે લોકો તે ખુદ ખાશ લોકોછે કે કોઈ બીજા હોવા જોઈએ.

૭. હેવા લોકોની બેદાદી શીવાએ તેમનુ માંન ખંડંન થવા જોગ કાંઈ લખાંણુ એ પુસતકમાં થઊછે કે શી તરે.

૮. જે જે શુચનાં જે જે ટીકા એ બાબે એ પુસતકમાં થઈછે તે વાજબી ઊપીઓગી તથા અગત જોગ મનાએ કે નહી.

૯. એ પુસતકનાં જનમથી કાંઈ સુલેહનો ભંગ થવા સરખુ તમે ધારોછો કે નહી ? અને શુલેહની વઙ્ધી શી તરે થઈ શકે ? અને એ વ ઙ્ધીનો શમાશ એ પુસતકમાં થએલોછે એમ કેહવાને કાંઈ હરકત આવે છે કે એ હરકત દુર થાએછે.

૧૦. એ પુસતકનો જનમ આપવા હાલ જમાંને તમે અગત શમજો છો કે નહી.

૧૧. શુલેહ ભંગની ખોટી ધાસતી ભરેલાં બાંહાનાંથી જેમ લાંબી મુ દત થઇ અખાડા તથા ઢાંકપીછોડો થઓછે તે મુજબ હમેશાં શુધી આંખ મીચાંમણુ કરવાને વાજબી શમજોછે કે શુલેહની વઙ્ધીને શાઙ્ તથા ઇઆ જદાંપરસતી ધરમની સંભાલને કીજે એ ખોટાં બાંહાંનાંથી જે અંધારૂ ફ રી વલેઊછે તે દુર કરી અજવાલુ કરવાની અગત શમજોછો કે આવુર હી તકારી હરીફોએ મુકેલાં તોહોમતમાંજ ગેરફતાર રેહવા યોગ્ય શમજોછો ?

૧૨. અખાડા કીધાથી આવતી પ્રજામાં કેહવી રીતનાં મત ઊતપન થશે અને હાલની ઊધરતી પ્રજાનાં મત કેહવાંછે ?

૧૩. ઊતરતી પ્રજામાં જે મત ઊભાં થઆંછે તેહેની તથા આવતી પ્રજામાં જે મત ઊભુ થવાની જે ધાસતી હાલ ખુલી જણાઇ આવેછે તે પારશી ટોલાને વાસતે નાશકારક તથા શરમ ભરેલીછે કે નહી અને એ ધાસતીનાં ફલ આખેરશ કેહેવો શવાદ ચખાડશે.

૧૪. જારે નાશકારકછે તારે આએનદે તેહનાંથી શું શું ખરાબીની વકી રાખવી જોઇએ અને એ વકીનો જનમ કહા બીજની ગેરહાજરીથી થવા માંગેછે અને જે બીજની ગેરહાજરી થઇછે એટલેજે તેહનો નાશ કરી નાંખેઓછે તેની પેદાશને શારૂ નવી ખેતી કરવી જરૂરછે કે નહી.

૧૫. હાલ તરતને શમે એ નાશકારક અખાડાથી જે જે પરીનામ ઉપજેઆંછે અને તેથી બીજી ભાશાનાં જવાન અભીઆશીઓ કહી હદ ઊપર જઇ પોંહોચેઆછે ને તે હદ ઊપર જઇ પોંચવાની શાબેતીમાં તેવો જેકાંઇ દલીલ મેલવેછે તથા તેવોને ઊશકેરની થવા જોગ શબક મલેછે અને તે શબક આપનારા તે વીશે આગેવાંની કરી તેમની નાજુક મંનસકતીને વશ કરેછે તે શીરફ ઇઆજદાંપરસતીનાં અમલોની ગેરહાજરીને લીધે ગણવાજોગ છે કે નહી અગર ગણવાજોગછે તો તે વીશે જરતોશતીઓની અગતની ફરજ શું છે ?

૧૬. એ માઠાં પરીનાંમોથી જરતોશતીઓની હાલત વરતણુક તથા ખમીરમાં કાંઇ ફેરફાર થએઓછે કે નહી અગર થએઓછે તો તેહનો ઇલાજ લેવાની જરૂરછે કે નહી ને છેતો તે ખુટ હમારા પુસતકથી પુરી થાએછે કે નહી અને એ ખુટ પુરી થવાથી અને તેહમાં જે જે વધારો કરવાની અગતછે તે મેલી આપવાથી કાંઇ શારાં પરીનાંમની ઊમેદ થઇ શકેછે કે નહી.

૧૭. ઇઆજદાંપરશતીની ગેરહાજરી બલકે હાલ જમાંને તેહેની નાબુદી જેવી હાલત થઇ પડીછે તે પાછી તાજી કરવાનાં હેતુને અંગે હમાએ ઘણુકરીને આપરા મેહરબાંન ખાશ લોકો ઊપર જે જે સખુનોનાં બોજા નાંખેઆછે તે કાંઇ દવેશ ભાવથી નાંખેલા હોએ એમ અરથ થઇ શકેછે કે શાફ અને ખાલેશ દીલથી બલકે છુપાં હીત પ્રીતથી એ વજંણ તેમનાં ઉપર નાંખેલુ શમજી શકાએછે અને જારે કે હેમાં છુપાં પ્રેમનો શમાશછે તારે તેવોને આડા આવવાની રીત બેમુનાશબ કહી શકાએ કે નહી અને હેવી એક બેમુનાશબ રીત તેવોએ આ પુસતક વીરૂધ પકડી હોએતો

એટલે જે એ પુસતક પ્રસીધ નહી થવા પાંમે હેવી હીકમતો કાંમે લગાડી હોએતો તેથી તેવોની મરજી ઇઅજદાંપરસતી મારગને વીરૂધ હોએ એમ શીધ થાએછે કે નહી.

૧૮. જો કબી બાલેશપણાંથી અને ઇઅજદાંપરસતી રીવાજ સ્થાપણ કરવાનાં અંતરહીત તથા હેતુથી એ બોજા તેમનાં ઉપર પડેલા જણાએ તોબી તે લોકોનુ દીલ દુખાશે કે શી તરે અને હેવા એક અગતનાં મેહલ ઉપર અને જરૂરની બાબતશર તેમની બેપરવાઇ તથા બેદાદી બદલ તેમને રાજી રાખવાનુ પરેતન તેમની મરીઆદા કરીએ તો તે ઇનસાફની તથા ટોલાની બેહેતરીની રીત કેહેવાએ કે નહી.

૧૯. હેવી મરયાદા રાખીને એ લોકોનાં દીલ નહી દુખવવામો આવે તે બેહતર કે હેવા એક ઇનસાફની રૂવે ખાતરદારી દુર કરી અપક્ષપાતથી પોકાર કરવામો આવે તે વાજબી ગણાએ અને તે મુજબ એટલેજે મરીઆદ તથા પોકારો એ બંવે એ પુસતકમાં શાંમાંનયછે કે નહી અને શાં માંનય છતાં હેવા લોકો આ પુસતકનો પાએો નબલો કરવા ઇઆ ખોદી નાંખવાનાં ઇલાજ તથા હીકમતી કાંમે લગાડે તો તેથી જરતોશતી ટોલાનાં હકમાં બદખાહી કરવાનાં તોહોમતને લાએક થઇ શકે કે નહી.

૨૦. આપરા નાંમવર પેગંમબર શત જરતોસત અલેસલાંમે પોતાનાં બાશોઆમ ઉમતીઓને વાસતે અહુરદકેશી એટલે દીને અહુરમજદી અને પોરીઓદકેશી એટલે ઇઅજદાંપરસતી અમલોનાં કાએદા જુદા જુદા જંદે કેહે તથા જંદે મેહને નાંમે સ્થાપન કીધેલા હેવુ જે હમારૂ મત બુજરગોનાં મત સાથે મલતુંછે તેથી તમે પણ મલતા છો કે નહી.

૨૧. ઇઅજદાંપરસતી એટલેજે પોરીઓદકેશીની રેઆજતમાથી બચી જવા શારૂ કેટલાક અગનાંન લોકોનું મતછે કે અહુરદકેશી તેજ અને તેમાંજ ઇઅજદાંપરસતીનો સમાસછે તે તમારી નજરમો વજનદારછે કે શી તરે અને તેમાંથી એ સંમાસનાં પુરતાં રૂપ તથા પુરતા કાએદા મલી આવેછે કે નહી અને જારે કે તેમાંથી એ કાએદાના પુરતાં રૂપ મલી શકતાં નથી તારેજ હરીફોએ અતુરાઇ ભરેલુ તોહોમત મેલી આપણને શજાગર કીધાછે એમ કબુલ કરવું ઇઓગીઅછે કે કાંઈ બીજી રીતે તેહેની દલીલ આપવા જોગછે ને છેતો તે શું હશે?

૨૨. જો કબી શમાશ કબુલ કરીશું તો અસલ તોહોમતનાં તીક્ષણ
હથીઆરનાં ભોગ થવું પડેછે કાંજે તે કબુલાત ખાતરી લાએક શાબેતીથી
શાબેત કરી સકાતી નથી તેથી કરીનેજ આપરા દાંનાવો અખાડા કરી બે
ઠા હોએ એમ સંભવેછે સાથી કે એ હથીઆરની સાંમને ઢાલરૂપી ઇલા
જ ચાલી સકતો નથી તે કાંઇ છુપુ નથી તે છતાં શીણુંને વલગવું ને પરપોટાં
નો આધાર લેવા શરૂ કરેછે તે કાંઇ અકલપસંદ વાત નથી અકલ
પસંદ એજછે કે કદીમુલ અઇઆમ ઇઅજદાંપરસતીનો ખાસ ધરમ પા
રશીઓનોછે ને તેનો રેવાજ જંદે મેહમાં સુધારી વધારી ખાશ લોકોને
વાસતે અમલ કરવાનુ ફરમાવેલુ ને તે પ્રમાંણે હજરતનાં જમાંના પછી લાં
બી મુદત સુધી તે અમલોની હઆતી એ ટોલામા હતી તે પાછલથી છો
ડી દીધી ઇઆ છુટી ગઇ તેથી કાંઇ ધરમનો દોશ નથી પણ ધરમ પાલ
નારાવોનો દોશછે હેવી દલીલ પકડવાથીજ એ તોહોમતનો છેડો નીવેડો
આવી શકેછે ને તે વાત અકલ કબુલ કરેછે કાંજે તે કાંઇ તગલુબી નથી
ને ઊપર મુજબ શમાશની દલીલ પકડતાં તો જાહેર બંધંન થઇ પડેછે
ને નીવેડો લાવી શકાતો નથી તે વાત તમારી બારીક નજરમા તમારી બુ
જરગ અકલમા અને તમારા ઊંડા વીચારમાં ગોઠી સકેછે કે નહી.

૨૩. કજાકાર જો કબી તમે એ મુજબ કાએલ નહી થતાં એ સ
માસ મંનજુર રાખવા ઊપર તમારૂ જોર લઇ જાઓ તારેતો શરતે અક
લથી લાજંમ થશે કે શમાશ વીશે સાબેતી આપવી તે સાબેતી શુંછે ને કે
હેવી પાઆવાલીછે તે થોડાક નાંમાંનકીત દસતુર શાહેબોનાં લખાંણથી શીધ
થઇ ચુકેલીછે એટલુજ નહી પણ એક ગીનાની ગરહસને ચરચા પલનાં
આકારમા જાંમે પલની મારફત પોતાનુ રૂપ જે રીતે આપ્યુછે તે રીતથી
ભેદનાં જાંણનારા દાંનાંવોની ખાતરી થઇ ચુકીછે કે જેથી મંનજલશર
કેમ કરીને પોહોચાશે તેહેનો નીવેડો પોતેજ થઇને લાવવો પડે હેવુછે શ
બબ તે કરતાં કાઇક વધારે અકલપશંદી મજબુતીની જરૂરછે એમ શમજ
વું કારણ કે શમાશની ગેરહાજરી બદલ તેહની વીરૂધ મુલ તોહોમતનો જ
નંમ થએલોછે તેહનુ શેવટ લાવવા "બાગે પારશા"ને જનમ આપવાની ફ
રજ થઇછે તે ઉપર નજર રાખીને તથા તેહની રેઆએત કરીને કલમવા
ર જવાબની તશદી લેશો.

૨૪. જો કંમી શમાશ બાબતની દલીલ નાપશંદ કરી ઉપલી શાબે
તી ફ્રીક તથા કાશી શમજો તારેતા કજબેહેશીઓની શખુનપરવરીને હરી
ફોનાં તોહોમતની શાથે શરખાવીને એ બેહુદી શખુનપરવરી આએનદે ન
હી થવા પાંમે હેવો કાંઇ ઈલાજ કાહાડી તે વીશે હમોને તથા કુલે જરતો
શતી આલમને ચેતવણી આપશો તો તમોએ તમારી અગતની ફરજ બજા
વી લીધી એમ થઈ એક હાથપર તમો શાહેબોનો ઉપકાર માંનવાજોગ ત
થા બીજા હાથપર એ કાંમમાં જે પુન્ય થાએછે તેહેનાં વીભાગી થશો તે વી
શે ખાતરીથી શમજવું કે આ કામમો તમો શાહેબો જે તમારી ફરજ બ
જાવશો તેહેનુ એ ફલછે—હવે ઉપલી બંધે તરફની શાબેતીઓ જે હા
જર થઇછે તે તમારા આજેજ કલંદરની નાકશ અકલથી નહી પણ શી
રફ તે પાક બેનેઆજ દાદગર દાદાર જે એક કદીમથી દીનદાર પારશી
ટોલાની રક્ષકારી કરતો આવ્યોછે ને શેવટ શુધી કરવાનોછે હેવી જે એ
ક ખાતરી પુરવક ભરોશો તેહેને મોકલેલો પેગમબર જે શરવે પેગમબરો
મો શરદારી ભોગવનારોછે તેહની મારફત મલેલોછે તેહની બરકતથી આ
જ હમારૂ બાગે પારશા પુશતક હાલનાં નાજુક વખતમો બાહેર પડવાને ત
ઇઆર થઇછે કે જેનાં કદમની બરકતથી ગીનાંની હરીફો તેમનાં ચાલાક
શીશીઆવો અને છેલે શમાશ બાબતની હુજત લાવનારા નામાંનકીત ગ
રહસથો ઇનસાફની દાદ આપવાને હેવાં બેજા તોહોમત લાવવાને અને શ
માશનાં બહાંનાંથી ઇઅજદાંપરસતી રેઆજતની દાબનમોથી બચી જવાને
જે હીમત ચલાવેછે તેઓ ખુદ બખુદ અનઘટતુ શમજશે હેવી રીતે જે હ
મારી ખાતરી થાએછે તે મુજબ તમારી પણ ખાતર તશલી થાએછે કે
નહી તેહનાં જવાબની ઇનાએત કરજો.

૨૫. જો કદાચ હમારા પુસતકનીજ યોગ્યતા તમો શાહેબોની મોબા
રક નજરમો વાજબી તથા વજંનદાર ઠરેતો ઇઅજદાંપરશતી અમલોનો પ્ર
વેશ જારી કરવા તથા તેહેનો મારગ ઊઘાડવાને પ્રથંમ શું શું ઊપાએ ક
રવા તે વીશે જે કાંઇ તમારા દરર વીચાર હશે તેની વીગતવાર તફશીલ
આપવાની ફરજ અદા કરશોતો આખા ટોલાનુ હીત ઇછીત માંન મેલવ
વાને માંનવંત થઈ પડશો એમ હું ધારંછું તેમજ શરવે કોઇ ધારશે હે

પુ ઇકીનછે વાશતે મેહરબાંની કરી બંનતી કોશીશથી જોગવાઇ લઇ ન
મારા ગરીબ શેવકને શરફરાજ કરજોજી.

હું છેઉં શાહેબો,

શ્રી ભરૂચવાશી દશતુરાંન દશતુર અશફંદીઆરજી કાંમદીનજી મરહુમ શા
હેબની ગાદીનો બેરખાહ ઇમાંની તથા વફાદાર ફરજંદ અને
તમારો નમનતાઇ ભરેલો આધીન.

શેવક જમશેદજી રૂશતમજી.

તા૦ ૧૭ મી આગશટ સને ૧૮૭૪ ને દીને મુખી અ ગરહસત ઊપર ચીઠી લખી તેની નકલ.

શ્રી મુંબઇ તા૦ ૧૭ મી આગશટ સને ૧૮૭૪.

શેઠ ધંનજીભાઇ ફરાંમજી પટેલ જોગ,

સાહેબ,

જત આએ ચીઠી સાથે * હમારી બાગે પારશા નામની કેતાબ જે હમાએ પરવરતાવીછે તે તપાશીને તે ઉપર તમારો ખરો વીચાર મેહરબાંનીની રાહે લખી જણાવવો.

હું છું તમારો દાઆગો,

જમશેદજી રૂશતમજી.

તા૦ ૨૫ મી આગશટ સને ૧૮૭૪ ની તેરીખની ચીઠી મુખીઅ ગરહસતનાં તરફથી મલી તેહની નકલ.

શ્રી મુંબઇની તા૦ ૨૫ મી આગશટ સને ૧૮૭૪.

દીનદાશત દીનઆગા દશતુરજી સાહેબ, જમશેદજી
રૂશતમજી ભરૂચવાલા જોગ.

સાહેબ,

તમારી ચીઠી ૧) તા૦ ૧૭ મીની લખેલી તથા તમારી બાગે પારશા નાંમની ચોપડી જે તમે છપાવોછો તે હમોને જોવાને મોકલી હતી તે હમોએ કમ ફરશદને લીધે થોડીએક ઉપર ટપકેથી જોઇછે તે ઉપરથી જ

* આ વાકીય કાંઇએક અગતશર શમજી વીચારીને શમેપુકત લખવામાં આવ્યોછે.

ણાવીએછે કે તમો શાહેબની એ ચોપડી છપાવાની મકશદ ઘણી સારીછે તથા જરથોસતી ધરમ ઈઅજદાંપરસતીછે હેને વાસતે તમોએ લીખેલી ત કલીક વખાંણુવા જોગછે. હાલ એજ અરજ.

લા૦ શેવક ધનજીભાઈ ફરાંમજીની સલાંમ વાંચજો.

તા૦ ૨૯ મી આગશટ સને ૧૮૭૪ ની તેરીખની ચીઠી બીજા ગરહસતનાં તરફથી મલી તેહની નકલ.

નેકનામ મેરબાંનેમંન દસતુરજી સાહેબ જમશેદજી
કુશતમજી ભરૂચવાલા જોગ.

સાહેબ,

તમો સાહેબનો એક પતર હમોને મલેઓ હતો જેમાં તમો સાહેબે તમારી છપાતી "બાગે પારશા" નામની કેતાબ વીશે કેટલાક શવાલો પુછે આ હતા પણ હમારે કરતાં કોઇ વધારે લાએક વીદવાંનને એ કામ શોંફેલ હતેતો બેહતર હતું તે છતાં એ શરવે શવાલોનો ખોલાશેવાર જવાબ ન બ ની શકવાથી તમો સાહેબને ટુકાંમાં લખી જણાવીએછે કે તમો શાહેબની ચોપડી છપાવાની ધારણા ખરેખર નેક નજર આવેછે એટલે કે જરથોસ તીઓ ખોદાપરશતછે એ વાત શીધ કરવા સારૂ તમોએ જે મેહેનત લીધી છે તે ખરેખર તારીફ લાએકછે અને જરથોસતીઓપર ખોટાં બોહોતાંન મેલનારાઓને તમારા હેવા લંબાંણ જવાબથી ખચીત સારી અસર થશે બીજું તમારી કેતાબમાં ઘણુંકરીને કોઈ જુદદીનોનાં દીલ દુખવવા જેવું તથા તેવોને માઠું લાગે હેવું કાંઈ જોવામો આવતું નથી અને તેથી એ પુસતક છપાવવાને હેશી રીતની કાંઈ હરખત માલમ પડતી નથીજી. હાલ એજ.

લા૦ દુઆગીર શેવક,
મનચેરજી હોસંગજીનો સલાંમ વાંચજોજી.

ઉપલા તા૦ ૧ લી મારચ શને ૧૮૭૪નાં પત્ર મધેનાં તીજા ગરહુસથે તા૦ ૩૧ મી આગશટ સને ૧૮૭૪ની જવાબ ચીઠ્ઠી સાથે શરવે સવાલોનો જવાબ લખી મોકલો તેહની નકલ.

શ્રી મુંબઇની તા૦ ૩૧ મી આગશટ સને ૧૮૭૪.

નેકનામ ભાઈ જમશેદજી રૂશતમજી શ્રી ભરૂચવાલા દશતુરાંન દશતુર અશપંદીઆરજી કામદીનજી મરહુમનાં. મુ. શ્રી માહીમ.

ભાઈજી,

તમોએ જે અગતની બાબતમો હમારી ફરજ બજાવવાને તમારા તા૦ ૧ લી મારચ શને ૧૮૭૪ નાં પત્રમો ફરમાવેલુ તે મુજબ ધનજીભાઈ તથા મનચેરજી પોતાનુ મત જુદુ આપશે એમ જણાયાથી હું નાગે રાહી કરનાર મોહોટી ખુશી શાથે તશદી શરખુ નાહી જાંણતાં જણાવું છું તેહેની કેફીઅત નીચે પ્રમાંણે જાંણવામો આવશે.

૧. શ્રી યજદાંન કરીમની બખશેશથી યજદાંપરશતીનો ખાશ બેતાબ જે જરતોશતી ટોલા શીવાએ બીજા પરોશાઓપર ચાલેલો નથી તે જોઈ મને મોહોટો હરખ અને મારે શંતોશ ઉપજેછે પરંતુ દીલગીરી એટલીજ છે કે એ બેતાબની ખુબીઓનો અનુભવ લેવામો એ ટોલો પછાત પડેઓછે તેહનુ કારણ તમારા લખવા મુજબ તેહેનાં અમલોની ગેરહાજરી શીવાએ બીજુ કાંઈ નજર આવતુ નથી અને એ અમલોની ગેરહાજરીનુ કારણ જે નીપજેઉછે તે એક હાથપર જેમ દીલગીરી ઉપજાવેછે તેમ બીજા હાથપર કાએલ થવા સરખુ શંભવેછે તે બાબે તમોએ રચેલુ તમારૂં બાગે પારશા પુશતક ખુલી રીતે ખાતરી આપેછે એમ ધારી વાલેઉ છે અને એમાંથી કાંઈ પશોપેશ કરવા શરખુ મારા જોવામો આવ્યુ નહી શબબ તમોએ માંગેલી "નોટ" બનાવી મોકલવાની અગત પડી નથી તે જાંણવુ.

૨. એ પુસ્તકમાં જુદદીન તથા તેહેનાં શરદાર કીંવા તાબેદારો વીશે જે કાંઈ હકીકત લખવાનો મેહલ આવેઓછે તે લખાંણમા કાંઇ બાધક વચંન આવેઓ હોએ એમ હું ધારી શકતો નથી પણ તમોએ તમારી રીત પ્રમાંણે શરવેની હુરમત રાખવામો ઘણી દાનાઈ વાપરીછે તથા બેશક કે હું ઘણો ખુશ છું તે જાંણવું.

૩. પારશી ટોલા ઊપર જે તોહોમત આવેલુ લાંબી મુદતથી જે હઆતી ભોગવેછે તેહનાં બે કારણ મને નજર આવેછે તેમાં પેહેલુ એછે કે યજદાંપરશતીનાં અમલોની ગેરહાજરી અને બીજુ એકે એ તોહોમત બાબત ખાતરી પુરવક જવાબને બદલે ભલતાજ જવાબો વાલવામો આવ્યા હોએ એ તોહોમતની જડ મુનકતે થવા શરખા ઈલાજ લેવા જોઇએ તે પણ કાંઇ થઊ નથી તેથી એ તોહોમત કાએમ રહુ હોએ એમ હું ધારૂંછું.

૪. એ હક ઘણુંકરીને ખાશ લોકોનોછે અને તેવોને મદદ તથા ઊતેજન આપવાનો હક ખાશુલખાશ લોકોનોછે કરીને તમોએ જે શુચનાં કીછે તે વીશે મારો વીચાર તમારી શાથે મલતોછે કારણ કે શીરથી કીંવા એ તોહોમતનાં જનમ પછી એ હક જલવાઓ હોતતો બેશક કે જે હાંણી એ ટોલાને શોશવી પડીછે અને પડેછે તે કબી બંનતેજ નહી એમ હું ધારૂંછું.

૫. હું ધારૂછું કે એ હક ખાશુલખાશ શાહેબોની એક હાથપર બેપરવાઈથી અખાડા થઆથીજ લાવવામો બેગરજી તથા નીરભયપણુ થઊ હોએ અને તે નીરભેપણાંનો લાભ જે ખાશ લોકોએ લીધો તે કેવલ તેવોની અશકતપણાંની નીશાંન ખુલી દેખાએછે બલકે તેમ કરતાં જે વરતણુક તેવોએ પકડવી જોઇએ તે નહી પકડવી પડે એટલા શારૂ કેવી યુકતીઓ તેવોએ કીધી હોએ એમ કેહવામો કાંઇજ હરકત નજર આવતી નથી અને તે યુકતીઓ હેવીછે કે તેહને લજાએમાંન કહીએ તો વાજબી કેહેવાએ.

૬. એ બાબત ઊપલા જવાબમો ખુલુ થઇ ગઊછે તોપણ એ ખાશ લોકો જે વરતણુક વાપરેછે તે ફકત શંનશાર વેહવારનો મુલ પાઓ જે શ્રી જાતીછે તે તેવો હરેકનેછે તેથી તેવોને તેમનાં વલંણ ઉપર ઊતરવાની અગત પડી હોએ એમ ધારી શકાએછે તે શીવાએ બાજો કોઇ મુતહરેક જણાતો નથી. પરંતુ એ ડાકંન રૂપી દાબંન તેવોને ફશાવી રાખનારછે તેમાંથી છુટવાનાં વીચાર મુલથી હોએતો વખતશર તેમની મરજી શંપાદંન થઇ શકવે તો તેવો પોતેજ થઇને હેવા બભદ થાએછે. કે જેથી તેમ થઈ શકતું નથી એમ ખુલુ નજર આવેછે.

૭. હેવા લોકોની બેદાદી બદલ એ પુશતકમાં લખાંણ આવ્યુંછે એમ ખાતરી પુરવક શાબેતછે તેથી તેમનુ માંન જાંણી બુજીને ફોકટ બંડ

ન થઉ હેવુ ધારવાને મને કાંઇજ કારણ મલી શકતુ નથી શબબ મારા તરફથી એ બાબતમો એટલુજ કેહેવાનુછે કે એ લખાંણથી એવોને પોતાની વરતણુક જાલવવાની ફરજ પડશે ને તેથી નીશચેછે કે એવોનુ માંન વધારે માંનવંત થઈ પડશે હેવું હુ ધારૂંછું.

૮. એ પુશતકમાં એ બાબે જે શુચના અને જે ટીકા થઇછે તે વીશે મેં બારીકીથી પુખત વીચાર લઈ નીશચે કીધુંછે કે હાલ જે કાલ પ્રશના ચાલેછે તેમાં એવી ટીકા અને હેવી શુચનાં બણુ કરીને અગત જોગ ઉપીઓગી તથા વાજબી કુહીશું તો કોઈબી આકેલ કીંના જાહેલ કાઈ પણ જાહેર હુજત લઇ શકશે નહી હેવી મારી શમપુરણ ખાતરીછે.

૯. એ પુશતકનાં જનમથી શુલેહનાં ભંગ શરખુ હું કાંઈ ધારી સકતો નથી બલકે એ પુસતકનો મુલ હેતુ અને શુભ વીચાર હેવો લાગેછે કે જો કબી એ અગતની બાબતમો અગત પકડાએતો અલબતે શુલેહની વરૂધી થઈ શકે અને જે કાંઇ એ પુસતકથી ધરો મલેછે તે નીશચે શુલેહની વરૂધી કરાવે હેવોછે એમ હું માંનુછુ તેથી શુલેહની વરૂધીમાં કાંઈ હરકત આવે હેવુ હું ધારી શકતો નથી બલકે એ પુસતકનાં અશરકારક લખાંણથી જે જે નાંહાંનાં પરકારની કુશંપી વીગરે નુકશાંનકારક હરકતો વધી પડીછે તે બેશકછે કે દુર થઈ શકશે એમ હું કબુલ કરી શકુછુ.

૧૦. હાલ જમાંને હેવાં પુસતકની મોહોટી જરૂર હતી તે ઇશવર ઇછાથી અને આપરા હીતકારી ચાતુર લોકોની ગુણગારી ઊશકેરણીથી મટી ગઇછે તેથી હું પણ એ ચાતુર હેતેઓ સાહેબોનો ઉપકાર કબુલ કરવામો તમારી સાથે એકમલતો થાઊછું.

૧૧. શુલેહ ભંગની ખોટી ધાશતી ભરેલાં બહાંનાંથી હમેશાં શુધી આંખ વીચાંમણુ અને અખાડા ઢાંકપીછોડા કરવાને હું ચાહાતો નથી મારા વીચાર જે મને ભજાંમણુ કરેછે તે હરેક પરકારે એ અંધકાર વાદલનાં ઘેરામાહેથી બાહેર આવવા અગત પાડેછે અને મારી ગેરત એટલુજ પસંદ કરેછે કે કોઈબી પરકારે જરતોશતી ટોલો પોતાનાં આબાઅજદાદનાં વારશીક ધરમનો લાભ લીએ કે જેથી આએ તોહોમત શેહેલાઈથી દુર થઇ શકે માટે મટારતછે કે હરીફોની ખામી કાહાડવા કરતાં પોતા

ની ખાંમીઓ પરથમ દુરશત કરવાને જે તમારૂ મતછે તેની શાથે હું મો હોટી ખુશીથી એકમલતો થાઉછું.

૧૨. એ અખાડાનાં નેહેશ પગલાંથી ઊધરતી હાલની પ્રજા હેવી અનીતી પકડી બેઠીછે કે અવાખશે પશેમાંન તે વીશે શું લખવુ ને શુ નહી લખવુ બલકે કેટલાએક કોરગાતો જરતોશતી ધરમની મરજાદ બી લકુલ છોડી બેઠાછે તેથી એમ લાગેછે કે આવતી પરજામો ઘણુકરીને હેવુંજ નીશચે થશે કે જરતોશતી ધરમમો પજદાંપરશતીનો ચાલ હશેજ નહી તેથી તેમનાં બુજરગોએ એ તોહોમતનાં જખમો શોશી લીધાછે.

૧૩. એ ધાશતી ખરીછે ને તેહનાં ફ્લ ઘણાંજ કડવાં નાંશકારક તથા શરમ ભરેલાંછે તેહમાં કાંઈજ શક નથી વાસતે તમારા લખવા પરમાંણે હજીબી વખત બાકીછે તેમાં ચેતવુ જરૂરછે એમ હું મારા તરફથી કુલ ખાશોઆંમ જરતોશતી ભાઈઓની શેવામો મોહોટી નમનતાઈ તથા ઓજરખાણીથી પોકાર કરૂંછું તેથી ઇઅજદાંન રહીમની રેહેમથી એ ટોલાની તીક્ષંણ બુધી કાંઇ નહી પણ ઘણે દરજે પોતાની વાજબી ફરજો બજાવવાને કમરબંધ થશે એમ પકી ઊમેદછે. અને એ ફરજોની વીગત વીશે જો કે મોહોટી અગતછે તોપણ લંબાંણ થવાનાં કારણને લીધે એ વીગત તમોએ તમારા પાકા ચીલમાં આપવા ધારેઊછે તે ઠીકજછે.

૧૪. એ નાશકારક ધાશતીનુ શેવટ પરીનાંમ નહી ખમી શકાએ હેવુ નીપજી આવશે હેવી વકી ખાતરીથી રાખવી પડેછે અને એ વકીનો જનમ જે બીજની ગેરહાજરીથી થવા માંગેછે તેનુ નાંમ પજદાંપરશતીછે તેહેની જે નાબુદી થઇ પડીછે તે નવેશરથી ઊગાવી પેદા કરવા ચ્યાર નવી ખેતી કીધા વીનાં ચાલે નહી એમ હું તમારી શાથે એકમલતો થઇ પોકાર મારૂછું કે જેથી પારશી ટોલો અઘોર નીદરાની ગફલતમો ફશી પડેઓછે તેમાંથી જાગરૂત થાએ જાગરૂત થઇને પોતાનાં વારશીક દાવાનો હક મેળવી ચંદરોકાલ શુખનો લાભ ખોઈ નાંખેઓછે તેથી જે કમનશીબીનો પંજો ખાએછે તે મટી જાએ.

૧૫. એ અખાડાથી જે પરીનામ આવ્યુછે અને આવવાની વકી છે અને પોતાનાં મજહબથી અંનજાણ બીજી ભાશાના અભીઆશીઓનાં ડોમલ મંન ફેરવાઇ જાએછે તથા ગઆંછ અને તે વીશે તેવો જે દલી

લો લાવેછે અને હેવી દલીલો તેમને મજબુત દેખાએછે ને તે દલીલો દેખાડનારવોની ચપલતાઇની પરીક્ષા કરવાને તેવો અશકતને લીધે હેવું શ મજેછે કે જરતોશતી ધરમમો એકલા એક પરમેશવરને માંનવા ભજવા નુ નથી તે શઘલુ પારશીઓએ યજદાંપરશતી ખરો અમલ પોતાનાં હા થથી ગુમ કરવાનાં કારણથીછે હેમાં કાંઇજ શક નથી સબબ મારી નજ રમો એવુ આવેછે કે જરતોશતી લોકોએ પોતાનો વારશીક હક શંભા લવાની ફરજ બજાવવી જોઇએ.

૧૬. એ માઠાં પરીનામથી જરતોશતીઓની હાલત કંગાલ વરતણુક ધરમ વીરૂધ અને ખમીર ઊતરી ગઊ હોએ એમ ખુલ્લુ દીઠેછે તે હનો ઇલાજ કરવાની મોહોટી જરૂરછે કે હાલત વરતણુક તથા ખમીર એ ત્રણે શારી હાલતે પોહોચી શકે તે પોહોચાડવાને એ પુસતક ઘણુંજ ફાએદેદારકછે કાંજે એ ત્રણે વસતુની બદલી કદીમ મજહબથી બદ લાઆનાં શબબથી છે માંટે યજદાંપરશતી અખતેઆર કીધાથી એ ત્રણે વશતુઓનુ વલતર થઇ શકશે એમ મને ખાતરી લાએક આશા થાએછે.

૧૭. યજદાંપરશતી મારગ ચાલુ કરવાને જે જે શખુંનના બોજા એ પુશતકમાં ખાશ લોકો ઉપર જઇ પડેઆછે તે કાંઇ દવેશથી નહી પણ શાફ તથા ખાલેશ દીલથી બલકે છુપાં હીત પરીતથી થએલા મારી નજરમો આવેછે એમ છતાં જો કદાપી તેવો એ પુસતક વીરૂધ મત રાખેતો અલબતે બેસુનાશબ કહી શકાએ અને તે બેસુનાશબ રીતીથી એ પુસતકનાંજ નહી પણ યજદાંપરશતી મારગનાં વીરોધી હોએ એમ શીધ કરવાને કાંઇજ બાધક આવી શકતો નથી. કાંજે જેમાં પરીતીનો શમાશ થએલોછે તેહેને વીપરીત કરીને માંનવુ તે ડાહાપંણથી દુરછે.

૧૮. જો કે એ બોજો યજદાંપરશતી રીવાજ સ્થાપણ કરવા બદલ ખાલેશપણાંથી તથા અંતકરણનાં હીતથી તેમનાં ઉપર પડઓ હોએ એમ ખુલુ નજર આવેછે તેથી દાંનાવ લોકોનુ દીલતો હરગેજ થઇને દુખાવાનુ નથી પણ નાદાંન જાહેલ લોકો દુખાઆ વીનાં રેહેશે એમ શંભવતુ નથી મગર તેમને વીશે કાંઇ પરવા કરવાની જરૂર નથી એમ છતાં તેવોની મરજાદ રાખવામો આવેતો તે બેઇનશાફ અને ટોલાની બેહેતરીનો લાભ લુટાવી દેવા શેરખુ થઇ પડે તેમાં કાઇજ શક નથી.

૧૯. હેવી અઘટીત મરયાદા કરતાં જે ઘટતો પોકાર કરવામાં આવોછે તે મેં અંતકરણથી પશંદ કીધોછે ને તે વીશે તમારી હીમતને શાબાશી આપવી એમ મારી ફરજ શમજુછું એટલુંજ નહી પણ મરીઆદ તથા પોકારો શાંમાંન્ય રીતે તમોએ વાપરી ઇનશાફની લગાંમ તમોએ છોડી નથી એ ઘણીજ નાદેર વાતછે તે છતાં એ લોકો કાંઇ છુપી ઇજીકતીથી એ પુશતકનો પાએો ધશાવી દેવાની કોશીશ કરેતો તેથી તેમનાં ઉપર કબીરો ગોનાહ લાગુ પડે ને તેમ થવાથી પોતાનાં ટોલાની બદખાહી કીધી એમ શીધ થાએ તેમાં હુ કાંઇ શક શુબે જોતો નથી.

૨૦. આપરા નાંમવર વખશુર શત જરતોશત અલેશલાંમે પોતાનાં ખાશોઆંમ ઉમતીઓને વાશતે ચરા ઉતાર ધરમનાં કાએદા બાંધી તેહનુ નાંમ જંદ કેહે તથા મેહ કરીને રાખેલુ તે વીશે હું કાએલ છું અને મેહ પુશતક તારાજ થઉ અને કેહેનો થોડો થોડો ભાગ તારાજ થતાં બચેલો હાલ આપણા હાથપર મોજુદછે તે વીશે જે બુજરગોનુ મતછે તેની સાથે જેમ તમે તેમજ હુ પણ મલતો તથા બેશક બેગુમાંનછુ.

૨૧. અહુરદકેશી તેજ અને તેમાંજ પોરીઓદકેશી રેઆજત વગેરે કાએદાનો શમાશછે કરીને જે લોક કેહેતા તથા માંનતા હશે તો તેમાં તેવોની જરા લગાર ચુકછે શાથી કે અહુરદકેશીમાં યજદાંપરશતીનાં કેટલાક ઇશારા માત્રે મુબંમ રીતે થએલા મલી શકેછે કાંઇ પુરતી રીતે શરવે કાએદાવોનો ખોલાશો આવો નથી અને તેથી ઘણુંકરીને તોહોમત લાવનારાઓને કારણ થઉ હોએ એમ દીશેછે વાશતે અહુરદકેશીમાં પોરીઓદકેશી શમાશ કબુલ રાખનારાવોનાં ઉપર આધાર રાખવાને જરા આચકો પડેછે મગર બેશકછે કે પોરીઓદકેશીનુ દફતર જે જંદ મેહે હતુ તે તારાજ થવાથી હાલ આપણુની પાશે તે નથી તો ફીકર નહી યજદાંપરશતી વીશે પાછલા ફરજાને લોકોનાં કોલનો આધાર રાખી તેનો અંમલ તાજો કરવા વીશે મારૂં ખાશ મતછે.

૨૨. જંદ કેહે જેમાં અહુરદકેશી કાએદા ફકત અવાંમ લોકોને વાશતે તેમાં પોરીઓદકેશી કાએદા જે જંદમેહમાં ખાશ લોકોને શારૂ પ્રવરતાવેલાની ખુલી શાબેતીઓ મલી આવેછે તે છતાં પાછલાનો શમાશ આગલામાં આવી ચુકોછે હેવુ કેહનારાવોનાં મત કરતાં પાછલુ મત હું પશં

દ કરૂછું કાંજે યજદાંપરશતી અમલોમાં રેઆજતની મેહેનતથી છુટવાનો ઉ
પાએ લેતા હોએ એમ ખુલુ નજર આવેછે અને પાછલી દલીલ જે મ
જબુતી ભરેલી ને વલી અકલપશંદછે તેથી કરીને પારશીઓનાં ધરમ ઉ
પર કાંઇ દોશ બેશી શકતો નથી તે દોશ ધરમ નહી પાલનારાવોનોછે એ
મ ખુલુ નીકલી આવેછે તેથી એક મોહોટો ફાએદો એછે કે જે લોકો
ખામીપણાથી તથા પોતાના ખાશ ધરમનાં અમુલ કાએદાવોથી અંનજાંણ
પણાંને લીધે જે બીરમાઇ ગઆછે તેવોને કાએલ થવાનો તથા ખાતરી આ
પવાની એ મજબુત અને મોતબર દલીલછે તેથી આશાછે કે એ બીરમાએ
લા તથા બીરમાવનારા બંધે તરફનાં લોકોને હવેપછે કાંઇ વાંધો ઊઠાવવા
ને બંનનાર નથી તે ઘણીજ અમુલ્ય વાતછે તેથી હું ઘણોજ ખુશી છું.

૨૩. જંદે કેહમાં જંદે મેહની રેઆજત કરવાનાં કાએદા કાંનુન ત
થા અમલ વરતણુકનો શમાશછે હેવુ કેહેનારાવોની શાથે હું કાંઇ એકમત
થઇ શકતો નથી કારણ કે જંદે કેહ ફકત આંમ લોકોને વાશતે અને મે
હ ખાશ લોકોને વાશતેજ હોવુ જોઇએ કાંએજે કેહમાં પુરવીણ થઆ વી
નાં મેહની ખુબીઓ તરફ પોહોચવાનુ બની શકે નહી તે દેખીતુ જાહેરછે
તે છતાં એ લોકો જે શમાશ વીશે હુજત લીએછે તે શીરફ તેવોની કી
મીઆગરી અથવા નહીતો કંમફેહેમી જેવુ લાગેછે શાથી કે કેહનાં અમ
લો જો કે બીદતોથી દુર થવાને ખુલી રીતે તાકીદ કરેછે તે છતાં એ લો
ક તેહેનો અમલ પુરતી રીતે કરી શકતા નથી તો પછે મેહેની ખુબી તથા
કશ્ટ ભરેલા અમલ વીશે રીતરે લાએક થઇ શકે શારાંશ કે મેહની બાબ
તમાં જે વરત તથા વરજીતનો વીશતારછે તે મુશકેલ તથા હેવા લોકોથી
નહી બની શકે હેવોછે તેથી ઘણુકરીને એ મુશકેલ અમલો નહી બજાવ
વા પરે એટલા શારૂ હેવી લુલી લંગડી દલીલોથી બીચારા અંનજાંણાં ત
થા અગનાંન અવાંમ ટોલાની આગલ બડાઇ કરતા હોએ એમ શાફ શા
બેત થાએછે કે જેથી દાંનાવ હરીફોને તોહોમત લાવવાને શેહેલુ થઇ પડે
ઊછે મગર ખોદાતાલાની બખશીશથી જો તે માબેકુબ મુલકનુ ચાહાવુંછે તો,
હમારૂ બાગે પારશા હરીફોને શેહેલી તથા શોજી રીતે વીચાર કરવાની બ
લાંમણ કીધા વીનાં રેહેનાર નથી ને તેથી તે દાંનેશમંદ શાહેબો બીન દ
વેશથી દોશ મેલવાની રીતી છોડી દેશે હેવી ખાતરી પકેપણે થાએછે તે શ

રવે કેફીઅતો ઉપર ધ્યાંન રાખી તમારા કલમવાર જવાબો લખી મોકલાછે તેથી ઉમેદ મજબુતછે કે ઉપલા લોકોની કમ ફેહેમી તથા ફીમાઆગરીથી તેઓને પાછું ફરવાની જરૂર થશેતો બશછે એમ છતાં હમે તેવોને ભલાંમણ કરીએ છીએ કે હરેક પરકારે કોશીશ કરીને ઇશરારે ઇલાહીનો ગુટકો જે યજદાંપરશતીછે ને તે કદીમથી પારશીઓને વરશામો મલેલોછે તેહેનો ભોગ ભોગવે કે જેથી બેહેશત તથા જાવેદાંન બેહેશતનો નુતીજો હાંશલ થાએ તોહોમતથી છુટી જવાએ અને ગએલી દોલત પાછી મલવાનો મારગ ખુલો થાએ.

૨૪. બેહુદી શખુનપરવરી કરનારાવોને ઉપલા જવાબમાં મેં જે ભલાંમણ કીધીછે તે બશછે શીવાએ તમે જે ઇલાજ શોધી કાહાડવાને ભલાંમણ કીધીછે તે વીશે મોહોટી ખુશી શાથે હું મારી ફરજ બજાવવાની અગત શમજી મારા નાકશ વીચારો કાંમે લગાડુછું કે પરથંમતો એ અગતની બાબતમો અંનજુમંનનાં અકાબર શાહેબોએ પોતાનાં મુબારક પગલાં નાંખવાં જોઇએ કે જેથી શરવે ખુરદોકલાંનને ખરા યજદાંપરશતી મારગમાં પગલાં ભરવાની ફરજ વીશે ઉતેજન થાએ અને બીજું એકે ઘણુંકરીને તેવોએ પોતાનાં મુખીઅ પુજણીકોને ફરજ પાડવી અને તીજું એકે તમોએ તમારા શોલમાં શવાલમો જે ઇશારો તમારાં પુશતકનાં શાંધન તરીક બીજો ઉમેરો કરવા વીશે કીધોછે તે બીજા શબદોમો તમોએ જે પાકુ ચીલ હેવુ નાંમ આપુછે તે કાંમ એકદમ તમોએ હાથમો લેવુ એટલે એ મારગનુ અશલે ઉશુલ તફશીલથી શરવે લોકોનાં જાંણવામો આવશે તો તેથી ખાતરી લાએક ઉમેદછે કે તમારી નાંમદારી તમારા બુજરગ નાંમદારોનાં જોડાની થઇ પડશે અને તે ઉપરાંત તે જહાનનાં માલેક મુખતારની હજુરથી તમારી મેહેનત તમારી કોશીશ તમારી ઇમાંનદારી તમારી વફાદારી અને જરતોશતી ટોલાની બેહેતરી વીશે તમારી મદદગારીનો બદલો તમારી નઇઅત પરમાંણે મલેઆ વીનાં રેહનાર નથી હેવુ મને ઇકીનછે તે શત માંનવુ હવે ઉપલી બે તરફની દલીલો તથા તે વીશે જે શાબેતી ગુજરીછે તે જોતાં તેહનુ વજન આપો આપ થઈ શકેછે શબબ તે વીશે ફરીથી કાંઇ ધ્યાંન આપવાની જરૂર રેહેતી નથી પરંતુ એટલુજ કે એ શંબલુ તમારી ફોલાદી કલમનુ ફેંજછે તેથી અલબતે મારી ફરજછે કે

તે વીશે તમારો ઉપકાર કે તે વીશે તમે કાંઇ ખાહેશ બાલુચ કે વીચાર રાખો નથી તોપણ મોહોટાં માંન શંનમાંન શાથે કબુલ કરૂંછું શાથી કે હાલનાં નાજુક વખતમો જરતોશતીઓને શારૂ તમારા પુશતકે મોહોટી અગતજોગ ખીદમત બજાવીછે તે ઘણીજ માંનવંત હોએ એમ હું શમજુછું એટલુજ નહી પણ એ પુશતકનાં વજુદથી દાનાવ હરીફો તેમનાં ચાલાક શીક્ષો અને શમાશ બાબતનાં હુજતીઓને જે દરીઆફતની ફરજ પાડીછે તે વીશે જેવી તમારી ખાતરીછે તેવીજ મારી પણ ખાતર જમે થઇછે તે શત માંનવુ અને હેવાં નેક કામ હમેશાં કરીને ટોલાની ઊમાએત કરતા રેહવુ.

૨૫. તમારા પુસતકની ઇઓગીઅતા વીશે અને ઇઅજદાંપરશતીનો પ્રવેશ જરતોશ્તીઓમો દાખેલ કરવા વીશે મારા જે કાંઇ દરૂઢ વીચાર તે હું ઉપલા જવાબોમો આપી ચુકોછું ને વલી જેમ જેમ જોગવાઇ મલતી જશે તેમ તેમ તેહનો ઉપીઓગ કરવાથી મારી શઆદત શમજીશ તે શત્ય માંનવુ.

હું છું તહમારો તાબેદાર શેવક,

પા૦ રસતમજી રતનજી ભરૂચા સહી.

શાંકલીઆંનાં શંબંધમાં.

ઇઆજદાંપરશતી વીશઅ શમનથી કેટલીએક કલંમવારી તફશીલ આએ પુસતકનાં દીબાચાને પાંને (૮૦ થી ૮૩) આપવામો આવીછે તે નીચે લખેલી મુખે બાબતોની પોટ કલંમોછે—એમ શમજવું એકલા એકજ ખોદાવંદ તકદોશવ તાઆલાને ભજવામો જરતોશતી ટોલાનાં ખાશ ખેતાબની ખુબી મુજબ એ લોકોમાં કદીમ રેવાજ તથા રીત હતી તે એક મુખે પ્રકરણની બાબતમો.

૧. પરથમ પોતે પોતાને ઓલખવાની કેફીઅત જાણવી જોઇએ તે બાબત.

૨. જારે કે પોતાને ઓલખવાને શકતીવાન થવાઊ તારે તેહની મદદથી શ્રી ખોદાવંદાન ખોદાએ બરહકની બેમીશલ જાતે શરીફને ઓલખી શકાશે તે બાબતમો.

૩. એ બંધે કાંમની ફૂલદાએક પરાપતી જારે કે દુનીઆં તથા આખેરત વીશે શંભવીક પ્રમાંણીક અને ધરમાદીક વરતણુકથી અનુભવ મેલવવાને નીતી તથા ન્યાય ઇઊકત શંનજોગ રાખવામો આવે તોજ થઇ શકેછે તારે દુનીઆં તથા આખેરતનાં ભેદોથી શી તરે વાકફ થવાશે અને શી રીતે ઝાતી શકાશે તે બાબતમો.

૪. ઉપલાં કાંમોની શીધી મેલવવા માટે પરથમ એબાદતે ઇઆજદાંની એબદી તથા ઇઆકતાઈ જે ખરાં હીતથી હાજરે દીલથી અને શમપુરણ એતેકાદથી કરવાની તેહને બદલે જે ચાલુ રેવાજ ફકત બંદગી વેલાનોજ નહી પણ મોહોટી મોહોટી ક્રીરીઆ વખતનોછે તેનાં ટુંક વીશતારની બાબતમો.

૫. ઉપલાં કાંમોની અગત જોગ ફરજ જારે કે પોતે પોતાને નેકીનાં ગુણોથી ગુનવાંન કરે ખરાબ ગુણોથી પોતાનો બચાવ કરે હકીકી ઇબાદતની બુજરગી શમજે અને હેવી ગુણગારી શમજની શાથે દુનીઆદારીને લગતા શરવે કારોબાર ચલાવે તારેજ બજાવેલી અંગીકાર કીધેલી અને માંન જાથા પુનવંતી કેહવાએ તે બાબતમો.

૬. જરતોશતી ટોલો કદીમ જમાનાથી અને શેવટ શત જરતોશત શપેનતમાન. અનુશેરવાંનની રેહનુમાઇથી ઇઆજદાંપરશત હતો અને એ હ

જરતનાં જમાંનાં બાદ લાંબી મુદત શુધી એ પરશતશનો લાભ હતો તે
છેલા વખતમાં એ ટોલાનાં નશીબમાંથી ઓછો બલકે નાબુદ થઓછે તે
જોઇને તેમનાં નેકખાહ શાહેબો જોકે બેહદ શીઆંના અને આલીઆંત દ
આલુછે તેની શાથે પારશીઓની જુની તવારીખોની પુરતી માહીઆતગારી
રાખેછે તે છતાં પારશીઓનાં કદીમ ઇઅજદાંપરશતી ધરમની અખંડ જી
દગી જે કેઆંમતનાં છેલા દીવશ શુધી કાએમ રેહનારીછે તે ઉપર જાંણે
જાંણીબુજીને હુજત લાવેઆછે કે પારશીઓ એક ખોદાને માંનનારા એટ
લેજે ઇઅજદાંપરશત નથી તેમાં જોકે કાંઇ નહી પણ કોઇએક ભારી મ
તલબ શાંધી હોએ એમ ધ્યાંન આપવુ જેમ જરૂરછે તેમજ તે મતલબ શં
ધાઆથી જે દુખ શોશવું પડશે હાંણી આફત તથા અડચણો થઇ પડશે
તેહેને વીશે ઘટતા દુરઅંદેશાવોની બાબતમો.

૭. એ હુજત નહી પણ એક જાતનુ તોહોમતછે કે જેથી એક મા
હાભારત ડરામનો ભય જનમ લઇ ચુકોછે ને તેને પોતાની બાલ અવસ
તામો જે જે શુરંગો ખોદીછે ને અશર બતાવીછે તે પોતાની પાકી ઉમરે
પોહોચેઆથી શું શું દુખદાએક હાદશા લાવી નાંખશે તેહનાં ઉપાએ તત
કાલ લેવાની ખાશ ફરજ જરતોશતીઓને શરછે કે નહી ને છે તો તે શી
તરે બજી શકશે અને એ ફરજ નહી બજાવતાં અખાડા કરવા કરાવવાથી
કોઇ નવા હાદેશાનુ જોર ખમવુ પડશે કે એ ફરજ બજાવતાં હેવા હાદે
શાનો જુલમ શોશવો પડશે કે જેથી અટકાવ શરખુ વીચારવામો આવી
શકે ને તે મીટાવવાની જરૂર કેટલી અને તે બજાવવાનો ખાશ હક કોણ
નો અને નહી બજાવવામો આવે તો તે વીશે ઠપકો તથા જોખમ કોનને
શર તે બાબતમો.

૮. પારશીઓ ઇઅજદાંપરશતીનાં ખરા હકદાર અને દાવેદાર છતાં
તેમનાં ઉપર જે આરોપ મેલવામો આવ્યોછે તે શી તરે દુર થાએ ને તે
દાવો તથા હક પાછો શી તરે મલી શકે તે બાબતમો.

૯. હાલ શમે જરતોશતી ખાશોઆંમ શાહેબો જે દીનદારીની વરત
ણુક કરેછે તે બર હોકમછે કે કાંઇ ઊલટ શુલટછે તેહેનાં શેહજ વી
શતારની બાબતમો.

૧૦. ઇઅજદાંપરશત લોકોને શારૂ ઉપર કેહેલી રીતી શીવાએ બીજા ફાએદા ને શદગુણોને અંગીત તથા દુરગુણોથી રહીતછે તેહની ટુક હકીકતની બાબતમો.

૧૧. અહુરદદેશી વ પોરીઓદકેશી અથવા દીને આહોરમજદી વ દીન હોશંગી ઇઆ જંદ કેહ વ જંદમેહ એટલે શું અને તે એક બીજા શાથે શું સંબંધ અને તફાવત રાખેછે અને એ તફાવતની શાથે આપેલો સંબંધ બુદ પેગંમબરે લાશાની હજરત જરતોશત અનુશેરવાંનીએ પશંદ કરી પ્રવરતાવેલો તથા રવા રાખેલો તેની શાથે બુદ એ શાહેબનો ખેતાબ પોરીઓદકેશી હતો હેવુ પોતેજ અવશતાવાંણીમો ફરમાવેછે એમ છતાં પોરીઓદકેશી બોલનાં અરથની નીરલજ ગોઠવણ અને તે ધીકાર તથા કમકમાટ ભરેલી ગોઠવણો કોણે કીધી કેહેરે કીધી ને શા માંટે કીધી અને એ ગોઠવણથી હજરત પેગંમબર શાહેબનાં બુજરગ ખેતાબને જે કાંઇ લાગેછે તે વીશે કાંઇજ ઓફ બાથો નથી અને તે બુજરગવારનાં બુજરગ ખેતાબનો બીલકુલ અદબ રાખેઓ નથી તેની ટુક બીનાની બાબતમો.

૧૨. જાહેર તથા બાતેનની શફાઇ એટલે શું? અને તે એક બીજા સાથે કેટલી લાગવટ રાખનારીછે અને તેનો ઉપીઓગ કુરશી દર કુરશી અને પાએરી દર પાએરી કરવાને જે અગત તે હાલ જમાંને જરતોશતીઓ કેટલે દરજે કુરેછે અને તેની ખુબીઓનો અનુભવ શી તરે લીએછે તે બાબતમો.

૧૩. રેઆજત એટલે શું? અને તેહેનો ઉપીઓગ કહા વખતથી કહા વખત શુધી કમાલ હતો અને તેહેનો જવાલ કેમ થઓ કાહારે થઓ અને કહા લોકોથી થઓ અને એ ફતેમંદ ફાએદેમંદ અને ફરજુલ અએન મારગ ઉપર સુશત રેહેવાનો પેહેલો હક કોણથી જલવાતો અને તેહેનો જવાલ થવાથી શેવટ પરીનામ શું નીપજેઊ તે બાબતમો.

૧૪. અકલે કુલ તથા નફશે કુલ કે જેને પારશી લોકો અકલે અવલ તથા અકલે દાએમને નાંમે બોલખેછે અને તેહનો શાધારણ અરથ આદમ અને હવાનો થાએછે તે વીશેનાં ટુક ઇશારાની બાબતમો.

૧૫. શ્રી અહુરમજદ ખોદાએ અથવા શ્રો દાદાર અહુરમજદ જે માહા શુગ્રલ શુભકારી ને શુભ ઇછીત અને ધરમ કરમનો મોહોટો અ

ધીક્કારી છકા આશમાંનનો ખાશયતી તથા તમાંમ ફરેશતાવોનો ગુરૂ તેહને તથા બીજી તમાંમ શેફાતી બશાતો તથા કુલીઆતોનો પેદા કરનાર કોઈ એક મુલ પુરૂશ જરૂર કરીને હોવો જોઈએ કે નહી તે બાબતમો.

એ શીવાએ કેટલીએક મુખીઅ તથા તેહનાં પેટાંની બાબતો જો કે એ પુશતકમો શમાએલી જાહેરછે તે છતાં નમુનાં દાખલ ઉપલી તફશીલ માતરે આપવાની હાલને શમે અગત પકડીછે જો કે બાબતવાર ચોકશ શાંકલીઆંની જરૂર ને તે વીશે શમપુરણ ઇરાદો હેવામો નાઉમેદી ભરેલા પણ હશી કાહાડવા જોગ શમાચાર જગે જગેથી મલતા ગઆ કે હાલની જરતોશતી ટોલાની વરતણુક એ હકીકી બાબત ઉપર તેમનાં દીલ હરગેજ થઈને લાગવા દેશે નહી અને ઘણુ કરીને તે શમાચાર ખરા પડવા જોગ અનુભવ મલી આવેઆથી બેશક કે આએ ફકીરનુ દીલ ફેરવાઈ ગઊ શા થી કે તેહેની મેહનત તેહની વફાદારી તેહની બેરખાહી અને તેહેની ઇમાં નદારી જે શીરફ તેહનાં નામવર ટોલાની આકેબત બેરને વાસતેછે એમ માની તેનાં પેશીનદા તથા ખાહાં શરવે કોઈએ થવુ જોઈએ તેની ટેકાં ણે તેમની ચાલતી વરતણુક તેમ કરવાને તેવોને અટકાવ કરે તારે નાચાર એટલો ટુકો વીશતાર આપીને મુખતેશર કીધુછે.

ભાગે પેહેલા.

પ્રારંભ.

ચમન પેહેલો.

ઇઅજદાંપરશતી તથા ઇઅજદાંપરશતોની પેહેલી
શીડી જે આજુરપૂર ઇઆને શરીઅત તેહેનાં
મુલ પાઆ વીશે.

એ પાઆની બાબતમાં ચાર વીભાગછે.

તેની વીગતથી છેક છેહલી શીડી શુધી પોહોંચવા
નો લાભ થાએછે.

૧ પોતાને પોતે ઓલખવું. *
૨ ખોદાવંદાન ખોદાની જાતે બરહકને ઓલખવું.
૩ દુનીઆને ઓલખવી.
૪ આખેરતને ઓલખવી.

---

* હેમાંથી બધે જહાંનની કુલ ઊતપંતીની ઓલખ થઇ શકેછે
નો મુખતદીખંતી તથા વીદવાંન હોએ અને પરહેજગારીપર લક્ષ રાખે.

એમાં વલી ચાર તરેહ છે તેની વીગત.

૧ એબાદત.

૨ મામલા યાને લેવડ દેવડ.

૩ પોતાનાં દીલને નેક ચાલથી તથા નેકી ગુણોથી શાફ કરવો.

૪ પોતાના દીલને ખરાબ ગુણોથી બંચાવવો.

નેકીના ગુણ એ છે કે ખોદાને એક જાણવો ગોનાહની તોબા કરવી હેવી શરતથી કે ફરીથી તે ગુનાહો થવા નહી પાંમે હરેક વાત ખોદાના ઇરાદા ઊપર શોંપવી નઇઅમત પાક રાખવી મુશીબત ઊપર શબર કરવી થોડુ મલવા ઊપર શંતોશ કરવો કાંજે પરથમ એ મુખે ગુણોનો અનુભવ કીધાથી આગલ ચડતી શીડીએ જવાની ઊમેદ છે એટલે જે રશતો ખુલો થાએ છે.

બદીનાં ખરાબ ગુણ એ છે કે અદેખાઇ ગુશો કીનો અહંકાર અને લોકોને દેખાડવા શારૂ માતરે શારી ચાલ ચલકતો વાપરવી.

એ ખરાબ ગુણો મુખતવે કહા છે તે છોડેઆથી પોતે પોતાને પીછાના શકે છે કાં જે બુજરગોએ હેવુ નીરમાણ કીધુ છે કે પોતાને ઓલખવુ તે યજદાંને પીછાનવું છે તે વીશે ટુંકામાં શુચના કરૂ છેઉ.

તું એમ શમજે છે કે માથું પગ હાથ એજ છે બીજુ કાંઇ નથી પણ જરા વીચારી જો કે તે તો પશુ પણ રાખેછે અને ખાવુ પીવુ શુવુ મારા મારી કરવી તે તો વાઘ વરૂ જેવા નીચ પ્રાણી પણ રાખે છે અને મકર દગો તથા બહાનુ કરવુ તે તો શેતાનનુ કામ છે એટલે જે દુર ગુણો કેહેતાં ભુંડા ખવાશનાં લોકોનુ કામ છે.

તારે હવે તુ શારો ભલો કેમ કરીને થઇ શકશે વાચતે તુ તપાશી જો કે કભી તુ તારો વ્યવહાર તથા ઓલખાન ખરાબ ગુણોની શાથે કરે તારે ઇઅદાંતાલાની ઓલખાંન હેવા ગુણોથી કેમ કરીને થઇ શકશે નેએ ખરાબ ગુણોના વેહવારથી ઇઅજદાંની પેછાન

થઇ હેશ્રુ તાહરાથી કેમ કહી શકાશે.

કારણકે ઉપર લખેલી વીગત પરમાણે તો તમે પશુ શેતાન શરવે બરાબર ઠરોછો માંટે દુનીઆ મો શાવાશતે આવવું થયુ અને કાંહાથી આએવા ને કાંહાં જવુ થસે તેનો વીચાર કરવાની સુખીઆ જરૂર છે તે જારે તુ નહીકરે તારે તાહારો ઊદધાર કેમ થઇ શકશે તવીશે તુપોતે જ વોચાગી જોશેતો તુને ખુલ્લુ નજરે પડશે કે એ ખરાબ ગુરોતો તુને ફાશી ખવાડનારા ફાશીઆં જલાદ જેવાછે અને તાહારી હકીકતની અશલ જડતો નુર એલમ અકલ ઓલખ અને હકતાલાના દાદારછે તે ઉપલા ખરાબ ગુણોની વરતણુક થા તુને કેમકરીને મેશર થઇશકશે.

હવેહરેક બંદે ખોદાને વાશતે ગેય એ ફરજુલ એનછે કે શદગુણો પકડવા અને દુરગુણો છોડવા ને જારે હેવી ફરમાની રીતે જેશખશ પોતાના અમલ વાપરે તારે બેશક તેશખશ પોતે પોતાને ઓલખવાને શકતીવાન થઇશકે કે જેની મદદ તથા બરકતથી પાક ઇઅજદાંની તમાંમ શીફાતી ચીજો તથા ખુદ તેની જાતે મુતલક વ બરહકની ઓલખવાની ગતી થઇ શકશે.

ઉપર કહેલા ગતી તથા શકતી થવાશારૂ પરથમ કહીવાત શમજવી જોઇએ તેનો ટુક શાર નીચે મુજબ ટાંકી દેખાડુંછુ તેઊપર ચીતઆપવું જોઇએ કે.

ખોદાવંદાંનં ખોદાએ તાલાએ પોતાની ખલકતને બેતરેથી પેદાકીધીછે તેમા એકતો જાહેરી બદનછે કે જેને જીશમ કાલબુદ તથા તન એટલે શરીર કરીને કેહેછે એ શરીર જુનુ થાએછે ને તે વજાણમા ભાગીછે.

ઉપર મુજબ બેતરેહમાં એકતરેનુ બઆંન થયુ તારે હવે બીજી વરેહ સુછે તેનુ વરણુ કરૂછુ કે બીજીતરેહમાં હજરતે રૂહની ઉતપંતીછે. તેહુને કોઈ કોઇ જગાએ દાલ અને બાજેવખત નફશ બી કેહેછે. જોકે એ ત્રણે વશતુ જુદી જુદીછે તોપણ શાલેકનો વખત જેમં જેમ ચડતો જાએછે

તેમ પાછલી બંધેઆીજો નો મરતબો વધતો જાએછે તે શીવરે હજરત રૂહને મરતબેજઈ મળેછે એ ત્રણે વસ્તુઓનુ વજાણુ અંદાજો કે જુનુ થવુંકાંઇજ નથી.

એ હુપરથી માલુમ થશેકે તમાંમ અરૂહોંની ઉતપતી બેતરેહની તેમાં એક જાહેરી અને બીજી બાતેની કે પેહલાંમાં બદન અને બીજીમાં દીલ નુ બાતેન હેવા નાંમ આપવામાં આએવાં છે દીલનુબાતેન એ બોલ નો અરથ રૂહ એટલે રોવાંન યાને આતમાનો થાએછે. કાંજે હજરતે રૂહને રેહેવાનુ મકાંન તે દીલછે તેમાં રૂહનુ રેહેવુ હેવીરીતે છે કે જેમ દારૂમાં કેફ અને ફુલમાં વાશ રેહેલી જેમ નજર આવતી નથી તેમજ રૂહ પણ કોઇને એટલે જે અગ્નાનને નજરે પડતુ નથી.

હુપર લખવામો આએવુ છે કે રૂહને કોઈ કોઈ વેળા દીલને બા જે વખત નફશ બી કેહેછે એવાત નીશચે શાબેગત જેવીછે કાંજે નફશ તથા દીલ એ બેનામ હેવાની ખશલતના અથવા બાહ્યા અવશથાના યાને આમલોકો જાંહ શુધી અગ્નાન પણે પેતાની વરતણુક રાખેછે તાંહા સુધી એ નામના અથી પની એલેક ગણુએછે પરંતુ જારે એ અગ્નાન આમ લોકોમાંથી કોઈ શખસ યાઅજદાંની કરપાથી કોઈ મોહોટા પુરૂખની શંગતીની અશર તથા ફેજથી આગળ વધવા માડેછે તારે એ બંધે વશતુના મરતબામો પણ ફેરફાર થઈજાએછે બલકે વધતા વધતાં હજરત રૂહન જેવા બલકે ખુદ તેજ હેવુ તેમનુ શરૂપ થઈ જાએછે.

હવે એ બાબતમાં વધારે તાવીલ કરવાની જરૂર જાણાએછે તે એછે કે જેમદીલ તથા નફશ પરથમ બાળીઆ અવશથામો અથવા મોહોટ પણે જાંહાશુધી અગ્નાનપણુ નથી છુટીયુ તાંહાં શુધી જે દુરમુ ખુના શરદાગ તરીકે પેતાનો વરતાવ કરેછે તેજઆગળ ચાલતા શદમુ ખી એોની શંગત તથા વરતણુકથી આ આતમાને દરજે જઇશકેછે તેમજ હરેક પાપી પ્રાણીઓ પાપકરમો જે પરથમ ધરમ જેને આજુરફર

મજહબને નાંમે ઓળખીએ છીએ તેમાં બતાવી જે તેનાથી દુર રેહે વાને મનાઈ આપીછે તે પાળતો પાળતો કોઈશખશ આગળ વધ્યો જાએ તોતે શખશ અજ્ઞાનમાથી નીકળી જ્ઞાની થઈશકેછે ને જારે જ્ઞાની થઓ તારે ગોયા હજરત રોવાન ને દરજે પાક તથા ખાલેશ થઓ એમ બનેછે એટલે જે દુનીઆ દારોની જાહેરી નાશ વંત વશતુઓ ઓળખી તેને છોડી બાતેન ની અખંડ રેહેનારી ચીજો ની પાછળ લાગુ રહી નજાતના દરજાને લાએક થવા શકેછે.

એવત દખીતી અકલ પશંદછે કે જીદગાની ના આગલા ભાગમાં શીરૂ બાંલપણા થી તે જહાંશુધી હુવાની ખાશીઅતો ને લીધે જે વીરતી વપરાઈ તારબાદ શમજ પડેઆથી જ્ઞાન મારગ પકડવાને અથવા પકડીને કોઈશખશ બાળપણાથી થએલી અથવા મોહોટપણે હુવાની ખશલતોથી થએલી અને ટુકામાં કહીએતો અજ્ઞાન અવાંમ લોકોની ચાલતી ચાલ ચલકત તથા રીત ભાતથી થએલી રશમો છોડી જ્ઞાન મારગ ઉપર કોઈ શખશ ગએલો ઇઆ જવાને ઉદીઓગ કરે તેનો ઘણા ખરા જાહેલો તીરશકાર કરેછે અરે અરે તીરશકાર કરેછે એટલુંજ નહી પણ પોતાની ચાલતી અવેલી બાળ પ્રક્રતી અને હેવાન પણા ઉપર નાજ તથા ફખર કરેછે તેજોઇ—અફસોશના ભાગીદાર થવું પડેછે. કારણકે હેવા લોકો જુદદીનતથા બોલા હંમદીનો તરફથી થતા હુમલા તથા તાનેજનીના જખમો થી જખમી થઆહોએ ઇઆ થતાહોએ એમ બીલકુલ શા-બીત થતુ નથી તારે હવે એલોકો નેશારૂ કહા હથીઆર વાપરવાં જોઇએ તેવીશે આશા છે કે વાંચનાર દાંનાવ શાહેબોએ ઠરાવ કરીલેવો.

હવે ઊપર લખેલી જાહેરી તથા બાતેની બંધે તરેહવાળી ચીજોની ખાશીઅત બતાવુછુ તેઉપર ધીઆન આપો કે બદન એટલે શરીરની ખાશીઅત શેહેવત એટલે કાંમ વીશય છે કે જે અકલને લલચાવી તેની શકતી હરોલીએછે જેથી દીલની તેહેને તાબેથઇ હેવાની ખવાશના દુર ગુણો ઉપર રજુ થઇ જાએછે તેથી શેવટે શુવુ ખાવું તથા લોભ લાલુચ

અદેખાઈ માં એક બાહાદુર પેહેલવાન જેવો તેશખશ થઇ પડેછે મગર તે પેહેલવાન એટલુ નથી શમજતો કે એખાશીઅતો બેલ તથા કુકરની છે તે મનુશ જેવો ઉતમ પરાણી થઇને હેવાનીઅત ભરેલી ઇનશાની અતથી ઉલટી ચાલમો કેમ કરી ગીરફતાર થવાએ અને દોજખના અજાબમો ફશી પડવાનુ કેમકરી મનજુર કરી શકાએ.

હવે ઉપલી ખાશીઅત જાહેરી બદનની બઆન થઇ તારે હજરતે રૂહની બાતેની ખાશીઅતનુ બઆન આપવું જરૂર, થયુ તે એછે કે હરે ક કાંમ પરથમ અકલ પશંદ શરઇઅત એટલે આજુરફર મજહબના ફરમાન તથા કાનુન પરમાંણે કરી શબર તથા શંતોશ કરેતો પાક થઇ દુનીઆની હરજમરજ થી છુટવાને લાએક થાએ.

ઉપર લખેલી રીતથી દીલજે પાક થાએછે કરી લખીઉ તેની મતલબ એછે કે દેલ તદન પાકથતો નથી મગર ઇઅજદાંપરશતીના બાબમાં રેઆજતો કરવાની છે તે કીધાથી પાકીના મરતબાને લાએક થાંએછે. તાર બાદ છુટકારાનો દરજો મેશર થાએછે એમ શમજવું

કદાપી દેલ ફાડીખાનારા જાંનવરોની ચાલજે ફાડીખાવુ લુટીલેવુ ગુશોકરવો તથા અહંકાર કરવાનીછે તે અખતેઆર કરેતો વાઘ તથા કુતગને લાએક થશે તેથી જોકબી તેહેને બદલે નમનતાઇ તથા દીનદારી અને ઇઅજદાપરશ્તીનાં કામ મો બાહાદુરી અખતેઆર કરશેતો હમેશની નેકી જેથી છુટકો થવાનોછે તેહેને કાબેલ થશે.

વલી જો કબીએ દેલ મકર દગો લુચાઇ બેપરવાઇ અખતેઆર કરશે તો શેતાન જેવો થશે અને તેહેને બદલે જોકદી હીકમત મારેફત અને ઇઅજદાની મહબત મેલવશેતો ફરેશતાંવોને લાએક થશે.

એઉપરથી શીધ થાએછે કે શારી ચાલ ચલણ વાલાને ફરમા બરદાર કરી કેહેછે અને ખરાબચાલ વાલાને ગુનેહગાર કરીને બેતાબ આપેછે.

ફરમા બરદારીનુ ફળ એછે કે તેના નુરથી દેલ રોશન થાએછે

અને ખોદાવંદાંન ખોદાએ તાલાના દીદાર જોવાની નજદીકી હાશલ થાએછે અને ગુનાહનાં શબબથી દેલને બેપરવાઇ નુ અંધારૂં ઘેરેછે ને હકતાલાનુ નુરજોવાથી દુરરાખેછે.

વાશતે દીલની વીરતી હેવી જોઇએ કે ઇઅજદાંતાલા શીવાએ બીજાકોઇની મહબત એટલે પરીતી કરેનહી મગર તેમ કરવામા તેને હવાશ ઇઆને ઇંદરીઓ ની મદદ જોઇએચ તે તેમની મદદવીના થઈ શકતુ નથી અને હવાશોનુ જોર બદનની થાહેતા વગર હોએ નહી ને બદન ની ઉતપતી ૪ ઊનશરોથી છે જેને ૪તતવ કરીને કેહે છે તેની વીગત

અગની—મટી પાણી તથા વાયુ એ ૪ વશતુ થી બદનની બાંધણી બંધાઇછે તેથી તેહેને ખાવું પીવુ જરૂર જોઇએચ-

હવે એજગાએ શજમવુ જાઇએ કે એ ચાર તતવમો અગની તથા પાણીથી મકશદ ગુશોં અને સેહેવત છે અગરજો એ બંધે વશતુ શરઇ અતના હોકમ મુજબ કોઈ શખશ વાપરે તો અલબતે તેશખશ સ્વરગ મા જવા લાએક થશે

એમછતાં કબી કોઇશખશ શેહેવત તથા ગુશાને તાએબે થઇને શરઇઅત થી ઉલટી રાતે પોતાની ઇંદ્રીઓને વાપરશેતો નરકમા જશે અને હમેશાં કંમ નશીબ રેહેસે કાંજે દોજખમાં જવુ નેતાંહાં શજાભોગવ વી તે ગોઆ દીનદારો તથા ઇઅજદાંપરશતી ની પરહેજગારી જે એક પાદ શાહી બરાબર છે તેઊપર એકીન ઇમાંન નહી રાખી ખરાબ વીચારો થી તથા મતલબી મંતકી શાહેબોને આધીન થવાથી તથા પોતાના ખાશ શવધરમની શાંમને થવાથી તેપાદશાહીથી મળતાઅને મળવાના અપરંમ પાર શુખ મોહોટા મરતબા અને ભારે દબદબા થી બેનશીબ થવા જેવું છે.

હવે એ પાદશા હત ભોગવનારો કોનછે તેવીશે જણાવવું જોઇએ તે એછે કે ઇઅજદાંતાલાએ જાવેદાની પાદશાહી શુખનો નમુનો બતાવ

વા શારૂ પોપાની કામેલ કુદરતથી આપણુને એક મહાભારત શમજવા
જોગ તથા તેઉપર લક્ષ ઊતપંન થવા જોગ એક ચમતકારી હીકમતથા
ખુલલુ બતાવી આએપુ છે ને તેની વીચાર શકતી પણ બખશી મેલીછે
તેછતાં ગુમરહી તથા ભ્રષ્ટાચારીના વમળ ભરેલા દરીઆમો ગોતા ખાઈ
એ તારે એપાદશાહી થો બેનશીબ થઇએ તેમા શુઅજબ

જુવો પીઆરા જરતોશતી શાહેપો એપાદશાહીને લાભ લેનારા
દુનીઆના શીરૂ પેદાએશ થો તમારા કદીમ બુજરગો શીવાએ બાજુકોઈ
નોહોતુ તેવીશે આપરા પાશે મન માંગતા દાખલાવો પુરવારી શાથે મો
જુદછે પણ પાંછલથી મુખીઅ લોકોની અનીતી બેપરવાઇ શુશતી બે
એલમી ના પરહેજી અને બેઈમાની બદલ ખરાબખશતે બલકે પાઅમાલ
થઇ ગઆ તેન શુમીઅતે હેવીઅશર કીધી છે કે આખી દુનીઆમો
હેવો કમનશીબ ટોલો આપરી નજરે પડતો નથી અને જેલાક નશીબ
દાર દખાએછે તેતો અશલમો તમારા બુજરગોના તાબેદાર બલકે શાગેરદ
હતા તેલોકો આજ તેરમીશદી શુધીમો તમારા ઊપર હુકુમત ચલાવના
રા થઇપડેઆ તેઉપરથી ઇબરત લઇને પોતાના કદીમ ! બુજરગોનો
વારશીક રેવાજ રવઇઆંજે હાતથી જાણી બુજી કમનશીબ શેતાર!ના
નેહેશીઅત ભરેલા દારને લીધે છોડીદીધો છે। તેપાછો પકડીલશોતો બેશક
બેગુમાન છે કે તેમાં તમુને નુકશાનતો નહીજ પણ બેમુલ ફાએદા મલે
આ વીના રહેવાનો નથી માટે હાવા નાજુક વખતમાં રાજ કરતા
માહા પુરૂશ ખશલતના નેક નામદાર શાહેબોની દયા મયા ભરેલી છુટ
છતાં અને એ ઈનશાફી રાજયાધી પતી શાહેબો ની કારકીરદી માજે અતુ
લ લાભકારી મલેછે ને હમેશા મળવાની ઊમેદછે તેછતાં આપરે આંધા
રી કોટરીપાં પડીરહીએ તેકાંઈ અકલ પશંદતો નહીજ કેહેવાએ બલકે
કેટલાક ખેરખાહ લોકો ઘણી ગમખારી કરેછે ને આપરા પદભ્રષ્ટ ટોલા
નો નાંજુક વખત જોઈ કેટલાક ભલા લોકો ખુદ ઈબરત પકડેછે નેઆ
પણુને ઇબરતપકડવા શારૂ આતુર છે વાશતે હાવો છુટના વખતનો લાભ

પડતો મેલી પોતાની છેલી ઘડી એ પચતાવામો તથા દોજખના અજાબની ધાશતીમો રેહેવું તે કેવળ મુરખપણુ છે એમ હુ નથી કેહેતો પણ એવચાગુ ખરા ખેરખાહ લોકોની તરફનો આગ્મે કમતરીને ઉછીકો લીધો છે તે શતીશકરી માનવુ પછેતો જેવીજેની મરજી મોબારક.

હવે દીનદારી તથા પરહેજગારી બદલ ઈજદે ઇઅજદાંન વ ખોદાવંદ ખોદાએ ગાંન તરફથી જે પાદશાહીનો લોભ તથા લાભ આપવાશારૂ જેનમુનો બતાએવો છે તેની ખીના એછે કે આપરૂ ખાકીવજુદ એકશેહેરની માફકછે અને એ શેહેરનો હાકમ દીલ તથા શરવે શાંધા તથા કુલે હવાશો રઇઅત અને ચાકર જેવાછે તેહેમાં શેહેવત જકાત ઉઘરાવનાર ગુશો કોટવાલ અને અકલ એપાદશાહનો વજીર છે.

વાશતે અગરજો વજીરે અકલના તાએબામો એ ગુશો તથા શેહેવત એટલેજે કામ કરોધ હરેક ઇનશાનના કટટા શતરૂછે તે આવતોએશકછે કે દેલની પાદશાહત મજબુતી પકડે નહીતો તેહેનાથી ઊલટુથાએ એટલે જે શેહેર વેરાંન તથા રઇઅત ખારાબ થાએ.

ઉપર લખેલો ફકરો કેહેવો ચમતકારીછે કે આપણને ટુકે મારગે મનજલશર પોહોચાડી આપેછે કેમકે એ શતરૂલોકો જાંહાસુધી કમજોર થાએ નહી તાંહાશુધી આપરા શરીરી શેહેરની આબાદી થાએનહી માટે જેશખશ પોતાના શેહેરની આબાદી ચાહે તેહેને જરૂર કરોને લાજમછેકે ઉપર કહેલા દુરગુણી શતરૂઓ તથા તેમનુ કુટુમ એટલે જે જાહેરો ઇનદરીઓ ને પરથમ મુવેલા તથા મારેલા કરો એટલે જે પોતાને તાએબેકરવામો વજીરે અકલની શરદારીથી તથા શલાહ મશવરતથી કાંમકરો કે જેથી દુરગુણો દુરથશે અને શદગુણો નજદીક થશે એટલે જે શદગુણો નજદીક થવા થીજ એ પકા વેરીલોકો કમકવત થશે.

જેમકે એક હોજ જેમા પરથમ બદબોઇવાલુ ખરાબપાણી ભરેલુ હોએ તે જાંહાંવર ખાલીનહીથાએ તાંહાંવર તેમાં શાફ ચોખુ નીરમળ પાણી લઇ શકાએનહી.

જાણવુંકે ઉપર કહેલા મુખીઆ બેશતરૂ શીવા બીજા શતરૂજે એમના કુટમબા તરીકે છે તેમની તફશીલ આપવી જોઇતી હતી પણહાલ ઝાજું લંબાણ કરવાને મુનાશબ નજર આગેવું નહી તેથી પડતું મેલીઉછે પણ ઉમેદછે કે આવતુ પાકુ ચીતર જે જીંદગાની શલામતી અને ઇઆજદાંની મદદથી ચીતરવાની ઉમેદ રાખી છે તેમાં તેમની બઇ.નુ બઆન આપવામા આવશે.

ઉપર કહેલા ફરકરાવો પોતે પોતાને ઓલખવના બાબમાં લખાઆછે તેશીવાએ બીજીરીતો ઘણીછે તેમા નીચેલખેલી એક મુખીઅતવે રીતી ઇઆજદાં વાલાને ઓલખવાનીછે તેદાખલ કરૂછુ

તે એ છે કે કેટલાક બુજરગ લોકોને ખાબમાં શવપના ની મારફતે આગહી મલેછે એટલુંજ નહી પણ એનામવર રેઆંજતી પરહેજગાર ઇઆજદાંપરશત લોકો જારે પોતાના દીલની આંખો ઉઘાડવા લાએક થાએછેતારે તેશાહેબો પોતાની શરવે ઇંદરીઓને એકજગોપર ઠેકાણેરાખી હકતાલાની ઇઆદ જેકરે દેલથી કરવામો મજગુલથાએછે તો તેહેના બરકતથી ફરેશતા તથા પેગમબરોની મુલાકાત કરીશકેછે અને તેમની મુલાકાતની બરકતથી ખોદાવંદાન ખોદાઅના મુબારક દીદાર કરીશકેછે

આજગાએ જે હરફ હમારા ભોળા હમદીન શાહેબોજે શું પોતાનાકે શું પારકા મતલબી મંતકી શાહેબોનાસાથે શોમેલથઇ તેમનીપઠમ એક શરખી રીતે પોતાના પીઆરા ભાઇબંધ જરતોશતી ટોળાના શાહેબોઉપર તોહોમત લાવેછે કે એટોલો ફરેશતાઓને ભજનારાછે કાંઇ એક ખોદાનેભજનારાનથી બલકે તેપાકજાતે મુતલક નાં એકશરખા દરજાથી તેમની આરાધના કરેછે તેઉપલા ફકરાથી તદન રદજાએછે તેમજ એટોલાના આલેમલોકોએ જેફરેશતાઓને વશીલો કરવાતરીક ભજવાની કબુલાત આપીછે તેપણ બલત થાએછે શાથીકે જેરીતોકે તેજાતે બરહકની શરવે પેદાએશની ઓળખથવા માતરે આંમલોકોને એટલેજે પેહેલો શીડી વાલાવોને વાશતે અને તેઓબખની બરકતથી તેમની બાકીઆ અવશથા જેવી હેવા

ની બશલતોની શીકલ થવા માતરે જે જંદેકેહની અવશતા વાંણીછેતે બાશ મતલબ મકશદ તથા હેતુને દરકનાર કરીને બીચારા ગરીબ અને કદીમ ખોદાપરશત લોકોને નાહક બદનામ કરેછે ઓર તેવીશે વધારે બોલવાની કાંઈ જરૂર નથી કાંજે ચડતી શીરીવાળા બાશ લોકોનુ ભજવું આંરાધવું મઆાદ કરવી જેકર કરવીતે તદન એક તેજ ખોદાવંદ બરહક શીવાએ બીજા કોઇનેવાશતે નથીજ તેપરતીઆક્ષ નેષપ્રટ છે.

વંલી એ બાશ લોકો ઊપલી જેકર ની શાથે શોહેવતથી દુર રેહેવુ બલકનાશાથે દુશમની નહીરાખવો દુનીઆથી બેપરવા થવુ અનેદુનીઆના જાહેરી શીનગાર ભરેલી ચીજોથી પોતાના દેલને અટકાવવો ઇતીઆદી ક પરેજી પાલીને આગળ વધતા જાએછે નેફકત તેજ પરેજગારીના તુફેલથી વધતા વધતા તેવો ફરેશતાવોથી ચડતે દરજે જઇશકેછે તારે હવે દાંનાવ શાહેબોએ વીચારવુ જોઇએ કે એ મોંતેબર મરતબો ફકત બારીહકની જગાએ તેની શરવે પેદાએશ નેજ ભજવાનુ હોએતારે ઉપલે દરજે શીતરેજઇ તથાપોહોચી શકે ઓર પનાહખોદાની તેશાહેબોનો શાહેબ હેવો રીતના બેમોકે તોહોમત લાવનાર બુજરગ લોકોને બુજરગો ની બાશીઅત કરાંમત કરે કે જેથી ગરીબ લોકોને શતાવવાની યુકતી ઓ કરવામો શરમ પકડે.

ઉપર કહેલી પરેશતશ તથા પરેજગારી જે છે તે શુપી તથા પેગમ બર લોકોનો બાશ ધરમછે કે જે પારશી ઇઅજદાંપરશત બુજરગોએ કદી મથી બલકે આખી દુનીઆમો શઊથી પેહેલ શોધીકાહાડેલો અને પોતા ની હમકોંમોમો પરવરતાવેલોછે તેગો આ આફતાબની મીશાલે જાહેરછે તેછ તાં ફોકટના તોહોમતમો ગેરફતાર કરેછે નહીનહી એલોકો ખુદ પોતાને હાથે પોતેજ હકતાલાની દરગાહમો ખોટા તોહોમતના લછંનમો ગેરફ તાર થવા શરખુ કરેછે તેથી જાએ શોકરછે.

ઉપર મુજબ જીકરે દીલી તથા બાબની મારેફતથી જે દરજોહા શલ કરીશકેછે તેમા જેશાહેબોકે ઇઅજદાંન વાલાની તરફ રેહેનુમાંઇ

કરનારા હોએ તેઓ પેગમબરીનાં દરજા લાએક ગણાએછે અને તેવો ની જેહાલત તેહેને મોજેજો ઇઆ કરેશમો કરી કેહેછે.

હવે જેશાહેબો કે ઉપલા દરજાવગર આંમલોકોને ઇઅજદાંપરશતી ના ફાએદા બતાવી તેવોને ઉપદેશ કરનારાછે તેવોને વળી ઇઆ ખોદાના દોશત કરી કેહેછે અને તેમની હાલત ને કરામત કરીકેહેછે.

લેકીન જેગરહશત ઇઆગરહશતો ઉપલી રીતોની વીરૂધ એટલેજે ઇઅજદાપરશતી વીશે મનાઈ કરનારા અથવા અવાંમી હાલતમો ફશાવી રાખનારા હશે તો તેવોને જાદુગર અને તેમના કામને જાદુઇ હેવાંનામ આંપવાનો ધારોછે.

આ જગાએ આએગરીબ પણ બેપરવા કલનદર ફકીર પોતાના પેઆરા જાતભાઇ કુલ ખાશોઆમ શાહેબો ની ધટતીશેવા બજાવવાને આચકો ખાતો નથી તે એ છે કે ઇઅજદાંપરશતી મજહબના અમલો કદીમુલ અઇઆંમ થી તે છેલા ઇઅજદે જરદ શાશાનના જમાંન શુધી ચાલતા આવેલા છતા પાછલી તેરમી શદીના વખત શુધી શરવે ખાશોઆંમ એકશરખીરીતે અવાંમી હાલતમોજ ગુજરાન કરેછે તેમાથી કોઈ ખી લાગવલગવાલા શાહેબે એવીશે કાઈજ ઉપદેશ કે ઉતેજન કીધુનહી તારે તેશાહેબોને કહાનામનો ખીતાબ ધટેછે તેવીશે દાંનાવ શાહેબોએ પોત પોતાના દીલમો ધારોવાલવું.

હવે જેશાહેબો કે એહેલુલા કેહેવાએછે તેવો પોતાની રેઆજત ની બરકતથી જાગરૂત અવશથામો ગેબીમેદો તથા ગેબાની ખબરો પાંમી શકેછે અને તેમનાથી ઊતરતા દરજાના જેશાહેબોછે તેવોને ખો-આબ ની મારફતે એટલેજે શુપન અવશતાગા ઉપલી ખબરો મલેછે અને તેમના દરજાની બરતરીના દાખલા તેવોના જોવા જાણવામો આવેછે મગર પાછલા લોકોને ખોઆબની હાલતમો થલેલી વાતોનીઅશર થઇશકતી નથી પરંતુ આગલા શાહેબોને પુરતીરીતે અશરથઇશકેછે તેતફાવત માતરે તેમની રેઆંજતના કવત ઉપરથીછે શબબ પેહેલા શાહે

ઓને કોઈતરેની મોહોતાજીનથી વલેકીન પાછલા શાહેઓને પુખતેર
આજત કારોનો મદદવીશે મોહોતાજી કરવીપડેછે.

ઉપર કહેલા બેદરજાના શાહેઓમા જેહની પાશે જેટલા ગુણનુ
કવતવધારે તેટલા તેમની કાબેલીઆત તથા દરજોખી વધારે ગણુવામા
આવેછે જેમકે હેઠલના ગવર ના માણશો ઊપરના ગવરવાલાવોની હાલ
ત તથા મરતબાને નહી પોંહોચીશકે એટલે જે પેગમબરનો દરજોતે પેગ
મબર પીછાનશે અને વલીનો દરજોતે વલી જાણસે.

ઉપલા ફકરાનુ શારાંશ એ છે કે અવામ લોકો જોકબી પોતાના
મારગમાં પુખતે થએલા હોએ તોપણ તેહેને ચડતા દરજાના ખાશ શા-
હેઓવીશે કદર કયત કે કેઆશ હોએ નહી.

એમ છતાં અવાંમ દરજાના શાધારણ લોકો ઉપલા ચડતાદરજા ને
હકીર ગણી કાહાડવાને તથા તેઉપર તઆંન કરવાને હીમત પકડેછે બલકે
એબુજરગ દરજાના ખાશ ગરેહશતના દુશમન તરીકે પોતાની મરજી
મુજબ જબાંદરાજી તથા પાઆંદાજી કરવાને પોતાનુ નાકશ કવત પુશકલ
દેખાડેછે બલકે મારામારી ઉપર ઉતરી પડેછે.

હેવા જેસાહેબો તેગોઆ નીચેલબેની તમશીલમો કહેલા કીમીયુ
કરાવનાર જેવાછે કાઈ કીમીઆગર જેવા નથી તેથી તેલોકો બેમાએ
હોવાને લીધે માએદાર થવાની ખોટી ઉમેદમો જેમ પોતાની થોરી ગુન
જાશનુ વીતખી ખોઈ બેસેછે તેમજ ઉપલા બુજરગ વારોની એબપકડના
ર તે માહાપુરશોના દરજાથી બેનશીબ રેહેછે બલકે પોતાના
કમતી દરજાથી પણ નીચે ઉતરીજાએછે તોપણ તેશાહેબ પોતાનો આબ
રૂ કમથાએછે તેવીસે કાંઈજ ખીઆલ રાખતો નથી અને બીજા હાથપર
એ બુજરગ દરજાવાલા શાહેબો તેમની બે એતેધલી તરફ જોતાનથી
કાંજે તેલોક ખરા કીમીએગર છતાં વધારે શકતીવાંનછે તેથી જોકબી તે
લોક હેવા જાહેલોના ભાલોરી રૂપી વાંણીથી રંજીદેથાએતો તેમનો પરેજ
ગારીમા ખામી આવેછે તેશબબથી તેમના તરફથી મળતી દજાને તેવો

શાશીલીએછે.

શોકરછે પાક એજદાંની જનાબમા અને આફ્રીનછે ઉપલો ફકરો
લખનારને કે જમાનાના જાહેલોની ફીરતી સેકડોવરશ આગમજથી લખી
પોતાની કાબેલીંઅતનો વખાણવા જોગ નીશાણ મેલીગઓછે કે જેનો દા
ખલો આએ નાચીજ લખનારને એટલેદરજે દર ગુજર કરવા શીખવેછે કે
તેનુ મુખતેશર બઆન બશછે બલકે હાલજમાને હેવા બનાવ હુબહુ
અને દુબ દુ મલો આએવાથી એક તાજુબી બરેલી નાદેર રમુજથી
જેમ મજલેશ ખુશથાએછે તેમ આએ નાકેશ અને નાચીજને મોહોટી
ખુશનુદી શાથે મોહોટી રમુજ મલી આવેછે તેઊપર શંતોશીથઇ મુખતેશ
ર કરતીવેલા દાનાવ લોકોને તશદી આપુછુકે આબાબતમો તમો શાહેબો
ની મનશકતી પરમાણે વીચાર કરીને જરૂર પડેતો ઇનશાફને તમારી દેહે
લીજ ઉપરથી નાઉમેદ જવા દેશો રખે પછેતો જેમ જેવાની મરજી.

હવે ઉપરના ફકરામો જે તમશાલ વીસે ઈઆદ કીધીછે તેની હકીક
તનીચે ટાંકવાની રજા લેઉછુ—તે એ છે કે કોઇશખશ કીમીઆનુ નાંમ
શાભળી કીમીઆગરને તાંહાં સુંનુ લઇગએો ને અરજ કીધો કે તેશુંનાનુ
કીમીઊ કરીઆપો કે એકદમ દોલતમંદ થાઊ.

ઉપલા ફકરાની ખાશ મતલબ શરવલોકોને શમજપડે હેવીનથી
શબબતાવીલ કરૂછેઉ કે કીમીઉ એટલે ઇઆજદાંપરશતી કીમીઆગર એ-
ટલે ઇઆજદાંપરશત. શુંનુ એટલે કીમીઊ કરાવનારનુ શરીર... એશુનાનુ
કીમીઉ કરાવવા ધારેઉ તે ગોઆ ઇઆજદાંપરશત થવા ચાહેઉ કે જેમ
કીમીઆથી દોલતમંદ થવાએ તેમ ઇઆજદાંપરશતી કીધાથી દોલતમંદ
થવાએ.

જો ઉપલી તાવીલ મુજબ કોઇબી અવામ ટોલાનો શાહેબ કબી
વીદવાન નહીબીહોએ પણ જો ભગતીમાન હોએ ને ખાહેશ કરે તોઉમ
લાકામને લાએક થાએછે મગરઅફસોશકે કેટાલક વોદવાંનહે તેછતા તથા કેટ
લાક ભગતીમાન છે તેછતાં ઉપલો દોલતનો ખાહેશ હરગેજ કરતા નથી

બલકે એદાલતને ચાહાનારાવોને હકીર શમજેછે તેવોની હીકારત તથા હલકાઈ કરેછે ને જે ઠગારા કીમીઆગર લોકછે તેમનો પુઠે પોતાની આખી જીનદગાની ખરચકરી તેંમાંજ બેહેતરી તથા રશતેગારી શમજેછે ને તે કીમીઆ નથી અને તે કીમીઆગરબી નથી તેવીશે કાંઇજ વીચાર લેતા નથી તેથી સેવટે તેવોને કેવું ફળપરાપત થાએછે કે જેવું ઠગારા કીમીઆગર શંશારી શુખમો વધારો ચાહાનારા લોકોનુ શઘલુ વીત ખોલવી પોતે હરેક બાહાનાથી રૂપોશ થઇ પેલા ગરીબ ને રડતો ટવલતો કરેછે ને તેથી તેને જે પચતાવો થાએછે તેવા પચતાવાનુ ફળ તેમને થાએછે ને જેમ ખોટા કીમીઆગરની ઠગાઇથી કીમીઉ કરનાર ભીખારો થાએછે તેમ શાધુ ઇઅજદાંપરશતો નુ અપમાન તથા અપકીરતી કરનાર કરાંવનાર દુશમન લોકો ઇઅજદાં તાલાની બખશીશથી ભીખારો કરતાં વધારે નબલી હાલતે જઇ પેહોચેછે અને જેશાહેબો બુજરગ દરજે પોહોચેલા અને ખરા મારગના ચાલનારા તથા ચલાવનારાછે તે ખરા કીમીઆગરનો માફક ખોદાવંદાન ખોદાએ તાલાની બખશીશ તથા રેહેમતથી ભરપુરછે તેશબબથી તેશાહેબો શુફી વલી ઓલીઆ હેવેનામે ઓલખાંએછે એટલુજ નહી પણ તેલોકો કશફ કરાંમત એટલેજે છુપા ભેદાને જાણનારાછે તેથી તેલોકો બેશક ખરાકીમીઆગર કરતાં વધતાછે.

હવે ઊપરજે શુનાની તાવીલ કીધીછે તેની તાવીલ ફરીથી બીજાશબદોમા કરવાને જરૂ જણાએછે તે એછે કે આલમ લોકોનો એલમ જેછે તે ગોઆ શુનાની માફકછે તેથી જેટલુ શુનુ હોએતેટલુજ કીમીઉ થાએ એટલેજે જેટલો અને જેવો એલમ હોએ તેવો અને તેટલી શમજબી હોએ ને તે શમજના વજણ મુજબ કીમીઊ કરી શકે તેનાથી વધારે થાએનહી ને કરવાનો ઉદીઓગ કરેતો અંતે નીશફળ થઆવોના રેહેનહી જેમકે જેનીપાસે ફકત હજાર રૂપીઆની પુંજી હોએ તેબાંજોશખશ જેકે જારનીજ પુજીવાલો હોએ તેની બરાબરનો ગણાએ ને બરાબરી કરીશકે અને મોતીવાલો મોતીવાલાનાંશાતે બરાબર કેહેવા એછે.

વાશતે જેશખશ પોતાની શકતી એટલેજે એલમની પુજી કરતા વધા રે બુજરગી તથા મોહોટાઇનો ફાકો રાખે તેશીરફ તેહની નાદાની છે શાથીકે એલમકાંઇ એકજ જાતનો નથી તે દાનાવોને રોશનછે તેછતાં કેટલાક શરવે એલમો ની માહીતગારીનું ડોલ દેખાડેછે તેમાં જોખારીકા થી કોઇ પરીક્ષા લીએતો એકનુ ભંડોલખી પુરે પુરૂ નહી મલીઆવે વાશતે દાનાવ શાહેબોને શુચના કરવાની જરૂર એટલીજછે કે હેવા અધુગ ઇલમ ઊપર ગરવ નોકરો નેશંશારની ખોટી માયામો પોતાની અમુલીઅ જીનદગી પુરી મોકરો અને પોતાના બુજરગ અજદાંદ તથા નીઆગાનો નો સેવોજે ઇઅજદાપરશતી નો હાતો તેઅખતેઆર કરો કેતેમા વધારે એલમનુ જોકે ઘણુંકામ શીરૂવાતમો. ગણાએછે તોપણ દરજે ચડેઆ પછે એલમતો તુછજેવો થઇપડેછે શાથીકે ઇશગકોન તથા મશાશાઇનલોકોનો મુકરદમો તપાશતા એલમવાળો બેએલમવાલા કરતા ધણોજ હલકો થઇપડેછે તે નોખુલાશો તેહના મેહેલઉપર આગલ આવશે તેઉપર દરીઆફ કરવો હાલી આએ મેહેલ ઉપરતો શરવે ખાસોઆંમને શુચના માતરે એટલોજછે કે એ લમજેછેતે હરેકશખશને મગરૂર બનાવેછે વાશતે જેએલમથી મગરૂરી દુરથાએ તેઉપર લક્ષ આપવો જોઇએ કે જેથી સેવટની ભલાઇ પરાપતી થવાનોછે

હવે દુનીઆ તથા આખેરત પેછાનવાની બાબતમા ધોરૂશરખુ જાણ વાજોગ બઆન આપુછુ તેઉપર વાચનારા બલવાંન બુધીનાં શાહેબોએ ધીઆન આપવુ

ઊપરજે બે જાતના શાહેબોનુટુંક બઆન ખુદશનાશી તથા બે.દાશનારીના બાબમાઆએવુછે તેશીવાએ એક તીજા વરગનો શખશ અથવા શખસોછે કે તેવો પોતાની જાગરત કે શવપન અવશતામો પરહેજગારી તથા રેઆજ તની પુજીવગર કાંઇજ જોઇ શમજી તથા પામી શકતા નથી હેવાજે લો ક પોતાના મરતોઉ કાળે એટલેજે મરતીવખત શમજેછે કે જે વેળાપુન પાપનો બદલો મળેછે મગરે તેવેળા જેખબર પડેછેકે પાપ કરમને બદલે નરક પરાપત થવુને પુનીઅને બદલે શવરગ મળીઊ તેખબરથી કસોફાએ

દા થતોનથી બલકે પશચાતાપ તથા શંતાપ પરીતાપ થાએછે તેશીવાએ નકો નુકશાન તેવખત કરી લેવાંતુ નથી તે દેખીતી વાતછે તેથી તેવીશે વધારે લખવાની જરૂર નથી.

લેકીન જરૂર માતરે એટલોજ છે કે જોકમી કોઇશખશ દુનીઆ તથા આખેરતનો ઘણોનહી પણ થોરોબી એહેવાલ પોતાના ધીઆનપર રાખેતો બેશક ઉપલો પશચાતાપનો વખત આવવા નહી પામે ને તેહને બદલે તેવેલા તેહેની શારી શમજથી શારાકામ બદલ શારૂફલ મલે આવીના નહી રેહે તેહનો ટુકશાર નીચે પરગટ કરૂછુ.

તે એ છે કે આ દુનીઆ ગોઆ એક મનજલ યઆ બજાર અથવા મેહેલો કીવા ધરમશાળા ની માફક છે તેથી તે મંનજલ આખેરતના રશતા ઊપર મુકાએલીછે વાશતે એ મનજીલગાહમાંથી આખેરતને રશતે પડવાનો વીચાર અવશીઅ કરી હરકોઇ શખશે રાખવો તે તેહનુ અગતનુ કાંમછે તેઉપર કોઇશખશ ધીઆન નહીઆપે નજર નહીપોહોચાડે અને તેવીશે ફીકર નહીરાખતા હેવાનીખશલતો જે નફશના તરફથી ઊતપન થાએછે તેહના અટકાવ તથા રોકણોથી ફકત દુનીદારીની જાલમાં ફશીરેહેવાનુ દુરશત શમજે તો તેશખશ બેશક એક પશુપાગલજેવો છે માતરે જરતોશતી પીઆરા ભાઇઓ તમુને એ જંજાળ ની જાળ માંથી છુટવાનો ઉપાએ કહુછુ તેજરા તમારી અકલ ઠેકાણે રાખી શાંભલો શાભલીને તેનો અમલ અખતીઆર કરો કે જેમાથી તમારૂ આકેબત બેહેતર થઆવીના નહી રેહેશે એટલુજનહી પણ દુનીઆજોકે તેનો દેખાવ તમારી નજરમા ખુબશુરતીથી ભરેલોછે તેનીજાતી બદસુરતી તમારી નજર તલે આએવાવાના નહીરેહેશે ને તેમથવાથી તમારી કીરતી એજ દુનીઆના નેક લોકોમા ચાલુથઇ તેનુ સુભફળ તમને મલે આવીના નહી રેહુશે તેશતીઅ કરી માનજો પછેતો જેમ તમારી ઇછા.

હવે ઉપાએ એછેકે આ બેહુ જાહાનમા તમારે વાશતે એક એક

હાલત મુકરરર થએલીછે હેવીરીતેકે મરતીઊ એ પેહેલી હાલત તે આએ જહાનમા એટલે દુનીઆમા અને બીજી હાલતતે મરતીઊ પછે તેપેહેલી જહાનમા પરાપત થવાનીછે.

એબાબમની શમજ એછે કે આએ જેહાંનતે ગોઆ મરવાનુ મુકામછે અને પેલીજેહાંનતે ગોંઆ હંમેશા કાએમ તથા બાકીરેહેવાની જગોછે તેના શંમપુરણ હેતુ શરવ કોઇના જાણવામો નથી તોપણ શરવને એટલુતો ખાતરીથી માલુમ છે કે આએ ફાની દુનીઆમાથી એકુવેળા શરવ માલ ખજાનો ધર દાર બાગ બગીચા અને કુટમપરીવાર શઉજાંહાંનુ તાંહા છોડી છાંડીને જવુ પડશે તેખી મુકરરર નથી કેએશરવ વશતુનોભોગ અમુક મુદત શુધી ભોગવા પછે જવુંથશે બલકે દીલના વીચાર દીલમોજ રેહેછે ને એકદમ એવખત આવી તઇઆર થઇજાએછે કેતેવેલા દીલનાવીચાર બીલકુલ ભોગવી શકાતાનથી.

વાશતે હુવે એ બેવફા નીશાથે માઆ જોડવી તેસુ મુરખાઇ નથી બેશકકે એમુરખપણુ ઘણુજ નુકશાનકારક અને તદન અપમાન ભરેલુછે વાશતે હરેક દાનાવ શખશ જેવો દાનાઇનો દાકો રાખેછે તેવાનેતો જરૂર કરીને ઘટારત છેકે એફનાની કીશવી નાં વશીલાથી પાર ઉતરી બાકીની આલમમો ટકાંવ કરવાલાએક અમલો કરીને તેહેના લાભ મેલવવાનીજરૂરત શમજી ને તેહેની પેરવી મો પોતાનોં અમુલ વખતનો વઇભવલીએ નહીતો પછે ગફલત બદલ જેફલશરૂતી થવાની તે એજછે કે આએ મનજીલગાહમાં આજે આએમંનજલે અને કાલેપેલી મંનજલે ગોતાં તથાં ભટકીઆં ખાઇને છેલા છેડાશુધી બાકોની આલમમોં ટકાવ કરવાની ફલશરૂતીથી બેનશીબ રેહેવુંથશે અને લાભકારી કેહેતાં જે પેલી જજહાંનની ફલશરૂતી તેથી નીશફળ થઇને આએ જહાંનમો શદાકાળશુધીની હાણી મો ભોગ ભોગવવા પડશે.

શખશ જે ખોદાવદે બરહક અને તે પાકજાતે મુતલકની ઇબાદ તથા મોહોબત જે ઇઆજદાંઇરશતીનાં અમલોમો શમાશ કરારદીછે તેપેદા

કરવાને તથા તેના હોકમો જે નીરધાર નીરમલ અને નીરદોશછે તે બજાવવાનો. બાશ ધરમ હરેક બંદાનોછે ને તેમકરવાને હરેકનો દેલ અગરચે. શરૂવાતમો નફશની દોશતીમો પડેલોછે તોપણ તેઆગળ ચાલતાં નેક અમલોની બરકતથી એદીલ હેવો લાએકીભરેલો થઇશકેછે કેજેથી હજરતે રૂહ ની દોશતી નેલાએક થઈપડેછે તારે એમછતાં દુનીઆની માયા મમતામો હમેશાશુધી ફશીરેહેવું અને મન એટલેજે નફશ લાલચુ લોભી અને લીપટા વાલુ એક હેવાંની બશલતનુ અગ્નાન બાળક જેવુ છઆ: એક શેહેઆ લીંગીના મોહરાંથીક તેહેને તાએબે થઈરેહેવુ તેકાઇ અકલ પશંદતો નથી પછે જેમ જેની મરજી મોબારકમોઆવે તેખરૂ.

અરે પેઆરા જરતોશતી ભાઈઓ ઉપર મુજબ તમારોધરમ પાળવા તથા તેમુજબ તમારી વરતણુક કરવા શંમંધો ગ્નાની તપાશબદ લોકોએ એક અજાએબ તરેની યુકતી તમારે વાશતે શોધીકાહાડીછે તેયુકતીનો પાઓ તથા આધાર કેવળ ઇંદરીઓની મદદઉપર રહેલોછે અને એ ઇંદરીઓ શરીરને આધારે રહીછે અને એશરીર આબો બુરેશના વશીલાથી રહેલુછે કેમકે જોકબી શરીરને જોઇતો ખોરાક નહીમળેતો તેશરીર ઘશાઇ તથા તવાઇ જાએછે પણ દીલતો તે ખાલેકે બરહક નીઇઆદ મોહોબત અને તે માલેકુલ મુલકનાં દીદારનુ જમાલ જોવાથી તાજુ અને જીવતું રેહેછે તેહેને કાઇ શરીરની પઠંમ ખોરાકની દરકારનથી તેનેકો મેલવો શકેછે અનેરૂહાની મંજલગાહમા હજરત રૂહની પદીઆતીને હમશર થવાને લાએક થઈશકેછે એમછતા કોઇ મનુશ શરીરના પોશાણરૂપી ગફલતથી તેનુદીલ કહાંરી નેકીવગરનુ રેહેતો તેહમેશના દોજખ તથા કંમબખતીમો ગેરફતાર થઈજાએછે તેમાજોકે ઊપલી ગફલતીથી એ દુખદાયક બનાવ બનેછે તેછતાં બીચારો રૂહ અજાબને લાએક થાએછે તારે હજરત રૂહજેવો મોહોટા મરતબાનો હાકમ જેનેકી પશંદ નેકરાહાનો બતાવનાર ભલાઇનો ચાહાનાર અને શદીવ સુખનો

અપાવનાર શરીરના તથા તેમાહેલી શરવે ચીજોનો હાકમ બલકે પાદશાહ એક ગુનેહગાર બંધવાની માફક કેદની અથવા મેહેનત તથા શરમ ભરેલી શીજા ભોગવે અને શરીરજે તેહેનુ તાબેદાર બલકે એક હલકી પદવીનો ખીદમતગારછે તેની રક્ષકારીનેશારૂ અને તેનેવીશે શોક ઊપજાવનાર તેહેને ખુશકરવા શારૂ મનુશ જે બુધીપતા કેહેવાએછે તેહેવી પોતાની વરતણુક કરેતારે એદાશ કોહોનો ગણીએ જોકબી બારીકીથી તપાશીએચતો બેશક હજરતરૂહ બેગુનાહછે તે નફશે અમારેની શરકશીથી ગેરફતાંરીમો પડેછે એમછતાં જરતોશતી શાહેબોનું વલન જેટલુ નફ્શ તથા તનની તરફછે તેટલુતો નહીજ પણ તેહેનો દશમાહીશો બી હજરત રૂહની તરફ વલનહોએ એમજણાતુ નથી બલકે એ ટોલો બાતેનીને બીલકુલ છોડીને નરદમ જાહેરીને પકડી બેઠોછે જો કે પરથમ પાઆમો જાહેરી ની અગત અવશીઅ કરીનેછે તે કાંઈ અઇઓગછે એમ નથીજ તોપણ તેનીપાછળ બાતેની તરફ રજુથવું જોઇએ તેછોડીદીધાથી મંતકી લોકોને હીમલો લાવવાની જોગવાઈ મલીછે હમારી ખાતરીછેકે જરતોશતીઓનો કદીમ ઈઅજદાંપરશતાં રેવાજ બાબતમાજે જુની તવારીખો શાબેતી આપનાર તેશાહેબોને અનજાણી નથી પણ તેરેવાજ છુટીગએલો અને તેના શનદી દાખલાતારાજીમાં જવાંથી એશાહેબોએ હાથ નાએબો હોએ એમ ખુલીરીતે શાબેત થાએછે તારેહવે જરતોશતી આલેમો તથા અકાબર શાહેબોને કહીવાતની જરૂરછે તેવિશે ખુદ તેશાહેબોએજ પોતાના દીલથી ધારીલઇ તેબાબે ઘટતી યુકતી શોધી કહાડવી જોઇએ નહીતોપછે જેમતેઓની ઇછા.

ઉપરના ફકરાથી શાબેત થયુછે કે જોકબી દેહ નેકીવગરનુ હોએ તોતે શબબથી તે દોજખને પાતર થાએછે તારેહવે જોકબી એદેલ નેકીના વળગણપર હોએ તારે શુફળ આપેછે તેવીસે વાકફ થવુંજોઇએ તે એછેકે બેશક એદીલ નેકીના વલણ થી રૂહાની બેહેશતમો જઇશકે છે તેમા તફાવતનથી, તેબાબત ખોલાશે હકિકત નીચેના ફકરાવોથી

શાબેત થવાંનીછે તેથી આજગોએ મુખતેશર કરી પાછો એદીલ જોકબી તનપરવર ઈઆને જાહેરી ચીજોનો લોભીહોએ તારે શુ ફળઆપશે તે બાબત જરોવીચાર કરીએચતો એટલુજ નજર આવેછેકે જાહેરીચીજો ના કરતા બાતેની વલન બેશકકે ચડતુછે તારે એજાહેરી વલણઉપર અ બંડ આશુરદાના દીવસો ;કાહાડીનાખવા એ કેહેવી ચતુરાઇછે તેવીશે દરીઆફતકેરી બાતેની વલણીશે તજવીજ કરવાની જે અગતછે તેને બીન અગત દાખલ ગણી કાહાડીએ તોતેથી આપણી ચતુરાઇવીશે કેહે વું તોલ થસે તેનોવીચાર રાખવો જોઇએચ તે નહીરખાંએ તારે મંતકી લોકો હુમલો કરવાની જોગવાઇ લીએ તેમાકાંઇજ એબ દીશતુનથી

હવે જાહેરી વલણ ઉપરજે શરવ જાતીવાળા ઉતરી પડાછે તેમા જરતોશતી ટોલાનું વલનતો જાણે નીરધાર તથા નરદમ હોએ એમદીશે છે તારે એટોલાનુ હીત એઉતરતાં વલણ ઉપર કેમ કરીને વલગીગયુ હેવો પરશન જોકબી ઉતપન થાએ તોતેહેનો ઉતર એટલોજ ફકતથઈ શકે હેવોછે કે જાણેએલોકો તંનપરવરછે રૂહ પરવર નથી !તારેએઊતરથી તો એટોલાને મોહોટીશરમ પોહોચી જાએછે તારેએ ટોલાના મુબે લોકો એશરમભરેલી હાલતમોથી શાવાશતે મોકલા થવાનો ઉપાએ લ તાનથી હેવોશવાલ થાએ તારે તેના ઉતરમો બીજુકાઈ બોલીશકાએ હેવુ નથી મગર એટલુજકે જાહેરા વલનથી માતરે અંનશુરી શવરગની પરાપતી થઈશકે અથવા કબી એવલનમો જોકોઇ કરોયાશુધ નીકલેતો તે આતમીક શવરગ ને કાબેલ થઇશકે શીવાએજે તેથી ચડતીઆશા જેમુકતી વીશે તેતો તેમાંથી મલીશકે તેમનથી તેછતાં તનપરવરીની જાહે રી વલન ઉપર મોહ ચોટીગઓછે તે શાકારણથીછે તેનુ દુકુબઆન નીચેમુજબ.

જાહેરીવલણ એટલેજે તનપરવરી બાબત કહીઓજોની શંબીય થઇછે તે એ છે કે.

ખાવુ પીવુ પેહેરવુ ઓઢવું

બધરી છોકરાં બાગ બગીચા.
મેહેલ હવેલી ઝાડ શબજો મેવા.
ધતીઆદી ધતીઆદી ધતીઆદી.

અરે અરે જરતોશતી પીઆરા બાઇઓ ઉપલી બીના કેહેવીછે ને તેઉપરથી કેવા બેતાબને લાએક થઆછીએ તેકાંઈ છુપુરહુ નથી ખરૂછેકે ઉપલી ચીજોનો ભોગ ભોગવનાર અનશુરી બેહેશતના અધીપ તી કેહેવાએછે અનેએ બેહેશતના વશીલાથી બેશક કે કેટલાએક રૂહાની બેહેશતની ખુબીઓ મેલવવા લાએક અમલો કરેછે તેથી નીશચે છે કે તેવોને રૂહાની બેહેશત અલબતે મળીશકશે લેકીન તેથીકાઇ દુનીઆ ઝીતા અથવા આકેબતની ખુબી હાશલ થવાજેવુ તો થઇશકતુનથી કાં જે આતમગ્નાની યજદાંપરશતીના આધારથી જે અમુલ વશતુ રશતેગા રોની તેતો તેની ઝીરીઆ શીવાએ મલવાનીઆશા કોઈકાલે રહીશકેતેમ નથીજ ને તેમુજબ થવાનુપણ નથી તેવાત ખાતરીથી શમજીરાખવી જોઇએ પછેતો જેમ જેવોની મરજી.

જુવો શાહેબો ઉપલાં વશતુઓથી જેફલમલવાનુ તેવીશે જેટલી શાબેતીથઇ તેબશથાએ એટલી નથી શબબ વધારે ખાતરીને શારૂ થોરોબી જીબીના જાહેરકરવાનો આગના લઉછુ તેએછે કે ગ્નાની ઇઅજદાંપરશત શાહેબો ઉપલો ચીજોનો ઉપઇઓગ કરતા નથી તેનો શબબ એટલોજ છેકે એશાહેબોને ખાતરી છે કે અનશુરી ઇઆ રૂહાની બેહેશતથી કાંઇ જાવેદાનો રશતેગારોનુ મોહોટુ શુખ મળવાનુ નથી તેશબબથી તેવો એ ચીજો ઉપરથી પોતાનુ દીલ ઉઠાવી લીએછે જેથી તેનો વઇરાગ તથા તેઆગ થઈજાએછે તારેજ નીવરૂતીથી ઈઅજદાં પરશતી ઝીરોઆ કરીશકેછે કેજેથી જાવેદાની શુખની પરાપતી જેને મુકતી કહીએછીએ તેહેને લાએકથઈ શકેછે.

ઉપલા ફકરા ઉપર તાવીલની જરૂર તે એ છે કે ઇઅજદાંપરશતીના શેહેશવાર અને શીપેશાલાર બુજરગ શાહેબોજે જાહેરી વલણપર લઇ

જનારો વશતુઓનો તીઆગ કરેછે તેહેની બાશમતલબ એ છે કે કોઈ એક વખતન પુનકારણે એપેહેલો તથા તેમાંથી બીજો દરજો એટલેજે અનશુરી તથા રૂહાનીબેહેશતનુ શુખ હાશલ થાએછે તેની મુદત પુનીયના અનુકરમ પરમાણે હોએછે તે દરએક મુદત પુરી થવાથી એટલેજે તેશુ ખવીશેજે પુનીઅની પુજી તે ખરચાઈગઇ હઆને તેનોભોગ ભોગવી લીં ધોતાહૃ પાછા નવી પુજી મેલવવાનુ મુકામજેને આલમે ઉનશર કેહેછે તાંહાં વાસો લેવાને જરૂરપડેછે તેફરીથી નહી લેવા પડે એટલાશારૂ હઅજદાંપરશતીનો ખાશ મજહબછે તેઅખતીઆર કરી લીએછે કેજેથી પાછલી પુજીશલામત રહીને નવીદોલત તેમ કીધાથી જમા થઇશકેછે કાંઇ ઊપરલખેલા જાહેરી વલણવાલાવોની પઠમ ભોગ ભોગવતાનથી તારે તેમના પુનીઅની દોલતમા વરૂધી થાએ તેમાંકાંઇ તાજુબીનથી અને જારેકે દીનપરદીન એ શાહેબોના પુનની દોલત ઘણી વધીજા એછે એટલેજે મોહોટામા મોહોટી દોલત તેના એનુકરમ મુજબ જમાથ ઇશકે તેશાહેબ નજાતના દરજાને લાએકથઆઈએમ કેહેવાએછે.

હેવે જેશાહેબોકે અનુશુરી તથા રૂહાની જંત નુ સુખ ભોગવો લેવા ની ખાહેશમા રેહેછે તેશાહેબો એશુખ ભોગવતાં હેવા ગફલતમા પડી જાએછે કેપોતાની પુજી વાપરીનાખી બીલકુલ મોહોતાજ થઈજાએછે એટલુજ નહી પણ કોઇવખત કરજદાર થઈજાએછે એટલેજે પાપકરમમો ગેરફતાર થઇપડેછે જેથી તેવાને અનશુરિ દોજખમાં ગેરફતાર થવુપડેછે તે ઉપર દાનેશમંદ વાચનારા શાહેબોએ બારીકીથી ધીઆન આપી અનશુરી આલમના શુખનો વઇભવ થોડોથાએ અને રૂહાની આલમના વઇભ વ ઉપર હમેશાં ચીત રેહે હેવોબંદો બશત રાખવો જરૂરછે પછેતોજેમ મરજી મોબારક પશંદ કરેતેખરૂ.

ઉપલા ફકરાનુ શારાંશ એછે કે અનશુરી બેહેશતનુ શુખ રોતીપુ રૂવક ભોગવી બીજા પુણીઅની થાપણ જોડેતો તેની બરકતથી રૂહાની બેહેશતના શુખને લાએક થાએછે તે શુઅનો પુજી કાએમરાખી તેમાંવ

ધારો કરવાની મુકતીજે ઇઆજદાંપરશતી રશતો પકડવાથી થઇશકેછે કેજે થી મુકતી પરાપત થાએછે તેનેશારૂ ઉમેદવાર થવુ તેઉપર કોશીશ એટલે લક્ષ આપવો અને | રેઆજત ઉજલત તથા ખલવતનીશાથે કરવીજોઇએ તેની ઠેકાણે ફકત બાલક અવશથાની હેવાંની ખશલતો કાએમરાખી બેહેશત તથા જાવેદાની બેહેશતની આશા રાખીએતો અલબતે તેવાતને દાનાવલોકો બેજા કેહેશે એમ ખાતરીજેવું લાગેછે તેછતાં કોઇશાહેબની નોદરા નહીખુલે તો તેમની મુખતારીઅતછે તોપણ આએ વરકનોલખનાક અદના ફકીર કાંઇક બેહેશત તથા જાવેદાની બેહેશત વોશેશોરાર ખુલાશો પોતાની શકતી પરમાણે કરવાશારૂ દાંનાવ શાહેબોની પર વાનગી લીએછેતે.

એહ્કે બેહેશત એટલે શવરગ પછીતે શવરગ અનશુરી કીવા રૂહાનો જેહોએતે શમજવુ જોઇએ વળી બીજીરીતે બેહેસતનો અરથ હુવો થાએછેકે છોડ.

છોડ એશબદવીશે તાવીલ એટલે ટીકાની જરૂર જણાઇ તે એછેકે જાણે ખુદ એશબદ હોકમ કરેછે છોડ એટલેજે શંનશારની માઆછોડ કાંજે દુનીઆની લીપશા છોડેઆથીજ શવરગ મળશે જોકની એશીફલાં આલમની મમતા નહી છુટસેતો બેહેશતની ખુશીઓ હાશલ નહી થસે.

હવે આપરેતો જોઇએચકે બેહેશતે અંનસુરીનો જાએકો લેનારા તો શનશારી શુખ અતીઅંત ભોગવેછે પણ હેમા તેવોનો નફોનથી પણ અતીઘણુ નુકશાન જાણેતેવો જાંણીબુજી ખરીદ કરેછે અને હેવા ભોગીઆને રૂહાની બેહેશત વાશે ફાએદો મળશે એમનથી તોપછી જાવેદાની બેહેશત નો અરથજે મુકતીનોછે તેતો મળવી કઠણછે તેમા કાંઇજ શંધય નથી એમ ખાતરિથી જાણવુ અગર કોઇશખશ રૂહાનિકુજાવેદાની બેહેશતનિ ઊમેદરાખે તારેતો તેહેને લાજમછે કે અનશુરિ બેહેશતનો વઇભવ જોઇ વિચારિને બલકે નિચલી આલમનિ | માઆ

મમતા અને લીપશાછોડીને કરેતો અજબતે એશમેદમાં ફાયદરૂપ થાએ તેવીશે કાંઇ શકનથી વલી જાવેદાની રૂહાંનીકે અંનશુરી બેહુશતના શુખની પરાપતી ચાહાનારા ધણુંકરીને લોકોના દીલમાંતો આવે છે મગર દુનીઆની જાહેરી ચીજોનુ આકરશણ હેવું જોરાવરછે કે તપોતાની તરફ એકદમ ખેચીલીએછે તેથી તેમના દીલનીવાત પારપડતી નથી ને પાછળથી ધણુંકરીને તેવા પચતાવો ખાએછે પરંતુ તે કાંઇ ફાયદાએક નહી પણ નીશફળજેવું થઇપડેછે શબબ એજગાએ હરેક શખશે શાવચીત થઈ પોતાની વરતણુંક કરવી જરૂરછે તેની કીરીઆ ફકત શીરથી ફરમાઇ તથા નાફરમાઇનાં અમલો બજાવવામો આળશ ગફલત કે આંખ વીચામણ કરેનહી તેનીશાથે ખશુશન ઈરાંની શત. આબાદ આજાદ પેશદાદ તથા કયાંનીઓથીતે હજરત શાશાંની શેપાશીલોકોની રીતી શીવાએ બીજા તાએફા વાલાવોની રીતીપકડેનહી એટલેજે તેલોકની માફક જોગાઅભીઆશ વગેરે કીરીઆથી ઉપલા તરણે શુખોની પરાપતીશે આશારાખી મેહુનત કરેનહી કાંજે બુજરગોના નીરમાંન પરમાંણે જોગઅભીઆશથી આજગતમાં ફકત થોરીઘણી કરાંમત બતાવવાને શકતીવાંન થઇશકાએછે કાંઇ ઉપલા તરણે શુખોમાંથી કોઈબી શુખ તેથી મળીચકતુ નથી તેખાતરીથી જાણવું પછેતો જેમ જેવી મરજી.

જારે શવરગોનુ બઆન ઉપર આવીગયુ તારે હવે નરકોવીશે કાંઇક વીશતાર આપવો જોઇએ તેવીશે બુજરગ અને અકલમંદ શાહેબોની આગના આધીનથઇ કાંઈકિશાર બઆંન કરવાને કલમ પકડુછુ તે એ છે કે.

અંનશુરી દોજખ એટલેજે શરીરી દોજખ કે જેઆજગતમા મવાલીદે શલાશેની જાતીઓમાથી કોઇબી જાતની કાઆ એટલેજે કાળબુદ તન ઇઆને શરીર નુધારણ કરનાર કે જે હાલતમા ! તેહુને નાંહાંનાં અથવા મોહોટા પરકારના અનેક દુખોની પરાપતી થાએછે

તેહેને અનશુરી દોજખ તથા દોજખના અજાબ કરી નાંમ આએપાં છે.

વલી અનશુરી તથા રૂહાની બેહેશતોના દરજા જેમ ચડતા ઉતરતા છે તેમજ અનશુરી દોજખના દરજાબી ચડતા ઉતરતા છે તેથી દરએક દોજખની હદ પરમાંણે તે કાયાધારીને દુખની પરાપતી થાએછે એટલેજે કોઇનેઘણુંને કોઇનેથોડુ દુખ વેઠવું પડે છે તેનુ બઆન જોકબી વીગતશાથે કરીએતો હજરત વીરાફની કેતાબમોથી શઘલુ લઇએ તેછતાં વખતે કોઇન વું દુખ વધારવુંપડે એમછે તેથી ફકત એબુજરગની કેતાબ મો એબાબે વાંચો ધીઆન આપવાનેજ ભલાંમણુ કરૂછુ.

પરંતુ એભલામણુમો એક મોહોટી અડચણ આવીપડીછે તે એછે કે એ નાંમવર હજરતના શખુનો ની મકશદ જેરીતે શમજવી તથા શમજાવવી જોઇએ તેમુજબ થએલુ આએ નાકશ કંમઅકલના એઆલમો આંવતુનથી તેથી બેહદ દીલગીરછેઉ બલકે તેબાબતમો હાલ તુરત હાથ નાખવાને મુનાશબ જણાતુ નથી એમકરતાં જોકબી કોઇ શોકીન શાહેબને તેવીશે ખાહેશ થશેતો તેવાની ખીદમત દીલોજાનથી બજાવવા તઇઆર થઇશ તોપણ હાલોઅન એટલીતો જરૂર જણાએછેકે એબાબતમો જેરીતે જરતોશતી ટોલાના શાહેબો શમજેછે તેઉપર હરેક ધરમ નઃ મંતફી શાહેબો ખુલીરીતે હશીકરેછે તે આએ નાકેશથી કોઇતરે શહન થઇશકતુ નથી મગર જાએ લાચારગી જોઇ ખાંમુશી શીવાએ બીજો એલાજ લેતોનથી તોપણ જરા શુચના કરવાની અગત લઉછુકે ધરમ શંમધી હરેક વાકીઅનો અરથ તેના મુળ હેતુ ઉપર ચોકશાઇથી તથા બારીથીકી ધીઆન આપીને કરવામો આવેતો ઘણુ નેકછે કે કોઇથી મુજાહેમત થઇશકેનહી.

આજગાએ બીજીએક અગતની બાબતશર આએ કમતરને બેશખુન બોલવાની ફરજ થાએછે તે એ છે કે જરતોશતી બાશેઆંમ શાહેબોને કોઇ પુછેકે.

અશોરોઆન અશોફ્રોહર અને અસો ફુલ મુકતાત.

એતરણ શબદોનો અરથ શુથાએછે તોહરકોઈ શાહેબ એટલુજ જ ણાવેછે કે ફુલે જરતોશતી ફરમા બરદારના ગુજરવાપછે એતરણ નામ થી ઇઆદ કરેછે એટલેજે એતરણે શબદોનો અરથ શરવે મરનારના આતમાનો એકશરઓ થાએછે શાથીકે શરવે મરનારોની ઇઆદ એતર ણ નામ શીવાએ બીજા કોઇબીનામે ઇઆદકરવાનો ચાલ નથી જારેકે એમજછે તારે એતરણે શબદોનો તેહેતેલફ્જી ઇઆ મોરાદી અરથ કરીએતો નીચેપરમાણે થાએછે.

૧ અશોરોઆન એટલે પવીતર આતમા.

૧ અશો ફ્રોહર એટલે પવીતર. * * =

૧ મુકતાત એટલે મુકતી પામેલા આતમા

હવે આએ નાકશ બેઅકલ ફકીરને એક મોહોટો અંદીશો ઉપજે છે કે જારે ઉપલાજ નામોથી શરવે મરનાર જરતોશતીઓની ઇઆદ કરવામો આવેતારે હેમાથી બેહેશતી દોજખી કે મુકતીવાલા જુદાપડી શકતા નથી અને એ મરનારાવોમા બેશકકે તરણે પરકારના માણશો તો હોવાંજ જોઇએ એમછતાં તરણેની ઇઆદ એકશરએ નાંમે તથા દરજેથાએ તોઅલબત ભુલભરેલુ ગણાએ.

એ અંદેશો દુરકરવા તથા શીવાએ જેકાંઇ આએ નાકેશુલ અક લના જાણવામોકે તે જાહેરમો લાવવાના હેતુથી જેઉદીઓગ કીધોહતો તેમા નીશફળથવાથી એ અગતની બાબતને આએ શાદા ચીતરમો શ માશ કરવાનુ મોકુફ રાખેલુછતાં આએ મેહેલ બેહેશત દોજખ તથા મુકતીનો આવીપડેઓ તેથી નાચાર જરા ઇશારાદાખલ એટલા વાશતે લોપડીકે મબાંદા કોઇ જુદદીન ઇઆહમદીન એઅગતની બાબતમો શવા લ કરેકે જારે એક હાથપર શરવે ગુજરેલા જરતોશતીઓને તમેએકજ દરજો આપો અને બીજા હાથપર દોજખ બેહેશત અને જાવી દાની બેહેશતના જુદા નામથી જુદા દરજા શમજો તારેતો એજેવી

બાશીમુલ બીજીનહી કેહેવાએ કાંજે શરવે ગુજરેલા રવાનોને જેપરમાણે તમે આરાધોય તેમાથીતો તેમના જુદા આંતરા પડતા નથી તેનીશાથે હજરત પેગમબર કે હજારાં હજાર આફ્રીન તેહુની જાવેદાની તથા અબ દુલઆબાદ બરકરારી મોબારક નાંમનીશાન ઉપર કે તે બુજરગ શાહેબ પોતાના ખાશ ફરમાનમો હરેક જરતોશતી ને ફરમાવેછે કેતમારી કેરદાર મુજબ તમોને બેહેશત દોજખકે જાવેદાની બેહેશત મલશે તેઉપર ધકી ન રાખીએતાં એકશરખા નામ તથા. દરજાથી શરવે ગુજરેલા જરતોશતી રોઆનોની આરાધના કરવી બેમુનાશબ ઠરેછે તેઉપર દાનાવ જરતોશ તી શાહેબો બેશકછે કેપોતાનુ ધીઆન બારીકીથી આપશે હેવી ખાતરીછે તેથી હાલ એટલેથીજ એબાબત બંધકરૂંછું.

હવે ઊપલી બાબત આએ મેહેલપર જોડીલેવાની ખાશમતલબ આ એ બાબાંજ ફકીરની જંનત જહનુમ તથા જંનતુલ માવાના જુદાજુદાદર જા હરેક કોમના બુજરગ પેગમબરે તથા માહાપુરૂશોએ ઠરાએવાછે તેજ માતરે શાબેત કરવાની હતી તેથઇચુકીછે તેછતાં જોકે એ અગતની બાબત લાંબી ટીકાવીશે જાણે તલબગાર હોએ એમ ખુલુ નજર આવેછે તોપણ હાલ તેવીસે વધારે બોલવાં કરતા ખામોશી પકડવી મુનાશબ જ ણાએછે તેથી એબાબત અધુરીમેલી આગળ મુદાઉપર ઉતરવાની રજા લઊંછું.

હવે ઉપલા ફકરાઓથીં જાણે દુનીઆ તથા આખેરતની ઓળખ શંપુરણ રીતેતો નહી તોપણ શેહેજ ઓલખતો થઇચુકી એમ કેહેવા ને કાંઇ બાધક નથી તેછતાં બીજીરીતે જરાવધારે પેછાન થવાશારૂ ની ચેલએલા થોરા ફકરાવો દાખલ કરૂછેઊ તેઉપર મ્હાની વાંચનારા શાહેબો એ શારીપઠે ગોર કરવો જોઇએ તે એ છે કે.

ઉપર કહેલી બંધે ઓળખનો પાઓ ધરમ ઉપરછે તેથી હરેક શ-ખશની ફરજછેકે પોતાના' શવધરમની નીતીથી વાકફ થઇ તેમુજબ પોતાની વીરતી વરતણુક કરેતો અલબતે એ ઓલખ જેવીજોઇએ

તેવી થઈશકે હેમા કાંઈજ શંધય નથી તેછતાં શંનશારીલોકો શંનશારનીમા આમો લબ્દ થઈ ધરમનીતી બાજુપર મેલીઅનીતી ભરેલા વરતકે જેવોથી મનાઈ થએલી તેકરવાને હેવા વલગીપડેછે કે જેવી નીતી નીવાત કોઈકાલે શવપનામાંપણ આવોશકે નહી એજગો નાચારી તથા નાઉમેદી ભરેલીછે પણ એધરમ નીતી હેવીભલીછે કે ગમેહેવો કોઈશખ્ત ફતરજેવાં હઈડાનોહોએ તેહેને પણ ભલાઈથી નરમ કરેછે એટલેજે ધરમ હેવોએક ચાતુર ગુરૂછે કે તેમાહાલાની મોહોટા ગુરૂઓને પેગંબરોની મોબારક તાલીમથી તઈઆર થઓછે તેથી જરતોશતી લોકો તેપેહેલી શીડીના ધરમને આજુરફર કરીને કેહેછે ઈઝલામી શાહેબો શરઈઅત કરીને બોલછે અને હીદુલોકો એ શતવ ગુણના નામથી શતવીક ધરમ હેવુંનામ આએછે તેહેની નીતીભરેલા કાએદા હોકમો મનાઈઓ અનીશ્ચણીછે તેમાતેના મુળ ૭ પારશીઓમા શથાપન કરવામો આએવાછે તેનીવીગત આગળ આવશે.

પારશી લોકો હેવા જોરાવર ધરમલોભી કેહેવ આછે કે ઈશલામીઓ બીજીશીડી ને તરીકત હેવુજુદુનાંમ આપેછે તેબીજીશીડીની શીડીઆ પારશીલોકો પેહેલીશીડીમાજ આટોપી લેતાહતા અને તીજીથી પાંચમીશીડીશુધી જેને ઈશલામી શાહેબો હકીકત મારેફત તથા વેહેદત કરીને નામઆએપાછે તેતરણે શીડીઓના દરોબશત કાંમ તથા અમલ પારશીલોકો પોતાની બીજી અથવા ચડતાશીડી ઈઅજદાંપરશતીને નાંમે આળખાવી પરથમ દુનીઆ તથા આખેરતને પછે પોતે પોતાને તથા ખોદાવદાન ખોદાએતાલાની કુલ પેદાએશને અને તેપછી તેમાલેકે મુખતારનીજાતે મુતલકને ઓળખી હજરત ફરેશતાઓની શકતી તથા મરતબાથી વધાજતા હતા.

એજોતાં ખુલ્લુ નજર આવેછેકે કદીમ પારશીલોકો એબાદત બંદગીનાં કવતથી પોતાના દીલને ખરાબ ગુણેથી બંચાવી શારા ગુણોથી દેલની શફાઈ કરીને હરેક મામલામા નેકીના શરદાર કેહેવાતા એટલુંજ નહી

પણ અવલથીતે આખરશુધી જાહેર તથા બાતેનના દરજ્જા ઘટતીરીતે મેળવી શકતાહતા એમછતાં હાલજમાને એટલે કેહેવા કમનશીબ થઇપડેઓછે કેહજીશુધી તેમની ઇમાનદારી તથા તેમની નઈઅત શાબુતછતાં ઘોરાક લફંગા ડાંડગાઓની અનીતાયી આબોટાલા નાંમોશીમો પડેઓછે અને પોહોચેલા મંતકી શાહેમોનાં અંનહીતથી બદનામ થાઓછે તેજોઈ કોઇબી લાગવલગીઆ શહેમો મેદાન પડીને એનામોશી મોથી પોતે મોકલા થતા નહી ને બીજાવોનો બંચાવ કરતાનથી તેથી આએહેચ મદાંન ભારીં દીલગીગીશાથે શરમીનદા થાઓછે તેથી ઉમેદછેકે હવે લાગવલગનાશાહેમો પોતાનુજોર તથા જોહર બતાવવાને બેશકછેકે ચુકશેનહી તેમજ બીજાહાથપર એમપણ જણાઇઆવે છેકે એશાહેમો પોતાના હરીફોનો મુકાબલોતો કરતાંજ કંરશે પણ વખતે કોઇએક નીચાણ ઉપર પાંણીનો બવાશ પકડવાનેતો ભાએગેજ આચકો પડશે બેર જોઇએ "શબ આબીશતંનશત ચેમીજાએદ" એટલેજે રાતરી પુરેદીવશેછે તેશુજણુછે તેજોઇશુ.

ખરૂછેકે જરતોશતી અંનજુંમનમાં ઇઅજદાંપરશતી મારગ નાપીદીદ થએલો પાછો ઉઘાડવાની મેહેનત જેઆએ વરકોમાંથી ખુલોપડેછે તેથી હેવા લખનાર કલંદર દરવીશને જેજે રંજીશાઇનુ ડરાંમનુ મોહોડુજોવું પડશે તેમાથી બચાવોલેનાર તે માલેકે મુખતાર કોઈબી ઇનશાશી મદદગારને અલબતે નીમીચુકેઓહશે તેનોઉમેદવારથઇ મકશદઉપર આવે છે કે.

હજરત પેગમબર શાહેબે જેપોતાનો આજુરફર મજહબ જંદેકેહમો આએપોછે તેબેશકકે હેવાનીઅત તથા તુફુલીઅતના બવાશ શુધારવા તથા તેપાકજાતે બરહકની કુલેપેદાએશની મારેફત નેકીજેછે અનેએ ધોરીરસ્તો હેવા પાકાપાંઆણીપરછેકે તેની મદદથી કોઇબીશખશ તેમા પાશથાએ તોઆગળ ચડતોશીડીએ પોહોચવાને વીલંબ નહીલાગે મગર અફ્શોશકે એછોકરાંવોમે તેમની બુઢીમાતાએ એટલેજે દુનીઆ એ પોતા

ના દુદનોજે મીઠાશદાંતે લગાડોછે તેથી તોઓમર એકબીજાને છોડવા ચાહતા નથી નીશચેછે કે તેહેની લેજત અને જાહેરી વલન પર એચીજ નારે શનશારી રંગભોગ હેવો અમલે કરેછે કેજેથી એહોકરાવો કેવળ તેહેની નોજવાંન ધમક ચમકના કટાક્ષ નઇનોથી ઘાહેલથઇ પડેઆછે બલકે તેહેની મોજ મઝામાં અને તેહેના નાજ અદાઓ મરત તેલ ચકચુર થઇગઆછે જેથી તેવોની આંખોપર લોકોગાનો પરદો શખત જોરથી પડેઓ હોએ એમખુલુદીશેછે શાંથીકે કોઈ કોઇ વખત જારે એમરજનુ જોર નરમમડેછે તારે ખુદ પોતાનીમેલે પોતાંની બેતદબીરીથી એમરજની ઉતપંતીનીશે કબુલ કરેછે પણ તેવાત થોરાજ વખતમાં ભુલીજઈ પાછાજારે તેહેની જેહેરી બાલારૂપી પલકોનો વરશાદ વરશેછે તારે તેથી તેવોની આંખો નરદમ ફુટીજાએછે હેવોરીતે તેહેના અગણીત ફાંદા ફાંશી હેડ બેડીઅને હાથ કલીઓના ગીરેપડવાથી જેશીરફ હેવાંનપણુછે તેહેને ઇનશાંનીઅતનુ શરફ શમજેછે તેથી જાંહાંશુધી એ શતરૂવોનો નાશકરો એનહી જાંહાંશુધી એ રાહાજનોને પકડી કેદકરશોએનહી તાંહાંશુધી ઉપલોપડદો ખોશેનહી આંખોનો શખત મરજમટીનેરોશનીનુ જોરમલેનહી વાશતે ઓનેકભાઇઓ વીચારકરોકે એકએઆનમો બેતલવારો કોઇબી આકોલ રાખીનથી અને રાખવાની યુકતી પેદા કીધીનથી વાશતે ધરમની પેહેલી શીડીજે આજુરફર મજહબની તેતોશીરફતમારાં દીલ જીગર તથા હઇઆનાં કાલારંગનો ચીકટ કાંટ જેબાળકપણાંમા હેવાની તથા શેતાનીખવાશોના જોરથી પેદાથાએછે તેશાફકરી ફકત ઈઅજદાંન બુજરગની કુલ પેદાએશોની ઉતપંતી તથા નાશવંતી વીશે શમજ તથા પેછાંન લેવાનીશે તથા તેશરવેની મારેફત મેલનવાવીસેછે તેમુજબ જલદીથા અમલકરશોને તેવોશેના પરીક્ષાઆપી ચડતા વરગમો જવાનો લોભ દેખાડવા માંડશોતોતેથી દરજે દરજે પાએરીઓ વધવાથી જાવેદાની બેહેશતના શુખનેલાએક થશો હેમાકાંઇજ વાંધાશરખુ લાગતુ નથી તેઉપર અંતઃકરણથી ધીઆન આપશોતો તમારૂ બેહેતર બંધેજાંહાંનમો થઈશકશે

તેશતીઆ કરી માંનજો નહીતોપછે જેમ તમારી મરજી.

જોકબી તમો શાહેબોનું હેવુજમત હોએકે એક મેઆનમો બેતલ
બારો રહીશકેછે અથવા રેહેવાજેવી ખાતરીજાએક શાબેતીછે તારેતો
જે તોહોમતના જેહરી ખંજરો આપણા કયાની લોહીની ચાશની
કરેછે તેહુનાં કાંઇ ઉપાએ શોધીકાહાડો.

ખરૂછેકે એઉપાએ ઇઆજદાંપરશતી વરતણુક શીવાએ બીજીસેકડો
હીકમતોથી થઇશકે હેવાનથી વાશતે એજગાએ ગફલત ખવાડનારોવર
ગ અભીમાંન છોડીદઇ રહાનીબેહેશતનો દરજો પેહેલો મેળવવાંની કોશી
શ કરો તારબાદ જાવેદાની બેહેશતનેવીશે ઇઆજદાંપરશતો ઊપર
ચીતલગાડો ને જાહેરીચીજોપર વલણ આપનારી લેજત ઉપરથી દીલ
ઉતારોનાખોં કાજે એ લેજતોવીશે તપેશવર લોકોએ નીચેની વીગતમુજ
બ આપણને શમજપાડીછે તેએહુવી ખુબીરીતે આપણા દીલને અનહીત
કરેછેકે તેવીશે એક નાદાંનબબી લોભકરેનહી તોપછી દાંનાંલોકે કેમકરી
ને એલોભમા પડીરેહેવાનુ પશંદકરે બેર જેકાંઇ કુદરતી બનાવ હોએતે-
ની આંગલતો નાચારીછે પણ કોશીશથી પોતે પોતાની બેહેતરીવીસે શરવે
નાહાના મોહોટાએ તપાંશકરવાનો અગતછે તેનહીથાએ તારેતો જરૂરછે
કે દાનાં લોકોની લીશમોથી જુદુથવુને પોતાના કદીમ બુજરગોના
વારશીક હકઉપરથી હાથ ઉઠાંવી ઇઆજદાપરશતછીએ હેવાદાવો છોડી
દેવો જોઇએ કારણકે જેહુમલા થઆછે તેએ દાવાના કારણેકરી થઆ
છે તારે દાનાઇમા નામરાખવું નેકાંમ નાદાનીનાં કરવા તેકાંઇ અકલ
પશંદ કેહેવાતુનથી.

તપેશવર લોકોએજે દુનીઆની લીજતોના નામઆએબછે તેમાતરે
આજગાએ દેખાટવાની અગત શમજુછુ તેનીચેમુજબછે.

લજજાતે દુનીઅવી એટલે શંનશારીમજે અથવા મીજાજી
લજતબી કેહેછે.

લજજાતે જીશમાંની એટલેજે શરીરનું પોશણકરનારી મઝે.

લજ્જાતે નફશાંની મંનને તરૂપતી આપનારી મજે.

વાચનારા નેક શાહેબો વાંચી ખાંતરીછેકે તેવો પોતાની નીરમળ તથા તેજ બુધી બળથી જોઇલેશેકે એ લજતો ધરમી લોકોને કેહેવી એ બગાડનારીછે તેનીશાથે પારશી ફીરકો ઉપલી લીજતોમો આલાઅદના શહીત કેહેવા ડુબીગઓછે બલકે અદનાંકરતાં આલાશાહેબો વધારે ઊંડાં પાણીના વમળમો જઇપડેઆ છે તેથી બેહદદીલગીરી થવાજેવું થઇપડેછેકે અને શઉથી વધારે દુખતો બીજુથઇપડેઉછે કે એચુકને શુધારવાનો હક તેમના પુજણીક લોકોનોછે તેઉકાંણે તેવાપોતે તેમનાંકરતાં વધારે વઇભવી તથા વઇભોગી થઇ પડેલા ખુલીરીતે હાલતાં ચાલતાં આપણી નજરે પડેછે જેથી એનાશવંતી લજતોનો નાશથવો જોઇએ તેહેને બદલે દીનપરદીન તેહેની વરધી નજર આવેછે કેજેથી ઇઅજદાંપરશતી પરહેજગારીના ઝાડો મુળીઆં શુધાં દુનીઆની શપાટી ઉપરથી ઉખડીગઆ અને તેહેના બીજ બલીજલીને રાખ થઇગઆછે તેઇનશાફનાં તરાજુની મારફત શાફ ખુલુ દેખાઇ આવેછે તેથી આએ વરકનવીશ આજેજનુમત એછેકે પારકા અથવા પોતીકાવો તરફથી એબાબે ટીકારૂપી તમાચાવાગે તેપેહેલા આપરે દાનાવમો બીને શાવાશતે તેહેનુતોલ નહીકરીએ — અલબત કરવું જરૂરછે પછીતો જેમજે શાહેબની મરજી મોબારક.

એકમેઆનમો મેતલવારોવીશે જે ફકરો આવીગઓછે તેવીશે બીજા શબદોમો ફરીથી વાચવાની તશદી આપુછુકે જોએમજ હોતતો પેગમબર શાહેબ પરથમતો બેદફતરો કરતનહી અનેતે પેહેલા ઇઅજદાંતાલા પોતાની કામેલ કુદરતથી મનુશજાતીને મુળથીજ ઇઅજદાંપરશતીના ગ્નાનશાથે જનમઆપતે મગર એબંધે બાબતોથી શાફશાબેત થાએછેકે તેમુખતાર માલેકનો ઇરાદો પાએરી દરપાએરીં વધારવાનોહતો તેથી તેઇરાંદાની તાબેદારી પેગમબર શાહેબેકરી નેતેનાકાએદા બાંધીઆએપા તેછતાંકબી જરતોશતી આલેમો શખુનપરવરી કરેતો તેમનેશર જોખમ

તથા જવાબદારીછે તેથી આએ નાકશ કલમકશ વધારે હાથનાખવાને ખુશીનથી કાંજે ખાતરીછેકે દાનાવ શાહેબો એજગાએ અગતજોગ-ધીઆન આપવાને ચુકશેનહી પછેતોજેમ તેશાહેબોના વીચાર.

આજગાએ એકશાદો વીચાર ઉતપનથાએછેકે યજદાંપરશતીનો મારગ નાબુદકરી ફકત આજુરફર મજહબનો આધારપકડી બેશવાનુ કારણ શુથઈહશે તારે તેહુના વળતાવીચારમા એમજણાએછેકે ઇઅજદાંપરશતીનોહક ફકત બાશલોકોનોહતો કેજેલોકો જાતી તથાં શેફાતી પર કરણોમા માહીયતગારહોએ લેકીન શેફાતી કરતાં જાતી પીછાનતમા વધારે કશટી પોહોચેછે શાથીકે દુનીઆદારી છોડવીપડેછે તેશબબથી કંટાલી બાધો હોએ કાંજે શેફાતીમા મેહેનતનાહી અનેવલી દુનીઆની મોજ મઝા કાયેમ રહીશકેછે તેથી દુનીઆદારી પકડીલઇ યજદાંપરશતીનો મારગ જાણીબુજી છોડીદીધોહોએ એમશાફ શાબેતથઇજાએછે કાંજે કેહેજંદમા ઇઅજદાંપરશતી બાબતના કેટલાક ઇશારા આવેલાંછે તવીશે જોકે કેહેજંદના વહીઆલોકો શમજીશકેછે તોપણ તેવો લાઇલાજ થઇપડેઆહોએ એમકહીશકાએછે શાથીકે લાંબીમુદતથઇ એકમેઆનમા બેતલવારોનો વહીવટછે એટલેજે શેફાતીઆજોને ઓલખવા શમજવાનો મારગજે આજુરફર મજહબ તથા વેપાકજાતે બરહકની ઓળખ તથા શમજણો મેલવવાનો ઇઅજદાંપરશતી મજહબએબંધે અમલો ફકત આજુરફરમજહબના પેટામા શમાએલાછે એમ ગોઠવણ કીધીહોએ એમ જણાએછે કારણકે હેવીગોઠવણ નહીકરવામાઆવી હોતતો બેશકછેકે મેહેજંદમાં શમાશલીધેલો ઇઅજદાંપરશતી મારગ નાબુદ નહીથતે અને ઘણુંકરીને કેટલાક હુજતી આકેલો શખુનપરવરીનેવાશતે આજુરફર મજહબ બંધે બાબતોનેવાશતે કીફાએતછે હેવીજેજીદ તથા બેહેશકરેછે તેમની દાંનાઇ અનુશાઇના તથા તેવો કેટલેદરજે જરતોશતી ધરમનીતીઉપર કેહેવીરીતે શા-બેત કદમછે તેહુના વખાણ કેમકરીને શંપુરણરીતે થઇશકે.

બરછેકે આએકુરદીઉ એનામવરશાહેબોની તારીફ તોશીફનેવાશતે

નથી મગર મતલબ —માતરે યઅજદાંપરશતી કદીમ મજહબને શાબેત કરવાનેછે લેકીન હરકત એટલીજછેકે લાંબીમુદતથઈ એલોકોએ જે દુનીઆદારી દુનીઆતલબી તનપરવરી તથા નફશપરશતીમો ગુજરાન કીધુંછે તેછોડવું એશાહેબોને ભારીપડીગયુંછે અને બેશકકે ભારીપડવાજેવુંછે લેકીન જારેકે જેહેરી ખંજરોનો મારપડવા લાગોતારે અલબત લાજમછેકે શબ્બુનપરવરી ફોકટનીછોડી દઇ એ બાશધરમનો વારશીક રેવાજ પાંછો બરપાકરવાની કોશીશ તજવીજ એકદીलीथी કરીએ અને દુનીઆની બોટીમાઆધારીं રીવાજ ધીમેધીમે છોડીને આગળ વધવુંજોઇએ.

જોકે એમુજબ કરતાંએકતોશરમ પોહોચેછે બીજુ રેઆજતની મેહેનત લેવીપડેછે તીજુ દુનીઆદારોની તરણેજાતીની લીજતોનો તીઆગકરવો પડેછે ચોથુહલાલ રોજીખાવાની જરૂરપડેછે પાંચમુ હઠીલાપણું છોડીને શરવને એકશાં ગણવું પડેછે તેનીશાથે મોહોટી મુશકેલી હરાંમ ખોરાક છોડવાવીશેછે તેથી ઘણુંકરીને આડા ફંટાએછે નેજેમ જેને ભાવેચ્યા તથા ફાવેચ્યતેમ પોતાની દાનાઇ ખરચકરેછે તેશઘલુ શહનકરતાંબી કાંઇ પર કહેલા ખંજરી જખમોનાં મરહમ શોધતા નથી ને બેશકકે એજખમનીદવા યઅજદાંપરશતાં શીવાએ બીજીનથી તોપણ તેજખમો રૂઝ વગરના દુખ ઉપજાવેછે તેનુ શોશનકરેછે પણ આએ બેમુલો મરહંમ ચોપડીરૂઝ લાવવાને રાજી થતાનથી એકેહુવી હશવાજેવી વાતછે.

બેર શારાંશતો એટલુજછેકે યઅજદાંપરશતીમા હરાંમ ખોરાકથી શીકમપરવરી. યઇશકેનહી ઉપર લખેઆશીવાએ બાજા કેટલાક કાએદાવોનો બરહોકમ અમલ કરવામો ફકીરોની માફક શબર શંતોશ કરવો પડે તેનહીથઇશકે એટલાશાર આંમલોકોનાશાથે જોડાઇરેહેવાની મમતકરેછે ને શેહુલા મારગમા જોડાઇ રેહેવાથી જેતોરઅંદાજીથાએચ તેનોકાંઇ પરવા થતીનથી તેનીશચે નાખુશી ઉપજાવનારી હરકતછે ; તેહરકાત યઅજદાં શાંહેબકાંઇ ગેબી હીકમતથી દુરકરે રેહેનુમાઇકરે અને ઉપલા

જેહેરી જખમોથી એનેક લોકોનો બંચાવકરે.

આજગાએ કબી કોઈ શાહેબ હેવીદલીલ લાવેકે તુમે શીતરે•
ખાતરીકીધીકે એનેકટોલાના શરવે શાહેબો એકશરખીરીતે ઉપરમુજબ ઇઅ
જદાંપરશતી રેવાજ તાજોકરવાશારૂ નારાજછે તોતેહેનો સેહેલો અને
જીવતો દાખલો એકજછે ને તેઘણો મોતેબર તથા બશથાએ હેવોછેકે
આંજલાખીમુદતથઇ દાંનાવ હરીફોએજે હુમલો કીધેલો તેવીસે કોઇબી
શાહેબે ઘટતુઅને લાએક ધીઆનઆપી પોતાના અમલો શુધારેઆ
નથી તે દેખીતુછે બલકે એહુમલો જીવતો હઆતછે નેતેમાથી કડવાફળ
આપવાની વકી દીનપરદીન વધતી જાએછે તેછતાં ખામુશથઇ બેપરવા
ઇ કરીને પોતાના શવધરમને ટેકો આપવાને બદલે તેનાંઉપરથી મમતા
કમથતાંહોએ એહેવા ખાતરી થતીંજાએછે શબબ એબાબે વધારે બોલ
વાનો કાઇજરૂરનથી.

હવે ગઇગુજરી વાતપર દરગુજર કરવો અને આએનદે કાંઇ ફાએ
દો પોહોચે હેવી યુકતી કરવીજોઇએ તેએજછે કે ઇઅજદાંપરશતો માંરગવીસે
શારવકોઇને વાકફગારીમલે અને તેતરફ કોઇબી નેકજરતોશતી શાહેબ
નુ ધીઆનલાગે ને જેહેરી જખમરૂપી હુમલામાથી મોકલાથવાએ હેવાઈલા
જ પકડવા જોઇએ તેમાં મુખીઅઇલાજ એછેકે એબુજરગટોલો રફતે રફતે
તનપરવરોના હરામ અમલોના મરજથી શાફથવાની પેરવીકરેનહી
તાંહાંશુધી એકદીમ રેવાજ તેવોમા પેવશથાએ એમ શંભવતુનથી પછેતો
ઇઅજદાંકાદર ગેબથી એશાહુઓને બખશીશ કરેતોતેનો બુજરગીને નજદી
ક કાઇભારીનથી બેશકકે બારાંનથીતેમ નહીથઇશકે એમપણનથી કારણકે
હજીતેશાહેબે બરહકની બખશીશ હદથી જીઆદેછેકે આદવાઈનુ મુજર
બ પડીકુ ઉપરલખેલા મરજને શાફકરવાશારૂ જાણેગેબોહીકમતથી અને
હકીમે મુતલકની મોજજાજેવી નાદેર ઇઆરી એકઅદના શખશને કી
ધીછે વાશતે ખાતરીછેકે એગુણગારી દવાઈ કોઇબી ગુણીજન વાપર
શેતો તેનો સેતારો રોશનથઆ:વીના! નહીરેહેશે એમએકીન થાએછે ને

આશાકેકે એએકીન અખતીઆર કરનારા શાહેબો તેનુ ફાએદાભરેલુ ફળમેળવવામો પેહેલા વરગના પેહેલા નમબરની માફક માનવંત થશે.

આએ મનુશયોનીમો જનમ લેનારા કુલે બંદેઓહાને તેમાબ શુશકરીનેજરતોશતી ટોલાના બારાલેકોકઉપર ફરજછેકે જાની તથા શેફા તીબાબતોવોશે માહીઆતગારી મેલવી તેના લાભથી બેનશીબ નહી રેહે તેહેનીશમજણનેશારૂ આગલા ફકરાવોમો જે તેનીશીડીઓના નાંમતથા શંખીઆ બતાવીછે તેહેના અરથનો ટુકશાર નીચેપરગટ કરવાની રજાલઈ દાનાવ બુજરગોને તેઉપર ધોઆન આપવાની ભલાંમણ કરછુકે એઅરથોની ખુબીઓનો લાભલેવામો પછાતનહીપડવું.

૧ શરેઅત એટલે આજુરફર મારગ હેમાં શેફાતીશરવે ચીજોની ઓલખ થવાશારૂ ઈઆદ થાએછે.

૨ તરીકત હેમાં કેટલીએક તરેની દુનીઆદારી તરક કરવાનો તથા આજુરફર માહેલા કેટલાક કરમાનો જારીરાખવાનો અમલ કરવોપડેછે.

૩ હકીકત ૪ મારેફત ૫ વેહેદત—હેમા જાતે મુતલકની ઓલખ તથા નજદીકી થાએછે કે જેની બરકતથી રશતેગારીનો દરજો હાંશલ થાએછે.

એશીવાએ બુજરગ ઉલમા લોકોએ ઉપલી શીડીઓના મુકામ તથા મરાતેબ ના નાંમો નીશરે બીજીરીતે ટુકાંમાંજે કીધીછે તેઆજગાએ જોડીલેવા ઉપઓગીઅ જણાયુ શબબ તેનીવોગત નીચેમુજબ.

૧ થરઈઅત–એટલે જેદુનીઆના લોકોશાથે એકમળતારેહેવું અને તેહનાજબાની અમલો કે જે ફકત કેહેણીદાખલ ગણાએછે ને તેકેહેણી પરમાણે રેહેણી રાખીશકાતી નથી બલકે ઘેલાગાડા થઈને અથવા જાણીબુજીને ઈઆજંજાળનુ બહાંનુ લાવીને કેહેણી પરમાણે રેહેણી રાખતાનથી એ મુકામનો મરાતેબ ઝાડના ડાલ તથા પાતરાને તોલેછે.

૨ તરીકત— એટલે જેદીલનીશાયે અથવા દીલથી જે અમલા કરવામા આવેછે કે જેમાં કાંઈક કેહેણી મુજબ રેહેણી રાખી શકેછે અને દુની આની જંજાળો ધીમે ધીમે વેગલીકરતાં જાએછે મગર શરઈઅતના કેટલાક અમલશાથે જોડાએલા રેહેછે=એ મંનજલનો મરતબો ઝાડના ફુલપરમાણે ગણવામા આએવોછે.

૩ હકીકત-- ઈઅજદાંતાલાની તરફ રજુથઈ અમલ કરવામા આવેછે તેથી આગલી બંધેશીડીના અમલો બીલકુલ છુટી જાએછે તોપણ પાછલા વખતના કેટલાક શાલેકો એબંધે મનજલોના વીભાગી તરીકે પોતાના અમલો બજાવો ગઆછે મગર તેરેવાજ જઈઅદ શાલેકોને નજદીક જરા નાપશંદછે કાંજે હકીકત ની બુજરગ મનજલ શાથે ઉતરતા મુકામના અમલો કાએમ રાખવાથી હકીકતની ચડતી મંનજેલત નુ કાંમ જો ઈવી તથા ઘટતીરીતે બજાવી શકાતુનથી તેથી તેબુજરગ મંનજલેનો ફાએદો મલવામા દેરથાએછે એ મંનજલગાહનો મરતબો ઝાડની જડપાકકછે.

૪ મારેફત==શઉથી ચડતો દરજોછે જેમાજાતી તથા શેફાતી શરવે પેદએશના કુલે ભેદાની વાકફગારી શાલેકને ખુદ બખુદ મલીશકેછે નેતેના શરવે ભેદાની બારીક શમજ મળીજાએછે તેથી તે શાલેક શરવે નુરાની રૂહાની તથા અનશુરી ભેદાનો જાણુનાર શમજનાર તથા ઓળખનાર તરીકે ગણાએછે==એમનજલનાં મરાતબ મેવો એટલે ઝાડના ફળની માફકછે.

૫ વેહેદત== એટલેજે ઉપરકહેલી ચારે મનજીલ તથા મુકામોની શરજારે કોઈશાલેકકરી પરવારેછે તારે તેહેને એદરજો મલેછે કે જેની બરકતથી તેશાલેક ઓઆ ઝાડના બીજને તાલે ગણુવામા આવેછે.

ઉપર લખ્યામુજબ ડાલ પાતરા ફુલ ફળ જડતથા બીજની બાબતો શમજવી જરા મુશકેલછે તેનીશાથે ઘણુલમબાણ તથા અતીઘણી બારીકીથી ભરપુરછે શબબ તેશઘલુ આએ શાદાચીતરમા દાખલકરવાનુ ગેરમુના

શબ જાણી પડતુ મેલીઊછે.

વલી ઉપરકહેલી છેલી ચારપાએરી જેપેહેલી શીડીકરતા ચડતી તેનીશમજ નીચે મુજબછે.

જારેકે બચુ પોતાની હદશુધી પોતાની માતાનુ દુધ પીચુકેચ તારે તેહેનીમાતા તેહેને ખોરાકખાંવા શીખવેચ તેજમીશાલે વરશ ૧૫ ની મુદતમો શરઈઅતની રાહારશમ અને હોકમ અદબ બજાવી ફારગતથઈ ચડતીશીડીએ જવુંજોઈએ નેતેમકીધાથી જાણેતેહેનો બચગી એટલે શીરખારગી અથવા હેવાનીઅતનો વખત પુરોથએો એમ મુકરર કરવાં મા આએવુંછે.

તારપછી બીજીશીડીજે તરીકતનીકે જેનીહદ ૩૦ વરશ શુધીની ઠરાવામોઆવીછેને એમારગમા તેહેના કાએદામુજબ પરીપકવથઈ ઇનશાનીઅતના મરતબાને લાએક થઈશકેછે અથવા બાલક અવશથાની અગનાન હાલત તથા હેવાની ખશલતોમાંથી છુટીને જવાન થએો એમકેહેછે શાથીકે દુનીઆંમા માણસોતોં ઘણાછે પણ પરહેજગારોને નજદીક માણુશ તેજગણાએછે કેજેમા માંનશાઇ હોએછે નેજેને આએ બાજાવરગનો ઉપઇઓગ તથા ઊપભોગ કીધોહોએ જોકદાપી ૩૦ વરશની વય થઆછતાં એમરતબાથી બેનશીબ રહોહોએ તેહેનેતેવો હેવાન તથા બાલકનેતોલે ગણેછે.

હવે જારેકે ઈનશાનીઅતનો દરજો હાંશલકરી જેશખશ પરવારે તારે તેહેને તીજી શીડીપર જવાનો મારગ શુઝેછે તેહેને હકીકતકરી કેહેછે તેહેનીહદ વરશ ૪૫ ની વઅશુધી બાંધીછે તેહદને દરમીઆન તેહેની અંખેર અવશથા થઇ એમગણેછે એટલેજે તેશખશ જેઆમલો તેહેના કાનુન પરમાણે બજાએવા તારેતેહેને ફરેશતાજેવો અથવા ફરેશતા ખશલતનો ગણવામો આવેછે અથવા તેહેને ભેતોના ઇજદનો ખેતાબ મલેછે.

હવે જારેકે શાલેક ફરેશતાજેવો થએો તારેતેહેને ચોથી પાંચમી

શીડીનોમારગ નજરઆવેછે તેહેને મારેફત તથા વેહેદત કરીને કેહેછે
તેહનીહદ વરશ ૫૫ ની વઅ પછીની મુકરર કીધીછે તેહેને પીરી એટલે
જે બુઢાપો કરીને માનેછે તેબુઢાપાની હાલતમા જેશખશ પોતાના અ
મલો જોઈતીરીતે બજાવેછે તારે તેહેનો દરજો ફરેશતાવો કરતાં જીઆ
દથઓ એટલેજે મુકતીનજાત રશતેગારી એટલેજે છુટકાને ઇઆ જાવેદા
નો બેહેશતને લાએક થઓ એમ માંનેછે.

ઉપરકહેલા પાંચમારગોનુ અરથગ્નાન જોકે ઘણુંજ મુખતેશરછે
તોપણ એટલુતો ખાતરીલાએક તથા અશરકારકછે કે છુટકાની ઉમેદ
શરવકોઇ રાખેછે તેફકત પેહેલી શીડીના અમલોથી બરઆવે હેવી
નથી પણએ પાંચેમારગોની શેર કીધાબાદ હાંશલ થવાનીછે તેમાં કાંઈજ
શકનથી કાંજે શરઈઅતમોતો ફકત બેહેશતની ઊમેદ તથા દોજખનો
ખોફ આપંવામો આએવોછે તેશરવેશાહેબોને રોશનછે તેનીશાથે એ મા
રગમો ફકત શેફાતી ચીજોનો ઓલખનેશારૂ આરાધના થાએછે
કાંઈજાતે બરહકની ઓલખ આરાધના જોઈતીરીતે થતીનથી તેઉપરથી
શાફ જણાએછે કે મુકતીતો તેહેમાથી હરગેજ થઇને મળવાની
નથીજ કબી શારી મજબુતી તથા પવીતરાઇથી શરઇઅતના દરોબશત
કાએદા મુજબ ચલાએતો ફકત બેહેશતમા જવાલાઅક થવાએ પરંતુ જા
વેદાની બેહેશત એટલે જે મુકતીની પરાપતી થઈશકતીનથી તેખુલ્લુ નજર
આવેછે તેછતાં એકમેઆનમા બેતલવારનો શમાશ થએલોછે એમગફલત
મારેહેવાથી જાવેદાંની બેહેશતનો લાભ ગુમકીધો ને ડંડ ઉપરડામ એ
થઓકે શતરૂ મીતરના શખુન તથા કમલનો બોજો ઉઠાવવો પડેઓ
છે તેનીશાથે આએ હેચમદાન હેરતજદેછેકે વારૂ એકમેઆનમો બેતલ
વારોનો શમાશ થએલો માંનીલેનારા શાહેબો કેહેવાં બેબાફ અને કેહે
વા બેપરવા થઇપડેલા જોવામો આવેછે કે એકમેઆનમો બેતલવાર
એટલેજે શરઇઅતના ફરંમાનો તબીતો વારૂ પુરતીરોતે બજાવો શમજવા
શમજાવવા જોઇએ તેબીથતુહોએ ઇઆથયુહોંએ એમખાતરી થતીનથી

તારે હેમાથીતો એટલોજશાર નીકલેછેકે જેમ મેહેજંદના અમલો નાબુદ તથા ગુમકીધા તેમજ આશતે આશતે એઅમલોનો નાશથવા માંડ્યો છે તેથોગ્રુમુદતમા તેનોનાશ બીલકુલ કરીનાખશુ તારે જેવેલા તદન અધરમીજેવા થઇગઆ એટલે હાલવો ચાતુર મંતરી શાહુમો હુમલાલાવે ચ તેકરતાબી શખત મુજાહુમતો કોઇ નાદાન લોકોબી કરીશકશે વાશ તે અરજ એટલીજછેકે હજીબી ચેતવાનો વખત આપરા શવાધીનમા બાકીછે હેવાવખતમા દુર અંદેસોકરવાની ફરજ કુલેજરતોશવી બાશ્તાં આંમ શાહેબનીછે તેઉપર પાણી ફેરવાશે તો તેમા આએ દરવીશ નાચીજ નીશુ ગુંનજાશછે કે તેમાં માંનેમુજાહેમ કરીશકશે ફકત આએ મુજાહુમત જેઆવતા નુકશાનોની વકી પેહેલા થઇછે તેકાંઇ થોગાઉપયોગી નથી બલકે પુરતીરીતે બશછે તેઉપર દાનાવોની અગતની ફરજછે કે લક્ષઆપવો નહીતોપછે જેકાંઇ દાદગર દાવરનો હોકમ અને એટાંલાના વખાણાએલા દાનાવોનો બાશવીચાર.

ઉપર ઇશારો આએવોછેકે કેહેજંદના ફરમાનોબી હાલજમાને પુરતોરીતે બજીશકતા નથી તેઉપરથી ખાતરીછેકે ઘણાખરા જરતોશતી શાહેમો માહારો ધીકકાર કરશે બલકે માહારાઉપર જેહેરી આંખોથી જોવા તઇઆર થશે તોપણ આએ નાચીજ તેશરવેદુખ શોશીલેવામા પોતાની નેક બખતી શમજશે કાંજે આખાટોલાની બેહુતરીને અગે શારાલોકો નાહકને વાશતે નાખુશ થઈ કાંઇ ગેરઘટતો મારગ પકડશેતો તેને તાએથવા આએ જાંબાંજફકીર જાંબાજીનેશાર તઇઆરછે પણુ અરજ એટલીજ છે કે હરેક બંદેખોદાને મોહોટી દરબાર મોળીબારકી શીશાબ આપવાને એકવખત આવવાનોછે તેનીફેકર રાખીને જેકાંઇ કરવાને તેમને નેકજણાએ તેકરવું અને તેવખતે નીચેલખેલા ફકરાઉપર નજરરાખવી એમાહારા તરફથી તેમને ભલામણછે અને ઉમેદછે કે એભલામણમા આએ બેરબાહફકીર નીશફલ નહીથશે.

જુવો માહારા દાનાઇભરેલા જુજરગ શાહેબો માહારાઉપર બલેલા

શખ્શુનો કેઠમદરજે શુણુગારા તથા ફાએદાકારકછે તેવીશે ઓલાશો ફીધા વગર એહેની ખુબીનુ વજણુ શરવકોઈ શાહેબ કરીશકશે એમ શંભવીશુ નહી તેથી ઓલાશો કરવાની રજાલઉંછુ તે એછેકે આજુરફ્ર મજહબનાં ફરમાનો જે કેહ જંદ સો આવેલાછે તેનો દુકોશાર નીચેલખેલા મુખી ય હોકમો આપરી ખાતરી કરીઆપેછે કે એશરવે હોકમોનો પુરવારીત અમલ કરનાર ઘઆજદાંપરશતો શીવાએ બીજાકોઇબી દુનીઆદાર પાર શી હીંદુ કે ક્રીશચીઆન મુશલમાંન ગેરહશથો આપરી નજરતલે આવતા નથી ને પેશકછે કે આવનાર પણુથી એહોકમો જોકે ખાશ જરતોશતી શરઘઆતનાછે તોપણુ ઉપર કહેલા કુલે મજહબ વાલાએ હોકમને ના માકુલ કરીશકેહેવા નથીબલકે તેમનો પાઓપણુ ઘણુકરીને એજહોકમ ઉપર કાએમહોએ એમજણાએછે તારે જરતોશતી શાહેબો પોંતાના આરશીક હોકમો છોડીદીએ ને તેહેનો અનુભવ નહીલીએ તારે આની શોકોને નજદીક ડપકાને લાએકથએ તેમાં શુઆજબ બેર એજગા એ જોકે ઘણુદાખીને લખવાની જરૂરછે તેછતાં મુખતેશરકરી મતલબ ઉપર જાઊછુકે એહોકમોની વીગત નીચેમુજબછે.

૧ કુન મકુન એટલેજે કર નો કર.
૨ ખોર મખોર એટલેજે ખા નોખા.
૩ ગુ મગુ એટલેજે બોલ નોબોલ.
૪ શેતાં મશેતાં એટલેજે લે નોલે.
૫ દેહ મદેહ એટલેજે આપ નોઆપ.
૬ પોશ મપોશ એટલેજે ઢાંક નોઢાંક.
૭ પાક નાપાક એટલેપવીતર અપવીતર-
નીમરયાદા રાખવામાઆવે

ઉપર કહેલાબાત મુખીઅ હોકમો શીવાએ બીજા હુવા વજણુના મુશકળછે એટલુજનહી મગર એદરએક મુલ હોકમો નાંઝલ પાંખરાં તથા ખાતરાંરણી પુશતકો જરતોશતીઓની મજબુત નોબતમો બેહેશાબ અને

બેશુમાર હતાં તેશરવે તારાજ થઇગયુછે તોપણ બાકીરહેલુ કાંઇ કીફાએત નહીકરે એમનથી તેછતાં જરતોશતી બાસોઆંમ તેહેના અમલોથી તદન નહી ;તોપણ કેટલે દરજે બેનશીબી હાલતમા ગુજરાન કરેછે તેવીશે બોલવાનુ ઘણુંકે તોપણ ટુકુકરઅર્ઝે દાનાશાહેબો એ ખુદબખુદ બારીક બીની કરીને ધારીવાલવુ કે એહુકમો પુરતીરીતે નહીબજાવવામો પરથમ આંનાકાંની કહીતરફથી ઉભીથઇછે અને તેવીશે તપાશ રાખવામો નહીઆવી નેનથી આવતી તેમાંકુશુર કહીતરફછે.

જુવો શાહેબો ખાતરીથી અને એકીનથી જોઇશુતો પોતાના ખુજરગ ધરમનીતીને બીગાડનાર ખુદ આપરેજ છીએ તારે ચાલુર મંતકી શાહેબો અને તેમની ઉશકેરણીથી આપરા ડાલ પાંખડાં આપરા ઉપર જેહેમતનો વરશાદ વરશાવે તેમા તેવોનો કાંઇ દોશનથી બલકે તેઓને આપરા તરફથી માન ઘટેછે કેજાણે તેશાહેબોએ આપરે અપોરીની પઇમ અઘોર નીદરામો પડઆ છીએ તેમાથી આપણુને જાગરૂત કીધાછે વાશતે તેમનુ પરમહીત માનીને ફકત જરૂર એટલીજ છેકે કોઇબી ખોદાનો લાલ હીમત પકડીને પોતાના હમદીન ભાઇઓને આનીરલજ •તોહોમત લાવવામો શામીલ થઆછે તે નામવર શાહેબોને એડલુજ પુછોકે શુ તેવો જરતોશતી ધરમના ઉપલા હોકમોંની ખુબીઓ વીશે કાઇ માહીઆતગારી મેળવીછે અગર મેલવીછે તોશુ તેહેના અમલો બજાવેઆછે નેકબી બજાવેઆછે તોતેમાથી ચડતીશીરોઓવીશે કાઇતપાશ કીધીછે અગર કીધીછે તોતેમાજે એકલાએક પરમેશવરને ભજવાનો જરતોશતીઓનો પારશીક ધરમજેતે ઇઅશદાંપરશતીનો બેતાબછે તેની ખુબીવીશે કાંઇતમોએ ધીઆન આએપુકે "તારે ખાતરીથી ઉમેદછે કે એ નેકસોકો ફેરગેજથઇને શખુન પરવરીનેશારૂ જુદી બનાવટો નહીકરશે બલકે ખુલીરીતે શાચવટના ઇકરાર ઉપર હલરવાને પોતાની ફરજ શમજી ખુદબખુદ પોતાની ભુલને શુધારીને ખોટાશકથી ફરથવાશારૂ પતેતકરી પાછાહટશે એમા કાંઇજ શંધયજેવું દીશવુનથી.

હવે આજગાએ શરવે ખાશાઆમ જરતોશતી દાનોવ અને બુજ
રગ શાહેરોની શેવામો એક વાંનંતી કરવાની છે કે પરથમ એક ફકરામો
હેવું આવીગયુછે કે દુનીઆ જેએક બજારનો ગાફક છે તે આબેરતના રશ
તાઉપર આવેલુછે તેઉપરથી જોકબી પુરતોરીતે કોઇ શાહેબનુ ધીઆન
નહીપોહોચેતો પણ તેવોજ બાગનશબદોમા વગણન કરૂછુકે દુનીઆજેછે
તેઓઆ આબેરતના રશતાઉપર એકખેતર તગકેછે વાશતે એખેતરમા
જેવુંવાવતર કરીશુ તેવું તેજહાંનમા પાંમીશુ વાશતે હવેફરીથી ઉપલા
શાહેબોને એટલુ પુછેકે તમોએ એબજારમાથા એકતોતમારા શવધરમ
ના કાએદાં પરમાણે ખરીદી કીધી નથી અને બાજુએકે એખેતરમા પોં
તાના ખાશઅને બુજરગ મજહબના કાએદા મુજબ તમોએ વાવતરબી
કાઇ કીધુનહી બલકે બેશકછે કે તમોશાહેબો એખરીદી તથા એ વાવણી
નાં કામથી તદન અનજાણ્યા તેછતા ખાલી ગજવે ખરીદી અને વગર
ઓજારે ખેતાનોલાભ લેવાશરખુ વીચારીઊહોએ એમ ખુલુનજર આવે
છે વાશતે પરથમ ખરીદી અને અવલ વાવતર કરવાની શામગરીજોઇ
એ તેતો છેજનહી તારે એકદમ બભેરાઇને પોતાના ભાઇઓને ગાંન,
દીતથી અપમાન કરોછો તેમાંતો તમારૂ પોતાનુ અપમાન તમે પોતેજ
કરોલાછો એમ શાફ દેખાઇ આવેછે વાશતે લાજમછે કે પોતાન
શવધરમ ઉપર ચુશત કમરબંદીકરી પરથમ વાવતર અને પછી ખરીદી
કરો અને તારબાદ તેનાફળ તથા ફાએદાનીં ખુબી જુવોકે શીફાતીઓજો
ને ભજવાનુંછે કે એકલા પરમેશવરને પણ ભજવાની રીતીછે મગર
અફશોશ થાએછેકે ખોદાએતાંલાએ તમુને હાવા બુજરગ અને કદીમ નીતા
ભરેલા અને પાપકરમનો નાશ કરનારા ખાશધરમમો જનમ આએપાછતાં
તેની વોરૂધ તપાશ કરેઆ વગર પોતાના નેકભાઇઓને શતાવવાજોગ
તોહોમત મેલોછો એતમારી ભુલતોખરી તોપણ તમેશવધરમી ભાઇઓ
તે ફેરવારના ખાશબંદાછો તેથી આપરા બુજરગોના તુફેલથી જોકબી તમે
થએલી ભુલવીશે પતેત કરશોતો તેબુજરગ દયાલુ દાતાર બેશક તેભુલન

માફી આપશે.

ઉપલા બઆાન ઉપરથી પારશીઓ ઊપર મુકેલા બેજાં તોહોમતના
ચોપાંનીઆનાં માલેકોમાથી કોઈ શાહેબ કબી હેરી મકશદ લીએકે જા
ણે આએ કમહોશીલ અદનાફકીર તેના જવાબમાં આએ બાગની આ
રાશતગી કરતોહોએતો તેવીસે જેઅરજ કરવાની તેની મુળમતલબ
નો ટુક ઇશારો પેશતર થએલોછે તેથી આજગોએ લમબાણ કરવાની
જરૂરનથી તોપણ જરૂર એટલીજછે કે માતરે જરતોશતી શાહેબોની
બાતેર બોતર કરવાશારૂ એ કદીમ વારશીક પરહેજગારીના બાગનો ખુ
લો તથા શાફ રશતોજે જંગલ બેઆબાંન લકોદકની માફક અથવા વાઘ
વરૂના રેહેઠાણની ધાંચ ઝાડીની માફક બંધ પડીગએોછે તે ઝાડીકાપી
નેતે રશતાઊપર પાછી શરક બાંધવા તથા તેશરકની બાજુઉપર ફલદારે
તથા શાએદાર દરખતોની રોપણી કરવા તથા કુવા તલાવ અને નીરમ
લ ઝરાનાં નાંલા તથા નેહરો જારી કરવાનો ઉદેઓગ કીધોછે અને એ
શાહેબોને એકતંગ અને તારીક કોટરાંમાજ રેહેવાનો શેહેવાશ પડેઓછે
તેમાંથી ચોતરફની ખુલી હવાના મેહેલમા તેવોને લઇજવાની તજવી
જ કીધીછે કે જેથી તેવોના દીલદમાંગ તાજા અને ખાતર ખુશબો
દાર થાએ એટલેજે મેહેજંદનો તરીકો કેહેજંદમોથીજ પરાપત થાએછે
હેવીરોત નાઅબએ પણુંથી જે બોગવટો ચલવવા મુખીઅ શાહેબોએ
રેશમના ગાઠ પાડેઆછે તે છોડવાની રીત દેખાડીછે કે જેથી .પેહેલી
શાડીમા જનમારો અબો ગુમથાએછે તથા જેથી અનજાંણું અને
કેટલાક જાણીતાં અનજાણું થઇને એ એકમારગી શરવેરીતે સોશવાઈ
રેહેલા અને શોશણુકરનારા ગરોબટોલી હાલજે બદનામીમોછે તેકરતાં
વધારે બદનામ કરવાની જુગતી તથા જોગવાઇ સમજીને શતાપેછે
તેશંતાપનો બોજો ઉતારવાની ફરજ પકડીછે .તેમાંકાંઇ કોઇનુ અનહીત
ચીતીઉ નથી તે દેખીતુછે તેથી ખાતરીછેકે કોઈબીરાહેબ અથવા શાહેબો
નુદીલ દુખાવવાનુ નથી પછેતો નાચાર જેકાંઈ હોકમ ફઅજદાં

તાલાને.

હવે જરતોશતી શરીઅતના દફતરોના આધારથી શરવે લોકો ના જાણવામોછે કે હજરત જરતોશતે જે દફતર આપીહતુ તેહેના (૨૧)નુ શકહતા તેશીવાએ વધારે નોહેતુ પણ આએ નાકશ વરકનવીશ ને કેહેવાને આધારછે કે એ એકવીશ નુશક ફકત દુનીઆદાર આમટો બાનેશાર જે કેહેજંદ નામનુછે તેજ બાબતમા હતાતેનાયેની વીગતથી ખુલ્લુ જણાએછે

નુશક ૭ ધરમ બાબતના કેહેછે તેફકત
શરીઅતનાજ વીશય શમંધીછે.

એટલેજે ફરેશતાઓ કોનછે કેટલાછે કેહેવાછે અને શાકાંમપરછે તેની ઈઆદકરીને શમજવા તથા ઓલખવાને લાએક થવાએછે.

નુશક ૭ નજુમ બાબતના તેબી દુનીઆદાર
આમલોકનાજ ઉપયોગનાછેએમ મનાએછે.

એટલેજે શીતારા કોનછે કેટલાછે કેહેવાછે કેહેવી બાશીઅતના અને શુકાંમ કરનારાછે તેહેમા શાબેત કોનછે અને શઈઆરે કોનછે તેબાબતની શમજણ તથા ઓલખ કરવાને ગણીત વીદીઆને આધારે લાએક થવાએછે.

૭ હકીમાના તેપણ દુનીઆદાર આંમલોકોનેજ
વાશતેછે એમ મનાએછે

એટલેજે દુનીઆની શરવે પેદાએશજે મવાલીદ શલાશે એટલેજે હેવાની નબાતી અને જમાદીના પેટાનીછે તેશમજવાની વીદીઆ હકીમાની હીકમતોથી વાકેફકાર થવાએ ઓલખીશકાએછે

શાથીકે એ (૧૪) પાછલા નુશકો બાશલોકોના ઉપયઓગી ગણીશ કાતુ નથી નેગણવાબી નહીજોઈએ કાંજે બાશ [ઈઆજદાંબરશત શાહેબ

નજુમ એટલેશીતારાવોની ઓલખથી તથા હકીમાની હીકમતોથી શઘલી ભેદોમો વાકફગારી મેલવીઆ પછી ઇઅજદાંપરશતીના બાશધરમના શાલેક તરીકે દરજો મેલવી શકેછે તેથી ખુલુ નજરઆવેછે કે મેહેજંદનુ દફતર જે તારાજ થઉ તે ઇલાહેદુજ હતુ અથવા હોવું જોઇએ કે જેમાં ઇઅજદાંપરશતી કરવાનીરોતી કાએદા જુદાજહતા અથવા હોંવાજોઇએ કેમકે એ મેહેજંદના કાએદાવોની નીશાનો હેલા ઇઅજદાંની તથા શેપાશી લોકોના બાશઅમલ તથા વહીવટ ઊપરથી આપણને ખુલુનજર આવેછે તારે જરતોશતી આલમો હાલ જમાને એ એકવાશ નુશક થી કાઈ વધારે હજરત પેગમબર તરફથી નહીમલેલું ધારેછે તેશીરફ બાંનઆધારનુ ઠરેછે તેકરતા કોઇ શાહેબો પોતાની ધારણા શાચીપાડવાશારૂ એનુશકોમાથી ઇઅજદાંપરશતી કાએદા બતાવો આપેતો તેકબુલ રાખવાને હમારી મોહોટી ખુશીછે પણ તેમુજબ થઇશકે• એમ શંભવતુનથી તેથી તેનું વધારે બઆન આપી લાબુકરવાની જરૂર રેહેતી નથી કારણકે જોકબી એમજ હોએતો તેછુપાવી રાખવાનો ગુનાહ તેમના ઉપર લાગુપડેછે એટલુંજ નહી પણ વધારે ગુનેહગારોમો આવવા જેવું ખુલુ નજર આવેછે કે જારે ઇઅજદાંપરશતી કાએદા કેમાંજ શાંમેલછે એમ ખુલીરાતે કેહેવા માગશેતો તેનો અમલ શાંવાશતે નાબુદ કીધો અને શાંવાશતે તેહેનુ બઆન આજશુધી કોઇએ આએપુ નહી મગર એદલીલો જારે ખુલારીતે ઉપરમુજબ તકરાર રાખેછે તારે શીધ થાએછેકે ઇઅજદાંપરશતી કાએદાનુ મેહેજંદ તારાજ થવાથજ નહી પણ તારાજ થવાને બાહાને તેબાબતનો ચાલુ ભોગવટો છોડીદઇ તેહેની નાબુદી જરતોશતી ટોલામાંથી કરીનાખી એમ શાફ દીશેછે પછેતો ગેબદાંબોદા ઇબ્આ જરતોશતી ધરમના આલમોઃજાણે તેવોએ જેવાત [વાજબીજાણીહોએ;તેવાસે લોકોને વાકફકારી આપવાની તેવોનેશર ફરજહતી નેછે એકરાર અદાકરવાને તેશાહેબો અગત જાણસે નહીતોપછે જેમતેવોની ઇજ્જતવાશે• આએ બમાએ ફરદનવાશ તરફનો કાંઇ આગરહ નથી શાથીકે

જેવોને આગરહ કરવાનો હકછે તેશાહેબો ખોદાના હોકમથી કાંઇ નબલ નથી વાશતે અગરજો તેશાહેબો પોતાનોહક બજાવશેતો બશછે નહી તો પછે તેવોની પણ જેકાંઇ મરજી.

આગલ દીબાચામો આએ નાકેશુલ અકલ લખનારે ઈઆદ કીધું છે કે ફરેશતાવોનો વશીલો કરેછે અને નુરાની તથા જીશમાની ચીજો નો કેબલો કરેછે હેવા જેદાખલા હુજત તરીકે જરતોશતી આલમોએ આપેઆછે તેપેજાંછે તેનીશાબેતીમાં ઉપરના છેલા ફકરામો હજરત જરતોશના (૨૧) નુશકનું ટુંક બઆન આપેલુંછે તેદાનાવ શાહેબોને શમજીલેવા જોગ અને બશથાએ હેવાછે તોપણ તેથી વધારે ખુલાશોકરવાની જરૂર પડી તેથી તેનુંબીઆન નીચે આપુંછું

જંદ કેહે તથા મેહે એબે શબદોને બીજીરીતે જેમ પરખીદે તથા અપરખીદે કેહેછે તેમજ તેહેને જંદ તથા પાજંદ હેવુંબીનામ આપુંછે એપછતાં હાલજમાને આલમલોકો પાજંદનો જે અરથકરી અનજાણાં લોકોને શમજાવેછે તેની વીરૂધ ઉતરવાને આએ કમફેહેમ એક શતા બરેલો આધાર રાખેછે તે એ છે કે જેને એલોકો જંદ શમજેછે તેજ પાજંદછે એટલે જે કેહેજંદછે અને જંદબાશા તથા તેહેનાં કુલપુશતકો જેને જંદમેહે કહીએ છીએ તારેહવે દાનાવોએ પરથમ કેહેજંદનાંજે પુશતકો(૨૧) નુશકછે તેહેની તફશીલજે ઉપર આપીછે તેઉપર ધીઆન આએપાબાદ મેહેજંદવીશે વીચાર કરવો જોઇએ કે જેનો બીલકુલ નાશ થઓછે ને જેનાઅમલ છુટીગઆછે તેનો શમાશ કેહેજંદમો કેમકરીને હોઇશકે બેર અગરચે કેહેજંદમો મેહેજંદને લગતા કેટલાક ઇશારા આવે લાછે તે ફકત આપણને એટલુંજ શમજાવેછેકે મેહેજંદની અમુક રીતી છે તેઉપરથીકાંઇ એમ નથીઠરતું કે ખુદ મેહેજંદનું તમામ વરણન કેહેજંદમો શમાશ કરીરહુંછે તેછતાં જમાના ના ફેલશુફો જાણી બુજીને અથવા કજાએ ઇઅજદાંનીથી થએલી નાબુદ ચીજને વધારે ગુમકરવાની યુકતી કરેછે તે કેટલેદરજે માનવંત ઠરશે તેઉપર શુચળ બુધોના માની

વાંચનારા શાહેબોએ ધારીલેવું પછેતો જેમશરવેની ઇછા.

ઉપલા ફકરાવોથી ખુલાશેતેનો એટલુંજ જણાઇઆવેછે કે ફજલ ઇલાહીથી મેહેજંદ બદશેગાલોના હાથપર તારાજથયુ તવેલા તેહના અમલ કરનારા બાલકુલ જડમુળથી ઉખડી ગઆહતા એમકાંઇ થયુનથી તેથી હીમત પકડી કેહેવાને બનીઆવેચ કે રેયાજતેની કંટાલીને તથા શનશની શુખ જે માહાદુખદાયકછે તેહેના લોભમો લોભાઇ લલચાઇ ને જાણે જાણીબુજી પાદશાઇ તાજનો મોહોટો દરજો છોડી દલદર પણુ પકડીલઇ પડતા હાદેશાવોનુ બાહાનુ કીધુહુએ તેમાંકાંઇ શકનથી શાથીકે ઇઆજદાંપરશતીમો જેમ રેઆજતની તકલીફ તેમતેમા બેમુજ ફાએદાતે દુનીઆદારીઉપર લોભાયા વીના કોઇ છોડેનહી ખેર હાલ ગઇ ગુજરી વાતમો કપેડો કોનને આપીશકીએ હાલ જરૂરતો એટલીજકે ઇઆજદાપરશતીની દોલતજે જરતોશતી ટોલાની તેના ભોગ ભોગવીને તેમના બુરૂચાહાનારા દોલતમંદ થઆછે તેદોલત પાછી મેલવવાશારૂ મેહેનત શરતછે કાઇ તેમા કોઇગીશાથે લશકરખેચી લડવાનુકાંમ નથી ફકત પોતાનો વારશીક દાવો તથાં હક શાબીત કરવાનોછે તેકરીને ચાલાક મંતકી શાહેબો વીગરે પોતાના કેટલાક ભોલા ભાઇબંધુવોના અધરીત હુમલાવોથી છુટીને પોતાની આકબત તપાશવાનુ કાંમછે તેઉપર એકલા ખોદાવંદાન ખોદાએની પરશતેશ કરવાની પરીતો કરનારા શાહેબોએ જલદીથી ધેઆન આપવું જરૂરછે પછેતો જેમ તવોની ઇછા.

ઉપલા ફકરવોથી ખુલુ જણાઇ આવેચકે હજરત જરતોશતના એકવીશેનુ શકોનુ શંપુરણગ્નાનકોઇશખશ જારે મેળવેતારે તેશાંહેબ ફકત શેફાતી થરવે ચીજો ઓલખવા તથા શમજવાને લાએક થઇશકે તેગ્નાનથી તેજાતે બર હકની પેછાનતનો મરતબો કાંઇ મલી શકતો નથી તેમરતબોતો ઇઆજદાપરશતીના અંમલો કીધાથીજ હાશલ થઇશકેચ તારે જરતોશતી આલમો કહા પાઆઉપરથી જાત તથા શેફાતીનું બંને બાબતો જેહકીકી અને માજાજી નામની બેતલવારોને એકમીઆન રહેલી કેહેછે તેકોઇતરે બે

આલમો ઉતરવાજોગ નથી વાશતે ઈકીન જાણુછુકે. ફેરાશતના શાહેબો એ એબાબે વજણ કીધેલું.

હવે શેફ઼તી ચીજોની એકંદર શમજ તથા પેછાન એકવીશ નુશકા ની માહેઅતી શીવાએ થઈશકતી નથી હેવુંજારે શીધથઉ તારે જો વાનુ એટલુજ રહુંકે જરતોશતી આલમો મધે જેશાહેબો હાલ ઓદાવંદ બરહકની બખશીશથી મોજુદછે ને પેશતર જેનામાનકીત શાહેબો થઈગ આછે તેમા એ એકવીશ નુશકોની માહીઅતી ધરાવનારા કોનહતા નેકો નછે—બેર હજી હતા ઇમ્મા હોએતોપણ તેશાહેબે ઈઅજદાંપરશતીનો મર તબો મેલવેલ એમજ઼ણુ હુનથી બલકે કબીકાઇ હેવોદાવો કરે ને તેનાઅ મલોથી બનશીબ હોએ તારેતો હુવા શાહેબોને કાંઇ જુદીરીતનુ નાંમઆ પવાની જરૂરપડે તેબાબે જેશાહેબોનો હકહોએ તેવોએ પોતાનો ખરોઓ હેદો ખરેપણે બજાવો લેવોજોઇએ કે તેથી પોતાના ટોલાની આએનદે બહેતરી થવામો તથા બેજા તોહોમતોથી મોકલા થવામો હરકત નહી પડે

ઉપરકહેલા ફકરાઓથી શાફ જણાયુંછે કે ઈઅજદાંપરશતીના કાએદાવાલા મહેજંદની ગેરહાજરીને લીધે અથવા તેબહાનાથી તેહના અમલો છોડી બેઠાથી તઆંનતશનોમાં જરતોશતીટોલાં આવીફશેઓંછે અને જેઅમ લોનો ભોગવટો ચલેછે તેઅલબતે કાંઈનહીપણ દીલગીર થવાજોગછે શાથકે એશઘલા અમલ હેવોછે કે જાણે કોઇશખશ એક અંનધારી જ ગોમોએશી તેજગાએ રોશનાને શારૂ દીવો—દાવો હેવો પોકાર કરીને પછે રોશનીથઇ એમશમજે તેવોછે કારણકે ફકત દીવો—દીવો બોલેઆ થી રોશની થાએનહી અને થઇશકતી નથી જારેકે દીવો કરવાશારૂ તેલ બતી ટમલર અને આતશ દીવાશલી અને પણી એશઘલી શામગરીઓ જુદથાએતારે એકદીવો થઈશકેછે ને તેવખતે અનધારામા રોશની થાએ છે વાશતે જરતોશતી બાશીઆંમ નેકનામદાર શાહેબોની શેવામો આએ બાકશાર લખનાર તરફથી શુચના એટલીજછે કે ઇઅજદાંપરશતી કાએદ

કાંનુનો જે આપરા બુજરગોની મીરાશમો [આપુણુને પોહોચવા જોઇએ તે જબ્બરદશતોના હાથમા જઇ પડેઆથી તેહેનોભોગ તેઓક ભોગવેછે તેજોયા શમજા છતાં અને હેવીજોગવાઇએ તેવો આપણુને બાલાવોની નાકપર ઉઠાવે તેના જેરી જખમોનુ દુખ વેઠયાં છતાં તેહેના ઊપાએ નહી કરીએતો બેશક આપરો તકશીર બલકે આપરા ઊપર ગોનાહ શાબેત થાએછે તેનીશાયેઆપરૂ મોહોટુ નુકશાન થતુઆવેછે વાશતે એજગાએ જરા જાગરૂતીનો ખપછે પછેતો જેમ શરવે શાહેબોની મરજી મોબારક.

હવે જાગરૂતી માતરે એટલીજ રાખવાની જરૂરપડીછે કે હવેકાંઇબી કરીને ઇઆજદાંપરશતી મારગ બેલા કરવો જોઇએ તેમા પેહેલુકદમ આશલોકોએ ભરવું જોઇએચ અને તેબીકરીઆ શમપુરણુ રીતે પાર પાડવાશારૂ જેશાહેબોને શરફરજછે તેવોએ આગેવાની કરવી જોઇએ.

આકાંમમો પેહેલુકદમ ભરનારને કેટલી જરૂરછે તેવીશે શંક્ષેપમો અવલ દીબાચામો ઇશારો થએલોછે તેથી વારમવાર લખવાનીકાંઇ જરૂર જણતી નથી મગર એટલુંજકે એકાંમ બેલાકોનુજછે નેએલાકો ને તેમા ઝાજી હરકતો પડવાની નથી અનેકબી બાજેવખતે હરકત શરખુ થઇપડશેતો તે મીટાવવાને શકતીવાંન શાહેબો જોઇરેહુશે એમનથો બલકે ખાતરીથી ઉમેદછે કે એશાહેબો જુદદીનનાં ફકીર શખુલો કોનુ રક્ષણ કરેછે ને ફીરતી ભોગવેચ તેવો પોતાની હમજાતી ઓને મદ દ આપવાને બેશકછે કે પછાત પડનાર નથી.

તેથી પેહેલુકદમ ભરવાશારૂ જેશાહેબોવીશે આશા પકડીછે તેવોની જનાબે આલ.મો બંધેહાથજોડી અરજ કરવાનો એટલીછે કે ૨ રેઆઇ ફીનો અદેખાઇ લોભ લાલુચ કાંમ કરોધ ગરવ અહંકાર જીદ હટીલા ઇ રૂપી ચોર શતરૂઓએ એક શવાદઇદીનેશારૂ તમારા શરેઆમ રશતામો એટલેજે આજુરફર ધરમ મારગમો કાંટા કચરાના મોહોટા ઢીંગલા કરીમેલઆછે તેપરથમ શાફકરી તમારો વારશીક દાવોજે ઇઆજ

દાંપરશત કેહુવાડવાનો એટલેજે અશલ જાતેમુતલકને ઓલખવાનેછે તેઉ
પર શાબીત કદમ થઈને તથા ચુશત કમરબંદી કરીને મેદાન પડશોતો
જાવેદાની બેહેશતનો બેહેરો તમારેવાશતે એમ ખાતરી તથા એકીન
થી માનવું પછેતો તમો શાહેબોને જેરૂડુશુજેતેમ અખતીઆર ત
મારો છે.

હવે જોકબી ઉપલી શુચના એનામબરદાર નેકટોલામો અશરકારકનીવડી
થતા એકજ મેઆનમો બેતલવારોના શમાશકે હેવીજ હટ જોરપકડે અને
ઇઅજદાંપરશતી મારગ પકડવાને જુદદીનોનો રેવાજછે એમ માનીને
આડા ફંટાએતો તેમાંકાંઇ નફો નુકશાન તેમના વફાદાર તથા બેહેતર
ચાહાનારા શેવકને નથાં તેછતાં તેમનો દાયોના દાશજે આએ .લખનાર
તેહને તેહની ઇમાનદારી ફરીથી ખેચીલાવીને તે મોહોટા મરતાબના
શાહેબોની શેવા બજાવવા ઉમોકરેછે તેથી એ બેરખાહ સેવક મોહોટા
હરખથી તેમની ખીદમતમો અરજ કરેછે કે શાહેબો તમારો જુનામા
રગજે આજુરફર મજહબનો જેધાગોજ અગાનો અને પરથમ પાયાવા
લોછે તેમા કાઇજ ફેરફાર થવાનુ નથી કારણકે એ મારગમો શીફાતીચીજો
મો મુખીઅ ફરેશતાવોની ઇઆદ માતરે તેમની શકતી તથા તેમના
કામનો પેછાનને વાશતે તથા તેમનાથો આએ દુનીઆની ઉતપંતી ઓ
ને જે ફાએદા થાએછે તેશમજવાને તથા તેવીશે તેમનો આભાર
માનવા ને વાશતે કરોછો અને કરાવોછો તે જોકબી ફરમાવેલીરીતે
થાએતો બેશક તમુને તથા શરવે દુનીઆદારોના હકમા ફાએદાથી ખાલી
નથી વાશતે મકશદ એટલીજછે કે શુંચ કીરીઆથી પાકકામ શરવે નાહા
ના મોહોટાને વાશતે એકશરખી રીતે તમારી મેહેનતનાબદલામો ઠરાવેલા
મુજદપરમાણે જેજે હોનરો તમારેવાશતે મુકરર થએલાછે તેહેની શાબી
તી તથા મજબુતી શાથે કરવાનો આદત થશે તો બેશકછે કે તે ઓલખ
શમજ તથા હકશનાશીથી ઇઅજદાંપરશતો મારગમો તમોશાહેબોને જે
આશાંતપડવાનુછે તેવું બીજાશાહેબોને કમતરપડશે તેહેના પુરાવામો હાલ

સુરત તમુને જણાવવા જોગ ફકત એકજદાખલો બશછે કે ગઆવખત મો આપરાકદીમ યજદાંની શાહેઓ તથા બુજરગ નીઆગાનોને શુધ કી-રીઆના વશીલાથી વખતે વખત વખાણવાજોગ આશાની પોહોચતી હતી તેહના જીવતાદાખલા મોજુદછે કે જેમ એક શોગદાવાલો ચાલાક બાજીગર અને જેમ એક શાચો કીમીઆગર અચરતી પમાડેતેમ આશાંન થઉહતુ નેથાએ હેવુંછે તેમાંકાંઇ શકનથી મગર હાલજમાને તેવું આશાનપણુ મલતુનથી તેનુકારણ એટલુજછે કે કદીમ બુજરગોનીપઠમ કીરીઆશુધ કાંમ થતાંનથી તેમનીમાફક શરવે હોનરો તથા અમલો શચવાતા નથી અને તકલીદી અધુરા અને બેપાએ અમલોનુજોર વધી પડેઉછે કે જેથી હેવા અમલવાલાવો આગલ યઅજદાંપરશતીની ચડતી શીરીએ જવાને અશકત થઇપડેલા જેવુંગાધ થાએછે તેથી એઆગતનો મારગ પકડવામો અશકતીવાન ગણાઓછો માટે લાજમછે કે એપરથમ પાઓ મજબુતકરી આગલ બલંદ મરતમો હાશલ કરવાની ઉમેદવારી દેખાડવી જરૂરછે પછેતો જેમ જેની મરજી મોબારક

ઉપલા ફકરાવેમોજે હજરત ફરેશતાવો તરફથી વખતેવખત આશાની મલેછે કરીને જે અનીયુંછે તેઉપર અગર કોઇ ચનચળ ચપલ અને ચતુર ગરેહશત મુજાહેમત લાવેકે ફરેશતાવોની શુ મજાલ કે તેવો આશાંની કરીશકે તેવાશે જોકે શતાધારી શામેતીઓની હશતી કાએમછે મગર તેશઘલો વીશતાર આએ કાચા ચોતરમો જગેકરવા લાએક નથી એજગાને લાએક હાલ એટલુજ બશથશેકે શેતારે શનાશી હીકમત શનાશીમો જે નામવરશાહેબ એકકો ગણાઓછે તેશાહેબ ફરેશરે શનાશાઠમો કેમકરીને કમતરહશે તેથી તેશાહેબની દાનાઇ ચતુરાઇ તથા બારીક રશીઉપર પારશી જેવા એકકા દાનાવો મોતેકદ અને શરવે ટોલા ઉપર મુબાલેગો કરતાહતા અને તકરારને વાશતે ઘડાભર કહીએ તો હાલજમાને ગરવઠરે તેથી હાલજમાના વાલાવો વીગે ટુકામા કહીશ કાએછે કે તેવો અલબતે લાએકછે તારે જારેકે એકતરફથી બાતરીઅ

ને બીજીતરફથી એ શેતાનાવો તથા ફરેશતાવોનાકાંમ દરજા તથાં અશરોની
શેદબીતી શમપુરણ બાતમીછે કે એલોકોના હયાતીની તાશીર તથા ફેઝ
થી તમાંમ દુનીઆની એકંદરજાતના ઉતપંતીના હશતી તથા મરગ
નો પાએછે તેકદ દાંનેશમંદોને નજદીક પોશીદે નથી કારણકે એબુજરગ
શેફતીઓવો બવાઅ નરીંમાદગી અને બાકી બાદી અને આબી આતશી
વીશેજેછે કે જેવેના વજુદથી બેશકકે આએ શીફલા આલમની પાએદા
શીછે તારે એઆલમમો આદમજાત શરેશટમો બપે અને એબુજરગ શેફાતો
ની ઓલખ શમજન રાખે અને તેમના તરફથી થતા ઉપકાર નાવખણ તથા
ધઆદનકરે તો તેહેને આદમ કરી કોન કેહેસે આદમ તેજછે કેજેમાં આદમી
આતછે અને આદમાઆત તેજછે કે આલમે અસવીના મુલપુરશોની ધઆ
દ વખાણ તથા ઓલખ શમજયા તેમના દરજાવોના હદમુરાબ તેવોની
બુજરગી શમજે અને હેવીરીતે કરવા કરાવવામો હજરત જરતોશત જેવા
માહાઆન પેગમબર પેહેલેદરજેછે તારે તેમુજબ પારશીલોકો પોતાનો અ
મલ તથા ફરજ વાપરે તારે તેવોને ગફલત બવાડનારા નજીવા તોહો
મતોથા તેહોમતદાર કરવામો જે ચાતુરલોકો કોશીશકરવા મંડેઆછે તેમા
તેશાહેબો શીરફ ભુલ કરેછે તેવોને મોહોટી અગત એજછે કે પોતાના
શવધરમ ઉપર શાબેત કદમ રેહેનારા લોકોના બોટીનીનદા કરવામો
શરમ તથા પાપશમજે પછેતો જેમ તેવોની મરજી તેવા ખુદ એદાવંદ
તાલાની મેહેરબાનીથી મોહોટા દાનાવછે તેથા તેગને વાશતે જેલખવું
તેગોઆ લુકમાનને હીકમત શીખવવા જેવુંછે માટે એટલાથીજ શનતો
શ તથા શમાપતકરી આશારાખુછુ કે હવેપછી એ શવધરમી પર કાએ
મ જરતોશતી ટોલાના ગરીબ લોકોજે અંગરેજ શરકારના ધરમરાજ
નીહીમાએતથી અને માહા રાણી. વીકટોરીઆજેવી જગતની માતોશરીના
છતરના કીરણોના આશરા વશીલાથી પોતાનો નીરવાહ શમેપુરત કરી
તેહુની જાહોજલાલી તેહુની ઓમરદરાજી અને તેહેના મુલકની અ
મંદ પાએદારી ધછેછે તેમનો પીછો છોડીદીએ કારને એગરીબ લોકનુ

નબલ પણુ જોઇ તેમનાઉપર તુટીપડવું તે મરદોનુ કાંમનથી

વાંચનારા દાંનાઇ તથા ઇનશાફી ગરૂહશતો એ ઊપલા ફકરાવોઉપરથી જોઇલાધુકે કે પેહેલા વરકમાં કહેલા વાશયનો કાંઇક વશતાર થઇચુકેઓછે કેજેથી પારશીટોલો બરોઇઅજદાપરશત છતાં નાહક તો હોમતદાર થઇપડેઓછે કે જેતોહોમત ફકત જમાંનાની ગરદેશ નાશાજગારી અને નાબકાર આફ્ત હાદેશાવોના કારણોએ ફરી નબલા પડાથી પોતાનો વારશીક દાવોજે શરફ દુનીઆની હરજ મરજ તથા ગીરફ્તારીના શબબોથી તેમના હાથથી છુટીગઓછે તેબાઅશથાકે તેથી નાચાર મુખ્તેશર કરી આગલ વધુછુ કે જેથી યજદાંપરશતીના બાબમાં હાલ જમાંને જે કાએદાંવોનો અમલ જારીછે તેવીશે મુબતદીઓને માહીતગારી મલે ને પાયાશર પોતાના અમલો શીરૂકરે.

હેવીગીતે કે જારે શરઇઅતના કાએદા પુરાપણુથી ભોગવીને તરીકતની શીડીઉપર પાઅંદાજીકરે તારે તેનુ શારૂમંનડાંન શાતરે કરવું તેહેનો શાદોચીતાર બારીકીનીસે હાલ પડતુમેલ! નીચે દેખાડુછુ તે એ છે કે.

શઉથી પેહેલે થોરૂઆવા થોરશુવા અને થોરૂમોલવાની આદતે કરવી જોઇએ તારબાદ ઇમાનના કાએદા ઇઆદકરી તેમુજબ ચાલવુજોઇએ તારબાદ ધામે ધામે દુનીઆ દારી તરક કરવાના ઇલાજ લેવા જોઇએ તેપછે પોતાની જાતમેહેનતની હલાલરોજીનુ કુત વખતે જેમલે તેઉપર ગુજરાન કરવું જોઇએ તેહેમા " તરેકે હેવાંનાત " તોશીરૂ શરઇઅતના અમલોમોજ થતાહોએ તો ઘણુબેહેતર નહીતોપછે તરીકતની શીડીમા તો જરૂર કરવું જોઇએ તેનીશાથે દુરગુણોથી દુરી અને શદગુણોની નજદીકી અખતેઆર કરી દરવોશ પોદાદોશત ને અજદાંપરશતોની શોહોબતમો રહીને તેમનો રીતભાત શીખવી જોઇએ તારબાદ રેઆજતની બેહેવીશે મ[illegible]માનો મેલવાને તથા ઇખલાતે બદન કરીને રેઆજત નુકોમ શીર કરવું જોઇએ તેનીશાશે શરઇઅતના ૧૩૭ અમલો પણ

જારીરાખવા જોઇએ કે જેઅમલો આગલ વધતા આપો આપ મોકુફ થવા નાછે.

શદગુણ દુરગુણોની શંખીઆ તથા તેમના નામ કામની વીગત તથા રેઆજતની બેઠકોનો વીશતાર આજગોએ બતાવતાં મુખતદી નેકંટા લો થઇપડશે. એમ શમજી પાકાંચોતરમાં જગોકરવાનો ઠરાવ કીધોછે શાથીકે તેહેની તફશીલ ઘણુકરીગે પાકાચીતરમા ઇઅજદાંપરશતી કરવાની બારીકીના શાથેજ જોડવાલાએકછે.

તરકે હેવાનાત વીશે પારશીટોલાને હાલજમાંને ઘણુજ ભારીપડવા જેવુંતોછે મગર ઇઅજદાંપરશતીનો મુલપાઓ દયા મયા તથા જંદબાર નુ રક્ષાણુ પોશણુ કરવા ઉપરછે તેથી તેનુ મુખતેશર આશાદાચીતરમો આપવાની જરૂરપડેછે તેનીવીગત નીચેમુજબ

તરકે હેવાનાત બેતરેનાછે તેમા પેહેલુ "જમાલી" અનેબીજુ "જલાલી" હેવેનામે પરશીધછે જમાલી તે છે કે જે પશુ પક્ષી કે જેવા જંદબાર મરતબાનાછે તેમની હીનશા હતીઆ નહીકરવામો આવે ને તેમના ઉપર દયા મયા રાખી તેમનુ રક્ષણ તથા પોશણ કરવામો આવે અને તેશીરૂ શીખાઉને અખત્યાર કરવા ઘણુકરી અગતીઅ કહેલીછે તારબાદ જલાલી ચોજો છોડવાનુ ફરમાનછે તેઘણુકરાને તરીકત માથી હકીકતના મેદાનમા ઉતરતી વખત અખતીઆર કરવાનુછે તેનોદર જો ઘણોજ ઉતમ અને ઉતમ પંગતી વાલાવોનેજ વાશતેછે તેચોજોનીવીગત નીચેપરમાણે.

૧ દુદ દહી માંખાણ ઘી તથાં ખાટી
છાસ પણ મોલાછાશવીશે છુટછે.
૨ તેજી એટલે ગરમમશાલાની શરવેવશતુ.
૩ તલખી એટલે પીઆજ આદુ લશણ તંબાકુ
મરી મરચુ વગરે તીખટ તથા ગંદેચોજો
જમીનમો અથવા રોપાઉપરની.

૪ શોરી એટલે નમક અથવા હરેકજાતનો
ક્ષાર

૫ તુરશી એટલે લીંબુ આંમલી શરકો
હરેકજાતનો.

૬ તુખમી એટલેજે મેવા તરકારીનીજાત.
તથા વશાંણુ કરીઆણુ કે જેમાંથી
બીજધણાંજ નીકલેછે.

૭ કંદમુલ એટલે શુરણ શકરકંદ રતાલુ
પટેટા મુલા ગાજર અને એવગેરે.

એણીરીગતે જલાલીના પેટામાં તરક કરવાની મુખેચીજો અને તેશીવાએ બીજીપણ કેટલીક જાતની ચીજોછે તેશરવે તરક કરવાનુ ફરમાનછે તેમજ ઝાડોનો મેલ જેને ગુંદર કેહેવુંનામછે તથા મધ જે મધમાખીઓનો હગારછે તેપણ તરક કરવાનો હોકમછે પણ છુટ એટલીજછે કે વખત શાર પાએજી દરપાએજી તેની રઆજતના વખતપરમાણે આશતે આશતે બદન મુવાફિકત કરે તેમુજબ છોડવુંજોઈએ તથા છોડીશકાએછે તેમાં કાંઇ હરકત આવતી નથી અને જોકની આવીતો તે છોડનારની ખેતજ બીજીગણાએછે.

આજગાએ એક રમુજ આએ લખનારને ઉપલે ફકરો લખવાબાદ મલીઆવીહતી તેઅગતની જાણી વાંચનારા નેકલોકોનેવાશતે વધારીલઉછુ કે એક અવાંમી ટોલાના દુનીઆદારે દાશતીના લેબાશમાં શવાલ કીધોકે આઇશ તુંપીએકે નહી તેઉપરથી તેબાબતની હરકત બતાવી નાકહી તારે તે દાનાવ ધાહુએ ચેકકીધો કે નીમક શુકરવા બ.એછે તેનાજવાબમા ઉપલા ફકરાની તફશીલવાર હકીકતશાથે અરજકીધીકે એકતો શબબએછે કે આઇશ તથા નમક જોકે એકપંગતીનુછે મગર જેમ આઇશગવર ચાલી શકેછે તેમ નમકવગર ચાલીશકતુનથી તેનીશાથે નમક છોડવાને વાશતે એક મુકરરં વકતછે તેવકત પોહોચતાશુધી અને શરીર પોતાની આરો

ગીઆતા માંગે તાંહાંશુધી છોડવાની જરૂરનથી અગર તેપેહેલા છોડવામા આવે નેપાછલથી તેહેને વાપરવાની જરૂરપડે તોતેમા તેશખશ બેતદબીર તથા બેતજવીજ ઠરેછે હેવો માકુલ જવાબછતાં તેદાંનાવ શાહેબ તેઉપર રાજી તથા કાએલ થઓનહી બલકે તેશાહેબની નજર મોબારકમા જેમ આએવુંતેમ પોતાની નેકબુધીની અશર બતાવી.

આરમુજથી આલખનારકાંઇ દુખીથઓનહી તેજોઇ તેહેને પચતાવો થઓહુએ એમજણાયુ તેથી એરમુજ મુબતદીને ચેતવણી અને દાંનાવ વાંચનારા બુજરગ શાહેબોને ફકત દરીઆફતી નેકી જે આજગોએ જગે આ આપીછે કેજેથી નાદાન જાહેલ તથા દાનાવઆકેલનો પરીક્ષાકરવા તથા તેનાંથી ચેતેલ રેહેવાને બની આવે.

હવે દીલ શુચીજછે તેહેની શમજ મુબતદીઓ નેશારૂ અગતનીછે તેથી તેનુબઆન ટુકામાં આપવાની જરૂર જોઉંચુ તેએછેકે.

આદમીના પેટમો એક ગોસતનોકટકોછે તેહેને દેલ હેવુંનામમલેલુછે તેટકામો ફાએદો હેવાનામનો એકગુણછે તેફાએદામાં હજરત રૂહનો મુ. કાંમછે હજરતરૂહ નુરાનીછે તેનુરમા ભેદછે તભેદમા હુછે તેહેને પારશીઓ "અહુ" નીજગાએ શમજેછે એબાંધે કોમવાલા હુ અહુ એ નામોને ઇશમે આજમ તરીકે માંનેછે ઇશમે આજમ તે વાજેબુલવજુદ એટલે જાતે મુતલક તથા વાહેદે બરહક નુએક જાતીનાંમછે.

ઉપર મુજબ દેલના પેટામાં હજરત રૂહની જે હકીકત આવીતે શીવાએ બીજામતપરમાણે તેહેની પેછાંન જુદીરીતે કરવામો આવીછે તેનુબઆન એછેકે હજરત રૂહને એકજાતની બારીકનજર તરીકે માનેછે તે હમેશાં પાયદેછે તેહરેક મરતબાથી વાકફછે એટલેજે તેહેને માજી મુશતકબીલ શરવે હકીકત આયાંછે હજરત રૂહની બુજરગી શરવથી વધારે એટલાશારૂ માનીછે કે તેપોતે બરાએ ખુદ પાકછે તેથી દાઇ એટલે શીરાકતને દુર કરેછે કાંજે તેનોગુણ એજછે કે તેનુરૂખ તેહુનીનજર હમેશાં ઇલાહી ઇઅજદાંજાતરફ રેહેનારૂ તથા તેતરફ વલણ રાખનારે

છે વલી બીજોગુણ એછે કે જોવું શાંભલવું તથા જાણવું તેપણ ઇઅ જદાંની વલણ પરછે અને ઇઅજદાંની મીદાને જોવા જાણવાં તથા શાભ લવામાજ હમેશાં મોજુદ તથા તઇઆર રેહેછે કોઇવખત એકાંમથી દુર અથવા બાહુર થઓનથી તેથી જે નેકગુણોકે જગતમાછે તેશરવે હજરત રૂહના ગુણોના શાયા તરીકે ગણાએછે એટલેજે જેનાઊપર હજ રત રૂહની કશીશ હોએછે તેહેના શારાગુણ હોએછે.

વલી તીજીરીતે હજરત રૂહની બાબતમાં કેટલાક લોકોનુ મત હેવુંછે કે હજતન રૂહ તથા દંમ એબંધેનોદરજો એકજછે અને તે વાયુને રૂપે છે કેતેથી તેહની મોરાદ અકલેકુલ ઇઆને બહમનથીછે અને અકલે અવલ બહમંન તે જોહરછે અને અકલે દુયંમ તે અરજછે એ જોહ ર તથા અરજનો ખુલાંશો વીશતાર આગલ તેહેના ઘટતા મેહેલઉપર કરવા મા આવશે તેઉપરથી ખુબતદીએ શમજીલેવું.

હવે જાણવું જોઇએ કે શદગુણોના જીદ એટલે શામાવાલીઆ દુરગુણોછે તેમ હજરત રૂહને જીદ નફશછે જેમ શદગુણ દુરગુણની અશ લ જડ એકાહે તેમજ હજરત રૂહ તથા નફશની અશલ જડ એકજછે તેનીચેના ફકરાથી ખુબતેશર શમજાશે.

હજરત રૂહની હકીકતતો ઉપર આવીગઇ તેથી હવે નફશની કાંઇક બીના લખવી જોઇએ કે જેથી દાંનાવ વાંચનારા શાહેબોને શમજવું શેહેલપડે એ નફશનીચારજાતી મુકરર કીધીછે ઇઆ તેહેના કાંમપરમાણે હેને નામ આપવામા આએવાછે તેની વીગત.

૧ નફશેતબઇ.	૩ નફશે હેવાની.
૨ નફશે નબાતી.	૪ નફશે ઇનશાની

એચારજાતના નફશોના બીજીરીતે જુદાંનામછે તેનીવીગત.

૧ નફશે અંમારે.	૩ નફશે મુતમયને.
૨ નફશે લવામે.	૪ નફશે મુલહીમે.

એ નફશોનુકામ શુંછે તેથી તેમનો દરજો તેવોની દરએક હદઊપર

કેહેવીરીતનો ગણવામો આવેછે તેનુ બયાંન નીચેના ફકરાઓથી જાણવમો આવશે પણ તેશીવાએ બાજીરીતે એમકેકે કે પેહેલો જમાંદી બાજો નબાતી તીજો હેવાંની અને ચોથો ઇનશાનીછે મગર જાંહાંશુધી ઉનશાંન ઇનશાનોઅતમો નહી [તાહાંશુધી] તેહેનો નફશ નફશે હેવાની તરફે ગણાએછે અને ઇનશાનોઅત તેછે કે તીફલગી ઇઆ શીરખારગી વાલી હેવાની ખશલત ખવાશ દુરકરી ચડતીં પાએરીએ જઈ તેઅમલ અખતેઆર કરે તારે તેને નફશે ઇનશાની કહીમાનવામો આવેછે એ ચારે નફશો ઇનશાનની જાતમો વખતના અનુકરમ પરમાણે હોએછે તે જેમ જેમ ઇનશાન પોતાનાં ઓશાફ શુધારી દરજે ચડતો જાએછે તેમ એવોના દરજા પણ બદલાઇ દરજે ચડેછે.

હવે જાણવુંકે નફશે તબઇ તેએકજાતનુ કવતછે તે કવતથી શરીરના તમાંમ શાંધાવો એકબીજાવોશાથે વલગીરેહેછે નેતેકવતને આધારે છુટા થઇશકતાનથી નફશે તબઇનાં બે ખીદમતગારછે તેમાંપેહેલો જેને બકુત કરી કેહેછે તે મુઇીત નાંતરફ રગબત કરેછે અને બીજો શકલ કરીને જેછે તેગોઆ પેહેલાનો શાયોછે એજગાએ મુઇીતથી મોરાદ શરીરનીછે અને શાયાથી મોરાદ શરીરમોથી જે ચોરક મેલ નીકલેછે તેનીછે

નકુશે નબાતી તેહને કેહેછે કે જેશરીરને લાંબુ પોહોલુ તથા ઊંડું કરેછે એટલેજે શરીરને મોહોટુ કરેછે એટલેજે નબાત તમોથી શરવે ખોરાકી ચીજોની ઉતપંતીછે અને તેખોરાકથી શરીર મોહોટુ થાએછે.

આજગોએ વાચનાર! દાંનાવ શાહેબોએ ગોરેબલીગથી વીચારવું જોઇએ કે હરેક શરીરનુ વધવું તથા મોહોટુથવું નબાતી એટલે ઝાડપાનથી ઉતપન થએલી ખોરાકી વશતુથી થાએછે હેવું ઊપલા ફકરાથી શોધ થાએછે તેમુજબ અશલ કદીમ યજદાં પરશતોના ખોરાકનો બલકે આખી દુનીઆના લોકોનાં ખોરાકનો રીવાજ હતો તે હાલજમાંને થોરીમુદત

થી જરાજરા વધતાં વધતાં હેવાની ખોરાકનો ઈચ્છાને ખોશત માહીવીગરે
મને થએલા ખોરાકનો વધારો જોકે આખી દુનીઆમો | વધીપડેઓછે
તેશરવે આલમને રોશનછે તેમાં એબાબતમો જરતોશતી ખાશોઆંમ
શાહેબો કેટલે દરજે પરખીઆતછે તેપણ કાંઇ છુપુનથી,

એજગાએ જોવાતપાશવા તથા શમજીને ઈબરત લેવાને હરેકમનુશ
જાતની તેમાં જરતોશતીઓના ખાશ ફરજછે કે નબાતીચીજોમો હજાર
સા નીઆમતો ખુદાએજદાંએ આપુણને બખશી ને તેઉપર આધાર તથા
ઉપધાર કરવાને હજરત પેગમબરની મારફતે હોકમ પોહોચાડેઓછે તેછ
તાં તેવીશે બેપરવાઇ કરીને ફરમાનથી ઉલટાખોરાક કે જે પરહેરવી તથા
શવબાવમો હેવાનીઅતપણુ અશર કરનારીછે તેનોશોક તથા રોજ મર
રો વધારી ગેનાહમો શામેલ થવાનુ પશંદ કરવું તેગોઆ શવાબીહાશલને
તારાજ કરવાતથા લુટાવી દેવાજેવુંછે તેઉપર દાંનાવ શાહેબોએ તેમાખશુસ
ન દાંનાઇમો તથા એલમીઅતમો જાશતીભાગ રાખનારા તથા રખાવ
નારા ખાશઆલમ લોકોએ વરતણુક કરવાનીછે કે તેજોઇ નાદાનોને
અટકાવવાએ તેહેને બદલે એનામવરશાહેબો એનાદાનોનીશાથે એકશરખો
ભાગ લીએછે તે બેશકકે ધરમવીરૂધ તથા અકલ દુશમન જેવીવાતછે
તેઉપર દરીઆફ કરવાની મોહોટી ફરજ જરતોશતી શાહેબોનીછે એમ
ખુલ્લુ નજર આવેછે તેથી ઉમેદછે કે આએ ચેતવણી કાંઇનહી પણ અ
શરકારક થઇપડસે પછેતો ગેબદાંબોદા.

આકાંમમો જાહેલ લોકોને જે ઉતલી બીદઅતી વશતુઓનુ ખમીર
થઇપડેઉછે તે જારીરાખવાની હીમાએતમો કેટલીએક બેવજન તથા બેમો
કે દલીલોનો આશરો લઇ હેતીતો હુજતલીએછે કેજાણે એકજ ગલીશેર
બીચારા ગોશપંદ ઉપર તુટીપડતો હોએ એદલીલો જોકે વાજબી ધનશાફથી
જોતાં કોઇ શુજરેલાવખ તમોએટ થોરી નજદીક મુદતમો અને થોરીલા
બી મુદતઉપર કેટલીએક નામીચી કમોથી જનમ તથા રેવાજ પાંમેલી
છે તેથી હાલજમાંને વાલાવોને તેમાંકાંઇ દાશનથી કાંએજે એસાહેબો

અવીદઅત પણાય તના ખુબી તથા બદીની પેછાન કરવાને બરેબર અશકત છે તેથી તેમનાઊપર કાંઇ દોશમેલી શકાતોનથી લેકીન જેશાહેબો ખોદાના હોકમથી વીદવાન તથા ગાનનાં ભંડારી દાખલ માનપામેલાછે તેશાહેબોએ અગતની બાબત ઉપર ઘટતુધીઆન આપવાને બદલ તેનાથી રૂધ ઉતરેલા જોઠએતો તેમને વાશતે કેવોઠરાવ કરવો જોઇએ તે તેમ-નાજ ઇનશાફ ઉપર શોપી તેવોનેજ માનઆપવું શારૂદેખાએછે કે તે નામવર શાહેબોનો ઇનશાફ હાલજમાને કાંઇનહી પણ હકાની ખોફની જરૂર શમજશે પછેતો ખોદાવાકફ.

હવે નફ્શેનબાતી ઉપરથી જે મુદોહાથ આએવો તેથી વેહેશી મીજાજની ઊતપતી કરનાર હેવાની ખોરાક વીરૂધ જેશાબેતી મલીઆવી તે બાતરીલાએક બશ તથ અકલપશંદછે તારે ધરમ વીરૂધ ખોરાકને વલગી રેહેવું અને વલગીરેહેવાસારૂ ખોટી તથા વગરપાઆની દલીલો મેલવવી એરાંઈ દાંનાવ લોકોનુ કાંમનથી બલકે દાનાવલોકોએ નાદાન જાહેલાને હેવી તકરારોથી પાછા હટાવવાની તેમની બાશફરજછે નેફરજ જારે તેવો અદાનહીકરેને હેવાજાહેલોની આગેવાનીકરે તારે શોઇલાજ બરેજ કાંઇ જમાંનાની તાશીરથી નીપજેતે માંથાઉપર મગર કાંઇનહી પણ ખોફે ઇઅજદાંની પકડવામો જરતોશતી દાંનાંવો અગત નહીજાણે અને ઇઅજદાંપરશતી કાએદાવોની ખોઆરી કરેઆજાએતારે તેમનેવાશતે જાવેદાની બેહેશતનો મરતબો વેગલો થઇ આ મરૂતીઊ લોક માં ઝીફાઅ હમેશાં શુધી જારી રેહેવાની ધાશતી દેખાડે તેમાં શુતા-જુબ.

હવે નફ્શે નબાતી જેમરૂતીઊ લોકના શરીર શમારનારી શાબેતથ આછે તેબાશ શાબેતી એછે કે પરથમતો એનફ્શેનબાતીનો ખીદમતગાર નફશ તબઇછે કે જેનુબઆન ઊપર થઇચુકુછે અને તેશીવાએ એનફશ નબાતીના બીજા આઠ બાદેમા નીચેની વીગતમુજબછે તેથી ઇઅજદાંન બુજરગે જે જગતની કુલ જાંનદાર વશતી ઇઆને હેવાંન તથા ઇનશાં

તની ઉતપતા તથા નાશતી તથા તેમનો ઊંદધાર અખાતનગારાની ખી દમત ઉપર મુકરર કીધીછે તેથોપણ શક ખુલ્લુ નજરઆવેછે કેશીરૂથી ઈઅજદાંનો બદોબશત નબાતી ખોરાકને વશતેજહતો તેપાછળથી દુરગુણી ગનુસોની દુરગુનીના કારણે શીરૂથઈહોએ કારણકે આજે જે એ ખોરાકનો વધારો થઈપડેઓછે તેટલો ગયાં (૨૫)વરશઉપર નહીહતો અને જેટલો (૨૫)વરશપર હતો તેટલો(૫૦)વરશઉપર નહીહતો અને તેથી જેમ જેમ વધારે મુદતની વરતણુક તપાશીએછીએતો ઘણોજ ઓછી બલકે બીલકુલ નહીશરાબીશેતી જરતોશતીઓમાં હતી એમ ખુલોરીત શાબીથા-એછે.

તેનીશાથે એગેનાહ ભરેલા ખોરાકની શાબીતીમાં તેહેના ખમીરવાલા શાહેબોજે દલીલો તથા જેરશતા દેખાડી ગયાછે તેખુદ તેમના ખોટાઅમલને રદકરીઆપે હેવાછે તોપણ ઇભનાશવાદ અને શરીરના ખમીરની હીમાએત કરવામાં કોશીશ કરીને પોતાની નાદાનીનો ઈકરાર કરેઆવીના છુટાપનથી તારે નાચારે ખુજરગો ઉપર ઢોલીનાએછે અને કેહેછે કે જારે એખોરાક મનાઈ ભરેલા હતાતારે તેવાશુ મુરખ હતાકે એખોરાક જારીકરીગઆ એટલુંજ નહી પણ એ ખોરાક હલાલછે તેથી ધરમકીરીઆમા અગત પાડીગઆછે તેરદકરવા લાએકનથી હોવી હેવી કેટલીએક હશી કાહાડવા જોગ હુજતોથી દમાગ ગંદકરી નાખેછે અને તેહેનીવીરૂધ જેજે દાખલા આપવામા આવેઅ તેહેને વજણુ ગણતાનથી અને પેઢીકરીથા એપાપી અમલ છોડવાને બદલે દીનપરદીન વધારવાની જુગતી તથા હીમાયત કરેછે તેશબબથી એબાબતનો નીવાડોઆવે એમલાગતુનથી કાંજે કેટલાક શાહેબો એખોરાકનો નુકશાની ભરેલા લાભ માગવેછે તેછતાં વાજબીરીતે શાકકબુલ કરેછે કે એખોરાક એશક કે મનાઈવાલો ગેનાહ ભરેલોછે ને તેહેની શાબીતી ધરમ પુશતકોથી પણ બતાવીઆપે છે તોપણ ઇદવાલાસાક ઇદપણ છોડતા નથી તેનીશાથે નાદેરવાતતો એછે કે શાંતેપે ખુદીઆન દીવશગમી નેવ્મતે તરણ દીવશ શુધી એગુ

નાહ બરેલા ખોરાકને હરાંમ શમજેછે તેઉપરાંત દરમહીનામો ૪ દીવશ દરશાલ આખો બહમન મહીનો અને વરશના તમામ ગહમબારોના એખોરાકથી દુર રેહેવામો પુણીઅ શમજેછે તેછતાં આડેદીવશે એખોરાક કોતાઈથી અથવા બફરાતથી વાપરવામો કાંઈજ પાપ ગણાતાનથી એકેહેવી અજાએબ થવાજેવીવાતછે ખરૂછે કે ઉપલો શાએતો એખોરાક મનાઈ બરેલછે હેવું દેખાડવામો ઘણોજ કારી તથા બશથાએ હેવાછે તેછતાં અફશોસે પણીમાન જાહેલ ચાશટાખોર જીદીશાહેબોનાં હટ તથા મમતાથી પણ અવધાછે કે કોઈપતરે પોતાની ભુલ શુધારતા નથી તેથીનાચાર મુખતેશર કરૂછુ કે મબાદા આએ જમાનો મુજગરીબ બેવારેશને ફશાવોપાડે ખેર કબી ધરમ કરતાં પાપ નરાવકરે તો નાચાર જેકાંઈ ખોદાનો હોકમ મગર એવીશે ખાતમીઅત કરતાં એટલીજ શુચના જ તે શતી ખશોઆમ શાહેબોને કરૂછુ કે હરેક મનુશ જાતનો તેમાં તેહેકીકત જરતોશતી ધરમનીતી પશદ કરનાર તાબેદાર શાહેબોનો મોહોટામો મોહોટી અને જરૂરમાં જરૂરતવાલી ફરજ એજછે કે બાચરા બેજબાંન પશુ ગોશપંદો ઉપર દયા તથા રેહેમ લાવોને તેમની હીમાએત તથાતેમના બચાવના બાબમાં દીલોજાનથી મદદ કરવી જોઇએ પહેતો નચાર અને બેશકકે હાલજમાને એશુચના નહીઅશરકરેહેની અને હશી મજાકમો નીકલી જવાજેવીછે તેથા એબાબતનુ તુલબઆન બંધકરી મુદાઉપર જાઉછુ કે નફસે નબાતીના બીજા આઠ બીદતમજારો જેઉપર બનાએવાશે તેમનો તફશીલનીચેમુજબ.

૧ "જાજબે" એકેજાતનુ કવતછે કે જે પોતાના કવતથી ખોરાકને અંદર ખેચેછે.

૨ "માશકે,,—તેહેને કેહેજે કે જેગેજા ઉપબાકાંમ દારે ફીધી એટલે જે ખોરાક લીધો તેનો અનદર શમબાળ કરેછે.

૩ હાજમે= તેછેકે ઊબરવાલાવોની મદદથી જે

ગેજા અંદર જાજવીરાખીછે તેહેને પકાવેછે એટલેજે એખીદમતગારને બાવરચીની ખીદમત મલેલીછે.

૪ "મુમઇએજે" તેહેને કેહેછે કે જારે ગીજા પકીને તઇઆર થઇ તારે તેહેના અંદર લતીફ તથા કશીફના વીભાગ જુદાપાડેછે.

૫ દાફએ—એક કવતછે કે કશીફ ગીજા નેબાહેર કાહાડેછે જેમકે ઝાડોમાથી કેટલીએક ચીજો નીકલેછે કે તેહેને આપરે ગુંદર કહીએ છીએ તે ઝાડોનો મેલ ગણવામા આવેછે જેમ ઇનશાનરૂપી ઝાડમાથી આખ કાન નાંખ મોહોડુ ડુટી પીશાબ ઝાડો તથા પશીનો નીકલેછે તેપણ મેલમોજ દાએલછે અને એ ઇનશાનરૂપી ઝાડમાથી બીજી મેલને તોલે જીણશો નીકલેછે તેની વીગત આગલ આવશે.

૬ "મુશવીરે"—તેહેને કેહેછે કે ગેજા નોરંગ હરેકના શરીરના રંગજેવો કરેછે.

૭ "મુવલીદે"—તેછે કે શરીરમાં જોઇતીફ ગેજા વધારે હોએછે તોતે એકઠીકરી તેમાંથી શરીરના રંગજેવો એક પદારથ પેદાકરેછે કે જેનુનામ વનશપતીમાં બીજકરીને કેહેછે અને હેવાં નોમા, એટલે જાદાંરોમાં નુતફોકરીને કેહેછે.

૮ "મુનમીએ"—તેહેને કેહેછે કે શરીરને મોહોટુ કરવામા મદદ આપેછે.

ઉપર મુજબ નફ્શે બાતીની હકીકત પુરીથઇ હવે નફ્શે રુહવાની ની શેફત કરૂછુ કે તે એકજાતનુ કવતછે કે તેનાઆધારથી હરેકશરીર પોતાના અખતીઆરથી હરકત કરેછે ઇઆને ચાલેછે અને હરેકવશતુ ઓને તેની હાલચાલ ઉપરથી ઇઆને ઓજા આતવારથી પાંમીશકેછે એટલેજે ઓલખી તથા શમજીશકેછે એ નફ્શને પણ ઊપલાં ૮ ખોદમ તગારોછે પણ તેશીવાએ બીજા ૧૨ ખાદેમછે કે જે "હવાશ ૧૦ ઇદ રીઓને નાંમે ઓલખાએછે તેવા શેહેવત અને ગજબ એટલે કાંમ ક્રોધ નાંકવત નીશાથે જોડાએલાછે તેમાં એ બે મુખીઆ બાદજતાં બાકી ૧૦ છે તેમાં ૫ જાહેરી ઇનદ્રીઓને નાંમે ઓલખાએલીછે તેની વીગત.

૧ આંખ ૨ કાંન ૩ નાંખ ૪ મોહોડુ ૫ ચામરી આખનુકામ એ છે કે રંગ તથા શીકલોની દરીઆફ્તી કરે અને લાંબુ ટુકું શુરખ શુપેદ વાગરે જોઇને પાછ્નીશકે અને આંખનુકાંમ બીજી ઇદરીઓથી થઇશકતુ નથી તેમજ બીજીઇનદરીઓનુકાંમ આંખોથી થઇશકતુનથી એટ લે જે જેનુકાંમ તે તેજ કરીશકેછે.

બાકીની જાહેર ઇનદરીઓનુ કાંમ શરવે કોઇને જાણીતુછે તેથી તેનીશે બઆંન કરવાની અગત પડતીનથી.

હવે બાતેની હવાશ એટલે ઇદરીઓના જેનાંમ તથા કાંમછે તેની શે ઘણુકરીને શરવેકોઈ માહીતગાર નથી શબબ તેનુબઆન નીચેમુજ બ પરગટ કરૂછુ.

૧ પેહેલા હવાશ જેને હીશે મુશતરીકે કરીકેહેછે તેપેહેલા મગજના પેટમોછે તેહેનેજે મુશતરીકે કરીને કેહેવ તેહેના બેકારણોછે તેની વીગત

૧ પેહેલુકારણ એછે કે એ ઇદરીનુ કવત શાબેત તથા બરાબરહો એ તેવલા જો બધેઆંખોથી જુવેતો ઇઆએક આંખથી તોપણ હરેક ચોજની સેકલ એકજ જુવેછે મગર જારેકે એઇનદરોમાં કાંઈ ખુલલહોએ

તારેતે એકચીજને બેવડી એટલેજે બેચીજ જુવેછે જેમ એકેક આંખથી એટલેજે એકઆખ બંધકરીને બીજીઆંખથી જુવે તોપણ બધે આંખોથી જોઇએચ તેપરમાણે દરએક આંખથી એકચીજ દેખાએછે તેમ હીશે મુશતરીકે કબી પોતાના કવતમાં કાંઇ ખલલ હોવાનેલીધે જોબેશીકલો જુવેતો તેનુંકારણ એછે કે તેબધે શીકલોને એકબાજીશાથે એકઠી કરવાને તે અશકતછે તેથી એકને બદલે બેશીકલો જુવેછે શાબબ જેશખશને એકવત ખલલવાલુહોએ તેએકચીજને બેજુવે જોકબી ખલલવાલો શખશ વખતે એકઆંખથી ઇઆ બંધે આંખોથી જુવે તોપણ એકચીજ છતાં તેના જોવામા બેચીજો આવશે [જેમીશલેકે ઊડુલ નાંજાવામાં હરવખત એકચીજની ઠેકાણે તેવી બેચીજો આવેછે અને તેહેનુ ઉલટુ અગર આરશીમાં એક કાંવા બંધેઆંખોથી જોઇએ તોપણ એકજ શીકલ નજર આવેછે કાંજે આરશીમાં કાંઇ ખલલનથી પણ ઊડુલની આંખમા તથા હીશે મુશતરેકેનાં માંથાપાંતો ખલલછે તેથી તેવો એકની બેશીકલો જુવેછે તેથી એ બધેશખશો કબી આરશીમા જુવે તોપણ તેવો પોતાની બેશીકલ જુવે.

૨ બીજુકારણ એછે કે એ ઇનદરીના આખરી છેરા ઊપરથી બાતેબીતરફ વલણ હોએછે તેછતાં જાહેરદારીમા . એમદેખાએછે કે પરથમ જાહેરી દેખાવથી બાતની વાલાવોને ખબર મલેછે મગર ઊપલા બંધેછેરાવોના વલણની માહીઅતી મેલવતાં છેલોજે જાહેરીથી બાતેની તરફજવાનો વીચારતે રદ થાએછે બલકે તેઊપરથી શીધ થાએછે કે પરથમ બાતેની હવાશતરફ પોહોચાથીજ જાહેરી હવાશોને જોવા શાંભલવા તથા બોલવા વગરે ગતી થાએછે કારણકે બાતેની હવાશોનુ જે શાંમર થછે તેમુજબ જાહેરી હવાશોને દરીઆફત કરવાની શકતી કવત તથા તાકત બીલકુલનથી હેવું શીધથયુછે.

૨ હવે બાતેની હવાશોમાં બીજોહવાશછે કે જેને ખીઆલકરીને નામઆએપુછે તેનુ શમજવું કેવીરીતેછે કે જેશખશ ઉપર કહેલી પેહેલી

બદરીમાં ઉતપન થએલી દરીઆફતી ઉપર જબપડે તારે તેની શુરતનો ચોતાર ખેઆલ બનદગીમાં આપોઆપ ખેચાએછે હેવું એ બીજીબનદ-રીનુ ફવતછે કેજેથી જેવાત તેહેનામાં ઉતપનથાએછે તે તેહેની કેફીઅત શુધાં જાણીલીએછે અને જોકબી બારીક નજરથી તેવાતઉપર નકશ કબી ધીરજ પકડેતોજ તેહેના ખીઆલમા બેઠેલીવાત જલવાએલી જુવે એટલે જે ખરીપડે શાથીકે નકશને દરક નથી કે જેવાતવીચારમાં ગોઠેલીછે તેહેના ઉપર વેહેમી થઇશકે.

જોકબી બીશયેપણે જોઇએતો ખીઆલ એક કાતેબ એટલે લખ નારની મીશાલછે કે છુપીવાતને જાહેર છુપાવેછે એટલેજે જેશખ્શ લખેલો તેનોઅરથ કાંઈ લખવામો આવતો નથી અરથતો શબદનાઅ નદર છુપોછે તેમુજબ જેપરમાણે તેનુ અરથગ્નાન તેશખ્શનો વાંચીને બીજોશખ્શ તેવાંચતાં અવલજે અનજાણો હતો તેજાણીતો થઓ તેજ પરમાણે એખીઆલનુપણ કાંમછે કે પોતાના અંદર ગોઠેલીવાતો ચીજો આદમીઓને હેવીરીતે પોહોચાડેછે કે તેચીજો તેમાણુશની આગલ દેખીતી હાજરહોએ લેકીન ઘણી બારીકનજરની પુખતગી એજગાએ તેમા ણુશને જરૂરછે હેવીરીતે કે જાહેરી હવાશોની મારફતે તેચીજોવીશે પર થમ દરીઆફતીનો દરકમેલવોજીએ.

ઉપરજે બારીક નજરની પુખતગીવીશે ઇશારો કીધોછે તેનોખો લાશો એ છેકે ઉપરકહેલા ત્રીણે મુધારોકેની બાબતમો જબીજુકારણ બતાએવું તેમુજબ અમલ કીધાથી એટલેજે કોઇચીજ જોઇ અને તેની કેફીઅતમો શમજ નહીપડી તોતુરત આંખના અવલી છેરા મારફ ત બાતેની હવાશો ઉપર જેમ કોઇનાઉપર શવાલ કરીએતેમ શવાલરૂપી વીચાર કીધાથી તેવા શમજનારની ગ્નાનશકતી પરમાણે તેહેને શમજ પાડેછે.

૩ તીજો બાતેની હવાશતેછે કે જેહેને વેહેમકરીને કહીએછીએ તેનુકામ એછે કે હરેક ચીજો જોઇને અથવા જોયાવોના શાચી કીંવા

જુઠી પોતાના નફશને દેખાડેછે તેચીજોનું શરૂપ કાંઈ દુનીઆમાં હોએ
કીંવા નહીહોએ હેવા હેવી ચીજો બનતો કાંમો નેદરીઆફત એ વેહે
મ કરેછે જેમીશાલે કોઇશખશ આશમાંન ઉપર જોકે એકશુરજથી વધા
રે નથી તેહેના ઠેકાણે હજાર શુરજનીં શખીઆ બતવે અને દુદ તથા
મધના દરીઆ છેજનહી તોપણ તેનાહજારછે હેવુંપતાવેછે અને એકવ
ત અકલના ઠેકાણે ઇનશનો શીવાએ હેવાનોમેછે શાથીકે બકરીનુબ
ચુ પોતાની માએને અને માએ બચાને જેઓળખેછે તે એ કવતને લી
ધે ઓળખેછે અને બકરાંના ટોળામાં જોકે તેબચાની માએનાજેવી
બાજી શોબકરીઓહોએ ને તેવાજ બચાબાહુએ તોપણ તેબક એકને
ઓળખી શકેછ તેનાશાથે એજાનવરો વરના દુશમનો અને ગવાજાઆ
ની દેશલો તે એ કવતને આધરે ઓળખેછ તથા દરીઆફત કરેછે
તેથી એકવત હરેક મુકરદમાવીમા દરેક કરનાર હોએછે અને ઇશલામી
લક કેહેચકે શેતાને આદમને શીજદો નહીકીધો નેવાજવોએ કીધો
તેનામેરાદ એ કવત વીશેછે કે તે અકલને તાબે થતો નથી જેમકે
બાજ શરવ કવતો અકલને આધીન થાએચ નમઃ.

દીનદારા તથા પરહેજગારાના મુકરદમાંમા હરેક મુશકેલ તોવીશ
અકલ ગવાહી આપેચકે અમુક કાંમ કરવું વાઇએ તમાંકાંઇ મુશકેલી પડ
વાની નથી તારે એ "કુવતેવાહીમે" તેરશતાંમા ગુમાન ઉપજાવી ઢીલના
એછે અને ઘણુ લોકો જેકે હેવા હેવાની બશનતનાછે તેવોએ કવતના
હાથપર મગલુબ એટલેજે આજેજ અથવ ગેરફતાર, તેના તેવા હમે
શાં નેકકામના તથા હરકોઇના બીગાડ નુકશાન કરવા અને બુરૂ ચાહ
વામા પોતાનો વખત વગર શંબધે પણ રોકવા તથા રેકવવા તઇઆર
થાએછે એકવત હેવુંજોરાવર તથા જબરદશતછે કે હરગીજ થઇને પોતા
નાં બુરાં તથા ખોટાંકામોથી પાછું હટનુ નથી અને તેથી આજેજ એટ
લ કંમઈહેમ લોકોથી આએ આજેજ નેકખાહને કેટલા કેટલા તગનીહરકતો
નુકશાની તથા મેહેનત ઉઠાવવી પડીછે કેતેહનો બદલો નેકકામ બદલ પાક

એજદી આપે.

આએ ઉપલા કવતવીગે એક માહદીદવાંન જોગેશરી ફનનો ઓશતાદ પોતાની કેતાબમો નીચેમુજબ લખેચ તેઆજગેઃએ અગતનુ શમજી દાખેલ કરયું.

જાણવુંકે "વેહેમ" શુલતાનેબદન એટલેજે શરીરનો રાજાછે તેથી તેહરેક વાતોમો દલીલ એટલે રાહા બતાવનારછે હુવીવતોની નીશાન બતાવનારછે અને નીશાન વગરની ચીજોનો એટલે જેનુ ઠાંમઠેકાણું માલુમ નહીહોએ તેનુઠેકાણું બતાવનારોછે અને હરેકજમાનાનો એશકનો ઘોડોછે એટલેજે વખતને પીછાનનારોછે અને જેમ કાન ઈઆ જગો સુડવામો કોઇ હુરતમંદ હોએતે તેની હુરત દુરકરી પતો બતાવનારોછે અને હરેક ગેબીવાતોનુ બઆન કરનારોછે અને હરેક બઆનનુ જાહેર શરૂપ અયાં કરનારોછે અને જેચીજોવાશે તાકતનહીહોએ હેવીચીજો તેનાઆગળ મુશકેલ નથી અને જેચીજોકે રહાનુમાહોએતેગહાનુમાને રાહા બતાવનારોછે અને જેશખશોને કોઇચીજ વાશે ગુમાંનહોએ તેહુને તેઉપર ઇકીન બેશાડનારોછે અને જેચીજ હરેક શખશને દુરદરાજ થઈપડીહોએ તેવીચીજો ગોઆ હેને નજદીકપરમાણે હોએચ.

ઊપલા ફકરાનુ શારાઉશ એટલુજછે કે એકવત બેશકકે ઘણુજોરાવર છે પણ ઘણુકરીને અહંકાર ભરેલુછે તથાં નેકકામો કરતા શરરતી કામ ઉપર ઘણુ જોરપકડેછે કોઈ ભોલાને વેહેમમો નાંખી તેહેને અથરાવેછે ઈતીઆદી ઈતીઆદી.

૪ ચોથો બાતેની હવાશ કુવતે મુતશરીફે કરીનેછે એકવત અકલનુ તાબેદારછે તેથી હેનુનામ શીકરમંદ કરીને પણ રાખીઉછે મગર જારેકે એકવત વેહેમનો તાબેદાર થાએચ તારે તેહેને ખીઆલી કરીને કેહેચ લેકીન એહવાશનુ પોતાનુકાંમ જેજે બાબતોનો જવાબ ખીઆલ અને હાફેજામો મજબુત થએલોછે તેહેનો ખરચ એકરેછે એટલેજે અમલ

કરેચ કારણકે ખીઆલ તથા હાફેજા કરીને જેબીજા હવાશોછે તેબંનેની વચે તેહેનો મુકામ આવેલોછે તેથી એબંનેનુકાંમ હેને કરવુંપડેછે.

૫ પાચમો હવાશજેને કુવતેહાફીજે કરીકેહેચ તેહેનુકાંમ એછે કેજેકાંઈ જાહેરી તથા બાતેની હવશતરફથી તેહનાતરફ પોહોચેછે તેનોચીતાર તેવાજ તુરત તેજગાએ પડેચ જેમકે કોઈશખશએકવેળા કોઈશખશને જુવેછે તાર પછીજારેબીજીવખત તેમની ભેટ થાએચ તારેતે એકબીજાને ઓલખેચ એટલાવાશતે કે જારે પરથમ મલેઆહતા તરે તેહરએક શખશોનો નકશ ચીતાર એબંનેના કુવતે હાફેજા ની જગોએ બેઆઈ ચુકપો હતો લેકી ન જારેકે ફરી બીજીવખત ભેટથઈ તારે જાકેરે નામનુ એક બજુ કવત છે કે જે કુવતે હાફીજાનો મદદગરછે તેમાંતે બંનેશખશોનો ચીતાર પડેચ તેબીજીવખતના ચીતારને પેહેલોચીતાર જે હાફીજામો પડેલોછે તેનીશાથે મુકાબેલકરી મેલવેચ તારે બંનેશખશો એકબીજાને ઓલખેચ તે ઓલખાન વખત બાજેવખત હેવોબનાવ બનેચ કે બેમાંથી એકનુ કવતે હાફીજા અથવા જાકેરે કાંઈ બેતદબીરો ઈઆ બીમારીના કારણથી નબલાથઆ હોએચતો એકશખશ બીજાશખશને ઓલખેચ પણ તેબીજોશખશ ઉપલા કારણને લીધે ઓલખી શકતોનથી અથવા ઓલખતાં દેર થાએચ અને કદાપી એબંને શખસને ઉપલા કારણો લાગુથઆ હોએચતો તદન એકબીજાને ઓલખી શકતા નથી વલી કેટલાક શખશો હેવાહોએચકે તેવોને પોતાની જવાંની અથવા બચગીની હાલતમાં જેજે ઓલખાન પીછાન અથવા ગુજરેલા એહેવાલ હકીકત તેવોનેહરવખત ઈઆદ આવેચ બલકે તેશરવે બનાવ જાણે નજદીકના વખતમો બને આહોએ તેપરમાણે અણીશુધ ઇઆદ રેહેચ મગર નજદીકના વખતમા નીપજેલા એહેવાલો તથા એકબીજાને મલવું થયુંહોએતો તે ઇઆદ આવતુ નથી અને ઓલખીપણ શકાતુનથી હેવારીતના ઘણાએક મુકરદમા આપરા અનુભવનાચે આવેચ અને આવીગઆચ તેનુકારણ એજછેકે જવાની તથા બચગીની હાલતમો એબંને હવાસો શીકલ ફીબેલા હથા

આરની મ ફક તેજ હોએચ તે કારણથી તેમની ઇઆદદાશત મજબુત હોએચ એને તેઓ એકબાજાના નકશ એકબાજાના જુદેજુદા તેઓની તેજીથા તેજ[illegible]એછે પણ પુખતે ઓમરથતા તેવી તેજીઉપર જબા મુજબ રેહેતી નથી તેનુ કારણ ઘણુ કરીને ઘણી અયથા ચોરીપણુ કેશીવશનુ ઓના માહાવેરાથી તથા કેટલાક નુકશાન કારક તેજ એ રાકોના અદત કીધાથી તથા ઘણીજ નજાનમા પડવાથી તથા દુનીઆની હરજ મરજની ફીકરમંદ રેહેવાથી અને હકીમીજી બેતદબીરી વપરવાથી તેઓના હવાશો નુ કશત કમજોર જાએચ તેથી ઓલખ તથા ઇઆદદાશતમા તફાવત પડેચ વાશતે લાજમછે કે એહવાશો અગલ મુજબ હમેશાં તેજ રેહેહેવાતજ ખીજ રાખવી જેવકે જોકસી એતજવીજ તથા તદબીર હમેશ કાએમ રેહેશેતો હરગીજ થઇને ઊપરલો તફાવત પડશે નો નથી તેપેશક માંનવું કાએજે કુવતે હશીજે તપનોની મીશલજે—જાહેરે- ગોઆતખની નો વાંચનારકે બીઅલ નવીશંદાની માફકજે વેહેમ શેતનની માફકજે એટલેજે જેરાવર તથા ઉતાવલીઓછે અને બીજો મુશતરીકે દરીઆની માફકછે જેમાં ઘણી નદીઓ એકઠી મલેછે એટલેજે બીજી મુશતરીકે દરીઆની મીશલ છેતેમાં બીજાહવાશો નદીઓની માફક મલેચ તથા મલનારાછે એમ ખાતરાથી માનીને હમેશાં એહવાસોની જતંન રાખવી અગતછે પછેતો જેની જેની મરજી.

હવે છેલા નફશ જેને નફશે ઈનશાંની કરી કેહેચ તેવીજ શમજવાનુ એરીતેછે કે નફશે તમજ પોતાના સેવકોશથે નફશે નબાતીનો ફરમાં બરદારછે નફસે નબાતી પોતાના શરવે નોકરોંશથે નફશે હએવાંની નો બા કરછે અને નફશે હએવાંની પોતાના શરવે કાંમદારોશાથે કાંમ કરાવ શુધાંત નફશે ઇનશાંની નો બ દેમછે એ નફશે ઈનશાંનીના ઊપર બખાશીશ એ ખોદાવંદી મતગરેછે ઘણુ બેસકે તેવીજ બમબણુ કરવાનુ આએ નાંધમા કદમા મુનાશીબ નજર આવેછુંનકી તેથી મુખતેશર કીધુચ.

ઉપલા ફકરાવોથી શાબીત થયુંછે કે હરેક આદમજાતને વાશતે કેટલાએક હવાશે તેગના બીદમગગારો શાથે કુદરતી કાએદાવોના આધારથી નીમાએલાછે તેવોની પાશેની ઘટતી બીદમત લેવામો હજરત રૂહની તા૦ તેહના વજીરે અકલની મદદ તથા ફરમાંબરદારીથી કોશીશ કરવાને હરેક શખશો બંધાએલાછે અને તેબંધન ઉપર નજર રેહેવાશારૂ આજુરફેર ઘરમના કાએદવોનો કોરડો હજરત શત પેગમબરની પાશ અકલે મઆકુલની બરકતથી આપરા ઉપર તેજ નજરથી જોયાકરેછ તેહેનો ધાક શહાકાળ રાખી પોતાની વરતણુક કરવી જોઈએકે તેહેની અશરથી ઇઅજદાંપરશતીના મોહોટા મરતબા હાંશલ થાયછેકે હેવી મજબુત ઉમેદ બાતરીની રાખીયેંકાએછે તે બેમુલ લાભ તંનપરવરી તથા તંન આશાની નીબાએશમો તથા નફશ પરશતી તા૦ દુનીઆ તનમીના અનથા પામો એહનાબવો અકલથી દુર અને તદન બેજાછે અને શરૂતી બેજા વધારે એછે કે આંમ લોકોની મોહોટી વશતીના અંનધરા લોકોની મરજી જાલવીને બાશલોકોએ પોતાનો ઉદીઅમ કરવો.

અરે અરે જારે બાશલો હોતીજકો વરતણુકરથી પોતાનો ઉદીઅમ કરેતરે ઈઅજદાંપરશતીનો મેહોટો દરજો જે જાતદાંની બેહુપતનો તેકેમ કરીને મેલવી તથા મેલવવી શકાશે તેબામે કાંઇજ ધીઆન પોહોચતુ નથી શાથીકે ફકત ઉપલા નાવાકેફ લોકોમો દુનીઆની બેહેશુશાત નો લાભ મોહોટાઇ અને લેજતોને વાશતેજ હેવાલોકોથી જેમાંન મલીશ તેગનીમત શમજી રેવાજ પકડવા તથા પમાડવામો કોશીશકરે તથા ઉતેજન આપે તારે તેવીશે ફરીઆદ કોનકરે અને દાદ કોનઆપે તેનો ઘટતો ઠરાવ વાજબીરીતે વાંચનારા દાંનાંવ અને બુજરગ શાહુકારોએ પોતે કરવો જરૂરછે પોતેના જેમ તેવાની ઇછા.

ઉપર કહેલા હવાશો તથા નફશો શીવાએ બીજી કેટલીએક શદગુણી તથા દુરગુણી વશતુઓ નો જમાવ હરેક ઇનશાની જાતમો કુદરતી અજમતથી થએલાછે તેશરવેના નામ તથા કાંમગીરી માહીઅતી રાખવી

દરએક ઇનશાનની ખાશફરજછે તેવીશેનો વીશતાર આ કાચ્ચીતરમા આપતાં લમખાણ ઘણુથાએ ને તે તુરત શમજવામો તથા તે શમજે આ-પીછે તેનો અમલ કરવામો એકભાઇશોજો થઇપડે તેથી હાલ તેખારીકવાતો તેકુખરાખીછે હેવીઊમેદથી કે જોકખી આકાચુચોતર જરતોશતીઓમો પશંદાદ થાએતો ખાજુ પાકુચોતર ખારીક શીનગાર નીશાથે તેમની શેવામો ખનીઆવે તેમમેલવાનુછે.

ખરૂંકે એશઘલી ચોજોથી જાંહાશુધી જેકોઇ નાવાકફ હોએ તાંહાં શુધી તેઇઅજદાંપરશતીના મરતખાનુમાંન પામવાજોગ નહીંથઇશકે હેવું ફરજાને લોકોનુ મતછે તેથીજે જરતોશતી શાહેબો ઇઅજધંપરશતી એતાખનોદાપોજે તેમના બુજરગ અને કદીમ અજદાદ તથા નીઆગાનો તરફથી ઉતરતો આવેલો વારશીક હકથી રાખેછે તેવાને ઘટારતછે કે એપાપે અંતકરણથી ધોઆન આપે અનેજો વાજખી ખોલવાની છુટછે તારેતો વગર આચકે કોઇખી શખશ કહીશકશેકે એઘીઆન આપવાનુકામ ખશુશન જરતોશતી ખાશલોકોનુછે તથા આગેવાની તેવાએ દીલોજાનથી એકમલતા થઇને કરવાશરૂ ખાંહેર પડવું જરૂરછે શાથાકે તેવાજારે ખાશ નામધરાવાને ખાશધરમ નહીંપાલે અને આંમ લોકોની માફક પોતાની વરતણુક કરેતારે ખાશ તથા આંમ એ ખંપેમાં વધતા ઓછા દરજાવાલા શાતરેહ ગણાશકાએ તેકાંઇ શમજાતુ નથી તેથી આશાછે કે વાચનારા શાહેબોએ અકાખર શાહેબોની હદખાંધવામો તથ હક છુટોં પાડવામો પોતાનો અમુલીઅ વખત રોકવાને ચુકશે હેવી હમોને ખાતરી થતીનથી.

કાંજે એકનાંમનો ધરમ તથા નામનાંજ એતાખનુ અભીમાંન કરીએ તેઅલખતે હશીકરવાજેવું તેહોમતદાર થવાશરખુ અને બેશક ગેનાહ ભરેલુછે વાશતે લાજમછે કે ખાશલોએ એખાખે પરથમ કાંઇખી નજર નાંખવી જોઇએ કે તેઊપરથી ચાહાવું કે ઓદાવંદાન ઓદાએતાલાનુ હોએતો આંમ ટોલામાંથી કોઇપણ એમોહોટા દરજાનો ગુણગારો લાભ

લવાને લાભાત થઇને બાહેર નીકલી આવશે હેવી માહારી શમપુરણ ખાતરીછે.

હવે બીજાહાથપર વીચાર ઉતપન થાએચ કે એમુશકેલવાત કેમકર રીને પારપડશે શાથાકે એખાશ લોકોની તમામ વરતનુક ખાવા પીવાં પેહેરવા ઓઢવા શાદાગમીની રીત ભાત તથા બંદગી એબાદતની તરે વજે અને શનશારી માયા મમતા મીજાજી ખાહેશો અને મનકામના શંમપુરણ કરવાની ઢબ છબ અને છેલુ પઇશા પેદા કરવાના લોભ પરકરતી તથા આંમ લોકોમો તથા તેમની અબલાં અગ્નાન કાંમની ઓ નો પોતાના ઉપર શાધુપણાનો મોહ ઉપજાવવાનો જાહેરી દેખાવ ડોલ તથા સુકતીઓ અવાંમ લોકોના જેવી બલકે કેટલેક દરજે તેવોથી પણ ઉતરતે દરજે જઈ પોહોચ્યાછે તેજોતાં હાલ હેરાંન અને ખાતેર પરેશાંનછે તે. હેરાંની અને પરેશાંની મીટાવવાને જોકે જરતોશતી અકાબર શાહેબો ની ફરજછે તોપંણ નીચલા ફકરાથી આગે કલદર દરવીશ ફકત શુચના કરવાને પોતાની હદ જાલવેચ.

તેએછે કે આપરે જે દઅજદાંપરશત કેહેવાઇએ તેઓરે દઅજદાં પરશતોંના કાએદા મુજબ પોતાની વરતણુક નહીંરાખીએ તરેફકત નાં-મનાં દઅજદાંપરશતનો ફાંકો રાખવાથી અને ફોકટ દમ મારવાથી શુશુ ફાએદા મલેઆછે તેજાહેરછે તેફાએદા કેહેવા જેહેગી તોહોમતોનુ રૂપ દેખાડી રહાછે તેકાંઇ છુપુનથી તેવીશે જોકુંબી કોઇ અગ્નાન બાલકને પુછવામો આવેતો તેબાએવાત નાપશંદકરે અને ગીનાનાંઓ તો બેશક હશી કાહાડે એમછતાં હેવી એબજારેલી વરતણુકને જરતોશતી ઓ બેએબ શમજેછે તેઉપરથી હેવો એકશવાલ નીકલેછે કે એટોલા દાનાઇ ચતુરાઇમો ખોદાવંદાન ખોદાએ તાલાની બખશીશથી મોહોટા નાંમીચાછે તેછતાં ઊપલી ભુલનુ શુકારણ તો તેહેનો જવાબ એટલોજ મલીઆવેચકે જાણે દીવાપાછલ અનધારૂ અને વીઆપારને અંતેદીવારૂ.

ઊપલી કેહેવત મુજબ એરાનની હાલત શાફ જોવામો આવેછે તેનીશાથે એહેવી ખાતરી થાએચ કે જાગે એરાનમો "ઊંડુલત" નો મરજ ઊતપન થઓ હોએ ઇબ્બ નહીતો તેઓના હવાશ ઠીશકે મુશ તરીકેમો કાંઇ ખલલ અથવા બીગાડ ઊતપન થઓહોએ કે જેવી શરઇઆત એટલેજે આજુગફ્રર મુલધરમની પેહેલી શીડીકે જેમાં ફક્ત એહદે તુફ્લી અતની હેવાની ખશલતોને શેકલ તરીક ખાશ કાએદાવોની માતરે રચના થએલીછે તેઓતાં અને તેબીરેના પુરાણા વશે શક અને ખાતરીથી જાણીએચ કે ઇરાંન તથા ઇગનાઓની તારાજી થઅબાદ પેહેલી શીડીના દફતરો જેખુને ખોચરે શલામત રહેલા હાથલાગાં તેકમાલ નહીહોવાને લીધે તેજમાનાના દાનાવોએ કેટલાએક ભાગ નવા બનાવી તેનીશાથે જોડીઆણીને શપુરાણ કીધા હતાં કેજેમાં મેહુજંદનો એકંગી ફકરો નજરે પડતેનથી તેઓતાં તેઓના પેટમાં તેહેનાથી ચડતી તમામ પાએરીએના અપલ કાએદા અને તતવ એટલે એકંદર રેઅજતો નો બીલકુલ શમાશ શમજેચ.

વાશતે નાચાર એ ઊંડુલત અને એ ઇનદરીનો રોગ શાફ થવાશારૂ કોઇએક હકીમ ઠાદેક અને તબીબ કામેલની જરૂરછે એમખુલું નજર આવેચ. કાંજે જાંહાંશુધી એશખાત મરજોથી છુટેનહી તાંહાંશુધી અને જાહા તુલોક પોતાના વારશીક ધરમના અમલ અખતેઆર કરેનહી તાંહાં શુધી પારશી લોકોનો ઇઅજદાંપરશતી બેતાબ શાબેત થાએનહી અને તાંહાંતુલોક મતરી દાનાંવોના પંજામાંથી છુટાશકાએ નહી એવાત જોકે એક પથર ઊપરના નકશની માફક માંનવા તથા શમજવાનીછે તેપડતુમેલી આએનેક અગાત અને બેરખાંહી ભરેલા શખુનેથી શીનગાર પામેલા ગરંથ તથા તેહેના કરતાને ઠીકારતથી જોવને કેટલાએક આલેમ અને દાંનાવ શરદારો તઇઆર થઆહોએ તેહેના ચેતરફથી ઇશારાજે ડરામણા અને માહોટા બયાનરેલાછે તેનો દેખાવ થવાલાગોછે તેપણ આએલાયકની ઇઅજદાંપરશત કલંદર પોતાના ટોલા ઊપરથી બોદુ •તોફાનત

દુરકરવાને હીંમત પકડી બેઠાછે તેમા હાર ખાતેનથી અને પોતાના
નાગવર શરતોની બુજરગીની અબાદી રેહેવાશારૂ એજ ગોઠવણ કીધીછે
કે તેહેની જીંદગીના હેલાદમ શુધી પોતાના ટોલાની બેહેતરી હાલતને
વાશતે જેજે બનથાએ તેઓ ગોતોતી અને જેજે હરકતે આવે તેદુરકર
વાની કોશીશ અંતકગણુની જારી રાખતી તેથી એકીનછે કે તેયંચે
જહાંનનો મઆબુદ આએ હીંમતવાંન કલંદરની મદદ તથા હીમાએત
કરશે કાંજે બીરાંનાઓના બઆજદાંપરશતી ધરમની બરકત હોતીછે કે જેથી
તેશાહેબોના શાહેબને એવાત ગમતી તથા ભાવતીછે અને જાંહાંશુધીએ
માગના નીતીભરેલા અમલો બરાંનીઓએ જાલવીઆહતા તાંહાશુધી
તેમની પાએદારી તથા બરકરારી કાએમહતી તે અને તારપછી જારથી
એલોકોમાંથી એ નીતીભરેલા અમલોનો બાંગથઓ તારતા તેઓને શીક
શત થવાલાગી તે થતાંચતાં છેવટે કહીગતીને પાંમે આહીબતે કાંઇ છુપુ
નથી.

બેર જેકાંઇ ખાશતે બેહાએગાંન બેદએ તે પણુ ચેતવું જોઇએ
સમજવું જોઇએ અને હક નાહક પીછાણવું જોઇએ કે જેથી તે કહાર
નો કેહેર શમીજાએ ને જેની બરકતથી ટોલાનો નશીબ શીતારો બદલ
થાએ તેવાથી જે જરૂરછે તે એટલીજછે કે પોતાના કદીમ બુજરગોથી ઉતર
તો આવેલો શરવે દુખતથા હરજ મરજથી છોડવનારો બઆજદાંપરશ
તી વાજબી તથા વારશીક ધરમ પકડી લેવાની યુકતીઓ કરવી અને
ભરપટાચારી વગેરે નોહોશીઅત પેદાકરનારા રેવાજો છોડીદેવા.

આજગોએ નીચેલખેલો એક રમુજ ભરેલો દાખલો યજદાંપરશતોની
ચાલ ચલકત તથા રીતી પરકરતો કેહેવી હોયછે ને કેહેવી હોવી જોઇ
એ તેએક નમુનાદાખલ વાંચનારા દાનેશમંદ દુર અંદેશોને વાશતે દાખલ
કરવાને ઉપયોગી નજરઆએવો તેથી તેનકલોકોને વાંચવાની તશદીઆ
પી આશારાખુછુ કે અલબતે એતશદીથી પોતાના વફાદાર કલનદરને
માફીઆપશે.

કોઇએક ધામમા એક દરવીશ ખોદા દોશત રેહતો હતો તેહુના મુરીદો એટલે ચેલ વોએ દરવોશ શાહેબના જઇશીનો હંગામ જોઇ દયાલાવીને અરજ કીધીકે તેવોને જહઇશીમે કોઇ ખીદમતગાર વગર ઘણી આપદા પડેચ તેથી બેહેતરછે કે ચાકરીનેશરૂ કોઇએક નેક ઓરતશાથે નેકાહ કરોકે જેથી તેમની તશદી મટીજાએ અને આશાએશથી પરહેજગારો કરીશકાએ.

એઉપરથી દરવીશ શાહેબે મુજરદીના ફાએદા તથા ખુબીઓવીશે વીચારલઇ ઇનકાર કીધોકે ફકીર લોકોને ઓરતોની શોહોબતથી દુર રેહેવાને હોકમછે શાથાકે એ નાકેશલોકો શોવરશન પરહેજગારોને એકજરા વારમો ધોકે પાએમાલ કરેછે બલકે બાજી કેટએક મનાહી નારામેબ કરી ખોદાફરામુશી અને દુનીઆ તલબી ઉપર લઇજાએચ વાશતે એવીશે ફરીથી વાતકરીને તશદી આપીનકી શથાકે જરાવારમો આટલુ નુકશાન જેન તરફથી થાએચ તેહમેશાં નજદીક હોએ તારે માહાભારત નુકશાન થઇ પડે વાશતે જોબનાવકેતો આંમ લોકોએની જરૂરતના વખ શીવાએ એલોકોથી દુર રેહેવું ઘણુજ ફાએદા ભરેલુછે.

તોપણ મુરીદ લોકોજે ઘણુકરીને અવાંમ દરજાના દુનીઆદાર તથા દુનીઆના શોકીન ભોગીહતા તેથી દરવીશ શાહેબની શીખામણે તવોને કાંઇ અશર કીધી નહી શબબ ફરીફરીથી તેવોએ બીચારા દરવેશને ઘણો બેજાર કીધો.

તેઉપરથી બીચારો દરવેશ નાચારથઇ રજા આપીપણ ફરમાવીઉકે કોઇ ગામડીઆણુ ઓરતની તજવીજકરો જારે મુરીદ લોકોએ રજા મેળવી તારે દરવીશના હોકમ મુજબ ઘણીએક મેહેનતથી કોઇએક ગામડાની એક ભલી અને અશો પરહેજગાર ઓરત તેમને લાએક શોધીલાએવા અને તેનુ પઇવંદ દરવોશ શાહેબ શાથે જોડીઆએપુ.

જારેકે એ ઓરત દરવીશને ઘેર આવી તારે એક જુની શાદરી

બાગેલા ફુજો તથા શુફીરોગીનો કડકો દરવીશે એકતરફ મુકેલા જોયા તારે તેઓરત તે દરવેશના તરફ મે ફુકરી બેલીકે અએ શેખતમે દરવેશીનો દાવો કરોછો અને આટલો બધો અશબાબ એકઠોકરો રાખોચ જેશબબકે અશબાબ રાખતોહોએ તેશબબતો ખરી દરવેશીથી અને દરવેશીના હાલ એહેવાલથી દુરહોએ.

આ એવાત શાંભલીને દરવેશ પોતાના દીલમા કેહેવા લાગોકે હુ એમ જાણુતો હતો કે મે ઓરત કીધીછે મગર એતો મરદથી બા એહેતર છે.

પછે દરવીશ શાહેબે તેહની તરફ જોઇને કહુકે અએ ઓરત બા વીંદને ઘેર તમારી શાથે શુલાએવાછો તારે ઓરતે નીચેપરમાણે જવાબ દીધોકે.

૧ તનશાબેર વ બાજેએ એટલે શબર તથા નમરતાઈ કરનારુ શરીર

૨ દીલશાકેર વ બાશએ એટલેજે શોકર તથા ઈઆદે યજદાંનીમાં વેચેલુ નમનતાઈ ભરેલું દીલ.

૩ જબાંન જાકેર વ રાકએ એટલે જે બંદગી કરનારી તથા બંદગીના કરદા પઢનારી જીભ.

૪ ચશમ પાક વ દામએ એટલેજે ઇઆજદાંની યાદમા રડનારી પાક પવીતર આંખો

ઉપર મુજબ ચારચીજો હુમાહારીશાથે લાવીછેજી

જારે રાતથઇ તારે શેખજીએ તોહીદે વહીદ એટલેજે ખોદાવંદાન ખોદાએ તાલાના એકકાપણા વીશે ઇઆને તેહના નીરનજન નીરાકાર પણાવીશે પુછેઉ.

તારે ઓરતે જવાબ દીધોકે જોઅવલછે તોબી એકનો એક અને જોઆખેરછે તોપણ એકનોએક અને એકથીજ શરવે શાકતો પેદા થએ

છે.

તારે શેખજીએ ફરી પુછ્યુંકે કાંઇ બીજો ધનદો કરી જાણોછો તારે જવાબ દીધોકે ખેતીવાડી તથા બાગબાની કરી જાણુંછું તારે શેખજીએ વલી ફરીથી પુછેઊંકે ખેતીવાડી ના આલાત એટલેજે હથીઆરો કાંહાંછે તેબત.વો.

તારે જવાબ દીધો કે ખેડ કરવાનેશરૂ જો બેલ જોઇએ તેહાગને શારૂ હું પોતેછું અને દરે મેહેરમા જે શીજદો કરવાની જગોછે તેહે ની જમીન કરૂંછેઊ અને તેજમાનમાં મારેફત એટલેજે બારીહક ને ઓ લખવાના બીજ વાવુંછું અને તેજમીનમા આંખોનુપાણી શીંપીને તેખી જો ને પોશુ છેઊ તેથી જેપીક તઇઆર થાએછે તેમાંથી નફો મેલવુંછેઊ હેવી રાતેકે તે ખેતીના માલની ખલી તવકુલના જંગલમાં કરૂંછું અને તે ખલામાં નાંખેલા કણશા બંદગીના લાકરીયી કુટુંછેઊં અને હકતાલા ની ઇઆદ નાંચારણા માં ચાલુ ઊં અને મોહોબતનાં માંપાથી ઓંપુછું અને રેહેમતનાં કુંડવામાં ભરૂંછું અને તેઉપર ખામોશીનો મોહોર કરૂ છું અને નેક ઉમેદથી જોતી રેહેઉછું કે પાદશાહ જેદીવશે પોતાનુ હાંશલ માંગે તોઆરે તેમનુ લવાજમ તેમને આપી મારો નફો હું લેઊ છેઊ

તારે દરવીશે કહ્યુ કે ખેતી કરવાની તમારી રીત તો જાણવામે આવી પણ તમે બાગબાની શીતરે કરોછો તે કહો તાંઆરે ઓરતે જવાબ દીધોકે અએ દુરવેશ હરેક દીનદાર આદમીની ખશલત ના દશ બાગ કહેલાછે તે શું તમે નથી જાણતા કે પુછોછો નેજારે કે તમોએ પુછ્યુ તારેતો તેની તફશીલ નીચે મુજબછે તે શાંભલો.

બાગ પેહેલો તોહીદનો એટલે જે હકતાલાનુ એક
તાપણુ ઇઆને તેનો કોઇશરીક નથી
હેવું માનવાનો
બાગ બીજો એલમ એટલે વીદીઆનો.

બાગ તીજો—હેઅંમ એટલે બીમાપણું અગમાંથ પાણું અને કોઈપર ઠપકો નાખવા વખત ગુશો બલવામે દેર કરવાનો.

બાંગ ચોથો—જખાલ એટલે હકતાલાના હીત શીવાએ દાલમાં બીજો શમાશ નહી કરવાનો.

બાગ છઠો—નીશીઆત એટલે બારીહકની ઈબાદ જેવેના જેરીતે હજરત શત પેગમબરે ફરમાવીયુછે. તેરીતે કરવાનો.

બાબ શાતમો—ફીશાગત એટલે બખશીશ તથા વેહેંચ ખાવાનો.

બાગ અઠમો—રજા એટલે બહરહલ ખુશહાલ તથા રજી રેહેવાનો.

બાગ નવમો=તવકુલ એટલે પોતે શરવ રીત આજેજ તથા આશકત છે એમ માની હકતાલા ઉપર ભરોશો રાખવાનો.

બાગ દશમો=રજા એટલે હરતાલાનો ડરખી તેહેના તરફના આશા પકડવાનો.

ઉપર મુજબ એ રતે જારે ઈઅજતાંપરશત બંદાના અમલ રુપી બાઆત નીતફલીન બતાવો તારે દરવાશે ફરી પુછુ કે વાર એબાગમા કોઈ ચીજ હરકત કરનારી કાંઈછે કે શીતરે તરે એ તે જવાપ દીધે કે જેમ ફુલનાશથી કાંટા બાઝુછે તેમજ એબાગમા હરકત રુપી કાંટા ઘણીજાત નાછે તેહેની શીગત નીચેમુજબ.

કે હરેક બાગબાન દરરોજ શહવારમા શુતે. ઉઠીને હરેક બાગમાં જાએછે અને તેમાં જેજે હરકતરુપી કાંટા ઉગીઆ હોએ તે ઉખેડીને બાહેર ફેકીદેછ તેવા એશરવે બાગ શફા મુગફ: તથા તરોતાજા રેહેછે તેનુ બયાંન આપુછુ તેશ ભલો.

પરથમ તાશીદ નો બગ કે જેના ગેર એટલે પારકુ ઈઅને તેહકુ વાઝાની જાતે મુતલકમા તે એકલા શીવાએ બીજાનુ એટલેજે ગેરનુ બીલકુલ દખલ તથા શરીક પણુ નથી કેવું જે ગેરપણુ તેહેનાં કાંટા કબી નજરે પડેચતો એકદમ ઉખેડી નાખીને બાહેર ફેકીદીએછે એઠલેજે ઈઅ

જહાં પકશતી લોકોને નજદીક ગેરપણુ તથા શરીકપણુ બીલકુલ રેહીશાક્રુનથી રેહેશુ નથી અને કોઇકાલે રેહે એમ પણનથી.

બીજો બાગજે એલમનો તેમાંથી જેહાલત એટલેજે મુરખાઇના ઇઆને મુરખાઇથી જે શખુનપરવરી ને શારૂ હુજત કરવારૂપી કાંટાં તે ખોદી કાહાડેછે એટલેજે વીદવાનો શખુનપરવરી કરતા નથી.

તીજો બાગજે હેલમનો તેમાંથી અદેખાઇરૂપી કાંટા શમેતીને બાહાર ફેકીદાએછે.

ચોથો બાગજે એખલાશનો તેમાંથી રયા એટલે જે લોકોને દેખાડવામો શારી ચાલકે બાતીનમાં તેથી ઉલતુ હોએ હેવ રૂપના કાંટાંવો તે એરી બાહેર નાખી દીએછે એટલેજે ગ્નાનાઓ રૂરયાંઈ કરતા નથી.

પાંચમો બાગ જેતવાજેનો તેમાંથી ગરવ મગરૂરી તથા તકબરી રૂપી કાંટાંવો ખોદીનાખેછે

છઠો બાગજે નીશાઅતનો એટલેજે દીનદારીનો તેહમાંથી બીદઅત એટલે જે દીનમાં જેચીજ જેકાંમનો હોકમ નહીહોએ તેવીચીજો વાપરવા તથા તેવાં કામ કરવામો આવે હેવાં રૂપનાં જે કાંટાં તે જડ મુલ્થી કાહાડી વેગલે લાખેછે એટલે જે દીનદારોના ફરમાંનો પાલવામે દીનદાર લોકો હરગેજ થઇને ચુક કરતા નથી બલકે ઘણાજ ચુશત રેહે છે.

શાતમો બાંગજે કીશમતનો તેહેમાથી ખુશુમત એટલેજે લડાઈ ટનટો અદાવત દુશમની બદગોઇ અને અદેખાઇ રૂપી કાંટાં બાહેર કાહાડેછે એટલેજે એહાશનાશીના અભીઆશી લોકો હેવા દુરગુણોથી પોતાને પાકો શાફ કરેછે.

આઠમો બાગ જેરજાનો તેહમાથી નજા એટલે ખોટી તકરાર જુઠી બેહુદા ઇઆને શાચીં શુધી વાતનો તાએએ નહી થાવારૂપી જેકાંટાવો ખોશાડીનાખેછે એટલેજે કજખેહેશી કરવાનો દાનાવ [illegible] શનાશી માર ગના થાલેક લોકો આર નાલાએકી તથા અનઘટતુ શામજેછે.

નવમો બાગજે તવકુલ નો તેહેમાથી તમે એટલેજે લોભ લાલુચ શી કાંટાવો વેગળા કરેછે એટલે જે ઇઆજદાંપરશત બુજરગ લોકો લોભ તદન રાખતાનથી લોભપણુ કરીને અગનાન અવાંમ લોકોનુ તેમા ખ શુશન અગળા લોકોનુ કાંમછે તેકાંમ ખાશલોકોથી નીપજવું નહી જો ઇએ.

દશમો બાગજે રજાનો તેહમાંથી મુનફેઅત એટલેજે ફાએદો નફો મળવા અથવા મેળવવાની આશારૂપી કાંટાવો દુર ફેકીદીએછે એટલેજે ઈઆજદાંન તકદોશ વ તાઆલાની બંદગી જે રેઆજતના હતીઆરોથી ઇઆજદાંપરશત બુજરગો ગુજારેછે તેમા તેશાહેબો કોઇજાતની આશા દેખાડતા નથી અને એ બંદગી તેવો નીશપરી એરાતે કરેછે શાથીકે એ બંદગી બાદ આશાવાંન થવાનો હોકમ નથી મગર તેપાકજાત બરહ ક અને મુતલકની શીફાતીઓજો એટલેજે નુરાની વગેરે મોહોટી મોહોટી તતવ વશતુવોની આરાધના એટલેજે ઇઆદ કેતે વશતુવોના ફાએદા શ મજવા તથા તેમની મોહોટાઈ ભરેલા જેકાંમો તેવાને અગે નામી આપવામો આએવાછે તેદરોબશત ઓલખી વાકફ થવાવીશેછે તેમાં દો આ મુનાજાત વગેરે નાઆધારથી ઉમેદવારી બતાવવાને તથા આશાવાં ન થવાને કાંઇ અટકાવ નહીહોએ એમ લાગેછે શાથીકે એવહીવટ જેમ જરતોશતીઓમોછે તેમ બાજીકોમમા પણ ઓજર અને ઉમેદ ચહાવા નો રેવાજ શરૂવાતછે તેથી એટલુ શાબેત થઇશકેછે કે એ અમલ પેહે લી શાડીનોછે અને જારેકે એમજછે તારે જેશાહેબો ચડતી શીડીઓ નો લાભપણુ એમકીધાથી માનેછે તે માનવું ફોકટછે બલકે ખાશોઆમ શરવે એજ રેવાજ ઉપર એક શરખીરીતે કાએમ હોએ તારે તેશરવે લોકો આંમ ટોલાંનાજછે એમ ઊઘાડુ નજર આવેછે બેર.

જારે દરવેશ શાહુએ ઉપલા શખુનો ઓરતના તરફથી શાબશી વકફીઅત મેળવી તારેતેહુને એકાએક હુવા એકપીકાર મારઆ કે જેનો આવાજ ઘણી દુરશુધી પોહોચેઓ નેપોતે બેખુદ એટલેજે બેહોશ થઇગ

ઓ ને શરીરમાં ધ્રુજવી થવાથી તે જમીનપર પડીગયો.

જારેકે હોશમાં આવ્યો તારે ઓરતે પુછીકે અય દરવીશ તમને એકાએક શું થયુંકે જેથી તમે બેહોશ થઈને પડીગયા તારે દરવેશે એ રવીજ જવાબ દીધોકે હું જ્યારે તંદુરસ્ત થઈગયોછું તારે ઓરતે કહ્યુંકે હું બધું કામ જાણુંછું તારે દરવીશે કહ્યુંકે ગેનાહો નાંખ્યા ઉપર એનાથી કાંઈ નુકશાન લાગી પડશે ? તારે ઓરતે કહ્યુંકે હાશ હું જાણુંછું ને તે બ-ધુ શીખવાડ તેની વીગત નીચે મુજબ.

દરવેશોનું જડીબુટી નાંખો અને તેહુબીશથે શંતોષના બીજ પેદાકરો અને હેજમના હરડાં અને એતમના બેડાં મેળવી એચાર વસ્તુ એકઠી કરો અને તેમાંહે હલ એટલે જે બેહાવંદાન ખોદાએતાલાની પાકજાતને ઓળખવાંની ખાંડણી માં નાંખો અને તોફીક એટલેજે બંદગી અથવા બની ચાકરી કરનાર બનાવાથી ખાંડો અને હકીકત એટલે જેના જાતે બ હક શાહેબની કીમત તથા હકીકત શમજવાની હાંડીમાં નાંખો અને શોકના આતશથી પકવો અને મેહેબતની કરછીથી હલાવો તારબાદ કાંસે તશલીમ એટલે હકતાલાના હવાલામાં શોંપનારા પીઆલાઓમાં ભરોને સાચા અને બંગ ભીતરથી પીઓ કે તેહેની બરકત તથા અશરથી કાંમ લ તનદુરસ્તી જલદીથી હાંશલ થશે અને તેથી તમામ જાતનાં ગેનાહો ની બીમારી દુરથઈ શમપુરણ શફાઈની પરાપતી થશે

આ જગાએ વાંચનારા દાના દુર અંદેશ તથા નેકશાહેબોને જરા વીચાર કરવાની તસદી લેવાનું ખાનામાશું કરવાની જરૂર જોવુંછુ કે ઉપ ર કહેલી હકકાંની શીફતોથી શીનગાર પામેલી નેક અશતરોના જેવી નેક બાઈઓ હાલ જમાને ફીનદુ મુગલમાનોમાં ઘણીએક મલીઆવેચ તેમુજ બ જરતોશતી ટોલામાંથી પણ મલીઆવશે કે નહી અગર જો શારાંભાએ ગે મલીઆવે તોપણ બેશકકે મરદાંને મરદ કરતાં ચડતીછે એમ કેહેવા તથા માનવાને કાંઈજ હરકત નથી અને જોકતી માંઠા બાએગથી હેવાં બલીઓરત અથવા ઓરતો આખ્ખાં ટોલામાં નથી અને નહીજ મલીઆ

જવા જેવું હોએ તારેતાં એવાત જરતોશતી બાબા ટોલાને અતીઅંત દુખ દાયક અને અપમાન ભરેલી થઇપડેચ તેમાંકાંઇજ શકનથી.

ખરૂ છે કે એપંગતી માયા ઉપલી ખુટ પુરીપાડનાર કોઇણી ભલી બાઈ નીકલી આવશે હેવી ખાતરી થતી નથી બલકે તેહેનુ ઉલટુ તો જેટલુ જોઇએ તેટલુ મલીઆવશે એમ શંભવેછે હાલના વખતમો વખાણુવા લાએક ભલી અશતરી માતરે તેજછે કે ઘરનો ખરચ તજવીજથી ચલાવેછે અને કુટંમ પરીવારનુ દીલ રાજી રેહેવાની ધુકતી અને વરતણુક કરીશકેછે શીવાએ પાકી પરહેજગારી રીશે તેવાએ શુશુ ઊપાએ લેવા જોઇએ શનાશી તે શુ અગતનીછે તેશમનથી તેવાને કોઇકાલે શવપનામાં પણ ખબર મલતી નથી શબબ એજરૂરીહક અદા કરવાને તેવા બેનશીબ જોવામા આવેછે શબબ હેવી નેક બાઈઓ ઊપર ઝાઝો ડપકો બાગુ થઇશકતો નથી મગર એપંગતીમાં એકબે વરગની બાઇઓ હેવીનજર આવેછે કે કદીમ પારશી અશતરીઓનો જે ગરહશતી રેવાજ હતો તે બીલકુલ નાબુદ થઇગએલો નજરે પડેછે અને તેહેના બદલામો ઉપલા જમાંનામા જે ગરહશતી બાઇઓથી ઊતરતાવરગો જે લાંલી તથા કાવબો હેવેનાંમે હતાં તેમની વરતણુકચાલણુકગીને હાલજમાંને કુલ ખાશોઆંમ જરતોશતી ટોલાંમો વીખરાએલા અને પથરાએલી નજર આવેછે તેહેમો દોશ શુંછે ન તે કોહોની તરફથીછે તેરીશે દાનાવ શાહેબોએ બારીકીથી ધીઆન આપવું.

હવે જારે ઉપલી પંગતીએ આપણુને હકશનાશી રીશે નાઊમેદીનુ ફલ ચખાડેછે તારે હવે એ નેક ટોલાના ખાશોઆંમ પુરૂષ જાતીની તરફ ધીઆન આપી તપાશવાનુ રહુછે કે એમના તરફથી કેહેવુંફળ પરાપત થાએછે અને થવુંજોઇએ.

તેહેકીકછે કે અશતરી જાતી કરતાં પુરૂષ જાતીનો વરગ ચડતોછે તેમા ખાશ લોકોનો વરગ તેથી વધારે ચડતોછે અને જો વાજબી બોલીએ તો તેમુનાં કરતાં ખાશુલ ખાશ શાહેબોનો વરગ શઉથી વધારે

ચડતોછે તેવીશે યકીન છે કે કોઇબી શાહેબ કાંઇ વાંધો કાહાડે એમન થી પરનતુ હવે તપાશવાનુ એટલુજ રહુછે કે એ પગતી એટલેદરજે ઊપ લી બુટ પુરીપાડવામો પોતાનાં પનોતા પગલાં વધારવાથી માંનમેજવી ફીરતોવાંન થઇછે અથવા નામોશીલેવા બગાડવામો આગેવાંનો કીધીછે નેકરેછે.

આતપાશવાનુ કાંમ ઘણુ બીકટરૂપ બતાવેછે કારણકે મુવેલા માણ શોને જીવતાં કરવાને ઇઅજેદાં પરશતી ચાલુ કરવી તેબનયેકાંમ હાલજ માને એકશરખી પદીઅતી ભોગવેછે તેથી નાચાર એતપાશનુકાંમ આકંમત ર પોતાની તાકતથી બાહેર જુવેછે શબબ એમુકરદમાની છાડણ વાંચ નારા મુનશીફો એકરી મરજી મુજબ ફેશલો આપવો કે કોઇને શરદ ગરમ લાગેનહી અને શેહેલાઇથી ઇઅજદાં પરશતોનો વારશીક હકજે પારશી ઓનોછે તેહેના બીજ તેવોના દીલના બાગમાજગોપ કડેને રફતેરફતે તેહ નાલીજતદાર ફલોની બુબી લેવાને લાએકથાએ કેજેથી પારશીઓ અનેક ખોદાઓને માનનારાછે હેવું તોહોમત લાવનારા જે જુની તવારીખ તથા જુના મજહબોથી વાકફકાર મતકી શાહેબોકે તેવોના જોવામો કદીમ મજહબની પાએદારી નહીઆવી તારે એક હાથપર અજમાએશ અને બીજાહાથપર પોતાની મતલબ જાલવવાની હીકમત નેશાર આએ એક નીલજરૂ પણ નહી શરખુ તોહોમત શોધીકાહાડેઊ તેમાં તેવોને ઘટ તો હુજત નહી મલવાથી તેમની ખાતરી થઇકે પારશીઓ ઇઝ્જદાં પર શતી મજહબથી કમ નશીબાને લીધે તદન બેખબરછે તેથી દીનપડરે જુદી જુદી રીતે એ ગરીબ ટોળાને શતાવવા તથા મગજ ફેરવવાની જો ગવાઇ લેવામાટી મગર હમેશછે કે એ મનતકી શાહેબો જોકે મતલબ પોતાની શાધવાની પેરવીઓ કીધી અને કરેછે તે બેશકછે કે હવેથી ઇ નશાંફની રૂએ છોડાદેશે ને એ નામાનફીત કદીમ ટોળાનુ અપમાન કરવાની જગો એ શનમાંન કરશે પછેતો ગરજ ઘણી મીઠીછે તેથી ક હો મારગ પકડેછે તે જોવાનુ રહુછે મગર ઇકીનથી ખાતરી બેશકછેકે

આઆંદે એટોલાને હેવાં નીરબજ તોહોમત ને લાએક નહી ગણુશે શાથી
કે પારશીઓ ઇઅજદાંપરશત એટલેજે એક ખોદાને માનનારાછે કે તેથી
જ કરીને ઈઅજદાં પરશતીનો બુજરગ ખેતાબ એલાહાશીવાંએ બીજાટો
લાં નેવાશતે નથી હેવીજેપકી અને જાહેર શાખેતોએ મજબુતીથી જડ
પકડેલીછે તેકોઇરીતે બલકે કઆમત શુધી દુનીઆની હશતી અને શપાટી
ઉપરજે કોઇની કોશીશથી બરબાદ થાએ હેવી નથી તારે એ તોહોમત
દુરથાએ તેહેમાં શુ અજબ બેર કદાપી એટોલામાંથી ઈઅજદાંપરશતીનો ભા
ગવટો કરનાર ભોગાલોકોની કમ ઇઆખીથઇપડીછે તથીકાંઇ તેવોતો વારશી
કદાવો તથા હકખોટો નાબુદ અથવા નહીશરખો હરગેજથઇને થઇ શકશેનહી
તેનીશાથે જોકબી ઈનશાફની દાદ આપીએતો વાજબીવાત તોએછેકે ઊપર
કહેલાં તોહોમત લાવનાર શાહેબો જારે કદીમ તવારીખ તથા
જુનામજહબોની માહીઅતી ધરાવનારાછે તારેતો તેવોનેશર આએ એક અ
ગતનાફરજ લાગુપડેછે કે પારશી ટોલાજે પોતાનો વારશીક મજહબ જમાના
ની ગરદીશ થા ખોઇ તથા ભુલીબેઠાછે તેમને તોહોમતદાર કરવાને બદલે
તેમના ઉપર દયાલાવી તેવોને શુચના ચેતવણી તથા ઉતેજન આપી હો
શીઆર કરે ને તેમના વારશીક હકનો દાવો પાએદારી ઊપર લાવવાની
તાકીદ તથા તજવીજ કરે કાંજે એતોહોમત લાવનાર ગરહશતો ઈનશાફ
ઊપર આધાર રાખનારછે હેવારીતનીજે ખાતરી અભય તથા ગરીબ લો
કોને વાશતે ગમખારીનુ ડોલતથા પેઆંદેખાડી પારશી લોકોના ચીત હ
રી લિધાંછે તેથી આલખનાર તેશાહેબોનો મોહોટો આભાર અને ભારે
ઊપકાર માંની આ પરકરણ બંધકરી મુદા ઉપર ઉતરવાની આગના
લ ાગેછે.

તે એકે કે ઊપરજે હજરત દરવીશ શાહેબ તથા તેવોની પાક દામ
ન પરહેજગાર ઓરતનો એહેવાલ આપંવામો આએવો તેવાજ બીજા
ચાંણાક ઉપજાવનારા અને ગફલતની નીદ મા શુઈરહેલા અનજાણા
જરતોશતી શાહેબોને જાગરૂત કરવા લાએક એક બે દાખલા નીચેટાંકુછુ

ને આશારાખુચ કે વાંચનારા બારીકબીન બુધી બતીશટ શાહેબો તેઉપર અમલતે પોતાનુ ધીઆન એચીજશે એવાબના જોકે પરશીધછે તોપણ શરવ લોકોના જાણવામો હે.એ એમ લાગેછે નહી તેથી માતરે અનજાણા વાંને વાશતેછે કે તમને એબાબ માહીઆતી મલે અને જાણકારીની ઇંઆદ તાજીકરે.

એક આદાદાશત શાહેબે એકરાતરે ખાબ જોઓ હેવીરીતેકે જાણેએક જવાન કુમારી શુનદર અઓરત તેનાશામુ ઉભીછે તારે તેશાહેબેતેબાઇનેશવાલ કીધોકે તમે કોનછો તારે તેહુનીએ જવાબદીધોકે શુ તમે મને નથી ઓલખતા દુનીઆ માંહારનામછે ને તેહુ પોતેછુ તારે તેશાહેબે ઊતર આએપોકે નહી નહીએમહોએનહી ને માહારા માનવામાં પણ આવતુ નહી શાથીકે જારે તમેજ દુનીઆહોવ તારેતો એક મોહોટો વાંધો પડેછેકેદુનીઆ પેદાથવાને ઘણીજ લાંબી મુદત થઇછે તેથી એમ શંભવેછે કે એટલાંબી મુદતને લીધે તમેતો જઈફ હોવા જોઇએ તેહુની ડોકાંણે તમેતો એક કુમારી અને જવાંન છોકરીને રુપેછો તેથી તમારી વાત માનવાજોગ નથી તારે તેણાએ પરતીઉતરથી કહુકે મેહેરબાંન શાહેબ તમેજે ફરમાવોછો તેવાતબીબાઇએ પરતીઉતરથી કહુકે ... ખરીવાતતો એટલીજછે કે દુનીઆ ઉતપન થવાને ઘણીમુદતીછે પરનતુ ખરીવાતતો એટલીજછે કે દુનીઆ ઉતપન થવાને ઘણીમુદત થઇછે તેછતા હુ તમારી દાશીતો હજી બાલકુમારીછુ હેમાતો કાંઇ શક શુભે નથી તારે તે નેક મરદ ફરી પુછીઉ કે તમે જે કહોછો તેવીશ કાંઇ દલીલ હશે તોજ હુ તમને દુનીઆને નામે ઓલખીશ તારે તેની એ હુશીને કહુકે શાહેબ તમેતો કોઈ આદાદાશત માલમ પડોછો કે દલીલ દાખલ વીના મને દુનીઆરુપે માંનવાને ઇનકાર કરોછો તેથી તમારો શક માતરે દુરકરવાશારુ વીનતી કરછુ કે

મને પેદાથવાને હાલાઝીશંબીઆ જેટલા વરશ ગુજરીઆછે તેછતાં હુ જે બાલકુમારી એક જવાન છોકરી જેવીછુ તેનુકારણ એછે કે આખી ધરતીમાં બેપરકારના લોકોછે કે તેમાં એક ને "મરદ" હેવેનામ અને બીજાને "નામરદ હેવેનામ શરવ કોઇ ઓળખેચ.

હવે જે લોકોકે મરદ ની પંગતીનાછે તેવોતો માંહારાશામુ આંડીન જરથી પણ જોતાનથી બલકે મને દુરથી જોઇને માહારોધીકાર કરેછે તેથાહુ તેમની બગલ ગીાયી બેનશીબછુ અને જેલોકોકે "નામરદ" કેહેવાએછે તેલોકો અગરચે મને ઘણુંાજ ચાહેછે મગર તેમના ચહાવટ થી અશતગી પુરૂશના શંગંમ શમનધી મનેકાંઇજ લીજત આજશુધી મ-લીનથી તેશબબથી હુબાલકુમારી રહીછુ શાથાકે જેના માં મરદીનહી તેઅ શતરી બોગ શીતરે કરીંશકે ને હેવાશખશ અથવા શખશો માહારૂ મન કેમકરીને તરૂપત કરીશકે એ ઊતમ શાધુરાજ તમે શારોપકે જાણોછો કે મરદ લોકો જેમ મને જોઇને મારો ધીકકાર કરેછે તેમજ હુપણ તેના મરદોનો અભાવ તથા તીરશકાર કરીને મરદ લોકોને રીઝવવા શારૂં મો હોટાં મોહોટાં પરાકરમ કરૂછુ પરનતુ જે પાકા મરદછે તેલોક કાંઇ માહા રા કાબુ અને ફાંદાં મો આવતા નથી હેવા કારણથીજ હુ હજી શુધી જવાન અને કુમારીછુ

આ જગોએ બારીકબીન તેજ અકલના નેકનજરતોશતી શાહેબો જરાધીઆન આપોકે ઊપરકહેલી પંગતી નામરદલોકો આપરા ટોલામાંથી મલીઆવે કેહેવુંછે કે જેવોએ એદુનીઆદારી તથા દુનીઆનીચીંજો તરક કીધીહોએ નેતવીશ તેવોના દીલપર વઇરાગ ઉતપન થઇ હક પરશતીની તરફ રજુ થઇગઆહોએ અગર મલીઆવે કીવાં નહી મલીઆવે તેતીશ તેવોએ પોત પોતાના દીલશાથે ચુકાદો કરવો અને મુનાશબ જ ણાએતો મરદાનગીની શફમાં દાખલ થવાની શકતી જોબનીશકે તો કરવા કરાવવાના ઉતેજન રૂપી તજવીજનો પાએો નાખી આપવો કેજેથી આ ગળચાલતાં એજદાંપરશતીનો રોવાજ મજબુતી ઉપર આવે પછેતો જેહે ની જેની મરજી.

ઉપર લખેલી મતલબને લગતો એક બીજો રમુજી દાખલો આજગા એ દાખલ કરવાને જરૂર જોઉછુ તે એ છે કે.

એજ મુજબ એક બીજા માહા પુરૂશે એકરાતરે શપનો જોયોકે

એક. બદશુરત ઓરત તેમના શાંમુઆવી ઉભીકે તવેલાં તેઓએ તેહુણી ને પુછીઉ કે બાઇ તમે કોનછો એટલેજે તમે કઇજાતના માતાપીતાને તાંહાં જનમ લીધેલાછે ને તમારૂનામ શુછે તારે તેહેણીએ ઊતર વાલીઓકે માહારૂનામ આલમે શીફલીછે એટલેજે ફેરોદીન જહાન અથવા જહાંને જહાંન ઇઆ શનશાર તથા દુનીઆ કરીને પણ કેહેછે માહારા બુજરગ બાપવીશે જો અશલ જડ પકડુંતો બહમન વીશણુ અથવા અકલે અવલ તથા અકલેકુલ અથવા કાદર ઇઆ કલમ અને આદમે. અવલ તથા હકીકતે જરતોશતી વ આલમે અવાહ અને એશીવાએ બીજી કેટલીએક શીફતોથી બુજરગ લોકો તેહુને ઓલખેછે પીછાનેછે ધ્યાનકરેછે અને તેહની બુજરગ શીફતોને શમજી તેહુને માનઆપેછે કે તેહના વજુદથી માહારો હશતી જાહેરથઇછે માહારીમાતા અરદીબેહેશત એટલે અકલે દોઆમ જીશમેકુલ નુર જરતોશતી કુદરત લોહો હવવા અને હુવીજ બીજી અનેક શીફાતો નામોથી શીનગારેલીછે તેથી જારે તેમનીજ જાત ગીનાત નહી બલકે તેવોજ ખુદ તે ધ્યકતા બેહમતા અહુ નાશીફતો મધેની મુખીઅ શીફતોછે તારે માહારીજાત ગીનાત શીતરે મુકરર કરી શકાએ અને એટલાજ વાશતે શનશારના કુલેહંમ જાત વાલાવોની હુ માએ છેઉ તેથી કરીને એલોકો મને દુનીઆ કરીને કેહેછે.

તારે માહાપુરશે ફરી કહુકે જો કદી તમારા કહાપરમાણે તમે દુનીઆજ હોવ એમ ઠરેતારે તો તમારા ઉપર જુઠુ બોલવાનુ તોહોમત લાવી શકાએછે શાથીકે તમારી કાંનતી જોકે ભોળા દુનીઆદાર બેશમજ આમ લોકોને લલચાવનારીછે તોપણ તમે કરૂપ છો તેથી એમ શકરેહેછે કે તમે ખુદ દુનીઆ નહીહશો કારણકે જોતમે દુનીઆ દારોની માતાજ હોવ તારેતો તમારામો ખુબશુરતી હોવી જોઇએ શાથીકે હાલજમાને ખાશોઆંમ શરવે શાહેબો એકથ બીરીતે જાહેરી ખુબશુરતીના શોકીન

થઇ પડેલા જણાએછે તેવોકાંઇ બાતેન ની તરફ જોતાનથી તેમ તેવો ને બાતેનીતરફ જોવાની તાકત પણનથી શબબ તમારી વાતપર ભરોશો પડતો નથી તેવીશે તમે ખુદ શમજી લેશોકે જારે એમજછે તારે તમરા બોલવા ઉપર હમુને ભરોશો કેમપડે.

તારે તેનોએ જવાબ દીધોકે બલેહાર તમારો દાનાઈ ચતુરાઇ અને બાતેની બારીક વાતોને શમજવાની શકતી ઉપર કે તમે જે ફરમાવીયુ તે બેશક અને વાજબીછે તેહેની શાથે તેહેકીક થએલુંછે કે એકશરખી નજર આવનારી ખુબશુરતી માહારામો નથી તેથી બેશકકે તમજેવા બારીક અને બાતેન બીનોની નજદીક હુ ઘણી શરંમ ભરેલીરીતે દીલગીર તથા પશેમાનછેઉં અને તે શરમીદગી દીલગીરી તથા પશેમાની થી મને કાઇજ હાંશલ મળતુનથી કારણકે જે દુનીઆદાર લોકો જાહેર કેહેવામો ડાહઆ પણ બાતેનમો પકા મુરખ તથા દુરગુણોથી ભરપુર કે જેવો અવાંમી ટોંલાને નામે ઓળખાએછે તેમનીજ આંખોમો માહારી ખુબશુરતીએ શમાશ કીધેલોછે ને કરેછે તેથીજ જરા રતી હુ માહારા દીલથી મગરૂર છુ શાથકે એટોલાની શંખીઆ બોહોલીછે તેહુની શાથે હાલજમાંને ઘણુ કરીને ખાશોઆંમ શરવે શાંહેબો એકશરખી રીતમો ભેલશેલ થઇગઆછે તેથી પણ ઘણીજ મગરૂર અને માનવંત થઇપડીછેંઉં બલકે હેવાજ લોકોથી માહારૂ જોબન કાએમછે માહારૂ જીવતર અને જીંદગીછે અને છેલુ માહારી જુઠી તથા ખોટી માઆનો ફેલાવોછે જોકબી હેવા લોક નહી હોત તારેતો પરલે એડલેજે કઆંમત વેહેલી થઇજતે શાથીકે વીદવાંન પરહેજગાર લોકોએ જોકે માહારી દુરાચારિ તથા માહરા કુલક્ષણો વીશે જેજે ખીતાબ તથા નામથી મને બોલબી તથા ઓળખાવી ગઆછે તેનામોશી બરેલી માહારો બુરાઈ હલકાઈ તથા ઠગાઇથી ખરેખરકે મને નીચુજોંવું પડેછે તે માહારા ખેતાબ તથા નાંમોની વીગત જોકબી હુ છુપાવીશતો છુપે તેવાં નથી તેથી હુ પોતેજ તેનો વીશતાર આપુછુ તે શાંભલો.

૧ કશાદી ૨ કીનુકી ૩ પાખંડી ૪ નીરગુણી ૫ બેવફા
૬ નીરલજ ૭ જુઠી ૮ ઠગારી ૯ દગાબાજ ૧૦ મકરબા
જ ૧૧ બનાંવટ કરનારી ૧૨ લાલચુ ૧૩ ઘાતકી ૧૪ બલા
૧૫ કુટણી ૧૬ વીબાચારી ૧૭ ડાકણ ૧૮ પીશાચ ૧૯ ભુ
કુ ચાહાનારી ૨૦ નીમકહરાંમ ઈતીઆદી ઘતીઆદી ઘ
તીઆદી.

હવે જેશાહેબોકે તીઆગી એટલે જે પરહેજગાર બોદા દાશત બો
દાબંદાન બોદાએતાલાના જાતી શીફાતી ભેદો તથા ઊંડા મગજના શમજ
નારા આગાહ દીલના ફરેશતે ખશલત બલકે ફરેશતાઓથી ચડતે દરજ
ના છે તેવોની મોબારક નજરમો માહારો તમામ જાહેરાં શુંદર
રૂખાવ તમાંમ બદીભરેલો દખાંએછે શાયોકે મને ઉપર બખેલા
શાહેબોએ એક હાથપર માહારા દીકરા અને બીજા હાથપર માહા
રા ભરતારછે તેમનીશાથે નાફશાનીઅત ભરેલાં શુખ ભોગ ભોગવ
વાને મને અતીશ ઘરરા લાગીગઓછે તેથી હું તરેવાર રૂપમાં શમાઈ
કરીને એટલેજે કોઈવખત જવાંન શુનદર અપછરા અને કોઈવખત બુઢી
અને કોઈવખત પતીવરતા અને કોઈવખત શતી કોઈવખત કુકરમી કોઈવ
ખત શાદુ અને કોઈવત જુઠું કોઈવેલા હઠીલી કોઈવેલા છરેલી અને
કોઈવેલા ઘેલી ને કોઈવેલા ડાહી જેવા પરકારના અનેક રૂખાવકરી આ
મશોહો ઊપર શરદારો તથા શાહેબી ભોગવુંછુ એટલુજ નહી પણ એજ
હેલ તથા શાબી ટોલાને કોઈવખત રડીને તથા કોઈવખત હશીને અને
જફરપડથી બેગુનાહ શોહોને જેર કરવા શારૂ તેઓનીચારા પશુજેવા ગરી
બ શોહોપર જુઠા આલ તથા નીમીતીઅ મેલી કોઈવેલા ગાઆંખુ અને
કોઈવેલા બોટુંરૂદન કરીને રીઝવું તથા છેતરૂછેઉ તેથીકરીને ખાશશાહે
ની નજરમો માહરો શમાથ થતોનથી તોપણ તેમના ઊપરથી હું માહા
રા ફરેબની કાંઈ ફાંદા તથા જાળનાખવા શુકતી નથી તેથી મને હાશલ
માતરે એટલુજ મલછે કે એ બુજરગ અને પાકટોલામો બી જેશો ખામ

તખ્તેહાએ કે તેમના ઉપર માહારૂ વલગાણુ ચટકણુ વલગી તથા ચોટીજા
એછે તેથી મને બેશકકે ઘણી બુજરગી તથા શાબાશી મલેછે તેથી રાત
દીવશ હુ હેવાજ કાંમ અને હેવાજ રીતના વીચારોમા મશગુલ થઈ મો
હોટી ખુશાલી કરૂછુ તેનીશાથે માહારૂ એક કામ ઘણુ માતબરછે કે દી
કરાને બાપથી દોશત ને દોશથી ભાઇ ને ભાઇથી જુદાપાડી હેવું કાર
શતાન કરૂછેઊ કે જેથી તેવો એક એકનુ મોહોડુ વીક જોતાનથી બલ
કે એકએક ની બેહોરમતી નુકશાની તથા ઘાતકરવાને જરા ચુકતા નથી
અને હેવી હેવી ઇગેકીઓ જાંણુછેઊંકે જેથી મોહોટા આબરૂદાર
કુટુમબો વહરપાડી પઇશાથી પાએમાલ કરૂછેઊ એટલુજ નહી પણ એ-
શીવાએ માહારૂ જોર હેવું ગાલેબ છે કે જેલોકો નાંમનાં પરહેજગાર ને
આબરૂ ટોલામાં ખપેછે તેમના મકાંનમાંતો માહારો પરવેશ બશુશકરીને
હેવી બસલતવારો થી રાખુછેઊં કે જેથી તેમની નામની પરહેજગારીમાજે
તફાવત તથા ખલલ તેજાહેર પડેઆવીના રેહતુનથી તોપણ તેલોકો પર
હેજગારીની ડુગડુગી વજાડેઆ ચલાજાએછે ને તેમકીધાથી જેતેવોનુ
અપમાન થાએછે તે જાણે પોતે જાણીબુજીને કરેછે હેવો જેબુધી તેવો
ની થાએછે તેગોઆ માહારી હીકમત તથા કારીગરીછે પરનતુ જેકોઇકે
ખરા અને શાચાદીલના શાહુબોછે તેવોએ માહારી કારશતાનીથી બચ
વાશારૂ હેવા મજબુત અને શખત ઇલાજો કીધાછે ને દીનપડતે નવા ન
વા કરેઆ જાએછે કે જેથી બેશકકે હુબીલકુલ નીરાશ તથા નીશફળથઇ
નાખુશીને મારે મોહોડુ છુપાવીને રડતાં પરવારતીનથી નેહેવી હાલતમો મ
ને જોઇ માહારા કારગારોઓજે બદમનેશ બદખ્વાય વાલાછે તેવો માહા
રી કદરખ્વાઇને એકદમ તેમના ઉપર કુદી હુમલો લઇજાએછે તોપણ તેવો
બી અંતે ફજેતી તથા ખોવારી ભોગવેછે તે તેમના ચેરાની જરદી તથા
શીઆહી ખુદબખુદ કહીઆપેછે તે મીટાડવા તથા ચેરદમતી પામવાના
જેજે ઊપાએ લીવાએછે તેદરોબશત વેરથ જાએછે કાંજે માહારા
જાશુશ તથા કારબારી સાકો બેશકકે ઘણાજોરાવર અને તેમની શંખીઆ

મોહોટીછે તોબી તેઓમા વીદીઆનની પરહેજગારી નથી અને છેલ્લુ ઈ
અજદાંપરશતીના અમલનથી તથા શેવટે મોરપક્ષીની પડમ નાચો કુદીને
પોતાના પગઉપર નજર પડતાજ રડી ઊઠેછે ને એ ગોહેલદાલ લોકોતો
પોતાના શીતલ ગુણોની બરકત પોતાના નીરમલ ખવાશોની મદદ અ
ને તોહીદના આશરા વશીલાથી આજાહેલોનો કુલ જુલમ શહનકરી કાંઇ
મચક આપતાનથી બલકે એ જુલમાત વેઠવામા પોતાની શઆદત પોતા
ની બેહેતરી અને પોતાની લાએકી શમજેછે.

જારે ઊપર મુજબ શનશાર માતાએ પોતાની ખુબી બડાઇ ને ચ
પલતાઇનુ બઆંન કરી દેખાડેઊં તારે માહાપુરૂશે ફરમાએવુંકે ખરેખર
તમે કુદરત એટલેજે શકતીરૂપછો તેથી અજબતે તમારાગુણ હેવીજ રીત
ના હોવાજોઇએ પરનતુ હમેતો કાદેર એટલેજે અકલ કુલના તાબેદાર
છીએ તેથી જોકે તમારામા અને તેમનામા ઘણી વેગલાઇ નથી તોપણ
હમારા ગરીબ એકમારગી ચપટી ભરગ્નાનેશવરી બાશેમેલાના છોકરાંઓઉ
પર દયારાખી ભુરકીનાંખશો રખે શાથાકે તમનેબી તમારા માતપીતાને
જઇ મલવાની જરૂર દેખાએછે તેથી જોકબી હેવોજ વીઅવહાર તથા
વરતણુક રાખશોતો તમારાં છોકરાં તમારાં કરતાં પેહેલા પોતાની બાજી
ગીતીને પોતાના મોહોટા બાવા અને મોહોટાં માંએ નેજઇ મલશે તો
તેથી બેશક તમને મોહોટી નાંમુશી પોહોચશે વાશતે હવેતો જરાયેતો અ
ને તમારી આખરઘડીનો ઇઆને કઆમત નો અંદીશો તમારા શખત
વજર જેવાં હઇડાંમાં લાવોતો શારૂ શાથાકે મનુશ જાતીમા જારે માએ
પેહેલા છોકરાં પોતાનો વાએદો વફા કરેછે તારે તેઓને જે દુખ થાએછે
તેવું દુખ તમોએ પડવું જોઇએ પછેતો તમે વડીલછો જેમ તમારી
વીરતી અને મરજી.

વાંચનારા ગ્નાનશકતીથી ભરપુર શાહેબોને ઉપલા મુકરદમા ઊપર
પોતાનુ ગ્નાન કવત વાપરવા તથા ઘટતા વીચારો બારીકીથી તપાશવા શારૂ
બલામણ કરૂછુ કે શનશારમાતા તથા શનશારી લોકો વચેજે ઘરોબો ચાલેછે

તેહીંનદુ મુશલમીન ખાશલોકો જેરીતે કમીકરી પોતાને બચાવેછે તેમુજબ જરતોશતી ખાશલોકે પણ જોકબા પોતાનો બચાવ કરવાના ઉપાએ લી એતો થઇશકે કે નહી.

હવે ઇઅજદાં પરશતી મારગને લગતી ખુદશનાશી તથા ઓદાશના શીની ભેદભરેલી શાદી બાબતો ઉપર ધીઆન આપી આ કુરદીઆનુ કદ વધારવા તરફ પોતાનુ ધીઆન ખેચીયું એટલામો વીચાર ઉતપન થએોકે હેલા ફકરાવીશે હમારા દુનીઆપરશત પારશીભાઇઓ જેવોને રમુજ તા° ટીકા તથા મજાક મશખરી કરવાનો હોનર પશંદછે તેવો બેશકકે હુમલો લાવવાને ચુકશેનહી કે તેવો જરતોશવીછતાં હીંદુ મુશલમીનનો દાખલો શુકરવા લીએ કે જેવીશે ભલામણ કરેછે.

આ બાબતમાં હમારા ઊપર કહેલા વરગના નેકભાઇઓને એટલાશા રૂ પરથમથી શુચના કરવામો આવેતો શારૂ કે જેથી તેશાહેબો પોતાનો ઉપઓગી વખત વેરથ ખોઇનાખવાના વીચારથી બાજરેહેશે શાથાકે એશાહેબો હાલી ગમેહેવી વરતણુક વાપરતા હશે મગર તેમનુ અશલ ખમીર પરહેજગારી તથા ઇઅજદાંપરશતીને તાબેથઇ તેહનો ફેલાવો કરવા નુછે તેઉપર નજરરાખી વીનતી કરૂછુકે ઉપલો ધરોબો કમી કરવાનો વહીવટ જેહીંદુ મુશલમીન ખાશ લોકો કરેછેતેકાઇ ખાશ તેવોનો વારશીક વહીવટ નથી એવહીવટ ખાશ પારશી લોકોનો કુરશી દર કુરશી ઊતરતો આવેલો કદીમ તથા ઘણી મુદતનો પુરાણોછે તે જારથી તેવોનો વખત બરગશતેથએો તારથી એવહીવટનો ફેલાવો ઘણુકરીને તેમા મુશલમીન તાએફામાતો ખશુશ કરીને થએોછે વાશતે પારશીઓને લાજમછે કે પોતાને હાથથી છુટીગએલો ભાગવટો પાછો તેવોએ પકડી ઉપલાલોકો ઊપર અશલ પરમાણે પેશકદમી કરેતોખાશ તેવોની વીરાશતનો હકછેએમ તેવોએખાતરીથીજાણવુંતથા શમજવુંજોઇએ અને આશતે આશ તે દુનીઆના ફરેબ લીજત ખુબશુરતી આશુદગી વગેરે તલવારરૂપી જખમોથી પોતાનો બચાવ કરવાનો ઉપાએ લેવોજોઇએ પછેતો જેમ તમો નેક શાહેબોની નેક

નજરમાં આવેલે મકરવાને તમે મુખતાર તથા જવાબદાર રહો. જેહથી જવાબદા
રી આપે અદના ફકીરે પોતાને જીમે આ રીતે અખતીઆરે તેહેમાં કોઇના
ઉપર કાંઇ આભાર ઉપકાર કીતોકો એ હેવું કોઇ માનતો નથી અને હેવું
માગતોપણ નથી કે કોઇશાહેબ તેહેના સામા થાએ મગર એટલુતો
ખરૂં કે જેહથી તેહેના શખ્સનો અગરકારકથાએલે મેહેર તેહેની શઆદત
છે પરનતુ એન્સાફનો લાભ એ દુર કરાજ બલકે ગોસો ભય કાંઇ ન
ગીર થાએ કે કાજે આફરીનની તંગી હોતાથી અને બાહેલની ઇકરાત
મોહોતાએન બાકીતાંહાં નજરે પડે તેહેના પુરાવાઓ ધારૂછુ કે નીચેના
એવા ફકરા દાનેશમંદ શાહેબોને કાંઇક રમુજ આપશે.

તે એ છે કે જારે એ મોહોટી શંગીબાના અકલમંદોકો જારે
ઇઅજાંપરશીનુ પરકરણ થાબશે તારે તેહેના રદજવાબમાં નીચેના
એવી હકીકત મતેપર દલીલ તથા હુજતોથી પોતાની બુજરગી પો
તાની ફજેલીઅત અને પોતાની બરતરી શમજે તેની તોગત આગતજો.
જ માતરે વાચનારા દાનાવ શાહેબોને વાશતે જરા ટુકાંમાં નીચેમુજબ
ટાંકી દેખાડુછુ કે આ તાજાં બાદાની આગલ એગાહેબો જેહથી પોતા
ના અકલપસંદ ટીકાકરેતો તેઓને તેમની દાનાઇઓપર ખાત્રીવાસતાને બની
આવે.

૧ પેહેલી દલીલ એ છે કે હાલ ઇઅજાંપરશીની પ્રકરણનું જે વરણન
તુંકરેકરેને આજ ૧૨૦૦ વરશની મુદતમાં કેહેથી દાનાવ આલેમ અથ
વા દાનેશ શાહેબ લીખતથી બખત તેમના કરતા ગુઝાએ [illegible] કેતા
હારી [illegible] કબુલ કરીએ તથા તેમુજબ અમાનીએ.

ઉપર લખેલી માતબર દલીલથી જેકે આપે નાહક ફકીરના ધાં
ધા નરવ પડી ગએકે તોપણ હવે ખુલાસી હજરત જામાશપે બનાવેલી
અઆજીન ના મેરેક જેતોહથી આપે હમારા બખતાન હેમ નબરદા ને
શલામ તથા આજીજીવાથે પોતાનો ધંધો છોડવાની માતરે ઇકરાની

કરવાને પોતાની ફરજ શમજેછે.

જુવો એ ૧૨૦૦ વરશની શીરૂવાતમો જે બુજરગો બુજરગી ધરાવ
તા હતા તે બુજરગી રફતે રફતે આપરા બુજરગો ગુમકરતા ગયાછે કાંઈ
વધારતા ગયાનથી તારે તેવોની ફજીલત ઉપર ફખર તથા નાજકરવા
થી દાનાવ વાંચનારા શાહેબોને બેશકકે એક રમુજ જેવું થઈપડશે કાંજે
એમુદત માહેલા મોહોટા બુજરગ શાહેબોએ દુનીઆની શીરૂવાતથી તે તેહે
ની આબેદી શુધીનો જેહીશાબ આપી તેનીજે તફશીલ આપીછે તેવાત
આજશુધી પાછલા શાહેબોએ મંનાજુર રાખીછે તેએકજ દાખલો તેવો
ની બેનજીર દાનાઈવીશે વીચાર કરવાને બશછે જોકબી બીજાહુવાજ દા
નાઈ ભરેલા તેવોનાં અનુમત વીશે બયાનનો હીશાબ લેવા માડીશતો
માહારો મુલહેતુ રહીજાએ અને વલી બુજરગોની નામદારી વધારવાને
જેટલો માહારો હેતુછે તેટલો ઘટાડવા વીશે નથી શબબ હાલ એટલેથી
જ દરગુજર તથા મુખતેશર કરૂછુ ને માહારા પીઆરા હંમ નબરદોને
વીનતી કરૂછુકે જે ફખરતા૦નાજ તમુને ઠીકલાગેછે તેનાનાવોને ઠીકલાગ
તાનથી વાશતે બેહેતરછેકે હેવી પુજ દલીલોથી હાથ ઉઠાવવોને ૧૨૦૦
વરશના હજારાનુ જેવરણન આપવામોઆએવુંછે તેનીતપાશ જરા બારીકી
થીલોને તેતપાશનેશારૂ જરૂરી તાલીમલો કે જેથી તમારૂ ગુમાન અ
ભીમાન દુરથાએ ને જેશાહેબોના હશી કાહાડવાજોગ શખુનોઉપર જે ત
કીઓ કરોછો તેતકીઆનાં રૂ કાંટારૂપીછે તેહેનીખબરલેવો નહીતા પછે
જેમ તમારી નેકનજરમો આવેતેખરૂ.

૨ વાંચનારા બળવંત બુધીના નેકલોકો જરા વાંચવાની તશદીલએો
કે આએ ફકીરની શાથે હાથ મેલવનારા એોલમા લોકોની બીજી દલીલ
એછેકે તુજે મેહેજંદના આધારે દઅજદાંવરશતીનો રીવાજ શીરૂ તથા
કાઅમ કરવાશારૂ કેહેછે તે મેહેજંદતો હાલ નાબુદછે કાંજ તેતો હાંદે
શામો લારાજથઉ તારે જાંહાશુધી મેહેજંદ જીવતુથઈ પ્રતીઅક્ષ શાબે
તી આપેનહી માંહાં શુધી તાહારી જબાંની તથા કલપીત વાત માનીને

ઇઅજદાંપરશતીનો મારગ હમે પકડી શકતાનથી વાશતે મેહુજંદના દફતરો
નો દાખલો બતાવ કે જેથી ખાતરી થાએકે જેમાં ફકત ઇઅજદાંપરશતી
નાજ કાએદા તથા ફરમાનો શીવાએ બીજુ કાંઇ નથી.

ઉપર લખેલી માકુલ દલીલજે હમારા દાનાવ ભાઇઓને નજદીક
એક મજબુત હથીઆરજેવી થઇપડીછે તેહના જવાબમા વધારે લાંબુ
કરવાની કાંઇ જરૂર જણાતી નથી કારણકે મેહેજંદ તારાજ થઉ ને તેહ
નો એક પુરજો પારચોબા જરતોશતીઓને હાથ રહો નથી તેહેની કબુલા
ત એકહાથપર કરાં છતાં તેજોઇ ખાતરી કરવાનુ બહાનુ લાવેછે તે
ઉપરથીજ શાફ શાબેત થઇજાએછે કે એદલીલ હાથમો મશાલ લઇ ધોલ
દીવસે ખાતર પાડવાજેવીછે કાંજે મેહેજંદની હઆતી આજશુધી હોત
તારેતો ઇઅજદાંપકશતીનો રીવાજ બીલકુલ નાશપામત નહી એજાહેરવાત
છે ને જારેકે તેહેની હઆતી હોત તારે મંતફીશાહેબોને તોહોમત લા
વવાનુ કેમ બનીશકતે બેર એબાબે ટીકાકરવાને બદલ આએ ફકીરનો શા
ર હેતુ એછે કે અશલ મેહુજંદ માહેલા ફરમાનોંનુ બઆન ઇશલામીઓ
એ પોતાનેતાંહાં લઇજઇ તેઉપર અમલ ચલાએવો એમ ધારવાને કાંઇજ
બાધક ઇઆ હરકત નથી કારણકે એકાએદા તથા ફરમાનોના અશલ
માલેક પારશીઓ શીવાએ બીજુ કોઇ નહી વચમો ફકત પારશીઓના બરગશ
ગ શેતારાની શુમીઅતને લીધે એલોકોએ પોતાનો વારશો ખોઇનાએ
લો તેથી અશલ મીલકત જેશખશો જબરીથી ડબાવીબેઠા ને જેશખશો રા-
જી ખુશીથી લઇગઆ તેમને તાહીથી એટલેજે તેમના દફતરોનો મુકાબ
લો આપરી નામીચી કેતાબો દશાતીર દબીશતાંન શારેશતાન જામે કેખુશ
રો જરે દશત અફશાર ખીશતાબ વ જુંદેરોદ જેની શાંગી બીજી કેતાબો
હરગીજ થઇને મલી શકતી નથી હેવીજે બેનજીર કેતાબો હજરતશાશાંને
કેવાનતથા કેવાંનના શા ગેરદાનેરશીદ બાનાવેલી જેહાલઆપરીપાશે મોજુદછે
તેનીશાથે કરી ખાતરી લઇને ઇઅજદાંપરશતીના કાંનુન. તથા અમલ
તાબ્જા કીધામો અવેચ તેનીશે આએ ફકીર કાંઇ શરમકે એબજેવું શમજ

તોનથી બલકે એમુજબ કરવાને આગળ શમજેછે તેવાત ઉમેદછે કે ગોક લા એકજ ખોદાવંદાન ખાદાએતાલાને આરાધવા ભજવાની ખાહેશ રાખનારા શાહેબો પશંદ કરેઆવીના રેહેનારનથી લેકીન કબાહ ત એટલીજછે ક એરેવાજ શજીવન થાએતો ખાશ લોકોને પેહેલી શીડી મો જેજે ચાશટા લાગાછો તે છોડતાં તેમના જીવને પુછવું પડેછે તેથી ઉપલી મોકુલ દલીલથી જેમતેમ ખેચી અંધારામાંજ ખેંચીજવાનુ યતન કરેછે તે ઘણુકરીને ચાલીશકે હેવું નજરતો આવતુ નથી પછેતો જોઇ એકે અંનજાંમ કેહેવું રૂપ નીકલી આવેછે. ખેર.

તીજી દલીલ એ વીદીઆ.પાત્ર શાહેબો હેવી લાવેછે કે ઇઆજદાંપર શતી એટલે તપેશવર પણુ શનશારમારહી કરીશકાતુનથી અને તેટલાજ શા રૂ કદીમ પારશી બુજરગો પાંહાડો તથા ગફાવોમોજઇ એકાંત રેઆજત કરતાહતા તેમુજબ તુએ કીધુનથી શબબ તાહારા શખુનો ઊપર ઇમાન એકીન લાવીશકાએ નહી.

આહા આએ દલીલ કેહેવી બરજશતે ધુડી.લાએવાછે કે એદલીલ ખુદ એવોની આગલી દલીલોને રદકરી જાંણે ઇઆજદાંપરશતીનો ઇકરાર કરેછે તેઆએ ફકીરને ઘણીજ આંનદકારક થઇપડીછે શોકર તેપાક બે નીયાજની દરગાહમો કે બીન મેહેનતે હકપરશતીનો ઇકરાર ખુદબખુદ કરી લીધો તેથી એજગાએ કાંઇ વધારે લાંબુકરવાની કશી આગત રહીનથી ફ ક્ત એટલુજ કે આએ નાકશ ફકીર જોકબી ગાર ગફામો જઇ એકાંત બે શી ફકત પોતાનુજ બેહેતર ઇછે તેકરતાં ગુમરાહોને વાશતે થોરી મુદત થોરો થોરો વખત રોકેતો તેમાં તેહેન નુકશાંનકરતાં નફો વધારેછે વાશતે ગાહારા પેઆરા ભાઇઓ તમારી એદલીલ તમુનેજ ખુલુકરીને ફરમાવેછે કે જેકામની વકી તમે શાહેબો આએ ફકીરનરફથીરાખવા માંગોછો તેવીજ વકી તમે પોતે પોતાને વાશતે કેમકરીને નહીરાખીશકો કાંઇ હેવુંતોછે જનહી કે અમુક લોકોએ ઇઆજદાંપરશતી નહીકરવી બલકે એફરજતો આ લાઆદના ઉપર શરખીછે તેમા ખાશલોકોને વાશતેતો વીશેશકરીનેછે તેવી

શે તમે કોઇતરે મુનકેર થઈ શકતાનથી તારે હવે વીચાર કરોકે કદાપી
તમારો વફાદાર બેરખાહ ફકીર આરામ પડતુમેલી ગારગફા નીખાલેશ
અને શુંનદર હવાની ચાશની કરશેતો તેથી તમુને શુફાએદો મલશે તેબા
બે જરાહોશ ઠેકાણેલાવી વીચાર કરોકે કચરા કાંટા તથા દરગંદરૂપી અ
દેખી અદાવત દુરથાએતો આગળકાંઇ બેહેતરીનુ ફળ આપવામો આવે
એમ કરતા એ શરવ વાતો એકતરફમેલી એટલીજ તકરાર ઘડીભર લેશો
તો બશછે બલકે ઘણી ઉપઇઓગીછે કે કદાપી તમારો નાકશ ફકીર પો
તે ઇઅજદાપરશતી કાએદાવોનો અમલ પુરતીરીતે ઇઆ તદનબીનહીકરતો
હોએતો શું તેથી ઇઅજદાંપરશતી ફરમાંનો જોરી મુગતદીએ શમજવાં
જોઇએ તેનુજેબઆંન કીધુછે તે નાકશ ઇઆંરદી અથવા બનાવટના ડર
શે નાકબી નહી ને ફગીથી દેહોરવીને બખુચકે એશરવે વાતો કદીમ બુ
જરગોના અમલ તથા તેમની માંહાંભારત કેતાબોની મદદથી અને છેલુ
પોતાની રેઆજતની બરકત થી એલખાન થએછે તે બુજરગ બોદાવંદાન
બોંહાંએતાલાંની દરબારમાં પશંદીદ છે એમ શમજવું અગે તેબાંબે બેશક
બેગુમાંનથઇ રેઆજતનાં શીલશીલાં જારીકરવાં એકુલ ખાંશાંઆમ જર
તાંશતીઓંની ખાંશફરજછે પછેતાં જેવીજેની ઇછાં.
એ મોહોટા માની શાહેબોની ચોથી દલીલ એ છે કે પરથમ પોતાના
દુશમને ઇઅજદાંપરશતીનો શબક આપીને પછે બાહેરવાલાવોની તરફ ઉત
રવું જોઇએ.

તેહુના જવાબમો આજગાએ વધારે લખાન કરવાની જરૂર નથી
કાંજે બેઆપ પરથમથીજ ચેતીને દીબાચામો થોરો ઈશારો કરવામો
આએવાછે તેછતાં બીજુ એટલુજ વધારે લખવાનુ એ છે કે તોહીદ ત
શવાફ નીરૂવે અંમણો દોહોને નજદીક પોતીકો પારકા શરવ એકશરખા
છે તેનીશાથે ઓએ ફકીર કાંઇ વલી ઓલીઆઓની માફક આમલોકો
ને તાલીમ તથા દાવત કરવાના હેતુથી જેપોલવાનુ તથા જે લખવાનુ તે
બાલઓકે લખુનથી ફક્ત એક આઇના રૂપી કાંમ કીધુછે કેજેનીશાએ

તાથી ગુણીજણોને તથા શજ્જણોને નેકી બદી શારૂ ગંદુ તથા ખરૂ બોદુ વીચારીને તોહોમતમાંથી પોતાનો બચાવ કરવાની શુજ પડે.

પાંચમી દલીલ એ મોહોટા લોકોની ગોશ્તનાં ખોરાક વીશેછે. હેવી રીતે કે પરથંમ કદીમથી કઆંની બુજરગો પાદશાહ પેહેલવાંનો હજરત શત જરતોશતનાં જમાંનાં પેહેલાં તથા પછી એ ખોરાક કરતા આવેઆછે તે મુજબ તેવા કરેછે તેની શાથે આએ ગરીબ ફકીરનેતો અછી તરે દબાવેછે હેવી રીતે કે તું અશળથી ફ ખોરાક લેતો આવેલો એમ છતાં હાલ થોડી મુદતથી એ ખોરાક તરક કીધો તેથી હમે કાંઇ એ ખોરાક છોડવાનાં નહી ને તાહારો દાખલો પકડવાનાં નહી.

વાંચનારા તીક્ષણ અને ચપળ બુદ્ધીનાં નેક લોકોને રોશન છે કે એ પાપીષ્ટ ખોરાક વીશે હાલ મુનોચરા નહી કરવાના હેતુ વીશે તમારા આ જોજ ફકીરે પરથમથીજ દીબાચામો ઇશારો કીધોછે તે છતાં આ ફકીરે જે તરકે હેવાંનાત કીધુછે તેહની વીરૂધ આવીને વાત કરતાં ઉપલી તકરાર એ દાનાવ શાહેબોએ શોધી કાહાડી તારે નાચાર કાંઇપણ જવાબ આપવો જરૂરછે એમ જણાઇઊ તેની વીગત નીચે મુજબ.

ઉપર કહેલા નાંમવર પાદશાહ પેહલવાંનો વીશે જે છેલા બુજરગોએ કેટલાંક જંગનાંમાવોનો તરજુમો કીધોછે તેમો ચરાવ બરાવ કરી એ ખોરાક સંબંધી આએ બુજરગ પાક ધરમી અને શવાબકાર નેક લોકોનાં મોબારક નાંમપર નાહક કલંક લગાડી ગઆછે તેનાં જીવતા દાખલા આપણને શારેશતાંન ઉપરથી ખુલી રીતે મલી આવેછે તે છતાં હાલ જમાંનાંનાં શરવે લોકો એ બયાંનને શનદ તરીકે કબુલ રાખેછે તેથી તેનો કાંઇ ઇલાજ નહી. હાલ જમાંનાંનાં લોકો જે એ બયાંન શનદ તરીકે ગણેછે તથા આગલા શાહેબો જે ખાતરીથી અંનજાંણાંવોને ભરમાવી ગઆછે તે શરવે લોકો એક શરખા ચાશટાખોર હોએ એમ જણાએછે. એ શીવાએ બીજુ જે કાંઇ લખવાની જરૂર એ બાબતમો છે તે આવતી જોગવાઇ ઉપર રાખી આ ફકીર વીશે જે શાહેબો દલીલ કાતે શમજેછે તેમાંથી તો એ શાહેબોની વખાંણવા જોગ અકલમંદી વીશે એક ખુશ રમુજ મલી આવેછે તે એછે કે એ શાહેબો એમજ શમજેઆ હોએ કે જાંણે પરથંમ અજાંણતાં ઇઆ જાંણી બુજી કોઇએક ગોનાહ કીધો હોએનો તે

મુજબ હમેશાં ફરેઆ જવું. વાહવા વાહાવા આફરીન છે આંએ દાનાઈ ઊ પર કે જે સાહેબો ભુલ શુધારવામો એમ સમજેછે એટલુંજ નહી પણ ભુલ ક્યમ રાખી તેહને ઢાંકવાની કોશીશ કરેછે તેહની શાથે હરેક મ નુશ જાતની હાજત તથા ખાશ નાહાંનપણથી તે બુઢાપા શુધીમાં ખુદ બખુદ કુદરતે ઇનશાનીને ફેરફાર આએછે તેનો ખુલા દાખલાછે તે છતાં ગોનાહના અમેમાલ નહી ફેરવવા વીશે જે મમત કરેછે તેમની ચતુરાઈ ની વખાંણ કરવી જરા મુશકેલછે એ બાબે મેહજ શોખનાંને શારુ અને અનજાંણુવીઓને વાકેફ કરવા શારુ નાચે લખેલી તકરાર દાંનાવ વાંચનારા વોનાં ઇનશાફપર શોંપુછું.

તે એછે કે જારે માએને પેટે જનમ લીધો તારે હીલચાલની તાકત નહી તારે તથા બોલવાની શકતી નહી તે વખતે ઝાડા પીશાબ ની હાજત તે નહી જાળવી શકાઆને કારણે તેમાં તમાંમ શરીર, શરીર ઉપરનાં કપડાં તથા બીછાણું ખરાબ થતુ ને તેમાંથી બચાવ કરવાની તા કત નોહોતી હેવી જે હાલત ભોગવી તેવીજ હાલત મોહોટપણે શાવાશતે ભોગવતા નથી વારુ? એ અવશતા પછે કેટલીક મુદત ખુલે અંગે નાગા ફ રતા હતા તે મુજબ મોહોટપણે શાવાશતે નથી ફરતા? બેર, જારે ઉપર મુજબ નાંહાંનપણુની હાલતો મોહોટપણે ફેરવીએ તારે અજાંણતાં હેવાની બશુબતોને લીધે જે ગોનાહનુ કાંમ થએ તે કાંમ દીન બદતે જારી રાખી ને શાવાશતે નહી ફેરવીએ તે વીશે દાંનાવ શાહેબોએ ધારી બાબવું:—

વાંચનારા મુનશફ લોકોને શુચનાં કરુછું, કે ઉપલી દલીલ આપણુ જમાને કાબેલ વખણાએલા પરહેજગાર લોકોની બંદનાં શાહેબો તરફની કેહે વી વજંદાર અને પુરગજમુનછે કે જદ મેહેનુ દફતર જે તદન આપણા હાથ માંથી જતુ રહેલુ શરવે લોકો જાંણેછે. ને ખુદ પોતે તે વાત કબુલ મં નજુર રાખેછે તે છતાં તેહેની શહાદત માંગેછે તે કેહેવી અબલે ફરેબીછે ને કેહેવી હશવાજોગછે મગર એ ઊપર બારીક વીચાર કરતાં તો એમ જ જણાએછે કે જંદમેહેનાં અરકાન મુજબ પાછલા પાહાદશાંવોનાં વખતથી ઘ ણી મુદત શુધી ઇઆજદાંપરશતીનો અંમલ માજી ખુજરગોએ જારી રા ખો હતો તે તેમના પછીનાં આલશુ લોકોએ નેશત નાબુદ કીધો. તે વા તના શરવેને જાંણીતાછે તેથી એ શાહેબોની મુલ મતલબ એજ લાગેછે

કે એ ઊમેદ તો મલવાની નથી એટલે ઇઝદાંપરશતીને શારૂ રેઆજત એટલે મેહેનતનાં કાંમથી છુટી જઈશું. મગર મેહેજંદમાં રેઆજત કરવાની બાબતે ખાશ લોકોને વાશતે હતી તેનો ઉપલી માતબર કેતાબોમાં બુજરગ શાશાન તથા હજરત કેવાન વગેરે નાંમવર શાહેબોએ શાબેત કીધેલુછે તે કાંઈ કમ નથી તે છતાં નીચે લખેલી દલીલોથી શાફ જણાશે કે બુજરગ બુનીઆદનો મોહોટો મરતબાનો આદેલ પાદશા ખુશરો પરવીજનો વખત કે હજરત વખશુરે વખશુરાન શત જરતોશત અશફનતમાનનાં જમાંનામાં તથા ત્યાર પછે ઘણી મુદત શુધી એટલેકે ઇરાનનું રાજ પારશીઓનાં ઇકબાલમાંથી ઊતરેઆ પછે એ બુજરગી તથા શરવે જાતની માશાદ તથા ઊમેદ હાંશલ કરનારો ઇઝદાંપરશતી ખાશ રેવાજ ખાશ લોકોમાં ચાલુ હતો તે નીચે લખેલી દલીલોથી શાફ શાબેત થાએછેઃ—

૧. પેહેલી દલીલ એછે કે એ નાંમવર પાદશાહનાં વખતમાં ઇરાનનુ રાજ જારજવાંનીમાં હતુ. હેવા વખતમાં હજરત મહમદ અલેશલાંમ ફકીરી દાવાથી અરબના મુલકમાં પોતાનુ જોર વધારતો ચાલેલો તેથી તેહેને ઇરાંનના પાદશાહને પોતાને તાબે કરવાની લાલચથી કાગજ લખેઓ તે ઉપરથી એ નામદાર પાદશા તાબે નહી થતાં નીચે મુજબ કાશદ શાથે જબાંની જવાબ કેહવાડેઓ. ને તે જવાબમાં પોતાની મુબારક જબાંનથી એકજ બેત કહી હતી તે એછે કે,

બેત—મરા જ દીને કોહન નંગ નીશ્ત,
બગેતી બેહ અજ દીને હોશંગ નીશ્ત.

માંએની—કદીમ જુની દીનથી મને કાંઇ શરમ નથી કાંએજે જહાંનનાં દરમેઆંનમાં હોશંગી દીન એટલેકે ઇઝદાંપરશતી દીનની માફક બાજી કોઈ દીન બેહેતર નથી.

વાંચનારા મુનશફ લોકો જોઇ લેશે કે હજરત જરતોશતનાં જમાંનાંને લાંબી મુદત ગુજરેઆ પછે એ નાંમવર પાદશાહનો વખત હતો તે વખા ઇઝદાંપરશતી રીવાજ પાદશાહ લોકોમાં જલવાએલો હતો ત્યારે તે વખતના ખાશ લોકોમાંથી જલવાએલો હોએ એમ ખુલ્લુ નજર આવેછે તે છતાં હાલ જમાંનાંનાં શાહેબો કેહેવી નજીવી દલીલો લાવી ઇઝદાંપરશતીને હજી અંધારામાંથી બાહાર કાહાડવાને ઇછતા નથી; બેર જે કાંઇ ખોદાવંદાંન ખોદાએ બુજરગનો હોકમ.

૨. બીજી દલીલ એછે કે ઈરાંની લોકોનો શીતારો બરગશતે થઆ બાદ લાંબી મુદતે પાદશાહ મેહમુદ ગજનવીનાં વખતમા તેહેનાં હોકમથી શાએરનો પાદશાહ ફીરદોશી તુશીએ ઈરાંની પાદશાહોનુ શાહનાંમુ બનાવ્યુછે તેમાં કોઈ એક જરૂરી મેહેલ ઉપર ઈરાંની લોકોનાં બાબમાં નીચે લખેલી બેત કહીછે.

બેત—મપીનદાર કે આતશ પરસ્તાં બુદંદ,
પરશતંનદએ પાક ઈઆજદાં બુદંદ.

માંએની—હેવુ ગુમાંન મોકરે કે આતશપરશત હતા કાંજે પાક ઈઆ
જદાંની પરશતશ કરનારા હતા.

જુવો વાંચનારા બાલેશ દીલના શાહેબો ઉપલી બેતથી શાફ નજર આવેછે કે ઈરાંની લોકો ઈઆજદાંપરસ્ત હતા એટલેજે પાદશાહ ઈઆજદેજરદનાં વખતની અવલનાં ઈરાંનીઓ ઈઆજદાંપરશત હતા તેમને વાશતે એ શાએરે સાબેતી આપીછે. કાંઈ તેહેના પછેનાં ઈરાંની તથા હીનદુશતાંની ઈરાંનીઓને વાશતે એ બેતની મતલબ નથી તે છતાં હાલ જમાંને જરતોશતી આલેમો ઈઆજદાંપરશતી હક લેવા તથા દાવો બતાવવા એ બેતનાં આધારથી વાહાઈની માફક કુદેછે પણ જરા એમ નથી સમજતા કે એ કુદકારા બુદ તેવોની હશી કરેછે ને કરાવેછે કાંજે એ લોકો દુનીઆંપરશત છતાં અમલવગર ઈઆજદાંપરશતી હકદાર થવા માંગેછે તે કેમ કરીને મુનશેફ લોકોને નજદીક વાજબી ઠરશે.

ખરૂંછે કે એ કુદી મારવાનો હક ઈઆજદાંપરશત શેરાનોછે તે છતાં તે બીચારા જરા સશરતા નથી વાશતે લાજમછે કે જારે દાવો બતાવવો તારેતો તેનો પુરાવો પરથમ ભેગો કરવો જોઈએ એટલેજે અંમલ અખતેઆર કરવો જોઈએ તે જગાએ અખાડા કરીને લાકડીઓની પઠમ કોતરડાંમા બરાઈ જવાનુ ઈઆતન કરેછે બલકે ઉપર મુજબ હશી કાહાડવા જોગ દલીલો લાવવામા મોહોટી ફજીલત શમજેછે તે કેહેવી દુઃખદાએક વાતછે ખેર.

ઉપલા ફકરાવોથી શાબેત થઊ કે જાંહાં શુધી મેહજંદ શલાંમત હતુ એટલેજે ઈઆજદજરદશાહનાં છેલા વખત શુધી પારશીઓ ઈઆજદાંપરશત હતા અને ઈઆજદાંપરશતી કાએદા મજબુતીથી મુરવેજ હતા હવે

આએ નાદાંન હેચમદાંન આજેજ ફકીર નીચેનાં ફકરાથી હેવુ શાબેત કરવા માંગેચ કે હાલ જમાંનેનાં બણાએલા શાહેબો મેહેજંદની ખુદ રૂબરૂ શહાદત માંગેછે તે કેવળ તેમની ભુલછે ઇઆ નહીતો હેવે બહાંને રેઆજતની મેહેનતથી કંટાલીને છુટકબારી શોધેછે અથવા નહીતો દુનીઆંદારીની બલારૂપી લીજતો છોડવા ચાહતા નથી ઇંઆ નહીતો ફાંશીરૂપી જંજાલોમાથી છુટી શકાતુ નથી તેથી બેવજંન તથા બેશબાત દલીલોથી લંગડાપોની માફક ટાંગ ઊચી રાખવાની જુગતી શોધેછે ને લાકડાંનાં પોડાપર મંનજલ શર પોહોચવાની આશા બાંધેછે તથા બંધાવેછે તે ખરેખર એક હાથપર દઆ ઉપજાવેછે ને બીજા હાથપર હાથ ઘશાવેછે તે શંઘલુ બાજુપર મેલી માહારી મુલ મતલબ અને ખાશ દલીલ એછે કે મેહજંદ તારાજ થઆ બાદ હીનદુશતાંનનાં પારશીઓ ઇઅજદાંપરશત હતા તેમાં એક ટોલો ખરેપગે રેઆજતનાં કરનારો હતો કે તે રેઆજતને એશતાદપા કરીને કેહેછે ને બીજો ટોલો પગ મ[illegible]થા માંથુ એક ઠેકાણે બરાબર લાવીને રેઆજત કરનારો હતો કે જે રેઆજતનુ નાંમ સુરદે બો રૂપ કરીનેછે.

એ બે આશનોથી રેઆજત કરનારા હીનદુશતાંનનાં પારશીઓમો બે તાએફા થઈ ગઆ હોએ એમ શંભવેછે શાથી કે આજ શુધી એ બંધે ટોલાવાલાવો ફકત તેનો આકાર પકડી બેઠેલા આપણી નજર આગલછે. તેમાં ફરક એટલોજ છેકે હાલ જે આકાર રાખી રહાછે તેમાં એશતાદપાવાલો ફકત આએ ફાંની મંનજલગાહામાંથી ગુજરેઆ બાદ લાંબે પગે જાએછે. ને બીજો તાએફો જે સુરદેબુરૂપ રેઆજત કરનારો તે પોતાની નીશાંન રાખી રહેછે કે ગુજરેઆ બાદ વાલેલે પગે જાએછે.

એ બંધે નીશાંનો વીચારીએચતો ઇઅજદાંપરશતીને શારૂ જે તાફાવાલાવોએ જે રીતે પોતાની હઆતીમો રેઆજત કીધી તેની હોએ એમ શાફ નજર આવેછે.

એ બંધેનાં આશંન માત્રે જુદાં પરંતુ પરેશતશ એકશરખી તોપણ આગલા તાએફા કરતાં પાછલાનો રેઆજત ઘણીજ શખતછે તેથી એ આશંનવાલાને જે ફલ પરાપ્ત થઇ શકે તે પેહેલા તાએફાને હાંશેલ થઇ શકે નહી તે વીશે વધારે લાંબુ લખવાની આ જગાએ જરૂર નથી.

એ જમાએ માત્રે એટલુજ બયાંન કરવાનુ હતું કે પાછલા વખતનાં ક
દીમ બુજરગોની ઇઅજદાંપરસતીની વાત ઘણા શબાબ રેઆજત કરી ગ
આછે તે છતાં હાલ જમાંનાંનાં વખાંણ માનનારા મગરૂરજગાર શાહેબો તે
કુજત લાવેછે કે ૧૨૦૦ વરશમાં કોઇ બુજરગવારે એ પરેશતશ કીધી
નહી અને બતાવી નહી ને તું શા ઉપરથી એ બાબત ઉપર જોર આપે
છે હેવીજ તેવોની ડાહાપણ ભરેલી દલીલ તે નાહક અને બેપાએકે દ
લીલ થાએછે તે વીશે ઊમેદછે કે શેઆંના વાંચનારા શાહેબો બારીકીથી
ધ્યાંન આપવાને જરૂર શમજશે; નહીં તો પછે નાચાર જેમ જેના મરજી.

વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોનાં ધ્યાંનમાં આવ્વું જોઇએ કે ઉપલા ફક
રાવોથી હમારા મેહરબાંન શાહેબોની હુજતોનુ શ્રેવટ સઘળી આશાનો તથા
સબુરીથી આવ્યું તે ઘણુ નેક થએલ નહીં તો પછે બાકશારને પણ નાં
ખાશી જેવું થઇ પડતે. વારૂ શોહરછે તે પાક ખોદાએતાલાના જુજરગ બાર
ગાહમાં કે હજરત શહેનશાની મદદથી એ તકરારોનુ શ્રેવટ ખુશા સબથી
આવ્યુછે તોપણ બગેર બાકીછે કે ગબાદા એ મુબદાર તકરાર તથા દલી
લો પાછી શજીવંન થઆ વીનાં નહી રેહેશે. ખેર, જે કાંઇ બાલિક કુ મ
લકની મરજી.

જારે કે બય બાકી ને જે હેતુનુ આરંભ તે બાતની બાગેરૂ બાની
લીન નહી થઇશ તો તે વીશે વધારે ખોલાશાની જરૂર પડયા વીના નહી
રેહે તેથી વાંચનારા શાહેબોને ફરી લખની આપવી પડેછે કે ૧૨૦૦ વરશ
માં કોઇ બુજરગે ઇઅજદાંપરશતી વીશે શુચનાં કીધી નથી હેવી જે તકરા
ર તે ઉપર કહેલી બા ઇશાતાદ તથા મુરદેખોરશ રેઆજતનાં આકારોની પા
બંદગી તથા બરકતોથી રદ થઇ ચુકીછે એટલુંજ નહી પણ કદીમ
બુજરગો ઉપરથી ઠપકો ખીશીને પાછલા આલશુ લોકોને એ ગોનાહમા
શાંમેલ કીધાછે બલકે તે આલશુ શાહેબોનાં હીમાએતીઓનુ ડાહાપણુ ત
થા અભીમાનનુ ખુલ્લુ વરણન ખુદ તેમનીજ તરફથી થએછે કે જે લોકો
એ ઇઅજદાંપરસ્તીની પાએમાલી કીધી તેમની હીમાએત જે શાહેબો કરે
તેવોને શું ઘટતુ નાંમ આપવુ જરૂરછે તે જરૂરત વાંચનારા શાહેબોએ
અદા કરવી કાંએજે પાછલા કદીમ શાહેબોને લગતાએલ જે એ બેમુલ
રેઆજતના રેવાજને નાબુદ કીધા તેમનાં બાબમા વીચારીએ તો ફકત

આલશુપણાનાં ઐતાબથીજ શમાપની આવી શકતી નથી બલકે તેમની બે બબરી ઐનશીબી તથા બેદરકારી પણ તેવોની શાંમને ઊભી થવાનો લાભ લીએછે તારે હેવા શહેરોને વાશતે પોતાનો અમુલ્ય વખત ખોઈ નાંખવાને કાંઈ કારણ લાગતું નથી તોપણ અગત્ય પડે તારેતો નાચારીછે. શબબ કે પાછલા લોકોએ જે ઉપલાં બંધે રેઆજતનાં ફકત આકાર પકડી બેઠા તેથી નાજુક બાંધા એ કુશલ કાંઈ જેવી તેવી નથી પણ તે કરતાં વધારે એક દુખદાએક રીત જે તેમનાથી જાહેર થએછે તે એ કાંટા તથા બંજરોની પઈમ ઘુમનારા નહી હોત તો એસક દરગુજર કરતે પણ તેમ થઈ શકતુ નથી તે વીશે વાંચનારા શાહેબોને જે તશદી આપવી પડેછે તે વીશે તેવોએ દીનશાકુથી ધારી વાલવુ.

કે જારથી ઉપર કહેલી બંધે રેઆજતોનો અમલ બંધ કરી મા તેહેનો આકાર પકડી બેઠા તેઆરથી બધે તાએફામા એક અંનયાતવેશા ઝગડો ઉતપન થએ તે આજ શુધી મટએ નથી અને મટે હેવું દીશતુ પણ નથી કાંએજે દરએક તાએફા વાલાએ પોતપોતાની શખુનપર વરીને શારૂં જે ઉપાએ લીધાછે તે વલી [illegible] હશી કાહાડવા જોગછે કે તેનુ બખ્યાંન આપતાં હમારી કલમ લજવાએછે પણ લાએલાજી નો મેહેલછે તેથી તેનુ મુખતેશર આવરંણ નીચે મુજબ કરૂછું.

કે રેઆજત છોડીને અવશતાને વલગેઆ હેવી રીતે કે એકે અશતાભીથી બાંધા પગની શાબેતીનાં પદોની જોડની તઈઆર કીધી તારે બાજએ પોતાનાં લાભમા દુકા પગની કુરવારીમા અવશતાનાંજ પદો શોધી કાહાડેઆ જેથી એ તંટા જારી થાએઓ બનએછે.

હવે હેમાં વાજબ્યા કઈ બારદુ ઉપરછે તે અવશતાવાંણીથી તો કોઈ ઠાંનાવ ઠરાવી શકતો નથી ને જેમનુ તેમ ચાલવા દીએછે તે બારીકીથી જો તપાશીએચતો ઘણુજ દુરશતછે એમ મુજ નાકશનુ મતછે કારણ કે એ બંધે વહીવટ બંધે રેઆજતકારોની નીશાંન બતાવનારાછે તેથી મને કાંઇ તે વીશે બાધક જેવું લાગતુ નથી. તોપણ એટલુંતો ખરૂં કે એ આકારો ઉપરથી હાલ જમાંનાનાં શાહેબો પોત પોતાનાં કદીમ બુજરગોએ દીઆજદાંપરશતીને શારૂ કીધેલી રેઆજતનો દાખલો પકડી જેવાથી બની શકે તેવા લોકો એ રેઆજતનો અમલ અખતેઆર કરેતો ઘણીજ માંન

તથા કીરતી ભરેલી વાતછે. કદાપી એ રેઆજતો મુશકેલ પડેતો બીજા શેહેલ પડે હેવાં આશણો ઘણાંછે તેમાંથી જે અનુકુલ આવે તેથી શીરૂ વાતી કરેતો તે જેવી બીજી ગુણગારી વાત એકબી હોએ એમ નજર આવતુ નથી.

તેની શાથે અવશતાવાંણીમો જુદા જુદા અરથોથી બંને તરફથી જે જોડવણો કરેછે તે બેશક કે અજીમ ગોનાહનુ કાંમછે શાથી કે અવશતાનો લખનાર હજરત જરતોસ્ત અલેશલાંમ જેવો શરવે પેગમબરોમો દાનાઈ તથા નીતીનાં બાબમો શરદારીને લાએકનો તે શાહેબે જો લખેલી હશે તો એકશરખી રીતે શરવે ઉમનીઓને લાએક ગણેઆ હશે એમ અકલ કબુલ કરેછે અને બેશક કે તે વાત અકલ પશંદછે તે છતાં એ બંને તાએફાવાલા એક બીજાની શાથે શખુનપરવરીને વાશતે દરએકના કીધેલા અરથોને ખોટા પાડવા ખોટા કેહેવાને આંચકો ખાતા નથી ને વીચારતા નથી કે એ ઉપરથીતો પોતાનાં પેગમબર અલેશલાંમનાં ઉપર ખાંમીનો બેતાબ શાબેત થાએછે તે વીશે તપાશીએ તો એ બંને તાએફાવાલા ઠપકાને લાએક [illegible] તેથી મોહોટી દીલગીરી શીવાએ બીજુ કાંઈ હાંશલ મલતુ નથી વાશતે ઘટારત છેકે દરએક તાએફાવાલા પોતાનાં બુજરગોની રેઆજતનો નકશો નમુનો અથવા આકારની નકલ કરેછે તેને બદલે રેઆજતમો મશગુલ થાએ તો તે વાત ઘણી ઉતમછે પછે તો જેમ જેની ઇછાઃ—શારી કે આગેર નાદાંન લખનારને આ વાત તો ખતરી લાએક દીશેછે કે એ બંને તાએફાનાં બુજરગ દાંનાવોની રૂબરૂ આ લખાંણને વજંન મલવાનુ નથી બલકે પુજ દાખલ ગણી કાહાડશે તેથી નાચાર જેઆદે લખવાથી પોતાનો હાંથ ખેંચી લીએછે ને એ બુજરગ શાહેબોની શેવામો એલતેમાશ ગુજારેછે કે જે કાંઈ તમારા દીદવીન લખાંણમો તમારે નજદીક ભુલશરખુ ઠરે તે વીશે બુજરગોની રીતી પ્રમાંણે માફી આપી તમારા આજેજ બેરબાહને એહેશાંનમંદ કરવો.

હવે ઉપલી દીલશોજ દરદેશરી હરકતોનું બયાંન બંધ કરી આદાબે બંદગી વીશે વાંચનારા આલેમ ફાજેલ શાહેબોનુ ધ્યાંન જોડવાને વીનતી કરૂ છેઉ કે જરથોશતી શાહેબો ઇઆજદાંપરશતીનો મારગ જેમ ભુલી બેઠાછે તેમજ શરઇઅતી બંદગીનાં કાએદાબી ભોઇ નાંખેઆછે તે વીશે

જોઈએચતો બેશુમાર અને અપરંમપાર તફાવતો નજર તલે આવેછે કોઇ જગોએ એકશરખો રેવાજ કે કાએદો જોવામો આવતો નથી એટલુંજ નહી પણ બંદગીનાં બાશ કલાંમોના શુધ ઊચારથી છુટી ગએલ જણાએછે તે એક ભારી એબ તથા શરમ ભરેલી વાતછે તે બાબે કબી કોઇ શવાલ કરી શબબ પુછે તો તેનો વાજબી જવાબ એટલોજછે કે હમારા ગોનાહની શુમીઅતથી હમોને જે શીક્ષા થઇછે તેની મુદત હજી પુરી થઈ નથી શબબ તેહેની ગેરફતારી આગલ શુધ અક્ષુધનો ઇમતેઆજ રહી શકતો નથી તેની શાથે જો કાંઇ આચાર વીચાર તથા મોટાં કાંમોની ક્રીઆ કે જે ઉપર શરઈઅતનો મુલ આધાર તથા બાશ પાયો તેની બનાંમે હજદ ચુપ મારવા તથા મુખ્તેશર કરવા જોગ હેવી રીતે એ નાંમીચો ફીરકો પોતાનો વખત ગુજારેછે તે તેમનાં બલવાંન વખતનાં નમુનાં શાથે મેલવીએ તો બેશક કે આશમાંન જમીનનો ફરક બતાવી આપેછે તે કાંઈ દાંનેશમંદ શાહેબોનાં આઇને દીલની નજદીક પોશીદે રેહવા જોગ નથી તેથી બતંમ કરૂછુ કે એ કંમનશીબી તથા નામોશીમેટથી જલદી મોકુબા થઇ જવાએતો શારૂં તે વીશે ટુકાંમો ટુકો શાર મુકતઊપાએ લેવો જોઇએ તે એજછે કે પ્રથમ શરઇઅતની ક્રિયાબજ વરતણુકછોડી તેમાં પરી પકવ થઇ પરીક્ષામો લાએકી પલ મેલવી ઇઅજદાંપરશ્તીરેઆજતનાં મેદાંનમો જઈ હાજર થવુ એટલેજે તેહેનાં ફાએદા પરથમ જોવા પછે તેહેનાં રલીઆંમનાં બાગ બગીચા તથા પહાડ પરવત અને ગાર ગુફાની શેર કરવી કે જેની બરકતથી પાંચે શીડી અને ચાહારે મુકાંમ જેની તફશીલ કાંઇક પરથમ આપવામો આવીછે અને વલી બીજી ઉપયોગી તફશીલ આગલ ફરીથી તેહેનાં મેહેલ ઉપર જોડી લીધીછે તેથી માહીતગારી મેલવવી જોઇએ.

એ માહીઅતી પરહેજગારી તથા રેઆજતના ફાએદા કેફીઅત વીશેછે તે આરેફથી તે આખેદી મરતબાનાં ફરજાંને દગાંને શાહેબોએ તેહના ભેદોનો શાર વીશતાર આબ્યોછે તે ખુદ શનાશી તથા ખોદાશનાશીનાં લાભથી ભરપુરછે તેમાંનો કાંઇક શાર દાંનાવ વાંચનારા નેક બખતનાં શાહેબોની મોબારક નજર નીચે ગુજરે તો બેશક તે ફાએદાથી બાલી નહી જશે લેકીન જમાંનાંની નાજુકી તથા બાચારા કંમજોર લોકોની શાથે

જોર આજમાઇ તથા શીતેજીથી અકલ હેરાંનછે કે શમજુથીતે અંનશમજુ શુધાંત દુનીઆંબાઇનાં બોજાથી પુશતેકુજ થઇ પડેઆછે કે તે લાગેશીથી એ બીચારા પોંતાનાં મઆમુદે મુતલક શાથે જે કોલકરાર કરી આવેલા તે વીશે જાંણે તદ્દંન ફરાંમુશી થઇ હોએ એમ ખુલુ નજરે પડેછે તે ફરાંમુશીને ભુલાવા માટે જે પેગંમબરી ફરમાંનોનાં જથા બંધ થોકર તેબી જાંણે જુનાં કાગજોની શાથે રદી દાખેલ થઇ પડેલા જાંહાં તાંહાં નજરે પડેછે કે જેનાં ઉપરથી ગરદ પણ શાફ થતી નથી હેવી શરમ ભરેલી હાલતમો આએ નાંહાંનાં કદનુ પુરદીઓ શુ કાંમ કરી શકશે, શું અશર પોહોચાડશે અને શું અમલ બેશાડશે તે કાંઇ શમજાતુ નથી તોપણ આએ પુરદીએનવીશે એજ નીશચએ કીધો કે ખાશ તથા ખાશુલખાશ શાહેબોને તાંહાં દુનીઆવી લીજતોની ભરચકથી તેવો કબી આંખ આડા કરશેતો બીચારા વચલે વાંધેનાં તથા છેલા વરગનાં ગરીબો જેવોનો દીલ ધાસ્તુ કરીને ખીમે ઇઅનદાંનીથી વીચાર ભરેલા રેહેછે તે શાહેબો આએ પુરદીઆંની કદર કાંઇ નહી તોપણ જરા રતીબી કરશે તે ઉપર આશા રાખી પોતાનાં પજમુરદે દીલને તાજો કરી આગલ મતલબ ઉપર વધવાની રજા લીએછે તે ઉપર શોકીન શાહેબોએ ચાલાકીથી ધ્યાંન આપવુ જોઇએ.

કે ઇઅજદાંપરશતી રૈઆજતનાં અમલ અખતેઆર કરવાની આગમજ શાલેકે પોહેલથી નીચે લખેલા મુખ્યે શહાજનોને ઓલખવા જોઇએ, ઓળખીને પોતાની તાકત મુજબ તેવોને પોતાનાં તાબામો લેવા જોઇએ, તાબામો લઇને તેવોને કેદ કરવા જોઇએ એટલેજે તેમની જબરદશતી તથા હકુમતમોથી છુટીને તેમનાં ઉપર હોકમ કરનાર તરીકે થવુ જોઇએ ઇઆને એ બંધે શહાજનોને જબરદશત કરનારો જે નફશે શગ તથા તેહેને કવત આપનારો જે ફહેરેમંન ઇબલીશ તેહેને શીકશત આપવાની તમાંમ યુકતી તથા રીતી શીખવી જોઇએ.

એ મુક્ષ શાહાજંનોમા પેહેલો કરોધ કે જેને ફારશીમાં ખશમ તથા ગુશ્શા કરીને કેહેછે. અને બીજો કાંમ કે જેને ફારશીમાં પણ કાંમ કરી જેજ કેહેછે ને વલી શેહેવત કરીનેબા કેહેછે.

એ બંધે ચોર ઘણાં પાકા મજબુત અને ગફલત ખવાડનારા તથા

નાંમોશી નાચારી અને રૂશવા કરનારા તથા કરાવનારાછે તેમની કેફીઅત
નીચે મુજબ.

કરોધની બાબતમા હેવા વીશતાર આપેલોછે કે આબે મની થી જે
જજબો તથા જોશની હરકત થાએછે તે જોશ તથા જજબો હેવા શબાત
છે કે એકદંમ બીજા શખ્શ ઉપર ગલબો તથા જોશ ખરોશ કરેછે તેથી
તેનુ નાંમ ગુશ્શા કરીને રાખ્યુંછે તેહની શાથે વલી એ ગુશાના ઊતપંતી વી
શે બીજો વીશતાર હેવો આપ્યો છેકેઃ—મની બાલનો અરથ ગરવ કરીને
થાએછે અને તેહેનું પેદા થવું ફકત હેવાંનીઅતની શાથે ઇલકો રાખેછે
શબબ તેહેને કુવતે ગજબી એટલેજે કરોધનુ બળ કરીને નાંમ આપ્યુછે.

કાંમ વીશે હેવો ઠરાવ થઓછે કે હેવાંની ખશલત તથા હરકતને
મનીનુ પાંણી જે જુશો તથા જોશ આપેછે કે જેથી એક હાથપર ઇશ
માંની લીજત અને બીજા હાથપર શરીરનાં ફાએદારૂપી હાંશલ તથા શંન
શારી માઆરૂપી પુલી પુલાદીકની વાછના તથા લાભ થાએછે તેહેને
કુવતે શેહેવાતી એટલેજે કાંમ શકતી કરીને કેહેછે.

એ બંધે કવત વીશે હેવી તાકીદ આવેલીછે કે તેવોને હરેક શાલેકે
પોતાનાં કાબુ તથા કબજાથી બાહેર જવા ઇઆ પોતાનાં ઉપર ગાલેબ થ
વા નહી દીએ શાથી કે તમાંમ હવાશો તથા તેમનાં કવતો જે પ્રથમ બ
આંન થઇ ચુકેઆંછે તે શરવે એકંદર નફશે ઇનશાંની નાં ખીદમતગાર
છે અને નફતે ઇનશાંની એક જાતનું જોહરછે કે તે હેવાંનોમોબી છે
તે જોહર હરેક ચીજની દરીઆફતી કરવાને શકતીવાંનછે.

એ ઉપરથી એમ નહી શમજવું કે હેવાંન તથા ઇનશાંન એ જોહ
રનાં આધારથી શરખી રીતે દરીઆફતી કરી શકેછે અગર હેવાંન તથા
ઇનશાંનમાં જેટલો તફાવતછે તેહેનાં અનુક્રમ પ્રમાંણે બંધેનુ જોહર દરી
આફતી કરવાને લાએકછે.

નફશે ઇનશાંનીને પ્રથમ આવી ગએલી તફશીલ શીવાએ બીજા ૨)
બાદમો છે તેમાં એકને અકલે નજરીનું કવત કરીને કેહેછે અને બીજા
ને અકલે અમલીનુ કવત હેવુ નાંમ આપ્યુંછે.

એ બંધે કવતો જે પોત પોતાનુ કાંમ કરેછે તેની શમજ હેવી રીત
છેકે પરથંમ કોઇ શખ્શની અકલે નજરી દરીઆફત કરેછે કે આ ઇ

મારત કેહેવી તેહેની દીવાર દરવાજો તથા ધાબુ કેહેવુ શાંનદાર તથા મજબુ
તછે તે ઉપરથી એટલેજે અકલે નજરીનો આધાર પકડી અકલે અંમલી
પોતાનાં કવતથી હેવી દરીઆફતી કરેછે કે એ ઇમારત અમુક અમુક શ
બબોથી મજબુત અથવા નામજબુતછે.

એ મુજબ એ બંધે અકલોનાં કવતો પોત પોતાનાં કાંમ જે હુશી
આરીથી કરેછે તેથી કરીને નહિંનાં પ્રકારનાં બલકે કુલે પ્રકારનાં કાંમોની
દરીઆફતી નફશે ઇનશાંનીને થાએછે કે જેથી તે દરએક કાંમને પશંદ
નાપશંદ કરવાને શકતીવાંન થઇ શકેછે વાશતે શમજવુ કે હરેક કાંમ અ
કલે નજરીનાં તરફથી ઉતપન થવા બાદ અકલે અમલી તેહેનો નીશચઅ
કરી આપનાર એ ફરમાંબરદાર તરીકેછે એટલેજે અમલી જે છે તે અ
કલીનો એક ખીદમતગાર માફકછે.

ઉપલા ફકરાવો ઈઅજદાંપરશતી મુબતદી એટલે શીખાઉ શાલેક ને
ફકત ખુદશનાશીવીશે શબક આપનારાછે કે જેની બરકતથી મુબતદી શાલ
કને જાહેર બાતેની કવતો એકબીજાશાથે મુકાબલો કરી માહીઅતી મેલવ
વાને શકતીવાંન થઇ શકાએ.

હવે આફરીનેશ એટલે ઇઅજદાંન મુતલકે જે જે પેદાએશ પેદા
કીધી તેમાં મુંખીઅતવે કહી પેદાએશ અને તેમનાં પેટાંની પેદાએશ શું શું
તે વીશે નીચેનાં ફકરા મુબતદીને શમજ આપેછે તેની ટુક હકીકત.

એ પેદાએશનાં બઆંનમો હેવું આવ્યુછે કે હકતાલા ઇજેશાંનહુએ
જે પેહેલુ પેદા કીધુ તે હજરત બહમંન છે કે જેને પારશી લોકો અકલ
અવલ, ઇશલાંમી અકલેકુલ અને હીંદુ વીશનું કરી કેહેછે. તે વીશે કેટ
લાએક હોકમાં તથા ફરજંને શાહેબોએ ખાતરીથી મત આપ્યાંછે તેથી
એ વાત એકીન લાવવા જોગછે એટલેજે એ નીરમાંન બેશકને બેગુમાંન
છે એમ છતાં કેટલાએક શાહેબોનુ મત હેવુછે કે પરથમ નફશે કુલનુ ન
જુદ થએછે. ને તે વીશે ઘણુ કરીને હીંદુમતછે તેની શાથે કેટલાક ઇશ
લાંમી શાહેબો મલતા થએલા જણાએછે તેમજ ઘણાંખરા ઇશલાંમી તથા
હીંદુ શાહેબો પેહેલાં મત શાથે પણ મલતાછે. શબબ આએ નાકેશ વર
ક નવીશ પેહેલા મતવાલા શાહેબોની પેરવીમાથી દુર પડવાને મુનાશબ
જોતો નથી કાંજે પારશી કદીમ બુજરગોનાં ઠરાવ પ્રમાંણે મુખ્ય પેદાએશ

તથા તેહેનાં પેટાંની પેદાએશ વીશે જે નાંમ મુકરર કીધાંછે તે જોતાં બેશક કે પેહેલુ મત બાલુંજ માકુલ તથા મજબુત ઠરેછે તે વીશે પરથંમ દીબાચામો કીધેલા ઇશારા મુજબ હાલ એ વીશયમો વધારે ધ્યાંન આપ્યા વીનાં એ બીના અધુરી મેલુછું.

તોપણ શોકીન વાંચનારા બુજરગ શાહેબોને નાખુશ નહી કરવા શારૂ થોડો શંક્ષેપ ખોલાશો કરવાની જરૂર જોઊછુ તેથી તેવાની શેવા, નીચે મુજબ બજાવી આશા રાખુચકે એ ટુક ઇશારાથી તેવો શંતોશ પકડી આ કંમ ખેદમત ફકીરપર ગુશાની કશીશથી ઠપકા લાએક નહી કરશે. કાંજે તે શાહેબોને વીદીતછે કે એ બાબે અશલ આએ નાકશનો ઠરાવ જે ઘણી ઊપઇઓગી રીતે અને ઘણાં ખોલાશા શાથે જાહેર કરવાનો હતો તે એક નાગુજીર અટકાવને લીધે મુલતવી રાખવાની ફરજ પડીછે શબબ એ બાબે ફકત અગત જોગ બીનાંનો વીશતાર નીચે મુજબ—

હેવુ શીધ થઊછે કે જારે ખોદાવંદાંન ખોદા—એ બુજરગે પોતે પોતાની મેલે ઓલખવાની ખાહેશ કીધી કે તે ખાહેશની શાથેજ એકદમ હજરત બહમંનનુ વજુદ પેદા થઊ એ ખાહેશને હીંદુ લોકો ઇછા હેવું નાંમ આપેછે ને તે ઇછાને મા આરૂપી ગણેછે કે જેને ઇશનાંમી તથા પારશી ફરજાંને અકલે દાએમનો ખેતાબ આપેછે તે વીશે છુટુ પાડીને દાંનાવ શાહેબોની ખીદમત બજાવવાને જે આએ નાકશની શંપુરણ મરજી હતી તેમાં ઉપર કહેલા અટકાવને લીધે પાછુ હટવાની જરૂર પડીછે તે વીશે દાંનાવ વાંચનાર રેહેમ દીલ શાહેબો અલબતે વાજબી માફ આપવાને વાજબી શમજશે.

હવે હજરત બહમનનાં વજુદની જાહેરી બાદ આગલ શું શું નીપજીઊ તેનો મુખતેશર એહેવાલ નીચે મુજબ:—

હજરત ખોદાવંદે ખોદાએગાંન બુજરગ શાહેબે બરતરીન મંનજલત હજરત બહમન એટલેજે અકલ કુલને નીચે લખેલી લણ પેછાંનની શરાફત બખશેલીછે તેહની તફશીલ નીચે મુજબ:—

૧. પેહેલી પેછાંન તે જાતે બરહકની કે તે કોણછે અને કેહેવા શફતીવાંનછે.

૨. બીજી પેછાંણ તેહેની પોતાની કે તે પોતે કોણછે ને શું શકતી રાખેછે:—

૩. તીજી પેછાંણ પોતાની હાજતોની કે જે હકની તરફ છે તેહની:—

એ હરેક પેછાંણતમાંથી અકેકી ચીજ બીજી પેદા થઇછે તેહેની વીગત.

૧. હકતાલાની મારેફતથી એટલેજે પેહેલી પેછાંણમાંથી બીજી અકલ પેદા થઈ.

૨. બીજી પેછાંણ જે પોતાની મારેફતની તેમાંથી નફશ પેદા થઓ.

૩. તીજી પેછાંણ જે પોતાની હાજતોની તેહમાંથી જીશંમ પેદા થઉ.

એ તંણે ચીજો જારે એકઠી થાઇ તારે તેનુ નાંમ નફશે કુલ થઉછે.

એ ઉપરથી દાંનેશમંદ શાહેબોને શમજ આપવાની કાંઇ જરૂર જણાતી નથી મગર જે બીચારા અંનજાંણછે તેમની દરીઆફતી તથા પેછાંણતને વાશતે જરા તેમના પુરતો ખોલાશો કરૂછું કે અગરચે નફશે કુલ અકલે કુલનો જોડોછે તોપણ અકલે કુલની માફક તેહેની ઉતપંતી ખાશ એલાહેદી નથી તેમ અકલે કુલનાં જીમનમોથી પણ થઇ નથી અકલે કુલની મારેફતવાલી ચીજોથી તેહેનુ વજુદ થઉછે ઇમ ખુલુ શમજાઇછે.

આ બાબતમો આ કમતર બાકશારની જે ખાશ મતલબ કાંઇ વાજે બઆંન આપવાની હતી તેમાં હાલ તુરત નીશફળ થવુ પડુંછે તેથી બેહદ દીલગીર છેઉ તોપણ ચેતવણીને શારૂ એટલી છુટ લેઉ છેઉ કે જરતોશતી આલમ વ ફાજલથી તે નાદાંન ઉમી શુધી એ બંધે મુખે પેદા એશે હકકાંની વીશે કેટલી માહીઆતી તથા મરાતેબ રાખેછે તે વીશે વાંચનારા શોકીન શાહેબોએ કૃપા કરી ખુદ બખુદ ધારી વાલવું. તેની શાથે એટલું વધારે તપાશવુ કે એ અગતની બાબતમો પેશતર વાલાઓએ કાંઇ બઆંન આપેલછે કે નહી ને છેતો તેહનાં મુકાબલામો કાંઈ વાંધો પડેતો તે વીશે આએ નાદાંન નાલાએક લખનારને માફી બખશવી.

હવે ઉપર મુજબ હજરત બહમંનની પેછાંન તથા તે પેછાંનમાંથી ઉપજેલી પેદાએશનાં જાહેર થવા બાદ એટલેજે છેલી લણમાંથી બીજી અકલો બીજા નફશો અને બીજાં જીશમો જાહેર થાઆછે અને એ રીતે નવ મરતબે થઇને નવ ઉકુલ નવ નુફુશ અને નવ જીશમો પેદા થઆછે તે નવ જીશમ તે નવ આશમાંનછે નવ અકલ તે નવ આશમાંનોની અકલછે અને નવ નફશ તે આશમાંની નુફુશછે.

એ ઉપરથી એમ શમજાએછે કે હર ફલકને એક અકલ એક નફશ અને એક જીશમછે અને પેહેલા આશમાંનને અરશ એટલે અકલે અવલનુ શવસથાંન છે તેહેને ફલકે અતલશ તથા ફલકે અફલાક કરીને પણ કેહેછે.

૨. બીજા આશમાંનને કુરશી ફલકુલ બુરૂજ ફલકે શવાબેત અને વેહેમતંન કરીને કેહેછે તથા જીશમે કુલબી કેહેછે.

૩. બીજા આશમાંન નીચે જે આશમાંનછે તેહેને ફલકે જોહલ તથા ફલકે કૈવાંન કરીને કેહેછે એટલેજે તે શનીશચરનુ આશમાંનછે—

૪. તીજા આશમાંનની નીચે જે આશમાંનછે તે અહુરમજદ અથવા મુશતરીનુછે એટલેજે બરહેશપતીનુ આશમાંન કરીને.

૫. ચોથા આશમાંન નીચે જે આશમાંન છે તે મીરરીખ અથવા બેહરાંમ એટલે જે મંગલનુ આશમાંનછે.

૬. પાંચમાં આશમાંન નીચે જે આશમાંનછે તે શંમશ અથવા ખુરશેદ એટલે રવીનુ આશમાંનછે.

૭. છઠા આશમાંનની નીચે જે આશમાંનછે તે જોહરે અથવા નાહીદ એટલે શુકરનુ આશમાંનછે.

૮. શાતમાંની નીચે જે આશમાંનછે તે એતારદ અથવા તીર એટલેજે બુધનુ આશમાંનછે.

૯. આઠમાંની નીચે જે આશમાંનછે તે છેલુંછે તે કંમર અથવા માહોબતાર એટલેજે શોમનુ આશમાંનછે તેહેને અકલે ફઆલ તથા તેહેનાં નફશને વાહીબુલ શુવેર કરી કેહેછે.

આશમાંનો પછે ઊનશરો પેદા થઆં એટલે જે આતશ હવા પાંણી તથા ખાક અને તારબાદ હકતાલા વ તકદુશનાં હોકમથી અને શીતારાવોની તાશીરથી ઊનશરોનુ એકઠુ મલવુ થઊ એટલેજે એકનો પ્રવેશ બીજામા થવાથી મવાળીદે શલાશે. ઇઆને મઆદંન એટલે ખાંણ નબાત એટલે વનશપતી અને હૈવાંન એટલે જીનાતની પેદાએશ થઇ તારબાદ ઇનશાંન પેદા થઆં.

હરેક ચીજની પેદાએશ જે થાએછે તે તે શીતારાવોનો તાશીરથી છે કાંએજે શીતારા જે છે તે હજરતે ઇલાહી એટલેજે ઇઆજદાંન બુજર

રગનાં બાશ બંદાવોની માફકછે તેથી રાત દીવશ તેહેનાં તાબેદાર થઇ તેહનાં હોકમ મુજબ કાંમ કરેઆ જાએછે.

ઊનશરોની તરતીબ હેવી રીતે છે કે અવલ કુરર એ આતશછે તેહેનાં પેટાંમાં હવાનો કુરરોછે અને તેહનાં પેટાંમાં પાંણીનો કુરરો તથા તેહનાં પેટાંમાં ખાકનો કુરરોછે.

એ બાબે શમજવાની પેહેલી દલીલ એછે કે આતશનો કુરરો શઊથી ઉપરછે એટલા શારૂ ચેરાગ શમે તથા બરતાંનુ વલંણુ બુલંદી તરફ થાએછે તે પ્રત્યક્ષ આપરા જોવામો આવેછે.

બીજી દલીલ એછે કે આતશબાજીમાં જે કાંઈ ચીજો ભરવામો આવેછે તેહેને આતશ ઊંચાઇની તરફ લઈ જાએછે.

હવા પાંણી ઉપર છે તેની શમજને શારૂ પણ ઉપલી દલીલ કફીછે તોપણ બોલાશો એછે કે ચાંમડાંની મશકમાં પવંન એટલે હવા ભરીને પાંણીમો નાંખીએતો ડુબશે નહી પાંણીની ઉપરજ રેહેશે.

પાંણી ખાકનાં ઉપરછે તેથી માટીનો હરેક પદાર્થ ફતર ઇટ માટી ઇંત્યાદી જે પાંણીમો નાંખીએતો તે હરગેજ ઉપર રૈહેનાર નથી નીચે જઈ બેશસે એટલેજે હરેક ચીજ પોતાની અશલ તરફ રજુ થાએછે.

જાંણવુ જોઇએ કે અકલે કુલથી તે ખાકનાં કુરશ શુધી જે કાંઇ પેદાએશ છે તેહેને "મુબદા" કરીને કેહેછે અને ખાકથી તે ઇનશાંન શુધી જે કાંઈ પેદાએશની ચીજોછે તેહેને "મઆદ" કરીને કેહેછે.

એ ઉપરથી એમ જણાએછે કે નુરે ઇલાહી અને તે પાક જાતે મુતલકનુ ફેજ પરથંમ આશમાંનોનાં ઊકુલ નુફુશમાં પોહોચેછે અને તેમની મારફત અથવા તેમનાં તરફથી તે ફેજ ખાકમાં પોહોચેછે તારબાદ ખાકમાંથી તે નુર તથા ફેજ મઆદન નબાત હેવાંન વ ઇનશાંન એટલેજે ખાંન વનશપતી તથા હૈવાંનાતની તરફ પોહોચેછે તે નુર તથા ફેજ પાછુ હજરતે ઇલાહી તરફ મુતશીલ એટલે નજદીક અથવા બરાબર પોહોચવા તરફ રૂખ રાખેછે એ નુર તથા ફઈજ તેજછે કે જે પોતાનાં અશલ મુકાંમથી આવ્યુ હતું તેથી પોતાનાં અચલ મુકાંમપર પાછુ પોહોચવાને તેહેનુ વલંણુ ઘણુ કરીને હોએછે તેથી ચંદમુદત દુનીઆંમો રહી પોતાનાં પેહેલા મુકાંમપર જઈ પોહોચવાની ખાહેશ રાખેછે.

મગર મુરશીદે કાંમીલ વ અફ્ઝલ રશુલે ઈઅજદાંન હજરત જરતે
સ્ત અશફંતમાંનનાં ઈરશાદ પ્રમાંણે જે નુરધારીની, શારી કરણી એટલે
જે શરવે શીડી તથા મુકાંમોની શેરથી ફારગ થએલી કરણી વાલાનુ નુર
માત્રે પોતાનાં અશલ નુરમો જઈ મલી શકશે હેવું જે આપણને ખાત
રી લાએક માલુમ થએલુછે તેથી બેશકછે કે કુલ ચીજ પોતાની અશલ
તરફ રજુ થાએછે હેવી જે કેહેવત ચાલેછે તે ફકત ઉપર કહેલા ઊતમ
પુરૂશને વાશતેછે કે જે શરવે શેરથી ફારેગ થઓ હોએ કાંઈ શરવેને વા
શતે હોએ એમ શંભવતું નથી વાશતે ઉપલી કેહેવત ઉપર તકીઓ રાખી
અયુકત કીરીયામોજ પોતાનો જનમારો તમાંમ કરેતો બેશક ડાહેઆ લોક તે
હનુ ડાહાપણ વખાંણેઆ વીનાં રેહેશે નહી.

૬ દરએક અનસુરોમાં હેવી શકતી છેકે ફક બીજાનાં રૂપ તથા ખવાશ મુ
જબ પોતાનુ રૂપ ખવાશ બદલી શકેછે તેહેને ફારશીમાં ઈશતેહાલત કેહેછે
તે વીશે શવીશતર બોલાશો દાંનીશનામે જહાંન નાંમની ફારશી કેતાબ વા
લા હકીમે ઘણીજ શારી ચોકાશીથી આપ્યોછે તેથી તે બાબે લંબાંણ ક
રવા મુનાશબ ધારેઊ નથી કાંજે તેહેનાં આગલા ભાગનો ફકત ગુજરાતી
તરજુમો ઘણી મુદતપર એક દાંનાવ ગરહસ્તની કલમથી થએલા લાંબી
મુદત ઉપર આ નાકશ કલંમકશનાં જોવામો આવ્યોછે તે ઉપરથી હેવા
વીચાર ઉપજોકે જો કબી ઈશતેહાલત વીશે આકુરદીઆંમો કાંઈ બીના
એ ગુજરાતી તરજુમાંની મદદ વગરબી લીધામો આવે તોપણ નુકતેચા
ન શાહેબો અલજાંમ લાવવા ચુકે નહી વાશતે દાંનાવ શાહેબોએ ઈશતેહ
લતનાં બાબમાં તશદી લઈ શદરહુ તરજુમાંથી વાકફગારી મેલવી લેવી.

એ દાંનીશનાંમે જહાંન જોકે હોકમાં લોકોનાં મત પ્રમાંણે રચેલીછે
તોપણ તે મધેની કોઈબી બીના ગેરઉપયોગી હોએ એમ કેહેવા શરખુ
નથી તે છતાંબી એજદાંપરશતી અનુમતથી કાંઈક ફેરછે તે વીશે વાંચના
રા ધરમી શાહેબોને થોહેજ ઈશારો એટલા શારૂ આપવામો આવેછે કે
તેનો ઊપીઓગ આએ કુરદીઆંમો કરવા જરૂર જોઊ નથી.

હવે જાંણવુ કે વજુદ વીશે તંણ વીભાગ કરી કુલે પેદાએશ તથા
જાતે બરહેક વીશે બોલાશો કીધોછે તેમાં—

૧. પેહેલુ જે કાંઈ વજુદ કે જેની ગરર હોઈ તેહેને વાજબ કેહેછે.

૨. બીજુ જે કે જેનુ વજુદ ઈઆ નાબુદ એ બે માંથી કોઈનીબી જરૂર નહી હોએ તેહેને મુમકીન કરીને કેહેછે.

૩. તીજુ જે વજુદની નાબુદીની જરૂર હોએ તેહને મુમતને કરી કેહેછે.

હવે એ તંણે વજુદ વીશે વીશેશ રીતે શમજવાનું પ્રકરણ નીચે મુજબછે:—

હેશી રીતે કે મોજુદ ઈઆને વાજીબુલ વજુદછે ઇઆ નહીતો મુમ કેનુલ વજુદ છે એટલા શારૂ કે જે કાંઈ પોતાની જાતમો મોજુદછે તે ગેર ઇઆ બેગાંનાંની તરફ મોહોતાજ છે કે નથી એટલુ જોવાનુ રહું તે જારે જોઈ ને માલુમ થઈ કે ગેરનાં તરફ મોહોતાજ નથી તારે તેહેને વ જેબુલ વજુદ કેહેછે અને તેજ જાતે બરહકછે:—

અને અગર જે પોતાનાં વજુદમાં ગેરની તરફ મોહોતાજ હોએ તે હેને મુમકેનુલ વજુદ કેહેછે કે જેનાં વજુદથી વાજીબુલ વજુદની શાબે તી થઈ શકેછે શાથી કે મુમકેનાત કેહતાં જે મુમકેનુલ વજુદની તમાંમ શંખ્યાની જે વજુદી છે તે વજુદી બેશક કે ગેરનાં તરફથી છે કે જેની મે રાદ વાજેબુલ વજુદનીછે તેની શાથે બીજુ એછે કે જાંહાંશુધી વાજી બુલ વજુદ નહી હોએ તાંહાંશુધી મુમકેનુલ વજુદ ને મુમકેનાત કહી શ કાએ નહી એટલેજે તે ઓદાવંદાંન ખોદાએનો મોહોતાજ નહી એમ હર ગીજ થઈને કહી શકાએ નહી તેમ બીજી કોઈ ચીજનુ મોહોતાજછે એમબી કહી શકાએ નહી શબબ વાજી બુલ વજુદ વજુદે ગાએત છે એટલેજે નેહાએત ઇઆને છેરાપરનુ અથવા પેહેલુછે જેમકે દોરાનો છેડો જે છે તે પેહલોછે શબબ મુમકેનુલ વજુદની ઉતપતી તેહનાંથી થઈછે.

જે વજુદકે ગેર એટલે બીજાનુ મોહોતાજ ને વલી જેની નાબુદી અવશ્ય કરીને થવાનીજછે હેવાં જે વજુદ તે મુમતને અલવજુદછે.

હવે જે વજુદ કે બીજાનુ મોહોતાજ નહી હોએ તેહેને "જોહર" કરીને કેહેછે એટલા શારૂ કે જોહર જે છે તે બુદ જાતે પાક શાહેબ વ માલીકે હરચીજ અને બાંનીએ હરચીજ જે છે તેહેનું અંનશછે.

અને જે વજુદો કે બીજાનાં મોહોતાજછે તેહેને અરજ કરીને કેહે છે કાંજે અરજનાં વજુદો તે છે કે જે જાતે તકદુશ વતાઅલાનાં તરફથી

કાએમ તથા બરકરારછે ને તે શરવે ઘણુ કરી શીફાતી ચીજોથી મોરા
દ રાખેછે.

શીફાતી ચીજોની કારપરદાજી તથા કાર ગુજારીનાં આધારથી જે જે
વશતુ કે જે જાંદાર ઇઆ નીરજીવ એ બે પ્રકારમો વેંહેચાએલીછે હેવી
જે ચીજો તેમની જીદગીનાં વજુદો બાશ તે દરએકનાં રબ અથવા પર
વરદેગારથીછે.

તે વીશે એમ દેખાએછે કે કોઇ બે શખશોમાં એક દશ વરશની
આયુરદા ભોગવેછે ને બીજો શો વરશ જીવેછે પરંતુ વજુદમાંતો બંધે
શરખા તથા મોજુદછે તે છતાં એકનાં વજુદની જીંદગી શો વરશની ત
થા બીજાની દશ વરશનીછે તે જોતાં શાફ જણાએછે કે હરેકની જીંદ
ગી કબી વજુદે મુમકીનમો હોએ ઇઆ જોહર અથવા અરજ હોએ
તે શરવેની કાએમીઅતનો મુશબેબ તે પરવરદેગારછે.

રબ તથા પરવરદેગારમો કાંઇ તફાવત નથી ફકત બાશા ફેરછે એ
ટલેજે અરબ રબ અને ફારશ પરવરદેગાર કરી કેહેછે.

ઉપર જે વીશતાર હરેકની કંમતી જાશતી આયુરદા વીશે થએોછે
કે તે રબનાં અખતેઆરનો શબબછે તે વીશે જરા ખોલાશો કરવાની જ
રૂર જણાઇ તે એછે કે,

હાલી ચાલતા જમાંનાંને શારૂ હોકમાં લોકોએ તજવીજમો હીનદુશ
તાંનીઓની ઓમર ૧૨૦ વરશની અને ઇરાન શરજમીનનાં બાશીંદા ધરાં
નીઓને વાશતે ૧૫૦) વરશની ઓમર મુકરર કીધેલી જણાએછે તે છતાં
એ ઠરાવેલી હદો શુધી બંધે દેશોમાં કોઇ એકજ અથવા તેથી બાએગે
પોહોચેછે અથવા પોંહોચતા હશે તેમાં ઠરાવ કરનારોની બીલકુલ કશુર ન
થી એ કશુર આપણ બંદાવોની તરફછે કે હોકમાંવોનાં હોકમ મુજબ
આપરે આપરી શલાંમતીનો શંભાલ કરવાની રીતથી નાવાકેફીનાં શબબથી
બેનશીબ છીએ તેમાં દોલતમંદ લોકતો એ કાંમમો બીલકુલ પછાતછે
એમ ખુલુ નજર આવેછે.

ઉપલી બાબતમો અને તે શીવાએ બીજી કેટલીક બાબતોછે કે તે
હરેક બંદેઓદાએ જાંણવીજ જોઇએ પણ દીલગીરી હાંશલ થાએછે કે
તે શરવેનો આ મુખતેશર શાદાં ચીત્રમો શમાશ કરવાને મુનાશીબ વીચાર

વાનો નહી આવ્યુ કાંજે પરથંમ હલકી અને જલદી શમજાએ હેવી બા બતોની માહીઅતગારી તથા પુરવીણપણું થાએ તારબાદ બારીક વાતો શમજવાને રમુજ પડે એટલા શારૂ જીદગાંનીની શલાંમતીની શાથે આએ નાકેશ ફકીરની મોરાદ છે કે તે બાબે બીદમત બજાવવી તે બીદમત આ વતા ઉપયોગી વખતને વાશતે મુલતવી રાખીછે તેથી શોકીન વાંચનારા શાહેબોએ ધીરજ રાખવી.

વલી જાંણવું જોઈએ કે જવાહીર એટલે જોહરો પાંચ જાતનાંછે

તેની તફશીલ.

૧. અગરજો એક જોહર બીજા જોહરનો મેહેલ હોએ ઇઆને એકની ઉતપતી બીજાનાં મીલાપથી હોએ તારે પેહેલો જે કે મેહેલછે તે હેને હુઊલી તથા હુયુલાં કરીને કેહેછે શાથી હુયુલા જે છે તે ગોઆ શ રવ દુનીઆની વશતુઓનુ પેટું છે કે જે હરેક શીકલ તથા તશવીર બનાવ વાને લાએકછે.

૨. બીજુ જોહર જેને હાલ કરી કેહેછે તે મીલાપ કરનારૂછે એટ લેજે તેહનો મીલાપ હુયુલાનાં પેટમાં થાએ તારે તે શંજોગે કરી તેહેનુ નાંમ શુરત અથવા શરૂપ કરીને થાએછે.

૩. જારે કે જોહરે હુઇઊલાની શાથે જોહરે શુરત મલતુ થાએ ઇ આને મુરકબ થાએ તારે તેહેનુ નાંમ જીશમ કરીને થાએછે.

૪. અગરજો એ જોહરો ઉપરની વીગત મુજબ ત્રંણ જાતનાં જે છે તે ત્રંણમાંથી કોઇબી જાતનુ જોહર ગેરહાજર નહી હોએ તારે તેમાંથી જે જોહર ઊતપન થાએછે તારે તેહેને જોહરે મુફારેક કરીને કેહેછે એ ટલેજે તે શર જોહરછે.

૫. જારેકે એ શર જોહર જીશમોમાં તશરીફ કરનારૂ હોએ તારે તેહેની તદબીરો તથા કારબારનાં વાશતાથી જે ચીજ ઉતપંન થાએછે તેહે ને નફશ કેહેછે અથવા તેહેને અકલ કરીને પણ કેહેછે મગર એક શર તથી કે શાલેકની કોશીશથી તેહેને પોતાનાં નફશને જેર કરી નેક બશલતો ને લાએક કીધો હોએ તોજ તે અકલ જેવો નહી પણ અકલની બુજર ગી લાએક બુજરગ થઈ શકેછે.

અને જારે કે એ બુજરગી પાંમેલી અકલ તથા હફતાલાની જાતે

મુતલકનાં દરમીઆંન કાંઇ આડ નહી હોએ તારે તે અકલને અકલે કુલ કરીને કેહેછે.

અગરજો કોઇ અકલની નીચે બીજી અકલ નહી હોએતો તેહેને અકલે ફઆલ કરીને કેહેછે શાથી કે અકલે ફઆલની નીચે એટલેજે ચંદરનાં આશમાંન નીચે બીજુ આશમાંન નથી શબબ એ ચંદરનુ આકાશ છેલુ અથવા પેહલુ તેથી તેહેને અકલે ફઆલનો એતાબછે.

એ છેલા આકાશ નીચેની ચીજોને અકલે મુતવલીતે એટલેજે બીજાનાં વાશતાથી ઉતપન થએલી અકલ હેવુ નાંમ રાખેઉછે કાંજે છેલ, આકાશ નીચે જે ચીજોછે તે પ્રથમમો ઊનશરોછે તે ઊનશરો આકાશોનાં એકઠાં મલવાથી તથા તેમની તથા શીતારાવોની ગરદેશથી ઊનશરોનુ વજુદ પેદા થઊછે.

એજ મુજબ નફશબી અગરજો જીશમે બશીતમો તશરીફ લીએ એટલેજે શતગુણ પકડેતો તેહેને નફશે ફલકી કરીને કેહેછે. વલી જો કબી એ જીશમ બશીત હોએ કે મુરકબ હોએ તોપણ નફશને ઉપલો દરજો હાંશલ થાએછે.

બશીત વીશે શમજવુ એમછે કે જે અરબે અનાશુરથી મુરકબ નહી હોએ એટલેજે બીજા પદારથોથી મીશરીત થએલો જે કાંઇ પદારથ બને તેહેને મુરકબ કરીને કેહેછે ઇઆને જે ચીજ કે ચાર તતવનાં આધારથી નહી બનેલુ હોએ તેહેને બશીત કેહેછે અને ચાર તતવથી બનેલુ હોએ તેહેને મુરકબ કેહેછે.

જીશમે બશીત વીશે વલી શમજવું જોઇએ કે તે બે તરેનાંછે તેમ એકને અલવી કરીને કેહેછે કે તે ફકત આશમાંનોથી મોરાદ રાખેછે આંને બીજાને શીફલી કેહેછે કે જેની મોરાદ અરબે અનાશોરનીછે.

અલવી બશીત હેવુ નાંમ એટલા વાશતે છેકે તે પ્રકાશીત હોએ કીંવાં બીન પ્રકાશીત હોએ જેમકે આશમાંનોમાં શીતારા પ્રકાશીત છે પણુ ખુદ આશમાંન પ્રકાશ વગરનાછે.

શીફલી બશીત તે છે કે જીશમે મુરકબમાં નફશ અગર તશરીફ ફરમા થઓ હોએ કે જેથી તે જીશમને નીશ્વ નુમા નહી હોએ એટલેજે ઊગવુ તથા ખીલવુ નહી હોએ હેવા જીશમને જીશમે મઆદન એટલે ખાંન કરીને કેહેછે જેમકે શુનનું રૂપ લાલ હીરોજો અગર તે જીશમને

ઊગવુ બીલવુ હોએ અને તેમાં હીલચાલ નહી હોએ તારે તેહેને જીશમે નબાત એટલે ઘાંશ બુટી તથા ઝાડો કે જેને વનશપતી કરી કેહેછે અને જે જીશમ કે હીલ ચાલ કરી શકે પણ વાચા નહી હોએતો તેહેને હેવાંને ગેરનાતેક ઇઆ હેવાંને મુતલેક કરીને કેહેછે જેમકે ઘોડા ઊટ વગેરે પશુ પક્ષી અને જેવોને કે વાચા છે તેમને ઇનશાંન કરીને કેહેછે.

હવે શમજવું કે નફશ જારે કે જમાદી એટલે ખાંનનાં મરતબામો તશરીફ ફરમા હોએ તારે તેહેને નફશે તબઇ કરીને કેહેછે—અગર નબાત એટલે વનશપતીનાં મરતબામો હોએ તો તેહેને નફશે નબાતી કરીને કેહેછે અને જારે કે હેવાંની મરતબામો હોએ તારે તેહેને નફશે હેવાંની કરીને કેહેછે.

હવે છેલું જારે કે નફશ અગર ઇનશાંની મરતબામો હોએ તારે તેમાં ઉપલા શરવે જાતનાં નફશોની અશર હોઇને નફશે ઇનશાંની કેહેવાઇછે.

જે ઇનશાંન કે તારીફ લાએક ખુલક એટલે ખુબી ભરેલી બો ખશલત આતદનુ અને પશંદ થએલી શીફતોથી શીફતમંદ થએલું હોએ તારે તેહેને નફશે મલકી કરીને કેહેછે એટલેજે હેવા શાહેબો ફરેશતાવોનાં જેવાછે.

આ જગાએ ભારી મનશકતીનાં નેક નાંમ શાહેબોને જે શોચનાં કરવાની અગત જણાએછે તે કરતાં પેહેલાં મોહોટી ઓજરખાહીથી આ એ લખનાર માફ માંગી અરજ કરેછે કે એ શોચનાં વીશે કાંઇ બની શકતો જથા શકતી કોશીશ કરી ઇઅજદાંપરશતી મારગ ખુલો કરવાની ઇઊકતીઓ કાંમે લગાડશોતો બેશક કે તેહેનો બદલો ઇઅજદાંનવાલા શાહેબની દરગાહથી ખાલી જવાનો નથી તે શત્ય કરી માંનવું.

શુચનાં એછે કે ઉપર લખેલા છેલા ફકરામો કહેલા નફશે ફલકીના જોડાનાં શાહેબો કોણને કેહેવા તે વીશે પરથંમ નીશચે કરવો તાર બાદ હેવી પદવીનાં શાહેબો જરતોશતી ટોલામાથી નીકલી શકશે કે નહી તે વીશે ધારી ચાલવું અગર નીકલી શકે તારે તો ઠીકજછે ફકત તેવો કેટલા છે કાંહાંછે ને ખાશમાછે કે આંમમા છે તેટલુજ ફકત જાંણીતા થવાનુ રેહેશે અગર નહી નીકલી શકે તારેતો જરતોશતી ટોલામાથી ઘણુ કરી ખાશ તથા ખાશુલ ખાશ ટોલાનાં શાહેબોને બીજી ગીનાતની ખાશ તથા ખાશુલ ખાશ શંખ્યા શાથે મુકાબલો કરી પોતાની ગીનાંન શકતી પ્રમાંણે ધા

રી વાલવુ મુનાશબ જણાએતો તેમ કરવું ને કબી બીજી રીતે કરવાનુ ઇઓગ્ય જણાએતો તે મુજબ કરવાની ગેઆ તેમને શર ફરજ છે એમ તેવોએ શમજવું કાંજે હેવાં નેક કાંમમાં કોશીશની કમર બાંધવી તે જાતે બરહકની શનાખ્ત તથા તેહેની પેદાએશ માહેલી શીફાતી ચીજોનાં કારબાર તથા અશર તાશુરની શમજ પેદા કરવા વાશતે શોકનો ચેરાગ પોતાનાં રૂદેમાં રોશન કરવા તથા રેઆજત જેવા બલવાંન તથા બેરબાહ દોશતની દાંમનમો ચુંગાલ મારવાની જરૂર શરવ કોઈનેછે તેમાં કોઈને કાંઇ પાર ચડાવવા જેવુ નથી તે છતાં જરતોશતી બાશુલ બાશથી તે અવાંમુન નાશ શુધીનાં તમાંમ શાહેબો કેટલાક ઊદરપોશણનાં અટકાવને કારણે કેટલાક અંનજાંણ તથા અગનાંનપણાંને લીધે કેટલાક દુનીઆંની લીજતોને વાશતે જાંણીતા અનજાંણાં થઇને તથા કેટલાક આલશ બેપરવાઈ તથા બેહઆઇથી ઉપર કહેલી જરૂરની ફરજ અદા કરતા નથી તે શીરફ નાખુશી ઉપજાવનાર કારણછે તારે નફશે ફુલફીનો દરજો તે રશતામો બારેવાટ પડેઓછે કે જરતોશતી શાહેબો જારે ચાહાશે તારે રશતામોથી ઊચકી લેશે. વાહવા આએ વખણાએલા ટોલાનાં લોકોનુ જારે હેવુ ગનાંન તારે અગનાંનીઓને શું કેહેવુ—બેર પનાહે ઇઅજદાંન ૧ બોદાવંદ બોદાએગાંન ઇઅકતા શાહેબની.

ઉપલા શરૂપ ઉપરથી નફશે ફુલફીનો મરતબોતો સ્વપનાં શરબાજ થઈ પડોછે તેમાં નફશે ઇનશાંનીની ઊમેદ પણ કાચી પડવા કરેછે શાથી કે—શરે એ બોલ લંણ અક્ષરથી લખાએછે તેમાંનો છેલો અક્ષર જો કબી કાહાડી નાંખીએ તો આગલા બે હરફો બાકી રેહેછે તેહનો ઊચ્ચાર "શર" કરીને થાએછે અને અરબીમાં શરની માંએની બદી થાએછે તેથી બુજરગ ઓલમાં લોકોએ ચેતાવ્યુંછે કે "શરએ" એનો દરજો ને મોહોટો તેહેનાં કાએદા ફાએદા ભરેલા અને તેહેનાં હોકમો મુજબ અમલ કીધાથી જે મરતબો મેલવી શકાએછે તે છેલા બીજા હરફની બુજરગી તથા બુબીથીછે કે તે હરફને અએન કરીને કેહેછે કે જેની માંએની આંખ નકી બાલેશ તથા તે જાતે પાક બરહક વ મુતલકની થાએછે.

એ ઉપરથી બુલુ દેખાએછે કે જરતોશતી ટોલાનાં માંન પાંમેલા મુખ્ય ગરહશત કેહેવી વરતણુક વરતેછે તે દરોબશત દેખીતુ જાહેરછે શબબ

વીશતાર કરવાની કાંઇ જરૂર પડે તેવુ નથી મગર એટલુતો ખરૂ કે હરેક શરઇઅતનાં પેશવા અથવા પશરવ શાહેબોએ ઉપર કહેલો અએન મારગ પકડવા શારૂ શરઇઅતનુ મેદાંન જલદીથી મારીને બાહેર નીકલી આવવુ જોઇએ કે જેથી અએન વગરની શરેનાં શરવે ધોકા મટી જાએ પછેતો જેવી જેની ઇછા તોપણ આએ લખનાર નેકખાહ ફકીરને એક બીજી ચેતવણી અગતની વાતને શારૂ જરૂરની નજર આવેછે કે જે શુચનાં ઉપર કરવામો આવીછે તેહેની પુરવણામો કાંઇક ઉપઇઓગી કોલ જોઇએ તે એછે કે,

બેત—લીજતે શીરી ન યાબી તા ન બીની તલખ રા,
કદરે હીંદુસ્તાંન યાબી તા ન બીની બલખ રા.

માંએની—ઇજા રૂપી કડવાશ જાંહાં શુધી નહી વેઠવામો આવે તાંહાં શુધી મીઠાશ રૂપી નેકીનો બદલો નહી મલે જેમ બલખ શેહેર નહી જુવે તાંહાં શુધી હીનદુશતાંનની કદરશનાશી નહી થઇ શકે.

આ કોલ કોઇ દાંનાવ બુજરગ શાહેબનોછે તેનો શાર એજછે કે નેકીનાં કાંમ કરતાં કડવી હરકતો ઘણી આવેછે તેથી તે લીએ તાજ નેક કાંમ જે મીઠાશ રૂપીછે તે કરી તથા પાંમી શકે.

વાશતે દાંનેશમંદ ધરમાંભીમાંની નેક લોકોને ઘટેચ કે આએ નાકેશની શુચનાં અમલમો લાવતાં કોઇબી જાતનો કડવાશ ચાખવો પડે તો તે લઇ લેવો જરૂરછે કે તેમ કીધા શીવાએ મીઠાશની લેજત કદાપી કાલે મલી શકવાની નથી અને આપણા આખા ટોલાને કડવો સવાદ પશંદ નહી તેથી વાજબી તથા રીતી પુરવક મીઠાશ ભરેલા શવાદની દરકાર નહી કરતાં અખાડા કરવાની એબ ભરેલી આદત પડીછે તેથી ખરી બાબતો ઢંકાઇ ગઇ અને તેહેનાં બદલામો ધીકાર ભરેલી મજહબથી ઊલટી વાતોનો ફેલાવો અતીશે વધી પડેઓછે કે તે જોઇ હંમદીન ખેરખાહો બલકે જુદદીન દાનાવો ઘણો તરાશ પાંમી ગીલો કરેછે. માટે એ ગીલા માંથી બોલાસગી ફકત ઉપલી શુચનાનો અમલછે એમ ખુલુ દખાએછે પછે તો જે કાંઇ તંમ શાહેબોને શારૂ લાગે તે ખરૂ.

આએ નાદાંન હેમમદાંને થોડીક તબે જાદ બેતો પોતાનાં નાકેશ હોંશીબા પ્રમાંણે કહીછે તે આ જગાએ બર ગેહેલ શમજી નીચે મુજબ દા

બેલ કાપીછે ને તે વીશે એટલીજ ઊમેદવારી છે કે પોતાનાં ટોલાનાં કુલ બાશાઆંમ નેક લોકો તે ઉપર રેહમ નજરથી તેનો ઉપઈઓગ જેમ વાજબી જાંણે તેમ કરે ને આએ દરવીશને ઈઆદ શાદ કરે.

બેત—મરા કુજલ ઇઅજદાં કુશાદે દમાગ,
બરાએ નેહાદન શજર હા બ બાગ.

માંઇની—માહારૂ દમાગ ઇઅજદાંને વાલાનાં કુજલો કરમથી કોશાદ થઊછે તે એટલા શારૂ કે દુનીઆંમો ઈઅજદાંન પરશતીનાં બાગમાં તે હકે બરહકની મહબતનાં રોપા બેશાડી આપું.

બેત—બર આવરદમશ અજ ચમસ્તાંને દીલ,
તા ફેજ ઇઆબદ ગુલસ્તાને દીલ.

માંઇની—જેથી તે રોપા દીલનાં ચમંનમાથી બાહાર કાહાડીઆ કે તે હર નેક લોકોનાં દીલનાં બાગમો જગો પકડે તો તેનુ ફેજ તેવોને પ્રાપત થાએ.

બેત—ગુલો ગીલશ ગુલબોએ વ ગુલગુને,
કુનદ કદરે આંરા મોહકેક કુને.

માંઇની—એ રોપાનાં ફુલ તથા મીટ્ટી ફુલની માશાલે જે ખુશબોઈનાં ભરેલાંછે તેહેની કદર તથા બુજ જે શાહેબો કે હકતાલાનાં ભેદ તથા કુનેથી વાકફકાર હશે તેવો કરશે.

બેત—વલે ગીરીએ ઇનશત ન બીનમ કશે,
અગરચે બીબીનમકે હશતંદ બશે.

માંઇની—લેકીન એમ રડવુ આવેછે કે કોઈબી શાહેબ હેવો નજર આવતો નથી જોકે હું જોઇ શકુંચ કે દુનીઆંમાહેવુ શમજવા જોગ ઘણાંછે.

બેત—ન ચશમે દીલી ન અકલે જરૂર,
બજુજ બાબો ખુરેશ નદારદ શઊર.

માંઇની—જે શાહેબો કે નજરે પડેછે તેવોને જોઊચ કે તેમને જોઈતી અકલબી નથી તેમ તેવોને દીલની આંખો પણ નથી તેથી કરીને ખાવા પાવા તથા ભર નીદરામો શુઈ રેહેવા શીવાએ બાજુ કાંઇ શઊર તેવોને નથી.

બેત—ઇકે મશખરો ઇકે ખશમવર,
ઇકે સુખમેરો ઇકે રજમ બર.

માંએની—જે શાહેઓકે નજરે પડેછે તેમાં એક મશખરો ને એક
ગુશા ભરેલો એક ખુમારીવાલો તો એક લડાઈ લેનારો હો
એ હેવા તે શાહેઓ છે.

બેત—ન કદરે બુજરગાં ન દરદે શોતરગાં,
ન આઇન હોશંગોં ઇઅજદાંનીઆં.

માંએની—નહી બુજરગ લોકોની કદર કે નહી મોહોટા લોકોની ના
ખુશી વીશે દરદ રાખેછે નહીતો ઇઅજદાંની શાહેઓ ત
થા હોશંગીદીનની આઇન જાલવવા શમજેછે.

બેત—કે દીરગાહ બુદે અમલ હાએ આં,
જ ઇરશાદે જરથોસ્ત અશફંતમાં.

માંએની—કે જેનો અમલ રશુલે ખોદા હજરત જરતુશતનાં હોકમથી
પણ લાંબી મુદત શુધી એટલેજે ઇરાંનીઓની શાહેબી શ
લતનત ગુમ થઆ બાદ કેટલીક મુદત શુધી હીનદુશતાંની
પારશી ટોલો—બજાવતો આવેલો ખાતરી આપેછે.

બેત—બ મખજંને મેહજંદ શાલારે મેહ,
દુરરહા કશીદે બ ખાશાંન વેહ.

માંએની—કે જે વીશે તે બુજરગ શરદારે મેહજંદનાં ખજાંનાંની ખાં
ણમો એટલેજે દફતરે મેહેજંદમો મોતીઓની માફક શખુ
નોથી બુજરગ ખાશ લોકોનાં અમલને વાશતે તફશીલવાર
બઆંન આપું હતું.

બેત—બતારાજ રફત આં ખજીને નગીન,
શઆદત બનકબતશુદે હમકરીન.

માંએની—એ હીરા નગીનાંથી વધારે વજંનનો ખજાંનો જે મેહેજંદ
નું દફતર તે તદંન તારાજ થએ કે જેથી પારશી ટોલાની
નેકબખતી ભરેલો વખત આખર થઇને બદબખતીએ
નજદીકી પકડી.

બેત—રેવાજશ બહશએ અમર જંદે મેહ,
બખાશાં મીઆં દર બમોહકમ બુદે.

માંઇની—જંદેમેહેનાં દફતરમો ફરમાવેલા હોકમ પ્રમાંણે ખાશ લોકો
નાં દરમેઆંન મોહોટી ઊશતવારીથી રેવાજ જારી હતો.

બેત—વલે જ હાંદીશે હાએ ઈં જમાંને,
દશત બરદાશત જીં બેબહા ખજાને.

માંઇની—વલેકીન આએ જમાંનાંનાં હાદેશાવોની પરાપરીથી એ ટો
લાએ એ બેમુલ ખજાંનાંથી હાથ ઊંચકી લીધો એટલેજે
ઈઆજદાંપરશતી અમલ છોડી દીધો.

બેત—ગશ્ત નાપીદીદ તા ઈં જમાંને,
કે ઈઆજદાંપરસ્તીરંત અઝ ફરજાને.

માંઇની—કે તેથી હાલ જમાંનાં શુધી એ ઈઆજદાંપરશતી મારગ જે
છે તે એ ટોલામોથી આંનડીઠ શરખો થઈ પોઓછે
અએ દાનાવ શાહેબ.

બેત—રફત બઇરવીશ ઈરેહ જ મીઆંને,
હાએ બરીંકે કરદેજુદા જ ઈગાંને.

માંઇની—એ રવેશે એ મારગ પારશી ટોલામોથી નીકલી ગએો તે
થી હાએનો પોકાર માહારા તરફથી એટલા શારૂ ઊઠેછે
કે ઇગાંને ઈઆકતા શાહેબે તરફ પોહોચવાનાં મારગથી એ
ટોલો જુદો થઈ ગએો.

બેત—વાએ બર આંનાં કે હમ મુકીરો મુનકેર,
વકત દાવે મુકએર વકતે અમલ મુનકેર.

માંઇની—અફશોશ તે લોકનાં ઉપર કે જેવો ઈકરાર તથા ઇનકારનાં
કરનારાછે હેવી રીતે કે જારે ઈઆજદાંપરશતીનો દાવો ક
રેછે તારે તો મોહોટી પતરાજથી આગલ વધી આવેછે
અને જારે કે તેહેનો અમલ બજાવવા વીશે કાંઇ જીકરની
કલી તો તે વેલા દુમ દબાવી નાહાશી જાએછે અથવા ન
હીતો હશી કાહાડવા જોગ જાહેલી તથા ફુજુલી કરી ગ
રીબ આંનજાંણું અથવા બેશમજ આંમ ટોલામો ફેલાકી
આત કરેછે કે જેથી તે બીચારા લાકડાનાં ઘોડાની કાંન
તી ઉપર લલચાએછે ઠગાએછે ને પોતાનો બેમુલ વખત
નાહક જાંએ કરેછે—બેર તે શાહેબોને ઈઆજદાપનાહબાદ.

બેત—બ હીંદું દાવએ હકપરશતી મીકુનદ,
બીદુન અમલ અજબ ગલતી મીકુનદ.

માંઇની—એ રવેશે હકપરશતીનો દાવો કરવાથી એક તાજુબી શર
બી ચુકમો પડેછે કે જે દાવાનો અમલતો રાખતા નથી.

બેત—બતાફકે રફતે નશવદ કાએલ,
બતાએકે રફતે નશોઅદ બુલફજાએલ.

માંઇની—જે એક ભુલ થઇછે તે વીશે તેવો કાએલ થતા નથી ને
તે ભુલને પતરાજીથી ધોઇ નાંખતા નથી.

બેત—બતારા બીપોશદ ન જોઅદ શફા,
બતારા બીદાંનદ હોનર બેજફા.

માંઇની—ભુલને ઢાંકવાની યુકતી કરેછે ને શફાઇ શોધતા નથી બ
લકે ભુલ વીશે હેવું શમજેછે કે ગોઆ ભુલ તેજ બીન
શખતીનો હોનરછે.

બેત—બુરદ ગુરજે ગેરાં હાએ તઆંને,
બુરદ બંજરે જેહરી જબાંને.

માંઇની—તાંનાં મીનાંનાં ભારી ગુરજો તથા જેહરી જબાંનનાં બંજ
રો ખાઇ લીએછે.

બેત—બશરરી મી બરદ બઇં જખમ કારી,
મરહમશન બોહદ જ શરમ શારી.

માંઇની—હેવા કારી જખમો વેઠી લીએછે પણ તે વીશે લાજ પક
ડીને તે જખમને શારૂ મલંમ માંગતા નથી.

બેત બહરહાલ મી પોશદ એબરા,
બહમેહાલ નરીબીનદ બે રેબરા.

માંઇની—હરેક તરફથી એબ ઢાંકવાની કોશીશ કરેછે ને કોઇ તરે બે
શક બાબતોને જોતા નથી.

બેત—ને બેજાલત ને રજાલત દીદશવદ,
ઈં શરમગીં કાર રોજ અવજું શવદ.

માંઇની—શરમ તરફ કે ઇનશાંનીઅત તરફ જોવામો આવતા નથી
બલકે એ શરંમ ભરેલુ કાંમ દીન બ દીન વધતુ થાયછે.

બેત—ન ફેહમો ન વેહમે બ કરતા અકરતા,

કે કએ જાતે શીફાતે કએજાતે ઇઅકતા.

માંઅની—પોતાનાં કરતા અકરતા વીશે નથી ગીનાંન કે નથી વીચાર
કે શીફાતી જાતમો કોણ અને જાતે બરહક વ મુતલકમો કોણ.

બેત—ન ફકત તંનપરશ્તી જ અંમારે નકશ,

રવાં જારો બેજાર જ ફેરદારે અકશ.

માંઅની—નકશે અમારેની તાબેદારીથી ફકત તંનપરશતીજ થાએછે
એમ નથી બલકે નકશની ઊશકેરણીથી જે કાંઇ ઊલટાં
કાંમ થાએછે તેથી રવાંન બેજાર થઇને જારી કરેછે.

બેત—તજાવજ ન દારંદ બ ઊ વ અજો,

જીહી અકલો દાંનેશ શીતુદે ગીરો.

માંઅની—જે કાંઇ છે તે તદન તેહેનાં તરફથી અથવા તેથી એટલે
જે જાતે બરહકથી છે હેવુ જે શમજવું જોઇએ તે વીશે
કાંઇ તજવીજ રાખતા નથી તારે તારીફ પાંમેલા ટોલાની
અકલ તથા દાનાઇ કેહેવી શારી કેહેવાએ.

બેત—તફહુસ બરાએ જીકર હાએ કલબ,

ચે કરદે ફનાંનદે આં વાલા લકબ.

માંઅની—દેલની જીકર વીશે તે બુજરગી ભરેલા એતાબ ધારી શા
હેબાએ શું તપાશ કીધી તથા કરાવી એટલેજે શુ વીભાગ
લીધો તથા લેવાડેઓ.

બેત—ગુરેખતે જ રંજે રઆજત છંનાં,

ગુશેખતે જ હક એનાં દરએનાં.

માંઅની—આ લોકો રેઆજતની તશદીથી નાહાશીને હકશનાશીની
બેવડી લગાંમ તોડી નાંખી.

બેત—દરઆંમીખત બજી કરે જબાં ખીગુમાં,

ને આં હશબે અમરશ્ત બીદાં અફજવાં.

માંઅની—જીકરે જબાંન ઉપર ફકત બેગુમાંન થઇ અખતેઆર કરી
લીધી પણ તેબી અએ જબાંન તું શમજ કે હોકમ
મુજબ નહી.

બેત—નમી ગીરદ રાહે કે સુરેશક્ત બએબપોશી,
    હમીપોઆદ બકજ રહી અજ કજબેહેશી.

માંઈની—એબપોશી કરવાનો જે વારશીક મારગછે તે કોઈ પકડતુ
    નથી અને કજબેહેશી કરીને ઊલટે રશતે ચાલીઆ જાએછે.

બેત—એબે કેગીરદ એબગીરાં એબગીશ્ત,
    એબે શદીદ કે જવાબશ બા શવાબનીસ્ત.

માંઈની—એબ કાહાડનાર લોકો જે એબ બતાવેછે તે બેશક કે એ
    બ નથી પડતુ શખ્ત એબ એટલીજછે કે જે તે બાબે
    જવાબો આપ્યાછે તે ઘટતા ને મુનાશીબ નથી.

બેત—અજા અઝ બેરદ મંદ પાકીજે મગજ,
    બેરદ મંદ ચેખુશ ગોફ્ત વીજે વ નગજ.

માંઈની—અએ પવીતર મગજનાં બુધીવાંન શાહેબો હુશીઆર થઇને
    જુવો કે દાનાવ શાહેબોએ કેહેવુ ખુશ લાગે તેવુ પાકીજે
    તથા પુર મજમુન ગીનાંન આપ્યુંછે.

બેત—ખતારા ખતાકુન નશવી ઇબગીનતો,
    સુંકરદી ખતા શોદ વાજીબ અજ બેહરેતો.

માંઈની—જે ભુલ થઈ હોએ તેહેને રદ કર અને તેમ કરવામો તું
    કાંઈ એબ જેવુ નો શમજ શાથી કે જારે ભુલ થઈ તારે
    તો તુને અગત જેવી ફરજ થઇકે,

બેત—એબશ નીગીરી બઈકરાર આં,
    તા શવી બરી અજખતાવ એબઆં.

માંઈની—તે એબનો ઇકરાર કરવામો તું એબ નો પકડ કે જેથી
    ભુલ તથા એબ ઇ બંધે તોહમતોમાંથી તુ મોકલો થઇ જશે.

બેત—એબે કે હશત શરીહંન વાજીબો મુનાશીબ,
    નશવદ પોશીદ જ બેરદમંદાંન જીમનાકીબ.

માંઈની—જે એબ કે જાહેર વાજબી અને મુનાશીબછે તે તારીફ
    પાંમેલા અકલમંદોથીબી પોશીદે થઈ શકતી નથી.

બેત—નમીબીની કે દો તેગ દર ઇઅક મેઆં,
    નમીગુનજદ ખુશુશન બઈ આબરજમાં.

માંઙની--નથી જોતા કે બે તલવારો એક મેઆંનમો આએ આપ
૨ જમાંનાંમાં બશુશ કરીને શમાશ કરી શકે નહી.

બેત--હું હરદો ગોનાહ બશ અજીમો બેગુમાં,
કે દીદ વ દાંનીશતે કુની અજશરમે આં.

માંઙની--એ બંધે ગોનાહ બેશક કે ઘણાં મોહોટાછે કાંજે તું જા
ણી બુજીને સરંમને વાશતે કરી લીએછે.

બેત--ઇહરદોદીવે લઇનસ્ત અરબીદાંની અએજીગર,
દુરશો તાબીઆબી ન્યામતે ઊજમાં દર હશર.

માંઙની--ભુલ તથા એબ એ બંધે દેવ હેવા શરમમો નાખનાર લે
આંનતાછે કે જો અએ પેઆરા શાહેબ તું શમજે તો
ફમનાંથી દુરથા કે જેથી બુજરગ ન્યાંમત તુને કઆમતમો મલે.

બેત--નીજ બુબી કેઆં અશો વ અંનઅશોરા,
બાદ મુરદન હમશર કુનેમ, ઇંહરદોરા.

માંઙની--વલી જુવો કે આપરે અશો તથા અંનઅશોને તેમનાં
ગુજરવા બાદ બંધેને બરાબર એક શરખા ગણીએચ.

બેત--દીગર હમે દીલ જોઇએ નફશે શગોશેતાં,
બતાંનપરશતી વતંન આશાની મીશલે નાદાં.

માંઙની--બીજુ નફશ જે શગ તથા શેતાંનની બાશીઅત ધરાવનારોછે તેહેની બાતરને શારૂ તંનની આશાએશ તથા તંનની
શેવા એક નાદાંનની મીશાલે કરવામો આવેછે.

બેત--આં ઇબલીશ દરબરત મુંશીર બુખાર દાં,
વાં શગ મર તોરા કુબકુ ગરદાંન દાં.

માંઙની--તાહારા શરીરમો જે શેતાંનછે તે ગોઆ બુંખાર શેરના
માફકછે એમ શમજ અને જે કુતરો કે તાહારા બદંનમો
છે તેજ તુને ગલીએ ગગલી ભટકાવનારોછે.

બેત--કરદે બેનંગો નાંમુશ હમજ દોલતો ઇજત જુદા,
શોદાગરી બીજરફતો ગરતી જ હશમત બેનવા.

માંઙની--એ ઇબલીશ તથા એ કુતરાએ તુને બેહઆ તથા બે
નાંમોશ કીધો એટલુજ નહી પણ તેહેને ઇજત દોલતથી

પણ તુને જુદા પાડી નાંખેઓ તેની શાથે તારા હાથમાંથી વેપાર જતો રહ્યો ને હશમત દબદબાએ તાહારે વાશતે પેહેલે નંબરે હતો તે ગુમ થઓ તેથી તાહારી ફકીરી હાલત થઈ.

બેત —ગીશતકારશ જુજશગી વ એહેરેમની,
કાંશએ દોલતો ઇજ્જત ખુદ બખુદ મીશીકની.

માંઇની—એ નફશે અંમારેનુ કાંમ શગી તથા એહેરેમની શીવાએ બીજુ કાંઈ નથી કે જેથી તુ પોતે પોતાની મેલે તાહારી ઇજત તથા દોલતનુ પ્યાલુ તોરનારોછે એમ ૨૫૯ મા લુમ પડેછે.

બેત—દરહમ વ બર હંમ શવીજ ખોદાદાંની,
આરે જ નંગો નાંમુશ નીજ પશેમાંની.

માંઇની—ખોદા શનાશીનાં મારગથી બાહાવરા જેવા થઇ પડેઓછે કે જેથી કબુલ કરવુ પડેછે કે શરમ તથા નાંમોશી અને પશેમાંની તુને જે થઈ પડીછે તે ગોઆ ખુદ તાહારી હેવી વરતાણુકથીજછે.

બેત—ઇં બુજરગ નાતવાંનીશ્ત અએ અબશ,
નાતવાંની મેહેજ અજમેહે કુમીએ નફશ.

માંઇની—એ ભારી નાતવાંની ફોકટ અખતેઆર કરી લીધી હોએ એમ ખુલુ જણાએછે શાથી કે એ નાતવાંની શીરફ લેઆં નતી નફશે અમારેની તાબેદારીથી છે.

બેત—ચેકદર ઇં દાંનીશ કે રૂજુબ તરફે જાહેરી,
હમચુના બીના મેહરમ જસરફે બાહેરી.

માંઇની—આએ કેહેવી રીતની દાંનાઇ કે જાહેરી ચીજો તરફ રજુ થવુ બલકે આંધલાવોની માફક બાહેરની ખુબીઓથી પણ બેનશીબ રેહેવુ.

બેત—હાકેમે વજુદત કે જીંદે વ પાયંદે રવાંનસ્ત,
ન કદરો મરાતેબે આં શુલતાંને નાતવાંનસ્ત.

માંઇની—તારા શરીરનો હાકમ જે હમેશાં જીવતો રેહેનારોછે તેહેનો નહી દરજો કે મરતબો કે જે એક રાજાની ચાંની નો

તે ખામારો તું જે નફશી પેરવી કરેઓ જાઓછે તેથી
નાતવાંન થઈ ગઓછે.

બેત—પશકુજા ઇશરાર ગેબી વ હકીકતે બાતેની,
પૈમુદે શવદ બઇં પૈમાંનએ તંન તની.

માંઇની—તારે ગેબી ભેદો અને બાતેની હકીકત કેમ કરીને આવી
રીતનાં તંનતંની માપાંમાં માપી શકશે.

બેત—હેરત હાસ્ત કે શંજીશે ખાદમો મખદુમ નૈ,
હશરત હાસ્ત કે રંજીશે ખતાં વ અશુબ નૈ.

માંઇની—મોહોટી અફશોશ જેવી વાતછે કે નોકર તથા શેઠનું વજ
ણ નહી અને ભારી તાજુબી કે ભુલ તથા એબો વીશે
કાંઇજ દીલગીરી નહી.

બેત—તાચંદ અએ બાદેમાંને દુનીઅવી,
તાકએ અએ તાલેબાન શીફલવી.

માંઇની—કાંહાં શુધી અને કેટલુક અએ શીફલી દુનીઆંનાં તલબ
ગાર બેદમતગાર શાહેબો.

બેત—તા કુજા અએ શાએકાંને આરીઅતી,
નકદે ઓખાહ બેહરેબોદા અર બીખરદી.

માંઇની—કેટલે શુધી અએ ઉધારી ચીજોનાં શોકીન શાહેબ એ ગ
ફલતમો ગુજારશે. બેહતરછે કે કાંઇબી નગદીની તરફ બો
દાને વાશતે ખાહેશ કરો અગરજો તમારામો કાંઇ અકલ
મંદીની નીશાંન હોએતો.

બેત—નમીગોયંમકે ઇઅકદમજ દુનીઆં તારેકશવી,
મંનજલ બમંનજલ ખવારેક શવી.

માંઇની—હુ કાંઇ એમ નથી કેહેતો કે તું એકદમ દુનીઆં તરક
ર માહારૂ કેહવુતો એમછે કે મંનજલ બમંનજલ તાહારી
બો ખાહીઅત શુધારી નાંખીને ઇઅજદાંપરશતીનાં મેદાંન
મો શેર કર.

બેત—જાંએં મકુન ઇં ઉમરે બે બહાએ તો,
આખેર બીઅંદીશ બ બે બકાએતો.

માંઇની—તાહારી બેસુલ ઓમર વેરથ જાંવા નોદે અને તુને જે ઈહાં કાએમ રેહેવાનુ નથી તે ઉપર નજર કરી આખેર જરા વીચાર કર.

બેત—અર નતવાંની હકપરશતી દરજવાની,
ગીરીતોરા માંને નીસ્ત અરમીતવાંની.

માંઇની—અગર તું જવાંનીમો ઇઅજદાંપરશતી કરી નહી શકેએ, તો બેર બુઢાપો કાંઈ તુને એ પરશતેશ કરવાને મને કરે એમ નથી. તેબી જારે કે બુઢાપામો તારાથી બની શકવા જેવુ હોએ તારે.

બેત—ખોદાઆ ચેશુદ કે ચની બેખબર,
જ મોરૂશી મેહેરૂમ જ મા તા બશર.

માંઇની—અએ બારીતાલાએ શુ થઊ કે આએ વખણાંએલો ટોલો એકદમ ખોદાશનાશી તથા હકપરશતીથી હાવો બેખબર થઈ ગએ કે પગથી તે માંથાં શુધી પોતાનાં બુજરગોએ અખતેઆર કીધેલો જાળવી રાખેલો અને ભોગવટામો લીધેલો ખાશ વીરાશતનાં હદીઆથી બેનશીબ થઈ ગઆ.

બેત—કશેરામ બીનંમ જે શાબેત કદમ,
કે બાશદ બજીકરે દીલો હમદમંમ.

માંઇની—શાબેત કદમવાલો કોઇબી શખશ નજરે પડતો નથી કે જીકરે દીલીમો માહારો જોરીઓ થઈ પડે.

બેત—અગર ચેકે હશતંદ નેકુકીશ ગો,
જીહુરો બવાતીન દીગરશુને બો.

માંઇની—અગરચે જે શાહેબો કેછે તેવોને નેકફાકી કરીને નાંમ આપવુ જોઇએ શાથી કે જાહેર તથા બાતીન તેવોનુ જુદી જુદી ખાશીઅતનુ નજર આવ્યુછે.

બેત—કે આં હમ ન દો શે અવજુદ ને,
મુખલેશે દશતઇઆબ દરીમેહદુદને.

માંઇની—કે તેબી બે લંણથી વધારે નથી અને એ હદમો નીભા શકે હેવો ખાલેશ હાથ લાગો નથી.

બેત—કુજા જોઅંમ દોશતાંને શાદેકાં,
કે દરમાંને દરદમ બુઅદ બુ હાદેકાં.

માંઇની—શાચા દોશતોને કાંહાંથી ધુંડી કાહાડું કે તેવા હકીમે હાદેક ની માફક માહારા દરદની દવાઇ તરીક ગરજ મીટાવે.

બેત—અગર ઇઆબમ હકીમે હાદેકેમંન,
ફીદાએશ શવંમ જ હરસુએ તંન.

માંઇની—અગર હકીમે હાદેક માહારે વાશતે મલી આવેતો માહારા શરીરનાં હરેક બાલે બાલથી તેમનાં ઉપર કુરબાંન થાઊ.

બેત—કદરદાં નબીનમ મરકશેરા,
કદરદાનેસ્તંદ જુજ બુરો પોશરા.

માંઇની—કોઇબી બાશ શાહેબ કે કદરદાંની કરે હેવો માહારી નજરે પડતો નથી શાથી કે જે કોઇ કે છે તેવો બારાકી પોશાકી શીવાએ કદરદાંગીનાં કરનારા નથી એમ દેખીતુ નજર આવેછે.

બેત—જમશીદ બાંમુશ તાચંદ ઇંગરમ જોશી,
ન બેહેતરસ્ત દર હકે તોકેન કુનીએબપોશી.

માંઇની—અએ જમશીદ કેટલીક ગરમ જોશી કરેછે લાજમ કે બાં મુશી પકડ, શાથી કે તુંને એબપોશી કરવાની આદત નથી તેથી તે વાત તારા હકમો બેહેતર નથી.

બેત—બાએદ કે કુની દુર અંદેશે જ દીવ મરદુમ,
કે દીવ મરદુમસ્ત બદ બાહેતો ન નેક મરદુમ.

માંઇની—તુંને ઘટેછે કે એ લોકો તરફથી તું દુર અંદેશો રાખે કાં જે દ લોક તાહારા બદખાહછે પણ નેક લોકો કાંઇ તેવા નથી.

બેત—અગર નેક બીની નીશત રાજી ઇં હરદો,
આં ઇકે મુનાફેક વાં દીગર મુતનફેર અજતો.

માઇની—અગર બારીકીથી જોશેતો એ બંધે તાહારા ઉપર રાજી નથી કારણકે તારાથી એક મુનાફેક અને બીજો મુતેનફેર છે.

બેત—આં મુનાફેક કે રફતારશ બાગુફતારનીશત,
વાં મુતેનફરે કે ગોફતારશ બાકેરદારનીશત.

માંઇની--જે મુનાફેક કે જેની ચાલ કેહેણી પરમાંણે નથી અને
જે મુતનફૅર કે જેની કેહેણી પ્રમાંણે કાંમ નથી.

બેત--નીજ નાફરમાં જ એહેકાંમે શત અશફંતમાં,
હમ બેપેમાં બ અરકાંનહાએ ગુજશતેગાં.

માંઇની--વલી તેની શાથે શત અશફંતમાંન શાહેબનાં હોકમોથી પ
ણ નાફરમાંન અને વલી આગલા બુજરગોની રીતભાંતમો
પણ કોલ તોડનારોછે.

બેત--શાદબાશકે બેદમતે એશતે કરદઇ,
મગરૂર મશવ હરચંદ, શાકે રાહે બાએશતે પેમુદઇ.

માંઇની--ખુશ રેહ કે તું એ લાએક અને જરૂરની ખીદમત બજાવી
છે પરંતુ જો કે જોઇએ એટલો અગતનો મારગ તુંએ
માપી બતાવ્યોછે તોપણ તું કાંઇ મગરૂરીમો કર.

બેત--અલહજર ઇઆ ઇલાહી વલઆમાં,
શરમંમ તો દારી બઇં દોર આખેરજમાં.

માંઇની--ઈઆ ઇઅજદાં દુરરાખ અને અમન આપ અને તેની
શાથે આખેર જમાંનાંનાં દોરમો માહારી શરમ તું રાખ.

બેત--તગલગુલ જ દુજદાં રાહે પુર જ શંગ,
ચેગુને તવાં રફત બ શબ પુર જે જંગ.

માંઇની--ચોર લોકોનો ગલબો અને રશતો ફતરોથી પંથરાએલો ત
નો શાથે રાત અંધારી તેમાં શીતરે ચાલી શકાએ.

બેત--ન હંમદંમ ને હંમગમ બજ બેગમ,
નીસ્ત તાઅશુર બઆં બે અલમ.

માંઇની--કોઇ મીલ નહી કોઈ આશના નહી બલકે જેને જોઊછુ તે
માહારા તરફ ગંમખારી કરે હેવો નહી તેની શાથે માહારા
ઉપદેશથી તેમને કાંઇ અશર નથી અને બેદરદી જેવી વર
તણુક વાપરેછે બલકે દવેશ રાખેછે.

બેત--પશંદમ ગરચે મારા નમી પશંદદ,
અજી હરકત દીલમ હરગેજ નમીરંજદ.

માંઇની--અગરચે એ લોકોમાંથી કોઈ શાહેબ મને પશંદ કરતા ન
થી તોપણ તેમનાં તરફથી થતી બદગોઇથી માહારો દીલ

દુખી થતો નથી બલકે એ બેજા હરકતોથી જે કાંઇ બોજો
પડેછે તે હરકતો ઉપર રાજી થઈ પશંદ કરૂછુ.

બેત--વલે બોહમ કે હકો દાવએ બેશ શંજદ,
વાગુજારદ દુકાંદારી કમર બદાવે બેશ બંદદ.

માંજની—લેકીન એ શાહેબોથી જરૂર કરીને એટલું ચાહુંછું કે પે
તાનો હક તથા દાવાનુ તોલ કરે અને દુકાંનદારી કરવાની
ચાલ છોડી દઇ પોતાનાં ખાશ તથા વારશીક દાવા ઉપર
કંમર મજબુત બાંધે કાંજે.

બેત--બોહમ કે દીલે કશાં નરંજદ અજ મંન,
દરગુજશતમ બરગેરફતંમ આં તતવીલે મંન.

માંજની--હુ એટલુજ ચાહુછુ કે કોઇબી શાહેબોનો દીલ માહારાથી
કોઇ તરે રંજીદા નહી થાએ એટલા શારૂ મેં જે કાંઈ બાં
બુ લખાંણુ કીધુ હતુ તે પાછુ ખેંચી લઈ હાલ દરગુજર
કીધીછે.

બેત—ચુ વકતશ રશદ બોહમ નેહાદ શોજે દીલે મા,
પેશ કશે કે બાશદ ગંમખારે ઇઆરે મા.

માંજની—માહારી દીલ શોજીની હકીકત હું જાહેરમા લાવવાનો વખ
ત જોઇશ કે અમુક શાહેબ માહારી ગંમખારી કરનારા દો
શતછે તો તેહનાં આગલ હાજર કરશ.

બેત—ઈલહાલ ઈ હમે ગમખારી વ ગંમગોશારી,
મીશીપારમ બહીકુજો હીમાએતે આં બારી.

માંજની--હાલી એ શરવ ગંમખારી તથા ગંમ ગોશારી તે ખોદાવં
દાંન ખોદાએ અકબરની શંભાલ તથા હીમાએતમા
શોંપું છેઉ.

બેત—ઊમેદમ કવી હશત જાં માલેકે કુલી,
કુનદ ઇઆ કુનાનદ બાદીદાર સુતજલી.

માંજની—મને મજબુત ઊમેદછે તે કુલ ચીજોનાં માલેક તરફથી કે
તે શાહેબોનો શાહેબ પોતે માહારી મકશદ રવા કરે ઇઆ
કોઇ રોશંન દીલનાં દીનદારનાં હાથપર કરાવે.

બેત—ખોદાવંદા બેરેશાદો બેપી ઇરાદ,
રાહેકે વાનમુદમ હશત બાશે જે આબાદ.

માંઇની—અએ ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલા તારી અજીમ કુદરતથી તારા બંદા ઉપર રેહેમ નજરથી તેહની માંગણીઓ કબુલ કરીને તેહની મોરાદ પોહોચાડ અને તે મોરાદ એજછે કે હુંએ તાહારી બખશેશથી જે મારગ ખોલેઓછે તે તુંને જાંણીતોછે કે તે હજરત આબાદ બુજરગથી એ બાશ મારગ ચાલતો આવેલોછે.

બેત—હસ્ત અશલ અજ અજલ આદમે અવલીન ઊ,
ફતહુલબાબ હં રકેનાં હમ આલમે અફજલીન ઊ.

માંએની—રોજે અજલથી એટલે અશલથી તે પેહેલો આદમછે કે જેને આલમે અફજલીનનો મરતબોછે અને તે શરવે કોઇની મુશકેલાતનો ખોલાશો કરનારછે. એટલેજે હરેક મહજબ વાલાવોનાં દરવાજા ખોલનારછે.

બેત—હજારાં દરૂદો તેહેનીઅત બરૂહે ફુતુહશ,
કે જહાં આફરીં કરદ મકબુલો મફતુહશ.

માંએની—હજારહા દરૂદ તથા શલાંમ તેહનાં ફતેહમંદ રવાંન ઉપર કે કુલ જહાંનનાં પેદા કરનાર બુજરગ માલેકે તેહને પોતાની દરગાહનાં એક બાશા તરીકે કબુલ રાખી ફતેમંદી બખશીછે.

બેત—હજારાં તેહેશીં હંમ બર અશો અશફંતમાં,
ગશતમ જ ફેજ ઊ મુશરફ બગાહે યજદાં.

માંએની—હજારહા તારીફ અશો અશફંતમાંન બુજરગ પેગંમબર શા હેબ ઉપર પણ કે તેહનાં ફેજથી ઇઅજદાંતાલાનાં રશતા ઉપર જવા લાએક બુજરગી ભરેલો થઓ છેઊ.

બેત—દારંમ એલતેમાશ બજનાબે ફેજમાબ,
કે હસ્ત બાશ વ બાશુલબાશ બ અલકાબ.

માંએની—બાશ તથા બાશુલબાશ અલકાબનાં જે શાહેબોછે તેમની ફેજ ભરેલી જનાબે આલીમાં અરજ કરૂ છેઊ કે.

બેત—કુનદ બઇલતેફાત નજર બશુયે અવામ ખેશ,
તાકે ઇઆબદ મુશતેહ કાં હકે ખેશ.

માંએની—તેવોએ પોતાનાં અવાંમ ટોલા ઉપર મેહરબાંનગી ભરેલી નજર રાખવી કે જેથી તેવોનાં હકદાર લોકો પોતાનો હક પાંમે.

હવે વાંચનારા નેક નાંમદાર ખાલેશ દીલનાં રાશત એતેકાદનાં અક લમંદ સાહેબોની શેવામો વીનતી એછે કે ઉપલી બેતો જો કાંઈ ઈનશાફ થી દાદ આપોતો આએ નાંદાંન ફકીરનાં હાલની સાથે અને જરતોશતી બાશેઆંમની બરતાલુક સાથે સાક મેલતીછે તોપણ જો કાંઈ કોઈ જગ્ય એ કાંઈ પશેપેસ અથવા ભુલચુક નજર આવેતો તે વીશે બુજરગોની રીત પ્રમાંણે જો અમલ થશેતો બેશક કે વાજબી કેહેવાશે કાંઈ તેહેનુ ઊ લટુ થશેતો તેમાં તે મુજબ હાંશલ મલશે તે સરવે પરમીશ્ટદાંનાવોને નજ દીક કાંઈ છુપુ નથી સબબ ટુકુ કરછું અને અસલ મુદઆ તરફ રજુ થાઊછું.

જોહરોનુ બઆંન ઉપલા વરકોમાં થઈ ચુકુછે તેથી હવે તેહેનાં લગ ત "અરજ" નુ બઆંન આપવુ જોઈએ તેનુ બઆંન નીચે મુજબ—

કે અરજ નવ કીશમનાં છે અને જો કાંઈ એ અરજનુ જોહરનાં સુ એકઠુ કરીએ તો દશની શંખ્યા થાએછે હેવી રીતે કે એક જોહર અને નવ અરજ મલીને દશ થાએછે તેઆરે તેહને મકુલાતે અશર એટ લેજે આલમે મોજુદાતની દશ બીલકત ઈઆને જાહેરી દશ પેદાએશ ક રીને કેહેછે તેહેની વીગત.

૧ અકલ. ૧ નવે આશમાંનો મલી

૧ જાંન. ને એકની શંખયા ગણેછે.

૪. તતવ એટલે આતશ હવા પાંણી તથા ખાક હેની ગણવો જુદી થઈછે.

૩. મવાલીદ એટલે માદન નબાત તથા હેવાંન.

ઉપરની વીગતે દશની શંખયા થાએછે.

શમજવું કે અકલ જોહરછે અને બાકીની નવ તે અરજછે તે અ રજો બરેપણે જોઈએતો અકલનાં ફરજંદો તરીકેછે.

હવે જાંણવુ કે મુરકેબાતના મરતબામો માદંનને દરમેઆંન એક મી આંઝ છે તેહેને મુરજાંન એટલે પરવાલુ કરીને કેહેછે એ પરવાલાંનુ ઝા હાડ દરીઆમો ઊગેછે તેથી જાંહાંશુધી પરવાલુ ઝાડ ઉપર રેહેછે તાંહાં

શુધી નરમ હોએછે લેકીન જારે કે તે ખુશકીમાં આવેચ તારે પથરની મીશાલ શખત થાએછે.

પરવાલાંને મીઆંજીપણાંનો ઓહદો આપેઓછે તેનુ જાંણવુ એ છે કે જાહેર જોવામો જોકે જાહાડને રૂપેછે પણ ખારા પાંણીની અશર અખંડ પોચાણીનાં તેહેની ઉતપંતી થઈ શકતી નથી અને બીજી જે કાંઇ મઆદની વશતુઓની ઉતપંતી થાએછે તેહને અખંડ મીઠાં કીંવા ખારાં પાણીની અગત પડતી નથી.

જો કદી પરવાલાંને નબાતમો શાંમેલ કરતેતો નબાતનો ખોરાક શીરીન પાંણીનોછે અને હેનો ખોરાક ખારાં પાંણીનો તેથી પરવાલુ નબાતી કીશમમોથી ઇલાહેદુ પડેશે તેમજ મઆદની બીજી વશતુઓને કોઈબી જાતનાં પાંણીનો શ્પરશ નથી તેથી તેમનાંથી પણ ઇલાહેદુ ગણવા જોગ થઊ તેથી હેને માદની વશતુઓમાં એક મીઆંજી તરીકે ગણત્રીમાં લીધુંછે તેહની શાથે હીકમતનાં કાએદા પ્રમાંણે પરવાલાંનો ગુણ માદની ચીજો શાથે ઘણુ કરીને જોડાએલોછે કે જેથી પરવાલુ મઆદનમો મીઆંજીનાં મરતબાને લાએક ગણવામો આવ્યુંછે તે વીશે હીકમતની કેતાબોમો જે ટીકા એટલે અરથ ગીનાંન આવ્યુછે તે બેશક કે અગત કરીને જાંણવા જોગછે મગર તે ઘણુ લાંબુછે તેથી હાલ મુખતેશર બઆંનથીજ શંતોશ પકડેઓછે.

હવે વનશપતી તથા હેવાનાતને દરમેઆંન ખજુરીનુ ઝાડ મીઆંજી છે કે તે કેટલીએક જાતનાં હેવાંનોની બરાબરનુ છે તેહેનુ શમજવુ એ રીતે છે કે જાંહાં શુધી હેવાંનાતની રીત પ્રમાંણે નર માદાની નજદીકી નહી કરે તાંહાં શુધી ફલ નહી આપે* જેમકે હેવાંનો પોતાનાં માદાની શાથે જાંહાંશુધી નજદીકી નહી કરે તાંહાં શુધી જુતફો ઇઆને તોખંમ

---

* એ વીશે જાણીતુંછે કે નરજાતી ઝાડોના પ્રાગ નારીજાતી ઝાડોને લાગી ફલ આપેછે, એપરથી—એક મહા પુરૂસે ખજુરીને તાડી છેજતાં જોઇ, કહીઉં કે આ લોક એનો સુમાગમ કરી ફુલની હાંશલતા કરી જાંણતા નથી, તે પરથી તેને નરનારીનો બનાવ કરી સમાગમ કરાવીઆથી તાડી થાને સરસ ખોરાક એના ફલ ખજુર ઉતપણ થઓ એ વીશે કીતાબોમાં જણાવેલુંછે.

હાંશલ નહી કરે તેની શાથે વલી હેવાંનોનુ માંથુ કાપ્યાથી તેવા હલાક થાએછે તેમજ ખજુરૂં પણ હલાક થાએછે એટલેકે મરણ પાંમેછે.

એ ઉપરથી ખુલ્લુ જણાશે કે ખજુરૂ જોકે જાહેરમા એક ઝાડને રૂપેછે કે જેથી બાંમ તબેનાં લોકો તેહેને વણશપતીમાથી જુદુ પાડી હેવાંનાત નાં દરજા લાએક ગણવા મુકત નહી શમજેતો તેથી કાંઇ ઉપલી હીકમત જે હકીમે મુતલક તરફથી તેહેને મીઆંજી ઠરાવવા શારૂ થએલી ખાતરી લાએક ઠરીછે તેહેને કાંઇ ધોકો લાગી શકતો નથી બલકે એ ખાતરી હકીમ મુતલકની હીકમત વીશે ઘણીજ કાફી મોતેબર તથા બશછે.

એટલા શારૂં તશવુફવાલા શાહેબો એ ઝાડને દુખ દેવાને તથા તેહેનો શીરો પીવાને રાજી નથી કાંજે એકતો એ ઝાડ હેવાની દરજાનુ ને બીજુ હેનો શીરો તે ગોઆ હેવાંનનાં લોહીની માફકછે એમ છતાં બે ખબર લોકો એ બાબે કાંઇજ હંમગંમ થતા નથી બલકે હલાલ શમજેછે હલાલ શમજેછે એટલુજ નહી પણ હેનાં પેટાંમાં જે મોહોટાંમો મોહોટી બાધકોછે તેબી અખાડા કરીને ગણતીમો લેતા નથી તે વીશે કાંઇબી વીશતાર આપવાને આએ નાકશ લખનાર કાંઇજ અગત પકડતો નથી કારણ કે દાંનાવ વાંચનારા શાહેબો તરફથી શંમપુરણ ખાતરીછે કે તેવા અલબતે પોતાનાં દીલથી ધારી લેશે અથવા શમજી શકશે.

હેવાંન તથા ઇનશાંન વચે મીઆંજીઓ ઘણાંછે મગર ઘણુંકરી અગતજોગ જાંણવા જોઇએ તેમાંનો એક "નાશનાશ" કરીને કેહેવાએછે તે એક જાતનુ આદમીછે પરંતુ તેહેનો પગ એકજછે અને તે આફરીકાનાં મોહોટા જંગલોમો ઘણુ કરીને હોએછે પણ તેની બોલી ઇનશાંન જેવી નથી બલકે ઇનશાંનનો દુશમંનછે.

હેવાંન તથા ઇનશાંન વચે બીજો મીઆંજી વાંનર છે કે તેનાં શરીરનાં શાંધા તથા બેશવુ ઊઠવુ વગેરે આદમીની માફકછે.

એ મીઆંજી લોકો દરેબશત રીતીઓમાં મોજુદાતની તમામ વશતુઓ શાથે મુરતબ થએલાછે.

હવે જાંણવુ કે કકત[illegible]ાં હોકમથી અને શીતારાઓની તાશીરથી ઊનશરો જારે એક બીજાની શાથે તરકીબ થઆં તારે તેની અશરોથી પરથમ ખાંણની પેદાએશ થઇ તારપછી વનશપતી પેદા થઇ. વનશપતી

જે હેવાંનોનો ખોરાક જારે તઈઆર થએઓ તારે હેવાંનો પેદા થઆં એ હેવાંની દરજામાથી જે જે કમાલીઆતનાં દરજાને પોહોચ્યાં તેવા ઇ નશાંન થઆં.

શારાંશકે ઇનશાંન શઊથી છેલે પેદા થઊ તેનુ કારણુ એજકે અવલથી આખર શુધી શરવે શીફાતી ચીજોને ઓલખી તેમનાં હક મરાતેબ તથા નાંમ કાંમથી વાકફ થઇ તેમની ઇઆદ એટલે વખાંણુ કરવાની તે કરી તથા તેમની બુજરગી તથા અશરોને શમજી શકે.

તારબાદ તે જાતે બરહક નીરંજંન નીર આકાર એકતા બેહંમતા શાહેબની મારેફત એટલેજે પેછાંણુ રેઆજત જેવા ગુરબીનાં વશીલાથી એજદાંપરશતી દંમકશી ની શાથે કરી લઇ રશતેગારી અને જાવેદાંન બેહેશતને લાએક થવાની કોશીશ કરે.

ખરૂંછે કે કોશીશ વીનાં ઉપર કુહેલા બંધે ફકરાનુ કાંમ થઇ શકે નહી અને કોશીશ કેહેવી રીતે કરવાની તે બાબે મુખ્તેશર શમજવાનુ એ છે કે તેની જાત તથા શીફાતોની નીશાંનો તથા નુરો જે આફાક તથા આલંમનાં લોકોમાં જાહેરછે તેહેને ઓલખી શમજીને વખાંણુ કરે આફાક તે પાહાડોનાં આશપાશની તમાંમ જમીનને કેહેછે એટલેજે આએ જેહાંનની કુલે ભુમી જેને રૂબેમશકુન હેવુ નાંમછે આલમનાં લોકોથી મારાદ શરવે જાતનાં અંનફાશથીછે.

એ અનફાશો તથા કુદરતી નુરની નીશાંનોની હકીકત વીશે મારેફત પેદા કરવાની તજવીજ તથા તશદી લીએ તેનુ નાંમ કોશીશછે જારે હેવી કોશીશોથી મેહેનત લીએ તારે જાત તથા શીફાતની મારેફત થઇ એમ કેહેવાએછે કોશીશ વીનાં ફોકટ કાંઇ બની શકતુ નથી.

જેવાએ ઉપલી કોશીશ કીધી નહી હોએ એટલેજે રેઆજતનાં અમલોથી ઇઅજદાંપરશતી નહી કીધી હોએ તેવાને એ અંનફાશો તથા નુરોની મારેફત થઇ શકતી નથી તે શબબથી હેવા લોકો ઊંડા દરીઆમા જમીનની અંદર તથા પાહાડોમાં જઇ શકે નહી અને નાચેની દુનીઆંનાં ભેદાને પાંમી શકે નહી અને આશમા[illegible]પર જઇ શકે નહી અને આશમાંનોની બારીક હકીકતો માલુમ કરી શકે નહી કાંજે જે શાહેબોએ ઉપર મુજબ ઇઅજદાંપરશતી રેઆજત હબશે નફશની શાથે કાએ

દા મુજબ કીધી હશે તેજ શાહેબોને મારેફતની નેકબખતી મલેછે અને તે નેકબખતીની બરકતથી ઉપર કહેલાં શરવે કાંમ તેવા ખુબી આશાંનીથી કરી શકેછે.

જોકે ઉપર મુજબ મેહેનત કોશીશ તથા પેરવીથી એ બુજરગ નેકબખતી હાંશલ થાએછે તે છતાં હકતાલાની તમાંમ શીફતો શરવે કોઇ પામી શકતુ નથી થોડાજ માત્ર પાંમી શકેછે શબબ તે બેચુનો બેચેગુન ખોદાવંદાંન ખોદાએ બરહક શાહેબે હેવા લોકોને આશાંનીથી કમાલીઅતને પોહોચાડવા શારૂ બંધે જહાંનની કુલ હીકમતે બેઇલત એટલેજે ખાંમી વગરની હીકમતોથી શરવે પેદાએશનો શમાશ ઇનશાંનનાં શરીરમાં કીધો કે જેની બરકતથી તથા આશનીદ તથા ગોશે શરૂદ અકલની મદદથી શરવે વાકફકારી મેળવવામો ફતેમંદ થઇ શકે.

વલી એ ઉપરાંત બીજી બખશીશ તે શરવ શકતીવાંન શાહેબે તમાંમ જાતની ખલકત પેદા કીધી કે દરએક જાતની ખલકતની ઓલખ લેવા તેહનાં ગુણ અવગુણથી વાકફ થવા તેનાં નમુનાં પ્રત્યક્ષ જોવાથી મુશકેલ નહી પડે—તેમાં જીશમ એટલે શરીરને રૂહ એટલે રવાંનને તાબે કીધું અને તેહની હરેક શીફતો જે હતી તેથી ઇનશાંનને મખશુશ ઇઆને ખાશ કીધો કે તે પોતાનાં શરીરનાં શાંધાવોની જોડણી કીધીછે તે ઉપરથી શમજ લઇને બંવે જહાંનની વકફીઅત મેલવે અને તેમાંથી પોંતાની શીફતો જે જનંમ લીએછે તે વીશે દરીઆફતી કરીને હકતાલાની શીફાતોને પોતાની હદ તથા મકદુર મુજબ શમજે અને જે પ્રમાંણે શરીરનાં અંદર રવાંનનુ કાંમ હોકમ ચલાવવાનુછે તે પ્રમાંણે હકતાલાનુ કાંમ હોકમ ચલાવવાનુ તમાંમ આલંમમોછે એમ શમજે એ વીશે જરા ખોલાશો નીચે મુજબછે.

૧. આદમી જે છે તે ગોઆ ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલાનાં શરવે નાંમોનો એક નુશખો અથવા પુસ્તક રૂપીછે.

૨. વલી ઇનશાંન જે છે તે ગોઆ તે પાદશાહોનો પાદશાહ એટલે હકતાલાની ખુબીઓ જોઇ શકે હેવી આરશીરૂપીછે.

૩. બંધે જહાંનોમો જે કાંઇ ચીજોછે તે દરોબશત ઇનશાંનનાં બદનથી બાહિર નથી એટલેજે જે ચીજો બંધે આલંમમોછે તે એકંદર ઇનશાંનનાં શરીરમાંછે.

૪. જારે કે શરવે ચીજોથી ભરેલો અમ્મે ઇનશાંન ગુંજછે તારેતો તુને ધરેછે કે તુને જે જે વાકફગારી જોઇએ તે શરવે તાહારા શરીરનાં તરફથી તજબ કર.

ઉપલી હકીકત ઉપરથી દાંનાવ વાંચનારા શાહેબોતો અલબતે જોઇ શમજી તથા વીચારી શકશે કે આદમી એક અજાએબ અને બેસુલ વશ તુવોથી ભરેલુ જાંમદાર બાંનુછે ઇઆ નહીતો ઘણીએક નાદરમા નાદર વનશપતીથી બનેલી અકશીરછે અથવા નહીતો કીમતી જવાહેરાતથી બનેલી પાદશાહોને લાએક ભારી કીમતની ઇઆકુતીની માફકછે.

એ ઉપરાંત ખુલુ નજર આવેછે કે પેહેલે દીવશથી હકતાલા વ તકદોશનો એજ ઇરાદો હતો કે ઇનિશાંને તે જાતે બરહકને ઓલખવો અને એ કાંમમો અશમરથ નહી પડે એટલા શારૂ રેહેમદીલી તથા બંદેનવાજીથી હેનાં જીશંમમો ઓલખ કરવાની વખાંણ કરવાની તથા શમજવ, ની શરવ ચીજો ગોઠવી મેલીકે બરવકત જોઇને પોતાનાં પેદા કરનારની રંનજન નીરાકારને ઓલખે તેમજ તેહેની પેદાએશ વાલી શરવે શીફાતોને પણ ઓલખી વખાંણ કરે તથા તેમનાં કાંમકાજ તથા અશર તાશુર અને ગુણ અવગુણની શમજ પેદા કરે.

જારે કે ઉપલા પેરેગરાફોથી વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોની ખાતરી થઇ અને બેશક કે ખાતરી થાએ હેવુજ છે તારે એ બાબે બંખાંણ કરવામો કાંઇ ફાએદો નથી એમ શમજી મુખતેશર કરતી વેલા એટલુજ વધારી લેવાને જરૂર જોઉ છેઉ કે એજ હેદાએતની બરકતથી આપરા કદીમ બુજરગો એ કાંમમો શીરૂવાતથી પેહેલે નંબરે ચડતી ગંણતીમાં હતા તે શંઘલુ આપણને કાંઇ અંનજાણ નથી તે છતાં જરતોશતી ખાશોઆંમ શાહેબો એ જરૂરી કાંમ બલકે જરૂરી તથા ખાશ પોતાનાં ફાએદા ભરેલી કે જે ફાએદો બંધે જહાંનની ફેજથી ભરપુરછે હેવી જે ફરજ તેને શા વાશતે છોડી દઇ આએ મુરદાર રૂપી દુનીઆંની પાછલ લાલચુ શીઆલની પઠંમ લલચાઇને આઓ જનમારો જાહેરી શફાઇપર લુભી તથા લભદ થઇ ખાલી હાથે ફીકે માહોડે અને વગર તોશે આ દુખ ભરેલા દોજખમાં ગેરફતા થવા શરખુ કરી લીએ.

આ જગોએ શફાઈએ જાહેર તથા શફાઈએ બાતીન વીશે શવાલ ઊઠેછે તેહેનાં જવાબમાં મકદુર ભર શુચનાં કરૂ છેઊ તે વીશે દાંનાવ અને ધરમ શોભી વાંચનારા નેક લોકોએ જરા તપાશી ધ્યાંન આપવું. કે જરતોશતી કોઈબી ગરહસ્તને પુછે કે તમારા ધરમની ઊતમમાં ઊતમ નીતી શુંછે તો તેહેના વલતા જવાબમાં જે કાંઈ શમજુટ તથા વહીવટ ચાલેઓ આવેછે તે પરમાંણે જવાબ મલશે કે પાકી શાફી રાખવી મગર તે પાકી શાફી કેહેવી અને શી રીતે રાખવાની તે વીશેતો બીલકુલ બે ખબર ફકત બોલેચ એટલુજ એમ નીચેનાં ફકરાથી ખુલ્લુ દેખાએછે.

પરથમ જાંણવુ જોઈએ કે પાકી બે તરાંની છે તેમાં એક જાહેરની અને બીજી બાતેનની કે જેને અશલ ફારશી જબાંનમાં "પાકીએ આંમીગી" અને "પાકીએ રવાઇ" કરીને કેહેછે. "રવાઈ" તે છેકે જે જાહેર શરીરની શફાઈને શારૂ નાહાવુ ધોવું વખતે વખત વજુ પાદીઆવ કરવા જબાંનની ફીકર કરવી ધરનો અશબાબ વાશંણ કુશંણ ટેબલ કુરશી ઈત્યાદી શફ઼ રાખવુ. નાંખ તથા મોહોડાંમાંથી નીકલતો કફ અથવા મેલ ઘરમો જાંહાં તહાં નહી નાંખવો જાંએ જરૂર શાફ રાખવું ઈત્યાદી.

હવે "આંમીગી" તે છેકે બાતેનનો મેલ તથા કાટ શાફ રાખવે એટલેજે બાતેનમા જે શદગુણો તથા દુરગુણોનોનુ જોડું ઘર કરીને રહે લુંછે તે વીશે પાક ઈઅજદાં દાદગરનાં પેહેલા હોકમ પ્રમાંણે વરતણુક કરવી જોઈએ એટલેજે દુરગુણોને દુર કરી શદગુણોની શંગતી પકડવી ઈમાંનનાં કાએદા મુજબ ચાલી રેઆજત કરવી દીલની ફીકર હબશે નફશની શાથે કરવી અને જાતે બરહકના મુબારક નુરનુ અંનશ જે આતમાંરૂપી ઈનશાનની જાતમો વાશો લઈ રહેછે તેહેની ઈજત તથા કદર કરવી અને તે બુજરગાંન બુજરગ શાહેબની કીમતી શેફાતો વીશે જાંણકાર થવું ઈત્યાદી ઈત્યાદી.

હવે રગુણોને દુર કરવાનાં હથીઆરો કે જેને પરથંમ "શરઈઅતનાં ફરમાંન" કેહેવે નાંમે ઓલખીએચ તે શરઈઅતી મેહેલમો અંમલ કરવાનો હક શરવ કોઈનોછે તેજ જારે અમલમો નહી લેવાએ તારે બતેનની શફાઈ રાખવાનો વખત કેમ કરીને આવી શકે શરઈઅતનાં મેહેલ

વાળા શાહેબો ઉપર કે જેવો હેવાંની ખશલતો શાફ કરવાની ફુકતી કરવી જોઈએ કે જેથી દુરગુણો દુર થાએ તેને ઠેકાણે તેવાએતો એ લોકોમા હેવુ મજબુત ઘર કીધુછે કે તેને તોડતાં મોહોટો વખત લાગે તોબી તે નાપાકો પોતાનુ વલગણ છોડી નીગંને શદગુણોની શોહોબત કરવા દેતા નથી હેવા જે શરકશ શરજોર અને શોખ શતુ લોકોને ફકત હાથની ટીચકારી અને જબાંનનાં શખુનથી શીકશત આપેછે તે કીરીઆ જોકે મજબુત ગણવા લાએકછે તોપણ તે અપવીલ દુરગુણોને કાંઈ અશર થતી હોએ એમ જણાતુ નથી કાંજે એ કીરીઆની શાથે શદગુણોની વરતણુક થવી જોઈએ તે તો બીલકુલ થઈ શકતી નથી તારે જારે કે આગલાવોની બદ ખશલતોનુ જોર જારી હોએ તારે પાછલાવોની અશોઈ ખશલતોનુ બલ કાંહાથી આગલ પડી શકે.

એ ઉપરથી શીધ થાએછે કે જરતોશતી શાહેબો પોતાનાં ધરમની ઊતમ નીતી જે પાકી શાફી રાખવા વીશે બતાવેછે તે કેટલે દરજે પશંદ તથા કબુલ રાખવા જોગછે તે ઉપર ધરમાભીમાંની દાનાવ વાંચનારાવોએ પોતાનાં દીલથી ધારી લેવું કે શદગુણી વરતણુક વીનાં દુરગુણી ખશલતો ઉપર કહેલી હલકી કીરીઆથી કેમ કરીને દુર થશે, કેમ કે જાહેરની પાકીથી તંન આશાંની અને બાતેની પાકીથી વશલે ઇઅજદાંની થઇ શકેછે તે વાત ખુલી રીતે ઉપલા ફકરાવોમાં શીધ થઇ ચુકીછે તેથી હવેતો વાંચનારાવોનાં બારીક વીચારપર એ વાત મુકુછુ કાંજે ઘણુ કરીને હાલ જમાંને શુધરેલા અને કાંઈક ઓહોદે પોંચેલા જાહેરી સફાઈ ઉપર ગરવ કરેછે પણ બાતેની શફાઈથી બેનશીબછે તથા બેખબરછે તેથી નાચાર બેર પનાહે બોદાવંદે બોદાએમાંન વ વાલાઇઅજદાંન શાહેબની એ બુજરગ નાંમાંનકીત અને તારીફ મેલવેલા શાહેબો ઉપર આવી ૬ પ્રકરણ બંધ કરૂછુ.

ઉપર આવી ગયેછે કે તંન જે છે તે રવાંનનુ ફરમાંબરદારછે તે વીશે વીશેશ બોલાશાની જરૂરછે તેની હકીકત નીચે મુજબઃ—

કે રવાંન જે છે તે ગોઆ ચેરાગની મીશાલેછે અને તંન જે છે તે ગોઆ ફાંનુશ હાંડી વાલશેટ વીગરે ચીજોની માફકછે જાંહાં શુધી એ ચીજમો ચેરાગની રોશની મેલાએ નહી તાંહાં શુધી ઉપલી ચીજોને કોઈ નંમતુ નથી જારે કે રોશનીની બતી રોશન કીધી કે ઝટ શરવ શાહેબો ઊઠી ઊભા થઇ નમતુ કરેછે એ વાત દેખીતી જાહેરછે.

એ ઉપરથી શીધ થાએછે કે તંન જેછે તે ફાંનુશની જગોએ અને
રોશઆન જે છે તે રોશનીની મીશાલછે તારે તંનની રખેવાલી કરવી અગત
નીછે કે રવાંનની ખુશનુદી કરવાની જરૂરછે તે વીશે દાંનાવ વાંચનારા શા
હેબોએ વીચારી લેવુ કાંજે કેટલાક અપટ જાહેલો એ બાબે કાંઇજ લક્ષ
આપતા નથી અને રવાંનની બુજરગી જાલવવી જોઇએ તે પડતી મેલી
તમાંમ કોશીશો તંનની રક્ષકારીમો ખરચ કરેછે એટલુજ નહી પણ વખ
તે હશવા જોગ દલીલ કરેછે કે તંન વીનાં રવાંનની ખુશનુદીનુ કાંમ થ
ઇ શકે નહી ખરૂછે બલકે બેશકછે કે એ દલીલ મઆકુલછે એમ કહી
એતો વાજબી કેહેવાએ મગર ગેરવાજબી એટલુજછે કે હેવી દલીલ લાવ
નારા શાહેબો તંનની રખેવાલી ઘટતી રીતે કરતા નથી બલકે તંન જે ચ
કરછે માંટે તેહને તેહેની ચાકરી બજાવવામો હરકત નહી આવે હેવી રીતે
તેહેની રખેવાલી કરવી જોઇએ તેની ઠેકાંણે આખો જનમારો રાત દીવ
સ તેહેની રખેવાલી શીવાએ બીજુ કાંઇ કરતા નથી તેથી રવાંનની કદર
બીલકુલ થઇ શકતી નથી જેથી તે જાર તથા બેજાર થાએછે તેની રેઆ
એત કરવા તરફ તદંન લક્ષ આપતા નથી અને જરા લગાર ઘટતા વી
ચાર પકડતા નથી કે તંન જે છે તે રવાંનની શવારીને વાશતે એક ઘો
ડાની મીશાલછે તેથી ઘોડાને જેમ દાંનોચારો આપવામો આવેચ તેમ તં
નને ફકત શાદો ખોરાક આપવો જોઇએ કે જેથી તે ફરબે થવા નહી પાં
મે કાંજે ફરબે ઘોડો લાગેરની માફક દોરી શકે નહી ને મંનજલ કાપવા
નુ ધારેલ કાંમ કરી શકે નહી તેમ શરીરને બી જો વધારે પોશીશુ તો તે
બી ફરબે ઘોડાની પઠંમ ધારેલા કાંમ લાએક રેહેશે નહી તે દેખીતી બ
બત ઉપર કોઇની તદંન નજર રેહેતી નથી.

તેની શાથે એક શાદો વીચાર આપણને શાફ દેખાડી શકેછે કે ત
ન કરતાં રવાંનની બુજરગી જીઆદેછે કાંજે તંન ખાકી અને રવાંન નુ
રાંનીછે વલી રવાંન તંનનો પાદશાહછે ને તંન એક શેહરની માફકછે તે
થી એટલુજ જરૂરનુછે કે શેહેર વેરાંન નહી થાએ હેવા બંદોબશત રાખ
વા જોઇએ તેહેને ઠેકાંણે તંનનેજ પાદશાહ તરીકે ખાતરદારી કરી બુજ
રગી આપીએ તો તે કાંઇ અકલ પશંદ કોઇથી કેહેવાશે નહી વાશતે અ
ગત એટલી છેકે પ્રથમ તંન પાક કરીને પછે રવાંનનાં હક બજાવવામા

આવેતો તે શમાંન બીજુ કાંઇ ઊતમ નથી તે દાંનાવોને નજદીક છુપુ રેહેશે એમ ધારતો નથી કાંજે કોઇએક વીદવાંનનો વચંનછે કે.

બેત—આરાએશતંન કારેજનાંનસ્ત,
આરાએશે રૂહ કારેમરદાંનસ્ત.

માંઇની—શરીરની આરાશતગી કરવી તે ઓરતોનુ અને હજરત રૂહની આરાશતગી કરવી તે મરદોનુ કાંમછે.

જો કબી ઉપર મુજબ તંનનીજ આરાશતગી જારી રહીતો બેશક છેકે જરતોશતીઓ અવતારની નાબુદી વીશે દાવો કરેછે તેની શાબેતી થઇ શકશે નહી તેહેની શાથે મુકનીની આશા છોડેઆ વીનાં છુટકો થઇ શકશે નહી કારણ કે એ બંધે આંમન શામંન શંબંધી મોતેબર ફાએદાવોફ શીરફ રવાંનની ફરમાંબરદારીમો એટલેજે પેહેલી શીડી જે શરઇઆત ની તેમાં પાશ થઇ ચડતી શીડીઓમો જે રેઆજત શાથે ઇઆજદાંપરશતી કરવામો શમાશ કીધેલો આપણને ખાતર જમે કરી આપેછે તેમો જો અખાડા કરીશુતો બેશક આકેબત બેર નથી તેની શાથે ઉપલો દાવો રદ જશે ને તે ઉપરાંત ઉપલી આશા ભ્રષ્ટ થશે એમ ખુલુ નજર આવેછે તે ઉપર ધરમગીનાંની શાહેબોએ કાંઇ વખત શર ધ્યાંન આપવુ જરૂરછે કે જેથી પારશીઓ ઉપર તોહોમત લાવનારાવોને પણ પોતાનાં વીચાર ફેરવવાની જરૂર પડશે ને તેમ થવાથી પારશી લોકોની અશલ કીરતીનો વધારો ઘણો ખુબી ભરેલો થઇ શકશે પછેતો જેવી જેની ઇછા.

ઉપર કહેલા બંધે લાભ ફકત એક કાંમથી મલી શકે હેવાછે તે એ છે કે હરેક ઇનશાંને પોતાનાં નફશની તાબેદારી નહી કરવી જોઇએ બલકે "નફશકુશી" કરવી જોઇએ એટલેજે મંન ને મારવુ જોઇએ તે કામતો જરતોશતીઓ બીલકુલ કરતા નથી બલકે "નફશ કુશી"ની ઠેકાણે "રવાં કુશી" કરતા હોએ હેવુ ખુલી રીતે શાબેત થઇ શકેછે.

આ જગોએ મંનશીતરે મારવુ હેવો શવાલ ઊતપણ થાએછે તેહનાં જવાબમાં ખબર આપવાની જરૂર એછે કે મંન જે ચીજની ઇછા કરે તે ચીજો તેહેને હરગીજ થઇને નહી આપે બલકે મંન જે ચીજોની ખાહેશ કરે તેથી ઊલટી ચીજો તેહેને આપે અને તે જે ધારે તેથી હરેક કાંમ ઊલટી રીતે કરવામો આવેતો તેનુ જોર કંમ થાએ ને તેથી તે

તાખે થાએ અને મંન જારે કે તાખે થઊ તારે જાંણવુ કે મંન સુવુ એટલે નફશ કુશી થઇ.

મંન મારવુ એ રેઆજતનો એક પરથમ પાએોછે ને તે ઘણોજ ઉપીઓગી ને જબરદશતછે કે જેની બરકતથી મુખતદીને આગલ ઘણીજ મદદ મલેછે. ઘણીએક મુશકેલી ભરેલાં કાંમ ઘણીજ આશાંનીથી કરી શકેછે વાશતે એ બાખે જરતોશતી શાહેબો કાંઇબી ધ્યાંન રકતે રકતે આપાતા જશેતો તેનુ નેક ફુલ ખાલી જવાનુ નથી તે શીચ કરીને માંનવુ જ રૂરછે પછે તો લાચાર.

મોશરો—બરશુલાં બલાગ બાશદો બશ.

માંફની—કાશદાનુ કાંમ શંધેથી પોહોચાડએો કે બશ થઊ.

હવે દરએક અનશુરો કેટલીક મુદત ગુજરવા બાદ ધીમે ધીમે પોતાની અશલ શુરત છોડીને ઓરવરોની શુરત પકડેછે ને ઓરવરો હેવાંન તથા ઇનશાંનને તેમનો ખોરાક પુરો પાડેછે તેમજ હેવાંનો પોતાનો દુદનો ખોરાક ઇનશાંનને આપેછે તેથી આગલ વીશતાર થઇ ચુકેછે તે પરમાંણે મનુશ જે ખોરાક લીએછે તેનો ઊપીઓગ તેનાં બાતેની હવશો કરેછે તે મધે "મુખઇ અજે"ની શકતી કશીફ તથા લતીફ ગીજાને જુદી પાડવાની કે તે મુજબ તે જુદી પાડેછે તે કશીફમાંથી જે જે ચીજોનાં ઊતપતી થાએછે તેહેને ચીરક અથવા મેલ કરીને કેહેછે શબબ બદનના બારીક શુરાખોને રશતે જે અરક નાકલેછે તે પશીનો અથવા એક જાતને પરનાલી મેલછે અને એજ મુજબ નાંખ કાંન તથા મોહોડાંમાંથી જે પતલી કે જાડી વશતુઓ નીકલેછે તે શરવે દરએકની હદ મુજબ મેલને દરજે ગણાએછે અને તે શરવેની ઊતપતી પેટમાં જે કશાફત જુદી પડેછે તેની છે. એ બોખારથી દમાગમો મવાદનો જમાવ થાયછે તે મોહો તથા નાંખને મારગે નીકલેછે તેમાં જે મોહોને રશતે નીકલેછે તેહેને કફ તથા નાંખને રશતે નીકલેચ તેહેને બલગંમ કરી કેહેછે. એજ પ્રમાણે નખ તથા બાલ અને ડુટી તથા કાંનમાથી નીકલેછે તે પણ શરવે પોત પોતાની જુદી જુદી હદ પ્રમાણે મેલનોજ દરજો રાખેછે અને એ મુજબ થતાં શુધીમા ખાકીનો જે કચરો રેહેછે તે કચરો ગીજા લીધા બાદ લંણ દીવશે બાહેર નીકલવાને લાએક થાએછે તેહેનુ નાંમ ગાએતછે પણ જે

પાંણી કે શરમ ઇનદરીને મારગે નીકળેછે તે પેશાબછે કે જે દર રોજ પી ધા પછી ત્રણ કલાકમા પેટમા જોશ આપેઆ બાદ બાહેર નીકલેછે હે માંની કોઇ ચીજ બદનમા રહી જાએછે તો તેથી શુજો તથા ફુલી ફુનગી નાં દરદો પેદા થાએછે.

હવે જે લતીફછે તેહનો વીભાગ દરએક શાંધામા તેવોની ગીજા મા ફક તેવોને પોહોચેછ—તારબાદ

કુવતે મુશવરે એટલે જેનુ કાંમ એ લતીફ ગેજાને એ શાંધાવોના જાતી રંગ જેવા રંગની કરવાનુછે તે કરેછે અને વલી એજ મુજબ શી કલ ઊભી કરવાને વખતે બીજી મરતબે ફઇથી ઉપર પરમાંણે અમલ ક રેછે તારે બીજી વખત લતીફમાંથી જે લતીફ રેહેછે તેહને કુવતે મુતવ લદ એટલે શરીરનાં રંગ જેવા રંગ કરનારોછે તે શુલબમાં એટલેજે પા ઠનાં મોહોરાવોમાં મુકેછે અથવા બેંચેછે તાંહાં તેહેની મની થાએછે અને તે મુકરર વખતે તાંહાંથી જુદી પડીને ઓરતની રેહેમ એટલે બચુ રેહેવા નો જગોમા શ્રીર થાએછે તાંહાં જારે ઓરતની મની શાથે મલેછે તારે તે બંધે મના એકઠી થવાનાં શંજોગથી તેનો નુતફો થાએછે તારબાદ તે નુ તફો પોતાનુ અશલ રૂપ છોડીને બંધાએલા લોહીનાં કટકા જેવો થાએછે તેહને "અલકે" કરીને કેહેછે તે અલકે જારે કેટલીક મુદત શુધી પોતાન હાલતમા રેહેછે તારે તે અલકેની શેકલ બદલાઇને ગોશ્તનો લોચો થાએ છે તે લોચામા કેટલીક મુદતે લોહી હાડકાં ગોશ્ત અને ચાંમડીની ઊત પંતી થાએછે અને ચોથે મહીને રૂહે હેવાંનીનો પ્રવેશ થાએછે અને નાફ ને રશતે તેહેને લોહીનો ખોરાક પોહોચેછે કે જે લોહીને પારશીઓ દસ્તાંન ને નાંમે બોલાએછે અને જારથી ઓરત મરદની મની એકઠી થઇને તે નુ શરૂપ વખત લાગતાં અનુક્રમથી ઉપર લખયા મુજબ બદલાવુ જા એછે તે શીતારાઓની તાશીરથીછે તેહેની વીગત નીચે મુજબ.

૧. પેહેલે મહીને શનીશચર શીતારો તેહેની તરતીબ કરેછે.

૨ બીજે મહીને ભરેશપતી યાને અહુરમજદ તેહેની રૂખશકારી કરેછે

૩ તીજે મહીને મંગલ ઇઆને બેહરાંમ નીગાહ રાખેછે.

૪ ચોથે મહીને આફતાબ ઇઆને ખુરશેદ ઇજદ રખેવાલી કરે છે કે જેની રખેવાલીમા રૂહનો પ્રવેશ થાએછે ને એટલાજ શારૂ હ

જરત જરતોશત અલેશલાંમ ખુરશેદ ઇજદની વખાંણ દીવશમો લંઝ વખત કરવા શારૂ દરએક બંદેબોદાને શર ફરજ આપીછે તે કેહેવી બેમુ લછે તે વીશે દાંનાવ શાહેબો બેશકછે કાએલ હશે.

૫. પાંચમે મહીને શુકર ફટલે નાહીદની કારકીરદીથી શંભાલ થાયછે.

૬. છઠે મહીને બુધ ઇઆને તીર ઇજદની પાશદારીથી તેહેનુ પોશંણ થાએછે.

૭. શાતમે મહીને શોમ ઇઆને માહઅંઘેની પાશબાંની થાએછે.

શાતમે મહીને જે બાલકનો જનમ થાએછે તે ઘણુ કરીને જીવેછે તથા મોહોટુ થઇ શકેછે અને જો કબી શાતમે મહીને પેદા નથી થતુ તો પછી.

૮. આઠમે મહીને ફરીથી શનીશચર તરફથી તરતીબ પાંમેછે અને જો કબી આઠમે મહીને જનમેછે તે બાલક જીવતુ નથી શાથી કે શનીશચરનો ખવાશ શરદ ખોશકછે ઇઆને શુકવી નાંખનારી શરદીનાં જેવોછે અને તે મોતની ખાશીઅત તથા તબીઅત વાલોછે તેહેની શાથે નેહેશ અકતરછે એટલે મોહોટો નેહેશ છે. અને અગર

૯. નવમે મહીને જનમ પાંમેતો તે જીવેછે શાથી કે અહોરમજદ એટલે બરહેશપતીનો ખવાશ ગરમે તરછે, અને તેની તબીઅત હઆતી રાખવા વધારવાનીછે તેથી તેની રક્ષકારીમો જે જનમ થાએછે તે જીવી શકેછે.

આ જગોએ હઝરત રશુલે ઇઅજદાંન શત જરતોશત અલેશલાંમની બેમીશલ અને બેઇલત દાંનાઇની તારીફ તો હદથી જીઆદે કરવાની અગતછે પણ દાંનેશમંદ શાહેબો જેવા હરવીરપ આગાહનાં મોબારક તોફે લથા આગાહ દીલનાંછે તેવોને શારીપઠે રોશંન છે કે મુજ નાકેશનુ એટલુ કવત, એટલી તાકત અને એટલો હોંશીલો કાંહાંછે કે તે મુજબ કરી શકે પરંતુ બાલેબાલ તેહનાં મોબારક અને બરકતી નાંમપર તન બદન શાથે અને દીલોજાંન શાથે કુરબાંન કુરબાંન થઇને એ બુજરગ રેહેબરની ગુણગારી રેહેનુમાઇનો જરા ઇશારો માત્રે વાંચનારા બુધીબલ ગરહશયોની આગલ મેલુછુ તે વીશે આશાછે કે એ ઇશારો તે શાહેબો અલબતે બેમુલો શમજશે પછે તો જે કાંઇ ખાશતે ખોદા.

જુવો શાહેબો ઉપલા ફકરાથી આપણુને ખબર મલીછે કે ચોથે મ
હીને હજરત ખલીફ એ ખોદા નઇઆરે આજમ એટલે ખુરશીદ ઇજિદ
ની રખેવાલીમો હરેક બાલકને તેહની માતાનાં ઓદાંનમાં જીવની પ્રાપ્તી
થાએછે તેથી તેહેની વખાંણ દરેરોજ લંણ વખત કરવાનો તથા અહુર
મજદ ખોદાએ જેવી રખેવાલી નવમે મહીને દો બારે થાએછે તેની હઆ
ત બક્ષ ખાશીઅતંની બરકતથી નવમાં માશનુ બાલક આયુશવાંન થઇ શ
કેછે તેથી તેહની સ્તુતી દરરોજ વખતે વખત કરવાની આગના કીધીછે
તે કેહેવી ગુણગારી નીતી તથા ફાયદાયકછે તેહેની કદર વાંચનારા નેક લો
કો આશાંનીથી કરી શકશે હેવી ખાતરીને કારણે મુખતેશર કરી આગ
લ મતલબ ઉપર જાઊંછું.

કે બાલકોની પેદાએશ તથા રખેવાલી વીશે ઉપલા ફકરાવોએ આપ
ણી ઊશતાદી અછી રીતે બજાવીછે કે જેની ફેહેમાએશથી ખુલુ માલુમ
થઊછે કે આદમજાદનાં બદંનની અશલ ખાકથીછે કેમકે જે ખાકમાંથી
ઓરવર, ઓરવરનાં ખોરાકથી હેવાંન અને હેવાંન તથા ઓરવર એ બંન્યો
એ આપેલા ખોરાકથી ઇનશાંન થઊ હેવી રીતે કે એ ખોરાકથી નુતફો
થઓ, નુતફો અલકે અને અલકે મુજગે ગોસ્ત ઇઆને ગોસ્તનો લોચો
થઓ તારબાદ ગોશત હાડકાં વગેરે શરવે પેદા થઊ અને જીવ આતમા
એ તેમાં વાશો કીધો તારબાદ અહુરમજદ ખોદાએ જેવા શરવો પરી
એટલેજે એ બુજરગ શાહેબને વાશતે નુજુમ તથા રમલની કેતાબોથી એ
બાશો મલેછે કે એ શાહેબ તમાંમ ફરેશતા અને શરવે શેતારાવોનો ગુરૂ
ઇઆને શરદારછે જેથી હેને કાજી ઊકજાત એટલેજે ગવરનર જનરલનો
ઓહોદાછે તે ખોરશેદ ઇજદ શાહેબ એવોનો ખલીફો એટલે ચાફ શેકરી
ટેરીછે અને એ શાહેબની બુજરગી શરવ કરતાં વધારે એટલા શારૂ છે કે
ફ શાહેબ શાઅદ અકબરની રખેવાલીમો જનંમ પાંમી આયુશવાંન થઓ.

ઉપલી બાબતોને શમજનારા તથા શમજવાની આતુરતા વાલા તાલે
બ લોકો ઉપર છુપુ નથી કે હજારો ઝાડ તથા ફલથી હેવાંનોની ગીજા થા
એછે અને હજારો હેવાંન તથા ઓરવરો તરફથી મલતા ખોરાકને કારણે
ઇનશાંનની ધોડી મટી પેદા થાએછે અને ઇનશાંનનાં તમાંમ શાંધાવોમા
ઉ મતીનો એક કતરો ઊતપન થાએછે અને મતીનાં હજારો કતરાથી એ

ક નુતફો થાએછે અને હજારો નુતફાઓમાંથી એક ઓરતની રેહેમ એ
ટલે બચ્ચુ રેહેવાની જગોછે તેમાં જાએછે અને હજારો નુતફા બચેદાંનમાં
જમે થાએછે તેમાથી એક બાલક પેદા થાએછે અને હજારો પેદા થાએ
છે તેમાંથી એક જીવેછે અને હજારો તેવા જીંદગી ભોગવેછે તેમાંથી કો
ઇ એક દીનદાર નીકલેછે તેવા ઘણાંએક દીન દારોમાં કોઇ એકજ ઇ
માંનદાર હોએછે તે શરવે ઇમાંનીઓમાંથી કોઇ એકજ હકતાલાની રાહા
જે શરઇઅતથી ચડતી શીડીઓછે તે રશતાનો તલબગાર નીકલેછે અને
તેવા ઘણાંએક તલબગારોમાંથી કોઇ એકજ શાલેક એટલેજે હક કાંની
મારગે ચાલનારો નીકલી આવેછે અને હેવા ઘણાંએક શાલેકોમાથી કોઇ
એકજ વાશેલ એટલેજે તે જાતે પાકનાં નુરમાં મલનારો થઇ શકેછે એટ
લે જે મુકતી પાંમેછે—તેવા શખશનુ પેદા થવુ તે પેદા થવાનુ હાંશલ ત
થા પરીજંનછે અને બાકીની તમાંમ મોજુદાત એટલેજે કુલે જમીન આ
શમાંનોની દખીતી પેદાએશ અને શીફતો ઉપર કહેલા મુકતીવાંન બુજરગ
શાહેબનાં તુફેલથી છે એમ શમજવાને કાંઇજ બાધક નથી જેમકે કહુંછે.

બેત—શાલહા બાઅદકેતા ઇઅકશંગે અશલી જે આફતાબ,

લાલ ગરદદ દર બદક્ષાં યા અકીક અંદર યમંન.

માંઇની—વરશો જોઇએચકે એક અશલી પથર આફતાબનાં નુર
ની બરકતથી બદક્ષાંન શેહેરની ખાંણમાં લાલ થાએ છ
આ યમંન શેહેરની ખાંણમો અકીક પેદા થઇ શકેછે.

ઉપલા ફકરાનાં છેલા ભાગમાં કહેલા શખશને બલેહારછે એમ શર
વે વાંચનારા શાહેબોનાં દીલથી પોકાર ઉઠયા વીનાં નહી રેહેશે એમ ખા
તરી થાએછે—હવે બુજરગ આતમાંને પરમાતમાંનો જે દરજો મલેઓ તે
કહી કીરીઆથી મલેઓ તે વીશે અગત કરીને વીચારવાનુછે તે વીશે
જો નીરપક્ષ નીરદોશ અને શનશારી નીરલોભથી જોવામો આવશેતો જાહે
ર રીતે ખાતરી થવા જેવુછે કે એ શાહેબે પરથમ દીનદારી એટલે શર
ઇઅતનાં અમલમો બજાવેઆ બાદ ચડતી શીડીઓનો શોક કીધો હતો
કે જેની બરકત તથા અશરોથી અમલો ઘણાં મજબુત અને શાબુત કદ
મ થઇને બજાવવાને વખત તથા તાકત મલીને વલી છેલુ તેનુ બેમુલ હાં
શલ પણ મલેલ તેનો મુલ પામો તરકે હેવા નાતનો હતો.

જારે કે હેવા શખશોને હેવી રીતે હાંશીલ મલેછે તારે કુલે ધરમનાં શરદાઅંત વાલા શાહેબો હેવા નેક અને ઊતમ શાહેબોને તથા તેમનાં અમલોની શાંમણે ઊતરવાને શું કરવા જરૂર શમજેછે તે કાંઈ જણાતુ શમજાતુ નથી મગર એટલુજ નજર આવેછે કે એ અગનાંન આંમ ટોલાછે તેથી જે હાલત અને અદેખીથી ખાશ લોકોની બુજરગી જોઈ શકતા નથી તેથી તેવોની જડ મુલ કાહાડવાનાં પાપીસ્ટ ઊદીઓગ લઈ બેશેછે હેવા દાખલા પુરવેથી થતા આવેલા આપણુને મલેલાછે તેથી તે વીશે ફકફ કરવુ એમાંજ હેવા લોકોનો લાભછે.

આ જગોએ જરતોશતી શરદાઅત તથા શરદાઅતવાલા શાહેબો વીશે ખુબ ધ્યાંન આપવાનુ રહી જાએ તો તેમાં અગતની બાબતમો શકાઈ થવાની રહી જાએ તારે તેમાં શુકલ અને શુહાંશન વાશતે જારે એ બાબે જરૂર થશે તારે તો એ નાંમાંનકીત અને પેઆરા ભાઈઓ તરફથી એ વીશે શબક લેવો જોઈએ તારે તે શાહેબો તો માજી દશતુર શાહેબો મરહુમ ફરદુનજી દોરાબજી જેવાઓનાં કૃતમાં જે ઘણુ કરીને ગોશતનાહરાંમ ખોરાકની શાબેતીમાં જોર આવી ગયાછે તેનાં શબક જગે જગે જાહેર થઈ ગએલા નજર આવયા કે જેથી આંમ ટોલો બાબારો હમાંથી જ પોતાની બેહેતરી શમજતો હોએ ઈઆ શમજી લીધુ હોએ એમ જાહેર જણાઈ ગઊ તારે નચાર શુ કરવુ કે જેથી ઉપલા મરતબાનુ તથા મરતબા વાલાવોનુ માંન વધે ને તેથી જરતોશતીઓમો એ બેમુલ લાભકારીનો વધારો તથા ફેલાવો થાએ તારે તુરતના તુરત એ અગનાંન ટોલાને ઉપલા શબકથી અશર નહી થાએ અને લાભકારી અશરો તેમનાં શીનાંવોમાં નકશ પકડે શબબ જરા વીશતાર આપવાની જરૂર થઈ તે નીચે પરમાણે.

૧. પરથમ મરહુમ મગફુર નેક નાંમદાર દીનદાર વાડીઆજી શાહેબ શેઠ નવરોજીએ મરહુમ દશતુર શાહેબ જમશેદજી એદલજી ઉપર શને ૧૮૪૫નાં જુલાઈ માશની ૨૮ મી તારીખે કેટલાએક શવાલો ગોશપંદાની જુબહીઆત વીગેરે કેટલીએક બાબતોનાં કીધેલા તેહેનો જવાબ તે શાહેબે જે વાલેઆ હતા કે જેની નકલ ફીદવી પાશે મોજુદછે તે તથા શુરત રૂશતમપુરાવાલા દશતુર શાહેબ બુલાધારૂએ એક ચોપાંનીઉ રાહે પારશા

નાં જનમકાલમાં એ ખોરાક તથા જુબહીઅતની મનાઈનાં બાબમાં છપાવી જાહેર પાડીછે તેમાં એ બંધે શાહેબોએ જે જે અવસતાનાં દાખલા આપેઆછે તે તથા મરહુમ ફરદુનજી મજકુરે એ બાબતમાં ઊતેજનનાં બાબમાં અવશતાનાં દાખલા આપેઆછે તે એક એકના શાથે મુકાબલ કરી ખાતરી કરવાની ભલાંમણ કરૂંછુ કે એ બાબત રદ કરનારા તથા શાબેતી આપનારા શરવે શાહેબોનુ જોર ફકત અવસતા ઉપરજછે તારે હવે એ અવશતા જુદા જુદા અરથનાં હોએ ને તે હજરત પેગમબર અલેશલાંમ તરફથીજ હોએ એમ એક બાલકની પણ ખાતરી થાએ નહી તે છતાં એકતરફી બનાવટ તરફ ધયાંન આપનારા શાહેબોએ પોતાની બેહેતરી કહી રીતે થશે તે રીત પકડવી જરૂરછે પછે તો જેમ જેની ઈછા.

એ હરાંમ ખોરાક તથા ગોશપંદોની જુબહીઅતની મનાઈનાં બાબમાં કાંઈ સેવટ આવે હેવી રીતે કાંઈક ખુલો વીસતાર લંબાંણથી આપવાને આએ લખનાર કલંદર ફકીરનો વીચાર હતો મગર હાલ તે વીશે શમેકાલ જોઆ નહી તેથી તે બાબે પાછો હટી માંડી વાલેલુ જાહેરછે તે છતાં લાચારે ઉપલી બીનાં શેહેજ લેવાની જરૂર પડીછે વે વાશે એ ફકીરની મોહોટી દીલગીરીછે.

આ જગોએ જરૂર કરીને શુચનાં કરવાની એટલીજ છે કે જે અવશતા પેગમબર અલેશલાંમ તરફનાં માંનીએ તેમાં બે રીતનાં અરથો નહી હોવા જોઈએ હેવુ વીચારવાને અગતની ફરજછે તારે તેનાં તરજુમાંન શાહેબોમો કોઈની તરફ ખાંમીનો ખેતાબ બેશવા જોગ કેહેવુ અગત પરતુ જારેકે એજ તરજુમાંન શાહેબોએ એકથી વધારે બલકે ઘણી જગાએ ગોશપંદોની પ્રતીપાલી વીશે અવશતા કલાંમને આધારે બખાંણ ફાયલ આપણી શાંમણે જીવતાં હઆત બેઠુલાંછે તેથી જુબહીઅત તથા ખોરાકની મનાઈ આપનારા શાહેબો રાશતી ઉપર છે એમ શમપુરણ ખાતરી થએછે તે બાબે દઆલુ વાંચનારા ખરા જરતોશતીઓ બેશકછે કે પોતાને શક દુર કરીને શક ઉપજાવનારા શાહેબો વીશે ઘટતી રીતે ધારી વાલવાની તથા બીજા અપટોને ઊતેજન આપવાની પોતાની ફરજ શમજશે પછે તો નાચાર જેવી જેની મરજી.

વાંચનારા ઇઆજદાંની ભેદ જાણવાનાં શોકીન શાહેબો ઉપર લખેલા એહેવાલથી મુબદા એટલે આફરીનેશ ને ઇઆને પેદાએશગી હકીકતથી કાંઇક વાકફ થયા હવે મઆદ એટલે પાછુ ફરવાની હકીકત જે જરૂર કરીને જાંણવી જોઇએ તેનુ મુખતેશર બયાંન નીચે મુજબ જાહેર કરૂછું.

બેત—બીદાંરેહે કાંમદસ્તી બાજગરદી,
વલે બાએદ કે નેકો શાજગરદી.

માંઅની—જે રશતે તું આવેઓછે તાંહાં એટલેજે જાંહાંથી આવ્યો છે તાંહા પાછુ જવુંછે વાશતે બટારત છે કે નેકોકાર એટલેજે તુને પુન્યવાંન થવુ જોઇએ.

હવે શમજવુ જોઇએ કે જારે કોઇ શખશ પોતાનાં અશલ મુકાંમ પર પાછુ જવાનો વીચાર તથા તેની મંનજલો કાપવા વીશે ઊદીઓગ કરે તારે તેહેને લાજમછે કે પરથમ પોતાનાં બુઢાપાગી મંનજલથી ગણતી કરવા માંડે હેવી રીતે કે તે પેહેલાં અધેર હતો અધેર પેહેલાં જવાંન હતો. જવાંન પેહેલાં બાલક હતો અને તે પેહેલાં માએનાં રેહેમ એટલે ઓદાંનમાં હતો અને એજ મુજબ ઊતરીને છેક ખાકનાં મરતબા શુધી વીચારે અને એ વીચાર કરનાર જે શાલેક તે જારેકે એ મુકાંમપર પોહોચ્યો ઇઆને ખાકનાં મુકાંમપર આવ્યો તારે જાંણવુ કે જીશંમનાં તમાંમ અશબાબ તથા મુકામ જોઇ લીધા અથવા જોઇને છોડી દીધા કે જેથી જે પરદો પડેલો હતો તે દુર થએો અથવા મટી ગએો.

શારાંશકે એ પરદો કેહારે ઊઘડશે કે જારે ઉપર પ્રમાંણે ખાકને દરજે આવીને વીચાર લીએ કે અશલ જડ માહારી ખાકછે વાશતે મને ખાકનાં જેવો બરદાશ કરનાર થવુ જોઇએ ને જાંહાંશુધી ખાકની માફક પોતાને નહી ગણે નહી શમજે તથા તે મુજબ નહી ચાલે તાંહાંશુધી પરદો હરગીજ થઇને ઊઘડવાનો નથી એટલાજ શારૂ બુજરગોએ પોતાનો ખાશ મારગ ધુલ જેવો બલકે ધુલની રજ જેવો થઇ જવા અથવા થઇ રેહવાનો પશંદ કીધોછે ને મુજબ હરેક મારગીનો જરૂરત ભરેલો ધરંમછે. અને જારે કે હેવી ખશલત આવે તારેજ તે ખોદાપરશ્ત અથવા ઇઆજદાંપરસ્ત થઇ તથા કેહેવાઇ શકે તારે હવે જરતોશતી ધરમી શાહેબો જે ઇઆજદાંપરશતીનો દાવો તથા હક બતાવેછે તે શાહેબોને પોતાની વરતણુક વીશે બીજા લોકો વીચારે તે પેહેલાં પોતે વીચારવું જોઇએ.

કેટલાએક ઇઅઅજદાંપરશતી પશંદ કરનારા શોકીન શાહેબોની ખાતરી છે કે ઉપર કહેલા ટોલાનાં આગેવાંન શાહેબો આએ વરકોનુ અપમાંન ન કરવા તથા હેને કચરાની ટોપલીનુ માંન આપવા ચુકશે નહી જો કે એ વાત આએ લખનારને પુરતી ખાતરી આપી શકતી નથી અને કબી ખાતરી લાએકબી થઇ પડે ને તે તેવુ શરૂપ જાહેરમો આવે તોપણ એ ભાઇબંધુવોને મતલબી ચાતુર ભાઇઓ અને મંતકી ગીનાંગી શાહેબોના પંજામોથી ખલાશી પાંમેલા જોવાને આએ અશકતીવાંન ફકીર એટલો ખંતીછે કે જેમ બને તેમ માંન અપમાંનની ગરજ બાજુપર મેલી પોતની કોશીશ જારી રાખે માટે વીનતી એજછે કે ગમે તે રીતે આએ નદાંનનાં નાકશ વરકોનુ અંનાહીત કરજો પણ તેનો શાર ફકત ખેંચી લઇ પોતાનાં આબા અજદાદનો વારશીક હક જે ગુમાવી બેઠા છીએ કે જેથી તેનાં મોબારક નાંમ ઉપર નાખુદીની ઝાંક લાગીછે તેને પાછુ તાજુ કરવાની કોશીશ કરશોતો બંધા જહાંનનાં ફાએદાથી ફાગેદેમંદ થશો એટલુજ નહી પણ હાલની વરતણુકથી શરવ ગીનાગીઓમાં જે વજણ હલકુ થઇ પડેલુછે તેમાંથી બંચાવ થશે.

એ બંધે બાબતોનાં દાગ જે આપણા ટોલાને ચોટેઆછે તે બેશક કે નહી છૂટી શકે હેવાછે તેની શાથે એ બંધે બાબતો શખત અંમરાજોનાં જેવીછે કે જે અમરાજો કુરશીદર કુરશી ઊતરેછે—તેથીજ માત્રે ઇમાંનદારી તથા વફાદારી દાંમનગીર થઇ પડીછે શબબ ભાઇબંધી તથા બેદમતગુજારી તથા નેક ખાહીનો હક બજાવી આપણા ટોલાની બેહેતરી ચાહીછે તેથી ઊમેદ કવીછે કે જમાંનાંની લીજતોનાં હાથપર જબરી થએલા શાહેબો કબી એ વરકો તથા એ વરકોનાં લખનારનુ અપમાંન કરશે તો તેથી એ આજેજ કમતરને તે વીશે કાંઇજ ગમ થવાનો નથી બલકે ચાહાવુ ઇઅનદાંનુછે તો તેહેની ગમગીની શેવટે તેવોનેજ દરહેશર આપનારી થશે માટે પેઆરા શાહેબો જરા હોંશ પકડો અને એકદંમ બેપરવાઇનો કરો ને તે બેપરવાઇનો મારગ બોલી આપનારાવોને બરોશે ઊધાર ખાવાનુ છોડી નગદની કદર કરો એટલજે રેઆજત જેવા મહા પુરશની દાંમંનમો ચુંગાલ મારો નેં પછે જુવો કે એ નગદીથી તમારી દોલત તમારા મંન કાંમનાં પ્રમાંણે તમે ફલદરૂપ થઆ કે નહી.

૮

બેશક કે એ માહાપુરશ મોહોટે દરજે પોહોચાડનારો મુરબીછે કે જેથી પાપરૂપી કડવાં ફુલને કેકાંણે મીઠાં શવાદદાર ફુલો બેહેસ્ત અને જાવેદાંન બેહેશ્તનાં બાગમાંથી લાવી તમારૂ દીલ તાજે તર કરનારોછે વાશ્તે જારે કે ડાહાપણ અને શીઆંન પણનો તથા ઇઅજદાંપરશતી વ ખોદા દોશતીનો દાવો તથા હક રાખોછો તારે તો એ નાંમ બરદાર માહા પુરશની દોશતી તથા ખીદમતમો રહી શરવ મેલ કચરો દુર ખીશાડી નાંખો શાથી કે એ મેલ રૂપી બીદઅતો દુર નહી થશે તાંહાં શુધી એ માહાપુરશ મુરબીપણુ કરનાર નથી તે શરવે વાતોપર તોલ વીચાર કરો ને બુજરગો જેમ કરતાં આવ્યાચ તેમ કરીએચ અને કરીશુ અને જેમ ખાતા આવ્યાચ તેમ ખાઇએચ ને ખાઇશું હેવો બોલ જે હશી કરેછે તથા બીજાવોને હશવાનો વખત આપેચ તેથી મોકલા થવા શારૂ તથા તે નાંમોશીનુ વર્જંણ કરવા શારૂ હાથમો તરાજુ પકડો કે તેમાં બેહેતરી શીવાએ બીજુ કાંઇ નજર આવનાર નથી તે વાશતે, મીશરે આકેલાંરા ઇશારે કાફીશ્ત,

માંઇની—બુધીવાંન લોકોને ઇશારો બશછે.

ઉપલા બંવે વાકીઅની શચાઇનો પુરાવો જોઇએ તે તો કોઇ કરી શકતુ નથી અને તેહેકીકે થઇ શકે હેવુ પણ નથી શાથી કે હાલનાં તથા વચગાલેનાં બુજરગોને કદીમ બુજરગો શાથે એ બંવે વાકીઅ વીશે માત્રે શરખાવી જોતાં આ વાકીઅની શાબેતીમો જોઇતો પુરાવો મલતો નથી બલકે આશમાંન તથા જમીનનો તફાવત પેછે તે વીશે ખુલ્લુ બઆંન કરવાની અગત નથી શાથી કે શરવે શાહેબોને દરીઆફ્ત તથા તપાશ કરવાની ફરજ છે કેમકે જે લોકકે પોતાની એબ ઢાંકવાની જુગતી કરે તે કાંઇ દાનાવોને નજદીક નીભી શકે હેવી નથી બેર એ જુગતી વીશે લાંબુ કરવુ તે ફકત મગજપાશી કરવા જેવુછે.

તેની શાથે નીચે લખેલી વાત એક નાદર રમુજ આપેછે કે જારે આગલા બુજરગોની રીત રવેશથી ઊલટુ કરવુ હોએછે તારે તેમનાં ઉપદેશ મેલવાને ચુકતા નથી ને જે બાબતો પોતાને ફાવતી તથા ભાવતી જુવેછે તો તે વીશે બુજરગોને બુજરગી આપેછે વાહવા વાહવા આ હુશીઆરી તે કેમ કરીને નહી વખાંણીએ શાથી હીંદુ મુશલમીન કોમમો ઉપલી વરતણુક તદંન નથી બલકે એ કોમવાલા જાંહાં પોતાનાં બુજરગોનું નાંમ આવ્યુ તો મરી મીટેછે એટલુંજ નહી પણ તેવોએ બાંધી આ

પેલા કાએદાવોને જીવતાં શુધી વલગી રેહેછે બલકે કાચા શુતરથી બંધાઈ તેમનાં દરએક ફરમાંનો દીલોજાંનથી બજાવવામો નેક બખતી શમજેછે જેથી ધનશાફની રૂવે આએ કમતર તરફથી મોહોટુ માંન તેવોને ઘટેછે તે આપવાને ઘટારત શમજેછે જોકે એ કોમવાલાવોમાં કદાપી કોઈ શખશ તેમનાંથી ગેર ચાલવાલો તેવોને માલુમ પડેછે તો તેહેનો ધીકાર વીરશાકાર કરીને તેહેનાંથી વેગલા રેહેછે બલકે તે શખશને ઠાંમ લાવવાની કોશીશ હરેક શખશ મજકુર બર કરેછે તે ગુણગારો ચાલ જરતોશતી ટોલરમા બીલકુલ નજરે પડતો નથી બલકે ઓર તેહેને ઊતેજન આપતા હોએ હેવી વરતણુક તેહેની શાથે શાંમેલ થઈને કરનારા જગે જગે નજા આવેછે તે વીશે ઊમેદ છે કે વાંચનારા શાહેબો તપાશ કરી લેશે તેથી આએ ફીદવી વધારે હાથ નાંખવાને જરૂર જોતો નથી.

જોકે ઉપર મુજબ આએ કંમતર ઉપલા શાહેબોનુ અપમાંન પોતાની કલમથી કરવાને તદન નારાજછે તે છતાં વાહાધ ધુરફી તથા વાહાધ માશીઓની ધુરફીમા ગેરફતારી ભોગવેછે તેથી ઘણુ કરીને હીલા અડચણ ભોગવવી પડીછે ને પડેછે તોપણ બેરખાહી કરવી તે બેહદ હમીઆત પશંદ થઈ પડીછે તેથી એ હમીઆતનુ કેહેવું એજછે કે જેમ કોઈ બુજરગનો કોલછે.

બેત—ગરકશે દરરાહેમંન ખારેનેહદમા ગુલનેહમ,
ઊ શજાએખાર ઈઆ બદમંનજ બાએ ગુલબરમ.

માંયની—જો તેરે કાંટે બોવે વાકે બોતુ ફુલ,
તેરે તોકો ફુલ હે વાકે વાકું શુલ.

એટલેજે કોઈ શખશ માહારા રશતાપર કાંટા નાંખેતો હું તેહેનાં મારગમાં ફુ નાંખું કેમકે કાંટાની શીક્ષા તે પાંમશે ને ફુલનો બદલો મને મલશે.

જારે એ હમીઆતનુ કેહેવુ ઉપર મુજબ થયુ તેની શાથે ફરમાશ કીધી કે કાંઈ વધારે ઉપયોગી બાબતો જે અંધારાંમાં પડી રહીછે તેહેને બાહેર અજવાંલાંમાં લાવ કે જેથી ઓદાનાં વલી લોકો તે અજવાલાંનાં કીરણોથી પોતાનાં મોબારક દીલની કોટરીઓમાં રોશંન ચેરાગની મોમબતીઓ શીલગાવે.

ઉપલી ફુરમાશનુ ખરાપણુ જોઇ આગલી ઉરીઓગી ખાબતો ઉપ
ર ધ્યાંન આપતાં પેહેલા નીચે કહેલા કેટલાક શખશોનો શમાગમ થઓ
તેમાં જે તકરાર થઇ તે વાંચનારા દાંનાવોને દરીઆફતીને શારૂ જરૂરની
નજર આવી તેથી તે તકરાર નીચે મુજબ ટાંકુ છેઊ કે,

૧. એક શખશ કેહેવા લાગો કે બુઢા થઇશુ અને ખાઈપી ઊત
રીશું તારે રેઆજત કરીને ખોદા શનાશીનો લાભ લઇશું.

૨. બીજો શખશ કેહેવા લાગો કે બુઢાપાનોજ વખત રેઆજત ક
રવાનોછે તેથી તે વખતને શારૂ દુનીઆંદારીનાં અટકાવ દુર કરવાની પુ
જી જે દોલત તે મેલવીશુ તો રેઆજત કરીશુ.

૩. તીજો શખશ કેહેવા લાગો કે જે લોકો શકતીવાંનછે તેવોતો અ
ભાગજ વાલેછે કે શું કરીએ દુનીઆંદારીમાં ગુચવાઈ ગઆ છીએ તે
થી તેમાંથી નીકલાતુ નથી.

૪. ચોથા શાહેબ કે જેહને બુઢાપાની લાત ખાધેલી તેમનેતો એક
અજાએબ જેવો અભાગ વાલેઓ કે જવાંનીમાં જે કાંમ કરવાનુ તે બુ
ઢાપામા થઇ શકે નહી.

૫. પાંચમો શાહેબે ફુરમાવુ કે જવાંનીનાં વખતમાંતો કાંઈ કીધુ ન
હી ને બુઢાપામો જવાંનીનાં કાંમ કરવાની શકતી રહી નહી તે વેલા વગર
શકતીએ રેઆજત થાએ નહી ને કબી કરીએતો દુનીઆં લોકોને તથા
ખોદાવંદતાલાને ઠગવાનુ કાંમછે વાશતે જે મારગે ચાલીએચ તે ઠીકજછે
ને તે મારગમાં દીલ શાફ રાખી જે વરતણુક કરીએચ તે મુજબ કરી
શુતો બશછે.

૬. છઠા શાહેબે ફુરમાવ્યુ કે ખોદાવંદ તાલાએ છતી બખશીશો કીધે
લીછે તે છતાં તેહનો ભોગ નહી ભોગવવો તે ગોઆ રોકડ પડતુ મેલી ઊ
ધાર કે જે વીશે પુરતી ખાતરી નથી તે પકડવું તે બેશક મુરખાઇ ભરે
લુ કાંમછે તેની શાથે પરહેજગારીથી શરીર નબલુ કરવું તે કરતાં શરવે
ચીજનો ભાગ ભોગવી તથા પરહેજ નહી કરીને શરીર તાજે તથા ફરબે
કરવું કે તેથી દુનીઆંની શુખ ભોગવવાને અશકતપણુ નહી થાએ તો તે
જેવી શારી ગુણગારી વશતુ બીજી કાંઇ નથી.

૭. શાતમાં શખશે ફરમાવ્યુ કે ખોદાવંદતાલા બખશાઅંનદે બખશાફશગરછે તેથી તે પોતાનાં બંદાવોને બેશકછે કે બખશીશ કરશેજ તારે દુનીઆંનો લાભ લીજત તથા શુખ શું કરવા છોડીએ તેની શાથે શદરા કુશતીની ઇજત તથા બરકતથી કુલે જરતોશતીઓનો છુટકારો થવાનોજ છે તારે પરહેજગારીની દરદેશરી ઊઠાવવી અબશ અને બે ફાએદેછે.

૮. મો ગરહસ્થ જે ફારશીખાંન હતો તેહને ફરમાવ્યુ કે એજદાંપરશતીને અંગે જે જે પરહેજગારીઓ કરવાની તે જાંહાં શુધી ઇઅજદાંપરશતીનો ચમતકાર તથા કરેશમો કોઇ શખશ બતાવે નહી તાહાં શુધી કરવી લાહાશલછે વલી કરેશગો જોઆ વગર ઇઅજદાંપરશતી કરીએતો દુનીઆંની મોજ લીજત બી જાએ અને ઇઅજદાંપરશતનો લાભ જે ઘણો દુરદરાજ અને ઊધારી ઊમેદનાં જેવો તે મલે કીવા નહી મલે—તારે તેથી તો બેહતર એજછે કે જેમ ચાલીએચ તેમ ચાલવું પછી જે થવાનું હોએ તે થાએ.

૯. નવમો શખશ જે એલમથી બેનશીબ તેહેને પોતાની ચતુરાઇનુ બઆંન કીધુ કે હમો બે એલંમ લોકોને એલમ વગર ઘણો પશતાવો કરવો પડેછે ને તેથી કરી ઇઅજદાંપરશતીનાં મારગમાં પગલુ મુકવાને અંમ લોકોને આચકો પડેછે તે શબબથી અમોને તો એલમવાળા લોકો જે ઉપદેશ કરેચ ને જે પ્રમાંણે તે લોકો ચાલેચ તેમ ચાલીએચ તેમાં હમારો કાંઇ દોશ નથી.

૧૦. માં શખશે દલીલ કીધી કે ઇઅજદાંપરશતી કરીએ અને ખોદા શનાશી કરવા બેશીએ તારે બઇરી છોકરાં વગેરે કુટમની પરવરશી શી તરે થાએ ને કોણ કરે તે વીશે જે હરકતો નજર આવેછે તે દુર થવી મુશકેલ દેખાએછે શબબ એ કાંમપર ચીત લાગતુ નથી ને લાગે નહી.

૧૧. માં શખશે કાંનમાં પડીને બેરખાહીથી ફરમાવ્યુ કે કેટલાક લોકોને ઇઅજદાંપરશતી વીશે એકીન તથા શોક નથી તે શાહેબો તાહારા કામ પર ઘણાં નારાજ તથા નાખુશછે શબબ તેમનો ઇરાદો તાહારા ઉપર કાંઇ તુફાંન લાવવાનો છે વાશતે બેહતરછે કે શરવની શાથે એકમલતા થવું કે જેથી આફત આંવવા પાંમતી નથી.

૧૨. માં શાહેબે જાહેર રીતે ફરમાવ્યુ કે જો કબી ઇઆજદાંપરશતી બાબતની તકરાર તું છોડી દેશે નહી તો કેટલાએક એલમી તથા બઇલમ શાહેબો એકઠા થઇ અથવા છુટા છુટા જેમ ફાવશે તેમ તાહારા ઉપર કાંઇ ફુલડ કરવાનાંછે વાશતે બેહેતરછે કે એ તકરારોથી હાથ ઊઠાવવો.

૧૩. મો ગરહસથે ફરમાવ્યુ કે તું પોતે જરતોશતી ધરમ પાળતો નથી અને ઇઆજદાંપરશતી વીશે ફોકટ ટાહેલું કરેછે તે પણ ગેર ઉપીઓગી છે બલકે ધરવીરૂધીછે.

૧૪. મો ગરહશથે ફરમાવ્યુ કે ઇઆજદાંપરશતી વીશે જે જે તમાથી તકરારો નોતા જાંણીઆમો આવીછે તે કાંઇ નહી પણ વાજબી જણાએછે પણ હાલ જમાંને એવાતો કોઇબી પશંદ કરનાર નથી વાશતે બેહતર એજછે કે તમે તમારૂ શમાલો બીજા કોઇને કાંઇ કેહેવુ શમો જોતાં દુરશત લાગતુ નથી.

૧૫. મો ગરહસથ કેહવા લાગો કે અમશ્તો મોહોડાંનાં ફરાકા મારેછે પણ તે મુજબ જરતોશતી ધરમ પુશતકોનો દાખલો બતાવવો જોઇએ.

૧૬. મો ગરહશત કેહવા લાગો કે ઇઆજદાંપરશતી જીકર તથા બઆંન થઊ તારે તેહેનાં પેટાંમાં મુતાશેખા બાબતનો વીશતાર થઓ તે માહારી નજરમો બેહુદો માલુમ થઓ હતો શબબ તે વખતે મને હશવા જેવી રમુજ મલી હતી.

૧૭. માં શખશનુ બોલવુ એમછે કે જારે કોઇ એક પ્રશંગે ધરમ સંબંધી ભેદ ભરેલા કલાંમોનો ખોલાશો કરવા કોઇ એક શખશને લાએક જાંણી ફરજ પાડી તારે તેહને ભેદ ભરેલા કેટલાક કલાંમો વીશે તાવીલ કરી લંબાંણુ કીધુ તે અકલ કબુલ કરે હેવી નહી તેથી પણ તેહને હશવુ આવ્યુ હતું.

૧૮. માં એક બુજરગ શાહેબે કહુ કે હમારા શેહરમો ઘણાં પરહેજગાર લોકોછે કે જેવો એ દુનીઆંથી કંટાલીને ગોશો પકડી બેઠાછે તે પોતાનાં ઘરનાં ખુણાંમાંથી બાહાર નીકલતા નથી બલકે કોઇને મોહોડુ વટીક બતાવતા નથી તે નાંમાંનકીત ગરહશથો તાહારા કરતાં ઘણાં માનવંતછે શાંથી કે તે શાહેબોનો તમાંમ વખત ઇબાદ હકમો ગુજરેછે હેવ

જે શાહેબો તેમનાં નાંમ નીશાંન તું જે જાંણવા ચાહેછે તે તુને જણાવ વાની કાંઈ અગત નથી કાંજે તે શાહેબો બરાએ ખુદ હેવાછે કે તેવો પો તેજ તાહારી શાથે તકરોરને શાફ આવશે.

૧૯. મો શખશ કેહવા લાગો કે આ વાત ઘણી શરમ ભરેલીછે કે તમને ભરૂચની અંનજુમંને નાપશંદ કાધાછે તેમની નજરમો પરથમ પશંદ ગડવા જોગ ઊદીઓગ કરવો હતો તેને ડેકાંણે બાહારવાલુમો નકાંમી તકરારો કરેછો—તે જાહેર એબ ભરેલુ કાંમછે શાથી કે જરતોશતી ટોલો ખાશ ઇઅજદાંપરશતછેજ તે કાંઇબી તકરીરથી રદ જએ હેવી નથી તે છતાં કેટલાક લોકોને શતાવવા જોગ ઊદીઓગ કરેછો તે ઘણુ નાખુનાશીબછે.

૨૦. મો શખશ ૧૯ માંને કેહવા લાગો કે ભાઈજી આ વાતમો બરૂ બોલવાની તમે રજા આપોતો એટલુજ કેહવાનુ છે કે તમે જે તોહોમત લાવેઆછો તે નરદમ ભુલ ભરેલુ બલકે બનાવટ ભરેલુછે તેની શાથે કબી વાનબી બોલાએતો બાજુ એકછે કે તે કાંમમો ભરૂચવાલાવોએ કાંઇક કારશતાંન થવાથી મોહોટી ગફલત ખાધીછે વાશતે તમારા કેહવા મુજબ કાંઈ કારણ ઊતપંણ થઊ નથી અને બેશક કે એ કારશતાંન તથા ગફલતીઓની ગફલત કેવલ અંનઘટતી બેજા અને દુખદાએકછે તે વીશે તકરાર કરવાનો મેહલ નથી તેની શાથે જેનાં ઉપર તમે તોહોમત લાવવા કરેછો તેવો એ તોહોમતને લાએક નથી તે છતાં તેવો એ બાબે મુનાચરા કરવાને તથા ખોટુ માંન મેલવવા શારૂ હુજત કરવાને બીલકુલ નાખુશ તથા નારાજછે.

૨૧. માં ગરહસથનુ કેહેવું તો એક અજબ ચમતકારીછે કે તે શાહેબ આએ ઇઅજદાંપરશતી તકરીરો વીશે હેવુ હશવા જેવુ ગુમાંન રાખી કેહછે કે એતો નવી દીન ઊભી કરવા ચાહેછે.

૨૨. મો ગરહસથ તે છે કે જે કબીશાની તકરાર વખત જે જોરશથી મુકાબલો થઓ હતો તેહેનાં જેવા મુકાબલાનાં હંગાંમની વકી રાખી શાંનતીથી બેઠેલા લોકોને ઊશકેરેછે ને હીમત પકડી કેહેછે કે ઉપર લખેલાં હગાંમી વખતનો જોડો આએ ઇઅજદાંપરશતી બાબતનાં શીલ શીલો જગાવેઆથી થઈ પડશે.

૨૩. મો શખ્શ તે છે કે આએ વફાદાર કલંદર ફકીરને ધાશતી આપેછે કે જે ઈઅજદાંપરશતી બાબતમો તાહારૂ પુશતક બાહાર પડતાં પેહલાં તેહનાં શાંમાં વાલીઆ શાહેબો રદીઓ કાહાડવાની તજવીજમો રોકાઆછે અને બેશકછે કે તેવો એ બાબતની શાંમણે ઊતરેઆ વીનાં રેહેવાનાં નથી.

૨૪. મો શખ્શ એકછે કે તે આએ ગોશે નીશીન ફકીર ઉપર એક માહાબાગત તોહોમતનાં હેતુથી આંમ લોકોને છંછેરેછે કે એતો જરતોશતી મજહબ ઉપર એતેકાદ રાખતો નથી અને હીંદુ મુશલમીનોની માફક ચીલેકશી કરેછે.

૨૫. મો શખ્શ તે છે કે તે વીચારો જાંણે આએ કમતરની વાત પશંદ કરતો હોએ તેવા હેતુથી કેહેછે કે એ પુસતકનુ બયાંન મંડાંણ શરવે જરતોશતીઓને ભાવતું તથા ફાવતું હશે તો શારૂ કે તે લોકને તેમ થવાથી એ પુશતક વાંચવાનો શોખ ઊતપન થશે વાશતે વાંચનારાવોને અભાવ નહી થાએ તેની નજર જરૂર કરીને રેહેવી જોઈએ કે જેથી એ પુશતકનુ અપમાંન નહી થાએ.

૨૬. મો શખ્શ જાંણે નેક શલાહકારીમો પોતાનો પેહલો નંબર રાખવાનાં હેતુથી ફરમાવેછે કે જરતોશતીઓને કોઈ રીતે શરમ પોહોચે તેવુ બયાંન બીલકુલ કાહાડી નાંખીને તેવોનુ માંન રાખવાની રીતી વાપરવી જોઈએ.

વાંચનારા દાંનાવ શાહેબો તરફથી ખાતરી છે કે ઊપલા શખ્શુનોનો શાર શોધી કાહાડીને ઘટટો મારગ પકડશો તેથી આએ વફાદાર ફીદવીને એ બાબે ખામોશી અગતની જણાએછે તોપણ દીલ મોહોટુ કરીને ઉમેદ મજબુત રાખીછે કે આખા ટોલામોથી બેશકછે કે થોરા લોકબી ઈઅજદાં પરશતીની કીરતી લાભ તથા મોહ કરનારા શોકીન નીકલી આવશે તેમને ટેકો આપવો અગતનો છે. એમ શમજી ઉપલા શખ્શુનોનો રદીઓ ટુકાંમાં નીચે તાંકુ છેઊ તે ઊપર દાનાવોએ એક ચીતથી ધ્યાંન આપી ધારી લેવું. કે શફાઈ શાચવી કહી તરફ અને કોણનાં લાભમોછે.

ઊપલા શબખોના જબાપ.

૧. બુધા થઈને રેઆજત કરવા કરતાં જવાનીમો થાએતો તે આ બખતે ઘણી શરેષ્ટછે. અગર જવાંનીમો નહી થાએ તો તે વેલા શરઈ અતનાં ફરમાંનો ઉશતવારીથી બજાવેતો તેથી ઊતંમ છે કાંએજે એ આ મલોથી બાળ પણાંની હટ જે નફશાંનીઅત ભરેલી કહી છે તેથી હેવાં ની ખશલતો દુર થઈ ઈનશાંનીઅતમો આવાએ છે જો કદી તેમ નહી બની શકેઉ અને બુધાપો આવી પોહોચેઓ તારેતો તે હેવાંની ખશલત નો બાલક ગણાએ છે. વાશતે શુરૂથી પેહેલી શીડીનાં અમલોની ઊશત વારી કરવી જરૂર છે કે આગલ ચડતી શીડીઓનો લાભ આશાંનીથી મેલવી શકાશે.

૨. બુઢાપામો રેઆજત કરવા શારૂ મોહોટી પુંજીની કાંઈ જરૂર ના થી કાંજે રેઆજત કરનારને જોકે શીરૂમો થોરી પુંજીનો ખપ પડેછે તે ની જરૂર દરજે ચડેઆ પછે રેહેવાની નથી.

૩. દુનીઆંદારીની વલગંણુ તથા ગુંચવણ કોઈ કાલે પોતાની મ લેતો ફીટવાની નથી વાશતે હેમાંથી જેમ બને તેમ ફારેગ થવાની પેરવી તથા કોશીશો જારી રાખવી જોઈએ કાંજે તેમ કીધા શીવાએ રેઆજત કરવાનો વખત હાથમો આવી શકે એમ નથી માંટે એ મુકત પ્રવેશ જાવી દાંન બેહેશતનો લાભ અપાવનારને શારૂ દુનીઆંની ગુચવંણોમાંથી છટકી જવાની જુગતી રાખવાની અગતછે.

૪. રેઆજત હેવી એક અગતની બેમુલ બાબતછે કે બુઢા તથા જવાંનને તે વીશે એક શરખી રીતે ફરજ આપવામો આવીછે હેને શારૂ કાંઈ નીમેલો વખત નથી જો કબી જવાનીમો કોઈ શખશ દુનીઆંની ગુ ચવંણને લીધે રેઆજત નહી કરી શકેઓ તો તેહેને બુઢાપામો કરવાની અગતની ફરજછે એમ ખાતરીથી જાંણવુ જોઈએ શાથી કે બુઢાપામો એ અમલ નહી થઈ શકે એમ ધારવું એ ભુલછે ને દાંનાવ લોકોને રમુજ મલવા જોગછે.

૫. જવાંનીમો રેઆજત નહી થઈ શકી તેથી જો કબી શાચા દી લથી બુઢાપામો તેહનો ઊદીઓગ કરતાં દુનીઆને તથા ખોદાવંદ તાલાને

ફગવાની જુગતી કીધી એમ કેહેવાએ નહી અને કેહેવાતુ પણ નથી કાંજે
શોવરણ જે વખતે ગાલીશુ તારે ગાલી શકાશે ને મેલ બલવાથી જેમ ખા
લશ શુનુ થાએછે તેમ તે બુઢા શખશને વાશતે પણ એકશરબો મરતબો
શમજવો અને ખાતરીથી જાંણવુ કે બુઢાપાની રેઆજત જો ખરાં દી
લથી અને શાચા ઈકીનથી હશે તો તેનુ ફલ જીઆદે ને વલી જલદીથી
પ્રાપ્ત થાએછે વાશતે બેગુમાંન થઈને જાંણી લેવુ કે બુઢાપાનો વખત ઘણો
બેમુલછે તેની શાથે જોવુ જોઈએ કે બાલપણાંમાં મલ મુતરનાં બીછાંનાં
માં જેમ વખત બેવખત પડી રેહેવાનુ બનતું તેમ મોહોટ પણે પડી રેહે
વા કોઈ ઈછતુ નથી તે દાખલા ઉપરથી શીધ થાએછે કે પેહેલી શીડી
બાલપણાંનીછે ને ઈઆજદાંપરશતીની ચડતી શીડીઓ મોહોટપણાંની ની
શાંનછે વાશતે કોઈબી વખતે બલકે જારે બની શકે તારે રેઆજત કરવા
ને ચુકવુ નહી જોઈએ શાથી કે દીલ શાફ કરવાનુ તથા મંન મારવાનુ
હથીઆર રેઆજતછે તે કીધા શીવાએ એ બંધે કાંમ ખાતરી લાએક થ
ઈ શકતાં નથી જોકે શરઈઅતનાં ધોરી મારગમાં દીલ શાફ થઈ શકેછે
તોપણ તેમાં મોહોટો તફાવત પેડેછે તે વીશે એક નમુનાં દાખલ શુચનાં
કરૂછુ કે કેટલાએક શાહેબો શરઈઅતનાં મેદાંનમો ઘઊનો નમુનો બતાવી
તેને બદલે જવ આપવાની ઈછકતી કરેછે એટલેજે મારેફતનુ બહાંનુ પ
કડીને શરઈઅતમાં ગોતાં ખાએછે બલકે શરઈઅતનુ ઢોલ બતાવી બે
શરે અંમલ કરનારાછે તેમનાંથી ચેતેલ થવુ જોઈએ કે જેથી પોતાની
ખાશ મંન શકતી તથા પ્રકરતીમાં બીગાડ થવા નહી પાંમે. અરે અરે
જરતોશતી ટોલો અશલ ભાગીઅ શાલી તથા કીરતીવાંન છતાં હાલ દુ
નીઆંદારીની ફરેબ ભરેલી રીત દીનદારીમો દાખલ કરી ઈઆજદાંપરશતી
ઉપર પાંણી ફેરવેછે એટલુજ નહી પણ બીચારા ઈઆજદાંપરશતને જેહ
-ની આંખથી જોવામો બેહેતરી શમજેછે નાચાર હકતાલા જલદીથી શરઈ
અતનાં તમાંમ ખાદેમોને એ અદેખી તથા અદાવતથી દુર રેહેવાને નેક
તોફીક બખશે આંમીન.

૬. ખોદાએતાલાએ બખશેલી ન્યાંમતો તંનપરવરી તથા નફશ પર
શતીમાં વાપરીએ તે કરતાં રવાંન દુરશતી કરવામો તે દોલત વાપરવાની
ફેકર રાખવી જોઈએ. દોલતમંદ લોકો ઘણુ કરીને તંન તથા નફશનાંજ

માત્રે શોકી થઇ રહા હોએ હેવી વરતણુક કરેછે એટલેજે ભોગ ભોગવે છે તે જોઇને બીજા લોકોબી તે પંગતીએ બેશવા લાએક દોલત મેલવવા પાછલ તમાંમ જનમારો ખોઇ નાંખેછે તેથી દોલત મેલવવા તથા વાપરવામો એ બંધે પંગતી એક શરખી ગણાએછે શબબ એ બેમાંથી કોઇને નહી રેઆજતનો આધાર મલી શકતો કે નથી ઉલટ થઈ શકતો તારે તેમની બેહેતરી આગલ ચાલતાં કેમ થાએ વલી તંનપરવરીમો ગુનાહ ભરેલાં કાંમોની ઉતપંતી અને ઓમરની કોતાઇ થાએછે ને ઇઝદાંપરશતીમાં જોકે તંન જરા નબલુ થાએછે પણ આતમાંને મોહોટુ જોર મલેછે કે જેથી ઓમરની દરાજી શવાબની વરધી થઇને આશતે આશતે મુકતીને દરજે પોહચવાની ઉમેદ મજબુત થાએછે તે નફા નુકશાંનનો હીશાબ ખાશ પોતાનાં ઉપરીપણાંમો રાખવો જોઇએ.

૭. ખોદાવંદતાલા બખશાઅંદે બખશાએશગરછે તેથી બખશેશ કરીને ગોનાહ માફ કરશે હેવુ મત જે લોક રાખેછે તે ખરેખર મોહોટી ગફલત કરેછે અને તે ભુલ ભરેલાં ગુમાંનથી શતંનદર અંધારાંમાં પડેછે કાંજે બીજા હાથપર તે પાક બેન્યાજનુ બીજુ નાંમ ફરખશતોઇએ કરીને પણ છે કે જેનો અરથ ગોનાહનાં કાંમ વીશે પુછનાર હેવો થએલોછે તે ઉપર ઉપલા તકરીરીનુ ધ્યાંન કેમ નહી ખેંચાઉ ને ફકત એકજ નાંમનાં આધાર ઉપર ઉધાર બાએછે બેર આ જગોએ તુલાતવીલ લખેઆ કરતાં ટુકુ કરવુ બેહેતરછે શાથી કે જે શખશોને એકજ ઇનદરીનુ ગીનાંન છે તે કાંઇ ગીનાંની નહી એમ નીરમાંનછે તોપણ તેવોને જરા ગોલાબની અંનજલી છાંટીને ઉંઘમાથી હુશીઆર કરવા જોઇએ કે બખશીશ લેવાને તઇઆર થવું અને ગોનાહનાં જવાબ આપવાને કાંઇજ ઇઆદ નહી લાવતાં ભુલી જવું એ કેહેવું ઇમાંન અને ઇમાંનદારીનુ કાંમછે બેર લાજમતો એછે કે એ બંધે નાંમોનો ખોફ તથા ઉમેદ રાખવી અને વાડી બાગમાં જઈ મોજ મઝા ખાવા પીવા તાત નીંનદા અને મજાખ મશખરીમો પોતાનો અમુલ્ય વખત ગુમ કરવો તે કરતાં શા કારંણે આવ્યા છીએ કહાંથી આવ્યા છીએ અને કહાં જવુછે હેવા અગતનાં વીચાર અખંડ પોતાનાં દીલથી ઉઠેઆ કરે હેવાં શાંધનો કરવા જોઇએ તેની શાથે શદરા કુશતીનાં આધારથી રશતેગારીનો બાએશ શંમજે તથા પકડે

છે તે કરતાં પરથંમ એજ શદરા કુશતીથી જે હજરત પેગંમબર અલેશલાંમે આપરી ચાલ શુધરેલી તથા શુચલ અને સ્વછ રાખવા વીશે જે આપરા બંધ બાંધ્યાછે અને આપરા ગલામો જે તોક નાંખીછે તેનાં જે કાંઇ અગતનાં અમલો બજાવવાની જરૂરછે તેની ઠેકાંણે એ બંધે ચાજોનો ફકત આધાર પકડવો તે ગોઆ બદેરાંની ઉપર કીનખાબની જુલ નાંખેલી જોવા જેવુછે એટલુજ નહી પણ મુંદલ પુજી વીનાં વીઆજ લેવાની ખાહેશ રાખવા જેવુ તથા ડુબતો શીણને વલગે તેવુંછે પરંતુ એમ થવાનુ કારણ ફકત અગનાંનપણુછે તે બેશકકે દીલગીરી ભરેલુછે શાથી કે દુનીઆ કમાવાની ફેકર તથા દોર ઢાંપમો એ અગતની ફરજ બજી શકતી નથી પણ બીજા હાથપર વધારે દીલગીરી તો એછે કે કેટલાએક શમજેઆ છતાં ઉપલી ફરજ ઉપલાજ કારણોને લીધે બજાવી શકતા નથી તેથી તે વીશે આખા ટોલાનુ અપમાંનછે એમ શીધ થાએછે માંટે કોઈબી ખોદાનાં લાલ જરતોશતી દીન આઇનનાં ગંમખાર શાહેબે ગંભીરાઈ તથા શલુકાઇથી ઘટતા ઇલાજ લેવા જોઇએ કે જેથી ખોટી આશા રાખનારા ખોટા વીચારોનો આશરો લેવામો ગેરત તથા નાંમોશી શંમજે.

૮. ફારશી ખાંને જમાંન જે કાંઇ હુજત કરેછે તે બેશક કે એક હાથપર હશવા અને બીજા હાથપર રડવા જેવીછે કેમકે તેવો પોતાનાં એલમ તથા મોઅલંમની ખુદ બખુદ શરીહંન એબ જોઇ તથા બદગોઇ કરતા હોએ એમ ખુલુ નજર આવવા જેવુછે કાંએજે આએ વાત એક નાદાન બચાંને પણ માલુમ હશે કે કોઇએક કાંમ કરીએ નહી તે પેહેલાં તેહેનાં ફાએદાની અથવા મજદુરીની ઊઘરાંણી કરવામો આવે તો તે વાત કેહેવી રમુજ ભરેલી થઇ પડે જો કબી દુનીઆવી રેવાજ તરફ જોઇએચ તો વેપારમો બરો નફો નુકશાંન શેવટે જણાએછે તેમજ ચાકરી પેશામો નોકરોનો તથા ગુમાશતાવોનો પગાર વરશ દારે દીવાલીપર ચુકેછે અને રાજ દરબારમોતો એ વીશે કાંઇજ નેમ નથી ને નોહોતુ મગર નમદાર અંગરેજ શરકારમો જે અદલ ઇનશાફે વાશો લીધોછે કે જેથી નેશરવાંન આદેલ પાદશાહની અદાલતનો નમુનો આપરી નજરે પડેછે તોપણ એ શરકાર માશો માશ, નોકરોનો પગાર ચુકવેછે તથા ખુલ્લુ નજર આવેછે તોફ્રર તથા મજદુરનો મજદુરી પાછલથી મલેછે તે છતાં ઇઆ

જદાંની દરબાર જે શરવે રાજા માહારાજાવોની ઉપરી દરબારછે તાંહ ઉપલા હમારા એલમનાં ભંડારી શાહેબ અથવા શાહેબો આટલી બધી અધીર કરીને પોતાની ઊજરત પરથંમ માંગેછે તે કેહેવી દઆંનતદારીનુ કાંમ છે તે વીશે વાંચનારા શાહેબો અલબતે દરીઆફત કરશે કે એ વાત એક અજાએબ રમુજ ભરેલીછે તેથી આએ નાકેશ અને અદનાં ફકીર એ બાબે વધારે કદમ ભરતો નથી શાથી કે અયાં રા ચેબયાં:—પરંતુ એટલુ તો ખરૂં કે આગમજથી ઊજરત મલેતો એ શાહેબોનાં જાંની દોશતો જે હબશી તથા ખુબશી નાંમનાં મોહોટી લેઆકત અને ભારે એલમીઅતવાળાછે તેમને ઇજન કરી ખુશીની મજલેશ જમાવી તેમની મુદારત કરે ને ફરી પાછા હેવીજ ઊજરતની ફેકરમો રેહે ખેર ગમે તેમ હોએ તે વીશે જોકે આએ લખનારને કાંઇ લાગતું વલગતું નથી તોપણ એટલુતો ખરૂં કે જે જગોએ આલેમો હેવા હોએ તે જગાએ બેએલમો કેહેવા હશે તે ઉપર અગત કરીને ધ્યાંન આપીએચ તો તે લોકતો બીચારા ઘણાંજ ઊતંમ પંગતી લાએક તેમની હુજત ઉપરથીજ જણાઇ આવેછે ને આ એ શાહેબોને જે દુનીઅવી લોભ લેજતનાં ભોગી રેહેવાનો ચાશટો તેથી પોતાની વાજબી ફરજ બજાવવામો આએ એક જાતનુ બહાંનુ પકડી પોતાની કુશુરો છુપાવવા તથા નાદાંનોને શંમજાવાની જુગતી કરેછે એમ પ્રત્યક્ષ જણાઇ આવેછે તો તેથી દાંનાવ લોક કેમ કરીને એ હીકમતમાં નહી શમજશે કે જે ફકત નાદાંનોને ઘોલે દીવશે બાલગી મશાલે રેહેબરી કરવાની મોહોટાઈ લેવાએછે ખેરપના હેઇઅજદાંન વ મુશકીલ હાં આશાંનબાદ.

૯. નવમો શખશ જે બે એલંમને કારણે જે પોતાનો એહેવાલ આપે છે તેમાં હાથ નાંખવાની વધારે અગત નથી કાંજે અગત જોગ બીના એ શાહેબો વીશે ઉપલા આઠમાં શાહેબનાં પેટાંમાં કાઇક આવી ચુકીછે.

૧૦. મો ગરહસ્થ જે બઇરી છોકરાંની પરવરશી વીશે શબબ આપે છે તે બેશક કે ઘટતોછે કાંજે હેવા લોક ઘણાંછે કે તેવોની ટુક રોજીને કારણે જીનદગી શુધી તેમનાં ઉપરથી એ બોજો ઊતરી શકતો નથી તેથી આએ લખનાર એ લોકોને અભય આપેછે કે તેવોને જેટલી પરવરશી વીશે ફરજછે તેટલી રેઆજત વીશે નથી તોપણ વકત બે વકત ફરશત કા

હાડીને રૈઆજતનો અમલ થોરો થોરોબી અગરજો કરતા જશોતો તેહેની બરકતથી દલદરપણું દુર થતુ જશે તે શત્ય કરી માંનવુ મગર જરૂર એટલીજ છેકે હાજરે દીલથી એ કાંમમો મશગુલ થવુ જોઈએ.

૧૧-૧૨. એ બે શાહેબો કોઈક બેરખાહોની કોશીશથી આએ ગરીબ બે વશીલ ફકીરને ધાશતી આપનારા તથા ભય બતાવી હાથ પકડેલ કાંમથી પાછો હટાવનારા શાહેબોછે તે વીશે તે શાહેબોનો મોહોટો ઊપકાર કબુલ કરૂછુ ને તેવોએ જે તશદી લીધીછે તે વીશે તેમની પાશે માફ માગી જાહેર કરૂછુ કે રૈઆજતને વાશતે જે ઈમાંનનાં કાએદાછે તેમાનો એક કાએદો હેવુ ફરમાવેછે કે હરેક મુબતદીને લાજંમછે કે હમેશાં નીરભય થઈને તથા બેશક બેગુમાંન થઈને એ મારગમાં પોતાનુ કદંમ નાંખવુ તેથી હું એ બંને શાહેબોને તથા તેવોએ જે જે શાહેબોથી એ વાત શાંભલી હશે તે શરવે મેહરબાંનોને અરજ કરી જાંણવા માંગુચ કે માહારેં માહારો ઈમાંનનો કાએદો જાલવવો કે તમો નેકનાંમ શાહેબોનાં ભયથી બીહીવુ એ બેમાંથી કહી વાત વજણદારછે તે વીશે મેહરબાંનગીની રાહે તમારા જાશુશોની મારફત ખોલાશો કરવો ઈઆ જાહેર રીતે કરવો કે જેથી તમો નાંમબરદાર શાહેબોનુ મોહોટુ એહેશાંન માંની લઈશ જો કબી આએ માહારી દરખાશતથી તમુને તમોએ ધારેલી મતલબ પાર પાડવા વીશે જરૂર પડશે તો તમારા શેવકને પણ તેજ પ્રમાંણે પોતાનાં ઈમાંનનો કાએદો જાલવવાની જરૂર પડશે તે ખાતરીથી જાંણવુ તેની શાથે ઈનશાફનો કાએદો કેહવો જબરદસ્તછે તે તમારા આજેજ વફાદાર અને ઈમાંની ખીદમતગારનાં દીલ દમાગમો રાત દીવશ ખુચી રહેલોછે તે જાંણવું.

આએ દુનીઆંમો ધરમનાં કાંમમો દુકાંનદારી કરવા કરતાં ઈમાંનની શલાંમતી ઊતમ ગણવામો આવીછે તે વીશે એક ઈમાંનદાર ધરમીને વાશતે એક બેમીશલ મીશલછે તે મીશાલ તરીકે નીચે ટાંકુછુ તે ઉપર શરવે ખાશોઆંમ શાહેબે અછી રીતે ધ્યાંન આપવુ જોઈએ.

કે કોઈએક ધરમસ્થાંનમો એક ઈમાંનદાર ધરમી રેહેતો હતો તેહેનો એક છોકરો તે પણ શારો ગીનાંની અને ઈમાંની હતો તે છોકરાએ એક દીવશે પોતાનાં બુજરગ બાપને અરજ કીધી કે શાહેબ માહારા ઉપર તમુને મહબત છે કે નહી તારે બાવાજી શાહેબે જવાબ દીધો કે બાપની

મહબત ફ઼રજંદો ઉપર હોએ તે કાંઈ, છુપી વાત નથી તેની શાથે તું તો માહારૂ નાંમ રોશંન કરનાર નેક ફ઼રજંદછે તેથી તાહારા ઉપર માહારી મહબત બીજાં માબાપો કરતાં વાધશછે એમ ખાતરીથી જાંણવુ તારે છોકરાએ ફરીથી અરજ કીધી કે વારૂં વખતે ખોદાવંદતાલા તમોને હેવો એક હોકમ પોહોચાડે કે ઇઆતો મોહોબત છોડી તાહારા છોકરાને માહારા નાંમપર જુબેહ કર ઇઆ નહીતો તાહારૂ ઇમાંન માહારા ઉપરથી ઊઠાવી લે હેવી રાતનાં બે હોકમો જારે પોહોચે તારે એ બેમાંથી કહો હોકમ બજાવવાને તમે વાજબી શમજશો તારે તેનાં ઇમાંનદાર બાપે ધ્રુજતો જવાબ દીધો કે બેઇમાંન થવા કરતાં તુને જબેહ કરવાને હુ વાજબી શમજીશ.

વાંચનારા ખરા દીલનાં શાચી મનશનીનાં શાહેબોએ ઉપલી મીશલ ઉપર તોલ કરી પોતાનાં દીલ શાથે શમજી લેવૂ એ બાબે કોઇ તરેની ભલાંમણ કરવાની અગત નથી.

૧૩. માં શાહેબનાં વજનદાર શખુનનાં જવાબમાં તો કાંઇજ વધારે બોલવાની જરૂર નથી મગર એટલુજ કે તેવોએ તથા તેમનાં શલાહકારોએ આએ ફકીરને શતાવવાથી તથા કરોધા માંન કરવાથી કાંઇ ફીશાદ ઊભો થવાની કબી વકી રાખી હોએ તો તેવોની ભુલછે કાંજે આએ આજેજ ફકીરને તેમનાં કેહવા પરમાંણે ધરમગીનાંન નથી તો નથી પણ હેવી વાતોથી ગરમ થવાનો પાતો પણ નથી બલકે તેમનાં કેહવા કરતાં ધરમ શમંનદ વધારે અગનાંન તરીકે આ પે નાકેશ ફકીર પોતેજ પોતાને શમજેછે તારે તે શાહેબોને એ શખુન શોધી કાહાડતાં જે મેહનત પડી હશે તે વીશે મોહોટી નમનતાઇથી માફ માંગી જરા તશદી આપુ છેઊ કે મેહરબાંની કરીને એ શીવાએ કાંઇ બીજી ખાંમીઓ જે આએ નાદાંન વીશે નજર આવે તે પ્રશીધ કરવી કે તે શુધારવાની અગત પડવાથી જો શુધરશે તો બેશકછે કે તેવોને એક મોહોટાં પુનનો વીભાગ મલેઆ વીન નહી રેહેશે તે શત્ય માંનવુ.

૧૪. મો. ગરહસ્ત દેખીતો જોકે દો અરથી બોલનારો નજર આવેછે તોપણ તે શાહેબનુ બોલવૂ કાંઇ શમે યુકતછે એટલેજે બંધે તરફવાલાને માઠુ નહી લાગે હેવુ શમાંધાની ભરેલુછે તેથી તે શાહેબનો ઉપકાર કબુલ, કરતી વેલા શુચનાં માત્ર એટલીજ કરૂ છેઊ કે ''પુન કરતાં પાપ નરેતે

નેો" હેવી જે કેહેવતછે તે ઉપર નજર રાખાએ તો તેમની શલાહ કાંઈ અકલ પશંદ ઠરતી નથી.

૧૫. માં ગરહશતનાં જવાબમાં જો કબી કાંઇ વધારે બોલુતો ગરવ અભીમાંનનો બેતાબ ચોટી શકેછે તેથી તેમનાં જવાબમાં તો વીનતી એછે કે તમારી મુજાહમતે જનમ લેતાં લાંબી મુદત આગમજ આએ ૪ રદીઆંનાં દીબાચામો કાંઇક અગંમચેતીથી ઈશારો થએલાછે તારબાદ જંદે કેહે તથા મેહેની તકરારમાં એ બાબે અવલથી જોઇતો બોલાશો થઇ ચુકોછે તેથી વાકફ થવુ જોઇએ કે જેથી આશાછે કે આએ નેકખાહા તથા જરતોશતી શાહેબોનાં દીલખાહ દોશતને મેલેલાં તોહોમતમાંથી છુટો કરવાની તેમને ફરજ પડશે હેવી ખાતરી થાએછે તેથી મુખતેશર કીધુછે.

૧૬. માં ગરહશત વીશે ૨૬ જવાબ પેશતર આએ ૪રદીઆંમો એક અગત જોગ મેહલ ઉપર અપાઇ ચુકોછે શબબ ફરીથી લખવાની કાંઈ જરૂર નથી.

૧૭. માં શખશનાં જવાબમાં તો એટલુજ કે તે ભાઇબંધ કદાપી એક ભેદ ભરેલી બાબતની તાવીલ કરનારનાં હેતુ નહી શમજ્યો તેથી તે કેહેછે કે તેહેને હશવુ આવ્યુ. દાંનાવ હશે તે શમજી લેશે કે ભેદની તાવીલ ઉપર તેહની ગીનાંન શકતીની ખાંમીને લીધે તેહેને હશવુ આવ્યુ તારે તે ભેદની તાવીલ કરનાર ગરહશત તે ભાઇબંધની ખાંમી ઉપર કબી પોતાની મુછમો હશેઓ હોએતો કાંઇ ઠપકા જેવુ નથી બેર જમાંનાંનાં શીઆણાં લોકો કેહવુ ગીનાંન ધરાવેછે તે આએ વાતચીતમો જણાઇ આવેછે કે એકતો એ ભાઇબંધ કોઇબી એલમની પુજીતો રાખતો નથી, તકરીર કરવાની રીતમો શમજતો નથી, પોતાની તકરારને શેવટે પોહોચાડી શકતો નથી અને આખેરશ તાબે થવાને શરમાતો નથી હેવો શખશ કબી કમશમજથી હશે તો તેમા તેની પોતાની હલકાઇએ ખુલ્લુછે.

૧૮. માં શાહેબનાં બેહુલ શખુનો વીશે આએ નાકશ કાંઇજ લખવા ચાહતો નથી કાંજે ફોકટ દમાગ પકાવવા જેવુ જાહેરછે કે દુનીઆંથી કંટાલેલા શખશો એટલેજે દુનીઅવી કારબારમો નહી પોહોચી શકાવાનાં માત્ર કારણથી ઇઆ કાંઇ કારી જખંમોનાં દુખથી અથવા કરજદારીથી

ફીનારે પકડી રૂપોશ થવા તથા ઘરનુ બુચ્ચુ પકડવાને અગત થએલી
હોએ હેવા જે શખશોછે તેવોને દઅજદાંપરશતોની પંગતીમાં ગણત્રી કર
વાનો ભભકો કીધો હોએ હેવું તેમનાં બોલેલા બોલોથી ખુલ્લુ નજર આવેછે.
જો કબી બોટો ભભકો નહી હોત તો તેમનાં નાંમ નીશાંન તથા પતો બ
તાવવાને કાંઇજ હરકત નોહોતી શાથી કે આએ દરવીશતો હેવા બુજરગો
ની શોહોબત શેવાથી લાભ મેલવાને આતુરછે પણ હેવુ નશીબ કહાંછે કે
જરતોશતી ભાઇઓમાંથી એ બુટ પુરી પડે બેર જે કાંઇ બાશતે બો
દા વ બોદંવંદાંન બોદા એક દંમ હજાર ઊમેદ.

૧૯. મા શાહેબ તો બરેબર કોઇ બરો મીલછે જો કે તે બોલો
શખશ તો તઆનથી બોલેઓછે તેમનાં જવાબમાં પણ જો કબી જાશતો
લખુચ તો મતલબીઓને નજદીક મતલબી ઠરૂ છેઊ તોપણ બરાં દીલથી
અને શાચા દકીનથી પોતાનાં કરતા અકરતાવોની આર લઇને વીનતી ક
રૂચ કે જે શાહેબોને એ જોખમ ભરેલા ઓહોદાનાં જીમેદાર કીધાછે તે
મની તથા તેવોને એ જીમેદારીને લાએક ગણનારા અકાબરોની લાએકી
એલમીઅત દાનાઇ પરહેજગારી આગલ આએ આજેજનો બેશક બુદ
પોતેજ પોતાને નાલાએક શમજેછે તેથીજ એ જોખમથી દુર રેહવાનુ પ
શંદ કીધેલુ તે વીશે બોદા શીવાએ તથા એક બે દોશતો શીવાએ કોઇ વા
કફ નથી. આએ ગરહશત જે એ નામવર ખાંનદાંનનુ નાંમ ડુબાવવાનું
તોહોમત જે આએ આજેજ ઉપર લાવવા ચાહેછે તેમાં તેને મોહોટી ભુ
લ કીધીછે જોબી એ શાહેબે એ વીશે પકી તજવીજ કીધી હોત તો હે
વી ભુલ નહી કરતે કાંજે એટલી વાત બેશકછે કે જે કારશતાંનીથી એ
નાંમીચાં જે બુજરગ ખાંનદાંનને ડુબાવવાની જેવોએ દઊકતી કીધીછે તે
મને વાશતે માહારા તરફથી કેહવાનુ મોહોટી દીલગીરી શાથે એટલુંજછે
કે તેવોએ ઘણુંજ અંનઘટતુ કીધુછે તેથી અલબતે આએ ફકીર ઘણો ના
બુશછે અને એ નાબુશી વારશીક ઓધો નહી મલવાને વાશતે નથી ફ
કત તેહનાં નાંમુવર બુજરગોની નાંમદારીની આબેરો જોવાથી અતીઘણો,
નાબુશછે તે વીશે શબર શીવાએ કાઇ ઇલાજ નથી વાશતે દરગુજર કરૂ
છુ ને ઇઅજદાંન બુજરગનાં ઇનશાફની ઊમેદ ઊપર શબર પકડુ છેઊ.

૨૦. માં ગરહશતનાં જવાબમાં તો કાંઇજ બોલવાનુ નથી કાંજે તે શાહેબ એક બોદાનાં વલી જેવોછે કે બાન ઓલબવે પીછાંનવે ફકત બા હારોબારનાં વકાઆ ઉપરથી વાજબી ઇનશાફની દાદ આપનાર તરીકએ માંનવંત ગરહશતનુ બોલવુછે કે તેથી આએ ફીદવી હાશિદોનાં તોહોમતથી મોકલો થઇ શકેછે વાશતે પનાહે ઇઅજદાંની માંગી એ દીલશોજ તકરીર બંધ કરૂંછુ.

૨૧. હવે એકવીશમાં નંબરનો શાહેબછે કે તેઓનો શખુન તો ઘ ણોજ ભારીછે એટલુજ નહી પણ બરેબર ૧૧-૧૨ માં નંબરવાલા શા હેબનાં કેહેવા મુજબ એક હુલડ કરવાનો પાઓ તથા બીજની માફકછે તે વીશે દાંનાવ શાહેબોએ મેહરબાંની કરી એટલુજ ધ્યાંન આપવુ જરૂર છે કે કદાપી આએ નાદાંનનાં શખુન તેમની નજરમો જગો નહી પકડેતો અબતેઆર તેવોનો છે કે તેહેને વજંણ નહી આપે ને કદાપી વજનદાર ઠરે વારશીક હકની તથા દાવાની શાબેતી પાએદારી તથા ઊશતવારી કર વાનો હેતુ ઠરે તો તે બાબે બટતુ ધ્યાંન આપે ને હાવા ફીતનેઅંગેજો ની તરફ તેજ નજર રાખી પોતાનો અગતનો ઓહોદો બજાવે ને બેગો નાહને તોહોમતથી મોકલો કરે પછે તો નાચાર હરચે આફ્દ ઇઆ નશીબ.

૨૨. મો ગરહશત અછી જુગતી લાવેઓછે કે જેથી એકમારગી તથા શુલે પશંદ લોકોનાં દીલમો ગભરાટ પેદા થાએ અને આએ અગ તની બાબત ઉપર ધ્યાંન આપવામો કંટાલો ખાએ મગર એ ભાઇબંધ એટલું નથી શમજતો કે આખો ટોલો એકદમ કેમ કરીને તેમની મત લબ મુજબ નાહીમત અંનઘડ અને નાહક પશંદ નીકલી શકશે બેર એ મ કરતાં થોરો ભાગ હેવો નીકલશે તેમ મોહોટો ભાગ ચાહાવુ ઇઅજદા નુ છેતો હક પશંદબી નીકલેઆ વગર નહી રેહેશે તે કરતાં આએ શુલે પશંદ ફકીર જે શુલે કુલ નો મોહીતછે તેહેનો હેતુ નીરધાર એજછે કે તેહેને શોધી કાહાડેલી બાબત જે શાહેબની મોબારક નજર અને બુજર ગ દાંનાઇમો વાજબી આવે તો તેહનો ઉપયોગ કરી પોતાની નેકબખતી હાંશલ કરી લીએ અને જે શાહેબને ફકત દુનીઆદારી શીંવાએ એ અ ગતની બાબત વીશે અનુમત નહી હોએ તો તેમ કરવાને બુદ તેવો મુખ તારછે તેમાં કાંઇ હુલડ હુજત કે તકરારનુ કાઇજ કાંમ નથી.

૨૩. માં શાહેબે જે શંદેશો પોહોચાડઓછે તે વાત જો ખરી હોએતો બેશક કે ઘણીજ ગુણગારીછે. આએ વફાદાર ફકીરનુ ચાહાવુ એ જછે કે કોઇબી દાનાવ શાહેબે એ બાબે વધારે રોશનીનો ખરચ કરવો કે જેથી ઢંકાએલી બાબત પ્રદીપ થાએ તો એ શમાંન બીજી એકબી વશતુ ઊતમ નથી એમ ખુલુ કેહવાને બની આવેછે શારાંશ કે ઉપલા નંબર ૧૧-૧૨ નાં ગરહશતો કરતાં ઉપલો મારગ પકડનાર બેહદ વખાંણવા જોગછે તેથી હેવા જે નેક લોકો કે જેવોની નજરમો આએ બેરખાહનો કાઇ ભુલાવો નજર આવે તો તે વીશે બીલા ઓજર રદીઆ તરીક શુધારો કરવા શારૂ તેમની શેવામો મોહોટી આધીનતાઇથી અરજ કરી ઊમેદ રાખેછે કે હકતાલાની બખશીશથી એ વખત જલદીથી આવી મલે કે જેમાં આખા ટોલાની બેહતરીએ શમાશ કીધોછે તે જાહેરમો આવે અને ઘટતુ અંનઘટતુ શીધ થાએ.

૨૪. મો શખશતો કેવલ અંનઘડ જેવોજ દીશેછે શાથી કે ચાલ કરીનુ તોહોમત મેલી આએ ફકીરનુ અપમાંન કરવાની ઇછકતી લાવ્યોછે બેર એ બાબે વધારે બોલઆ કરતાં ચુપ રેહવું વધારે ફાએદા ભરેલુછે શાથી કે એ શખશ પરથમ તો ચાલો એ બોલ તે ઓલખતો નથી તેહનાં અરથને શમજતો નથી જો ઓલખ તથા શમજ હોત તો એ તોહામતથી આએ ગરીબનાં અપમાંનનો હેતુ નહી રાખતે કાંજે જરતોશતીઓમો એ કીરીઆ પરથમ પેહલીજ શીડીમો મુલ પાઆ તરીકે ગણાએલીછે તેમજ આગલ ચડતી શીડીઓમાં એ નામીચી કીરીઆ ચડતે દરજે કરવાની અગત દાખલ ફરજછે તે શમંધી એ ભાઇબંધ તદન નાવાકફછે તેથી નાચાર ચુપતેશર કરૂછુ.

૨૫-૨૬. નાં બંધે શાહેબો જો કે આએ ફકીરનાં હેતેશ્રી છે પણ વાજબી ને ગેરવાજબી શાથે બદલ કરવા અથવા ઢાંકવાની ફરમાશ કીધી છે તે બેશક કે આએ હકપશંદને નજદીક ઘણીજ નાપશંદછે મગર આટલી વાત હમારા નેકખાહોએ ખાતરીથી ઇઆદ રાખવી કે પોતાની છાશને કોઇ ખાટી કેહેતુ નથી, પોતાની માએને કોઇ ડાકણ ગણતુ નથી મગર જારે કે તે છાશ ખરેખર ખાટી ઝુનાં જેવી અને જે માએ કે ખરેખર એક શેહરાંન કફતાર રૂપે હોએ તારે તેનાં ઘટતા ઇલાજ છાશને

વાશતે ગોલ અને કફ્તારને વાશતે નેરંગથી થાએછે તે અવશ્ય કરીને કરવાજ જોઇએ તેમ કીધાથી કંઈ કાલે અનહીત ઠરવાનુ નથી.

હવે જોઇશુતો ઉપર લખેલી તકરીરમાં દરોબશત ખાશોઆંમ તથા પીરો જવાંન જરતોશતી શાહેબોનો શમાશ અગરચે થઈ જાએછે તોપણ ખાતરી લાએક ભરોશોછે કે ઘણાંખરા ઈમાંનદારો છુપા પડેલા હશે ને હોવાન જોઇએ તોપણ ખુલ્લુ નજર આવેછે કે જરતોશતી શાહેબો ઈઅજદાંપરશતીનો દાવો ફક્ત જબાંનથીજ કરેછે—અંતઃકરણથી હોએ એમ ખાતરી થતી નથી તારે બાહેરવાલાવો તોહોમત લાવે ને બદનાંમ કરે તો તેહેનો વાજબી જવાબ શુંછે તે કાંઇ બોલી શકાતુ નથી વાશતે લાજમ કે જવાંન લોકો કંઈ શંનશાર માઇનાં કંમ અનુભવને લીધે ઈઅજદાંપરશતી વીશે કંટાલો કરે તો તે કાંઈ નહી પણ એક હાથપર અખાડા કરવા જોગ છે પણ બુઢા લોકો જે શરવે તરેથી પરવારી ગયાછે તોપણ તે લોકો એ બુઢી દુનીઆંનાં આંખ ચાંનલા રૂપી જાહેરી દેખાવ અને ચરાવ બરાવ ઉપર લભદ તથા ગલતાંન થઇ તેહેનો પીછો છેલા દમ શુધી છોડવા માંગતા નથી ને શરવે પીરોજવાંન એકશરખી રીતે તમાંમ ઓમર દુનીઆંની ખરીદીમો બરબાદ કરે તારે એ ટોલામાંથી ઈઅજદાંપરશતીનો નાંશ થાએ તેમાં શું અજબ? વાશતે ઈઅજદાંપરશતીનો ખરો દાવો ખરા હકથી શાબેત કરવાની રીત તો એટલીજ છે કે કદીમ બુજરગોનો રેવાજ કાએદો અખતેઆર કરવો જોઇએ કે જેની બરકતી નીશાંનોથી બેહેશતનુ શુખ અને જાવેદાંન બેહેશતની બુજરગી હાંશલ થાએ પછેતો જેમ જેની મરજી.

હવે ઉપલા ફકરાવોમાં શાબેત થઇછે કે ઈનશાંનની પેદાએશ ખાકથીછે ને પાછુ ખાકમોજ મલવુંછે તે વાત કદીમ હરતાશની ઈઆને હાલ જમાંને તાહીદવાલા ઈશરાફીન હોકમાંઓએ પશંદ કીધીછે અને ઘણુ કરીને એ હોકમાં કોઇ જાતના એલંમની દરકાર નહી કરતાં એજદાંપરશતી અમલો ઉપર શાબેત કદમ થયા હતા ને થાએછે કે જેની બરકતોથી તે બુજરગ શાહેબોને આએ બુલંદ દરજો મલએછે એ શીવાએ બીજા દરજાનાં હોકમાં લોકોછે કે તેવા હરદાશની ઈઆને હોકમાએ મશાઇન હેવ નાંમે ઓલખાયાછે એ શાહેબો એલમે જલી તથા ખફીનાં માહીઅ

તગારછે પણ ઈશરાકીન શાહેબો કરતાં કમ દરજાનાં ગણવામો આવ્યાછે શાથી કે તરેહ તરેહનાં એલમોની વાકફગારીને લીધે બાજે વખત તે લોકો ને ગરવ થાએછે ઈઆ નહીતો એલમનાં શોકમો હકપરશતીને વાશતે પુરતો વખત મલી શકતો નથી શબબ તેવો ઈશરાકીન મરતબાથી ઊતરતા છે એ ઈશરાકીન શાહેબો જોકે એલમની દરકાર શીરમો નહી કીધી હતી તેવો જારે રેઆજતમાં કુશલ થઆ ને તેહની બરકતથી શરવે પરદા ઊઘડી ગઆ તેહની શાથે તમાંમ જાતનાં એલમો તથા ભેદ અભેદની માહીઅતી પણ મલી જેથી તેવો એલમમાં પણ મશાઈન શાહેબો કરતાં ફોક ગણાઆછે તે શીરફ એ શાહેબોએ પોતાને પાક શીરત કીધાથી તથા ગણવાથી થઆછે ને હેવુ નીશચે થઊછે કે જે પ્રમાંણે શેહેજ મેહેનતમો હરતાશપી લોકો દરજે ચડેછે તે દરજો હરદાશપી શાહેબોને ઘણી મેહેનતની શાથે પણ મેશર થઈ શકતો નથી કાંજે એ શાહેબોમો જીદપણુ ઘણુ વધી પડેછે તેહની શુમીઅતથી પછાત પડેછે વાશતે વાંચનારા હક પરશતીને ચાહાનારા શોકીન શાહેબોએ પોતાની મરજી મુજબ પોતાનાં અંમલોની વરતણુક કરવી.

ઉપલી તકરીરમોથી ખુલુ માલુમ પડેછે કે રૂહ જે છે તે બદનની ઊતપંતી અથવા જાતીમોથી નથી અને બદનની તમાંમ મંનજલો ઉપર જારે શેર કીધી તારે નીશચે થઊ કે રૂહ તેનાંથી જુદુજછે અને તે મુજબ રૂહ પોતે પોતાની અકલ મુજબ પોતાનાં રાશતી રાહા ઉપર કાએમ રહુ તારે તેહેને નીશચે કીધુ કે નફશ જે છે તે પણ જેશમથી ઈલાહેદાછે.

હજરત રૂહની રાશતી રાહાની બરકત હેવીછે કે અવલથી તે આખર શુધી એટલે જે શીરખારગીથી તે પીરી શુધી ગફલતનાં પરદા ૭૦ હજાર મુકરર થએલાછે તેમાં કેટલાએક રોશનીવાલા અને કેટલાએક અંધકારછે તે શરવે પરદા જારે હજરત રૂહનાં રાશતી રાહાનાં બદલામો દુર થઆ એટલે જે એ શરવે પરદાવો ઊઠાવીને હજરત રૂહ જારે પાર થઓ તારે તે ઉપરથી એટલુજ નીશચે થઊ કે હજરત રૂહ બદનની જાતીથી ઈલાહેદોછે.

ઉપલા ફકરાથી રૂહબદનની જાતી માંહેલો એટલે બાકી નથી પણ નુરૂલ અંનવારનાં નુરનો કતરોછે હેવુ શીધ થઊ તારે હવે એજ ઉપલા

કુકરામો નફશની બાકી નથી એટલેજે જીશમથી જુદાહેદા છે હેવુ જે આવી ગએ તે વીશે શીખતા થવી જોઇએ તે વીશે જોકે ઘણીએક દલી લાછે તે મધે જે કાંઇ આએ મેહેલ ઉપર અગત કરીને બતાવવા જોગછે તેની વીગત.

૧. પેહેલી દલીલ એછે કે માંણશો જારે ખાબ કરેછે તારે તેવોની આંખો જેમ કાંઈ જોઇ શકતી નથી તેમ કાંનથી કાંઇ શાંભલી શકતા ન થી તેથી આએ જગત માજે કાંઇ એહવાલ નીપજેછે તેહની ખબર તે શખશને નીદરાને કારણે થઈ શકતી નથી મગર જારે તે પાછો જાગરત થાએછે તારે તેહની તમાંમ ઇંદરીઓ પોત પોતાને કાંમે વલગેછે કે જે થી કરી દુનીઆંનાં એહવાલથી પોતાની કાબેલીઅત મુજબ ખબર રાખી શકેછે તેથી શીધ થએ કે નફશ જીશમથી જુદાહેદાછે કારણ કે જાગરતી જે છે તે હજરત રૂહ અથવા નફશનાં જીમંનથી છે અને નીંદરા એટલે ગફલતી જે છે તે જેશમની કશાફતનાં બતંનનીછે.

૨. બીજી દલીલ એછે કે જેશમ કોઈ એક શેહરમાં ખાબ કંધી છે અને નફશ કોઈ બીજાં શેહરમાં જઇ તાંહાંનો એહવાલ જુવેછે તે થી પણ શીધ થાએછે કે નફશ જુદાછે ને જેશમ જુદુછે કેમકે એક વખતમાં એક ચીજ બે મકાંનમાં હોએ નહી બલકે એ વાત નહી થવા જોગછે શાથી કે નફશની ખાશીઅત છે કે જેશમ જે જે જગાઓ શેહ રૂમાં જઈ આવેલુ હોએ કીંવાં વખતે નહીબી ગએલુ હોએ તે શરવે ઠેકાંણે પોતાનાં દરજાની હદ માફક પોહોચી પ્રવેશ કરી શકેછે.

૩. ત્રીજી દલીલ એછે કે ખાબમાં જે જગાઓમાં કે નફશ શેર કરે છે ને જે કાંઇ તમાશો કે નકશો તે જગાએ જુવેછે તે વીશે પોતે પોતા ને ખબર આપેછે કે હુ એમ બોલ્યો મેં એમ શાંભલ્યુ અને તે હાલ તનાં દરમેઆંન જો કબી તેહેને કાંઇ ઇજા થઇ હોએય તો તે વીશે શોક ર કરેછે હેવી રીતે કે એ ઇજા જાગરત અવશતામો નહી થઈ તે નેક થએ કદાપી એ હાલતમો એટલે ખાબમાં કોઈ જાતની લીજત પાંમેઓ હોએય તારે અફશોશ કરેછે કે શુ કરવા જલદીથી જાગી ઊઠેઓ હેવી રીતે જે હકીકત નીપજેછે તે વીશે બદંનને તો કાંઇજ ખબર પડતી નથી તે ઉપરથીબી શીધ થએ કે નફશે તથા બદંનએ બંધેનો મરતબો એક

બીજાથી જુદા ઇલાહેદાછે કાઈ એક જાતીવાલા નથી પણ નફશ જે હેવાંની ખાશીઅતો શુધરેઆથી હજરત રૂહનો દરજો પાંમેછે તે નુરાંની અને તંન ખાકીછે.

૪. ચોથી દલીલ એછે કે જે નફશ કે આપરા શરીરમાં આજછે તેજ આપરી વય પાંચ વરશની હતી તારે પણ હતો. અને જે જેશમ કે જે પાંચ વરશની વયમાં હતું તે આજ નથી શાથી કે તે વખત કરતાં આજે જેશમ બેવડુ ઇઆ તેવડુ લંબાઈ પોહોલાઈમાં થઊછે અને તે વેલા બાલક હતો તે આજે જવાંન થએોછે. જવાંની પછી અધીર થએો અને અધીરથી બુઢો થએો—હેવી રીતે જે ફેરફાર થએો તે માત્રે જેશમ મોજ થએો તે ઉપરથી શાફ જણાએછે કે બાલ અવસ્થામાં જે શરીર હતું તે બુઢાપી વખતનાં જેશમથી જુદુજ હતું બલકે હરશાલ જેશમમો ફેરફાર થાએછે એટલે જો કબી શુખાકારીનો વાગતો હોએ તોપણ જુનુ શરીર બદલાઇને નવુ થાએછે તેથી ખુલુ નજર આવેછે કે નફશ જે છે તે જેશમની જાતી માંહેલુ નથી પણ તેથી ઇલાહેદુ અથવા જુદુજછે.

૫. પાંચમી દલીલ એછે કે બદનની તરકીબ ચાર અનાશેરથી થએલીછે તે ઊનશરો જે અશલ કુલછે તેહેનો વીભાગ જે કે જુજવી છે કે જે દરએક બદનમો વેહેચાએલોછે તે વીભાગો પોતાની કુલ અશલ એટલે અશલ ઊનશરોનાં જયાબંદી કુરરા તરફ મલી જવાની તેની જાતી ખાશીઅતછે તે ઉપરથી શમજવાનુ એમછે કે જારે કોઇ આદમી ભુખ્યુ થાએછે તારે બદન માંહેલા જુજવી એટલે વીભાગી અનશુરો પોતાની અશલે કુલ જે જથાબંધ કુરરાવો તે તરફ જઈ મલવાની ઈછા દેખડેછે ને તે મુજબ પોતાનાં મરકજ તરફ એટલેજે અશલે કુલ કુરરાનાં ઈહાતા અથવા ઘેરા તરફ જાએછે તે શબબથી બદનમો નબલાઇ પેદા થાએછે એ નબલાઈ તે છે કે જે ભુખની વેલા ખોરાક નહી મલે ને ભુખ્યુ રેહેવું પડે તેથી થાએછે કે જેથી શરીરનાં શાંધા નરમ થઇ જાએછે તેની અશરથી નબલાઇની અશર પેદા થાએછે—હેવામે! જારે કે ખોરાક લીએછે તારે એ જુજવી અનાશેર તે ખોરાકને તેહેલીલ એટલે હાજમો કરવાને શારૂ પોત પોતાની જગોએ કાએમ થાએછે તારે તે નબલાઇ કે ભુખથી થઇ હતી તે દુર થાએછે કારણ કે એ વીભાગી ઊનશરોની ખાશી

આત જેવી પોતાનાં કુલ ઊનશરોમો મલવાની તેમજ ગેજા એટલે ખોરા
કની ઊતપંતાબી જે ઊનશરોનીજ મદદથી થએલીછે તે શબબથી તે ખોરા
ક જાણે તેમની અશલે કુલનોજ વીભાગ અથવા જુજવી છે તે મલેઆ
થી પાછા આવી પોત પોતાનાં ઠાંમ તથા કાંમપર વલગી જાએછે.

એ ઉપરથી ખુલુ જણાએછે કે બદનનાં શાંધા એટલે વીભાગો જે
પાંચ વરશની વયમાં હતા તેનાં તે પચાશ વરશની વય શુધી રેહેતા નથી
કાંજે તે શાંધાવોની તો તેહેલીલ થઈ ગઈ તેથી તે પચાશ વરશની વય વા
લા શાંધાવોનાં વીભાગો પાંચ વરશની વયનાં શાંધાવોથી જુદાજછે હેવી
રીતે કે જે પ્રમાંણે ખોરાક તેહેલીલ થાએછે તેમજ શાંધાવોની પણ
તેહેલીલ થાએછે.

મગર રૂહ એટલે શઉ ધરેલો નકશ જેનો તેજછે તેની મીશાલ હે
વી રીતે છે કે જેમ કોઈ શખશ એક શુરખ રંગનો તંબુ રાખતો હોએ
તેમાંથી અકેકી શુરખ રંગી ચોબ નુકશાંન પાંમવાને કારણે કાહાડીને તેહે
ને બદલે શબજ રંગની ગોઠવતો જાએ ને પછી લાંબી મુદતે જુવે તો
તેજ તંબુ કાએમછે એમ નજર આવે લેકીન તેમાંનો શરવે શાંમાંન બ
દલાઆને કારણે શોરખની ઠેકાંણે શબજ માત્રે નજર આવે તેથી તે અ
શલ તંબુ જેમ કાએમછે તેમજ રૂહબી જેનુ તેજ કાએમ છે એમ શમ
જવું ફકત તે તંબુનાં અશબાબનાં રંગમો તફાવત પડો તેથી તેની અશ
લ અવશ્થાને કાંઈ હરકત થઇ નથી જેમક બદનની કાએમાઅતમાં હરરો
જ બલકે વખતે વખત ફેરફાર થાએછે એટલેજે બદનની ઊતપંતી અ
નાશોરની તે ઊનશરોની ખુદ બાશીઅત બદલ થવાનીછે તારે બદનમો ફે
રફાર થાએ તેમાં કાંઇ અજબ નહી.

આ જગાએ નીચે લખેલો અમુલ્ય દાખલો વાંચનારા દાંનાવ ગરહ
શતોની હજુરમો મેલવાને જરૂર જોઊછુ તે એ છે કે ઉપર લખેઆ મુ
જબ જેમ ખોરાક તથા શાંધાવો તેહેલીલ થાએછે તેજ મુજબ ધરમ મા
રગની પાએરીઓનો પણ ફેરફાર થાએછે તે બાબે મુખતેશર ઈશારો પે
શતર આએ ફુરદીઆંમો આપેછે તે શીવાએ બાજી રીતીઓથી એ
બાબતની શાબેતી થએલી છે તેહેનુ બઆંન નીચે મુજબ.

૧. શુરહઆત એટલે દુધ.

૨. તરીકત એટલે–દહી.

૩. હકીકત એટલે–મશકે. અને

૪–૫. મારેફત તથા વેહેદત એટલે–ઘીઇ.

ઉપલા ઇશારો દાંનાવોને અછો રમુજ આપનારોછે કે મુલ પદારથ જે દુદ તે કેટલી રીતે બદલાએછે. જેમ દુધની સ્થીતી ફેરવાએછે તેમ જ ગીનાંનીઓને નજદીક અશલ મજહબ જે શરઇઅતનો તે પણ બદલાએછે તે અદલ બદલ ઉપલી વીગતથી આપણને ખુલી રીતે શમજ પડેછે તે છતાં ચાશટાખોર તથા લીજત પશંદ લોકો એ જાહેર વાતને કબુલ કરતા નથી, જો કબુલ કરેચ તો પોતાનાં અંમલો પાએરી દર પાએરી ફેરવવા પડેચ તેરી લેજતો છોડવી પડેછે તેથીજ માત્રે ના કબુલ કરવાનુ કારણ જનંમ લીએછે ને હેવી જાહેર વાતને નાબુદી આપીને હજી આપતા જઇએ છીએ તે કેહેવી ધરમ લોભી વાતછે તે દાંનાવ અને ધરમ ગીનાંની શાહેબો બેશક કે શમજી શકે હેવીછે તેથી તે બાબે વધારે લંબાંણ કરવાની અગત્ય જોતો નથી મગર એટલુજ કે જુવો શાહેબો બુજરગોનાં ઠરાવ પ્રમાંણે શરઇઅત જે છે તે દુધની મીશાલેછે ને શરઇઅતવાલા શાહેબો જે છે તે ગોઆ દુધનાં ખોરાકથી ઊધરનારાં નાંહાંનાં બાલકની મીશલમા અથવા હેવાંની ખશલતોનાં આશરામોછે શાથી કે નાંહાંનાં બાલકો મોહોટાં માંણશોની પઠંમ કાંઇ ગીનાંન ધરાવતાં નથી ને તેમનાં જેવો ખોરાક પણ લઇ શકતાં નથી.

હવે જારે બાલકોને દુદ પાવાની હદ પુરી થાએછે તારે તેહેને ખોરાકીની જીનશો આપતી કરીએચ ને દુધથી છોડવીએચ તેમજ શરઇઅતનાં મારગીએ શરઇઅતનો મારગ છોડીને તરીકતપર ઊતરવુ જોઇએચ એટલેજે દુધનું દહી બનાવવુ જોઇએચ.

જારે કે દહી તઇઆર થઈ તારે તે શરઈઅત વાલો તરીકતનાં મારગી તરીકે લાએક થઓ એમ કેહેવાએછે.

જારે તરીકતની લેઆકત પેદા કીધી કે પછી હકીકત પર ધ્યાંન પોહોચેઊ એટલેજે દેહીનો મશકા બનાવવાની અગત થઇ.

જારે કે હકીકતની લેઆકત મેલવી ત્યારે મારેફત તથા વેહેદતની તરફ ધ્યાંન લાગુ એટલેજે માંખણનુ ઘીઈ બનાવવાની ઇઓગીઅતા થઇ

જારે કે શીધ તઈઆર થઉ ત્યારે ગોઆ મારેફત તથા વેહેદતની પદવીમો પઉી પકવ થઓ એમ કેહેવાએછે.

જારે કે દુધનુ પીઇ થયુ એટલે શાલેક શરવે શીડીઓની શેર કરી ચુકો એમ શીધ થઉ જેમકે બાલકથી જવાંન થઓ, જવાંનીથી અધોર થઓ અને અધેરથી બુઢો થઓ ઇઆ નહીતો હેવાંની દરજાથી ઇનશાંન થઓ, ઇનશાંનથી ફરેશતા ખશલત થઓ ને તારપછી શેવટ ફરેશતાનાં મરતબાથી વધી ગઓ.

વાંચનારા ઉમદા અને ઉનડા મગજનાં શાહેબો જો ફાંઇ બારીકી થી તપાશ કરશે તો ઉપલા ફકરાવો તેવોનાં દાલ દમાગને તાજે દંમ કરવાને બેશક કે એક બેમુલ રમુજબ આપશે ને તેવોએ પોતાની વરતણુક કેહેવી કરવી તેની રીતી દેખાડશે એમ આએ હેચમદાંનની ખાતરી થાએછે પછે તો ગેબદાંન ખોદાએ ખોદાવંદાન.

ઉપર મુજબ ઓમર, અવશથા, શરીર અને મજહબની શીડીઓ બદલવામો જાંણે કુદરતી કાએદાછે એમ શીધ થઉ તારે જરતોશતી ટોલાનાં કુલે બાશેઆંમ શાહેબો એક શરખી રીતે હાલતે કારીઆએ અને ઇઆદ કરવાએ આખો જનમારો ફકત પેહેલી શીડીમાંજ પુરો કરેછે તે જોઇને હેતશ્રી લોકોને બેશક કે તોહોમત લાવવાને શેહેલ પડેઉછે વાશતે એ જગાએ હરેક જરતોશતીની ફરજછે કે પોત પોતાની મંનશકતી પર માંડે કેઆશ કરી બેહેતરીનો, તહોમતથી ખુલાશગીનો અને ઇઆજદાંપશંદીનો મારગ પકડવામો એબ તથા શરમ નહી પકડે પછેતો જેમ જેની મરજી મોબારક.

પેહેલી શીડીનાં ફરમાંનો વીશે જરતોશતી શાહેબોની ખાતરીછે કે તેથી બેહેશતની ઉમેદ તથા દોજખનો બીક ઉતપન થઇ શકેછે તેમાંથી કાંઇ જાશતી હાંશલ મલી શકતુ નથી તે છતાં એટલાજ લાભ ટોટાથી શંતોશી થવુ તે ગોઆ હાથ પગ વગરનાં માંણશનાં જેવુ કાંમછે વાશતે વીચારવુ જોઇએ કે છતે ફરમાંને ના ફરમાંન થવુ ઇઆજદાંપરશતીનાં બુજરગ નાંમનો ખરો હક જાંણી બુજીને ડુબા જવા દેવો અથવા તેનો લા દાવો કરવો તે વાજબી કેહેવાએ કે ચારે શીડીઓની શેર કરીને એટલેજે દુધથી તે ધોઇ શુધીનો અનુક્રમથી અનુભવ લીજીએ તે ઘટતુ કેહેવાએ

તે વીશે શરવે જરતોશતી શાહેબોએ ધ્યાંન અગત કરીને આપવાનુંછે. જો કબી ફકત દુધનાંજ ખોરાક ઉપર ઇઆને શરદઆતી મારગમાંજ પડી રેહેવાથી શતોશી કેહેવાડવા માંગીશુતો ધરમીઓને નજદીક તે કાંઇ શંતોશ નથી બલકે ગુમનાંમ કરનારી આલશાઇ તથા હઠીલાઇછે વાશતે આએ ગરીબ દરવીશની બાંગ પોકાર ઉપર ખોદા વાશતે કાંન ખુલા કરો, કાંન ખોલીને પછે રૂદએ ખોલો ને પછે વીચાર લેઓ કે આપરે શું કરવુ જોઇએ ને શું કરીએ છીએ.

જો કબી કોઇ શખશ ઘડીભર શખુંનપરવરીને શારૂ કેહેવા માંગે કે ફકત શીફાની ગુણોનુજ ઓલખ્વુ કરીને આગલ જવાની દરકાર નથી ઈઆ હોકમ નથી તારેતો નાચાર—મુકાએલુ તોહોમત આપો આપ શાબેત થઇ જશે તે દેખીતુંછે. વલી કબી કોઇ શાહેબ એમ કેહેવા માંગે કે હમારે તો એ દુદનોજ ખોરાક બશછે તારે તો વેમનાં ઉપર દહી મશકો અને ઘીઇનો ખોરાકબી હરાંમ થઇ પોડેછે કાંજે દુધનો ખોરાક જે બાલપણાંમાં લીધો તે વેલા એ ત્રંણે ચીજોથી વરજીત થવુ પોડેઊ હતુ તેમ વરજીત થવુ જોઇએ તેને ડેકાંણે તમે શાહેબોતો બેધોકે વાપરોછો તેથી આએ ગરીબ તાબેદારનુ કેહેવુ એજછે કે જારે એ શરવે વશતુ વાપરો તારે તો તેહની હદ હુ દુદ તથા પાએરી દર પાએરીની પણ ઘેર કરો નહી તો પછે તમારા ઉપર ઉપલા શખુંનો બોજો નાંખેછે તેહનો કાંઇ શતા ભરેલા રદીઓ તઇઆર કરો કે જેથી તોહોમત લાવનારાવોની ખાતરી થાએ કાંજે પેશતર રદીઆ તરીકે જે જે દલીલો માકુલ જાંણી ગુજરવામો આવીછે તેથી કાંઇ તેમની ખાતરી થઇ નથી, ખાતરી માત્રે તે શાહેબોએ એટલીજ તે દલીલો ઉપરથી કરી લીધીછે કે પારશીઓ એક લાએક ખોદાએને માંનવા ભજવાનો જે તેમનાં કદીમ બુજરગોથી ઊતરતો આવેલો રેવાજ તે ભુલી તથા છોડી બેઠાછે. એ ઉપરથી હેવો ભરાંત જાએછે કે જાંણે તમે એમ નીશચે કીધો હોએ કે હજરત પેગમબર અલેશલાંમે પોતાનાં ટોલાને ઉપલી શીડીઓ વીશે કાંઇજ ફરમાંવુ નથી ઈઆ નહીતો તે શાહેબે તે વીશે જાંણે મનાઇ કીધી હોએ—જો એમજ હોએ તારેતો માહારા પ્યારા શાહેબો તમે મોહોટો ભુલાવો ખાઓછો અને એ ભુલાવો કેમ થઓ, કેઆરે થઓ અને કોહોનાં તરફથી થઓ તે વી

શે ગંભીરાઈથી ધ્યાંનપર ખેંચો કે તુરત ખુલી રીતે એ ભુલાવાની શાબ્તુ
તી થઈ જશે ને જારે કે એ શાબેતીએ તમુને ખાતરી આપી તારે તો તે
હેનાં ઘટતા ઉપાએ અંમલ તથા કોશીશ કરવાની ફરજ તમારા ઉપર આ
વી પડશે એમ શાફ દીશેછે વાશતે જે કાંઈ મુનાશબ નજર આવે તે ઉ
પાએ જલદીથી લેવા જરૂરછે પછે તો જેમ જેની ખુશી.

જુવો કે હજરત પેગમબર અલેશલામે જેમ શારાં કેરદાર બદલ પે
હેલી પાએરીમો બેહેશતની ઉમેદ આપીછે તેમજ ચડતી પાએરીઓમાં
શારાંમાં શારી ઊતમ કીરદાર જે ઈઅજદાંપરશતીની ગણવાની તેહનાં ફે
જશી જાવેદાંન બેહેશતની પણ આશા આપેલી પ્રત્યક્ષ જાહેરછે તે છતાં
કેમ કરીને આપરે તારીફ પાંમેલા ટોલા તેહેનો ઉપભોગ નાહી કરીએ ને
કરનારાવોનુ માંન નાહી કરી જરા આંખો ઊઘાડીને જુવો કે જે કોમમો
એ ઊતમ કીરદારની કારીઆ ચાલુછે તે ચાલનારા પીરમુરશીદ તથા શં
ત શાધુ અને જોગી જોગેશ્વર તથા તપેશ્રી રખેશ્રી બુજરગ લોકોનુ માંન
શંનમાં શી તરે કરેછે તે વીશે કાંઇ વીશતાર આપવાની જરૂર નથી પણ
જો કુપી ખાતરીથી બારીક તજવીજ કરીશુતો હેવા ઊતમ લોકોને હર વ
ખત ઉપનાંમ તથા વખાંણ શીવાએ બોલાવતા નથી તેથી હેવા ટોલાને
ધંન્યછે એમ કેહેવુ જરૂરછે ને તે મુજબ આપરા લોકોએ પણ દાખલો
લઈને તથા આપરા બુજરગોનો વારશીક હક જાંણીને ચાલવુ ચલાવવુ
માંનવુ મંનાવવુ અગતનુછે પછે તો નાચાર જેમ જેની નજરમા ગોઠે તે
મ પોત પોતાનો શંભાલ પોતાનાં સ્વધરમ તથા સ્વજાતીની મારફત કરી
સીએ તો શારૂ.

હવે ઉપલા ફકરાવોમાં નફશ જે શુધરતાં હજરત રૂહનુ નાંમ તથા
બુજરગી પાંમેછે તેહેની અશલીઅત વીશે દલીલો આપી ગઈછે કે તે હ
જરતે આલીદર જાતની કાએમીઅત અશલથીછે અને શદાકાલ રેહેશે
તે ખાતરી લાએક શાબેતીઓથી શાબેત થઈ ચુકુ તારે એ જગાએ જ
રા લગાર ઈશારો કરવાને ફરજ પડી કે ઉપર મુજબ હજરત રૂહ પાઅંદે
છતાં અને નેકી ખુબી ભરેલો શુલતાંને રેહેબર છતાં તેહેની કદર નહી ને
શરીર જે નાશવંત અને દુનીઆંની હરજ મરજમો દોરાવનારૂ અને બીન
શુધરેલો નફશ જે હરાંમ વશતુ તથા અપરમાંન અમલો તરફ ખેંચી જ

નારો તહેની ઇજત તથા ખાતરદારીમો આખો જનમારો જરતોશતીઓ ખરચ કરી નાંખેછે તે કેહેવુ ડાહાપણ ભરેલુ કેહેવાએ તે વીશે જરતોશતી શાહેબોએ એકદીલીથી એકશરખી રીતે વીચાર લેવાની તેમની અગતની [illegible]છે નહીતો પછે નાચાર જેમ તેવોની ઇછા.

બીજુ આએ દુનીઆં ગોયા આપણી માતોશ્રીની માફકછે હેવી રીતે દાંનાવોનુ નીરમાંન થએછે શાથી કે એ દુનીઆંનુ કાંમ હરેક બચાંની માએનુ કાંમ જે આપરી આગલ દેખીતુ બલકે આપરા ઉપર વરતાએલુ છે તેહેનાં પ્રમાંણમોછે તેથી તેહેનો વીશતાર આપવાની કાંઇ જરૂર જણાતી નથી તોપણ શંનશારીઓ એ શનશાર માઇનાં કાંમથી જાંણકાર હોએ એમ શંભવતુ નથી શબબ હેવા અંનજાંણાંવોને વાશતે થોરો ખોલાશો આપવાને આએ શેવક પોતાની ઘટતી શેવા શમજેછે માંટે તે વીશે દાંનાવ વાંચનારા શાહેબોને નીચે મુજબ વાંચવાની તશદી આપેછે તે વાશે તેવોએ ઇશકાલ કાહાડવાને બદલે માફી આપવી પડશે અને ખાતરીછે કે એ માફી અલબતે મલવા જોગછે તેથી મુદા ઉપર ઉતરૂછું કે:—

પ્રથંમ બચાંની માએનાં કાંમ તરફ જોતાં ખુલ્લુ દેખાએછે કે એનેક ખશલત માઆલુ માતાવો પોતાનાં બચાંનાં રક્ષાંણ તથા પોશંણને વાશતે તેવો જે જે યુકતીઓ કરેછે તેમાં તેમની પેહેલી યુકતી એછે કે જારે તેમનુ નાંહાંનુ બાલક બીજી કાંઇ જાતનો ખોરાક લેવા લાએક નહી તારે તેહેને પોતાનુ દુદ એટલેજે પોતાનુ કાચુ લોહી પાઇને ઉધારેછે હેવુ જે દુધ તે બાલકને પેટ ભરતુ આપવાને કારણે દુધનો વધારો કરવાની આશા રાખીને પોતાનો ખોરાક હકીમોનાં હોકમ મુજબ જેમ ઘટમાંનછે તેમ પોતે લેતો કરેછે કે જેથી તે બચુ ધરાઇ પોશાઇને તાજે ફરબે તથા કવતમંદ થાએછે તેજ પરમાંણે દુનીઆંની ચારે તતવ કે જેને આપરે ખાઇ શકતા નથી તેહેને આપરા ખોરાકમાં આવે હેવી તરકીબ એટલે એક બીજા શાથે મીલાપ કરાવેછે હેવી જુગતીથી કે હેવાંન તથા વનશપતીનાં વીદમાંનથી એ ચારે તતવોને આપરા ખોરાકમો લઇ શકાએ એમ તજવીજ કરેછે હેવી રીતીથી કે ગોશપંદો તરફથી દુધ અને ઓરવરો તરફથી અનેક જાતીનાં ધાંન ફલ મેવો અને ભાજી તરકારીનો ખોરાક ઉતપંન કરી આપેછે કે જેનાં આધારથી પ્રાંણી માત્રનાં શરીરો કાએમછે.

ઉપલી બીનાં એટલા શારૂ આ જગોએ દાખેલ કરવામો આવીછે કે બારીક આંખોથી જોનારા અને તીક્ષણ બુધીથી તપાશનારા ગીનાંની શાહેબોને વીચારવુ શેહેલ પડે કે આદમ જાતને બલકે હરેક આતમીક પ્રાંણીને શારૂ તેવોની માતા જે શંનશાર માઇને નાંમે ઓલખાએલી વખણાએલીછે તે માઇ શાહેબે ચાર તતવનો ખોરાક ઓરવર તથા પશુ ગોશપંદોનાં વીદમાંનથી પેદા કીતોછે તેથીજ તેમનુ રક્ષાણુ પોશંણ કરવાને પેગંમબર અલેશલાંમે આપરે જે તે બુજરગોનો બુજરગ અને તે માહાગીનાંનીનાં ઊમતી તેથી આપણને બાબજા હોકમો ફરમાવ્યાછે તે હોકમો જો કે એકલા ભેદમોજછે એમ નથી તેમ અભેદ એટલે શીરફ ખુલા પણ નથી મગર તેહેનો ખાશ હેતુ એ પશુ પ્રાંણી વીગરે તમાંમ જંદબારની રક્ષકારીને વીશે ઊઘાડા અને ખુલા નજર આવેછે તે છતાં જીભનાં શવાદ નફશે હેવાં નીકશીશ અને કરમ બંધંનને કારણે આપરે તેથી ઊલટોજ ઉપીઓગ તથા ઊપભોગ કરીએ છીએ તે હજરત શત જરતોશત જેવા નાંમીચા અને શરવોપરી પેગંમબર અલેશલાંમનાં ઊમતીઓને છાજતુ નથી. ખેર ગઇ ગુજરીને શારૂ જીકર લાહાંશીલ તેમ કંપી અજાંણતાં એ ગુનો થઓ એમ ઠરશે તારેતો જરા માશીની ઊમેદછે પણ જાંણુકારોને વાશતે બારી મુશકેલછે હેમાંતો કાંઇજ શક નથી કાંજે ખોદાઇ ફરમાંન તથા નરઅશો હજરત શત અશફંતમાંનની શાથે દેખીતી નાફરમાંની થાએછે તે વીશે કાંઇ નહી પણ જરારતીની ગેરત શરમ તથા ખોફ પકડવો જરૂર છે પછેતો જેમ જેવોની ખાહેશ.

મગર જરા આંખો ચોલીને જોવુ જોઇએ કે શંનશાર માઇએ જે ઉપર મુજબ ખોરાક તઇઆર કરવાનો ઓહોદો પકડેલોછે તે શીરફ પોતાનાં શરવે ફરજંદોનુ એકશરખુ રક્ષાંણ તથા પોશંણ કરવાને પકડેલોછે તે ખુલ્લુ શાબેત થાએછે તે છતાં તેહેનાં મોહોટાં અને વલી ગીનાંની ફરજંદો તેહનાં નાહાંનાં દરજાનાં અગનાન તથા અશકત ફરજંદોને કાપી ખાએ તે ઉપર તે રાજી હોએ એમ શંભવતુ નથી બલકે નીરૂધાર અશંભવીકછે; ખેર જેનો ઇલાજ હાથમો રહો નથી તેથી શરવે કોઇ નાચારછે પણ એટલુતો કહી શકાએછે કે એ કાંમ નીરદયે લોકોનુછે ને નીરદયે લોકોને કદીમ જમાંનાંમાં દેવ, એહેરેમંન, દઇત, રાક્ષશ, જીન, ભુત, ડાકંન,

પાશાય અને પરી કફતાર હેવાં નાંમોની ઉપમાં આપતા આવ્યાછે તે ભુલી ને એકદમ આદમીપણાંની રીતથી ઊલટા ઉતરી પડ્યા છીએ તે બેશક કે આખેરી વખતને શારૂ નુકશાંનકારકછે શાથી કે—

૧. એકતો એ વાત પેગમબર અલે રેહમતનાં હોકમથી ઊલટી તે મજ શાધારણ રીતેથી ઊલટી તેની શાથે નેક ખશલતનાં હીંદુ તથા ઇ અજદાંપરશત ઇશલાંમી ભાઇઓની રીતથી પણ ઊલટીછે તે છતાં એ બંધે ભાઇઓ શાથે ધરમ વીરૂધની તકરાર પડે એટલા માંટે તેવોને પડત મેલુહ્યુ અને જરતોશતીઓનાં ખાશ પોતાનાં રીવાજની નોંધ કરૂહ્યુ તે નીચે મુજબ.

૧. ગહંમબારનાં જશંનો વખતે મનાઇ.

૨. બાજ ઇજવામો મનાઇ.

૩. માતમનાં ત્રણ દીવશોમાં મનાઇ.

૪. શાદીને દીવશે મનાઇ.

૫. દર મહીને ૪ હંમકારાને દીવશે મનાઇ.

૬. આખા વરશમાં એક આખા મહીનાંની મનાઇ.

આ જગોએ એક હશી કાહાડવા જોગ કઊતકની વાતછે કે હાવા ઊતમ તથા અગત જોગ દીવશે જે વશતુ વાપરવાની મનાઇ જરતોશતી ભાઇઓ પાલેછે તેથી તો ઊઘડુ જણાઇ આવેછે કે એ અંમલ ધરંમ વીરૂધછે તે છતાં એ ધરંમ વીરૂધ વશતુઓ આર દીવશે ધરમ શંબંધ કેમ કરીને થઇ શકે કે તેનો અંમલ જરતોશતી શાહેબો કરેછે—કે જેથી જરતોસ્તી પવીત્ર ધરંમનુ અપમાંન થઆ વીનાં રેહતુ નથી તે ઉપરાંત ના દેર રમુજ એક બીજી છે કે કેટલાક માંન પાંમેલા ને ધરમ ભેદનાં શમજ નાર શમજાવનાર કેટલાક શાહેબો એ મનાઇવાલી વશતુવોની બીલકુલ એટલે જે હમેશની મનાઇ વીશે ઇકરાર કરી તેહેની શાખેતી અવશતા નાં કલાંમોથી બાપોકાર આપેછે પણ અંદરખાંને જોઇએય તો તેવોબી એ ધરમ વીરૂધ અંમલ જાહેર રીતે કરેછે તે જોઇને ઘણોજ કંમકમાટ ઉપજેછે કે એ શાહેબો એ મનાઇથી અછી રીતે વાકફછે તેની શાથે નાવાકફોની જોડે એકશરખો પોતાનો અંમલ શાવાશતે ને શું કરવા કરે છે તે કાંઇ ખાતરી પુરવક જોઇ શમજી શકાતુ નથી. બેર હકતાલા ના

રવે નેક જરતોશતીઓનો નીગેહબાંન થઇ એ કંમકમાટ ભરેલા અપરાધ માંથી બચાવ કરે. આંમીન.

આગલા ફકરાવોમાં આવ્યુછે કે ઇનશાંનનુ શરીર એક આલંમની મીશાલછે તે બાબે વીશતાર આપવા જોઇએ કે જેથી વાંચનારાવોને ઊલટ તથા ઊતેજન થાય ફટના શારૂ એ બાગતપર ધ્યાંન આપુ છેઊ કે

ઇનશાંન જે છે તે ગોઆ જમીન તથા આશમાંનનુ એક પુસ્તક છે અને જમાંન તથા મકાંનનો જોડોછે ઇઆને તેહનાં જેવાછે. ઇનશાંનનાં શરીરમાં જે હાડકાંછે તે જમીનમો જેમ પાહાડછે તે માફકછે અને બાલ તે જમીનપર ઓરવરની માફકછે—જેમ જમીનમો શાત દવીપછે તેમ બદંનમો શાત ભાગછે તે નીચેની વીગત પ્રમાંણે—

૧ માંથુ, ૨ હાથ, ૧ પીઠ, ૧ પેટ, અને ૨) પગ, એની વીગતનાં શાત ભાગ તે શાત દુઇપનાં પરમાંનમોછે. જમીનમો જેમ લરજોછે તેમ આદમીમો છીંકછે. જમીનમો જેમ ખારા કડવા ને નાખુશ ચશમાંવોછે તે પ્રમાંણે બદનમો

આંખ—કાંન—મોહોડુ—નાંખ—એ ચશમાંવોની માફકછે. જમીનમો જેમ નદીઓછે તેમ શરીરમો નશોછે.

મગર આદમીનુ બરાબરીપણુ આશમાંનો શાથે હેવી રીતે છે કે જેમ આશમાંનમાં બાર રાશીનાં બાર બુરજછે તેમ બદનમો જાહેર તથા બાતીન મલીને બાર મારગછે તે નીચેની વીગત મુજબછે—

૨ આંખો—૨ કાંન—૨ નાંખ—૧ મોહોડુ—૨ ચુંચી—૧ ડુટી, અને ૨) શરમની જગો. વલી આકાશમાં ૨૮ નક્ષત્રછે—અશ્વની ભરણી વીગરે તેમ બદનમો ૨૮ જાતની ચરબછે કે જેથી શરવે શાંધાવોની જોડણી મજબુતી પકડી રહીછે. એક બુરજનાં ૩૦ હીશાને એક દરજો કેહેછે હેવા ૩૬૦ દરજા આકાશોમાં છે તેમ બદંનમોબી ૩૬૦ નશોછે. આશમાંનોમાં જેમ શાત શીતારા ફરતાછે તેમજ બદનમો ૭ શાંધાછે તેની વીગત આશમાંનમો શ્થીર શીતારા ઘણાંછે તેમ બદનમો કવતો ઘણી જાતનાંછે જેમ ઊનશરે મુહીત ઉપર આશમાંનો આવ્યાંછે તેમ બદનમો

૧. શફરા—એટલે પીત.

૨. બલગમ—કફ.

૩. ખુન--લોહી.

૪. શોદા—ચીત ભરમી થવાનાં સ્વભાવ તથા પ્રકૃતી

કરીનેછે જેમકે દુનીઆંમાં પાદશાહ, વજીર, કોટવાલ, જકાતી, શંદેશો પોંચાડનાર કાશદો જાશુશો અને કારીગરો તથા બબરચી રંગરેજોછે તેમજ બદનમાં પણ

૧ હજરતે રૂહ પાદશાહછે—૨ અકલ વજીરછે—૩ ગુશો કોટવાલછે.

૪. આંખ કાંન વગેરે બીજી ઈંદરીઓ શંદેશો પોહોચાડનારી-કાશદો તથા જાશુશો જે આશપાશથી હજરત રૂહને પોહોચાડેછે.

૫. હાજીમો પકાવનાર બબરચીછે.

૬. ગુશવીરે રંગરેજ અથવા તશવીર ખેંચનારેછે અને બીજા શંધા બીજી જાતનાં ધંનધાદારીઓની માફકછે.

હવે જાંણવુ કે હજરત રૂહને વાશતે જે જે શીફતોછે તે શીફતોથી હકતાલા શીફતદારછે એટલેજે હકતાલાની જે જે શીફતોછે તે હજરત રૂહને વાશતે પણ છે કાંજે હકતાલાનાં બુજરગ નુરનુ અંનશ અથવા જુજવી વીભાગી હજરત રૂહછે કાંજે હકતાલા જેમ શરવે ચીજોનો જાંણકારછે-જોનારો, શાંભલનારો, બોલનારો, કુદરત વાલો, હોકમ કરનારો તથા શરવે આલમનાં ઉપર નીગાહબાંની કરનારોછે તેમજ હજરત રૂહબી એ શીફતોથી શીફતમંદછે લેકીન તફાવત એટલોજ છે કે રૂહ પોતાનાં ખીદમતગારો જેહેનાં હથીઆર તરીકેછે તેમનો મોહોતાજછે અને તે પાક બેન્યાજ હથીઆરોનો મોહોતાજ નથી.

આ જગોએ આએ કમતર વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોનુ ધ્યાંન ખેંચેછે કે રવાંનની બુજરગી શરીરની બુજરગી કરતાં કેટલી બધી વધારે છે અને જારે કે નીશચે થઈ કે રવાંનનો દરજો શરવેથી ચઢતોછે તારે આપરે જરતોશતીઓ તેહની પેરવી શું કરવા નહી કરીએ. બેશકછે કે જરતોશતી ટોલાનાં માંન પાંમેલા બુજરગ બુનીઆદનાં શાહેબો શરવે વાતે કોક ગણાઆ છતાં આએ અગતની બાબતમો તદંન પછાત પડેઆછે કે હજરતુ રૂહની પેરવી કરવા બદલ નફશે હેવાની તથા શરીરની આરાશતગી તથા પાએદારી વીશે હેવી હેવી હકીકતીઓ વાપરેછે કે ગોઆ એક વફાદાર ચાકર પોતાના શેઠને રાજી રાખવા શારૂ ખીદમતગુ

જારી કરે તેહેનાં જેવીછે તે બેશક કે દાંનાવોને રમુજ આપવા જેવી છે કાંજે જાતે બરહકને ઓલખી તથા નુરમો નુર મલવાની ખાશ રીતો છોડી ફકત શીફાતોનીજ તરફ બીલકુલ વલંણ કરવું તે ગોઆ અંધારાંને અજવાલુ શમજવા જેવુંછે વાશતે જાંહાં સુધી ચઢતી શીડીઓએ પોંહોચવા પોહોચાડવાનો ઊદીઓગ કરશુ નહી તાંહાં શુધી હજરત રેહની શીફતો તથા બુજરગીને શમજી તથા જાલવી શકીશુ નહી. ને જેહેરીતાનાં તથા નાખુશ તોહોમતોથી મોકલા થઈશુ નહી તે ખુલુ દેખાએછે માટે કોઈબી ખોદાનાં લાભે પોતાનો લક્ષ અંતઃકરણથી લગાડવો જોઈએ કે જેથી હજરત રેહની જાની લાએકી મુજબ તેહનુ શંનમાંન થઈ શકે અને તે શંનમાંનથી તે શખશ તે શંનમાંને લાએક થાએ એટલેજે બેહેશત અથવા જાવેદાંન બેહેશતની પરાપતી કરી શકે.

એ પરાપતી શરઈઅતનુ મેદાંન લપેટીને આગલ વધ્યા શીવાએ એટલેજે ચઢતી શીડીઓની શેર રેઆજત જેવા માહાભારત મોલની મદદ લીધા શીવાએ કોઈ કાલે થતી નથી, થઇ નથી અને થવાની નથી તે બેશક કરીને જાંણવું.

વલી એક વાત અગત કરીને શમજવાનીછે કે શરઈઅતનો એક ચતુરથાંશ તરીકતમો મેલાએલોછે તેથી આગલ કદમ મુકનાર મુબતદીને એકદમ કાંઈ મુશકેલ જેવુ નહી લાગશે તે ઉપર ધ્યાંન આપી આપરા કદીમ બુજરગોનો તરીકો હજરત રશુલે ખોદા અલે રેહેમતનાં ફરમાંન મુજબ દીલોજાનથી અખતેઆર કરવા શારૂ કંમર બાંધવી જરૂરછે પછે તો જેમ મરજીએ મુબારક.

આ જગાએ એક શવાલ ઊતપંન થએો કે કદીમ પારશી લોકો હેઅજદાંપરશતીમાં પંકાઈ ગએલા અને મોહોટે મરતબે ચઢેલા હતા તેનુ શું કારણ કે તેમનાં ભલાં નાંમોની બરકતથી આજ શુધી એ ટોલો ઉપલા મુબારક નાંમનુ માંન ભોગવેછે અને વલી આપએખતેઆરી હાલતમો પોતાનુ ખુશ ગુજરાંન પોતેજ એટલેજે બીજી કોમની મોહોતાજગીવીનાં કરી શકેછે.

આ શવાલનાં પાછલા ભાગમાં તો શીરફ ઇનાએતે ઇજદી શીવાએ બીજુ કાંઈ નજર આવતુ નથી અને તે ઇનાએત જે છે તે બેશક કે દીન જરતોશતીની બરકતથીછે.

હવે આગલા ભાગ વીશેતો શાફ ખુલુછે કે કદીમ પારશીઓ માહેલા ફકત આંમ ટોલાની વરતણુક હેવી હતી કે જમાંનાંનાં પરહેજગારો જેવી નીતીઓથી તદન અનજાંણપણાંને અશકુતીવાંન નોહોતા તારે તે કદીમ જમાંનાંનાં ખાશ લોકો શીફત કેહેવી અને કેટલી હશે તે બાબે વાંચનારા શાહેબોએ દરીઆફત કરી લેવો.

એ ખાશ લોકો જે ભારી શીફતોને લાએક તેનુ માતબર કારણ એજ કે એ બુજરગોની વરતણુક હેવી નીતરી અને નીરમલ હતી કે તેની બરકતથી તેમનાં દીલની શફાઇ જલદીથી થઇને આગાઇ ને તવાંનાઇને દરજે પોહોચી જતા હતા તેનુ મુખ્ય કારંણ એજ હતુ કે ઉપર લખેલા શરવે મુકાંમોની શેર ફકત બેજ મંનજલોમાં કરી શકતા હતા તે બાબ વીસ્તાર આગલ થઇ ચુકોછે.

હવે આએ નીચેની જહાંન પેદા કરવામો હકતાલાની ખાશ શીફતોની નીશાંણ ૯ મુકરર કરવામો આવીછે તેહની વીગત નીચે પરમાંણે—

૧. શરવે આશમાંનો—૨. શીતારાઓ.

૩. ઊનશરો—૪. ઓરવરો.

૫. ચરંનદાં—૬. પરંનદાં.

૭. બજીનદે—૮. ફુદનારાં.

૯. ઇનશાંન.

ઊપલી નવ નીશાંનોની વીગત બીજી રીતે નીચે મુજબછે તેની વીગત—

૧. આશ્મમાંનો—૪. ઊનશરો.

૧. ઇનશાંન—૧. હેવાંનો.

૧. નબાત—૧. માદંન.

એજ પ્રમાંણે પેલી જહાંનમા પણ ૯ શીફતોછે તેહની વીગત—

૧. નફશે કુલ ફટલેકે મલકુતે અફલાક ઇઆને ફુલીઆતે આશમાંની.

બાકી—૨. જીબર ઇલ, હાથ શપરર—ગોપાઇ—શંદેશા પોંચાડનાર.

આવી—૩. મીકાઇલ, મોહોડુ—ઊીફજ.

બાંદી—૪. ઇશરાફીલ, નાખ—ફીકર.

આતશી—૧. ઇજરાઇલ, આખ—કેતાબત.

૨ થી, ૫ શુધીના ચાર ફરેશતા ચાર તતવની માફક એટલેકે આશમાની ઊતશરછે.

૬ થી ૯ બીજા ચાર ઇનશાંની નુકુશ છે તેની વીગત--

૧. નકુશે તબઇ. ૨. નકુશે નબાતી.

૩. નકુશે હેવાની. ૪. નકુશે નાતેકે.

એ ચાર જે છે તેને મલકુતે ઇનિશાંની એટલેજે કુલીઆતે ઇન શાંની કરી કેહેછે.

ઉપર કહેલી નવ નીશાંનીઓની વીગત બીજી રીતે નીચે મુજબછે—

૧. નકુશે કુલ.

૪. જીબરઇલ વીગરે ચારે ફરેશતા તે ચાર અનશરોની કુલીઆતછે.

૫. કુલીઆતે ઇનિશાંની એટલેજે ઇનશાંની નુકુશ.

૩. મવાલીદ એટલે હેવાંન નબાત અને મઆદન તે દરએકનો ન કુશ તેજ તેમની કુલછે.

ઉપલા ફકરાવોમાં બંધે જહાંનોની ૯ નવ નીશાંનોનુ બઆંન આવ્યુ છે તેજ મુજબ એક તીજી જેહાંન કે જે જે ચીજોથી તેની બાંધણી, જો ડની તથા રચના થએલીછે તે શરવે ૧૮ નીશાંને‌ા એક ઇનશાંનની શુર તમા મેલી તેહેનુ નાંમ આલમે આદમ એટલેજે બંધે જેહાંનોથી નાંધલી જહાંન અથવા બંધે જહાંનને‌ા નમુને‌ા કરીને આવ્યુછે તે છતાં નાદિર એ છે કે એ નાંધલી જહાંનમો બંધે જહાંનની અઢારે નીશાંને‌ા મેલી આ પી તેહનાં બે ભાગ કરી તે દરએક ભાગનુ નાંમ ઠરાવુછે તેહની વીગત નીચે મુજબ—

૧. જાહેરી નવ નીશાંને‌ા.

૨. બાતેની નવ નીશાંને‌ા.

પેહેલા ભાગની જાહેરી નવ નીશાંનોની વીગત—

૧. આંખ. ૧. કાંન. ૧. નાંખ. ૧. મોહોડું. અને ૧. હાથ.

એ પાંચ જે છે તે શરવે આશમાંને‌ા તથા ચારે અંનશરોની કુલી આત માફકછે, બાકી જે ૪ નીશાંને‌ા રહી તે નીચેની વીગતેછે—

૧. એક—૧. દશ—૧. શો—૧. હજાર--એ ચાર શંખ્યા તે ૪ બાતે ની કવતનાં કુલ પ્રમાંણેછે.

બીજા ભાગની બાતેની નવ નીશાંનોની વીગત નીચે મુજબ—

૧. શાંભલવાનુ કવત.

૧. જોવાનુ કવત.
૧. શુંઘવાનુ ”
૧. બોલવાનુ ”
૧. દરીયાફ્ કરવાનુ ”

એ પાંચ બાદ જતાં જે બાકીની ૪ નીશાંનો રહી તે બાતેની ચાર શંખ્યાછે તે નીચેની વીગત મુજબ.

૧. પેહેલી એકની શંખ્યા તેની બાતેની તે ગોઆ ફીકરછે.
૧. બીજી દશની શંખ્યા તેની બાતેની તે ગોઆ કુવતે હાફેજેછે.
૧. તીજી શોની શંખ્યા તેની બાતેની તે ગોયા કુવતે નાતેકેછે.
૧. ચોથી હજારની શંખ્યા તેની બાતેની ગોયા કુવતે કાતેબેછે.

હવે જાહેરી આલમને એટલેજે આગે જહાંનને આફાકે બુજરગ એટલેજે મોહોટી જેહાંન કહુંછું કે જે વાત હજરત દશતુરે દશતુરાંન વા કફે ઇશરાર હરદો જહાંન નામદાર દશતુર ગોશફરીઆંન શાહેબનાં મત શાથે મલતીછે અને બાતેનો આલમ જે પેલી જહાંન તેને નફશે બુજરગ એટલે બુજરગ રૂહ અથવા રોઆંન કહુછુ. અને જાહેરે આદમ એટલે જે આદમની શુરતને ઇઆને તીજી જહાંનને આફાકે કુચક ઇઆને નાંધલી જહાંન કહુછુ. અને બાતીને આદમ એટલેજે ઇનશાંનનાં બદનમો જે રૂહછે તેહેને નફશે કુચક એટલેજે નાંહાંનુ રૂહ કહુંછું. તારબાદ આફાકે બુજરગ એટલેજે આગે જેહાંનની નીશાંનીઓને આફાકે કુચક ઇઆને આદમની નીશાંનો શાથે મુતાબક કરછુ તારે બંધે એકશરખા થઇ જાએછે.

એ ઉપરથી ખુલુ નજર આવેછે કે આદમ જે છે તે નીશચે એક આલમની માફકછે પણ તે નાંધલી આલમછે.

તારપછે નફશે બુજરગની નીશાંનોને નફશે કુચકની શાથે મેલવુંછું તારે તેબી એકશરખાજ દેખાએછે તે ઉપરથી પણ ખુલુ દીશેછે કે પુરશ જે છે તે ગોઆ એક આલમની માફકછે મગર તે નાંધલી આલમ છે અને મોહોટી જહાંન એટલે આગે જહાંન ખરેખર કે જે જીશમછે તે આદમ કરતાં મોહોટુછે.

હવે આએ જહાંનમાથી પેલી જહાંનમાં પોહોચુંછું અને એક ફર
માંન ઉપરથી કે જેનો અરથ નીચે મુજબછે તે ઉપરથી ખાતરી કરછુ કે
એ ફરમાંનમાં કાંઇ તફાવત નથી તે નીચેનો તફશીલ મુજબછે—

કે અવલ આખર તેજછે, જાહેર બાતેનબી તેજછે અને તે જેછે
તે કુલ ચીજોનો જાંણનારો તથા ગેબી અને અંનદીઠછે જેમકે કહુછે—

"દીલ જે છે તે હકીકતનુ મગજછે અંને તંન જે છે તે ગોઆ
"તેહેનુ છાલુછે વાશતે લાજંમછે કે રૂહનાં લેબાશમા એટલેજે તેનો અ
"શલ દરજો જે બુજરગી ભરેલોછે તે તપાશીને એટલેજે તેની ઇજત
"કરીને તે દોસ્તની શુરત ઇઆને ઇઅજદાંન વાલાનાં દીદાર કરો કેમકે
"જે જે ચીજો હશતીની નીશાંનો રાખેછે ઇઆને મોજુદછે તે ?રવે
"ઇઆતો તેહેનુ નુરછે ઇઆ ખુદ તે પોતેજછે તે જોઇ લો."

હવે જાંણવુ જોઇએ કે આશમાંનો તથા ઊનશરો જેમ પોત પોતા
ની જગોઆ જાહેરછે તેમ ઇનશાંનનાં જાહેરી પાંચે ઇંદરીઓને તેમની શા
થે બરાબરી આપીછે તે નીચેની વીગત મુજબ—

કાંન જે છે તે ગોઆ આશમાંનોછે, આંખ જે છે તે ગોઆ આ
તશની જગોએછે, નાંખ હવાની જગોએ, મોહોડું પાંણીની જગોએ અને
હાથ ખાકની જગોએછે અને એ મુજબ એક એકની શાથે બરાબર દર
જો આપંવા વીશે દલીલો ઘણીછે તે શરવેમા નીચે લખેલી એકછે કે—

અગર આશમાંનો નહી ફરે તો હેવાંનો એટલે જીવજંતુઓને શા
રૂ પાંણી એટલે વરશાદ નહી વરશે, કાંન જે આશમાંનોની જગોએછે તે
અગર નહી હોએતો શખુનો જે બોલવામા આવે તેની લીજત હાંશલ ન
હી થઇ શકે એટલા વાશતે કે અગર કોઇ શખશ માદરજાદ એટલેજે
માએના પેટથીજ બેહરો હોએ કે જેથી તેહેને શખુન તદન શાંભલેઓ
નહી હોએ તેથી તે કાંઇ બોલી પણ નહી શકે કેમકે શાંભલીજ શકે ન
હી તારે બોલવાનુ કેમ બને ને શું બોલે? એટલાજ શારૂ ખોદાવંદતાલા
એ પેદા કીધેલી તરેવાર ખલકતછે તે મધેથી બાલપણે જેવુ શાંભલેલું ત
થા શીખેલુ તેટલુ બોલેછે શાથી કે નહી શાંભલુ હોએ તારે તે વાત તેહનાં
જાંણવામા નહી હોએ જેમકે અરબ લોકો હીંનદી અને તુરકી લોકો અ
રબી બોલી જાંણતા નથી શાથી કે તેવાએ એ જબાંનોની શમજ લીધી

નથી તેથી કરી શીધ થાએછે કે જાંહાં શુધી કોઇ શબ્દુન શાંભલામો ન
હી આવે તાંહાં શુધી તે જબાંન ઉપર આવી શકે નહી એટલેજે કાંન ન
હી હોએતો શબ્દુનનુ શરૂપજ નહી હોએ.

આંખ આતશની માફક એટલા શારૂ કહીછે કે આતશ નહી હોએ
તો જમીનમોથી કાંઇ ઓરવર એટલે ઝાડ પાંન ઊગી નહી શકે બલકે
મોહોટાંબી નહી થાએ તેજ મુજબ જો આંખ નહી હોએતો હાતથી લ
ખવાનુ કાંઇ હાંશલ થઇ શકે નહી એટલેજે આતશ અગર નહી હોએ
તો કોઇ ઓરવર તઇઆરીને દરજે નહી પોહોચે માંટે આએ જહાંનમો
આશમાંનોનાં મીઆંજીપણાંથી હેવાંનો તથા ઓરવરોને પાંણી જે મલેછે
તે આતશનાં મીઆંજીપણાંથી જેટલુ જોઇએ એટલુ મલેછે એટલેજે પો
હોચેછે અને એ હાલત હવાનાં મીઆંજીપણાંથી થાએછે.

એજ મુજબ આલમે કુચકમાંબી આંખ તથા કાંનનાં વશીલાથી
લખવા બોલવા તથા સ્પરશ કરવાનુ હાંશલ થાએછે અને એ હાલત નાંખ
નાં મીઆંજીપણાંથી થાએછે અગર નાંખ નહી હોએતો દંમ ખેંચી તથા
મારી શકાએ નહી અને એ હાલત મેશર નહી થાએ.

એ દલીલ ઉપરથી માલુમ થાએછે કે કાંન જે છે તે આશમાંનોની
જગોમાં, આંખ આતશની જગોમા, નાંખ વાયુની જગોમાં, મોહોડુ પાંણી
ની જગામાં અને સ્પરશ ખાકની જગોએછે.

હવે જાંણવુ કે એકની શંખ્યાથી નિશાંનની મોરાદછે.

દશની શંખ્યાથી અરંદાં હેવાંનોની મોરાદછે—શોની શંખ્યાથી જમી
નમો રેહેનારાં જાંનવરોની તથા ઓરવરોની મોરાદછે અને હજારની શં
ખ્યામો પરંદાં જાંનવરોનો તથા માદની ચીજોનો શમાશછે. વલી ફીક્રથી
એકની શંખ્યાની મોરાદછે.

હીફજ એટલે હાફીજે દશની શંખ્યાની જગોએછે.

નુતક એટલે શબ્દુન બોલવો શોની શંખ્યા બદલછે.

અને કેતાબત એટલે લખવું તે હજારની શંખ્યાને અવેજેછે.

શાથી કે જે ચીજ વીચારમો ઊતપંન થાએ તેહેની આશુરત ઝાંઝી
નહી હોએ જારે કે તે હીફજની નજદીક જાએ તારે દશને તોલે તેનુ વ
જણ થાએ, જારે કે તે બોલવામો આવે તારે શો ગણુ વજંન પકડે અ

ને જારે કે તે લખવામો આવે તારે હજારની શંખ્યા જેટલુ તેહની ખરા ખરીપણુ થાએછે.

વલી એકની શંખ્યા જેથી ઇનશાંનથી મોરાદ રાખીછે તે બીજી શંખ્યાવો કરતાં તેની ઓછી મકશદ એછે કે ઇનશાંનની શંખ્યા હેવાંનો કરતાં કમતીછે જેમ દશની શંખ્યા શોની શંખ્યા કરતાં ઊતરતીછે તેમજ ચરંદાં જાનવરો બીજા હેવાંનો કરતાં કમતરછે તેમજ હેવાંન ઓરવરો કરતાં ઊતરતે દરજેછે. વલી શોની શંખ્યા હજારની શંખ્યા કરતાં જેમ ઓછીછે તેમજ ઓરવરો મઆદન કરતાં કંમછે.

હવે હજારની શંખ્યા શોની શંખ્યા કરતાં જાદેછે તેમ મઆદન ઓરવરો કરતાં જાશતીછે. શોની શંખ્યા જેમ દશની શંખ્યા કરતાં જાશતીછે તેમ નબાત હેવાંનો કરતાં ચડતાંછે અને દશની શંખ્યા એક શંખ્યા કરતાં જાશતીછે તેમ હેવાંનો ઇનશાંન કરતાં વધારેછે.

વાંચનારા દાંનીશમંદ બારીક ભેદનાં શમજનારા શાચા ઇકીન અને ખરા ધરંમનુ અભીમાંન રાખનારા તથા રખાવનારા શાહેબોની શેવામો કાંઇ ગરવથી નહી પણ શાદી રીતે આએ બેપરવા ફકીર ગુજારેશ કરેછે કે ઉપલા બે ફકરાઓ અલબતે અંનજાંણાં શાહેબોને એક ભારી વંમલમો નાંખી આપેછે તેમજ બીજા હાથપર ઇઅજદાંપરસ્ત શાહેબોને ઘણી ગુણકારી રમુજ આપેછે અને બેશક કે એ ફકરા રમુજ ભરેલા તથા ભેદ ભરેલાછે વાશતે જે શાહેબોને એ ભેદ ભરેલા ફકરાવો કંઇ કાંઇ વીચાર ઊતપંન કરેતો તે જગાએ હાલ તરત તે શાહેબોને આએ શાદાં ચીલમાં એટલીજ ભલાંમણ કરવાનીછે કે તેવોએ કાંઇજ રીતે અટકી નહી જવું પણ એટલો વીચાર કરવો કે જે ઇનશાંન ફરેશતાવો કરતાં આખેર કાર વધી શકે હેવુ અને જેનાં શરીરમાં બંધે જહાંનોની શીફતની નીશાંનો ભરેલી કે જેથી તે એક તીજી અથવા નાંધલી જહાંન હેવાં માતબર નાંમની બુજરગી લાએકનુછે તે છતાં તેહેને ઉપલા બે ફકરાવો કાંઇ નહી પણ હેવાંની ખશલતોથી શાફ થવાની જરૂર પાડવા શારૂ ઇબરત આવીને હેવાંનોથી ઊતરતા ઠેરવેછે તે અલબતે ભેદ ભરેલુછે. મગર દાંનાવોને નજદીકતો એક શાધારંણ વીચારથી ઘણુજ શેહેલુ લાગે હેવુછે કેમકે ઇનશાંન જારે હેવાંની ખશલતોથી પાક નહી હોએ તારે અલબતે હેવાંન કર

તાં કમતર દરજાનુ ગણવા જોગ ઠરાવ્યુંછે તેમાં કાંઈ અજાએબ જેવુ નથી બલકે એ ઠરાવ અગતનોછે એમ ખુલુ જણાએછે એમ છતાં કોઈ શખશને એ ઠરાવ મરજી પશંદ નહી થશે તો બેશક તેહમાંથી ઈબારતનુ ખાશ શરૂપ જાહેર થઈ મનુશ જાતનાં શું શું ધરંમછે તે તરફ ખેંચી લઇ જશે તો તે વાત કોઈ તરે ફાએદાથી ખાલી નથી વાશતે ધીરજથી એ જગાએ ગંભીરાઈ જે તમારો શલુકી ભરેલો હીમાએતછે તેનો આશરો લેશો તો જલદીથી તેવોને એ ફકરાવોની અશલ મતલબ તરફ પોહોચાડી આપશે તેમાં કાંઈને શક નથી લેકીન એક મુશકીલ વાત હેવી નુકશાનકારક વચે આવી પડીછે કે જરતોશતી શાહેબો એકતો ઊતાવલીઆ, બીજુ થોરી મેહેનતમો જાશતી નફાની ખાહેશ કરનારા, તીજુ ગેરશખશોની નકલ કરનારા, ચોથુ મોહોટા લોકોની નીંદા કરનારા અને પાંચમુ દુનીઆંની દોલત લેજતપર અતીશે લાલુચ કરનારાછે તેથી ઉપલી ગંભીરાઈ તથા નીતી અને ભેદ ભરેલા કુલાંમો શમજવાની રીતી કેમ કરીને એમની શાંમને આવી શકશે તે કાંઈ શમજાતુ નથી તેથી શખત નાચારીનો મોહોલછે વાશતે તે પાક દાદગારની જનાબમા એટલુજ ચાહુચ કે તે કાદેરે મુતલક વ બરહક એ ફીરતીવાંન ટોલાને નેક રેહેનુમાઈ કરે.

કદાચીત કોઈ શાહેબ પોતાની મંનશકીનાં ઘોડાને તશદી નહી આપતાં આએ નાકશના લંગડાં ટટુની શવારી માગે તો તેમ થતાં પેહેલાં એ ટટુ ઉપર જીન બાંધી આપચ કે ઈનશાંનનાં અશલ રવાંનની બુજરગી તો બેશમરા તેમા એક રેશ બલકે એક લેશ જેટલોબી તફાવત નથી પરંતુ પાછલથી શપેનાંમીનોનો હરીફ એટલેજે શાંમાંવાલીઓ ઈ.આ.ને શદગુણોનો દુશમંન જે દુરગુણ તેની ગફલતથી ઈનશાંન ભુલ ખાઈ પોતાનાં રવાંનની અશલ બાહોજલાલી ખોઈ નાંખી તેથી રફતે રફતે હેવાંનોથી ઊતરતે દરજે એટલુજ નહી પણ શરવથી ઊતરતા દરજાનો થઈ ગએોછે તે શબબથી ઈ.અજદાંપરસ્ત પરહેજગાર શાહેબોએ ચેતવણી દાખલ ઈ.આ ચાબુક તરીકે શુચનાં કીધાછે કે જેથી કાંઇ અરે પેદા થાએ ને પોતાનાં રવાંનની અશલ બુજરગી જાલવવા તથા તેહનુ અપમાંન નહી થવા દેવા વીશે આદત તથા કોશીશ કરે.

વાશતે રે પ્યારા હમદીન જરતોશતી શાહેબો તમે ઇઅજદાંતાલાનાં પાટવી પુત્ર એટલે આદમે અવલનાં પેહેલા ઓરાનાં નેક પુત્રની વંશનાં છો તેથી ઘણુ કરીને તમુને લાજમછે કે તમારા બુજરગ માતુ પીતાનાં પ્યારની મોતંનમાલા પેહેડી .તમારી ખુબશુરતી જે ઢંકાઇ ગઇછે તેહની શૈનક અને જેબાગેશ વધારવાની તથા તેમનાં દીદાર જોવાની પેરવી દીલશોજીથી કરવી જોઇએ અને હાલનુ બીદઅતપણુ તમાંમ છોડી બેપરવાઇ કરવાથી પાછા હટવુ જોઇએ પછે તો જેમ તમારી ઇછા.

એ બીદઅતપણુ અને એ બેપરવાઇનાં ફલ કેહવાં કડવાંછે તેની શાબેતીમો ઉપજા બે ફકરાવો શામને એક શખત દીલનાં ઊશતાદ તથા એક જેહેરી આંખનાં મીલની પડંમ ઘુરકેછે વાશતે એ ઓશતાદનુ શનમાંન તથા એ મીલની મુદારાત કરી તેવોની ઘુરકી બદલ તેમનો પ્યાર મેલવો કે જેથી તે બુજરગ માબાપની તરફ તેમની ગોદમાં જલદીથી જઇ પોહોચવાની ઊમેદ થશે નહીતો એ ઘુરકીવાલી હાલતથી તેમની હુજુરમાં શરમીનદા થવું પડશે બલકે તેહનાં દીલથી ઊતરીને પોતાના કેરદારનાં અનુક્રમ પ્રમાંણે શીક્ષા પાત્ર થશો તે બેશક કરીને જાંણવું.

વલી આગલ જીકર થઇ તે પ્રમાંણે બોલવાનુ કવત જે છે તે હજરત જીબરઇલની જગોએછે. જીબરઇલને શરોશેપેઆંમ શુપારની કેહેછે શાથી કે હેનુ કાંમ પેગાંમ લાવવાનુછે તેની શાથે બાતેની આલમથી ખબર આપવાનુ કાંમ પણ હેનુજછે તેથી હરેક શખશને બોલવાનુ કવતછે તેજ ગોઆ જીબરઇલછે.

કેતાબતનુ એટલે જે લખવાનુ કવત જે છે તે ઇજરાઇલની જગોએછે શાથી કે હેનુ કાંમ હરેક પ્રાંણીનાં પ્રાણને તેહેનાં બદંનથી જુદુ પાડવાનુછે તેજ મુજબ લખનારનુ કવતની અરથને શબદથી જુદો કરેછે અને તે અરથનુ શરૂપ શબદની મારફતે બીજી તરફ પોંચાડેછે તેમજ ઇજરાઇલ અરથરૂપી રૂહને શબદ રૂપી તેહની હોડીથી છુટુ પાડીને તેહના અએમાલ મુજબ બીજી તરફ જવાનો વખત લાવેછે—અને

હીફજ એટલે શમાલવાનુ કવત મીકાઇલની જગોમોછે કે જે રીજક પોહોચાડવાનો કાંમદારબાછે તેથી કવતે હીફજ જેમ પોતાનાં તરફ પોહોચેલા શદેશાને શંભાલી રાખેછે તેમ મીકાઇલ રીજકનો હીશાબ શમાલેછે.

ફીકર એટલે વીચારનુ કવત જે છે તે ઈશરાફીલની જએઅેછે, એ ઈશરાફીલનુ કાંમ એછે કે કયાંમતને વખત શુર વજાડશે એટલેજે બ્યુગલ કરશે કે જે આવાજથી ગુજરેલા શખશો ઊઠી ઊભાં થશે ઈઆને તન પશીનમોથી ઊઠશે તેજ મુજબ વીચાર કવતબી પોતાનાં કાંમમો માઆાં જીપાણુ કરી નતીજો આપેછે.

ઉપર કહેલા જીબરઈલ, ઈજરાઈલ, મીકાઈલ અને ઈશરાફીલ નાંમનાં કુવતો જે ફરેશતાવોને નાંમે ઓળખાએછે તેવો પારશી લોકોમાં કહા નાંમથી ઓળખાએછે તેહેની શમજુટ પારશી ફાજેલોથી વાંચનારા શાહેબો કબી અંનજાંણા હોએતો મેહેરબાંની કરીને કરી લેવી કારણ કે આ એ લખનાર નાકશ ફકીર તો તેહેનાં હેતેશ્રી નંબર વાલાનાં કેહેવા મુજબ એલમે દીની તથા તેહેનાં અમલોથી બેનશીબ ઠરેલોછે તેથી ઘણુ કરીને લાજમછે કે એ નંબરવાલા શાહેબે એ બાબે ઓટલી તશદી પોતે લેવી અથવા નહીતો જે શાહેબનાં ફરમાવાથી ઉપલો શખુન વાપરેઅેાછે તેમની મદદથી એટલાં નાંમ મુકરર કરી જાહેર રીતે પ્રશીધ કરવુ જોઈએ કે જેથી આએ લખનાર અનમ્રડને પણ તેહેનો લાભ મલે.

હવે જાંણવુ કે અગરજો ઉપલી આલમમો ફરેશતાવો નહી હોત તો ઈનશાંનનુ વજુદ બાતેલ થતે બલકે જે ચાર જાતનાં નફશ તેબી તે શબબથી નહી હોતે કે જેથી તંણ જાતની પેદાએશ જે હેવાંન, નબાત અને મઆાદન પેદા થઈછે તે પણ નહી થઈ શકતે.

અને એજ મુજબ આલમે કુચકમાં ઈઆને ઈનશાંનનાં બદંનમાં અગરજો આંખ, કાંન, નાંખ, મોહોડુ અને હાથ નહી હોત તો એ બાતેની ઈંદરીઓ પણ નકાંમી થાત.

એ ઉપરથી શાફ માલુમ થાએછે કે બાતેની ઈંદરીઆેાનુ કાએમપણુ એ આંખ કાંન વગેરે હથીઆરોથીછે અને

એજ મુજબ આલમે બુજરગનુ કાએમપણું ઊકુલ તથા નુફુશથી છે કે જે શીરફ હકતાલાની જાતથીછે.

એજ મુજબ જારે શાંધા, ઈંદરીઓં તથા બીજાં કવતો જે ઈનશાંનની જાતમાં જમે થએલાછે તે તરફ નજર કરીએચ તો તેવોની શંખ્યા ઘણી શરખી દેખાએછે પરંતુ ખરેખર રીતે જોતાં તે શંઘલુ દરાબશત

એકનાં એકથીજ જનમેલુ એમ નીશચેપણે એકીન થાએછે કે જેની પરશતેશ પારશી ઇઆજદાંપરશતો કદીમથી કરતા આવ્યાછે અને હાલી કરે છે કે જેનાં પુરાવામો આએ થોડા વરકોને જનમ લેવાનુ કારંણ થઉછે.

એજ પ્રમાંણે અગરજો આલમે બુજરગ તરફ જોઇએય તો તેમા આશમાંનો ઊનશરો તથા મવાલીદથી ઘણી ભરપુરછે એમ ખાતરી લાએક નજર આવેછે.

તેથા જરે કે બારી હકતાલાનાં બુલંદ ઇજત ભરેલી અને બુજરગ શાંનશોકતવાલી મોબારક અને બરહક જાતે પાક તરફ નજર છોડીએ છીએ તો શરવે તેહેની કુદરતો તેહેની કુદરત નીચે અને તેહેનાં કબજાવાલી તમાંમ ચીજોછે એમ શાફ જણાઇ આવેછે.

તેથી એ જગાએ તેહેનુ કુલપણું અને તેહેનુ ખરાપણું કે જેમાંથી વેહેદત તથા ઇત્તેહાદ એટલે ઇઆકતા બેહમતાપણાંનો ખુલો અરથ મલી આવેછે, જેમકે કહુછે:—

“જહાંનને બલંદી અને પશતી એટલે ઊંચપણુ તથા હેઠાપણું તા
“હારાથીજછે અને હું શું જાંણુ કે તું કેહેવોછે મગર એટલુજ કે જે
“કાંઇ કે છે તે શરવે તુંજછે.”

વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોએ જાંણવુ જોઇએ કે આએ ઉપલુ શરવે લખાંણ કરવાથી આએ વરકનવીશનો એજ હેતુ છેકે ઇઆજદાંપરશત કેહેવાડનારા ફીરકાનાં લોકોની પેહેલી ફરજ એછે કે પ્રથમ પોતાને એ લખવું કે તેથી જાત તથા શીફતોની ખુબીઓ, બુજરગીઓ, કારીગરીઓ, અચરતીઓ તથા ભેદો વીશે જથા શકતી જાંણકાર થવુ અથવા થવાનુ બની શકેછે તેથા જો એટલુ કીધા બાદ કરી ઇઆજદાંપરશતોમાં નાંમ આપી દાવો કરીએ તો બેશક કે બજત વ શજા છે નહીતો બેજા વ નાશજાછે તે વાશતે જે કદીમ જમાંનાંમાં પારશી ટોલાનો રેવાજ હતો તે ઘણો મજબુત હતો તે બાબે એમ જણાએછે કે એ ટોલો હીનદુશતાંનમો ઊતરેઆ પછે થોરી ઘણી મુદત બાદ રફતે રફતે જેમ અશાકતપણુ, આલશ અને આફતી આવતી ગઇ તેમ તેમ ભેલી બેઠા તથા છોડતા ગઓ હોએ કે તે વીશે જે નકલ કરવાની નીશાંનો લાંબા ટુંકા પગથી આપરી ખાતરી થાએછે ને જે બાબે થોરો જરૂરી વીશતાર અવલ તેહેનાં મેહેલપર આપવામો

આવોછે તેથી એટલેજે તે રેવાજ છોડવાની અશરેથી ધીમે ધીમે ઊમેદો બીમ તથા અમરો નીહી વીશે અગતનો અમલ તથા એઆલ બીલકુલ નીકલી ગએઆ કે જેથી શું ખાશ કે શું આંમ જેમ જેની નજરમાં આવ્યુ તેમ ચાલીઆ ને ચાલેછે તેહેને અટકાવ કરનાર ઘટતા રેવાજ તથા ઉપાએ કે તેમની ખાશ હશતી કાએમ તથા અખતેઆરમોછે તે છતાં નેશત નાબુદ થઈ ગઆ બલકે બાંણા બુજીને થવા દીધા ને દીએછે તે જોઈને બેશક કે ભારી શંતાપ અને મોહોટુ દુખ ઉપજેછે અને વલી એ કરતાં વધારે દુખ થવાનુ એક બીજુ અગતનુ કારણ થઈ પડેઊછે કે જરતોશતીઓનાં હાથમાં એ અમલ રહો નહી તારે તોહોમત લાવનારા શાહેબોને કારણ મલશે કે જેથી નાંમોશીનો એટલો બોજો જરતોશતીઓની ગરદન ઉપર આવી પોએઓછે કે જેથી તેવો કંમરમેથી બેવડ વલી ગઆછે તોપણ જે ઘટતા ઈલાજ કરવા જોઈએ તેની ઠેકાણે કેટલાએક શાહેબો ઈઆ દાંપરશતીની વીરૂધ તકરાર કરવાને તઈઆર થઆછે બલકે ઇઆજદાંપરશતીનુ બીજ ખાલી ભશંમ કાધેલુંછે તે ભશંમનાં નમુનાંનો આધાર પકડી આ કંમતર કફીર એ ભશમને ખાતર એ બીજની ઉતપંતી કરવા શારૂ તરીક પુરીને કોશીશ કરેછે તેનુ અપમાંન અપકીરતીનાં હથીઆરો લઈને છુપી કોશીશો કરવા મંડી ગઆછે તે કેહેવી ડાહાપણ ભરેલી વાતછે તે વીશે આપણા ટોલામાં કોઈબી કદરદાંન નહી નીકલશે તેવી રીતે આશા ભ્રષ્ટ થતી નથી શબબ એ આશાનાં આધાર ઉપર આએ નેકખાહ પોતાનાં બેરખાહ ઘોડાને એડ મારતો આવેઓછે તે શેવટ શુધી નીભી શકે ને થાકી નહી જાએ તે વીશે શબોરોજ પાક બેન્યાજની દરગાહથી ઊમેદ રાખી આગલ મકશદ ઉપર જવાની રજા લઊછુ ને એ તકરારી લોકો દરવીશ લોકોની નેશજૂની અશલથી કરતા આવલાછે એમ શમજી તેમનાં તરફની તલખી તુરશીની પ્રાપતીને માફી મધ જેવી શમજુછુ.

હવે આ બરક નવીશ જરા ઉપર જીકર તથા ઇઆદ કરવામાં આવીછે તે વીશે વાંચનારા બુજરગ લોકોને ફરી તશદી આપુછુ કે હજરત જીબરઈલ એટલે શરોશ ઈજદ વગેરે ઉપર કહેલા ૪ ફરેશતાવો જે ઉપર મથલાંમી શાહેબોનો પાએઓછે એમ ખુલુ જણાએછે શાથી કે એ લોકો

એ ફરેશતાવોને મુલ આધારમો પકડી તેમની બુજરગી બાબજા વખાં
ણેછે અને તેવોની ઇઆદ હરેક કાંમમો મુકદમ તથા મુકરબ તરીક શમ
જી કરેછે તે જોતાં એક ભલી રમુજ મલી આવેછે કે જરતોશતી પારશી
લોકોના નીરવનાં અમલો પશંદ કીધા હોએ શાથી કે એ લોકોનાં આજુ
રફર ધરમ કીરીઆમો જે ફરેશતાવોની ઇઆદ હમેશાં દરએક કાંમને મુ
ખરે કરવાનો રીવાજછે તેવોનાં નાંમ માત્રે ફેરવીને તેની નકલ પોતાને
તાંહાં દાખેલ કીધી હોએ હેવી કલપનાં ઉપજેછે તે ઉપર દાંનવોએ દાંના
વોની શલાથી પોતાની ખાતરીને શારૂ કોશીશ કરવી જરૂરછે પછે તો જે
મ તેવોની મરજી મુબારક.

આ જગોએ આપરા કદીમ બુજરગોની દાંનાઈ તથા રશાઇનો એ
ક મોતેબર દાખલો ઘણોજ બલકે અતીઘણો તારીફ લાએક મલી આવે
છે કે આલમે આદમનાં ૪ કવતોનાં જોરીદાર જે આશમાંની ઉનશરો એ
ટલેજે એ ચાર ફરેશતા જે આશમાંનોનુ મુલછે તેને હરદમ અને હરેક
કાંમમો ઇઆદ કરવા શઊથી પેહેલુ ઠરાવ્યુછે કે જો કદી એ ઇઆદનુ કાં
મ કીરીઆ શુધ થાએ તો બેશક કે તેનુ ફલ લાહાંશલ નહી જવા પાંમે
હેવી રીતે ખાતરી તો ખરી મગર કમનશીબી કે એ બાબતમો હેવાતો
નીશફલ થઈ પડેઆ છીએ કે તેહેનુ બઆંન આએ નાકેશ કરવુ તે કાં
ઈ તેહેનાં ફાએદાને શોભતુ તથા ઘટતુ નથી તેથી દાનાવ જરતોશતીઓની
એ બાબે અગતની ફરજછે તે તેવોએ અદા કરવી જોઈએ તેની શાથે
જરતોશતી શાહેબો જે ઇઅશતો નીઆએશ વગેરે દોઆ મુનાજાતથી જે
નમાજ ગુજારેછે તે વીશે પણ ધ્યાંન આપી અગત જોગ ફાએદા તથા
અદબ આદાબની રીત બાંધી તેની શમજુટ શરવે બાશોઆંમને કરવાની
જરૂર શમજશે તો તેમાં થોરોજ ફાએદોછે એમ શંભવતુ નથી કારણ કે
એ અદબનાં કાએદાવો જે કદીમુલ અઈઆંમથી વપરાતા હતા તે બેશ
ક કે ઘણાંજ ઊતમને ઉપીઓગી હતા મગર કમનશીબીથી એ કાંમમો
હાલ જે બેપરવાઈ થઈ પડીછે તે બેશક કે દાંનાવ દીન દોશતોને દુખ પ
કડવા જેવી અને અશકાલ ધુડનારાવોને એક હથીઆર થઈ પડેઊછે તે
કાંઇ છુપુ નથી બલકે એ બાબે કુલ અનજુમનનાં શાહેબો જાંણીતાછે
વાશતે જાણકાર છતાં બંદોબશત નહી કરવો તે એક કબારે ગુનાહ જાં

ણી ખુબી ખરીદ કરવા જેવુ જાહેરછે શબબ ટુકાંમાં આમે શીદનીએ પોતાની ફરજ અદા કીધીછે તે વીશે વાજબી ધ્યાંન આપવુ એ અંનજુમન તથા અંનજુમંનનાં અકાબર શાહેબોનુ કામછે તે વીશે આશાછે કે એ મુજાંન શોચનાં ખાલી નહી જશે પછે તો જે કાંઇ ઇકબાલ.

હવે આમે પેહેલા ચમંનની શમાપતી કરતાં એક ગીનાંની માહા પુરશનો એક અમુલ વાકીઅં ઇઆદ આવ્યો તે આમે જગાએ વાંચનારા ધરમી, શોકી, ઇમાંની શાહેબોને શારૂ નીચે મુજબ ટાંકુંછું કારણ કે જો કબી એ વાકીઅ નાંહાંનો શરખોછે તોપણ આખા ચમનનો તાતપરીઅ એ વાકીઅથી મલી આવેછે, તે એછે કે—

" જો એમ માંનશે કે હું દેહ છેઉ—આત્મા નથી તો શરવ પાપ પુ
" ન્ય ભોગવવાં પડશે જેમકે કહુછે:—

" દેહને વીશેજ માંને જે—માહા પાપી કહીએ તે.
" આતમ બુધી જેહેને હોએ—મુકતી પતીતે તેજ હોએ.
" આતમ બુધીનાં મારગ જે—ઇઅજદાંપરશતીમાં કથ્યા તે"
" દેહ કથણી તો છોડી દો—શંનશાર પીજણી બાળી દો"
" દેહ કથણીતો છોડવી તે—શંનશાર પીજણી બાલવી તે
" ઇઅજદાંપરશતીપર આપે ચીત—શનશાર માતાનુ છોડી હીત"
" આપ પરછનાં કરવાં કાંમ—નીરંનજન પરછા એછે તેને ઠાંમ.
" પણ પાગલછે જમશીદ બીચારો—બેઉ કર જોડી ઊભો ન્યારો.
" વીનતી તેહેની એટલીજ રે—શલાહ શંપજથી માંનોરે.
" નીરંનજન કથંનતે કરો તમ—કરતા અકરતાને ઓલખો તમે.
" ચીદાકાશમો જઇ શકાશે—એ વરતણુકછે જેની પાશે.

———o———

આગલાં ચોપાંનીઆંનાં છેલા રદ જવાબ ઊપર ઈશારત.

જે એક ચોપાંનીઊ કે પારશીઓ ઉપર તોહોમત લાવનારછે કે જેની હયાતીથી આપણે કુરદીઆંનો જનમ થએલોછે તે છપાઈ બાહાર પડે તે પેહલાં તેહનાં કરતાનુ તથા તે કરતનુ વજન કાંઈક કમ થવાની કોશીશમાં કોઈએક જરતોશતીઓમાં પંકાએલા વખણાએલા એક અંજુમનને આગેવાંની કરવા શારૂ ફરજ પાડી જેથી તે શાહેબને તે ફરજ અદા કરવાની અગત પડવાથી ઉપલા તોહોમતી ચોપાંનીઆંનો રદીઓ જરતોશતીઓની શંભાલમાં અને ખીરીશતીઓની વીરૂધમાં કાઢેલો છેક દેરથી આપણે નાકેશનાં જાણવા જોવામાં આવેઓ તે જોઈ મોહોટી શોકર ગુજારી શાપે આનંદી કીધી કે એ ફરજ પાડનાર તથા એ ફરજ બજાવનાર બંને ધરશતોની મુલ મતલબ પાર પડી નથી અને માહારી મેહેનત અફલ જાએ હેવી ધારણામાંજ પરથમ પુરૂશની જે કોશીશ હતી તેહમાં તે ઈશવરી કીરપાથી નીશફલ થએલો ખુલી રીતે શોધ થાએછે ને વીશે કાંઈબી દવેશ ભાવથી નહી પણ પુરતી નેકબખતીથી જરા લગાર દાંનાવ વાંચનારા શાહેબોને નીચે લખેલી બીના ઉપર ધ્યાન આપવાની રજા લઊછુ.

તે એછે કે એ રદીઓ જોકે મુઆફુખ છે કે નહી પણ બીજા હાથપર માહારી મેહનત જાએ કરવાનો રદીઓ આપવાની ફરજ પાડનારનો હેતુ કોઈ તરે પાર પડેઓ નથી તે વીશે શોકરગોજારી કરવાને કેટલાંક કારણોછે—તેનો તથા એ રદીઆનાં બાબતમાં ખુલો વીચાર આપવાની કાંઈ અગત જણાતી નથી કાંજે એ ઉપરથી એટલુ શોધ થએછે કે બાવીશ વરશની મુદત બાદ જે ઉપલો હેતુ પાર પડાવાની અગત પડી ત કાંઈ નહી પણ આ કુરદીઆંનાં માંનમાં નુકશાંન પોહોચાડવાની મતલબથી ખાલી નથી મગર કેહવત છે કે ઓદા પાથરો તો વેરા આંધરો શબબ હેવી એક પેશબંદીથી જોઈતી શાખેની કેટલે દરજે થઈછે તે કાંઈ છુપી રહી શકે હેવી નથી મગર એ પેશબંદીમાં એ રદીઓ કરનાએ જે હુમલા શાંમાંવાલાવો ઉપર કીધાછે તે બાબે આપણે ગરીબ અને નાચીજ લખનારનાં અનુમતથી કેવલ બલકે તદન ઊલટુછે તે વીશે નીચે લખેલાં થોરાં બેનો શમે ફુકત બાહેરમાં મેલવાની અગત પડીછે તે ઉપર ઉપલા પરથમ

તથા દુહ્લ્યે પુરૂશો કાંઇ દવેશ નહી પકડશે એમ ખાતરી રાખુંછું ને તે બાબે મુનશેફ વાંચનારા શાહેબોનાં અપક્ષપાત ઇનશાફથી ચોકશ ઉમેદ રાખુછુ. કે એ બંધે મતમાં કીતી ગુણગાર, ફાએદાકારક અને શમે ઈઉકત છે તેહનો લાભ પોત પોતાની મંનશકતી પ્રમાણે લેવાને તેઓ ચુકશે નહી તો તે કાંઇ થોરૂ નથી.

બેત—અજીજે હીમત બહીમાએત બશતે અશત,
હુજતે કાતે બફકરે નાતમાં મીકરદે અશત.

માંફની—એક અજીજ પુર તમીજ શાહેબે હીમાએતને શારૂ હીમત પકડીને અધુરા ફકરાવો વીશે જોર આપી તેમાં દલીલ કાતે કીધીછે કે જો તે ફકરા પુરા લીધા હોત તો મુજાહેમત થઇ શકતે નહી.

બેત—હરચંદ કે ફંને ઓશતાદી બીન મુદઅશત,
નમીતર શમ કે બ્જ ફંત દશતશ રશીદે અશત.

માંફની—હેમાં એક ઓશતાદી ફંન વપરાયુછે કે તેથી હું નથી બીહીતો શાથી કે તેમનો હાથ એ દલીલથી મતલબપર પોહોંચી શકેઓછે—તોપણ

બેત—આકેલાં ખુબ મીદાંનદ ઇંમીશલ હમવારએ,
બીશાં અવલો બઆદશ દરવીશ દમબારએ.

માંફની—અકલમંદ લોકો આએ બરજશતે મીશલને ખુબ શમજે છે કે અવલ બેશાવંદ લોકો તારબાદ દંમ મારનાર ફકીરો તરફ નજર રાખવાનીછે.

બેત—બાજમી શરતેશતકે અવલ શરાદર હદ કશદ,
ચું શીકનજે કે કેતાબેરા બખુદ મી કશદ.

માંફની—ઉપર કહેલા પેહલાવાને તેમની હદ તરફ બેંચવા એ શરત લાજમ થએલીછે જેમકે શીકનજો કેતાબને પોતાની તરફ બેંચેછે.

બેત—ઇઆરતે જીશબબ બ હરતરફ માએલશત,
આકેલાં અજઆકેલી ખુદ બખુદ કાએલશત.

માંફની—હેવા શબબથી બંધે તરફ ઈબરત પોતાનુ પગલુ મેલવાને
ઈછા કરેછે કે જે વીશે અકલમંદ લોકો અકલમંદીથી આ
પો આપ કાએલછે.

બેત—અવલી નશ વકતે શરાફત જરૂરદાં,
કે ઊ દરદાવએ બેશબુઅદ કાતેબુરહાં.

માંફની—પેહલાની બુજરગી તે વખત જરૂર થઈ પોડેછે કે જારે
તે પોતાનાં દાવાની બાબતમો મજબુત દલીલો રાખતો હોઈ.

બેત—આખેરી તરાવા ગુજાર ગરઆકેલી,
બાનએ બેશ બીઆરા ગર ફાજેલી.

માંફની—જો તું અકલમંદ હોએતો પાછલાને બીલકુલ છોડી દે,
અને જો તું ફાજેલ હોઈતો તારા ઘરની આરાશતગી કર.

હમારો અજીજ જે દુઈત્ય પુરૂશને નાંમે ઓલખાએછે તેવોની ફી
રતીવાંન કલમશકતી વીશે આએ નાદાંન લખનારનુ ભારી મત ઘણી મુ
દતથી જાએગીર થએલુછે તે છતાં એ મોજીની હઊકત કલંમની વખાં
ણમો આએ હેચમદાંન મોહોટી તાજુબી શાથે બલકે ભારી દીલગીરી શા
થે તેહનાં છેલા અંકનાં એક ફકરા વીશે પોતાનુ ચીત લગાડેછે તે નીચે
ની વીગત મુજબ—

આખી દુનીઆંમાં તથા શરવે ધરમમાં શાફ ખુલુ થએલુછે કે બો
દાશનાશી જેવી જોગી વૈરાગી અતીત અજયાગત વીગરે બુજરગ લોકોથી
થાએછે તેવી દુનીઆંદારોથી કે જેવો પેહલી શીડીનાં પાએનાંમછે તેવોથી
કોઇ કાલે થઈ શકે નહી અને થઈ નથી એમ ખુલ્લુછે તે છતાં હમારો
દુઈત્ય અજીજ લખેછે કે......"જે વાતો બોલવામો શેહેલીછે તેમ શ
નશારી આદમીને તે પરમાણે ચાલવુ મુશકીલ પડે એવુંછે."

ઉપલો વાકીઅ વાંચતાંજ આએ શુલે તલબ ફકીરને જરા લજવા
ધુ પડેઊછે કે માહારો ચાતુર દુઈત્ય કેમ કરીને એ વાકીઅથી હઅજદાં
પરશતી શાબેત કરવાને યોગીઅ શમજેઓછે, બેર ગમે તમ હોએ તે વી
શે કાંઈ ગરજ નથી. ગરજ એટલીજછે કે શનશારીઓતો બેશક એ
ફાએદાવોથી બેનશીબછે શાથી કે દુનીઆંદાર લોક તદંન એ વાતથી, એ
દરજાથી, એ લાભથા અને એ અગત્યથા અંનજાંણ, અશક્ત અને અ

ઇજીકતછે તેમજ તેવોને હમારા અજીજનાં કેહવા પરમાંણે બોલવું શેહલછે તેથીજ એ માહાભારત બેતાબનો લાહેઓ લીએછે ને લેવા તઇઆર થાએછે પણ તેહની કીમતની ખીનાં જારે શાંભલેછે તારે હાથ ખાલી, ગજવુ ખાલી, અને મંન ખાલીનો ઇકરાર કીધા વીના તેવોનો છુટકો થઇ શકતો નથી તે ઉપર માહારા પુરતરીન અજીજ શાહેબે કાંઇબી બારીક વીચાર રાખવો હતો તે રહી શકેઓ નથી તેથી નીશચે તેમનો ફીદવી ફકીર બેહદ નાખુશછે.

હમારા ચાતુર દુશત્ય શાહેબે ખાતરીથી જાંણવુ કે તેવોનો રદીઓ જે છે તે માત્રે જીકરે જબાંનનાં પુશતકો ઉપર લાવેલા હુમલા વીશેછે તારે જીકરે દીલી કોઇએક જુદી બાબતછે. જુદુ પ્રકરણ અને જુદુ વરણંનછે કે જેની અગત જાંણેઆવીનાં એજદાંપરશતીનો ખાશ દાવો જે જરતોશતીઓનોછે તેનો હક મલવો મુશકીલછે માંટે ફકત એ જીકરે જબાંન વીશેનાં પુશતકો માહેલી નીતી ઉપર મગરૂર થવુ નહી જોઇએ ને કબી થાઓતો તમે મુખતાર છેઓ તે બાબે જેમ તમારા પરથમ ફ્રેશે આ કરતાનુ વજણ હલકુ પાડવાની ઇજીકતી એક હેવાંની ખશલતથી કીધીછે તેમ તમારો નાદાંન શેવક નપશાંનીઅત ભરેલી રીતી વાપરતો નથી, ફકત બુજરગોની રીત પ્રમાંણે શૌચનાં કરવામો આવીછે તે વીશે માફ આપશો હેવી ખાતરીછે પછે તો જે કાંઇ તમો દાંનાવ શાહેબની મરજી મો બારકમો આવે તે ખરૂ.

વલી હમારા ચાલાક દુશત્ય શાહેબે ઇકીનથી શમજવુ જોઇએ કે હરેક મજહબ વાલાને જીકરે દીલી જેનાં પેટાંમાં હકશનાશી અને ઇજદાંપરશતી શમાએલીછે તેહની ફરજ થએલીછે તે જીકરે જબાંનની પેહેલી પાએરીનાં અમલોથી પુખતે પરવરદ થઆ શીવાએ અદા થઇ શકે હેવી નથી અને તે અદા કરવામો અવરીઅ કરીને દુનીઆદારી દુનીઆં તલખી કરનારા અએશી તથા શોકીન લોકો બીલકુલ બેનશીબ અને પછાત છે તે વીશે જે જે શાબુતી આએ ફુરદીઆંમો આવીછે તે ઉપર હીકારતની નજરથી જોઠવા કરતાં બારીક નજરથી જોવામો જેટલો ફાએદોછે તે તમોએ કીધેલા રદીઆ પરમાંણે ઇઅજદાંપરશતીનો શમપુરણ લાભ હેમાંથીજ મલશે હેવો વીચાર વેગલો મેલશો તોજ તેહેની પ્રાપતી થશે શાથી

કે આએ કાચા ચીલમાં આપરા હાથ ઉપરનાં ઇઆને ચાલુ અમલના દફતરો મધે ઇઅજદાંપરશતી ઇશારા જાબજા આવેલા તે વીશે માહારી કબુલાત પરથમ થઇ ચુકીછે તેથી પણ તમારો તાબેદાર ખેરખાહ નીરભય તથા મગરૂરછે કે પરથમ પુરૂશનો ઇરાદો કબી ઉલટો હશે તો એ બાઇબંધ મોહોટી ભુલમોછે, ખેર.

વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોએ બારીકીથી તપાશવુ જોઇએ કે બંદા શું ચાહેચ અને ખોદાએ શું કરેચ જેમકે કોઇ બુજરગે કહુછે.:—

બેત—માદરમે ખ્યાલમ વ ફલક દરમે ખ્યાલ,
કારીકે ખોદા કુનદ ફલકરા ચે મજાલ.

માંઇની—હું શું બેઆલમો છેઉ અને તે વીશે આશમાંન શું વીચારમોછે. લેકીન બંદા શમજતો નથી કે જે કાંમ ખોદાવંદતાલા પોતે કરેછે તેમાં આશમાંનને શું તાકત.

ઉપલી બેત અને આએ નાચીજનો મુકરદમો જાંણે એક શરખુ રૂપ રાખેછે કે હમારો દાંનાવ મીત્ર જે કે ઉપર લખવા મુજબ પરથમ પુરૂશછે તેવાએ કેહેવી કોશીશ કીધી અને આશમાંનની જગોએ જે હમારો ચંચલ દુહત્ય શાહેબછે તેમને જે પ્રથમાંને વાશતે ઊદીઓગ કીધો તે ઊદીઓગમો આએ નાચીજને જે મુલથી ફીકર હતી તે ઇઅજદાં બુજરગે હાવા એક શાંમાંવાલીઆનાં ખુદ કરતથી દુર અને દફે કરી નાંખી તેહનો શાર જોવા તથા વીચારવા શરખો થઇ પડેઓછે તેનુ લાંબુ બઆંન આપતાં હમારા ઉપલા બંધે માત્રોની ખાતર હમારા ખરા દીલથી હમોને ઘણી અજીજછે તેહનાં ખરાંપણાંની બરકતથી તે શાહેબે જે ધારેઊ હતુ તેહનુ ઊલટુ થઇ ગઊ તે એક કુદરતે ઇલાહીની રમુજ ભરેલી કીરીઆથીછે એમ ખુલુ પડી ગઊછે તેનો શાર એછે કે આએ કાચા ચીલનો દીબાચો લખતી વેલા શીરૂથીજ હેવી એક ગેબી ફીકર ઊતપન થઇ હતી કે ઇઅજદાંપરશતી મજહબનાં શાંમાંવાલીઆવો બેશક કે એ ધરમની શાબેતીમાં અવશતાનાં દાખલાવોની શાબેતી માંગશે તેથી આએ નાચીજ ફકીરે અવશતાની ખુબીનાં બાબમો પોતાનાં મત પ્રમાંણે જે ઇશારા કીધેલા તે વીશે એટલેજે તેહેની શાબેતીને શારૂ અવશતાનાં ખરા ભેદો શમજનાર ગરહશતની તપાશમો હતો તે હમોને જારે નહી મલી શકેઓ અને જે

જે જગોએ હમોએ એ બાબતનાં આલાશા મેલવવાનાં હેતુથી કોશીશ કી
ધી તેહમા નીશફલ થઆ તારે ઇઆજદાંન બુજરગે તેહની કારશાજી હે
વી રીતે કીધી કે તે આ જગોએ તાજુબ થવા શરૂ થઇ પડીછે કે
એ પથમ અને દુઇત્ય શું કરવા ગઆ ને શું થઇ ગઊ—એજ થઊ
કે આએ નાકશ જે અવશતામાંહેલી શાબેતી ધુંડતો હતો તે હેવા ગરહશતો
એ કરી આપી કે તેમનાં ઉપરની બદગુમાંની પણ દુર થઇ ને એક બે
ન્યાજમ નામુદનાં તરફથી બંદેનવાજી થઇછે તે વીશે બાલે બાલ શોકરગુ
જારીથી તે બુજરગ દાતારોનાં દાતાર શાહેબનું એહેશાંન માંની કબુલ ક
રી ચુકુ કરૂંછુ કે એ શાબેતી હરીફોને નજદીક ગમે તેવી હાલત પકડે તે
વીશે આએ ફકીરને કાંઇજ ભાંજગર નથી મગર ઊમેદ એજ કે હમારા
અવલ દુઇત્ય અજીજની તલેશમાતી કલંમને ઇઆજદાંનવાલાની બખશેશ
થી જશ મલે અને તે વીશે મુજ બેરખાહ આધીનની જે પ્રારથનાંછે તે
તે માલેકની દરબારમો મંનજુર થાએ. આંમીન!

બાગે પારશા.

ચમંન બીજો.

પ્રારંભ.

શ૦—તમારા ધરમનો પાએો શું અને શા ઉપરછે.

જ૦—હમારા આજુરફ્ફર ધરમનો પાએો શીફાતી ચીજોને ઓલખ વા ઉપરછે.

શ૦—એ ઓલખ શી તરે કરોછો.

જ૦—અવલતો ફરેશતા શીતારા વગેરે જે આશમાંની શીફતોછે તેહેને અને જમીન ઉપરની શીફતો જે હએવાંન નબાત તથા માદની ચીજોછે તેહને તથા જમીન આશમાંન વચેની તતવીક વશતુઓછે તે એક બ એકની ખુબી, બુજરગી, અશરો, બશલતો, ચાલ, ઉતપંતી અને તેમની નાસવંતપણાંની વશતુઓની જડબેબની માહીઅતી ધરાવનારો એ ટોલો હતો કે તે મુજબ બીજો કોઈબી ફીરકો એ બાબે માંનવંત થએો હોએ એમ કહી શકાએ નહી પણ તાર પછી બખતની શુરીઅતથી વરતણુક ફેરફાર થતાં ૬ શંબલી દાંનાઇ, ચતુરાઈ, વીદીઆ, કલા, શરવે જાંણકારીનો છેડો આવી ગએો હોએ હેવું હાલ જમાંને શીધ થઈ શકેછે.

શ૦—આશમાંની પેદાએશમા મુખે શીફતો વીશે કાંઈ વીગત આપી શકોછો.

જ૦—આશમાંની મુખે શીફતોની વીગત નીચે મુજબછે.

૧. અરશ—કુરશી—એટલેજે લોહવ કલંમ અને તેની ઉપર હજરત અહુરઅકતાનુ મકાંન જેને લા મકાંન કહીએ છીએ અને તેહેની નીચે શાતે આકાશ તેહેનાં ફરતા શાત શીતારા અને તેહને લગતા બીજા શીતારાવો અને આઠમાં આકાશના ઉપરનાં બાર બુરૂજ તથા તેહને લગતા બીજા અગણીત સ્થીર શીતારાછે તેમાં કેટલાએક મુખતવે ગણાએછે.

તેની શાથે તમાંમ આશમાંનોને વાશતે હજરત ફરેશતાવોનાં કેટલાક વરગ છે તેમાં મુખે જે માહા બલવાંન મોહોટા તાલુકદાર ઓહોદેદારછે.

શ૦—એ માહાબલવાંન મુખે ફરેશતાવોની શંખ્યા વાલાવોનાં નાંમ ઠાંમ કાંમ અને અશર તાશીર વીશે કાંઇ બઆંન આપી શકોછો.

જ૦—એ બાબત ટુકાંમાં અપાએ હેવી નથી તેમ લંબાંણ કરતાં શમજનારાવોની શકતી વીશે લગાર દીલગીરી ભરેલા દગદગોછે તેથી લાંબુ વરણંન હાલ તેકુબ કરી જેટલુ જાહેરી અનુભવમાંછે તે વીશે. કહુછુ તે શાંભલો કે એ લોકોમાં મોહોટામો મોહોટા લીશ શાહેબોછે કે જે શ્રી અહુરમજદ ખોદાએથી તે માનુ અનેરાંન શુધીછે તેમની શાથે બાજા લંણ તેમની પગતીમાં બરાબરી કરનારાછે તેવોને તેમની શાથે જડી લીધાછે એટલુજ નહી પણ બીજા કેટલાક અઇઆંમી અથવા હંગાંમી ઓહોદાવો ઉપર નીમાએલાછે.

શ૦—ઇ અઇઆંમી શાહેબો વીશે વારૂં કાંઇ ખોલાશો આપી શકોછો

જ૦—કે હા શાહેબ તે શાહેબો નીચેની વીગત મુજબછે.

૧. ફશલ તથા જમાંનની ઓહોદેબરાઇને શારૂ કેટલાએક નાંમજદ થએલાછે તેહમાં હાવંન ગાહનો મુખ્ય તથા તેમનાં શોહોબતીઓછે.

૨. એજ મુજબ રપીતંન, ઓજીરણ, એવેશરૂતરેમ તથા ઓશહેન ગાહનાં મુખ્ય તથા તેમનાં શોહોબતીઓછે.

૩. વલી હરશાલ અશફંદારમદ માહની આખરીમો જે ગાથાનાં દીવશા પોછે તે દરએક દીવશોનો એકેકો અધીકારી જુદો જુદોછે.

શ૦—વારૂ ઉપરની તફશીલ શીવાએ મોહોટી પંગતીમો લેવા જોગ બીજાબી કોઇ શાહેબોછે ને છે તો તેમને વીશે કાંઇ બઆંન કરી શકોછો.

જ૦—હા શાહેબ એહવા બીજા શાહેબો ઘણાછે કે તેવો પોતપોતાનાં ઓહોદા બજાવનારાછે તે વીશે ટુકામાં કહુતો હફતોરંગ નેરાઓશંગ તથા વનંત પારંદ વગેરે અગત જોગ કાંમદારી ઉપર નીમાએલાછે.

શ૦—ઉપલો ખુલાશો માત્રે મુખ્ય શાહેબો વીશે જે તમોએ કીધોછે પણ તેમનાં તાબાનાં બીજા તીજા વરગના શાહેબો વીશે કાંઇ ખોલાશો આપતા નથી તેનુ શું કારણ.

જ૦—એ કારણ વીશે બઆંન આપવામો લગાર દીલગીરી ભરેલી હ

રકત આવીછે તે એછે કે અવસતામાં જે તેવોનાં નાંમ આવાંછે તે જ દ પેહેલવીનાં પેહલવાંનોએ ચાલુ ભાશામાં તરજુમો આપેઓ નથી એટલુ જ નહી પણ તેમનુ કાંમ શું શું છે તે વીશે પણ તદન ખુલાશો કીધો નથી બલકે મુખે શાહેબોની કારદારી વીશે પણ પુરતો ખોલાશો કીધો નથી.

શ૦—શદરહુ પેહલવાંનોએ જે ઉપર મુજબ વરતાણુક કીધી તેનુ શું કારણ હશે.

જ૦—કે એ પેહલવાંનોનો આજનો ચાલુ મુનાકેશો આપણને જેમ દુખદાએક થઈ પડેઓછે તેજ મુજબ અદેખી અદાવત એક એક સાથે કદીમથી જોડાએલી ચાલી આવેછે તે કારણથી ઇઆ ચાલુ ભાશામાં તેહનાં અરથો શમજાવવામો અશકતીવાંન હોવાથી એ વરતણુકે જનમ લીધોછે તે કાંઇ થોડીજ નાખુશી ઉપજાવે એમ નથી તારે હવે એ નાખુશીનો નીવેડો કેમ કરીને આવે તે વીશે કાંઈ શમજી શકાતું નથી.

શ૦—વારૂ જારે કે એ પેહલવાંનોની હેવી વરતણુક શીધ થઇ તારે શું તમેબી તેમની પંગતીમાંજ જગો પકડવા ચાહોછો કે અંધારાંમાં લાવી મેલલી બાબતોને એ અંધકારમાંથી બાહાર કાહાડવા ઇછોછો ને તેમ કરવાને તમે તમારી ફરજ શમજોછો કે નહી.

જ૦—હા શાહેબ હરેક બંદેખોદા બલકે બશતે કુશતીમાંનોમોથા કોઇબી જરતોશતી એ ફરજ વીશે બંધાએલા નથી એમ કોઇ તરે કહી શકાએ નહી તેથી માહારી ફરજતો મેં માહારી મકદુર પરમાંણે અદા કીધીછે ને વલી દીલોજાનથી હદલ મકદુર પોતાનાં બુજરગ ટોલાની ખીદમત બજાવવા તઇઆર છેઊ.

શ૦—જારે એમજછે તારેતો તમને જે જે જરૂરી બાબતો મુનાશબ જણાતી હોએ તેહેને અંધારાંમાંથી અજવાલાંમાં લાવવી જોઇએ.

જ૦—હા શાહેબ તેમ કરવાને હું પણ માહારી ફરજ શમજુછુ પણ દુખ એટલુજ છે કે બારીક કુનેહની બાબતો વીશે જારે ચરચા કરીએછીએ તારે શાંભલનારાવોની શમજ શકતી તેમની શાથે વફાદારીથી ટકાવ કરી શકતી નથી તારે તે લોકો ઊછલી પડેછે એટલુજ નહી પણ પોતાનાં ગરવીશ્ટ ઘોડાની લગાંમ તેમનાં હાથમાં રહી શકતી નથી તેથી ઘણુ કરી તેમાંથી શારૂ પરીનાંમ નીપજતુ નથી તારે હવે શી તરે તેનો ઇલાજ લે

વો તે કાંઇ મુકરર થઇ શકતો નથી તોપણ હું માહારા તરફથી હરેક તરેહની શેવા ઘટતી રીતે બજાવવાને મોહોટી ખુશી શાથે ઘણો ખંતી છેજ વાશતે લાજમછે કે પરથમ તશદી લઇ જે અગતની બાબત નજર આવે તે વીશે શવાલ કરશો તો ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલાની બખશાએશ અને ઇઅજદાંનવાલાની મદદથી અલબને તેહેના જવાબ બા શવાબ હાંશલ થશે.

શ૦—વારૂં ઉપર જે તમોએ મુખે તીશ ફરેશતાવો વીશે ખુલાશો કીધો તેમાં ઇજદ અમશાશફંદો તથા મીનો વગેરે જે ખેતાબ ધારીછે તેહેની તફશીલ ટુકાંમો આપો.

જ૦—કે અમશાશપંદો ૭ શાતછે જેની ગણતી અહુરમજદથી અમરદાદ શુધી થએલીછે—વલી બાજે લોકો અહુરમજદ શીવાએ છ અમશાશપંદો કેહેછે અને શ્રી અહુરમજદને મુલ ખોદાવંદાંન ખોદાઇ તરીકે ગણેછે.

શ૦—ઉપલા તફાવતનુ શું કારણ હશે.

જ૦—કે ઉપલા તફાવતનુ કારણ બીજુ કાંઇ નથી પણ એટલુજ કે ઇઅજદાંપરશતી મારગનાં અમલોથી બેનશીબ હોવાને લીધે ઘણું કરીએ તફાવતનો જનમ થએલો જણાએછે.

શ૦—અમશાશપંદો વીશે જે તમોએ ખુલાશો કીધો તે બાબે પુરતો ખુલાશો થતો નથી તોપણ હાલ તે વાત એક તરફ તેકુબ રાખી અરજ કરૂછુ કે એ તીશ મુખે કાંમદારોમો પરથંમ પેહલો જે શ્રી અહુરમજદ છે તે વીશે કાંઇ અગત કરીને જાંણવા જોગ બીના હશે ને તેહનો વીશતાર આપવાને ઇએોગીઅ ધારો તો તે વીશે કૃપા કરવી જોઇએ.

જ૦—અમશાશપંદો વીશે ઉપર જેટલો ખુલાશો કરવામો આવેઓ છે તે બેશક કે પુરતા ખુલાશા શહીત નથી તેનુ કારણ બીજુ કાંઇ નથી પણ ટુકું બઆંન આપતાં પુરતો ખોલાશો થઇ શકે નહી એમ દેખીતું છેજ તેથી તેનુ લાંબુ વરણંન જાણી બુઝીને રાખેલુછે એમ શમજવું અને તે સરવે મોહોટા મરતબાનાં શાહેબોમાં પરથમ શ્રી અહુરમજદ વીશે ખુલાશો શમજવાની ખાહેશ તથા મરજી બતાવીછે તે ખાહેશ મુજબ અમલ કરવાને મોહોટી ખુશી અને ભારી ઇશતેઆકની શાથે શેવા બજાવવામો પોતાની ફરજ શમજુછું પણ માહારી મતલબ એછે કે જે જે બાબતોમો એ નાંમવર બુજરગ વીશે તમોને કાંઇ શક હશે તે વીશે તમોએ

કૃપા કરી છુટા અને ખુલા શવાલો કરવા કે જેથી હમોને હમારી શેવા બજાવવામો બાંધક તથા હરકત નહી આવે.

શ૦—તમોએ જે બાધક તથા હરકત દુર કરવા વીશે હેતુ બતાવો તે બેશક કે વાજબીછે શબબ એ બાબે હું જથાશકતી તશદી આપુછુ તે ઉપર ધ્યાંન યથાયોગ આપીને ખોલાશા કરશોતો ફકત માહારા ઉપર નહી પણ આખા ટોલાનાં નેક જરતોશતી શાહેબો ઉપર તમારી મોહોટી કૃપા થશે.

૧. માહારા જાંણવામો એમ આવ્યુછે કે છઠા આશમાંનનો પતી જે ને હીંદુ લોકો બરહશપતી અને મુશલમીન લોકો મુશતરી કરીને કેહેછે તે હેને ફારશી નજુમની કેતાબોમાં બલકે પારશી લોકોની જંદ ભાશાનાં અવશતા કલામમાં અને દશાતીર વગેરે બીજી માહાભારત કેતાબોમાં શ્રી અહુરમજ કરીને કેહછે તે વાત ખરીછે કે નહી.

૨. માહારા જાંણવામો વલી એમ આવ્યુછે કે એ અહુરમજદનાં હંમકાર તથા હંમઈઆર ત્રંણ નાંમવર શાહેબોછે કે જેવોને આપરે દૈપ આદર, દૈપમેહેર તથા દૈપદીન દાદારને નાંમે અવસ્તા વાંણીનાં આધારથી ઓલખીએ છીએ તે વાત ખરીછે કે નહી.

૩. વલી માહારા જાંણવામો આવ્યુછે કે શ્રી અહુરમજદ આપરા શાત અમશાશપંદો માંહેલો પેહલો અમશાશપંદ તરીકે ગણતરીમો લેવાએ લોછે તે વાત ખરીછે કે નહી.

૪. માહારા જાણવામો એમ પણ આવ્યુછે કે શાતે અમશાશપંદોની ખશનુમંનમાં દરએકને વાશતે અશલ કદીમથી શાત શાત અહુનવરનો મરતબો આપેલો હતો તેમાં ફકત શ્રી અહુરમજદનાં અહુનવર ૧૦ આસરે વરશ શો ડોહોરશોની મુદત ઉપર બુજરગોએ ઠરાવ કીધેલો વહીવટ જારીછે તે વાત ખરીછે કે નહી.

૫. વલી એમ પણ જાંણવામો આવેછે કે શ્રી અહુરમજદને આ શમાંનનાં દશતુર અથવા કાજીનો ઓહોદોછે તે ખરૂછે કે નહી.

૬. વલી હેવુ પણ જણાઉછે કે શ્રી અહુરમજદનો બેતાબ મોહોટી નેકી કરનારો કરીનેછે તે વાત ચોકશ છે કે નહી.

૭. વલી એમ પણ જાંણવામો આવ્યુછે કે શ્રી અહુરમજદ તમાંમ ફરેશતાવોનો ગુરૂ તથા તમાંમ ઇનશાંનોની રખેવાલીનાં ઓહોદા ઉપર

નીમાએલાછે બલકે ઈનશાંનોની પાશબાંની દીવશને વખતે કરવા કરાવા શારૂ હેનાં શવાચીનમાં આપેલુછે તે વાત ખરીછે કે શી તરેછે.

૮. અને વલી એમ પણ ખાતરી થઇછે કે ઇરાંન ગવીજની શર જમીન તથા હદ ઉપર શ્રી અહુરમજદની મવકલીછે.

૯ છેલુ હેવુ પણ નીશચે થઊછે કે હરેક બાલક જે તેની માતાનાં ઓદાંનમાં ૯ માશ શુધી પરવરેશ પાંમેછે તેમાં બીજે તથા ૬) માં માશમાં શ્રી અહુરમજદ રક્ષાંગુ કરેછે તે વાત ખાતરી લાએકછે કે નહી.

૧૦ વલી એમબી જણાઊછે કે હરેક જરતોશતી ફરમાંબરદાર કે જો કબી તેવા મોહોટા પુનવાંન હોએ કે મોહોટા ગુનેહગાર હોએ હેવા લોકોને મરત્યુ કાલે જે નેકી બદીનો નતીજો આપવાનો તે હજરત રશ ને રાશત તથા મેહેર દાવરનાં અખતેઆર ઉપરાંતનાં મુકરદમાં હોએછે તેહનો ચુકાદો શ્રી અહુરમજદનાં અખતેઆરથી થાએછે તે વાત ખરી છે કે શી તરે.

જ૦—ઉપલા શવાલમાં જે તમોએ પુરશીશો કીધીછે તેહેનાં પાશુખ નીચે મુજબછે તેની વીગત.

૧. જેને હીંદુ લોકો બરહેશપતી અને ઇશલાંમી લોકો મુશતરી ક રીને કેહછે તેહેને પારશી લોકો ફારશી જુબાંનમાં અહુરમજદ કરીને કેહે છે હેમાં કાંઇજ શક નથી.

૨. શ્રી અહુરમજદનાં જે વંણ હંમકાર તથા હમઇઆર વીશે ત મોએ બઆંન આપુછે તે બેશક બેગુમાંન અને ખાતરી લાએક તથા અકલ પશંદછે શાથી કે જે પ્રમાંણે શ્રી અહુરમજદને દાદારનો બેતાબ છે તેજ મુજબ એ વંણે શાહેબોનો બેતાબ પણ દાદારનોછે.

૩. શ્રી અહુરમજદ શાત અમશાશપંદોમો પેહલો અમશાશપંદ ત રીકે ગણવામો આવોછે તે ગણવોજ જોઇએ હેમાં કાંઇ શક શુબે નથી.

૪. જેમ શરવે અમશાશપંદોની ઇઆદમો શાત શાત અહુનવરનો ચાલ છે તેમજ અહુરમજદના અહુનવરબી અશલ કદીમથી શાતજ હ તા એમ ખાતરી લાએક નીશચે થઊછે. મગર તજવીજમાં ફકત એમ જણાઊછે કે આશરે ૨૦૦) વરશની અંદર શ્રી અહુરમજદનાં અહુનવર ૧૦ કીધાછે અને અમશાશપંદો ૭ ની ઠેકાંણે ૭ ને ગણવાનો રેવાજ ચ

જાવેઓછે પરંતુ તે વાત બારીકીથી તપાશીએચ તો અકલ પશંદ ઠરતી નથી મગર કલપનાંથી હેવુ ઠરેછે કે જાંણે શ્રી અહુરમજદને ઉપર મુજબ ગણવામા આવેતો તે ખોદાવંદાંન ખોદાએની જગાએ ભજવા લાએક નહી ગણાએ અને જેમ હાલમા એ બાબતશર હુમલો થઓછે તેમજ ઈશલાંમીઓએ એ બાબે હુમલા કીધા હોએ તે વીશે હેવી હકીકતી કીધી હોએ.

૫. શ્રી અહુરમજદ આશમાંનનો કાજી અથવા દશતુરછે તે વાત બેશક બેગુમાંનછે.

૬. શ્રી અહુરમજદ મોહોટી નેકીનોજ કરનારછે બલકે તેવા પેદા આડવામા હેનાં જેવો બીજો કોઈ મોહોટો ગણવામા આવ્યો નથી અને ગણવા જોગ પણ નથી.

૭. શ્રી અહુરમજદ તમાંમ ફરેશતાવોનો તથા કુલે ઈનશાંનોનો ગુરૂ છે તેમાં કાંઈજ વાંધો નથી બલકે દીવશને વખતે ઇનશાંનોની પાશબાંની પણ હેનીજછે તે મોતેબર દલીલાથી શીધછે.

૮. શ્રી ઈરાંન ગવીજ ઉપર મવકલ પણ એજ શ્રી અહુરમજદછે.

૯. હરેક બાલકોનુ રક્ષણ તેમની માએનાં ઓદાંનમાં નવ માશની મુદતને દરમેઆંન બે માશ શુધી કરવાનુ શ્રી અહુરમજદનાંજ શવાધીનમાં શોપએલુછે તેમાંબી કાંઈ શંધે નથી ને તે વીશેબી ખાતરી લાએક નીરધાંન થઈ ચુકુંછે ને તે બાબે પેહલા ચમનમા તફશીલવાર ખુલાશો થએલોછે.

૧૦ મરનાર જરતોશતી અગર માહાપુનવાંન કીંવા માહાપાપી હોએ તે બંધેને નંતીજો આપવાનો શ્રી અહુરમજદનો અખતેઆરછે એમ ખાતરી પુરવક શીધ થાએછે.

શ૦—કે ઉપર જણાવ્યુછે કે બાજે લોકો શાત અમશાશપંદાની ગણતી શ્રી અહુરમજદથી શ્રી અમરદાદ અમશાશપંદ શુધી ગણેછે ને બીજા શ્રી અહુરમજદને પાછલથી ખોદાવંદાંન ખોદાએ તરીકે માંની છ અમશાશપંદોછે એવુ જે મત ચલાવેછે તારે તો શ્રી અહુરમજદ વીશે ઉપલી પદવીઓ તથા તેહેની કારકીરદી જોતાં ઘણો મોહોટો શક ગુજરેછે કે બશે વરશની મુદતને દરમેઆંન જે શ્રી અહુરમજદની પદવી વધારીછે

તે વાજબી નહી હોએ શાથી કે ઉપલી તકરીર મુજબ જારે શ્રી અહુરમજદ બારેહેશપતી કરે તારેતો તેહેને ખોદાવંદાંન ખોદાએ તરીકે ગણુવુ તે ઘણુ બેવજન કરી શકેછે તેનુ શી નરે.

જ૦—કે હા શાહેબ એ વાત ઘણુ કરીને બેવજણુ માંનવા જોગ છે કાંજે છ અમશાશપંદો વીશે ઇશારો માત્રે નાંમશેતાએશનેનાં મધ્ય ભાગમો આવેલો જણાએછે તેમજ એ દોઆનાં છેલા ફકરામો પાછો શાત અમશાશપંદો વાશે પાછી કબુલાત કરેછે તેથી એ ઠરાવ દગદગા ભરેલો ગણાએછે તેથી શીધ એજછે કે અમશાશપંદો શાતજછે અને તે ગણતીમો શ્રી અહુરમજદની ગણતરી રાખવા વીશે અગતની ફરજછે એમ ખાતરી પુરવક કહી શકાએછે.

શ૦—કે હમારી તજવીજમો હેવુ જણાઉછે કે બહરેશપતીને પણુ અહુરમજદ કેહછે અને બધે જહાંનને પેદા કરનાર મુલ માલેક જે નીરજન નીરાકાર તેહેને પણ શ્રી અહુરમજદ કરીને કેહછે એ વાત અકલથી દુરછે તેથી કાંઇ ખોલાશો એ બાબતમા આપવા જોગ હશે તો મેહરબાંનીની રાહે કરશો [illegible]

જ૦—એ ખોલાશો [illegible] આશાંનીથી કરી શકાએ હેવો છે બલકે ઉપર ઇશારા થઇ ચુકાછે તેપણ તમે વીશતારની ફરજ પાડોછો તો એ બાબત અલબતે જરા હમોને મોહોટા વીચારને આધીન કરેછ તેથી એ બાબ ચુનોચરા કરવાને માહારૂ દીલ કબુલ કરતુ નથી પરંતુ જારે કે જે એક બાબતની ફરજ પડી તારેતો જથા શકતી તેહેનો નીવેડો લાવવાની ખરી અગતછે એમ શમજી એ બાબે જરા ટુંક ઇશારા દાખલ માહારી ફરજ અદા કરૂછુ તે એછે કે જારે ઉપર લખતા પરમાંણે એક શ્રી અહુરમજદ તે શરવે ઉતપંતીનો પેદા કરનાર અને બાજો શ્રી અહુરમજદ તે શાહેબે મુતલકથી પેદા થએલો એમ એ તકરીરથી શીધ થઉ તારે પેદા કરનારની ખશનુમંન પેદા થએલાની ખશનુમંનની માફક એકશરખી નહી હોવી જોઇએ એમ શાફ અને ખુલી રીતે આપણને વાચાસ્માની અગત પડેછે શાથી કે એ વીચારનો જનમ થવાથી જારે એ ખશનુમંન બાબે તપાશ કરીએચ તો એકજ ખશનુમન શીવાએ બાજો કોઇ આધાર પેદા કરનારને વાશતે ચઢતી ખશનુમંન વીશે મલી શકતો નથી

તે ઉપરથી ખુલી રીતે શીધ થઇ જાએછે કે પેદા કરનારનુ નાંમ કાંઇ જુદુછે ને બેશક કે જુદુ હોવુંજ જોઇએ ને તેની જુદી ખશનુમનબી હોવી જોઇએ ને તે ખશનુમન જારે નહી તારે બેશક કે શ્રી અહુરમજદ તે બરેહશપતી શીતારાનેજ કેહછે અને તેહની જે ખશનુમન વીશે ચાલુ રેવાજછે તે બેશક કે તેહેનાં મરતબાને લાએકનીછે. કાંઇ પેદા કરનાર નીરનજન પરમાતમાને લાએક નથી.

શ૦—કે મુલ માલેકનુ જાતી નાંમ તથા તેહેની જુદી ખશનુમંનની જરૂરત વીશે જે જે આપરા અશરાફ મોબેદ દશતુર શાહેબોથી ખુલાશો માંગીએચ તે વીશે મોહોટી દીલગીરીની વાતછે કે તે દરએકનાં મત એ બાબે એકરારખાં પડતાં નથી તેથી જો માહીઅતી વીશે જે જે આશા રાખવામો આવે તે નરદમ બરબાદ થઇને કાંઇ અશલ મતલબ હાથ લાગતી નથી શબબ તમે કાંઇ એ બાબે હમારી ખાતરી કરવાને ઇઓગ જાંણો તો કૃપા કરવી જોઇએ.

જ૦—એ બાબે જે હમારૂ મતછે તે વીશે હાલ અગત જેટલુ પેહલા ચમનમાં તેહનાં ઘટતા મેહલો ઉપર હમોએ ઇશારા કીધાછે ને વળી ખુલી રીતે વીશતાર આપવાને કોઇબી તરફનાં શવાલની ગરજ નહી રાખતાં હમોએ હેવો નીશચએ કીધોછે કે આ બાબત જેમ મોહોટી ઉપીઓગીછે તેમજ ભારે કીકતો લાવનારીછે તેથી જો ચાહાવુ તે મુલ માલેકનુ હશે તો હમારાં પાકાં ચીતમાં આ બાબતની પુરવણી આશાંનીથી શમજી શકાએ હેવી રીતે જાહેરમો લાવવાનો મજબુત અને ચોકશ ઇરાદો છે તે વીશે માહારી ઉમેદ પાર પડે હેવી દરખાશત મુલ ખાલેકની મદદ માંગી થોરી મુદત શબર પકડવી જરૂરછે.

શ૦—વારૂ બેર, અમશાશપંદોની બાબત તથા પેટાંમાં જે તમોએ શ્રી અહુરમજદ વીશે ખોલાશા આપેઓ તે અલબતે શંતોશકારક છે પણ ફકત એ એકજ બાબતમો જે લંબાંણ થઉ તે જોતાં શરવે અમશાશપંદો વીશે બઆંનની માહીઅતી વીશે તશદી આપુ તો બેશક કે ઘણુજ લાંબુ થઇ જાએ અને તે હાલ જમાંને નાપશંદ થઇ પડવા જેવુ ખુલી રીતે શમજી શકાએછે શબબ એ જરૂરની બાબત હાલ તેકુબ રાખી અરજ કરૂંચ કે હવે અંમશાશપંદોની શેવામો જોડાએલા "ઇજદો" વીશે કાંઇ મુખતેશર બઆંન આપવાની તશદી લેશોતો એહેશાંનથી ખાલી નથી.

૪૦—કે હું આપરા નેક અને બુજરગ ટોલાનાં અશરાફ તથા અશખાશ શાહેબોની નજદીક એક એચીકદાર ખાકશારી પદવીનું માંન ચાહુછુ તે ઉપર જો કબી તમે ધ્યાંન ઘટતી રીતે આપો તો ખુલું દીશેછે કે હું જે ખીદમત બજાવુંછુ અને બજાવીશ તે શમનથી તમારા આજેજ ફકીરનો હેતુ કોઇનાં ઉપર આભાર ઉપકાર ચડાવવાનો નથી, કોઇ તરેનું માંન મેલવવા વીશે નથી અને બારીકી તપાશી જોશો તો બીજાવોની પેઠે કાંઇ લોભ, લાલુચ કે લીપશાને કારણે નથી. ફકત કારણ એજ છે કે કેટલાએક અપટ, અદેખા, ચીબાવલા, ભરમાએલા ગરહરથોની કારશીરદીથી હમારા નાંમવર બુજરગવારનાં રોશન નાંમને ઝાંક લગાડી તે બાંનદાંની લોકોનો છેડો લાવવાને જે હીમત પકડીછે તેમને કાંઇક ઘટતી ફરજ અદા કરવા ઉપર લાવવાનુ તથા તે નાંમાંનકીત બુજરગવારોનાં ફુલથી તેમની ઓલાદમો શલા શંપજનો શીલશીલો નવેશરથી બરપા કરવાનુછે કે જેથી તે નાંમદારોની નાંમદારી હમેશાં પ્રદીપ્ત રેહેવાનો શંજોગ મલે વાશતે તમારો શેવક મોહોટી આધીનતાઇથી તમુને દર કુલ છુટ આપતી કરી અઓર ભલાંમણ કરેછે કે તમો શાહેબે ઇઆ બીજા હર કોઇ શાહેબે માહારી ફરજ ભરેલી નોકરી માહારા તરફથી લેવામો કોઇ તરે પછાત પડવુ નહી, એોજર કરવી નહી, અને અલશાઇ જવું નહી, અને હાલ જે ઇજદો કે અમશાશપંદોની શેવામો જોડાએલાછે તે વીશે જે ટુંક બોલાશો કરૂછુ તે ઉપર ધેઆંન આપવું.

૧. તમુને રોશનછે કે અમશાશપંદોની શાથે જોડાએલા ઇજદો ૧૫) છે. એજદની માંએની ખોદાએની થાએછે અને ખોદાએની માએની ખુદ પોતે પોતાની મેલે પેદા થએલો કરીને હરેક શરઇઅતનાં શરદારોએ કીધાછે એ માંએની ઇઅજદાંની શાહેબો બાલકુલ નાપશંદ કરેછે તેની વીગત નીચે મુજબ—

૨. ઇઅજદાંની શાહેબોએ લફજે ખોદાએની માએની હેવી કીધીછે કે એ ઇજદોને જે કાંઇ કારદારી ઉપર મવકલ કીધાછે તે તેવો એક બીજાની મદદ વગર ખુદ પોતાનીજ કોશીશથી બજાવી શકે હેવાછે ને તે મુજબ તેવો બજાવતા આવ્યાછે ને ચંદરોકાલ શુધી તેવો બજાવશે હેવાં કારણથી એ શાહેબો ઇજદ એટલે ખોદાએ હેવા એતાબથી નાંમજ

દ થએઆછે તે છતાં એકલા શ્રી અહુરમજદને ખોદાએ બોલથી બેતાબ ધારી ગણવામાં આવેછે અને ગણીએતો એક રમુજ જેવું થઇ પોછે—બલકે ઇઅજદાંની શાહેબો એ જગાએ હેવી શમજ ધરાવનારા ગરહશથો ઉપર કાંઇજ ધીકાર કરતા નથી પણ તેમની મંનશકતીનું વજણ એટલુંજ છે, એમ શમજી ખાંમોશી પકડેછે.

૩. એ ઇજદ બોલનો અરથ અરબ લોકોએ રબ કરીને કીધોછે. અને રબ એ બોલનો અરથ દાંનાઓએ જે કીધોછે તે જોતાં ખુલુ નજર આવેછે કે એ કાબેલ લોકોએની ઘણાં રબ મુકરર કીધાછે તે જોતાં શાક જણાએછે કે જાંણે એ શાહેબોએ આપગ કશાવ ઉપરજ પોતાનો પાએો બાંધીઓછે તે જોતાં અનેક ખોદાએને માંનવા વીશે પારશી ટોલા ઉપર જે લોક તોહોમત લાવેછે તે કાંઇ નહી પણ શીરફ અગનાંન તથા બાલક બુધીવાલાઓને જાંણી શમજીને ભુલ ખવાડવા શારૂ એક જાતની ચાલાકી દેખાડેછે તે વાત ગાનાંની લોકોતો શાગંપેઠે શમજી શકેછે તોપણ તે વીશે કાંઇજ સુનોચરા કરતા નથી પણ કુક ગનેઆંનવાલા શાહેબો તેમનાં ઉપર બાનવીચારથી ટુટી પડેછે ને બેશક કે એક મોહોટી દીલગીરીનું કારણ ઊભુ કરેછે બલકે નાખુશી ઉપજાવનારૂ એક જેહેરી હથીઆર તેવોનાં હાથમાં આપેછે તે વીશે આગે કદર દરવીશ બેહદ દીલગીર બલકે શરમીનદાછે તે વીશે કાંઇજ લાંબુ નહી કરતાં ફકત એટલાજ ઇશારા ઉપર કંનતેશાર કરેછે.

૪. આ જગાએ અનેક ખોદાઓને ખોદાવંદાંન ખોદા તરીકે ભજવાનુ ફેંકડ અને અધટીત તોહોમત ભારે આશાંનીથી રદ થઊછે તે કાંઇ નરતોશતી ચાલાક શાહેબોને થોડુંજ શંતોશકારક થઈ પડે તેમ નથી પણ બીજા હાથપર જે એ નાંમાંનકીત ટોલાનાં નાંમાંચ્યા દાંનાવ ફાજીલ શાહેબોએ જે જે પેતાનાં બચાવરૂપી શરેદનુ ગાએણ કીધુછે અને અદે આપ કરેઆ જાએછે તે બેશક કે ઇઅજદાંની શાહેબોને એક ભારે દુખ ભરેલુ થઇ પડેછે તે દુખનો નીવેડો શી તરે આવશે અને કહી રીતે લાવવો જોઇએ તેનુ ટુક બયાંન પેહલા ચમનમાં થઈ ચુકુછે તે બશ છે, વાશતે આગલ વધુ છેઊ કે—

૫. જેમ ઇશલાંમી મજહબવાલાવો અનેક ખોદાવોને વાશતે કાએલ
છે તેમજ હીંદુ ગીનાંની લોકો બી કાએલછે બલકે શાચુ બોલવાની છુટ
મળેતા કરીશટી શાહેબો પણ એ બાબે કાએલછે અને તેજ ધારણ મુજ
બ પારશી ટોલાનો પણ હેતુછે તારે હવે પારશીઓ ઉપર ઉપલું નાશજા
તોહોમત લાવનારા ગરહશતો શું કરવા બીચારા ગરીબોને શંતાપેછે. બેર
કેહવતછે કે—

“આંરા કે હીશાબ પાકશ્ત”
“અજ મુહાશીબે ચીબાકશ્ત”

એટલેજે જેવોનો હીશાબ ચોખોછે તેવોને હીશાબ લેનારોની તરફ
થી કાંઇ બોક નથી, બેર હેવા બેરખાહોને માહારા તરફથી ઇઆજદાં
પનાહ બાદ.

૬. ઉપલી તકરીરમાં શીધ થએછે કે જેમ બીજી કોમ વાલા અનેક
ખોદાને ભજનારા નથી તેમજ જરતોશતી ટોલો પણ અનેક ખોદાવોને ભ
જનારો નથી પણ ઇઆદ કરીને તેવોનાં ગુણ, તેમની ચાલ, તેમની અશ
રો તેમનાં ઓહોદાઓ વીશે વાકફગારી મેલવવા શારૂ હજરત રશુલે ઇઆ
જદાંનનાં ફરમાંનથી બંધાઆ છીએ તેનો અમલ કરનારા છીએ.

૭. વલી ઉપલી તકરીરમાંથી એમ શીધ થએછે કે ઉપર કહેલો હેતુ
છતાં તેનાંથી ઊલટા અરથો કરીને ઊલટા જઇએ છીએ અને નવા શુ
રખુ કરીએ છીએ તારે તેમાં બીજાવોનો શું દોશછે. દોશ તો નરદમ આ
પણુ પોતાનાં તરફથી ઊતપન થાએછે કે આપણે જાંણી બુજીને દોશીક
કાંમ કરી લીજીએ અને નીરદોશપણાં ઉપર ધ્યાંન આપતા નથી તે શીરફ
આપણી પોતાની ગેરચાલછે તારે પોતાનાં બચાવમો ખુદ પોતે ફરમાંની
ઇજદાંપરશતીનાં અમલીઆત બજા લાવવાની કોશીશ કાલજી રાખી કર
વી જોઇએ ને તે મુજબ થએ તો પરથંમ પોતાનુ શારથક અને પછે
ચાલાક લોકોની ચાલાકીથી બચવું શેહજ થઈ શકેછે ને શાફ જાહેરછે
વાશતે શારાંશ એછે કે પોતાનાં મહાગીનાંની ગુરૂનાં ફરમાંન મુજબ ચાલ
વું શરવ કોઇની અગતની ફરજછે તે શત્ય કરી માંનવુ.

શ૦—કે ઉપર મુજબ શ્રી અહુરમજદ તે શરવે ઊતપંતીનો પેદા કર
નાર અશલ જાતે બરહક પોતેજ હોએ તારે તેહેને દાદારનો ખીતાબ નહી

હોએ શાથી કે દાદારનો ખેતાબ શ્રી અહુરમજદનાં શરીક દેપાદર દેપમેહર દેપદીન—એ ત્રંણ ફરેશતાવોને પણ છે. વલી શ્રી અહુરમજદ જો કથી ઉપર મુજબ અશલ જાતે મુતલક પોતેજ હોએ તો તેહેને દશતુરનો ખેતાબ નહી હોવો જોઇએ શાથી કે દશતુરીનો ખેતાબ તો જમાંને દશતુરને; શરોશ ઇજદને, બહમન અમશાશપંદને, હજરત જરતોશતને, આદરબાદ માહારેશપંદ તથા અરદાએ વીરાફને પણ છે. વલી જો કથી ઉપર મુજબ શ્રી અહુરમજદ ખુદ પોતે એકકો શરવ વશતુનો પેદા કરનારજ હોએ તો તેનુ નાંમ અશો કહીને આપેછે તે નહી આપવુ જોઇએ શાથી કે નેક મરદોને હજરત જરતોશતને તથા શરોશ ઇજદને અને એ વગેરે બીજાવોને અશોનાં ખેતાબથી ખેતાબ ધારી કીધાછે તારે એ ઉપરથી તો એટલેજે દાદાર, દશતુર, તથા અશો એ ત્રંણ ખેતાબથી શ્રી અહુરમજદ તે ઉપર કહેલા ફરેશતા તથા બુજરગ લોકોની પંગતીનો ગણાએ. વલી અથોરનાંન એ ખેતાબ મોબેદ દશતુરનોછે તેજ નાંમ શ્રી અહુરમજદ હજરત જરતોશતને કેહેછે કે તેહેનુ નાંમછે તેથી શ્રી અહુરમજદબી તેમની બરોબરીનો ઠરેછે—એ પરમાંણે એ ચારે મેહેલપર મોહોટો શક ગુજરેછે કે એ બોલોથી શું મોરાદ હશે તે બાબે અગરજો મેહરબાંની કરી કાંઇ ખુલાશો કરવા શકોતો ઘણી ઊતમ વાતછે.

જ૦—કે એ ચારે ખેતાબ બેશક કે ખોદાવંદે મુતલકની બુજરગી બજાંદી બરતરીને લાએક નથી બલકે એ ખેતાબ શ્રી અહુરમજદ જે બરેહેશપતીને ખુલી રીતે લાગુ પડી શકે હેવાછે કાંજે હજરત જરતોશતે અવશતામો જે શ્રી અહુરમજદની પદવી અગરચે મુખીઅ તવે ગણીછે તેથી તે કામીલ રેહબરની મોરાદ શ્રી અહુરમજદથી શ્રી ભરેશપતીની હતી † કાંઇ જાતે મુતલકને વાશતે નોહોતી એમ શાબીત થાએછે શાથી કે અવશતાવાંણીથી શીનગારેલો મજહબ અવાંમ લોકોની હેવાંની બશલતો દુર કરવા તથા બચગીની બદખવાશો છોડવવા વાશેછે કે જેમાં આશમાંન ઉપરનો ફરેશતા શીતારા અને જમીન આશમાન વચેની તથા જમીન ઉપરની

---

† એ બાબે અવશતામાં પણ ઘણે ઠેકાણે આવેછે કે•હોરમજદે ફલાણા ઇજદની આરાધના કીધી તથી તેનો છેડો આવી જાએછે કે, તે શ્રી બરેહેશપતા હતો.

તમાંમ શીફાતી વીશે માહીઅતી મેલવવા વીશીછે કે જે જંદે કેહને નાંમે બોલવાએછે અને જંદે ગેહ કે જેમાં જાતે મુતલક બીજાતે મોહોતેરમની ઓલખ પાછાંન જે મુકાશેફાત તથા મુશાહેદાનથી થાએછે ને તે વીશે જે ઇઅજદાંપરશતી ધરમ ખાશ લોકોને વાશતે આશકારછે તે મુલ અને મુખ એક જુદોજછે એમ ખુલ્લુ શાબેત થઈ ચુકુછે વાશતે ઇઅજદાંની લોકોનાં ઠરાવ મુજબ શ્રી અહુરમજદને બરહેશપતી જે શરવે ફરેશતાવોના ગુરૂ શીવાએ બીજો નથી એમ ખાતરી થાએછે.

શ૦—માહારા જાંણવામો હેવુ આવુંછે કે જેવી રીતે ફરવશીનુ કવુઅત કુદરતે ઇલાંહીની કારીગીરી દાખલ હરેક પરાણી તથા ગેતીના ઇજદો શુધાં તે પરાપત થએલુછે તેજ મુજબ શ્રી અહોરમજદ કે જેને આપરા લોકો જાતે મુતલક તરીકે શમજે તથા શમજાવેછે તેહેનેબી છે બલકે હરેક નુરાંની ફરેશતા તથા મીનોઈ ચીજોને પણ છે તેથી એ જગાએ મોહોટો શક ઉપજેછે કે જે નામનુ કવત કે જે પેદાનાં કરનારનુ હોએ તેજ નાંમનુ કવત પેદાએશની શેફાતી ચીજોને નહી જોઇએ તે છતાં આપરા અવશતા કલાંમથી ઉપર મુજબ શીધ થાએછે ને કોઇ રીતે શોભતુ નથી તે છતાં આપરા દાંનાવ લોકો હરીફોની મુજાહેમત વીશે કાંઇ દુરઅંદેશી લીધા વગર આંધરા ઘોડાવોની પેરે દંમ બાંધીને દોરેઆ જાએછે તે વીશે માહીઅતગારીની મોહોટી અગત થઇ પડીછે તે બાબે કાંઈ ખોલાશો કરો તો ઘણી મેહરબાંની.

જ૦—જાંણવુ જોઇએ કે ફરવશી એ ફરોહરનુ જુજછે અને ફરોહર તે એક કુલછે એ જુજ તથા કુલને હાલ ચાલુ ભાશામો કહા નાંમથા ઓલખી શકાએછે તે વીશે ખોલાશો કરવાની માહારી શમપુરણ ઇછા આએ બાગે પારશાનાં જનમ કાલથી હમારા દીલમો ઘર કરી બેઠીછે મગર નાચાર છેઉ કે અંનચીનવેલા અટકાવે હમોને રોકી નાંખેઆછે તેથી જો કે ઘણી દીલગીરીછે તોપણ બીજા હાથપર મોહોટી ખુશનુદી છે કે આએ અંધારામો પોડેલી અગતની બાબત હવે અજવાલામાં આવવાની તઇઆરીમોછે તેટલે જરા શબર પકડવી જરૂરછે તોપણ તમારા દીલને જે તાજુબી ઉપજીછે તે મીટાવવાની અગત જાંણી મોહોટી હીમત તથા દલીલ દાખલાવોની હીમાએતથી હાલ એટલુજ કેહેવાની અગ

તછે કે જો શ્રી અહુરમજદને અશલ જાતે મુતલક તરીક શમજીએ તા
રે તો બેશકછે કે તેહેનીબી ફરવશીછે એમ કહી શકાએ નહી, ને કહીએ
તો બેશક મોહોટી ખામીછે, પણ જો કબી શ્રી અહુરમજદને બરહેશપતી
નુ નાંમ મુકરર કરી તેહેની શાંનમો ને તેહેનાં, મનાકેબો ઉપર જે બઆં
ન થઆંછે તેહેને વાશતે એ ફરવશી બોલનુ માંન આપવાને કાંઇજ હરક
ત પડશે નહી વાશતે જુવો કે અવશતાવાંણી ખુદ શાબેત કરી આપેછે કે
શ્રી અહુરમજદને પણ ફરવશીનુ કવત બખશાએલુછે તે બખશનાર કો
ઇ એક સરવ શકતીવાંન જુદોજછે ને જુદો હોવોજ જોઇએ શાથી કે
જો એમ નહી હોત તો શ્રી અહુરમજદ હજરત ઇગાંને શમદીઅત રશુ
લ ઇઅજદાંન શત અશફંતમાંન જરતોશતની શાથે તકલુમ કલાંમમો શા
ફ કેહેછે કે જો માહારી ફરવશી નહી હોત તો અમુક અમુક કાંમ માહા
રાથી થઇ શકતે નહી, બલકે કેટલાંક કાંમ તેહનેથી નીપજેઆંછે તે શીર
ફ એ બલવાંન ફરવશીઓની મદદથી નીપજેઆંછે અને અમુક કાંમો ફ
રવશીઓ માહારી કુમકે પોહોચેઆથીજ હું કરી શકઓ છેઉ એ ઉપર
થી શાફ શીધ થઇ જાએછે કે શ્રી અહુરમજદ આશમાંનનો એક મોહો
ટો બલવાંન અને નેકીપશંદ શરદારછે કે જેને બરહેશપતી કહીએ છીએ.
જો કબી ઉપલા વાકીઅ મુલ જે એકંદર શીફાતી વશતુનો પેદા કરનાર
એકના બેહમના શાહેબને શ્રી અહુરમજદનુ નાંમ આપીને લાગુ પાડીએ
તો કેવલ દોશ ભરેલુ થઇ પડેછે એટલુજ નહી પણ ફીલશુફીની આગલ બા
રે શરમીનદે થવા જેવુ છે અને એક નાદાંન બાલક પણ હશી કાહાડે હે
વુ છે કાંજે જે એક શરવ શકતીવાંન શાહેબછે તેહેની શાથે બીજા કોઇની
શીરાકત નથી તેહેને બીજાની મદદ લીધી નથી હેવુ છતાં આપરા દાંના
વો જે ભુલ ખાએછે તથા ભુલ ખવાડેછે તે એક તેમની ખાંમ બુધીનુ
અથવા અધુરા એલમનુ કારણછે બલકે જો વાજબી કહીએ તો પરહેજ
ગારી વગર તથા રેઆજતની ઉપર પાંણી ફેરવવાનાં કારણથીછે વાશતે
એ જગાએ જેમ તાજુબ નહી થવુ તેમજ એ લોકને ઠપકો પણ ઘટતો
નથી કાંજે ઘણુ કરીને ઠપકા લાએકતો મોબેદાંન મોબેદીનું માન માગવ
નાર જે ખાશુલ ખાશ લોકોછે જે બીજા બોલમો દોલતમંદોને નાંમે એ
બખાએછે તેવોછે કાંજે અંગરેજ લોકો તથા હીંદુ લોકો મુશલમાન લો

કો વગેરે દુનીઆંની શપાટી ઉપર જે જે મુબીઅ લોકોછે તેહેવા એક જોખમ ભરેલા ઓહોદાનુ નીમનોક ફક્ત શેઆલો ઓઢાડવાથીજ કરતા નથી પણ પરીક્ષાથી કરેછે તે છતાં આપરા બાશુલ બાશ શાહેબો એટલેજે અનજુમનનાં મેમબરો, ખુશાંમદગો મુરોની જુઠી ખુશાંમત ઉપરથી હેવાંનીનોક, ફરીને શાલો ઓઢાડવાનુ માન આપેછ તથા અપાવેછે તારે હાવું અંધેર થાએ તેમાં શું તાજ્જુબ. હવે જો બીજા હાથ ઉપર નજર કરંચ તો એમ જણાએછે કે આપરી કોમનાં એક માહા કીરતીવાંન શાહેબે પોતાની ખાશ પુંજીનો એક મોહેટો ભાગ રાખીને કુલવાંન ખાંનદાંની છોકરાવોને મુલમે દીનીની કેલવણીનાં ખાશ હેતુથી એક મદરેશા કાહાડીછે * તેહેને લાંબી મુદત થઇ પણ તે અફશોશ મંનજલત માહા પરોપકારી શાહેબનો ખાશ હેતુ પાર પડેઓ નથી ને તેની કેલવણીની રીતી જોતાં કોઈ કાલે પાર પડે એમ આશા બાંધી શકાતી નથી તે વીશે ભાઇ શાહેબ ખુદ તમેજ તમારી બુધી પરમાંણે તપાશ કરી તોલ કરી લેશોતો ઘણું શારૂ. વલી માહારા નેક શાહેબ તમે જરા કુરપા કરીને તશદી લઇ અવશતાની માંફનીનાં પોથાંવોનો મુતાલો કરશો તો તમોને જણાઇ આવશે કે એ પોથાવોમાં જાબજા હેવા વાકીઅ આવેઆછે કે દાદાર અહુરમજદે કેટલાએક ફરેશતાવોની આરાધનાં કરી લેવાને જોર આપેલછે હેવી રીતે ખુલે છોગે આપરા દાંનાવ દશતુરોએ માએની ઉઠાવીછે તે ઉપર જરા વીચાર કરો કે જે એક શરવ શક્તીવાન બેનમુન શાહેબ તેને પોતાની શીફાતી ચીજોને હંજીને જોર આપેલ કહીએ તો કેહેવી એબ અને કેટલી ખાંમી નીકલી શકેછે. ખરૂં છે કે એ ખાંમીઓ એ શાહેબો લાંબા વીચાર વગર ઇઅજમેદની ઇજદા આરાધવાની એકશરખી રીતે કીધાથી તથા પેદા કરનાર તથા પેદાએશી ચીજોની બરાબરી શમજવાથી કીધીછે તેથી જો દાનાઇથી જોઇએ તો દાદાર અહુરમજદ તે શ્રી ભરેશપતીજ ઠરી શકેછે કારણ કે તે એક

* મરનારનો અસલ વિચાર યજદાંપરશતી વીશે હતો તે ઉપરથી તેઓએ તે બાબેતો ઇશારામાં કેટલાંક પુસતકો જાહેર કરાવેલાં મોજુદછે અને છેલે આ મહાભારત કામ જાહેર કીધું કે એમાં કોઇ કવાઇઓ થઇ કાંઈ ઉજાલું કરશે—પણ નીશફલ કે તેમ થઉ નથી.

ફરેશતાવોનો ગુરૂછે તે પદવીથી પોતાનાં શીશીઅ એટલેકે ફરેશતાવોને આરાધવા બદલ ઉપદેશ કરીને જોર આપેઊ એમ માંનીએ શમજીએ તો વાજબી ગણાએ વાશતે એ દાનાવોની ખાંમીઓને શુધારી લેવાની આ પહલી અગતની ફરજછે તે જાંહાં શુધી અદા નહી થાએ તાંહાં શુધી એ અંધારાંમાં અજવાંલાંનાં કીરણો પોંચી શકનાર નથી તે વીશે દાંનાવ તથા દાલતમંદ હરદો શાહેબે એ બાબે પોતાની ફરજ અદા કરવાની મોહોટી અગતછે એમ હમારો નાંકેશ વીચાર હમુને ફરમાવેછે, પછીતો જેમ કાંઈ દાનવ શાહેબોની મરજી.

શ૦—મજદએશને કરીને જે આપણ ધરમનુ નાંમછે તેનો અરથ અહુરમજદી અથવા ખોદાપરશતી ધરમ હેવો અરથ આપરા દાનાવો કરેછે તે વીશે હમોને એટલોજ શકછે કે શ્રી અહુરમજદતો ઉપલી તકરીરમો બરેશપતી ઠરી ચુકોછે કે જેને બીજા ખોદાવાની માફક ખોદાએનો ખેતાબછે તારે શું આપરે બરેશપતીનાં પુજારા છીએ.

જ૦—નહી નહી આપરે બરહેશપતીનાં પુજારાતો નથી, આપરો ટોલો ખાશ હઅજદાંપરશત એકજ ખોદાએને માનનારોછે કે જે ખોદાવંદાંન ખોદાએછે મગર એ ધરમની શીરૂઆત એહોરમજદી દીન હેવે નાંમ થઈછે કે જે શરહઅની ધરમછે કે પારશીઓ જેને આ ધરમને નાંમ મુકરર થએલોછે તેમાં જે મુખે શ્રી અહુરમજદને ગણોછે તે બેશક કે ઇક ખોદાવંદાંન ખોદાએ નહી પણ શ્રી બરહશપતી જેને ફારશી ભાશામાં શ્રી અહુરમજદ કેહેછે તે છે—હેને મુખે ગણવાનુ કારણ બીજુ કાઇ નહી પણ ફરેશતાવોનાં ગુરૂપણાં તરીક એની પદવી મોહોટી ગણી હોએ એમ જણાએછે અને એ દીનની મારફતથી હઅજદાંપરશતી દીનનાં અરકાંન જોવા જાંણવા તથા ભોગવવા લાએક થઇ શકાએછે તેથી એ પેહલી શીડીમો હેનુ મુખીઅપણુ ગણેલુ ને ગણવાઇઓગ જણાએછે કે જેની બરકતથી હેવાંનીઅત તથા તુફુલઅતની બદ ખશલતો દુર થાએછે તેથી અહુરમજદી દીનને દીન મજદએશને ફરી નામ આપેલુ જણાએછે કાંજે મજદ એ બોલનો અરથ દાનાવ કરીને કાધેલો તેથી મજદ એશનેથી મારાદ જે હાલ ભરેલી હેવાંની તથા તીફલગીની બદ ખાશીઅતોમાંથી નીકલી દાનાઇ ભરેલો મારગ જે હઅજદાંપરશતીછે તેહમાં જવાને લા

એક થઇ શકાએછે તે શબબ આપગ શરદઇઆલી ધરમનુ નાંમ મજદ દઇઆશને કરીનેછે તેથી કાંઇ દઇઆજદાંપરશતીની બુજરગીનુ માંન એ ધરંમને નથી એમ ખુલુ શમજાએછે.

વલી શ્રી અહુરમજદ જે બરહેશપતીછે તેને કેરદેગારનો પણ ખીતાબ હોએ એમ જણાએછે શાથી કે હેનાં શરીકો શાથે દુનીઆંની ઊતપંતી હેનાં હવાલામેછે તેહની શાથે ખાશ ઇનશાંનોની પેદાએશની શરૂવાત તેની માએનાં ઓદાનમો તેમજ તવલોદી પછી નીરક્ષકારી એવોનાં હવાલામો હોએ એમ ખાતરી થાએછે વાશતે કણા હેને દુનીઆં પેદા કરનાર તથા રખેવાલી કરનારા જે ૪ દાદારો મુખીઆ છે તેમાં એ શરેષ્ટછે એમ જારે શીધ થઊ તારે એહેને પેહેલી શીડીનાં ધરંમમો મુખીઆ તરીક ગણે આથી કાંઈ હરકત નાહી પણ બેશક બેગુમાંન તો એજછે કે જે નીરનજન શરવે પેદાએશોની મોહોટી કુલીઆતો પેદા કાધીછે તેમાંની એક મોહોટી કુલીઆત શ્રી અહુરમજદને ગણીએ તો લાએકછે વાશતે દીન મજદીઆશને તે અહુરમજદી દીનછે એમ શમજવુ.

વલી બીજી તકરીર એછે કે આપરા અવશતા કલાંમમો "વીદેવો અહુર દકેશો" હેવો એક બોલ જે આવેલોછે તેનો અરથ હેવો થાએછે કે જાંણે એ શબદોનો બોલનાર એમ કેહછે કે બુતપરશતીને વીરૂધ ખોદાપરશતી ધરમનો બંદો છેઊ એ ઉપરથી એમ શમજવુ કે ઉપલી તકરીર મુજબ એ વાકીઅનો બોલનારો જાણે બુતપરશતીનો ધીકાર કરી એમ કેહછે કે તે શ્રી અહુરમજદ ખોદાઇને આપેલી બુજરગી વાલો ખોદાપરશતછે.

શં૦—કે જારે શેફાતી નુરાંની ચીજો જુજવી તથા કુલીની આરાધનાં કરવાનો ચાલતો વહીવટછે તે છતાં આપરા ખાશ લોકો કોઇ પુછેછે કે જાત બરહકની આરાધનાં ખુલી રીતે જેમ ફરેશતાવોની આરાધનાં થાએછે તેમ કરવાનો કાંઇ આધારછે તારે તેહેનાં જવાબમાં ફકત એટલુજ બતાવેછે કે અહોરમજદ જે છે તેજ જાતે મુતલકછે તેની આરાધનાં બીજાવોની પઠંમ બલકે બીજા એકલાવોની ખાશ આરાધનાં હોએછે તો તેની શાથે પણ શી અહુરમજદની દઆદ થાએછે તે ઉપરથી જારે ફરીથી ઉપલી તકરારોમાં અહુરમજદ તે જાતે મુતલક નહી પણ બરહેશપતીછે હેવી ખાતરી થાએછે ને જારે શમજેછે કે શરવે ફરેશતાવોનીક

આરાધનાં કરવામા આવેછે તારે હેવી તકરીર કરેછે કે શી અહુરમજદે
હજરત પેગમબર શાહેબની મારફત હેવુ ફરમાંન કીધુછે કે જેને મારી મુ
રાંની શેફાતી ચીજોને એટલે જે ફરેશતાવોને આરાધિઆ તેહેમે ગોઆામ
ને એટલેજે હુદાદાર અહુરમજદને આરાધિઆ બરાબર થશે હેવી દલીલ
થી ફરેશતાવોને ભજવાનો ફાએદો વાજબી ગણી ખુદ નીરંનજનની નહી
તો નહી પણ શી દાદાર અહુરમજદને પણ આરાધવાની અગત શમજતા
નથી તે શું વાજબી કેહેવાએ કે શી તરે તેનો મેહરબાંનીની રાહે ખોલા
શો કરવો જોઈએ.

જ૦—કે એ શાહેબો શી અહુરમજદ તથા બીજા ફરેશતાવોની પરે
શતશ કરેછે તે જાહેર વાતછે તે વાશે તો કાંઇ અગત શરખુ નથી; જા
ણવા જોગ અગત એજછે કે શી અહુરમજદને એ શાહેબો મુખીઆ ત
રીક ગણીને આરાધનાં કરેછે તે વજણ આપવા લાએકછે કે નહી તે વી
શે ઉપર લખેલી શરવે તકરીરમાં પુરતો ખોલાશો થઈ ચુકોછે કે શી અહુ
રમજદ મુખીઆની જગો ઉપર ગણવામા કાઇ નહી પણ નજર ચુકછે. ક
નજર ચુક જાણે જાણી બુજીને કરતા હોએ એમ શાબેત થાએછે કાંજે
શી અહુરમજદને મુખ્ય તરીક નહી ગણતે તો કદીમ બુજરગો જેમ રેઆ
જતની મારફતથી ઇઅજદાંપરશતી કરતા આવેલા તેનો વહીવટ જે છોડી
દીધોછે તે પકડવો પડે અને તેમ કીધાથી શું શું તકલીફ, શું શું પરહેજ
અને શું શું વરતણુક રાખવી જોઇએ તે રાખવાની અગત પડે કે જે
થી દુનીઆંદારીનાં કાંમોમાં હરકત પડીઆ વીનાં નહી રેહ તેથી દુનીઆંદા
રીની રીત મુકદમ પકડી ઇઅજદાંપરશતી છોડી દીધી બલકે તેહેનુ નાંમ
નીશાંનબી નાબુદ કરી નાંખેઉ ને દુનીઆંદારીનાં પેટાંમાંથીજ ઇઅજદાંપ
રશતી થાએછે હેવુ અભીમાંન સ્થાપી બેઠા કે દુનીઆંની જુઠી મોજ મજા
છોડવાની અગત નહી પડે—હેવુ એક દેખીતુ કારણ શીધ થઈ શકેચ તો
પણ એક શખ્શ પરવરી અને બાજુ ઉપલી કશ્ટીથી બંચાવ કરવાની મ
તલબથી કાએલ થતા નથી ને તેમાં જે નાંમોશી તથા શાંમાવાલીઆ મંત
કી લોકોનાં હુમલા થાએછે તે ઉપર કાંઇજ ધ્યાંન આપતા નથી તે વા
ત ધોરીજ દુખદાએક નથી મગર લાચાર કે જરતોશતીઓનો શીતારો
દીન બદીન નીરબલ થતો ચાલવાથી કોઇબી શાહેબ પોતાની અગત ફર

જ બજાવવા પેહલ કાહાડતા નથી વાશતે હાલતા એ જગાએ ટુકુ કરી, તે બેમાશલોમાંનીંદ શાહેબની મદદ માંગી દરખાંશત કરૂછું કે તે માલેક પોતાની પનાહમો જલદીથી ઊચકી લીએ અને આએ લખાંણથી એ બુજરગ ટોલામો કાંઈ હેવી અશર પેદા કરે કે જેથી તવો રેઆજત ને મારગે ઇઅઝદાંપરશતી ઉપર ઊતરવાનુ લાજબી, પરતુ અને ઉપી ઓગી શમજે.

૭૯—કે પારશી લોકોનાં પેગમબર હજરત જરતોશત અલેશલાંમ નાં જમાંનાંની અવલ એ ટોલાનો બેતાબ ઇઅજદાંપરશતીનો એમનાં ઉપર જારી થએલો જણાએછે અને તે બેતાબ મુજબ હજરત મોશુફનાં જમાંનાં પછી તેહેગી ઊમતમો જારી હતો તે છતાં હાલનો વહીવટ ફકત શ્રી અહુરમજદનેજ વરેષ્ઠ તરીકે ઇઆદ કીધાંથી એ લોકો પોતાને ઇઅજદાંપરશત શમજેછે તેથી મોહોટો શક ગુજરેછે કે જે વેલા શ્રી અહુરમજદની ઇઆદ હાલની રીત મુજબ નહી હતી તે વેલા તે લોકો ઇઅજદાંપરશતામાં મુખ્ય ઇઆદ આરાધનાં કોહોતી કરતા હશે.

૮૦—કે તે વેલા ઇઅજદાંપરશતી ફકત ઇઅજદાંનની પરશતશથી જ થતી ને હાલમાં કદાચ કોઈ કરે તો તેજ રીતછે મગર શ્રી અહુરમજદની મુજે ઇઆદ હજરત પેગમબરે ખાશ શતઅશફ઼ંતમાંન શાહેબ અવાંમ ટોલાને શારૂ જુદી પાડી હોએ એમ શંભવેછે, શાથી કે ઇઅજદાંપરશતીનો ખાશ રેવાજ જે ખાશ લોકોનો તે તો જેમનો તેમ કાએમ રખી તે મુજબ તથા તે શીવાએ બીજા શુધારાનાં કાએદા ઊમેરી તેમને જે દફતર આપ્યું હતુ તેહેનુ નાંમ તે શાહેબે જંદ મેહે કરીને રાખેલુ ફ્મ બતરી થાએછે, વાશતે કદીમ રેવાજ મુજબ હરેક જરતોશતીએ પોતાની વરતણુક કરવી જરૂરછે બલકે અવાંમ ટોલાની તો અગતની ફરજછે કે જેમ બને તેમ જલદીથી પેહેલી શીડી ઉપર પુખ્ત થઈને આગલ ચડતી શીડીઓની શેર કરવાને પોતાનાં દીલોજાંનથી ઊમંગ તથા ઊલટ રાખે, કે જેથી ઇઅજદાંપરશતીનાં વારશીક હકની પ્રાપ્તી થાએ અને તે પ્રાપ્તીથી મુકતીની ઊમેદ મજબુત થાએ. કદાપી જરતોશતી દાનાવ ફાજીલ શાહેબો શ્રી અહુરમજદ તેજ ઇઅજદાંન અને શ્રી ઇઅજદાંન તેજ શ્રી અહુરમજદ એમ ઠરાવવાની તજવીજ કરે તારે તો બીજો અહુરમજદ

જે બરહેશપતી તેની તથા ઇઅજદાંની મરતબાનાં શ્રી અહુરમજદ તેહની દીન આઈનની કીરીઆ કરમાંનતરમો જુદી જુદી બશનુમનો દરએકનાં દરજા પ્રમાંણે હોવી જોઇએ તે કાંઈ જણાતુ નથી તે વીશે પરથમ તકરીર થઈ ચુકીછે તેથી હાલ એટલુજ કે બંધે અહુરમજદ જેમો એક પેદા કરનાર અને બીજો પેદા થનારછે તે બંધેની અનુક્રમ પરમાંણે બશનુમનો તથા ઇઆદ કરવા તથા ઇજવાની બાશ રીત અવશીઅ કરીને જુદી જુદી હોવીજ જોઇએ તે નથી, તાંહાં શુધી ઇઅજદાંન તેજ અહુરમજદ ઠેરવવાને મુજ નાકેશની કલમ જોકે બે માંથાં રાખેછે તોપણ એક વીગાંપુ ઊચકી શકતી નથી. શારાંશ એજછે કે કદાપી એ ભુલની હજી મારપરદાજી કરવા તથા જેમ ચાલેચ તેમ ચલાવવાની અગત પકડીએ તો હરગીફ્રો જેટલા જોઈએ એટલા હાલ જમાંને તઈઆરછે તેની શાથે ભુલને કાએમ ચલાવેઆ કરતાં શુધારી લેવાનુ કામ ડાહાપણ ભરેલુછે, ફ્રમ હમારો નીરણય છે તે વીશે વાંચનારા દાંનેશમંદ શાહેબોએ ઘટતુ વજણ તથા જોર આપવુ તે તેવોની ફ્રરજછે:—તે અલબતે તેવો અદા કરશે મગર ફરી બીજીવાર તકરીર એજછે કે શ્રી અહુરમજદ જે પેદાનો કરનાર તથા બીજો અહોરમજદ જે પેદા થનાર તેમાં પરથમ અહુરમજદ મુલ અને બરહેશપતી અહોરમજદ પછી તેની ઉતપંતી છઠા આશમાનની સાથેજ થએલી એમ શીધછે, તારે વીચારવુ જોઇએ કે હજરત મેઆબાદનાં જમાંનાં પેહલાં એક પછે બીજા શાહેબનુ વજુદ ઠરેછે તે હઆંમથી અહુરમજદનુ કોઈ જગોએ જરા નાંમ નીશાંનબી જણાતુ નથી. શ્રી અહુરમજદનુ પગોતુ નાંમ ફકત શ્રી જરતોશતથી આશકાર થાયુંછે તારે હવે એ તકરીર મુજબ શીધ થાએછે કે શ્રી અહુરમજદ ફએક પેદા થએલો બરહેશપતી શીતારા શીવાએ બીજો ચડતા દરજાવાલો એ નાંમનો શાહેબ કોઇ નથી અને નહીજ હોવો જોઇએ, કારણ કે પરથમ લાખો વરશની મુદત ગુજરી તેમાં બરહેશપતી અહુરમજદની બુજરગીને લાગુ વજન મલુ નથી ફકત પેશદાદથી તે કઆંની શાહેબોનાં વખતમો જે શીતારાવોની ઇઆદનો ચાલ માત્રે હતો તે પેદા કરનાર તરીકે નહી પણ પેદા થનાર શીતારા તરીકે જેમ બીજા શીતારાવોને વારે તેમની ઇઆદ થતી તેમજ બરેશપતવારે શ્રી અહુરમજદની ઇઆદ થતી હતા

કાંઈ હમેશ નહી અને હરેક કોર્શઆવોમા પણ નહી. ખાશ હેનાં ચે, કશ દીવશેજ હેની ઈઆદ કરવામો આવતી તે દલીલથી પણ શીધ થાએછે કે જો કંઈ શ્રી અહુરમજદ શરવે વશતુનો પેદા કરનાર હોત તો ઉપલા વખતમો શઊથી ચડતે દરજે તેહેની ઈઆદ કરવામો આવી હોત, મગર તે વખત તો નહી પણ હજરત શત જરતોશતનાં જમાંનાથી એ શાહેબને બુજરગી આપવામો આવીછે તે કાંઈ હીકમતથી ખાલી નથી તેમાં પેહેલી વાત તો એછે કે એ બુજરગીનુ માંન આંમ લોકોએ રાખવા વીશેછે કાંઈ ખાશ લોકોને વાશતે નથી અને બીજી વાત એછે કે જેમ હીંદુ લોકો વધારે માંન શનીશચરને, ઈશલાંમી શુકરને અને કરીશટીઆંન રવીને આપેછે તેમજ કદીમ પારશીઓનાં દોરથી એ શાહેબનુ વધારે માંન કરવાનો ચાલ ચાલતો આવેલો તેમાં જોવાનુ એટલુજછે કે ઉપલી કોમવાલા દરએક જેમ અકેક શીતારાનુ માંન વધારે રાખેછે તે ફકત તેમનાં અશલ મુલક ઉપર તે શીતારાવો મવકલ હોવાથી તેમનાં દેશનો ઘણો ખરો લાભ, હાંણી તેહેની ચાલ પરમાંણે હોયછે તેમજ તેવો પોતાનાં મવકલી દેશની શહાએતા જોઈતી રીતે કરેછે એટલીજ વાત ઉપર ફ કોમવાલાવો તેમને બુજરગી આપેછે પણ પારશી લોકોફ અખતેઆર કીધેલા શ્રી અહુરમજદ જે ઈરાંનવેજનો મવકલ નીગેહબાંનછે તેથીજ નહી પણ એ શાહેબ બીજી માહાભારત શીફતોથી શીફતમંદછે કે તેનો શવીશતર વીશતાર ઉપર જોઈતી રીતે થઈ ચુકોછે શબબ આ જગોએ વધારે લંબાંણ કરવાની તદન અગત જેવુ જણાતુ નથી. જો કંઈ ઘડીભર તકરારને શારૂ એમ કહેવામો આવે કે બંધે અહુરમજદની એક શરખી એકજ ખશનુમનછે તારે તો હેવુ બોલનાર અને એ વાત કબુલ રાખનારની અકલ ઉપર આફરીન કરવી જોઈએ કે જે શખશ પેદા કરનાર તથા પેદા થનારને શરખા ગણેછે. ખેર હેવા શાહેબોની શેવામો હઅજદાંપનાહ બાદની પેશકશી પોહોચાડી બીજી એક તકરીર ઉપર ધ્યાંન ખેચાએછે તે એછે કે જરતોશતી લોકોનાં એતેકાદ પ્રમાંણે જંદ ભાશા આકાશવાંણીછે અને કેટલાક વીદવાંન પંડીત ઓશતાદોનુ મત હેવુછે કે એ ભાશા ઘણી જુનીછે એટલે જે હીંદુ લોકોની શંશકૃત તથા કરીશટીઓની લેટીનનાં વખત પેહલાંનીછે તેમાં શ્રી અહોરમજદની બરાબરીનાં બીજા શાહેબતી

ઓની ઇઆદ થઇછે તેમજ તેહેની પણ થઇછે તેહમાંથી કાંઇ હેતુ નીકલતુ નથી કે શરવે શેફાતી ચીજો જેને માખુદાતને નાંમે ઓલખીએ છીએ ને તેમા જુદી વશતુઓ જે આકાશથી તે પાતાલ શુધી આપરા જાંણવામાછે તેનો પેદા કરનાર તે શ્રી અહુરમજદ છે વલી બીજા હાથપર જંદ ભાશા તેજ દશાતીરની ભાશાછે હેવી શાબેતી જે મલી આવીછે તેથી જારે જંદ ભાશાનુ પુરાતમપણુ હાવી માતબર રીતે આશાંનીથી શીધ થાએછે તારે હેવી જે પુરાંણી ભાશાનાં નમુનાંમો દશાતીર જેવી નાદર બેમીશલ કેતાબ હાજરછે તેમાંથી બે અહુરમજદનુ નાંમ જેમ મલતુ નથી તેમજ એકજ અહુરમજદને પણ કાંઇ પેદા કરનાર તરીક વધારે માંન મલેલુ જણાતુ નથી. એ જગાએ ગેબદાંન ખોદાએછે કે ખોદાવંદાંન ખોદાએ કોણછે મગર હાલ તરત દશાતીર કરતાં વધારે શતા ભરેલી શાબેતી મલે તાંહાં શુધી તો બીચારી નાકશ અકલને કબુલ કીધા વીનાં ચાલતું નથી કે શ્રી અહુરમજદ તે બરહેશપતી શીવાએ બીજો નથી, કે જેની પરેશતશનો રેવાજ દશાતીરમોથી તેહેના બીજા શોબતીઓને જોવામો આવેછે તે માફક ઉપર દાંનાવ શાહેબોએ ઘટતુ ધ્યાંન આપવું જરૂરછે; અને એ બાબે કાંઇ પણ વધારે ખોલાશો કરનારી ઉપાઓગી દલીલ કોઇબી ખોદાનાં લાભ તરફ હશે તો તે જાહેરમો લાવવાની તશદી લેવી તેમને જરૂરછે કે જેથી આએ લખનારને એ વીશઅનાં બાબમાંજે આતુરતા ઉતપંન થઇછે તે દુર કરવાનો શંજોગ તેહેને મલી આવે અને જો કદાચ દશાતીરની ભાશા તે અશલ જંદ નથી ને જે અવશતાવાંણી તેજ જંદ ભાશા તરીકે કાએમ થઇ શકે તોપણ જોવાનુ એટલુજછે કે હેમાં જે અહુરમજદનુ મુખીઅપણુ દેખાડુંછે તે તેહેનુ મુખીઅપણુ શીરફ બીજા તેહેનાં શોહોબતીઓમાં ગણવા લાએક હજરત શ્રી જરતોશતનો હેતુ હોએ એમ ખુલ્લુ દીશેછે. કારણ કે તે હજરતે મુલ જાતે મુતલકની આરાધનાં ફકત ખાશ લોકોને શીખી તારે આમ લોકોને વાશતે કોઇ મુખ્ય જોઇએ તે મુખીઅપણાંમો શ્રી અહુરમજદને લીધો હોએ એમ શાફ નજર આવે છે કાંજે શ્રી અહુરમજદ પોતાની રીદેમો બીજાવો કરતાં ચડતી ખુબી, ચડતા દરજાનો તથા ચડતા ગુણ ધરાવનારોછે હેમાં તો કાંઇ શક શુબે નથીજ, અને એ બાબે શંધે પકડવાનુ ખુલ્લું કારણ પણ કાઇ મલી

શકતુ નથી તે ઉપરથી અગનાંન અવાંમ લોકોને વાશતે શી અહુરમજદનુ
મુખેપણુ થયું તારે હવે ખાશ ગીનાંની લોકોને વાશતે જે મુખેપણુ જો
ઇએ તે મેહેજંદમાંજ એહે કાંમો ઇઅજદાંપરશતી શંબંધી આપેલા કે
જેનો અમલ આપણને ખુલ્લું દેખાડેછે કે એ અમલો તો હીંદ વહીદને
વાશતેછે તારે હવે જે શાહેબો જમાંને કાબેલ નાંમદાર શેહેબાંન વાએલની
મીશલમો અથવા તેહેની દાંમનની હુંકમાં જગો પકડવાનુ ઇછીને શ્રી અ
હુરમજદનાં મોબારક નાંમપર જે જોર આપેછે તે કેટલે દરજે વજણદાર
છે તે દાંનાવોએ જોઇ લેવું. દાંનાંવોને જોવાનુ એટલુજછે કે પરથમ તો
એ શાહેબોનાં બુજરગોથી એ જોર અપાતુ આવ્યુછે તેથી તેહેને ટેકો આ
પવાની ગોઆ એ શાહેબો પોતાની ફરજ શમજેછે. તેની શાથે બીજુ જો
વાનુ એટલુજ જરૂરનુછે કે એ જોર આપવામો તેવોની તબાજીવીકા
નો મુલ આધાર રચેલો તથા રચાવેલોછે તે ઉપરાંત તીજુ એછે કે જો
કબી ખાશ પંગતીમાં વીભાગ લેવા કરેચ તો નફશ તથા જેશમની લ
જતો છોડયા વીનાં છુટકો થતો નથી; તેની શાથે રેઆજત જેવા મેહેનતુ
મુરબીનો આશરો લેવાનો તે નાંમવર મુરબીતો હેવોછે કે એક પલભર
બીનકશ્ટ જોઇને અગમાશ કરે એટલેજે અખાડા કરે હેવો નથી હેવા
કારણોથી જમાંનાંનાં જરતોશતી પરેજગારો જે જાહેરી ડોલ લઇ બેઠાછે
તેવો કેમ કરીને પોતાનાં ભોગવટો છોડવા, છોડાવવાની પેરવીમો શાંમેલ
થાએ? ખેર જેવી જેની ઇછા. એ કામ જેમાં આકેબત ખેરછે તે જેને જો
ઇએ તેવોએ અખતેઆર કરવામો તેવો મુખતીઆરછે, કોઇનુ જોર નથી;
તેમને પોતાનાં અએમાલનો હીશાબ આપતી વખત પોતાની ગુમરાહીની
શમજ પડશે ને તે વખતેનો પશતાવો શીરફ ગેરઉપઇઆેગી થઇ પડવાનો
છે. વલી બીજી એક તકરીર છે કે જે મુલ જાતે બરહક જેને શરવે વશ
તુ હજરત બહમંનની પેદાએશની મારફત પેદા કરી પોતે નીરંનજંન ની
રાકારનુ નાંમ તથા રૂપ ધારણ કરી અલગ છે તે વાત શરવે નાંહાંનાં મો
હોટાંને જાંણીતીછે અને શી અહુરમજદ તો બીજા ફરેશતા તથા શીતારા
વોની પેઠે કેટલાએક કાંમના ઓહોદાવો ધરાવેછે ને તે ઓહોદાવોનો જી
મ દોર તરીક ફરમાંન મુજબ અમલ બજાવેછે તેથી શાફ જણાએછે કે
જો કબી શ્રી અહુરમજદ જાતે મુતલક પોતેજ હોત તો તેહનાં ઉપર ઉપ

ला ઓહોદા બજાવવાનો જોખમ કેમ કરીને તેહનાં ઉપર હોએ એ ઉપર
થી શાફ શાબેત થાએછે કે શી અહુરમજદ નીરંનજંન નથી પણ નીરન
જન શાહેબનો એક ખાશ અને તેથી વધારે માંન આપીએતો ખાશ ઊલ
ખાશ મોહોટા ઓહોદાવોનો શાહેબ તથા શરદારછે અને એ મુજબ હેને
માંન આપવામો કાંઇ બાધક નથી; પણ જારે હેને નીરનજન કરાવીએ
તારે તો અપરમપાર બાધકોનો નશવ થઇ પડેછે તે શરવે દેખીતુછે તે
છતાં ગુમરાહી તથા ગફલતીથી અંનધટની ઉપમા કે જે ઉપમાને લાએક
તમાંમ શીફાતી વશતુમો કોઇની નજરે પડતો નથી, બલકે આખેરશ શર
વે શીફાતી ચીજોનો નાશ થવાની દલીલ જબરદશત ને જોરાવરછે તે
ઉપર વાંચનારા ખુબીબલીષ્ટ શાહેબોએ બારીકી તથા ધીરજથી ધ્યાંન આ
પવુ ને ઊતાવલ કરવી નહી, કારણ કે એ જગોએ મોહોટી ગંભીરાઇ વાપ
રવાની અગતછે પછે તો જેવી જેની ઇછા.

વલી બીજી એક દલીલ હેવીછે કે હજરત ખોદાવંદાંન ખોદાએ બ
રહકનાં નાંમ એક તથા બેહંમતા બેચુન બેનમુન કરીને આવેલાછે તે
નાંમોની જગોમો શ્રી અહુરમજદને માંન આપીએ તો હરીફ લોકો શું કે
હેશે તેનો વીચાર દાનાવોએ કરતી વખત હરીફો તરફથી જે મુજામ તો
હોમત મેલવામો આવ્યુછે તે વીશે અછી તરે તોલ વજન કરવું જોઇએ.
એ હરીફો ઘણા શીઆંના ઘણી માહીઅતીવાલા અને પક્કા ગીનાંની
છે તેથી ગીનાંન મારગમો જરતોશતીઓનાં પગલાં છે કે નહી તેહની એ
ક હાથપર અજમાએશ અને બીજા હાથપર જારે એ ટોલાનુ અગનાંન
પણુ શીધ થયું, તેનો આશરો આધાર લઇ કાચી બુધી તથા કાચી વએ
નાં તથા પોતાનાં ધરમનાં અશલ મગજથી નાવાકફ લોકોનુ ચીત હરણ
કરવામો મોહીની રૂપી માશમારીજરી તથા ફરમશીનાં ચમતકારી બલ
કવત તથા શકતી દેખાડેછે તેમાં તેવોને ટીકાવ કરવાનો આધાર જડતો
નથી તારે નાચાર તેવો પોતાનાં ફલ દાએક ધરમનો ધીકાર તથા તીરશકા
ર કરવાનાં પગલાં ભરેછે. એ વાત ઘણીજ અફશોશ ભરેલી શાથી કે જે
લોકો શીરફ અગનાંનપણાંમો ખરાંને ખોટું શમજેછે, એટલુજ નહી પણ
તેમની પોતાની કશુરને લીધે એ બનાવનો જનમ થાએછે તેની કાંઇ ત
જવીજ કે તપાશ કોઇ કરતુ નથી ને નાહેક મજહબ ઉપર દોશ મેલછે કે

જેમાં એકમાં એક ખોદા એટલેજે ખોદાવંદાંન ખોદાને આરાધવા ભજવા
જુ નથી જે એક પવીત્ર પુરાતમ અને પાતકી પતીત પાગલોનાં છુટકારા
નો ખાશ ઇઅજદાંપરશતી ધરમ છે તેની ફોકટ નીંદા કરેછે તેથી નાચા
ર; પણ હેવા લોક જે પોતાની આકેબતનો ખરાબો કરી લીએછે તેવાને
ઘટેછે કે ઇઅજદાંપરશતી ધરમની ખુબીઓ જે તોહીદ વહીદ અને એક
કા એગાંને શાહેબનાં જાવતપનો ખરો આધાર અને જે આધારથી નીરા
ધાર છુટકારાને પાંમી શકેછે તે મારગની પેરવી કરે તો પછી તેમનાં ઉપ
ર, ઉપર લખ્યા પરમાંણે મોહીણી ફરમશી તથા માશમારીજરીઓની
ઇઊકતીઓ કવચીત લાગુ થઇ શકવાની નથી તે શત્યછે, શત્યછે અને શ
ત્યછે. હવે ઉપર આવી ગયુંછે કે મુલ પુરૂશ જે કુલે મખલુકાતનો
ખાલેક તથા માલેક છે તેહનાં મોબારક નાંમ એક તથા બેહમતા અને હે
વાંજ બીજાં મોહોટાં નામોનો નામધારીછે તેહની જગોએ શ્રી અહુરમજ
દ જેનાં મોબારકજાતી નાંમ પાક અશો તથા દાદાર કરીને રાખેલાં છતાં
આએ નાંમની પદીઅતી છતાં કેમ કરીને ઉપલા બુજરગી ભરેલાં માતબ
ર નાંમોને લાએકનો થઇ શકે અથવા લાએક કહી શકાએ તે વીશે દાં
નાવોએ વીચારી લેવું; તેમાં જરૂરી એજછે કે એ બંધેમો કહાં નાંમ જા
તે બરહકને લાએકનાં અને કહાં નાંમ શીફાતી દરજજાનાંછે તે વીશેબી જો
કબી ઘટતો વીચાર બારીકીથી થશે તો શ્રી અહુરમજદ તે એક પેદા થ
એલો મોહોટા દરજાનો શાહેબ તથા શરદારીનાં દરજા શીવાએ ઠરશે ન
હી હેવી ખાતરીથી ઊમેદછે.

અરે અરે ઇઅજદાં ઇઅજદાં જરતોશતી તારીફ લાએકનો માહ
ગીનાંન અને મોહોટો માંનવંત ટોલો જે દુનીઆંદારીનાં ખટલાવોમાં મો
શીગાફી કરી શકેછે તે ટોલો પોતાનો ધરમ જે શઊથી શરશ તે વીશે જે
લોક પેટને અરથે શખુનપરવરીને વાશતે અને મેહેનતથી કંટાલીને અગત
નો મારગ છોડી દેવા છતાં ભુલ ખાઇ બલકે જાંણી બુજીને ભુલ ખવા
ડી અને હજી શુધી એટલેજે હરીફો ચાબુક મારીને ભુલ વીશે જાંણે ચે
તવણી આપતા હોએ તેમ નીદમોથી જાગરૂત કરેછે તોપણ આંખો ચોલી
ને કોઇ જોતુ નથી કોઇ વીચારતુ નથી ને ભુલમો ગોતાં ખાએછે ને ખ
વાડેછે એટલુજ નહી પણ ઉપલા ચાબુકો નહી પણ જો વાજબી બોલી

એ તો ગુરૂજ ભાલા અને તલવાર ખંજરોનાં જખમો શહંન કરેછે અ ને કરાવવાની હકીકતી કરેછે તે દેખીતીછે કે કોઇ શાહેબ કેહેછે કે કદા ચ તેવોએ એ શમવીશ અશમનથી પોતાનાં રીશાલાવોમાં કાઇ લખાંણ કીધુ હશે તો ઈઆદ નથી અને તે રીશાલા જોવા માંગીએચ (ખાશ કીમત આપવાની શાથે)તો આપતા નથી. બીજા શાહેબો ખાતરી આપેછે કે ઉપલા શાહેબે એ વીશય પોતાનાં રીશાલાગો લીખોજ નથી—તીજા શાહેબ કેહેછે કે અમુક શખશે રદીઓ આપોછે તે ખાતરી લાએક તથા અકલપશંદ નથી અને ચોથા શાહેબ તો શાફ કાંનપર હાથ મેલેછે કે ફ તોહોમતી ચોપાંનીઊ તથા તેહેનાં રદીઆ શુ છે, કોહોનાં તરફથાછે તે કાંઈ તેવોનાં જોવા જાંણવામો તદન આવ્યું નથી. પાંચમાં છઠા શાહેબો વલી કાંઈ ભલતુંજ બોલેછે હવે વાંચનારા બાગીકબીનોએ જેમ ઇઓગય જણાએ તેમ ઇનશાફની દાદ આપવી. એ શાહેબોની કીરતી તપાશવી તારબાદ એ ચોપાનીઆંની આશરે ૧૦ હજાર કાપીઓ ઉજલામો ફેલાઇ તેજ મુજબ તેહનાં રદીઆનાં ચોપાંનીઆં પણ શંખ્યાબંધ ખપેલાં જણાએછે તે છતાં એક નામદાર શાહેબ અનજાણાં થઇ જાએછે તે કેહેવું વજણ આપવા જોગછે! ખેર ઇઅજદાંપનાહ બાદ—વલી ફક તકરીર હેવીછે, કે શ્રી અહુરમજદની તારીફનાં ચોકશ મેહલપર જાબજા અવશતામો હેવા ઈશારો આવેઓછે કે શ્રી અહુરમજદે પોતે ભગતી કીધી શતુતી કીધી પોતાની બરાબરી તથા ચડતા ઊતરતા દરજાનાં શોહોબતીઓની નમાજ કીધી એ વાકીઅ ઉપલી તકરીરોને કહેવું જોર આપેછે; તે દાંનાવ વાંચનારા બુજરગ શાહેબોફ વીચાર કરી લેવો, કે શ્રી અહુરમજદે ભગતી સ્તુતી તથા નમાજ જે કીધી તે શું પોતે પોતાને વાશતે કીધી એમ ઠરેછે? કે કોઈ બરતર બાલાતરને કીધી ફમ ઠરેચ ? ફ જગાએ ખુલી રીતે શીધ થાએછે કે અવશતાવાંણીનાં આધારથી પણ શાફ શાબેતછે કે શ્રી અહુરમજદ મુલ ધણીનો પેદા કીધેલા એક બુજરગ અને ખાશ બંદોછે; જો એમ નહી હોત તો એ પોતેજ મુલ ધણી હોત તો હેને બીજાની સ્તુતી ભગતી તથા નમાજ કરવાની કાંઇજ જરૂર ન હતી. વાશતે જારે કે એ શાહેબ બગહેશપતી પોતેછે તારે અલબતે હેને લાજમછે કે પોતાનાં ધણીની ઈઆદ કરે, તથા પોતાની બરાબરીનાં તથા ચડતા ઊતરતા દરજાવાલાવોની

વખાંણ કરે, એ જગાએ વીચાર લેવાનોછે કે શ્રી અહુરમજદ જેવા ખુ
જરગ શાહેબ પોતે પણ બંદગી કરેછે–તે છતાં આપરે ખાકી બંદાવો એ
કાંમમો કેટલા પછાત, કેટલા બેપરવા અને કેટલા બેહઆ થઈ પડેઆ છી
એ તે દખીતુછે, તેની શાથે જોવાનુ એટલુછે કે નુરાંની ફરેશતા તથા શ
તારા શરવ શાહેબો પોતાનાં પેદા કરનારની સ્તુતી, ભગતી તથા નેમાજ ક
રેછે તેવોને ખાકીઓની પેઠે ખોરાકની તો જરૂર નથી તે છતાં પોતાનાં
ઓહોદાનાં કાંમ ઘણી શાવચેતીથી વગર ભુલે કરેછે અને આપરે ખાકી
ઓ તે માલેકે બખશેલુ રીજક ખાઇએચ તેની શાથે નુરાંનીઓની પેઠ
કારદારી કરવાનો જોખમ તો બીલકુલ નથી, ફકત તે માલેકની ઇબાદ
સ્તુતી કરવાનીછે તે વટીક કરવાની તેમાં પણ ગાફેલુ કરીએ છીએ. એ
કેહેવી ભુલ ભરેલુ કાંમછે તે ઉપર દાંનાવ બુજરગોએ દીલશોજીથી વીચાર
કરવો જરૂરછે પછે તો જેવી જેની ઇચ્છા.

આ જગોએ જરા વધારે વીશતાર આપવાની જરૂર જણાઈ તે એ
છે કે મેહરબાંન સ્પીગલનુ મત એ વીશે એટલુછે કે શ્રી અહુરમજદે ફક
ત પોતાનાં બરાબરીનાં જોડીઆની બંદગી કીધી. બીજા હાથપર જમાં
નાંનો બતલીમુશ કાંમાંજીનુ મત એ બાબતમો હેવું પરેછે કે શ્રી અહુર
મજદે ફકત પોતાની બરાબરીનાંવોનીજ વખાંણ કીધી એમ નથી પણ
પોતાનાં કરતાં ચડતા ઊતરતા દરજાવાલાવોની પણ સ્તુતી કીધીછે. આ બં
ધે બારીકબીન શાહેબોને આ જગોએ મોહોટુ માંન ઘટેછે કે બીજા નાંમ
વરોની માફક આપે અગતની બાબત ઉપર અંધારી ભુરકો નાંખેઓ ન
થી. જો કે એ બંધે શાહેબોએ શ્રી અહુરમજદની અશલ અખોકાતનુ ત
થા તેની જાતેશરી રૂનુ ખુલુ વરણન કીધુ નથી તોપણ તેવોએ હમારા હે
તુને કેટલો ટેકો આપેઓછે, તે બારીક વીચારવાલા શાહેબો આશાંનીથી વી
ચારી શકશે; શબબ એ તકરીરની શમાપતી ટુકાંમો કરૂછુ કે શ્રી અહુર
મજદ બેશક કે આશમાનનો કાજી ઊલક જાત એટલેજે ગવરનર જનરલ
છે તેથી પોતાની બરાબરીના તથા ઊતરતા દરજાવાલાવોની વખાંણ ક
રવાનો ગોફઆ તેહનો ખાશ ઓહોદો, ખાશ ધરમ અને ખાશ હકછે તે
થી અવશતામો જો જાબજા એ બાબતમો બઆંન આવ્યુ હોએતેઃ તે કાં
ઈ ગેરવાજબી નહી બલકે એ બઆંન મબુજ ઊપાઈઆગી તથા અગત

નુછે. આ જગાએ ઉપલા બંધે બારીક વીચારનાં શાહેબો તરફથી જે બંદાને બોલ ઉપરથી મત ઉઠેઆંછે તેબી ગોફઆ આએ નાકેશના અનુમતને લગંતુછે કે ખુદાતે તે પોતે પોતાની મેલ પેદા થએલા નહીં પણ પેંતે ખુદ બખુદ પોતાની ખીદમતગુજારીનાં નીમાએલા ઓહોદા બજાવનારા મુલ માલેકનાં ખાશ બંદાવોછે તે છતાં જરતોશતી ખાશ દાનાવો જે બુઝ કરેછે તેમાં દેખીતી તેવોની ખાંમી જેવું નજર આવેછે; મગર એ બારીમા તેવો નહી શમજી શકે હેવુ હું કહી શકતો નથી મગર એટલુંતો નીશચએ કે જાંણે ઉપલી દલીલો ફવોને જે જે બાબતોએ અગતની ફરજ પાડીછે તેને લીધે અખારા તથા ઢાંકપીછોડા કીધા શીવાએ નહી ચાલતુ હોએ એમ શંભવેછે, પછે તો ગેબદાં ખોદા. વલી અવશતા કુજાંમમો શપેનતામીનો નાંમે એક શબદ મલી આવેછે કે જેનો અરથ વરધી કરનાર અથવા અહુરમજદ એમ તરજુમો કરનારાવોએ અરથ ગોઠવેઓછે, હે વીશે જારે બારીકીથી ધ્યાંન આપી તપાશ કરીએચ તારે એ શપેનતા બોલ અવશતામો જાબજા જરા જરા ઊચ્ચારમાં ફીરીઆપદોની જોડણી ફેરફાર રીતે બોલાએછે, તેમજ તેહના અરથબી ફેરફાર થએલા જોવામો આવેછે તે શરવેનુ બઆંન કરૂંતો ઘણું લાંબુ થાએ એટલુજ નહી પણ હજ જેવુ ઠરે તેથી નાચાર; તોપણ એ બોલોની જોડણી તથા અરથમો જે જે તફાવતની ગોઠવણો કીધીછે તે બેશક કે વાંચનારાવોને વાશતે એક તાજુબી ભરેલી રમુજ જેવીછે તે જુવો:-

શપેનતા—બુજરગ.

શપેનતેમ—બુજરગછે.

શપેનતાબીઓ—ઘણી વરધી કરનાર.

શપેનતોતેમો—ઉપર મુજબ.

શપેનતો મેનીઊમ—શપેનતેમદ ગેહ અથવા ગાથાનુ નામછે.

શપેનતેનામ—અમશાશફંદો.

શપેનતેબીઓ—અમશાશફંદોને.

શપેનતોમદ—ગાથાનુ નામ જે વરધી કરનાર.

ઉપલા ચાર ચાર શબદો જે એકશરખા પણ જરા જરા ફીરીઆ પદનાં ગરદાંનમો જે જે અરથોની ગોઠવણો કીધીછે તે તરજુમાંને ગોફઆ

પોતાની મરજી મુજબ જેમ જે જગોએ જેવી જુગતી આવી તેમ બંધ બેશાડેલી જણાએછે તે વાત દેખીતીછે; તેથી વધારે ટીકાની જરૂર જોતી નથી. મગર છેલા ચાર બોલો તેવોજ શપેનતીઆવનો એક પાંચમો બોલ કે જેનો જાહેર અરથ અશપંદાદમદ અમશાશપંદનો થઈ શકેછે કે જે જમીનની પેદાફશમો વરધી કરનારો મવકલી કરેશતોછે, તે ઠેકાંણે શપેનતાનો અરથ અહુરમજદનો કરી બેશાડેછે તે કાંઈ થોરીજ તાજુબી ઉપજાવનારી હું ધારતો નથી; તેમ એ દરએક બોલ ઉપર ટીકા લાવવાને પણ લાજમ જોતો નથી. જે ઉપલો નમુનો આપેઓછે તેજ માત્રે વાંચનારાવોની ગીનાંન શકતીને વીચારી લેવા બશ થશે, તોપણ શપેંતામીનો અરથ અહુરમજદનો કરી બેશાડેછે તે વીશે જરા ખોલાશો કરવાની અગતની ફરજ જેવુ જાંણેઉ તેથી વાંચનારાવોનુ ધ્યાંન એંચુછું કે શપેતામીનો તથા ગનામીનોથી અશલ મકશદ મોરાદ શદગુણ તથા દુરગુણનીછે તે જગાએ મુજામ અહુરમજદ તથા એહેરીમનની માંએની આપી દીધીછે તે બેશક આખા ટોલાને ગફલતમો નાંખનારી છે તો છે પણ જુદદીનોનાં હાથમો બલાંમણ કરવાનુ હથીઆર આપવા જેવુ કીધુછે તેથી નીશચે મોહોટી નાખુશીછે.

ઉપલા ટીકા પુરા કરતાંજ હમારી ઇઆદે હમોને નીચે લખેલી એક બાબત વીશે ચેતવણી આપી તે અગત જોગછે તેમજ બીજા હાથપર અગત જોગ કબી નહીબી ઠરે, તોપણ વાજબી મારગ એજછે કે ખુશાંમતની બા જેમાંથી નહી નીકલી શકે, શબબ નાચારે વાંચનારા રમુજ પશંદ શાહેબોનુ ધ્યાંન ઊશકેરૂ છેઉ કે જેમ ઉપર મુજબ અવશતાનાં તરજુમાંન શાહેબોએ જે રીત વાપરીછે તેજ મુજબ હમારા એક માહા વીદવાંન શાહેબે પણ જરા ગોતું ખાધુંછે; કે પરથંમ તે શાહેબે પોતાનું ખાશ મત શ્રી અહુરમજદ વીશે સીગલના અનુમતથી શુધારીને આપેઉછે તે કાંઈ થોરૂજ માંનવંતછે એમ હું ધારતો નથી. પણ બીજા હાથપર મોહોટી દીલગીરી જેવુ થઈ પડેઉછે તે એછે કે એ નાંમવર ગરહશ્થ એક જગોપર પાછો શ્રી અહુરમજદને પરથમ પુરૂશ જેનો ખેતાબ નીરંનજંનનો તેહેનાં બાયકાંની મેહેલપર લઇ જવા, બેશાડવા, શથાપણુ કરવાનો ઇશારો આપેઓ હોએ એમ દેખીતુ જણાએછે તે વાત અલબતે એ પુર

વીણ ગરહસ્તની કાબેલીઅતે કેમ કરીને વાજબી તથા પશંદ કરવા જોગ
માંની લીધી હોએ, તે વીશે ખુલી રીતે જોકે શમજાતુ નથી, મગર શારાં
ઊશ એટલુ જણાએછે કે જાણે ઉપલુ મત ભારી શંખ્યા વાલા અવાંમી
ટોલાનુ ઘણી મજબુતીથી સુશત થએલુછે તે એકદમ ફેરવી શકાશે નહી
એમ શમજી કદાચ જાંણી બુજીને અખાડા કીધા હોએ એમ શંભવેછે
શાથી કે એ અપક્ષપાત ગરહશતે શપીગલનાં મતથી જુદુ પડવાને જ
રા બોક ખાધો નથી તે શબબ અવાંમ ટોલા વીશે લાંબા વીચારપર ઊ
તરેતો તે કાંઈ ઘણી તાજુબી જેવી નથી પછે તો ઇઅજદાં વાકફ કે
શી તરેછે.

વલી જરતોશતી રીવાજમો જે મુખીઅ ફરેશતાઓ ઇજદ અમશાશ
પંદોને નાંમે ઓલખાએછે તેહેને એક દાનાવ શ્રી અહુરમજદની શીફત
તથા ઉપ શીફત હેવે નામે ઓલખેછે તથા ઓલખાવવા ચાહેછે પણ
સુલ હેતુ જે બોલ કે "ખોદા" પોતે ખુદ પેદા થએલા શાહેબને વાશતે ગો
ઠવેછે તેનો કાંઈ વીચાર લેતા નથી કાંજે ઇજદો એટલે ખોદાઓ તે પો
તે ખુદ પેદા થએલા તેમાં ખશુશ કરીને કેટલાક ચોકશ શાહેબોને તો
અવશતામો જાહેર "ખદાતે" બોલનાં બેતાબ તથા લકબથી મુલકબ કી
ધેલાછે તે શરવે જરૂર કરીને ખુદ પોતે પેદા થએલા એમ ખુલો અરથ
થઈ શકેછે તે કેટલે દરજે ખાંમી ભરેલો તથા એબ લગાડનારોછે તે જો
તા નથી ને જોઇઆ તપાશીઆ વીનાં અખીઆરૂની રીત પ્રમાંણે મંનભાવતી
ગોઠવણો કરતા આવેઆછે ને કરેછે; તે જોઇ ભારે અફશોશ અને મો
હોટો શંતાપ થઈ પડેછે વાશતે એ જગાએ વાંચનારા દાંનાઓ ઇજદ
અમશાશપંદો તથા ખદાતે બોલનુ ચોકશ અરથ ગીનાંન લઈ જોવુ જો
ઇએ કે જે ખદાતે બોલનાં બેતાબથી તથા ઇજદ અમશાશપંદોનાં બે
તાબથી અવશતાવાંણીમાં ઓલખાવેઆછે તે શરવે તે જાતે બરહકનાં પે
દા કીધેલા ખાશ તથા ખાશુલખાશ બંદાછે કે નહી અને તે શરવે શા
હેબોને જાતે મુતલકનાં હોકમ મુજબ પોતાનાં નામપર નીમાએલી કારપર
દાજી કરેઆ જાએછે, કે નહી અને તેજ મુજબ શ્રી અહુરમજદબા એ
ક ખાશુલખાશ બંદા તરીકે પોતાના ઓહોદા બજાવેઓ જાએછે ને
બજાવનારોછે કે નહી એ વીશે ઉપલી તકરીરમાં જોકે ખુલુ થઈ ચુકાછ

છે તોપણ ફરીથી તેની શાથે મુકાબલો કરી જોવુ જોઇએ કે આપરા દાંનાવો જે ઉપલી માતબર હુકમો ગોતાં બાએછે તે જાંણી બુજીને બાએછે કે અંનજાણપણાથી બાએછે—નહી, નહી, અંનજાંણપણુબી જેમ નહી તેમજ જાંણી બુજીને પણ નહી એમ નીશચે થાએછે શાથી કે પાયમ શ્રી અહુરમજદને ખોદા કરીને માંણેછે તેમજ બીજા ચોકશ શરદારો કે જેવો બદાતે ખોલનાં ખેતાબધારીછે તેવોબી શ્રી અહુરમજદનાં જેવા જ ઠરી શકેછે—બલકે બદાતેનાં ખેતાબધારી શીવાએ બીજા એજદો તેવા પણ બાશ ખોદાનાં બોલથીજ ખેતાબ ધારીછે તારે તે શરવે શાહેબો શ્રી અહુરમજદનાં ખેતાબ પરમાંણે ખેતાબી ગણવા જોઇએ બલકે ગણેઆ વગર ચાલતુ નથી તેની શાથે હજદો કરતાં અંમશાશપંદોની ચડતી પાએરી માંનવામો આવીછે તેમની ગણતરી શાત અમશાશપંદથી થઇછે. તે ગણતરીમાં પણ શ્રી અહુરમજદ આવી જાએછે તે કાંઇ નીરનજનતરીકે ઇલાહેદો હોએ એમ જણાતુ નથી માટે એ શરવે દલીલ દાખલા પરમાંણે શ્રી અહુરમજદ તે માલેકનો બુજરગી ભરેલો બાશ શરદારછે, શાહેબછે, બલકે જુરાંની શરવે નાંહાંના મોહોટા શરદારોનો ગુરૂછે ને તે હકથી જુરાંનીઓમા બુજરગછે. હેવાં કારણથી હજરત જરતોશતે પોતાનો શરઇ અતી મજહબ એ નાંમવરનાં મોબારક નાંમપર શ્થાપણ કીધોછે તે બેશક બેગુમાંન વાજબી અને ઘટતુંછે તે જરતોશતીઓએ બાતરીથી માંની લેવું અને તે વીશે કાંઇજ શક પકડવો નહી જોઇએ, પછે તો જેમ જેની મોબારક નજરમો તથા અકલમાં શમાએ તે મુજબ તેવોએ પોત પોતાનો મારગ જોઇ લેવો—વલી ભાઇ શાહેબ તમે શાહેબો જે હુશીઆરી માહીઅતગારી અને ડાહાપણનાં બાકાં ફુકોછો પણ હું જોઉચ્ છું કે તમો શરવે શાહેબોનો ઇ દાવો બીલકુલ ખોટો અને હશી કાહાડવા જોગછે શાથી કે તમોને જેટલી ફરજ, જેટલી જરૂર અને જેટલો હકછે તે તદન તમે લોક ઘટતી રીતે વાપરી તથા અમલમો લાવી શકતા નથી બલકે તેટલી તાકત તમે લોકોએ પેદા કીધીજ નથી તે શબબથી ઘણો બરો ઘોટાલો થએો, થાએછે ને દીનપર દીન તે વધારે થતો જશે હેવી મજબુત ધાશતીછે વાશતે આએ હમારી કડવી શોખનાંને મીઠાશ તથા ગુણગારી શમજી આએનદે જરૂર કરીને તમો શાહેબોની વીરતી વરતણુકમો શુધારો કરવો જોઇએ કે

જે ધુટાળા થઇ પડેઆછે ને થતા જાએછે તેહનો અટકાવ થાએ. શાથી કે દેખીતી વાતોમો જે ધુટાલા થઓછે તેજ જારે તમે શાહેબો જોતા નથી અથવા જોવાની શકતી ધરાવતા નથી તારે ભેદ ભરેલી છુપી વાતોમો કેટલો બાગારો તથા ધુંટાલો થવો જોઇએ તે તમોએ પોતેજ વીચારી લેવું અને તે બાબતની અગતની ફરજ તમો શાહેબોને શોંપી હાલ હું એક બે બીજી તકરીર આ તકરારી બાબતને લગતી નીચે પ્રગટ કરૂછુ. તે ઉપર બારીક નજર પોંહોંચાડવાની ભલાંમણ કરૂછુ તે એછે કેઃ—

જુવો ભાઈ શાહેબ આએ બીજો ચમન આબો શ્રી અહુરમજદની જ બાબતમાં લખાઓછે તોપણ હજી એ વીશય પુરતી રીતે લખાઓ હોએ હેવી રીતે હમારી ખાતરી નથી કાંજે હજી કેટલીએક તકરીરો જરૂરનાં વખત શારૂ બાકી રાખવામો આવીછે તેમાંથી જરા અગત જોગ નીચે લખેલી તકરીરોની જગો આએ ચમંનમો કરવા યોગ્ય જણાઇ તે ઉપર તમારી બારીકીને પામનારી મંનશકતીને તશદી આપુછુ તે વીશે તમારા ખેરખાહને માફ આપશો એમ ઉમેદછે.

હવે એક હાથપર શ્રી અહુરમજદને નીચે લખેલા વાકીઅની ઉપમા શંશ્કુત આશીરવાદમો આપવામો આવીછે તે વાકીઅ નીચે મુજબઃ—

'દયા દેવો દાતા શરવ ગીનાંની શ્વાંમી' હેનો અરથ ખુલી રીતે દેખાડી આપેછે કે શ્રી અહુરમજદ એક દયાવંત દેવ એટલે ફરેશતો જે શરવ ગીનાંની ગુરૂછે—શરવ ગીનાંની શવામી એટલે જે શાહેબ કે કુલ દેવતાપોનો ગુરૂ તે સાહેબને અલબતે શરવ ગીનાંની ગુરૂનાં લાએક લેઆકત હોવીજ જોઇએ તે લેઆકતવાલો જે શ્રી અહુરમજદ પોતે શવામીછે. શવામી એટલેજે દેવ, ગુરૂ, રાજા, શનેઆશી, તપશ્વી વગેરે મોહોટા લોકો તેમને ગુરૂપદીઅતી આપેછે તે જગોએ એ બોલ વાપરૈછે-હેવી જે જાહેર ઉપમાં તે છતાં તેહને મુલ નીરનજન ધાઅકતા બેહમતાની જગોએ લઇ જઇએ, ધારીએ તથા શ્થાપન કરીએ તો તેમાં કેટલી બેઅદબી, કેટલી શરમ અને કેટલી મુરખાઇ પ્રાપત થઇ શકેછે તેનુ તોલ, તેનો હીશાબ અને તેહેની હદ પરથમ તપાશી બીજા હાથપર શ્રી અહુરમજદ તથા તેનાં શોહોબતીઓ જે લંણુ દયેછે તે લંણેને અવશતામો શ્રી અહુરમજદનાં જેવાજ ગણેલાછે તેની શહાદત પરથમ નીચે ટાંકેલો એકજ વાકી

અ જે ઇજશનેમા આવેલાછે તે ઉપર અગત કરીને ધ્યાન આપવા જોગ શમજીને તે વાકીઅ નીચે ટાંકુંછુ તે જુવો:—

તીશ્રે રોજમાં પોહેલા જે શ્રી અહુરમજદ તેહેની વખાંણનાં બાબમાં

“અહુરે મજદાઓ” અથવા અહુરેમ મજદાંમ અને લંણુ દએ જે શ્રી અહુરમજદનાં ખાશ ઇઆર અને ખાશ મદદગાર તેવોની વખાંણનાં બાબમાં.

“દથો શો અહોરેમજદાઓ” અથવા “દદવા વંધેમ અહુરેમ મજદાંમ”

ઉપર મુજબ ઇજશને તથા શીરોજામાં દાખલો આવેલાછે તેનો અરથ આપરા જંદનાં જીંનદીક અને પેહલવીનાં પેહલવાંન શાહેબોએ જે અરથ કીધોછે તે એ ચારેં શાહેબોને વાશતે એકશરખોછે; એટલે જે અહુરમજદ, દેપઆદર, દેપમેહર, અને દેપદીન એ ચારે શાહેબો એકશરખા દાદાર અહુરમજદછે.

આએ અરથ જોતાં અરથ કરનારાવો ઉપર આફરીન કરીએ, કે એ અરથો પશંદ કરી રવા રાખનારાવો ઉપર બલેહાર જઇએ તે વીશે કાંઇ શમજ પડતી નથી. ખેર! આ બાબત હેવી માહાભારતછે કે એક હાથપર ઇઆતો બાલકુલ ખાંમોશ થઇએ ઇઆ નહીતો બીજા હાથપર હેની ટીકા વીશે રેશે રેશા જુદા પાડીએ, મગર દીલગીરી એટલીજછે કે હમારી સ્થીતી હમોને એ બધે વાતમો અટકાવ કરેછે વાશતે અરજ એટલીછે કે કોઇબી ઓદાનાં લાલે અગતનુ અજવાલુ કરી લેવુ કે જેથી ટોલાની શંભાલ થાએ અને ઇજદાંપરશતીને આશરો મલી તેનો રેવાજ જે ડુબી ગએોછે અથવા મરણ પાંમેઓછે તે પાછો શજીવણ થઇ તરી નીકલે કે જેથી ફોકટ તોહોમતનાં તીરોએ જરતોશતીઓનાં તમાંમ રૂઆં વીંધી નાંખેઆંછે તે એકે ફોરન રૂજ લાવનાર જંગલની જડી બુંટી અથવા વનશપતીનાં પાલાતરીક ઉપીઓગી થઇ પડે. શાથી કે આએ નાકેશ આએ બાબતમો જે પોતાનુ ખંતીપણુ ધરાવેછે તે વીશે તેહેને એટલીજ આશા રાખીછે કે તેહનો કોઇબી હેતેશ્રી ભાઇબંધ એ બાબતમાં પોતાનુ પનોતુ પગલુ દેખાડવાની જરૂરી ફરજ શમજે પછે તો જેમ તેવોની ઇછા. મગર ભાઇ શાહેબ તમારી ખાતરી થઇ ચુકીછે કે આગરા ઉપર કહેલા જીનદીક તથા પેહલવાંનો કદાપી ઉપલી ફરજ બદલે હેવો મારગ પકડી લી

એ કે એ બાબતો તકરારીછે તેથી તે લંબાંણપર લઇ શકાએ નહી તાં
રે તો નાચાર તમારા ખેરખાહ શેવકને પોતાનાં પાકાં ચીતમાં પોતાનાં બં
તીપણાંનુ શેવટ લાવવાને અગત થઇ પડશે વાશતે હાલતો એ વીશયની
શમાપતી કરવી મુનાશબ શમજુછુ તે ઉપરથી કોઇબી દાનાવ વાંચનારે ઠ
અધુરા વીશય વીશે અધીરા થવુ નહી.

આ ચમનની શમાપતીમાં વાંચનારા ગીનાંન બંતી શાહેબોને શોચ
નાં કરવાની અગત પોડેછે કે આ વીશય ચાલુ ધરમનાં જોગી લોકો જે
ફોકટનો જોગી વેશ ધારણ કરી બેઠાછે તેમની છુપી કારીઆગરી ઠીક
મત જાહેર પાડી આપનારોછે કે પારશી બુજરગો જે હજરત શેપાશીન
હેવાં ઊતમ નાંમથી ઓલખાએછે તેવોએ કદી જોગી વીરતી તથા વેશ
ધારણ કીધો નથી બલકે તે શાહેબો હેવા લોકોને તથા તેમનાં અમલને
નાપશંદ કરેછે બલકે ધીકારી ગએછે કારણ કે એ વીરતી તથા વેશનુ
તાતપરીઅ ફકત દુનીઆંદારી તથા તેહને લગતાં માંન પેદા કરવાનાં કાંમ
તથા કાંજનછે એવા લોકો જેકે ભોલા લોકોને ચમતકાર બતાવી ઠગી લે
વાની શકતી પેદા કરી શકેછે મગર બાલેશ ઇઅજદાંપરશતી જેમાંથી વા
જબી તથા જોઈતી ઊમેદ આશા પુરણ થાએછે બલકે મુકતીની પરાપતી
થઇ શકેછે તેથી જોગી લોકો બેશક કે બેનશીબછે એમ છતાં એ લોકોમાં
જોગીપણાંનુ શામરથ પણ રહુ હોએ એમ નજર આવતુ નથી કાંજે પો
તાની શરૂઆત એટલેજે પેહલી શીડીમાં ફરમાવેલા અમલો વીરતીઓ
વટીક જાલવતા નથી, હરાંમ હલાલ જોતા શમજતા અને ધારતા નથી, અ
ને હેવી કારીઆ ભ્રષ્ટ રીતી લઇ બેઠાછે કે અવાક્ષે પશેમાંન હમોને એ
બાબતનુ ખુલુ વરણન આપતાં ઘણી શરમ લાગેછે અને બેશક કે તે વા
ત એક પારશી બાગમો ગુજારેશ કરવાને લાએક નથીજ. શબબ અરજ
એજછે કે જરતોશતીઓએ પોતાનાં બુજરગવારો જે શેપાશી ટોલાને નાં
મથી ઓલખાઆછે તે નામ પાછુ તાજુ કરે, એટલેજે ઇઅજદાંપરશતી
બરો અને બાશ મારગ પકડી લીએ, અને શ્રી અહુરમજદ જે એક પે
દા વએલો બાશ બુજરગ મરતબાનો પુજણીક શરદારછે તેમાં તથા તેહેને
તથા શરવ શરષ્ટી ઊતપન કરનાર એકકો બેશીરક વગર જોડાનો નીરન
જન નીરાકાર જે શ્રી "અહુ"નાં નામથી પારશીઓમાં અને ઇશલાંમાઓ

માં "હુ" નામથી ઓલખાએછે ને જેની પેહલી અકલ જે હજરત ઈઅ જદાંનનાં નાંમથી પરએઆત તથા પુજવા લાગ્એકછે તેમાં કેટલો તફાવતછે તે જુદો તથા છુટો પાડી તોલ વજણ કરી પોતાની વરતણુક શ્થાપણ કરે. જુવો શાહેબો ઉપલી બીના ઉપરથી એ તંણે શાહેબો માહા ગીનાંની અને માહા શકતીવાંનછે તેની શાથે બીજી અકલ જે શકતી ધરાવેછે તે બેશક કે હીંદુઓનાં દીન પ્રમાંણે શકતી રુપછે તેહમાં શ્રી અહુરમજદ તથા બીજી અકલનુ શરેષ્ટપણુ ગણવા શારૂ હજરત જરતોશત અલેશલાંમે આંમ લોકોને જંદે કેહનાં ૨૧) નુશકની મારફત આગના કીધી અને પેહલી અકલ તથા મુલ માલીકનુ શરેસ્ટપણુ ઓલખવાનુ કાંમ જંદે મેહની મારફતે એ ટોલાનાં ખાશ લોકોને શોંફ્યુ તે બંધે વળીવાટ જાંહાં શુધી ઊશતવારીથી ચાલેઆ તાંહાં શુધી એ ટોલો આખી પુરૂથવીમાં નામાંનકીત ગણાઓ મગર જારે કે ખાશ લોકોએ મેહજંદની ઊશતવારી છોડી આંમ ટોલાની ચાલ ચલકત તથા વરતણુક પકડી તારથી પામાલી તથા લગતશોખીમો એ ટોલાનો ભોગ થઈ પડેઓછે તે વીશે ઘટતા ફાએદા બાંધી તેહેને પાછો શજીવન નહી કરશે તાંહાં શુધી બેશકછે કે એ ટોલાનો અશલ રોશની ભરેલો શંજોગ કવચીત મલવાનો નથી હેવી મુજ નાકશની ખાતરીછે તે ઉપર શરવ ખાશોઆંમ શાહેબોએ અગત કરીને ધ્યાંન આપવુ જોઇએ પછે તો જેમ જેની મરજી.

ઉપર લખેલી તકરીર ઉપરથી શીધ થાએછે કે જાતે બરહક શ્રીની રંનજન નીરાકારનુ મોબારક નાંમ અવશતાવાંણીમાં "અહુ" કરીને થાય છે કે જે ભાશા હજરત જરતોશત અલેશલામનાં વખતનીછે તારે ખુદ મલેલી શાબેતી પ્રમાંણે દશાતીરની ભાશા શઉથી વધારે જુનીછે; તેમાં હજરતશત વખશુરે વખશુરાંન જીઅફરાંમનાં નામાંમો મુલ જાતે બારીક મુતલકનાં મુબારક નાંમ જે આવ્યાંછે તેહેની વીગત તેહેનાં અરથ શાથેની ચે મુજબ વાંચનારાવોની ખાતરીને શારૂ ટાંકુંછુઃ—

૧. હજરત જીઅફરાંમનાં નાંમાં મધે ફકરો ૫૦—૫૧.

૧. "જુદ્દુખરૂશ"—એટલેજે તમામ ચીજોનો પેદા કરનાર અને એક છેડેથી બીજા છેડા શુધી હશતીનુ બખશવું તેહેનાં પોતાનાં ગોહરથીછે તેહેને પેદા કીધાંછે અને જે ચીજ કે તેહને પેદા કીધીય તે પેદા કરા

ને લાએકનીછે અને જે ચીજ કે જાહેર કીધીચ તે જાહેર કરવાને શુજાવારછે.

૧. "અવરંગાંન પુશ"—એટલેજે શરૂઆતોની શરૂઆત કે જેની શરૂઆત છેજ નહીં. અને જેહની શરૂઆતની શરૂ પાંમી શકાએ નહી અને તે હમેશાંનો કાએમ તથા અંત વગરનોછે.

વાંચનારા આલીગોહર બુજરગનજાદ શાહેબોને આ જગોએ ભલામણ એટલીજછે કે ઉપર લખેલી તકરીરોમા હજરત અહુ તથા અહુરમજદ વચેનાં તફાવતનુ બઆંન તથા સાબેતી અવશતાવાંણીથી જોઇતી તથા ઘટતી રીતે થઇછે કે જે વીશે કોઈ તરે શક રેહો હોએ એમ ખાતરી નથી પછે તો દાનાવ શાહેબોનાં દરીઆદીલ ખાંણરૂપી મનશકતી અને આકાશરૂપી બુજરગી બલંદી અને ચમતકારી કુલીઆત બશાએત વ જુજવીઆતની ફેહમીદગી અને હુશીઆરીમાથી જે કાંઇ બાહેર આવશે તે જોવાને તથા તેનુ શનમાંન કરવા શેવક મોહોટી આતુરતાથી ભારે ખંતીછે કાંજે આએ નાકશની મતલબ એજછે કે કોઈબી બોદાનો લાલએ બાબતમો વધારે રોશની આપનારો દીપક પોતાનાં ટોલાની અંજાઇ ગએલી આંખોની શાંમુ મેલી આપેતો તે જેવી અગતની બાજી કોઇ બાબત ધારવા તથા માંનવા જોગ નથી.

વલી 'અહુ" એ બોલ વીશે એક ચમતકારી રમુજ ભરેલો દાખલો આ જગોએ જરૂરનો જાંણી દાખેલ કરૂછુ તે વીશે ખાતરી લાએક ઉમેદછે કે વાંચનારા ધરમ શોધક બાંની શાહેબો અગત કરીને મોહોટી ખુશીથી ધ્યાન આપશે.

અશલમો માણુશ જાતીનાં બદનમો કેટલીક જાતનાં માનોઈ કવતો કુદરતે મેલ્યાંછે તેમજ કેટલાંક કવતો ગેતીનાં પણ તેમની શાથે જોડાએલાં તથા શામેલછે તેવો એક બાજાની મદદથી એ બદન જે એક શેહર રૂપી છે તેહેનો કારબાર ચલાવેછે તેમાં પરથમ જે માનોઈ કવતો મધે નીચે લખેલાં બે કવતોછે તેનાં નાંમ નીચે મુજબછે.

જંદમાં...... ......

એ બંધે કવતોને જમાંનાંના ફાજેલાંન કાંમાલ શાહેબો નીચે મુજબ વાંચેછે.

જંદમાં...... ....

સદરહુ બંધે કવતોનો અશલ ખરો ઉચ્ચાર ગુજરાતી લીપીમાં નીચે મુજબછે:—

અબ્રુ તથા બોએ તેહેને અબુ તથા બાદ કરીને વાંચેછે એટલુજ નહી પણ એ બંધેની હંમ શોહોબત બાકીની ત્રણ માંનોઈ કે જેમાં ફરોહર એક જાતનું કવતછે તેહેને કુલ ઠરાવી એ વાંમમોથી એ કવતને બદલે ફરવશીનુ નાંમ દાખેલ કરેછે તે કાંઈ નહી પણ એક અજાએબ જેવી ચમતકારી રમુજ આપનારી એક દેખીતી બાબતછે તે વીશે લંબાંણ વીશતાર શાથે જે કાંઈ હકીકતો જાહેર કરવાનીછે તે હમારા બાકીનાં બે વીશય પાકાં ચીલમો ચીતરવાની કબુલાતછે તે મુજબ તે વેલા ઘટતી શેવા બજાવીશુ, હાલ તરત તો ફકત અબુ નાંમની મોહોટી બુજરગીને જે એક અબ્રુ નાંમનાં હલકાં કવત શાથે બદલ કરવામો એ શાહેબોએ જે દાનાઈ વાપરીછે તેજ માત્રે દેખાડવાની મતલબ હતી તેનો મુખતેશર ખુલાશો કીધોછે તે બશ થશે એમ ધારૂછુ. એમ કરતાં કદાંચીત હેવો શવાલ ઉઠે કે ઉપર મુજબ મોહોટાંને નાંહાંનો, નાંહાંનાંને મોહોટો અને એજ જીંદીકી પેહલવાંનોનાં મત મુજબ ફરવશીનુ કવત જે શઉથી મોહોટુ તેહેને જુજમાં દાખલ કરવાથી તેમનાં ખાશ હેતુ શું હશે તો આ અગતનો જવાબ જોકે મુખતેશરમો નહી થઈ શકે હેવોછે તોપણ હાલ તરત તો એટલુજ કે ઇઆતો ઇઅજદાંપરશતીનો ચાલતો આવેલો રેવાજ માંડી વાલવા ઇઆ નહીતો પછ્વાડેવાલા એ વીદીઆનાં હેવા વીદવાંન રહા કે જેમને અરથ ગનાંન નહીતો નહીજ પણ તેમને વાંચવાની શકતી નોહોતી તેથી એ રીતે ધુટાલો તથા ગુંચવારો થઈ ગઓ હોએ એમ શંભવેછે પછે તો ઇઅજદાંન વાકેફ. હાલ તરત એ વીશય ઉપર હમોએ જે ધેઆંન આપવાનુ બંધ કીધુછ તેનો ખાશ હેતુ હમારો જાહેરછે કે દશતુર શાહેબો ઉપર કીધેલા હમારા શવાલોના જવાબ ફરી વલેઆ નહી તે કારણથી છે. વાશતે ચાહાવું ઇઅજદાંતાલાનુછે તો થોરી મુદતમો એ નબરાવાલી માશુક હાલના ચાલ પ્રમાંણે પોતાનાં બાલ પોતાની મલે ઉઘાડા મેલશે તાંહાં શુધી વાંચનારાવોએ શબર કરવી.

વલી એ ઉપરાંત વીચારવાનુ એટલુજછે કે દશાતીરની જુની ભાશા જે ઘણુ કરીને જંદનાં પુરાતમપણાંને લગતી કદીમછે તેમાં શ્રી અહુરમજદનુ નાંમ બીલકુલ મુલ પુરૂશની જગોએ વપરાએલુ જણાતુ નથી બલકે બીજા શેતારાઓની માફક એ બુજરગ શાહેબની શીતાએશથી થએલી અને મુલ માલેકની મોહોટંમતાની વખાંણમાં તેહેની બુજરગી લાએક નાંમોથી વરણ થએલ શાફ જણાએછે તે શ્રી અહુરમજદને બરહેશપતીનો મરતબો આપવા લાએક મજબુત દલીલછે એમ ખાતરી પુરવક શાબેત થઈ શકેછે તે બશછે વાશતે અગતછે કે જરતોશતી શાહેબોએ ઇઅજદાંપરશતી ધરમ જે તેવોને શારૂ હાલ શમે પોતાનાં બુજરગોથી ઊતરતો આવેલો વારશીક અને શીરે માદરની માફક હલાલ તથા જરૂરનોછે તે ઉપર અંતકરણી પેઆરથી, લોભથી અને શોકથી તેવો લક્ષ આપેછે કે જેથી ચાલાક અને ચાતુર ગરહશતો જે બોહોતાંનનાં રૂપમાં અને હુમલાનાં આકારમાં જે અજમાએશ લીધી, લીએછે અને પોતાની જે જે મતલબો શાંધી તથા શાંધેછે તેહનો અટકાવ થઈ તેમાથી મોકલા થવાને બની આવે બલકે આશાછે કે એ બલવાંન મારગની બરકતથી તે શરવે શાહેબો બેશકછે કે પોતાની ભુલનો ઇકરાર કરી હેવી બેજા હરકતોથી પાછા હટશે એમ ખાતરી થાએછે શબબ એ વીશએ અશમનથી વધારે તુલાતવીલ કરવાનુ હાલ મોકુફ કરી આવતા વખતને શારૂ બાકી રાખી એ વીશએ શમાપત કરૂછુ તે બાબે આએ કમતર શેવકને વાંચનારા શાહેબોએ માફ આપવી જોઈએ.

ચમંન બીજો સમાપ્ત.

બાગે પારશા.

ચમંન ત્રીજો.

પ્રારંભ.

આએ નીચે લખેલો એક મુકરદમો જેની શુરત તઈઆર કરવાની મકશદ માત્રે એટલીજછે કે એ શુરતનો નમુનો જોઈને પોતાને તથા પોતાનાં રક્ષકારો તથા પોતાનાં જીઆંનગારો કોણ કોણ છે, તેમનુ કાંમ શું છે ને તેવો શા વાશતે એ શુરતમાં આવી પડેઆછે તે લોકોને પીછાંને, તેમની રીતભાંતથી વાકફ થઈ પોતાનાં કરતા અકરતાવોને ઓલખવાને શકતીમાંન થાએ અને એ રીતે શકતીમાંન થવાથી આખેરશ તેને શઉ પ્રાપ્તી થાએ તેહેની હકીકતનાં બાબમાં--

કોઈ ઓશતાદ લખેછે કે એ મુકરદમાંમો રૂહ એટલે રોઆનાં મુદઈ એટલે ફરીઆદી અને નફશ એટલે મંન હઆને જીવ દાદીછે—તેવો એક દીવશ એક બીજા શાથે હલી મલીને વાતમો બેઠા, વાત કરતાં રફતે રફતે વધી પડેઆ તેથી ઈનશાફની કોરટમાં જવા અને ઈનશાફનો લાભ લેવાની નોબત આવી પોંહોંચી બલકે પેહેલી કોરટનાં ઈનશાફપરથી અપીલ કરવાની પણ જરૂર પડી. પેહેલી કોરટમો અકલ જે શલાંમતી ભરેલાં કાંમનીછે તેહેનાં ઉપર બંધે રાજી થઈ તેનાં ઈનશાફમાં જે ચુકાદો થાએ તે ઉપર શંતોશ પકડવાનુ ઠરેઉ હતુ તે છતાં ઉપલી કોરટ જેનુ નાંમ કજા વ કદર કરીનેછે એટલેજે પારશીઓ જેને અકલે અવલ તથા અકલે દુયમ ને નાંમે ઓલખેછે તેમની એટલેજે ઉપલી કોરટનો ઈનશાફ માંગેઓ કે જેને એક ભાશામો હાઈ કોરટ કહીએ અને બીજી ભાશામો હાકેમોનાં હાકેમની કોરટ કરીને કહીએ છીએ તે કોરટનાં ઈનશાફથી એ મુકરદમાંનુ શેવટ આવ્યું—હેવી રીતે કે તજવીજથી ફેશલાનો છેલો હોકમ જે ઉપલી કોરટે ફરમાવ્યો તેમાં અકલ જે શરઈઅતનાં કાએ

દા મુજબ ઠરાવ આપ્યો હતો તે બહાલ રાખી આપીલમો આપીલવાલાની તરફથી ઇબલીશ એટલેજે શેતાંન મુખતાર થઇને ઊભો થએો હતો તેનાં ઉપર લેઆંનત નાંખીને હાંકી મેલ્યો.

જારે કે ત્યાંનતી ઇબલીશને કોરટે હાંકી કાહાડીઓ તારે "નફશ"ની શાથે શાંમેલ થઇને રૂહને ફરેબમો લેવાની ઇજ્ઞકતીઓ કીધી, મગર વજીરે અકુલની મદદ તથા ગેબી મદદગારીની બરકતોથી તે નાપાકનાં ફરેબ માંથી રૂહ બચી ગઓ અને જારે કે રૂહને ગેબી મદદગારીનો આશરો હતો તેથી હેવો એક બનાવ બન્યો કે "અકીલ" નાંમની ઓરત ૧) રૂહને નજદીક પરદેથી જઈ મલી અને તેથી કરીને "નફશ"નાં ઉપર રૂહ ગાલિબ આવ્યો.

ઉપલી તંમહીદ એટલે શરૂપ દેખાડવાનુ કારણ એછે કે ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલાએ આએ દુનીઆંની બુનીઆદ એટલે પાયો હેવી ચીજોથી નાંખેઓછે કે તે એક એકથી ઊલટા શવભાવનીછે એટલેજે તેઓનાં વચમાં ઇતેફાક અને મીલાપ રેહેવો મુશકેલ છતાં તે શાહેબની કાંમેલ કુદરતની અશર હેવી મજબુત અને જોરાવરછે કે જેથી કરી એ ચીજો એક બીજાથી વીરૂધ હોયા છતાં એકદીલીથી મલી એક બીજા શાથે શામજીને રેહવા શીવાએ તેઓને કોઈ જાતની તાકત ઇઆ શરજોરી કરવાની જુરત રહી નથી તે ચીજોમો પરથમ તો ચાર અનસુર એટલેજે ચાર તત્વ કે તે એક બીજાથી બીલકુલ ઊલટો ખવાશ રાખનારછે તે છતાં ફક જગ્યામો એક બીજા શાથે મલી હલીને એકઠી રહી શકીછે કે જેથી તમાંમ રૂહ એટલે રોઆંનોની જીદગીની પુંજીછે જેમકે કોઈ શાહેબે હાલ એટલે એકતારી શરોદ ગાનાર ખોદાનો બાલ ફરમાવેછે કે—

"માહારૂ મરવું તું અજબ શમજેછે પણ માહારૂ જીવવુ એ અજબ થવા જેવું છે".

"શાથી કે—જે ચીજોનો ખવાશ એક બીજાથી ઉલટોછે હેવી ચીજોને શાથે એકઠી રેહેવાનાં કારણથી માહારૂ જીવવુછે". ને વલી

"માહારૂ ખાકી મકાંન એટલેજે માટીનુ ઘર પાંણીની ઉપર બનાવેલુછે". તેથી

"એક શહવાર શુધી બલતો રહેલો ચેરાગ જેમ એક પવંનનાં શપાટામો બુઝાઈ જવાને ઇનતેજારી કરનારોછે"–તેમ માહારૂ શરીરબી પડી જનારૂછે.

હવે શરીરનો બાંધો જેમ ઉપર મુજબ એક એકથી ઊલટા ખવાશની ચીજોથી બંધાએલોછે તે ગોઆ પાંણી ઉપર બાધેલાં ઘરનાં પ્રમણમોછે અને શહવારનાં ચીરાગની આયુરદા જેવી જરાવારમો ટુટી જવા જેવી હાલતમોછે.

જે પ્રમાંણે શરીરનો બાંધો ઉપર કહો તેજ પ્રમાંણે ખોદાવંદતાલાએ ઇન્શાંનોને વાશતેબી તેહનાંથી ઊલટા ખવાશની ચીજને શાથે જોડી આપીછે એટલેજે "રૂહ"ને "નફશ"ની શાથે તરકીબ આપીછે કે તે બંધેબી રૂહે ઇનશાંનીની શાથે ઊલટો ખવાશ રાખનારોછે કારણ કે રૂહનો દરજો આલમે અલવીથી અને નફશે બશરીનો આલમે શીફલીથી ગણવામો આવ્યો. છે તમાંમ નેક કાંમ રૂહની તરફનાંછે કાંજે તેહેને ખાલેકે રૂહ એટલેજે રૂહ પેદા કરનાર તરફની મદદ પોંહાંચેછે–અને નફશની તરફનાં શરવે કાંમ પાપીષ્ટછે.

હેવી રીતે ખોદાવંદતાલાએ એક એકથી ઊલટા ખવાશવાલાવોને એક બીજા શાથે એકઠા કરીને એક અજાએબ મઆજુત એટલે પાક બનાવ્યાછે કે જેનુ નાંમ ઇનશાંન કરીને રાખ્યુંછે તે બાબે કોઈ મરદે ખોદાનો વચનછે કે––

"આદમજાત એક અજાબ તરેની મઆજુત એટલે પાક છે"–કે

"ફરેશતાવોની માફક તેહેને અમર કીધુંછે"

"તેથી અગરજો એ નફશની તરફ વલણ કરેતો તેનાં જેવો દુરગુણી થાએછે".

"અને અગરજો રૂહની તરફ ધ્યાંન આપેતો તેનાં જેવો શદગુણી થાએછે.

હેવી હર રીતે તે કુદરતનાં માલેકે પોતાનાં આશચીર્યકારક ચમતકારો ઇનશાંની પરદામો કરી મેલ્યાછે કે તે ખુદ બખુદ જાહેરછે–તે શરવેનાં બઆંનમાં ખશુશ ઊનશરોનુ ઊલટાપણું જે મનુશનાં શરીર વીશેછે તે વીશે ટુંકમાં એટલે પંડીત લોકોની જબાંનથી વીસતાર થએલોછે કે જેથી

કરી હીકમતની કુલે કેતાબો તેહની શરેહ શાથે ભરપુરછે અને જે કાંઈ નફશને રૂહની શાથે તમાંમ ઊલટાપણું છતાં જે રીતે વરતણુક ચાલેછે તેનાં શુપ વીશે જે કાંઇ આએ ઓશતાદનાં ધ્યાંનમાં ઊતરૂછે તે મુકરદમાંનાં શરૂપથી બઆંત કરવામો આવેછે તેની તફશીલ નીચે મુજબ:—

ફરીઆદી રૂહ એટલે રોઆંન ઈઆ શદગુણ.

દાદી નફશ એટલે મંન અથવા જીવ ઈઆ દુરગુણ.

શવાલ પેહલો રૂહનાં તરફથી શમજુટ તથા શંપજની રીતે.

“અએ નફશ હું તુને એમ નથી કેહેતો કે તું તાહારી આદતો છોડીને પાછો હટ.

મગર એક હરફ માંલ કહુછુ કે થોરો ઈનશાફ તુંજ તારી મેલે કર.

નફશે અમારે લાલચુ જીવની હજુરમો હાથ જોડી અરજ કરૂછુ કે હું કાંઈ જબરીથી હોકમ કરતો નથી અને વધારે તશદીબી આપતો નથી અગર અકલપશંદ અને ધરટુ લાગેતો ઈનશાફની દરકારછે અગર ગેર ધરટુ કહુ તો તેનો જવાબ દો—મગર તે જવાબ મઆકુલ અને દાંનાઈ પશંદ જોઈએ. નફશાંનીઅત એટલે જે કે અકલ પશંદ નહી કરે હેવું તેમાં બીલકુલ નહી આવવા પામે અને તે એજછે કે અય નફશ આજે તું ઈઅજદાંનવાલાની મેહરબાંનીથી તાહારી અકલ ઠેકાંણે અને હવાશો એટલે ઈનદરીઓ જાએશીર રાખેછે અને બોલવા ચાલવા તથા અખતીઆરની તાકત હાંશલછે અને વચમો કોઈ મને કરનારનો બોફ કે કોઈ તરેની હરજ એટલે અટકાવ ભરેલો વીચાર આવવા જેવુ નથી અગર તું તોબા કરેતો તે હેવીછે કે કબુલ થયા વીનાં નહી રેહે. તાહારી ઈમાંનદારી પણ કાંઈ જેવી તેવી નથી, ઘણી માતબરછે—તોબા કરતાંને વાર તાહારા ગુનાહ માફ થઇ જાએછે, તાહારી દોઆઓ હેવીછે કે તે ખોદાવંદાંન ખોદાએની દરગાહમાં કબુલ અને મંનજુર કરાવવા શારૂ ફરેશતાવો ઈનતેજાર રેહેછે અને જારે તું બેકરાર ઊમીત થાએછે તારે તેહેનાં ખુલાશા વીશે તુંને વાએદો એટલે દીલાશો. મલેછે અને જે ઊમેદથી તું જે કાંઈ શવાલ કરેછે તે કબુલ થાએછે વલી હરેક શવાલ જે તું કરેછે તેની બખશીશનો વાએદો તુંને મલી શકેછે અને અગર તું તોબા કરેતો તાહારા તમામ ગોનાહની માફી મગફેરત એટલે તેની રેહેમત તુંને મલી શકેછે

અને તુને નાઉમેદી નહી થાએ તાંહાં શુધી તેની રેહેમત તાહારા હાલ ઉ
પર હમેશ નજર રાખનારીછે—જરા જરાબી અગર તાહારી નેકી, ખુબી,
શફાઇ, શચાઇ અને ઇબાદત હોએચ તો તે ઉપર નજર રેહેછે ને લખી
રાખેછે. વલી તેની શાથે તાહારા બાબમાં હેવુ ફરમાવેછે કે તાહારી કો
ઇબી કોશીશ કોઇબી નેક કાંમમો ફોકટ નહી જશે ને તેહેનાં ઘટતા બદ
લા તુને મલશે અને તાહારી બુરાઇઓ ભલાઇઓની શાથે દફે કરશે, અ
ને તાહારી કોઇબી નેકી ખુબી હેવી નથી કે ઇઅજદાંન તરફથી મોહોટા
બદલાની શાથે તુંને તેહની દરગાહમાં દાખેલ નહી કરે અને તાહારાં કો
ઇબી કાંમની નેકી ખુબી ફોકટ ન જવા પાંમે અને તે વાશે કાંઇ ગુમાંન
નહી ઉતપંન થાએ એટલા શારૂ ઘણી શખ્ત નજર રેહેવા માટે તાહારા
ઉપર બે ફરેશતાવો મોઅકલ કીધાછે તેહમાં જેને કે તાહારી નેકીઓ લ
ખવાનો હોકમછે—તે હેવી રીતે છે કે નેકી કરવા વીશે જેવો તું તાહારા દી
લથી વીચાર કીધો તેવો તુરત તે વીચારને બદલે એક શવાબ તાહારા નાં
મપર લખી વાલેછે ને જારે તે વીચાર મુજબ તે નેક કાંમ તું અમલમો
લાવેછે તારે તેનાં બદલામો દશગણો શવાબ દાખેલ કરેછે અને ખોદાની
તરફથી તો દશગણાં કરતાંબી વધારાની ઉમેદ રહીછે—અને જે ફરેશતો કે
તાહારી બદીઓ લખવા ઉપર નીમાએલોછે તે ઘણુ કરીને કબી તું બદી
ભરેલો ઇરાદો તાહારી ખાતરમો લાવેછે તોપણ હરગેજ તે લખતો નથી
મગર જારે કે તું તે વીચાર પ્રમાંણે અમલ કરેછે તારે લંણ ઘડીથી તે
છ ઘડી શુધી લખતો નથી અને હેવી ઇનતેજારી રાખેછે કે અગર એ
ફુરશતનાં અરશામાં અગરજો તું તોબા કરે તો તે ગોના નહી દાખેલ ક
રે ને જો કબી તોબા નહીજ કીધી તારે તો નાચારે જે એક ગોનાહ
કીધોછે તેજ માત્રે દાખેલ કરેછે. અને તારપછી જો કબી તાહારાથી
કોઇએક શવાબનુ કાંમ થાએછે તો તે પેલા ગોનાહની શામો બદલો ક
રી નાંખેછે અને તેમ નહી તો કબી મુદત ભર જીનદગીમાં તોબા કર
શે તો તે ગોનાં રદ તથા માફ થશે. એટલેજે હેવો એક ગોનાહ થ
આ બાદ આખી ઓમરમો તે ગોનાહ ફરીથી નહી કીધો હશે તો તે
ગોનાહ તોબાની અશરથી માફ ઇઆ રદ થશે તેમ ફકત માફી ઉપર
જ આધાર નથી બલકે બદીઓ નેકીની શાથે બદલ થઇ શકેછે—વલી

મવકલી ફરેશતાઓનુ કાંમછે કે તું જે કાંઇ શવાબ કરે તે જારે ઉઘાડો થાએ તારે તેમને ખબર પડેછે તેથી તેઓ લખી શકેછે—અને કેટલાએક શવાબ છુપાછે કે તે છુપા શવાબો ખોદાતાલાની શાથે ખાશ નીશબત રાખવા અને તેહની શાથે મોહોબત તથા ઈખલાશ રાખવાનાંછે તે જો રાખવામો આવેછે તો તે વીશે ઉપલા મવકલી ફરેશતાઓનેબી ખબર પડી શકતી નથી કે તે લોક તે શવાબો લખી શકે બલકે ખુદ તુંને પણ તે વીશે યાદ તથા ખ્યાલ રેહતો નથી તેથી ઈહાં શુધી ખાતરીછે કે તું જે કાંઈ નેકીનો ખ્યાલ તાહારા દીલની શાથે કરે તે ફોકટ જવા નહી પાંમે બલકે તેનોબી હીશાબ રેહેછે—વલી બીજા કેટલાએક ફરેશતાઓ તાહારી તમાંમ બંદગી તથા શવાબનાં કાંમોને વાશતે જુદા જુદા મુકરર કીધેલાછે તેઓ હરદમ ઇનતેજાર તથા તઇઆર રેહેછે કે જે કાંઇ શવાબનાં કાંમ તાહારાંથી નીપજે તે આશમાંનપર પોહોચાડી આપે—વલી શવાબનાં કેટલાંક હલકાં કામ જો કે રાઇનાં દાણાં જેટલાં નાંહાંનાં બીન ઇરાદે તાહારાથી નીપજે કે તે વીશે તુંને ગુમાંનબી નહી હોએ તોપણ તે ફોકટ નહી જાએ—વલી કેટલીએક શખતી અને ઇજાઓ પોહોંચવાને કારણે કેટલોએક ગોનાહ નાશ પાંમેછે એટલુજ નહી પણ તે શખતીનાં વખતમો શબર કીધાથી તો એટલો ફાએદો થાએછે કે તેહેનો હીશાબ નહી અને જો કબી રાહત અને નેઆંમતનાં વખતમો શોકર કીધાથી તે રાહત તથા નેઆંમતોનાં વધારા શાથે બદલો મલેછે—તે ઉપરાંત જે કાંઈ ખુશી ખુશહાલી તું પોતાનાં કુટમબીઓ શાથે ગુજારેછે તેનો પણ બદલો મલેછે અને એજ મુજબ કરંમ ધરમની કીરીઆ વીશે જે બદલો મલવાનો તે મલેછે તે તો ખુલુછે તેની તફશીલની તો કાંઇ અગત નથી.

વાશતે હવે જરા ચેતો અને હોશીઆર થાઓ કે એ શરવે નેક બદલા તથા નતીજા દુનીઆંમાં જે અમલો થાએ તેહેનાંછે માટે દુનીઆંમાં જીંદગી જે છે તે ગોઆ ખેતી કરવાની ફશલ રૂપીછે—જારે કે આંખો બંધ થઈ એટલેજે ફશલ નહી જલવાઇ તો ખેતી નીપજે નહી તેમ જાંહાંનાં તાંહાં તે શરવે વેરથ.

“તે વેલા અફશોશ અને હશરત શીવાએ બીજુ કાંઇ મલશે નહી.

તે વખત હેવોછે કે હશરતથી કાંઇ ઊચડતુ નથી જે હશરતની આગની કે દીલ ઉપર અશર કરેછે તેહને શાહેબ દીલ લોકોએ દોજખ હેવું નાંમ આપ્યુછે. અને મોહતને વાશતે કાંઇ વખત કે ઘડી મુકરર નથી તે હરદમ તાહારા શર ઉપર ભમતું અને તે કહે વખતે આવશે તેની કાંઇ તુંને ખબર પડવાની નહી કે જેથી આગમજથી ચેતી પેશબંદી કરી લીએ અને જારે કે એકદંમ મોહત આવી પોહોંચશે તારે જો કવી તાહારી જીનદગીનાં થોરા દંમ બાકીની રહેલા હશે તોપણ એ વખત નજદીક પોહોચવાને કારણે જો કે તોબા પશેમાંની કરવાનો વખત ખુલોછે તે છતાં તોબા પશેમાંની થઇ શકશે નહી બલકે તેની જોગવાઇ મલશે નહી.

એ વખત હેવો કઠણછે કે તે વખતે જો તાહારૂ ઇમાંન મોતબરખી હોએ તોપણ તે નામોતેબર અને તે વેલા તાહારી બંદગી તથા શવાબની કાંઇજ તાકત નહી રેહશે. વલી બંદગી ખેરાત તથા શવાબ અને દોઆ કબુલ થવાની જે જે આશાઓ હતી તે માત્રે દુનીઆંની જીંદગી બાકી હતી તાંહાં શુધી હતી તે શરવે એકબારગી આંખ વીચતાંમો નહી શરખુ થઇ પડશે તે વેલા તું પોતે જોશે કે તે વખતે કીધેલા હશરત અને ગંમથી તાહારૂ કામ કહી હદને પોહોચી ગઊ. "જારે કે આંખો બંધ થઇ તારે જાગરૂત થસો".

હવે અમે નકૃશ તુંને જાંણવુ જોઇએ કે એ વખત એ શંઘલો ગંમ તથા હશરત કાંઇજ કાંમ લાગવાનો નથી, તેજ ગંમ અને હશરત જો કવી દુનીઆંની જીંદગીમાં થઓ હોત તો અલબતે ફાઇદા ભરેલા અને ઉપીઓગી હતો—કે જે વીશે ઉપર લખેલી હકીકતમાં ખુલી રીતે શંઘલુ દેખાડી આપ્યુછે તે મુજબ જો તું ચાલેતો તાહારા આખરી વખતપર તું તાહારા મુકાંમશર જઇ શકે—અને તે વખતે તાહારો દરજો "નફ્શે અંમારે"નાં દરજજાથી બદલાઇને "નફ્શે મુતમઇઅને"નાં દરજાને લાએક થાએ.

વાશતે વખતનુ કાંમ વખતે કરવું જોઇએ શાથી કે ગઓ વખત તો ગુજરી ગઓ ને કાલનીતો ખબર નથી વાશતે આજનુ કાંમ આજેજ કરવુ જોઇએ—આજનુ કાંમ કાલપર મા નાંખ કાંજે કાલનો

અખતેઆર તો ખોદાનાં હાથમાં રહેછે—માટે કોઇ કાર ઓકુતાદે બુજરગનું જે કેહેવુંછે તે ઉપર લક્ષ આપો—"વખત એજ દંમ છેલો દમ હોએ"——આએ વચંન ઉપર નજર રાખી કઆંમત શુધી હેવીજ હાલત નીપજવાનીછે તેનો લાભ લો, નહીતો પછી હેવો વખત આવી પોંહોંચશે કે જીવતાવોનાં તરફથી એક "ફાતીઆ"ની પણ તુંને મોહોતાજી થશે જેમકે આજે ગુજરેલાં લોકો તાહારા તરફની એ ઝરીઆ શારૂં મોહોતાજછે એ શીવાએ બાકીની કષ્ટી તથા હોલ જે—દુખમાંમાં રેહવાની મરતી વખતે નાંહાંની કેઆંમતની ગુજરશે તે વીશે હું શું કહું કે તું તે પોતે જાંણેછે.

દુનીઆંમાં જે હઆતીની મુદત કે ઘણી થોરીછે તેની શાથે જે મુદત કે મોત પછી કઆંમત શુધીનીછે તેની શાથે તોલ કરવી જોઇએ કે થોરી મુદતની હઆતીમાં કઆંમત શુધીનાં ફાએદાને વાશતે બીજ વાવવાનાંછે અને આએ થોરી મુદતની હઆતીમા ખેતી કરીને તેનાં ફલ જે લાંબી મુદત શુધી બલકે અબદુલ આબાદ શુધી વાપરવા તથા રાહેત, આશાએશ અને આરાંમ ભોગવવાનુંછે—તે ઉપર થોરો ખેઆલ કરવો જોઇએ કે એ ખેતી કરવાની મેહેનતનો વખત કેટલે દરજે ટુકો અને રાહત પાંમવાનો વખત કેટલે દરજે લાંબોછે, તારે એ ટુકા જમાંનાંની ખેતીને ગફલતથી શેહજ શમજી ફોકટ ખોઇ નાખવી અને તેહેને બદલે હમેશગીની તમાંમ રાહત તથા આરાંમને હમેશાંની હશરત શાથે ખોઇ નાંખવી અને શોહોબતી લોકોમા જેવો એક દાંનો વાવીને મોહોટો બલો ભોગો કીધો તે જોઇને કેટલે દરજે એ હશરતની અગની દીલનાં ઉપર અશર કરશે તેમાં બલવું તે કેવુ ભુલ ભરેલુંછે.

શારાંશ કે એ ચોલ અગનીથી દીલપર જે બોજો પડશે તે માત્ર ગફલતથી થોરા વખતની ખેતીને શેહેજ શમજી પાપકરમમા ગુજરાંન કરીને તરે તરેનાં મેવાને બદલે થોર તથા કાંટા વાવવામા આવે તેનાં ફલ એ ચોલ અગનીમા વધારો કરે હેવાંછે.

વલી એટલાજ વાશતે નાકશ શમજનાં લોકોને શાંપ, વીછુ તથા દોજખનાં અજાબની તાબીરથી દેહેશત આપીછે શાથી કે આએ વાત દેખીતીછે કે એ ચોલ અગનીનો ધબાકો ચોટ જે દીલ ઉપર આવેછે તે જા

ઝેરમો શરીર ઉપર શાંપ વીછુનાં જેહેરી ડંખ બરાબરછે કાંજે જે જગો એ રૂહાંની આલમછે તે જગાએ શમાંની ચોટ ધરાકા શું નુકશાંન પોહોચાડી શકે.

તેહકીકછે કે રૂહાંની ચોટ ધરાકો જે શમાંની જાહેર ચોટ ધરાકા કરતાં હજાર દરજે વધારે ગાલેબીથી બેશેછે—તેથી રૂહને તો ફકત એકજ કડવો અથવા શખત શખુન એટલે દરજે અશર કરેછે કે તે તબર તથા તલવારનાં હજારો જખમથી પણ વધારે ગાલેબ થઈ પડેછે તેથી જે લો કોનાં રૂહને ચોટ લાગીછે તેમનુ કેહેવુછે કેઃ—

"ખુશીથી વખત ગુજરે હેવો તોશો પોતાની આખરી મંનજલને વાશતે મોકલ".

"કારણ કે પાછળથી કોઇ તારે વાશતે મોકલી શકે એમ નથી.

શારાંશ કે રૂહે મુજરદે પોતાની વાત ઇહાં શુધી પોહોચાડી તારે નફશને જવાબ આપવાની કાંઈ જગો ન રહી તોપણ શેવટે નફશનો ગુણ જે અંમારેછે તેથી રૂહની ઉપર ગુશે થઇને કેહેવા લાગો.

"જવાબ નફશે અંમારે તરફથી.

કે અએ હજરત તમારા તરફથી જે હોકમો થઆ તે બજાને દુર શતછે. કોણની મકદુરછે કે હેમાં કાંઈ બોલી શકે અને ઇનકાર કરી શકે મગર જારે કે પરથમથીજ તમોએ જવાબ તથા ઇનશાફને શારૂ ફરમાવેલુ છે તેથી બેઅદબી માફ માંગી હું પણ તમારા તરફથી ઇનશાફ ચાહુંછું.

"જારે કે તમોએ માહારી પાશે ઇનશાફ માંગયો.

"તારે હુ પણ તમારી તરફથી ઇનશાફ ચાહુછુ માંટે લગાર ઇનશાફની આંખોથી જોવાની દરકારછે કે માહારા અખતયારની લગાંમ કોહોનાં હાથમાંછે ને તે વીશે શરવેનાં શમજવામો શી તરેછે—તેહેની શાથે માહારા જનમની ઊતપતી માહારા પોતાનાં અખત્યારથી નોહોતી જે શરવ શકતીવાંન શરવે શરષ્ટીનો પેદા કરનાર તેહેને માહારી હેવી પ્રક્રતી પેદા કીધીછે કે જેથી હરકાંઈ બદી તથા ગુનાહ નીપજેછે તેમાં હું નાચારછું—પેહલે દીવશથી બુરાઇ ઇછીત પેદા થએલો છેઊ—પેગમબર લોકોનેબી મારા હાથ પર આજેજ કીધાછે—જોકે તેમની જીભ્યાએ જે વાકીઆંન થાએ તે

ગોઆ ખુદ ઇશવરી જીભ્યાનુ વાકીઆંનછે—એમ છતાં કોઇબી પેગમ
બરને માહારા ઉપર અખત્યાર આપ્યો નથી. તેથી ખુલ્લુ જણાએછે કે
માહારા અખત્યારની લગાંમ ખાશ તેહેનાં પોતાનાં હાથમાંછે, કાંઈ ઇનશાં
નનાં હાથમો નથી—દર અશલ માહારી ઉતપતીજ હેવી ઉતપન થઇછે કે
મનાઈ કીધેલી વશતુનાં કાંમ ઉપર માહારો લોભ થાએ—સ્વરગની નેઆં
મતોમાં કાંઇ કમી નથી ને તે શરવે હલાલ દુરશત તથા હાજરછે અને
તે મલી શકે હેવીછે—ને શરવે ન્યાંમતોમાં બેહેશતે હકીકીની ન્યાંમતોને લા
એક નહી હેવી જે એક વશતુ કે જે ઘઊનુ ઝાડ હતુ તેહેનેજ શારૂ મા
ત્રે મનાઇ હતી કે તેહેની નજદીક નહી જવુ તે છતાં ઇઅજદાંની ખલી
કો જે હજરત આદમ તેહેનાંથી તે મનાઈ ઉપર નજર ન રહી ને નફ્શ
નાં હોકમ પ્રમાંણે અમલ કીધો કટલેજે તે મનાઇ કીધેલી વશતુ ખાઈ લીધી.

એ ઉપરથી શાફ શમજી શકાએછે કે પેહલે દીવશથીજ ઇનશાંન જા
તી ઉપર મને ગાલેબ તથા જબરદશત કીધોછે અને ગુમરાહી ભરેલાં શ
રવે કાંમોનુ જાહેર થવું માહારા તરફ રાખ્યુંછે કે જેથી કરીને આદમી
જાત જે શંઘલી નેક શીફતોનુ ભરેલુછે તે ઉપલી માહારા તરફની પાપી
ષ્ટ શીફતોથી ખાલી રેહેવા પાંમતુ નથી તે ઉપરાંત રૂહની શાથે માહારો
મોકાબલો કરીએ તો હું કાંઇ ચડતો તથા ગાલેબતો નથી તોપણ માત્રે
ફરેશતાવોનાં ઓશતાદ તરફની મોહોટાંમો મોહોટી બદી જે ગુમરાહીની
શીફતો માંહેલી એક શીફત જે માહારાજ તરફથી ઊતપંન થઇ હતી તે
જોતાં ખુલ્લુ નજર આવેછે કે હાવો મોહોટો ફરેશતો કે જે ફકત માહા
રા તરફથી થએલી ગુમરહીને કારણે જેનુ નાંમ "ઇબલીશ" હેવુ પરેઊછે
તારે વીચાર કરવો કે હું કેવો જબરદશત છેઊ—તે ઉપરાંત માહારી એ
શ ભરેલી શોહોબતની તાશીર છતાં હજરત રૂહની તબીઅત શાથે હું મ
લતો થવા ચાહુ તો ઇબલીશ મને અટકાવ કરેછે શાથી કે ખુદ એ શે
તાંનને તેહેનું જોર, તેહેની તાકત, ચાલી શકવાની મેહેતલ તેહને મલેલીછે.

જારે કે માહારી અશલ ખાશીઅત હાવી, માહારૂ જોર હાવું અને
મેહતલ તથા ગાલેબાનો હોકમ હાવો તારે હવે માહારા ઉપર તોહોમત શું
કરવા, કાંજે માહારૂ તમાંમ કાંમ તથા માહારા કુલે અમલનો અખતેઆર
ખુદ ખાલેક તથા તેહેનાં મખલુક તરફછે—જે જે તોહોમતો કે માહારા

ઉપર મેલછે તે વીશે જોવુ જોઇએ કે તેહેનો છેરો કાંહાં લાગેછે–ફાએલ હકીકી કોણછે અને માહારો શું અખતેઆરછે.

એ ઉપરાંત દુનીઆંનાં કાંમો તરફ જોવું જોઇએ કે ઘણાં કાંમોની મશ્ગુલીનુ જે લશકર તેહેનાં ઘેરામોથી કોઇ વખત પરવાર મલતો નથી. હજારો તરેનાં કાંમ કાજની ફીકર, આફતો, પરેશાંનીઓ, ગફલતોનુ થવું અને હમેશાં હરદંમ કાંમ કાજ તઇઆરનાં તઇઆર–તારે હવે ઇનશાફ કરવો જોઇએ કે બેહેશ્તમો તમાંમ બેહીશાબ ન્યાંમતો મોજુદ હલાલ તથા હાંશલ હતી તે છતાં હકતાલાનો ખલીફો આદમ એક હલકાંમો હલકાં ઝાડને નજદીક જવા શારૂ તેહેને મને કરવાંમો આવેલો તે છતાં તેહેનાંથી બાખતો રહી શકેઓ નહી ને તેહેનુ ઊલટુ કે દુનીઆમો હલાલ થોરૂ અને જે કાંઇ કે છે તે મધે કેટલુએક બેનાકતીનાં શબબથી હાથ આવી શકે હેવુ નહી. અને મનાઇ વશતુઓની બોહોતાએત અને તે ઉપર અખતેઆર પોંહોચતો.

એ ઉપરથી શીધ થાએછે કે માહારો ગલબો, જોર તથા હોકમ આ જગોએ હકતાલાનાં ખલીફા કરતાં ઘણોજ ગાલેબછે અને વલી મનાઇ વાલી ચીજોની ચહાવટ એતો માહારી તબીઆતનોજ ખવાશછે તારે તે કીધા વગર ચાલે હેવો આદમી જાતનો ઇલાજ શું છે–એ ઉપરાંત શરીરનાં શરવે શાંખાવોમાં એક નાદાન પેટ હેવુ પેદા કીધુછે કે તેહેનાં કાંમ કાજ આગલ એકદમબી પરવાર તથા ફુરશદ મલતી નથી તેની શાથે એક પેટજ ખુદ એકલુછે એમ નથી તેની શાથે બીજાં ઘણાં પેટ લાગેલાંછે તેથી કરીને માહારો હાલ હેવો મુતઅલેક રેહછે કે તે કામથી કોઇ તરે માહારો નીકાલ થઇ શકતો નથી એટલુજ નહી પણ તેમાંથી પરવારી જવા શારૂ જે ઇલાજો તે પણ લાગુ થઇ શકતા નથી. અગરજો દીલ શખત કરીને એ પેટનાં કાંમથી જરા કનારો પકડી આકિબતનાં કાંમમો જરા લક્ષ આપવા કરૂહુ તો દુનીઆંમો નાંમોશી થઇ ખરાબી પોહોચી જાએછે અને એમ કીધાથી આકબતમો પણ છુટકો થઇ શકતો નથી શાથી કે કુટમ પરીવાર, પેટનાં બચ્ચાં તથા નજદીકનાં શગાંવાનો હક એક ચાકરનાં હક કરતાં જાશતીછે—અગરજો એકલુ એકજ પેટ બીજાં હેવાંનોના માફક હોત તો જરાબી તેહેને એટલેજે એબલાં એક પેટને બાજે તવકુલી ફકી

રોગી માફક શબર શોકર તથા તવકુલની શાથે વખતપર જે કાંઇ હાજર તે ઉપર રાજી કરીને હજરત રૂહની તબીઅત શાથે જેમ બનતે તેમ મુ વાફેકત કરતે પરંતુ તેમ કરતાંબી અડચંણુ આવેછે કે જો કબી હજરત રૂહનાં કાંમ કાજમો એક તરફથી જરા રોકાઊછુ તો બીજી તરફથી માહા રાંજ હોજરી તથા આંટરડાં તરત બુમ પાડી મેલેછે તેહની શાથે એક તરફથી કુટંમ પરીવાર કકલી ઊઠેછે ને એક તરફથી આકેબતની એંચનો દગદગો હજરત રૂહની તરફમો કે જેવાને કુટુમ કરીને કહીએ છીએ તે મની શંભાલ તથા ઓહોદેબરાઇ વાજેબછે તારે એ જગાએ બાચારો ન ફશ શું ઇલાજ અને શું શું કાંમ કરે જેમકે કહુછે—

"રાતનાં નમાજ કરવાને જો બેશું તો શહવારમો છોકરાં શું ખાઇ.

તે ઉપરાંત શંનશારીઓ તરફની લાંન તાંનનાં નશતરો કલેજે વાગે તે જુદાં—જેમકે કેહછે—

"જુવો પેલા બેહઆને કે હરગીજ નેકબખતીનુ મોહોડુ જોવા આ હતા નથી અને પોતાની તંન આશાંની કરીને બાઇરી છોકરાંને શખતી મો છોડી દીઇછે."

અને અગરજો હજરત રૂહના હોકમ મુજબ હલાલ રીજક ઉપ ર પોતાની હીમત પકડી બેશું તો તે જાંણે શંનશારમોથી નાબુદ થઊ હો એ તેમછે અને જેને કે હલાલ કુત કહીએ તેતો પાંચ ટકાથી વધારે નં થી અને તેબી જો શવારથી શાંજ શુધી આંખો ફોડીને શખત મેહેનત મંજુરી કરેતો મલેછે અને તેટલુબી હેવા શખશને વાશતેછે કે કાંઇબી ધંનદો કારીગરીનુ કાંમ જાંણતો હોએ નહીતો પછી ભીખ માંગવી ઇઆ બોજા ઊઠાવવાની મજુરી શીવાએ બીજુ કાંઇ થઇ શકે નહી. હેવી હા લતમો ઠરાવેલી નમાજનાં વખત કેમ કરી જલવાએ—અને હેવી શખતી ઓની શાથે જો કબી થોરા પઇશા હલાલ રીજકનાં મલઆતો તે એબ લાં એક પેટને શારૂ તો ઘણુ ગનીમતછે ને જો કબી તેમાંથી બીજાં કુ ટમની જવાબદારી કરવાનીછે તારે તો તેથીજ જીવને બલાપો તઇઆરછે અને અગરજો મોહોતાજ લોકોની માફક ભીખને શારૂ શવાલ કરતો તેબી હરાંમ અને તેબી હલાલ રીજક નહી હેવી રાતે મનાઇ થએલીછે તારે હલાલ રીજક તું શી તરે બની તેહની શાથે જો કબી શવાલબી કરતો

કોણ આપનારછે અને અગર શો ભટકવારાથી, ગલીએ ગલી રઝડવાથી અને હજાર ખરાબી બેઆરીથી શાંજ શુધી કાંઇક મલઊતો તેનો અડશટો દેખીતો થઈ શકેછે કે તે શરવ કુટુમને બશ થઇ શકે તે પ્રમાંણે દરરોજ મલેઆ કરે તારે કુટુમ પરીવારને શારૂ શું તદબીર, અને ભીક્ષા માંગવામો કેટલી ખુઆરીછે તે વીશે કોઈ અનુભવીક ગ્રહશ્થનુ વચંનછે કે

"મરતબો, દબદબો, દોશતી, દીલ લગી મોહોબત અને ભરોશો.

"ગેરત, શરમ, નાંમોશી, આબરૂ, ઇજત અને વકર.

એ શઘલુ જતુ રેહેછે જારે કે હેનાં વચમો કાંઈ શવાલ કરવામો આવે તારે.

ઝીલત બેઆરી અને બદબખતી તે જગાએ આવી બેશેછે.

હવે શું કરવું જોઇએ જારે કે કુટુમ પરીવારને શારૂં અગત જોગ આજીવીકા શંનશારમાં પેદા કરવા શીવાએ ઇલાજ નથી તો તે મકર, જોર તથા બેઆંનત વગર યોરીજ મલી શકેછે અને જે કે વગર જોરાવરીનુ હલાલ રોજકછે તેની બાનાતો ઉપર આવી ગઇછે અને તેબી કાંઇ કાંમ કીધા વગર મલે તેવું નથી તારે હવે શું કરી શકીએ.

વાશતે આ કાંમમો બીચારા નફશને શારૂ શું તદબીર, શું શલાહ, અને શું હોકમછે. હજરત રૂહનુ કાંમતો ફકત બંદગી તથા ઇબાદે બોદા કરવાનુછે અને રૂહની ગીજામો તો એજ ઇઅજદાંની જીકર શીવાફ બીજુ કાંઇ નથી તારે હવે નફશ નાચાર શું કરે કે હાવી બલાવોમાં ગીરફતાર, હાવા કાંમોમાં એકતો બેપાજીર ને બીજુ એકે ફરમાવેલો બંદા, અને બદીતો શીરફ ડાહાપણની ગણત્રીમો, તેની શાથે ઇબલીશ જેવાની શરદારી નીચે રેહેવાનુછે જેમકે કોઈ બુજરગે ફરમાવ્યુછે કે—

"ઊંડા દરીઆનાં વચમો માહારી તખતેબંદી એટલે માહારા શરીરની જોડની કીધીછે.

"તેની શાથે મને કેહેછે કે તાહારી દામંનને છાંટો નાહી લાગે હેવી રીતે હુશીઆર રેહેજે."

એ જગાએ મુજ બાચારા ઉપર જે કાંમ આવી પોઊછે તેથી હજરત રૂહતો બંચેલોછે બલકે એ બાબતની પેશવાઇ કરવી તેનુ કાંમ નથી અને રૂહનો મુકાંમ દેવતાઇ લોકોમાં દેવતાંપોણી માફક ફક્ત બોદાતાલાની

શુકર તથાં તશગી વગર તશદી અને મેહેનતે હરદંમ જબાંનપર જારીછે.

અને નફશની ગીજા તો પેહેલ દીવશથી આપો આપ માલુમછે કે પેલોજ ધણીનો દાંનોછે અને તે તો ઉપર લખવા મુજબ હવે મેહેનત કીધા વગર હાથમો આવી શકતો નથી તારે શું કરી શકાએ.

ફરેશતાવોનેતો તેનુ ઊલટુ કે તેવોને નહી પેટ, કે નાહી શહેવત, નહી કુટમ પરીવારનો બોજો કે નહી ખોરાકની ફીકર, ફકત ઇબાદતની આદત જે તેમનીછે તેજ મુજબ હજરત રૂહનો માંમલોછે તેથી હવેતો હજરત રૂહનાં તરફથી જે કાંઇ હોકમ મલે તે બજાછે.

એ જગાએ જે કાંઇ બોલું તે ફોકટછે શાથી કે જે શખશ શાંમનેવાલાનાં દુખથી વાકફ નથી તે શી તરે ઇનશાફનાં કાંમમો લાએક તથ માતબર થઇ શકશે જેમકે કોઇ શાહેબ કેહેછે કે—

"અગરજો માહારા જેવી તાહારી હાલત નહી હોએ

"તો માહારી હાલત તાહારી નજદીક એક કહાંણીની માફક હોએ.

"જે શખશે કે પોતાની ઊમર ભરમો ડંખ ખાધો નથી.

"તેહેની આગલ ભંમરાનાં ડંખની વારતા કરીએ તો અપઇઓગી થઇ પડે."

શેવટ તીજા શખશ શીવાએ કે જે બંધે તરફ બહુકરી, અનુભવીક અને બુધીમાંન હોએ હેવા શખશ શીવાએ ઇલાજ નથી કે મુકરદમાંનાં શરૂપ ઉપર દરીઆફ કરીને ઇનશાફ આપે—એટલા શારૂ અકલે શલીમ એટલે શ્વસ્થ બુધીની હજુરમો ઇનશાફ લઇ જવો જોઇએ.

આ વાત હજરત રૂહે પણ ખુશી શાથે કબુલ રાખી તારબાદ બંધે જણ એક મત થઇ બુધીનાં ઇનશાફ ઉપર કરાર કીધો અને ઇનશાફને શારૂ તેહેની પાશે ગઆ અને દાદખાહી કીધી.

બાદ મુકરદમાંનાં કાગજો મીશલશર તરતીબ કરીને છેલા હોકમની ઇનતેજારીમો બેઠા.

અકલે અવલથી તે આખર શુધી મુકરદમાંની માશલનાં તમાંમ કાગજોમો ઊંડી નજરથી જોઇને તથા શારીપેઠ ગોર તથા•વીચાર કરીને લગાર વાર ખાંમુશી પકડી દીલમો કેહેવા લાગી કે હાવી કીશમનાં મુકરદમાં આગલ થોરાજ આવ્યા હોએ—અગરજો રૂહને માફક કહીએતો કેમ બ

ની શકે કે તે ખુદ પોતે તેહેને તાબેછે અને તેહેની તમાંમ દલીલ તથા હુજતો મજબુત તથા ધરમનાં હોકમ પ્રમાણેછે—અગરજો કબી નફશને ઈલજાંમ આપીએ એટલેજે ફરજ પાડીને તેહેને શખતીથી પકડે તો તે વીશે પણ કાંઈ દલીલ નજર આવતી નથી શાથી કે તેબી બીચારો હોકમથી બંધાએલો અને માજબુર એટલે ઓજર નહી થઈ શકે હેવી હાલત રાખેછે.

એમ છતાં ફરીથી જારે શારી પેઠે દરીઆફત કીધો તારે હજરત રૂહની તાબેદારી કરવા શીવાએ બીજો કાંઈ ઈલાજ નહી જોઈઓ શબબ હોકમ આપવા શારૂ અમુક દીવશ મુકરર કરી તરફેનની તકરારો ફરીથી શારીપેઠે ધ્યાંન રાખી શાંભલીને કલમ વાર નોંધ કરી લીધી ને પ્રથમ કાએદા પ્રમાંણે શાહેદ ગોઆહ વગેરે ફરીઆદી તરફનો પુરાવો માંગેઓ તારે તેહેને જવાબ આપ્યો કે મેં કાંઈ દાવો બાંધેઓ નથી કે ફરીઆદી તરીકે પુરાવો આપવાની મને જરૂર પડે બલકે મેંતો ખુદ નફશની તરફથી ઈનશાફ માંગેઓ હતો વાશતે જે શખશ ઈનકાર કરે તે કશંમ ખાએ. જો કબુલાત કરે તો તે મુજબ ઈનશાફ આપવો જોઈએ ને જારે કે દાદી કબુલાત આપે તારે તો શાએદોની જરૂર નથી શબબ મકદુર પ્રમાંણે માહારી હરેક વાતમાં જોએલા તથા શાંભલેલા વચણો માહારી તરફનાં શાહેદોનાં વચણો પ્રમાંણે હાજર નાજર કીધાછે—વાશતે નફશને પુછવુ જોઈએ કે જે કાંઈ મેં કહુછે તેમાંની કહી કહી વાતનો ઈનકાર કરેછે.

હવે આ જગોએ નફશને બોલવા અને ઈનકાર તથા રદીઓ કરવાની શું તાકત હતી કે બોલી શકે તેથી તમાંમ વાતો કબુલ કરીને કેહેવા લાગો કે એંબી જે કાંઈ વીનતી કીધીછે તેમાં ખુલુ અને શમે ઈગીકત કહુછે શબબ માહારા તરફથી મુલ વાતોની દલીલ દાખલા આપવાની કાંઈ હાજત નથી કાંજે માહારા વચણો કાંઈ અધરમ ઈગીકત નથી અગરજો હું કાંઈ ખોટુ બોલેઓ હોગતો આબબતે પુરાવો આપવાનુ લાગુ પડે.

વાંચનારા દઆલુ અને કદરદાંન શાહેબોને આએ વરકો વાંચેઆથી આ કમતરની ઇમાંનદારી, વફાદારી અને નેકબાહી પોતાનાં ટોલાનાં બાબમાં કેહેવી રીતે વપરાઇછે તે જાહેર માલુમ પડે હેવીછે તેથી કેટલાક આલશુ મશતાંનો જોકે બેહદ આએ તરફની નોક તોરવાની ઇઊકતીઓ કીધી, કરેછે અને કરશે તે વીશે ધ્યાંન આપવુ નહી આપવુ તે શમનધી દાનાવ શાહેબોની ફરજછે તે બજાવવાને ચુકશે નહી હેવી ખાતરીછે તેથી તે પીંજન છોડીને વીનતી કરૂછુ કે આએ લીનો ચમંન ઘણો લાંબોછે તેહની આખરી લાવતાં આએ "બાગે પારશા"નુ કદ હજરત અનુશેરવાંન નોશીરવાંન આદીબનાં બાગેદાદનાં કરતાં વધી જાએ ને તેથી શેર કરનારાવો શેર કરતાં અકલાઇ જાએ તોપણ તેહેનો છેડો નહી આવે તારે અધુરી શેરથી બાજગશત થવાની મરજી કરે તારે તેથી કાંઇ તેવોને એ બાગની શંપુરણ શેર મલી એમ કેહવાએ નહી શબબ હેનુ શાંધણ આઅંદે જીનદગીની શલાંમતી અને શોકીન લોકોની રૂખતીની શાથે પાકાં ચીત વીશે જે આએ જાંનીશારની કબુલાતછે તેહમાં જોડી લેવાનો ઠરાવ કરી હાલ માફ માંગુછુ તે માફી આપવી જોકે વાજબી હશે તો જ તેનો લાભ લેવા લેવાડવાને આએ કમતર પણ વાજબી શમજશે.

હવે એક ચોથો ચમંન આએ મુખતેશરમાં મુખતેશર રીતે દાખલ કરવાને કેટલાએક ખેરખાહ નેકીપશંદ શાહેબોની ફરમાએશ અગત કરીને થઇ કે જે વીશે આએ ગેરતપશંદ નાંમુશપેવંદ કંમતર ફકીરનો બીલકુલ ઇરાદો શીરૂથી નહી હતો તેહેની ખાતરીમા જે કાંઇ ટુક ઇશારો દીબાચામા આવી ગઓછે તે બશછે મગર જારે કે નેકખાહોનો આગ્રહ વાજબી જણાઓ તારે નાચાર; પોતાનો અશલ ઠરાવ ફેરવી પોતાનાં અપક્ષપાતી ટોલાનાં શરવ ગીનાંની કુલ ખાશોઆંમ શાહેબોની ખીદમતમા તે મધે ઘણુ કરીને જે જે શાહેબોને લાગેચ વલગેચ તેવોની આસીજનાબમા મોહોટી નમંનતાઈ શાથે ગુજારેશ કરૂછુ કે એ નાગુજીર બાબતનો ચમન આએ બાગમા ખુદ પોતાની ખુશીથી જગા લેતો નથી બલકે લાગવલગવાલા શાહેબોએ જાંણે ખુદ બખુદ ફરજ પાડીછે તે કાંઇ છુપું નથી તોપણ તેમની ઇનશાફી દરબારમા દશતબશ્તે થઇ માફી માંગુ છેઊ તે આપવામા તે નાંમવર શાહેબો દરેગ નહી કરશે હેવી ખાતરીછે પછે તો

જોઈએ પરદે ગેબ કેહેવુ શરૂપ બતાવેછે તે દાંનાવોને જોવા લાએક થઈ પડેછે ને થઈ પડશે તેથી મુખતેશર કરી મતલબ ઉપર ઊતરૂ છેઊ.

તે એછે કે આએ બાગે પારશાનો પાએો નાંખવાની કીરીઆ કરતાં પેહેલાં પારશી ટોલા ઉપર જે ચાતુર લોકોએ તોહોમતની જાલ નાંખી પોતાની મતલબનો શાર ખેંચી લીધો તે બાબતમો લાગવલગવાલા શાહેબોએ શી તરે પોતાનાં પગલાં ભરેઆંછે તેહેની માહીઅતગારી મેલવવાને બીજી જરૂરી બે બાબતો જોડીને નીચે કહેલા નાંમદાર જરતોશતી શરગીરો શાહેબોની શેવામો ઈજીજનાંમાં લખવામો આવ્યાં હતાં તેહેની વીગત નીચે મુજબ:—

૧. નેકનાંમ દશતુરજી પેશોતનજી બેહરાંમજી શંનજાંણા.

૨. નેકનાંમ દશતુરજી જામાશપજી મીનુચેહરજી જામાશ આશાનાં.

૩. નેકનાંમ દશતુરજી એરચજી શોહોરાબજી મેહરજી રાંણાંનાં.

૪. શ્રી પુણાંવાલા નેકનાંમ દશતુરજી નોશરવાંનજી તથા હોશંગજી જામાશજી.

૫. શ્રી ઊદવારાનાં નેકનાંમ દશતુરજી મીનુચેહરજી દારાબજી તથા બરજોરજી તેહેમુરજી મીરજાં.

૬. શ્રી નોશારીનાં નેકનાંમ દશતુરજી માહીઆરજી કેકોબાદજી મેહેરજી રાંણાં.

૭. શ્રી શુરતનાં નેકનાંમ દશતુરજી નોશેરવાંનજી કેખુશરોજી મોટાફરાંમના.

૮. શ્રી શુરત રૂશતમપુરાનાં નેકનાંમ દશતુરજી અશફંદીઆરજી ફરાંમજી ઊરફે લુલાધારૂ.

૯. શ્રી ભરૂચનાં નેકનાંમ દશતુરાંન દશતુર દીનશાજી પેશતનજી કાંમદીનજી મરહુમના.

ઉપર મુજબ નંબર ૧ થી નંબર ૪ તથા ના. ૮ નાં શાહેબોની શેવામો ઈઆજદજરદી શને ૧૨૪૧ નાં દએ માશમો પતરો લખવામો આવેઆં હતાં તારબાદ એજ વરશનાં ગાથા ગહંનબારમો નંબર ૫–૬–૭-૯ નાં શાહેબોની ખીદમતમો લખવામો આવેઆં હતાં તારબાદ ના૦ ૧૦ થી ૧૪ જમશેદજી શોરાબજી કુકાધારૂ, મુનશી અરદેશર તથા બમનજી ડોશાભાઈ તથા પુણાંવાલા દા. હોશંગજી તથા રૂસતમપરા વાલા દોરાબજી

બરશીદજી ઉપર અને ૧૨૪૩ મા લખવામો આવેઆં હતાં તે શરવે પત્રોનો શાર તારીખ વાર તથા એ પત્રોનાં જવાબમો જે જે નાંમદારો તરફથી તુરત જવાબ મલેઆ તેનો તારીખ વાર શાર અને તે શીવાએ જે જે શાહેબોનાં જવાબ લાંબી મુદત શુધી નહી મલવાથી તેમનાં ઉપર ફરી બીજી તીજી તથા ચોથીવાર રીમાઈનડર એટલે શુચનાં કરવામો આવી તેનો શાર તારીખ વાર અને તેમ કીધાથી જે જે શાહેબો તરફથી જવાબ હાંશલ થઆ તેનો શાર તથા એ મુજબ શુચનાં કરવા છતાં જે જે શાહેબોએ બીલકુલ જવાબ આજ પરીઅંત નહી આપેઆ તેમનાં કીરતીવાંન મુબારક નાંમ ઠાંમ માલંમ પડવા જોગ રીતે તે ઉપર પેહેલા શવાલ વીશે માતરે ટુક ટીકા લખી હેની પછવાડે જોડવામો આવુંછે.

શીવાએ જે બે શવાલો પાછલા કે જે વીશે જે જે શાહેબોનાં તરફથી જવાબની ઇનાએત થએલીછે તે વીશે આગે હેચમદાંન નાકશનુ જે મતછે તે બાકીનાં અગત જોગ નાંમાંનકીત શાહેબો તરફથી જવાબ હાંશલ થાએ તાંહાં શુધી જાહેરમો લાવવા મુનાશબ નજરે આવેજ નથી પણ ઉમેદછે કે હમારાં પાકા ચીલમો એ જરૂરી બાબતને જગો આપવાને બની આવવા શારૂ હમારા નાંમવર ભાઈબંધુવો પોતાનાં જવાબ મોકલી આપવાને દરેગ તથા દીરંગ નહી પકડશે.

ચમંન ત્રીજો સમાપ્ત.

બાગે પારશી.

ચમન ચોથો.

પ્રારંભ.

શ્રી હીંદુશતાંનનાં કુલે જરતોશતી દશતુર શાહેબોની ખીદમતમાં કેટલાએક મજહબને લગતા શવાલો વીશે પત્ર લખા તથા જવાબ આવા તેની તારીખ વાર નકલ.

મુકામ નવશારી રોજ ૧૧ મા ૧૦ મો શ. ૧૨૪૧, તા૦ ૨૮ જુન શ. ૧૮૭૨

શ્રી શુરત રૂશતમપુરાવાલા દશતુરજી શાહેબ અશપનીઆરજી
કુરાંમજી ઊરફે લુલાધારૂ જોગ—

પેહલો શવાલ.

ધી રેવરેંડ મી૦ ધનજીભાઈએ પારશીઓ ઉપર એક ચોપાંનીઆંની મારફત તોહોમત મેલેઊછે કે પારશીઓ એક ખોદાને માંનતા નથી પણ અનેક ખોદાવોને માંનેછે તે છતાં ઇઅજદાંપરશતી એટલે એક ખોદાને માંનવાનો દાવો કરેછે અને જુવાબમાં શરવે ચીજોને નુરાંની કેબલા તરીકે માંનવા વીશે દલીલ કરેછે—એજ ચોપાનીઊ ફરીથી શને ૧૮૬૧ મા પ્રશીધ કીધુછે તેમાં શ્રી મુંબઈનાં વડા દશતુરજી શાહેબ પેશુતનજીને વલગણ કીધુછે કે તેવો શાવાશતે જવાબ આપવા બાહાર પડતા નથી. એ વાંધાનો જવાબ કોઈએ આપો નથી મગર હેવુ જણાઊછે કે તમોએ કાંઈ અકલ પશંદ જવાબ આપ્યોછે, જો એમજ હશે તો તેહની એક નકલ મોકલવી જોઈએ અને કબી બીજા કોઈ શાહેબે એ વીશે કાંઈ જવાબ આપ્યો હશે તો તેમનુ નાંમ લખી મોકલવું અને તેમનાં કૃતની નકલ કહી જગેથી મલી શકશે તે વીશે તશદી લઈ લખવું.

બીજો શવાલ.

ફરવશ ફરવઅશ ફરવશે ફરવશીમ ફરવશીઓ ફરોહર તથા રોઆંન.

એ શરવે લાગતોનો અરથ શું પેશતરકે હાલનાં આપરા આશોઆંમ શાહેબો હેવી રીતે શમજેઆછે તથા શમજતી ગઆછે કે આએ દુનીઆંમેથી જે જરતોશતીઓ ગુજરી જાએછે તેવોને હેવાં ફરતાં નાંમેથી કે જેનો અરથ એકશરખો ગણેછે એટલેજે એ શરવે શબદોનો અરથ અશો રોઆંનનો કરેછે તે ગુચવારા ભરેલા લાગેછે તેથી તમોને દીનઆશીદાર જાંણી તશદી આપુ છેઉ કે એ શબદોનો અરથ ઉપર મુજબ શરવનાં શમજવામેછે તેજ મુજબ તમારૂંબી મતછે કે કાંઈ પશો પેશછે તે વીશે તશદી લઇ ખોલાશો કરવો જોઇએ.

તીજો શવાલ.

વલી એમ જાંણવામો આવેઉછે કે ઇંજેઆ વગર ગોશત બીલકુલ ખવાએ નહી. અને હજરત જમશીદને દેવ લોકોએ ફરેબ દઇ ગોશત ખવાડેઊ હતું તેહેનો ઇશારો ઇજશનેમો આબ્યોછે.

આએ બાબત એક હાથપર હાલ જમાંને કોઇબી શાહેબ પશંદ કરે હેવી નથી પણ બીજા હાથપર ઘણી અગતનીછે તેથી તમોને બુજરગ અધીકારી જાંણી તશદી આપ્યામો આવેછે. એ બાબે ખોલાશો તમારી વાકફગારી પ્રમાંણે એટલેજે એ બાબે ઇઆ તો શાબેતી ઇઆ તો રદીઆ વીશે કરવાની તશદી લેવી.

---o---

શ્રી શુરત રૂશતમપુરાવાલા દશતુરજી અશપંદીઆરજી પરાંનજી ઊરફે લુલાધારૂનો આવેલો જવાબ.

તા૦ ૫ મી જુલાઈ ૧૮૭૨

જવાબ પેહલો.

ધી રેવરેંડ મી૦ ધનજીભાઈને પગાર મલેછે તે માત્રે બીજા ધરમોની હજો કરવાને વાશતે મલેછે અને તેમની તેવીજ ફરજછે તે તેવંણ અદા કરેચ—તેમાં કાંઈ નવાઈ જેવું નથી૦ તેમનાં જવાબમાં શેવકનાં તરફથી લખાંણ થએલુ કાંઇ ઇઆદ નથી પણ ફરજીઆતે જરતોશતી, હા

દીદ ગુમરહાંન તથા આઇને જરતોશતી હેવાં લંણ નાંધલાં પુસ્તક શેવકની નાકશ અકલથી છપાઆંછે તેમાંનાં કોઇબી પુશતકમાં હેવી બાબત આવી હશે તે જોવાથી શાહેબને રેશન થશે એ લંણમાંનુ એકબી પુશતક શેવક પાશે રહેલુ નથી માંટે શાહેબે મેલવી તજવીજ કરવી. એ બાબત બીજા એોનાં તરફથી અલબતે લખાંણ થએ હશે પણ તે શાહેબનુ નાંમ હાલ ઇઆદ નથીજી.

જવાબ બીજો.

ફરોહર અને રવાંન એ બંધે શબદોનાં અરથમાં બારીક તફાવતછે સે નોશારીનાં દશતુરજી શાહેબથી વાકફ થવું.

જવાબ તીજો.

ઇંજેલુજ ગોશ ખવાએ હેવુ જે બોલે તે નકાંમુછે. ગોશપંદ કાપવાની મનાંછે તારે ગોસતની વાત અવશતામાં હોએજ કાંથી—પણ હેવી વાત રેવાએતમાં દશતુરોથી લખાએલી દેખાએછે તેમાંબી ઊલટ પાલટ ઘણુ જોવામો આવેછે. તે વાતની ખાતરી આઇને જરતોશતી નાંમની શેવકની ચોપડી જોઆથી થશે. જમશીદે ગોશત ખાધુ તે ઇજશનેનાં નવમાં કરદાની શરેમાછે પણ તે વાતમાં ભેદછે અને ગેહેશારનાનાં તીજા કરદામાંથીબી દશતુરો દલીલ પકડેછે પણ તેબી શમજ ફેરછે.

---o---

દશતુરજી શાહેબ અશપનીઆરજી ફરાંમજી લુલાધારૂ શ્રી શુરત રૂશતમપુરાવાલાના જવાબ ઊપર વીચાર.

૧. એવો લખેચ કે પાદરીઓને જે પગાર મલેછે તે બીજા ધરમની હજો કરવા શારૂ મલેચ તેથી ગોઆ તેમની ફરજ તેવોએ અદા કીધી. ખરૂંછે કે તેવોએ તેમની ફરજ અદા કીધી તારે આપરે આપરી ફરજ શું કરવા નહી અદા કરીએ? એ ફરજ અદા કરવાને ખશુશ કરીને કહા શાહેબો બંધાએલાછે ને તેવોએ અગતની ફરજ શી તરે અદા કીધી છે અને કેવી રીતે કરવાની હતી તે ઉપર દાંનાવ વાંચનારાવોએ પોતાનાં દીલથી ધારી વાલવુ.

૨. એવો લખેછે કે તેહનાં જવાબમાં શેવકનાં તરફથી લખાંણ થએલુ કાંઈ ઈઆદ નથી. એ બાબે લખવાને મોહોટી દીલગીરી ઉપજેછે કે એ શાહેબે ખશુશ કરીને એ બાબે અગત શમજી કાંઇ અકલ પશંદ લખાંણ કીધુ હોત તો બેશક તે વીશેની ઇઆદદાશમો ખલલ નાહી આવતે. એ ઉપરથી ખુલો અરથ કેહેવી રીતે થઇ શકેછે તે વીશે અજમાએશ કરનારા નેક લોકોએ વીચારી લેવું.

૩. એવો લખેછે કે કદાપી કાંઈ એમનાં તરફથી લખાંણુ થએલ હશે તો એવોએ બનાવેલાં ત્રંણ પુશતક મધેનાં કોઈએકમાં કાંઇ હશેતો જોઈ લેવું અને તે પુશતકોની શીલક તેમનાં પાશે રહી નથી—એ વીશે શું લખવુ અને શું રાખવું તે વીશે જરા અદબની શરત મંનજુરછે તેથી મુખતેશર કરૂચ પણ આ વાત જરા હમને એક અજાએબ જેવી રમુજ આપેછે તે બાબે પણ દાંનાવોએ દરજ્ઞઆફત કરી લેવો શાથી કે બે પુશતકોમાં એ બાબે કાંઇ નથી હેવું ફરચજી દશતુરનાં કાગજથી જણાએછે ને તાજા વીશે હમારો એક દોશ્ત ખાતરી આપેછે કે તેમાં પણ કાંઈ નથી. હેવી જાહેર વાતમો હમારા ભાઈબંધે જે ભભકો કીધોછે તે કેટલે દરજે રમુજે દીલ પશંદછે તેનો લાભ વાંચનારા જરીફ શાહેબોએ પોતાની મરજી મુજબ ઊઠાવી લેવો.

૪. એવો લખેછે કે એ બાબે બીજાવોનાં તરફથી અલબતે લખાંણ થએ હશે પણ તે શાહેબોનાં નામની ઇઆદ નથી એ વીશે જરા બેઅદબી માફ માંગી લખવાની ફરજ શમજુછુ તે એછે કે એવોની અગતની ફરજ હતી કે એ બાબે ખંતી થઇને માહીઅતગારી મેલવી જોઈતો ઈલાજ લેવો હતો ઇઆ લાગી વલગીને બીજાવો પાશે લેવાડવો હતો તે પરમાંણે એવોએ નાહી કીધુ તેનુ શું કારણ તે વીશે દાંનાવોએ કેઆશ કરવો.

——o——

શ્રી મુંબઈનાં દશતુરજી એરચજી શોહોરાબજી મેહેરજી રાંણાંવાલા ઊપર રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો શને ૧૨૪૧, તા૦ ૭ મી જુલાઈ શને ૧૮૭૨ને દીને મુ. શ્રી નવશારી થી ઊપર મુજબનોજ (આ૦ ૫૦ લુલાધારૂપર લખેલાં જેવો) પત્ર લખેઓ હતો તેનો તેઓના તરફથી રોજ ૧૪ મો માહા ૧૨ શને ૧૨૪૧ નો લખેલો જવાબ મલેઓ તે નીચે મુજબનોછે:—

તમારો રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ નો શ્રી નવશારીથી લખેલો પત્ર પોહોચ્યો તે વાંચી શરવે બીનાથી વાકફ થાઓ છેઉ--તમો જેવા અકલમંદ બુજરગવાર શાહેબ શંઘલી વાતે વાકફ હોવા છતાં શેવકને ઇઆદ કીધો છે તો જેટલુ મહને માલુમછે એટલો ખુલાશો કરવાની રજા લેઊંચ.

૧. તમોએ લખ્યું કે રેવરેંડ મી૦ ધનજીભાઇનાં ચોપાંનીઆંવીશે કે જેમાં પારશીઓ એક ખોદાને માંનતા નથી પણ અનેક ખોદાને માંનેછે હેવું તોહોમત જે અવશતાનાં હાખલાથી પારશીઓ ઉપર મુકેછે તેનુ જાણવુ એજે એ ચોપાંનીઊ કોઈએ વગર નાંમે છપાવીઊ અને તેનો જવાબ એ૦ કાવશજી મંનચેરજી માહીએ શને ૧૮૫૩ માં ખોલાશે માજ્દી અશની નામની એક ચોપડી છપાવીછે તેમાં આપેલોછે તે મને બરાબર દીલપશંદ જણાતો નથી. લુલાધારૂની લંણ ચોપડીમાં બે જે માહારા વાંચવામો આવીછે તેમાંતો એ વીશે કાંઈજ નથી પણ તીજી જે આઈને જરતોશતી તે માહારા જોવામો બીલકુલ આવી નથી અને એ લંણે ચોપડીઓ તમોએ કીમતથી મંગાવીછે પણ તે હાલ મલતી નથી ને જો કબા મલશે તો શરો ચશમથી મોકલશ પણ ઉપલાં ચોપાંનીઆંનો કોઈએ ચોકશ જવાબ આપો હોએ એમ મારા જાંણવામાં આવ્યું નથી.

૨. બીજુ તમો ફરવશ, ફરવશે, ફરવશીમ, ફરવશીઓ, ફરવક્ષ, ફરોહર, રવાંન એ શબદો લખીને પુછોચ કે તેનો ખોલાશો શુંછે તેનુ જાણવુ એકે એ શઘલા શબદો રવાંન વીગરે જે લખેઆછે તે ફરવશીને વાશતેછે ઇઆને ફરોહરોને વાશતેછે પણ એની વીભગતીઓ ઇઆને પરતીએઓ લાગાથી રૂપ બદલાએછે અને ફરોહર તથા રવાંન એ બે

જુદી ચીજછે જે આએ દુનીઆંથી ગુજરી જાએછે તે રવાંનછે અને ફરોહર તે જુદી ચીજછે તેથી એ વીશે હાલમાં હમોએ "ઈઅશત બાગાંહની" ઈઆને દશ ઈઅશતની ચોપડી છપાવીછે તેમાં ફરવરદીન ઈઅશતખાછે તે ઈઅશતની ચોપડીમાં અને તેહની નોટમાં વધારે ખોલાશો કીધેલોછે તે વાંચેઆથી વધારે ખોલાશો થશે.

૬ બાબે ફરવરદીન ઈઅશતમો વધારે ખોલાશો નીચે મુજબ જણાયછે:—

હરેક પરાંણીને ફરવશીછે એ ફરવશીની બરતરી હેવી શરવોપરી કહીછે કે તેહની શાબેતીમાં દાદાર અહુરમજદ ખુદ તેહેની પણ ફરવશીછે અને એ ફરવશી જે પ્રાંણી માતરને વાશતે મુકરર થએલીછે તે ફરવશી એોની બલતવારી હેવીછે કે જેની મદદની ખુદ દાદાર અહુરમજદને પણ જરૂર પડી હતી ઈઆને ફરવશીની મદદ નાહી હોત તો શરવ વશતુની ઊતપંતી કરવામો અશકત થઈ પડતે હેવો શાર નીકલેછે.

૩. તમે લખોચ કે કોઈ દાવકે ઠેકાણેથી જાંણવામો આવ્યુછે કે ઈજ્યા વગર ગોશત બીલકુલ ખવાએ નાહી. જમશીદને દેવ લોકોએ ફરેબ દઈ ગોશત ખવાડેલ હતુ તેનો દાખલો ઈજશનેમો આવેલોછે તેહનાં જવાબમાં જણાવીએ કે અવશતામો કેટલીએક જગોમો ગોશત ખાવા જણાવેલુછે પણ (તે વાત) કાંઈ જુજવી જગોએ આવેલીછે પણ તાંહાં કાંઈ ઈજીને ખાવા વીશે ખોલુ નથી પણ ઈજશનેનાં અગીઆરમાં કરદામો હોમ ઈજદનાં દરૂન શાથે કાંન આંખ તથા જીભ ઈજવાને લખેલુછે તોપણ એથી વધારે કશું લખેલું નથી કે શંઘલુ ઈજીનેજ ખાવું. તાંહાંતો ચોકશ ત્રંણ ચીજનાં નાંમ લખીને લખેછે કે હોમનાં દરૂન શાથે ઈજવું પણ હમેશાં ઈજીને ખાવું હેવુ લખેલુ નથી અને જમશેદને દેવે ફરેબ દઈ ગોશત ખવાડેલ હેવુ ઈજશનેમો કોઈ જગાગે આવેલુ નથી. ઈજશનેનાં અગીઆરમાં કરદામાં ઊપર જણાવ્યા પ્રમાણે આવેલુછે બાકી શઘલી જગોએ ગોશપંદાની પરવરશી કરવા, શંભાલ કરવા બલકે, તેવોનાં રવાંનોની ઈઆદ કરવા લખેલુછે તે કરતાં ગુજરાતી છપાએલા ઈજશને તમે પોતેજ તપાશી જોશો તો તમોને જણાશે. વલી ફારશી•રવાએતવાલાવોતો લખેછે કે બેહદીનને હાથે કાપેલુ ગોશત ગણ ખાવું નહી પણ મોબેદનાંજ હાથનુ કાપેલુ ખાવું પણ અકલની રૂવે જોતાં મોબેદ થઈ ની

રદાશ ગોશપંદોનાં ગલાં ઉપર છુરી મુકી તેનો જીવ લીએ તો તેહને મોબેદને બદલે વાઘ વરૂનો બેતાબ આપીએતો તે વાજબી ગણાએછે.

—o—

દશતુરજી શાહેબ એરચજી શોહોરાબજી મુંબઈવાલાના જવાબ ઉપર વીચાર.

૧. એવો લખેચ કે પારશીઓ ઉપર મેલેલા તોહોમત બાબે જે ચોપાંનીઊ નીકલેઊ હતુ તે ધી રેવરેંડ મી० ધનજીભાઈએ નહી પણ કોઈ દાંનાવ શાહેબે વગર નાંમે છપાવેઊ હતુ ને તેહનો જવાબ એરવદ કાવશજી મંનચેરજી મોદીએ શને ૧૮૫૩ ની શાલમો છપાવેઓ હતો પણ તે કાંઈ મને બરાબર દીલપશંદ જણાતો નથી. લુલાધારૂની લંણ ચોપડીઓમાં બે ચોપડી જે માહારા વાંચવામો આવીછે તેમાંતો કાંઈ નથી ને તીજી તો માહારા જોવામો આવી નથી એ લંણે ચોપડીઓ તમોએ મંગાવી પણ હાલ મલતી નથી એ બાબે આએ અદના ફકીર વાંચનારા પાક દીલનાં શાહેબોને ઇશારો કરેછે કે આએ દશતુર શાહેબને જારે કે ઉપલા ઇરવદનો જવાબ પશંદ નહી આવ્યો તારે પોતાનાં તરફથી પશંદ થવા જોગ લખાંણ કરવાને આંનાકાંની તથા આભાડા કરી જવાનુ શું કારણ સું એ શાહેબની એ બાબે અગતની ફરજ નહોતી. બેર લુલાધારૂ પોતાનાં પત્રમાં અજાણા થઈને લખેછે કે એવોએ કબા એ લણ પુશતક માંહેલા કોઈએકમાં એ બાબે કદાચીત જવાબ આપેઓ હોએ તો ઈઆદ નથી હેવો ભરમ રાખી લખેલુ તેમાં તેમની બે ચોપડીઓ વીશેતો ખાતરી થઈ હવે તીજીમો શુંછે તે જોવાનુ રહુછે પણ નાચાર કે હમારી અરજ શરવે ઠેકાંણેથી એ ચોપડીઓ વીશે તથા બીજા એ પ્રકરણ શમનથી લખાંણો કીમતથી મોકલી આપવા કરેલી બરબાદ ગઈછે તેથી દીલગીર છેઊ કે તે ઉપર ધ્યાંન આપવાને બન્યુ નહી બેર.

૨. એવો લખેછે કે ઉપલા ચોપાંનીઆંનો કોઈએ ચોકશ જવાબ આપો નથી આ જગો આએ નાદાંન ફકીર કાંઈ ગરવ કરવાને રાજી નથી પણ ગરવ એટલોજ કે આજ ૨૨) વરશ પછી આએ અગતની બાબતમો હમારાં જોરાવર નશીબે હમુને ઇઆરી કીધીછે એટલુજ નહી પણ કેટલાક નવરા નકાંમાં જાહેલો હેવી બુમ મારેછે કે એ ચોપાંનીઆં

નાં જવાબો પેશતર ખાતરી લાએક વાલવામો આવી ચુકાછે હેવી રીતે જે અંજાંણાંવોને શમજાવી હમારી વફાદાર કોશીશને જાએ કરવા હાઊ કવી શોંધી કાહાડી હુજત લેવાને તથા તશદી આપવાને અને શરમ પોહો ચાડવાને બંનતી કોશીશ જે તેવોએ કીધી હતી તે રદ થાએછે એટલેજે આજ શુધી એ અગતની બાબત વીશે આટલી લાંબી મુદત થઆ છતાં કોઇએ ચોકશ મારગ પકડેઓ નથી હેવી જે ખાતરી થઇ તે ઘણીજ ગનીમત અને પુશકલ પુશકલછે. મગર બીજા હાથપર એ જગાએજ રા જોવા વીચારવાનુ તથા આચકો ખાવાનુ બાકી રહુછે એમ વીચાર આવેછે તે એછે કે આએ ચોપાંનીઆં વાલાએ જે એક નામાંનકીત ની દામંન પકડી હતી કે જેથી તેવોએ જાહેર શભામો વાએજ કીધેલી જ ણાએછે તેથી જો તે ઉપર અગર કોઇ શાહેબ, ગરવ કરેતો તેબી બે વજણ ડરેછે શાથી કે જો કબી આએ દશતુરજી શાહેબનાં બોલેલા બો લથી બોલીએતો એજછે કે આજ શુધી કોઇએ ચોકસ જવાબ આપેઓ નથી તે બશછે અને તે વાત થોડીજ શંતોશકારક લખી શકાએ હેવી નથી તે ઉપરાંત જોવાની અગત તો એટલીજછે કે જો કબી એ વાએ જ કાંઇ આએ જેહરી તોહોમતનુ જેહેર ઊતારનારુ પાવ જેહેર એટલે તીરીઆક તરીક હોતતો આજ શુધી તેની અશર તથા બરકતથી જોઇતો ફેરફાર નજર તલે આવતે પણ અફશોશ કે દીન બદીન તોહોમત લાવ નારાવોનાં લાભમાં પારશી ભાઇઓની વરતણુક વધી પડેલી ખુલી રીતે શીધ થાએછે તારે નીશચે થઊ કે ચોકશ જવાબ આપવામો આવેઆ જ નથી અને જે અપાઆછે તે બેફાએદે બલકે નુકશાનકારક હોએ એમ ખાતરી થઇ શકેછે તે વીશે દાનાવ બુજરગોએ અછી રીતે ગોર ફ રમાવવો જરૂરછે.

———o———

શ્રી પુણાંનાં દશતુરજી નોશેરવાનજી તથા હોસંગજી જામાશ્પ આશાનાં જોગ બંધે ભાઈ શાહેબોને એકજ શાંમટો પતર પેહલો શ્રી નવશારીથી રોજ ૨૪ મો મા ૧૦ મો શને ૧૨૪૧ તા૦ ૯ મી જુલાઈ શને ૧૮૭૨ ને દીને તથા બીજો શુરતથી રજીસટર કરાવીને રોજ ૨૬ મો માહા ૧૧ મો શને ૧૨૪૨ ના લખવામાં આવેલ્યા તેની મતલબ, ઉપર આપેલાં લુલાદારૂ તથા એરચજીનાં કાગજો પરમાંણે હતી, તે બંધે કાગજોનાં જવાબમો શ્રી પુણાંનાં ખાંનબહાદુર દશતુર શાહેબ નોશેરવાંનજીનાં હોકમથી ખુરશેદજી જમશેદજી દશતુરે લખેલો પતર રોજ ૨૯ મો માહા ૧૧ નો આવો તેની નકલ નોચે મુજબ:—

બાદ મુદત મોહોબતનાંમાંથી નેહાઅતે ખુશી હાંશલ થઈ—પેશતર તમોએ જે શવાલોને લગતુ કાગલ લખેલ હતું તે વખતપર ખાંનગી શેકાંણનાં શબબથી જવાબ લખવાને દેરી થવા બાદ આ૦ દાદાભાઈ બહમનજીની મારફત ઇઆદ તાજી થાઈ ખોદા માલુમકે કેવા શબબથી ગફલત થાઈ જેથી દુઆગો દેલગીરછે મગર ફરીથી આશતાદ બેહેમંનનાં પત્રે ઈઆદ પાછી તાજી થાઇછે તેથી વધુ તકલીફ એછે કે મેહરબાંની કરીને શવાલો ફરીને લખવાની તશદી માફ શાથી કે મુબારક ખતનુ પેહલુ કાગજ આજે જોશતજો કરતાં દશત ઇઆબ નથી.

ઉમેદછે કે શાહેબનાં આવતાં કાગજમાંથી મજમુન હાંશલ કરી તુરત પેહલી જોગવાઈએ નાકેશ વીચાર શાહેબનાં જાંણવામાં ઢીલ કરશે નહી.

શાહેબનાં કીમતી વખતમાં દુઆગો તરફથી રેકાંણ થવુ જાંણી બેશક નાખુશછે. બેરાદરે અજી જલકદર હોશંગજીની દોઆ કબુલ બાદ.

———— o ————

એ ઊપરથી જે જવાબ રોજ ૫ મો માહા ૧૨ મો શને ૧૨૪૨ ને દીને લખવામો આવેલ્યો તેની નકલ:—

વીશેશ લખવા જરૂર એછે કે મેહરબાંન શાહેબનાં રાજદાર ભાઈ ખરશેદજીનો શહીનો પત્ર ૧ રોજ ૨૯ મો માહા ૧૧ નો પોહોચાયો નીશ્ચે મુલાકાતનો લાભ હાંશલ થયો.

શેવકનો પેહલો કાગલ ગુમ થવાથી તે માહેલા શવાલોની તફશીલ ફરીથી જાંણવા શારૂ એ પત્રમાં દરખાશત થએલી જોવામો આવી તે વીશે લખવાને દીલગીર છેઉ કે એ કાગલની નકલ શેવકે રાખેલી તે પણ હાલ તરત હાથ લાગી નહી શબબ નાચાર તેહની બુલુશમકશદ જાહેર કરવામો શાહેબ મેહરબાંનોને મોહોટી તશદી જેવુ શમજુક્કું તે વીશે ઊજરે તકશીરની શાથે ઊમેદ એછે કે હવે પેહલી જોગવાઇથી એ એલતેમાશ ઉપર ધ્યાંન આપવામો દેર નહી ફરમાવશો.

ધી રેવરેંડ મી૦ ધંનજીભાઇએ એક ચોપાનીઊ ઇશવી શને ૧૮૫૧ માં કાહાડેલુ કે તેનુ મથાલુ પારશીઓ ખોદાપરશતછે એટલેજે એક ખોદાને માનવાની જગોએ અનેકને માંનેછે કે નહી તે વીશે જરતોશતીઓ તરફથી શાએદ કાંઇ જવાબ નહી મલવાને કારણે ફરીથી શને ૧૮૬૧ માં બીજી આવરત છપાવી જવાબને શારૂ પાછો ગુલુગીર થઓ તે ઉપરથી પણ કાંઇ બરજશતે જવાબ નહી મલવાથી ફરી તીજુ ઇડીશંન શને ૧૮૭૧ માં કાહાડેલુ તમારા શેવકને હાલ તુરતને શમે એક વખણાએલા પત્ર ઉપરથી જણાઊછે. તે ઉપરથી ખાતરી તો થાએછે કે તમારા તાબેદારને આજ ૧૪ માશની મુદત ઉપર એ બાબે જે જે રીતે જે જે શાહેબો તરફથી કદંમ ભરાઊ હોએ તેહની શવીશતર હકીકતથી વાકફ થવા વીશે તમો શાહેબોને તથા તમારી પંગતીનાં બીજા શાહેબોને તશદી આપેલી તેમાં જારે ઠાવકી જગેઆવોમોથી નાઊમેદી જેવુ થઇ પડેઊ તારે હાલ ગઆ માશમો ફરીથી એ શાહેબોને અરજ કરવામો આવી કે શદરહુ પત્રનાં જવાબમાં એ બાબતી વીશે જેટલુ જાંણવામો હશે તેની શવીશતર બીના તે શાહેબોનાં નાંમ ઠાંમ તથા તેમનાં લખાંણોની નકલો (કબી બની શકે તો) શાથે શેવકને માહીઅતગાર કરવો હેવી રીતે તશદી આપવાની શાથે બીજી તશદી હેવી હતી કે એ બાબતમાં જે જે લખાંણો આજ શુધી થઆં હશે તેહની મોતબરી વીશે તમો શાહેબોનુ મોબારક મત કેહવુછે તે વીશે જરૂર કરીને લખી મોકલવાની તશદી વીશે પરથમથીજ અગત પાડી હતી એમ શમજવું.

બીજી મકશદ એ હતી કે રોઆંન ફરોહર તથા ફરવશી એ તંણે મુખે શબદોથી જરતોશતી ગુજરેલા કુલે શખશોને એકશરખી રીતે નાંમ

જદ કરવામો આવેલો વહીવટ જણાએછે તે વીશે જણાવવુ જોઇએ કે
એ મુજબ નાંમચેશતીનો અમલ ચાલેછે તેમજછે ઇઆ કાંઇ બીજી રી
તે શમજવા શમજાવવામો ફરક રહેલોછે ઇઆ એ લંણે નાંમોથી એકજ
નાંમ તેઓનાં પુન પાપના અનુક્રમ પ્રમાંણે આપવાનો હેતુછે કે શી તરે
તે વીશે માત્રે વાકફગારીની અગત પડવાથી તશદી આપેલી આજ શુધી
મુલતવી ચાલેઆ કરેછે શબબ હાલ અરજ એટલીજછે કે એ વીશે પણ
મેહરબાંન શાહેબોનાં જાંણવા તથા વીચારવામો જેમ હશે તેમ શેત્રકને વા
કફ કરવાની તશદી લેવી હેવી ખુલી રીતે કે હરેકનો દરજો એક બીજા
શાથે મલતો અને એકશરખોછે કે કાંઇ કમી બેશીછે અને જારે કે ક
મી બેશી નીશચે હશે તારે તો દેખીતી કબાહતછે કે નાંમચેશતી એક
શરખી રીતે એ લંણે નાંમોની ઉપમા શાથે થાએછે માંટે મેહરબાંની ક
રી ઉપલી હરકતો ઉપર ગોરબલીગ ફરમાવી ચાલતા વહીવટને ટેકો આપ
વો ઇગ્ઞોગીઅ હરે તો તેહેનાં પુરાવાની દલીલો શહીત લખી મોકલવા
ની ફરમાએશ થવી જોઇએ નહીતો દરએકનાં અફઆલ મુજબ તેમનાં
બેતાબનુ કોષ્ટક બનાવી મોકલવાની રાજદાર શાહેબને તશદી આપવી જો
ઇએ તેની શાથે એ લંણે લાગતોની તથા એ અલફાજોને લગતા બી
જા જે લફજોછે તેની મઆંની બની શકેતો એજ કોષ્ટકમાં દાખેલ કર
વાને ફરમાવવું જોઇએ નહીતો તેહનો ખોલાશો ઇલાહેદો કરી મોકલવા
નો ઇરશાદ થવો જોઇએ.

તીજી મકશદ એ હતી કે કેટલીક ઠેકાંણે ગોશફંદોની જુબહીઅત
નો નાંમોચો અને શવાબી વ બેશકારીનો ખાશ હક આપરા ખાશ ટોલા
નાં લોકોને આપેલો જણાએછે કે તે શાહેબોએ હફ્ત અંદામની વાજથી
ચાશની કરવી, પેટ ભરીને તેહનો ભરપટે ખોરાક નહી પણ ફકત ચાશની
નો હુકમ ઉપલી ક્રીરીઆની શાથે કરવાની આગનાં હજરત પેગમબર
અલર રેહમત તરફથી નહી પણ દશતુર શાહેબો તરફથી થએલી શાફ જા
હેરછે. વલી હજરત જમશીદને શેતાંને ફરેબ દઇ ગોશત ખવારેલો હ
તુ હેવાની એક લેખ જણાએછે તેહની શાથે વલી હાલ જમાંને એ
ખોરાકની મનાઇ કેટલાએક ચોકશ અને બુજરગ દીવશોને વાશતે થએલી
તેનો મજબુત બદોબશત જે કુલે ખાશોઆંમમો ઘણુ કરીને કાએમ જ

ણાએછે તેની શાથે પારશી ટોલાનાં માજી તથા હાલનાં ઇઅજદાંપરશત બુજરગવારો તથા બીજા મજહબનાં ઇઅજદાંની પેશવા તથા પશરવ શાહેબો જે શમપુરણ કીરીઆ શુધ અમલો બજાવેઆથી એ મોતેબર મારગના ભોમીઆ તથા ભોગી તરીકછે તે શરવે નાંમવરોનો મુલ આધાર અને અશલ પાઓ તરકે હેવાંનાત ઉપર ખુલી રીતે જોવામો આવેછે એમ છતાં હાલ જમાંને ભલતીજ બલકે કમકમી ખાવા જોગ રીતી જારી છે તે વીશે પણ માહીઅતી મેલવવાની અગત પકડેલી કે હેનુ અશલે ઊશુલ શી તરેછે અને હાલ જે એ ખોરાકનો ભોગવટો આગલા વખત કરતાં જરતોશતી કુલ ખાશોઆંમમો કશરત તથા બોહોતાએતથી થઇ પડેઓછે તેનું શું કારણ.

———o———

ઊપલાં પતરનાં જવાબમો શ્રી પુણાંનાં દશતુરજી શાહેબ ખાંનબહાદુર દા. નોશેરવાંનજી જામાંશજીની તરફનો રોજ ૧૫, માહા ૧૨ માનો લખેલો પતરાઃ—

તમારૂ પત રોજ ૫ મો માહા ૧૨ મો શને હાલનુ પોહોતાથી શરવે કેફીઅત જાંણીછે.

૧. તમોએ ધી રેવરેંડ ધનજીભાઇનાં પારશીઓ ઇઅજદાંપરશતછે કે નહી હાવાં મથાલાંનાં ત્રંણ ચોપાનીઆં મુતવાતેર છપાઆં તથા તેનો કોઇબી આપણાં જરતોશતીઓ તરફથી ખાતેરખાહ જુવાબ અથવા રદીઓ નહી આપવા વીશે લખુછે. મુશફેકમંન એ જગો મુતલક તાજુબ થવાની નથી કાંકે શરવે કોઇને રોશનછે કે એ પાદરીઓને શકાટલંડ તેમજ ખ્રીશટી કોમો તરફથી લાખો રૂપીઆ ખરચીને જે કેલવણી તથા તે પછે પગાર આપ્યામો આવેછે તે એજ કારણશર કે ઇશાઈ મજહબ શીવાએ બીજી દીનોપર હુમલો કરવા, લોકોનાં એતેકાદને ફેરવવા અને બને તેમ બાએબલનો ધરમ ફેલાવવો તથા તે વીશે વાએજો કરવી એટલા શીવાએ તે લોકોને કાંઇજ બીજુ કાંમ નથી ટુકાંમાં એ પાદરીઓનો પેશો તથા મુખ્ય કાંમજ એછે તેમ કાંઇ આપણાં લોકોમો નથી અગર તમો એક જવાબ આપોતો હજારો તરફથી તમુને પકડે તારે તેહમાં તમારૂ બીજુ કાંમ કશે કે એ પરવારતાઓને જવાબ દેતા બેશો કાંજે એપોતો પોતા

નાં ધંનધા તથા એતેકાદશર એજ ચાહુંછે માંટે એ વીશે દીલગીરી જણાવવાની કશી જરૂર નથી.

૨. મજકુર ચોપાંનીઆંનો જવાબ કોણે, કેહારે, અને શી તરેથી, આપ્યોછે તે હમુને કશુ માલુમ નથી અને તમો ભાઈએ પોતાનાં કાગજમો પુછાવુછે કે તમો શાહેબનુ મુબારક મત કેહવુછે એ શમજણ પડતી નથી કે શી બાબત હમારૂ મત જાંણવા માંગોછો અગર ધી રેવરેંડ ધનજીનાં ચોપાંનીઆં વીશે પુછતા હોવ તો તે ચોપાંણીઊ હમોએ વાંચ્યુ તથા નજરે જોઊ નથી તેમ વલી કાંઈ હેવાં એકુ બે ચોપાંણીઆંજ હશે એમ બી નહી હશે તે લોકોને થોડીબી જોગવાઈ મલે તો તે લંબાવીને ઊભુ કરવાની તેવોની ફરજછે એમ તેવો પુરતી અગત શમજેછે અગર બીજાવોએ આપેલા જવાબ વીશે મત પુછો તો તે પણ હમારા જોવામાં નથી આવ્યું તેથી મત આપી શકતા નથી અગર આપંણ જરતોશતીઓ ખુદાપરશત છઈએ કે નહી (એકજ ખુદાને માંનનારા) એ વીશે જો કબુ મત પુછોતો મેહરબાંન શલાંમત એ બાબત કાઈ શરશરી અને કાગજ પરે લખવા અને શમજવાની નથી મગર ખુદ જાહેર દલીલ તથા બુરહાંને કાતે એજછે કે—

(ક) આપણે એક અહોરમજદ હેવી એક જાતને માનીએચ.

(ખ) આપણાં ધરમનુ નાંમ ખુદ મજદઈઅસ્નછે એજ ગવાહી આપેછે કે આપણે કોંણને માંનનારા છીએ અને દરએક વખતે જરતોશતીઓ કુશતી બાંધીને પોતાનો એતેકાદ જાહેર કરતાંજ એકરાર કરેછે કે મજદઈઅશનો અહમી, મજદ ઈઅશનો જરથોશતરેશ, ફ્રવરાને-ઈઆને હુ ખોદાપરશત છું અને જરથોશતી ખોદાપરશતી દીનને મશહુર કરનારછુ.

(ગ) આપણ બંદગીની શરૂઆત કરતાં ફ્રવરાને મજદઈઅશનો પઢતાં આપણી ભલી દીનની શીફત તરીકે વીદેવો, અહોરહદકેશો ઈઆને બુતપરશતીની વીરૂધ ખોદાપરશતી ધરંમ એ રીતે આપણી ખોદાપરશતી જાહેર કરતાં બુતપરશતીનો ધીકાર કરીએછે. માટે અઆંનને બઆંનની કશી જરૂર નથી અલબતાં આપણી નીઆએશો ઈઅશતો તથા બાજી જગોએ ફરેશતાવો અથવા માનોઈ ચીજોની વખાંણ કીધા

છે તે ઉપર હમો ધારીએચ કે ધી રેવરંડ ધનજીએ ટીકા કીધા હશે તેમ તેનાં જવાબો બેશુમારછે અને હરેક કલાંમના અરથ તેહને ઊલટાવી ને ગુમરાહી જેવુ કીધુ હશે પણ આપણાં બરહક પેગમબર શાહેબને મુતકદેમીન હોકમાંવો શીમપાર અથવા રમજગો (ભેદ ભરેલા કલાંમોનો શાહેબ) હેવી બુજરગી શાથેનાં નાંમથી જાહેર કરીજ ગએલાછે તે વાત કાંઇ ટુંકી મુદતની નથી. વલી કેટલીક ચીજોની શીફતો ઘણી મોહોટી ફરમાવેલીછે તે વીશે નેજામીના કેહવા પ્રમાંણે————

માતરે કારીગરીને જોવાથી કારીગરને પીછાંણવા અથવાતો કારીગરીથી કારીગરને વખાંણવાની મતલબછે વલી ઘણી જગોએ અમશાશફંદા ખુદ અહુરમજદની શેફતો તથા એજદો ઉપ શેફતો તરીકેછે મગર આ મેહલ ઘણો મહાલ તથા ગોરપરદાજીનો ઊંડોછે જે હરગેજ થઇને કાગલપલથી ઓલાશો થઇ શકતો નથી માંટે ભાઈજી શાહેબ તમોએ પાદરીઓનાં લખાંણનાં જવાબ શમનથી દીલગીરી બતાવીછે પણ જરતોશતીઓનાં જવાબથી પાદરીઓ કાએલ થઇને જરતોશતી મજહબની ખુબી શમજી કાએલ થાએ હેવું બનનાર નથી વલી આપણા મજહબ વીશે ઉપલુ ચોપાંનીઊ લખનાર ધી રેવરંડ ધનજી એકજછે એમની માંનવું નહી જો કંએ બીજા પાદરીઓએની અલબતાં લખાંણ કરીઊ હશે તેમ મુશલમાંનોએ જરતોશતી ધરંમ વીરૂધ કાં નથી લખીઊ તે તમો ભાઇજી શાહેબને પણ પુરતી રીતે રોશંનછે માંટે અત્રે વધુ લખવાની કશી જરૂર નથી પણ આટલુ ખરૂં કે આપણાં લોકોમાં વાએજ તથા વાએજ તરીકેનાં ચોપાંનીઆંનો ઘણો ફેલાવો કરીને પાક મજહબની ખુબીથી લોકને વકફીઅત કરવાની જરૂરછે મગર તે કાંમ મુશ્કેલ હાલીનુછે તેબી તમે ભાઇજી શારીપેઠે શમજોછો.

બીજુ રવાંન અને ફરોહર વીશે પુછોછો તે વીશે જાંણવું કે હેકમતે તબઇઆત તથા ફીલાશુફીતથી આપણાં ધરમ પ્રમાંણે હેવુ નજર આવેછે કે પ્રતેક જીવનાં ૫ જુજછે અને તે ૫) જુજ મલીને એક કુલ બનેછે તે જીવ, આતમાં અથવા ફરવશીછે તે ૫) જુજવો.

૧ અહુ, ૧ દએનાં, ૧ બોધ.

૧ ઓરવાંન, ૧ અને ફરવશી.

એ પરમાંણે પ) મલીને એક કરોહર શમપુરણ થાએછે એ પ)જુ
નવીનાં પ) જુદાં જુદાં કએલોછે અને કરોહરને ખોદાઈ અંગેશછે તે
હમેશાં અશોછે પણ તેહનો અતલગનો શંબંધ તે પોતાનાં ચારો જુજ
વ શાથેછે તેની ખુશી ઇઆ નાખુશીમાં હમેશાં તે કરોહરને ખુશી ઇ
આ નાખુશી પોહોચેછે બાકી શાધારંણ રીતે તો મરેલાં કાલબુદનેબી ર
વાંન કરી કેહેછે કારણ કે રવાંનની શાથે તે તંનને શંબંધ હતો તેજ પર
માંણે કરોહરને રવાંન શાથે શંબંધ હોવાથી તેને ચાલુ વહીવાટમાં એકજ
જાંણવામો આવેછે તે અશલ હકીકત મુજબ ઘણો તફાવત રાખતુ નથી
અને એ બારીક ભાગો શમજવાને હેકમત તથા મનતકનાં એલમની તા
લીમની જરૂરછે મગર જે શાધારણ શમજ જે બુજરગોએ રાખેલીછે તે
શંબંધ પ્રમાંણે ઠીકછે.

તરીજુ—ગોશફંદોનાં ખોરાક વીશે જાંણવુ કે ભલી દીનમાં તમાંમ
દુનીઆંની પેદાએશને બે ભાગમાં વેહેચાએલીછે.

(ક) જે ચીજ દુનીઆંને, આબાદીને, નેકીને, શુખ તથા ખુશીને
તકલીઅત આપનારછે તેને મજદદાતેનાં વીશેશંનથી ઓલખાવેલીછે.

(ખ) જે ચીજ દુનીઆંને, આબાદીને, નેકીને, શુખ તથા ખુશી
ને નાશ કરનાર તથા રંજ આપનારછે તેહને દેવ દાત નામથી ઓલખાવીછે.

હવે ઉપલા કાએદા પરમાંણે દરએક શારી ચીજનો ઘટતો ઉપીઓ
ગ થવો જોઇએ તેમજ તે બે અંદાજે ને બેકાએદે નહી ઉપીઓગ
કરવી જોઇએ.

મીશલંન—"પાંણી" એનો ઘટતો ઉપઇઓગ કરવાને ફરમાવેલુ
છે તેમ બેકાએદે અને વગર હદે ખરાબ કરવાને ગોનાહ ફરમાવેલોછે તે
મજ ગોશપંદ ઉપર પણ લાગુ પાડવાને ઘટતુછે. હવે મહીનાંમો ૪ દીવશ
જે ગોશપંદોને લગતા ખાશછે તે દીવશો ઉપર પરહેજ કરવી એ રેવા
જ ઘણો ઉતમછે બાકી તો શીરદાશીનાં લખા પરમાંણે.

મઆજાર મોરેકે દાંનેકશ અશ્ત,
કે જાંદારદો જાંનશીરીં ખુશ અશત.

તે જાહેરછે તે જેમ તે પાક રેહેમદીલ કુદરતનાં ખાવંદ માંણશને
અશરફુલ મખલુકાત બનાવી તમામ પેદાએશનો ઘટતો ઉપીઓગ લેવાને

બનાવેલુ તથા શરજેલુછે તે તમો દાંનેશમંદ શાહેબથી કાંઇ છુપુ નથી.
અલઆકેલો તકફીઅતુલ ઇશારત.

———o———

શ્રી પુણાંનાં દશતુરજી શાહેબ નોશરવાંનજી જામાશજી ખાંનબાહાદુરનાં જવાબ ઉપર વીચાર.

એવો લખેછે કે ધી રેવરેંડ મી૰ ધનજીભાઇનાં ચોપાંનીઆંનો જવાબ જરતોશતીઓ તરફથી વલેઓ નથી તે વીશે તમોએ હકીકત જાણવા માંગીછે તે બાબે લખવાનુ કે એ જગો મુતલક તાજુબ થવાની નથી.

એ બાબે હમોને હેરત ઉપર હેરતનો વધારો થાએછે કે હાવાં જે હજી તોહોમતનાં ચોપાંનીઆં વીશે હમારા નામાંનકીત દશતુરજીને કાંઇજ ગંમ કે ફેકર ઉતપન થાઇ નથી અને થતી નથી તારે એ જગો વધારે તાજુબ થવા જેવી તે છતાં એ શાહેબ એ બાબતને બીલકુલ બેવજણ શમજેછે તથા શમજાવેછે તેથી એ બાબત ઉપર શેવકને શાવચેતીથી ધ્યાંન આપવાની જરૂર પડશે હેમાં કાંઇ શક નથી શાથી કે મીશલ મશહુર છે કે પરથમથી નાલુ નહી બાંધીએ તો પાછલથી તે દરીઆ થઇ પડશે બેર.

૨. એવો લખેછે કે તમુને રોશનછે કે પાદરીઓને લાખો રૂપીઆ ખરચી કેલવણી આપેછે ને પાછલથી મોહોટા પગાર આપતા કરાછે તેમાં બીજા મજહબો ઉપર હુમલા લઇ જવા શીવાએ બીજા કાંઇ હેતુ નથી તે મુજબ આપરામો કાંઇ નથી.

આએ બાબતમાં જોકે દશતુરજી શાહેબને જરતોશતીઓ તરફથી જે મદદ મલીછે ને દીન પડતે મલતી જાએછે કે જેથી આજે તેમની સુરફેહાલી કાંઇ કમ નથી બલકે જરતોશતીઓનાં આશરા મદદથી જે નાંમદારી તથા કીરતીમાં વખાંણુ ચાલીછે તે કાંઇ થોરી માંનવંતછે એમ નથી તે છતાં ઉપલી ગીલો ગુજારી જોઇ હમુને મોહોટો અફશોશ થાએછે તેની શાથે આએ પ્રીદવી ઘણો શોકરગોજારી કરેછે કે જરતોશતીઓ તરફથી હમુને ફકત નામની આબરૂ જે લાંબી મુદતથી હમારા બુજરગોનાં નાંમદારી બદલ વારશા તરીક ઊતરતી આવેલી, તેજ ફકત શંભાલી રાખવાને બદલે તેહેની પાએમાલી વીશે પએબંદી તથા પએરવીઓ થઇછે તે છતાં આએ બેરખાહ પોતાનાં ટોલાની તરફથી એક વફાદાર

તરીક પોતાનુ પગલું ભરેછે તે કાંઇ થોરીજ શંતોશકારી તથા આંનંદ ઉપજાવનારી ધારતો નથી અને એ આંનંદીમાં માહારા નેક દશતુરજીને અરજ કરૂછુ કે જરતોશતીઓ તરફથી જે તમુને મદદ મરાતબ મલેઓછે તે બીજાવો કરતાં ઘણોજ અધીકછે એમ છતાં નાશોકરીઓ તમારા તરફથી નહી થવો જોઇએ અને પોતાનાં ઓહોદાને લગતી તથા શોભતી કોશીશ જારી કરવી તથા જારી રાખવી જોઇએ અને હરેક દુશકારી બાબતોમાંથી જરતોશતીઓનો બચાવ કરવાની મેહેનત દેલોજાંનથી લેવી જોઇએ અને જે કાંઇ મલેછે અને તે મુજબ જે મલેલ જવાની આશ ઉમેદછે તે ઉપર શોકર ગુજાર તથા રજામંદ થવુ જોઇએ અને જાશતી તમે નહી કરવી જોઇએ.

૨. એવો લખેછે કે અગર તમે એક જવાબ આપોતો હજારો તરફથી તમુને પકડે—તારે તમે બીજુ કાંમ કરો કે એ પરવારતાવોને જવાબ દેતા બેશો.

આએ વાતતો બેશક એટલી આશચારીઅકારકછે કે તેની હદનુ બઆંન આપી શકાએ હેવુ નથી શાથી કે ધરમ શમંનધી હરેક બાબત જે વેલા જનમ લીએ તેજ વેલા તુરત તેહનાં દલીલોનો જનમ આપવો તે એક અગતની ફરજ એક વડા દશતુરજીનીછે એમ અમે શમજીએચ તે છતાં હાવા એક નાંમીચા માંનવંત ઓહોદાનાં વડીલ શરદારનુ હાવુ મત હોએ તારે તેમનાં તાબાનુ લશકર શું કરી શકે તે દેખીતુંછે. નહી નહી તેવુને હજાર તરેનુ બાંનગી કાંમ હોએતો તે બાજુ પર મેલીને તથા નાવ ગુશ છોડી છાંડીને પરથમ એ પરવારતાવોને કાએલ થવાની ફરજ પાડવીજ જોઇએ અને તેવો જે તમુને તમારા એક જવાબને બદલે હજારો તરફથી પકડશે હેવી ધાશતી નહી ખાવી જોઇએ ને નહી ખવાડવી જોઇએ. જો આપરે વાજબી રીતે શલુકીથી હરેક મુદો પકડીને વાત કરશું તો બેશકછે કે જમાંનાંનાં ચાલાક શાહેબો ગેરશલુકી વીવાદ કરે હેવા નથી બલકે શાચા વાતને ટેકો આપનારાછે એમ ખાતરીથી શમજી લેવુ.

૩. એવો લખેછે કે મજકુર ચોપાંનીઆંનો જવાબ કોણે કેહારે અને શી તરેવા આપેઓછે તે હમુને કશુ માલુમ નથી.

આગે બાબતમો આગ્એ ગોશેનીશીનને એક હાથપર હશવું અને બીજા હાથપર અફશોશ થાએછે. શાથી કે આગ્એ વાતતો એક નાંહાંનુ બાલકબી હશી કાહાડે હેવીછે. હાવી માહાભારત, હાવાં જેહેરી તોહોમત અને હાવી દુખદાએક બીનાંનો પાઓ બાવીશ વરશની લાંબી મુદતથી હરીફો દશ દશ વરશને આતરે નાંખતા આવેઆછે ને તેની ઈમારતને મજબુતી કરતા ગઆછે કે તે વીશે તમારા જેવા વગવાલા અને તમારા જેવા હરબાબી ખબરનાં રાખનારા તથા ખબર પત્ર વાંચનારા શાહેબ આગ્એ હાવી અગતની બાબત વીશે બેખબર હોય એમ કોઇથી કબુલ કરી શકાએ હેવી લાગતી નથી પછે તો ઈઅજદાં વાકફ કે એશી તરેનો એક કબંગો અને કઢંગો બનાવછે કે દરપેશ આવેઆેછે બેર વાંચનારા દુરઅંદેશ શાહેબોએ એ બાબે પોત પોતાની મરજી તથા શકતી મુજબ ધારી લેવું કે અંનજાંણપણાંનુ શું કારણછે.

૪. એવો લખેછે કે પાદરી લોકોને જેમ વાએજ કરવાનુ કામ નીમાએલુછે તેમ આપરામો નથી.

એ વીશે હમારા બુજરગ અને ચાતુર દશતુરજી વાએજને નાંમે કાઈ નીમનોકની ઈછા રાખતા હોએ એમ ખુલુ દેખાએછે તેથી આગ્એ ફકીરને ઘણુ નરશ લાગેછે કાંજે પોતાનાં ટોલાની હીમાએત તથા બેહતરી કરવા શારૂ દશતુર શાહેબોને મલેલાં લવાજીમાતનાં બદલામો બેશક કે તેઓ બંધાએલાછે ઈમ છતાં તેવોમાં કેટલાએક અશકતપણાંને લીધે, કેટલાએક લાલુચની ઊમેદથી એ મારગને નાબુદ કરી બેઠા હોએ એમ ખુલુ નજર આવેછે તે છતાં જો કબી આપરામો વાએજનો ચાલ નથી એમ કહીએ તો તેમાં કશુરનુ પગલુ કહી દશાએ જઈ પોહોચેછે તે દેખીતુછે તે છતાં જે અશકતીવાંન શાહેબોછે તેવોને તો હું છોડી દઊછુ પણ શકતીવાંનોની શેવામો અરજ કરૂછુ કે તેવોએ નવી લાલુચ નહી કરતાં એ ફાએદા પોચાડનારી, કદીમ બુજરગોથી રેવાજ પાંમેલી રશમ તાજી કરવાને તેવો બંધાએલાછે પરંતુ એ જગાએ અટકાવ હેવો આવેછે કે હાલ જમાંનાંનાં તકરીરબાજ બેહેદીનોનાં મંનનુ શમાંધાંન આગ્એ શકતીવાંન શાહેબોથી થઈ શકતુ નથી તારે લાલુચનો એક લુલો વશીલો પકડી તે બાચારી ગરીબડી વાએજની પાએમાલી તથા નાબુદી વીશે જાં

ણે કપટથી ઊદાસ્મોગ કીવો એમ ઠરી શકેછે. બેર આ જગોએ એક શવાલ ઊઠેછે કે વાએજ કેહનાર કેવા જોઇએ તેનાં વજતા જવાબમો કબુલ કરવુ પડેછે કે

૧. પરથમ તો વાએજી ખુદ પોતાનાં કોલ પરમાંણે વરતણુક રાખતા હોએ.

૨. બીજુ—વાએજી શાહેબની માહીઅતી હરેક ફંનમો હોવી જોઇએ.

૩. તીજુ—વાએજી શાહેબ ખશુશ કરીને પાક પરહેજગાર ને શરીઅતનાં દરએક ફરમાનોથી નાવાકેફ નહી હોવા જોઇએ.

૪. ચોથુ—શરીઅતી ફરમાંનોની માહીઅતીની શાથે તેનાં ચોકશ અમલો બજાવનાર જોઇએ.

૫. પાંચમુ—રઆાજત તથા ઈઅજદાંપરશ્તી મારગના પણ ભેદ માઆ હોવા જોઇએ.

૬. વાએજી શાહેબનાં પુન પરહેજગારીની આકરશણ શકતી મજલેશીઓની આકરશણ શકતીથી વધારે પશંદ કરવા જોગ માંનવંત તથા મજબુત હોવી જોઇએ.

હવે હું શસ્દરમાં છેઊ કે ઉપર કહેલી લાએકીવાલા શાહેબો આપરા ટોલામોથી હાલ જમાંને કેટલા નીકલશે? બેર ગમે તેમ હોએ પણ ફટલુતો ખરૂછે કે વાએજ કરનારનાં શખુનો હેવા અશરકારક તથા કાતેબુરહાંન હોવા જોઇએ કે વાએજ શાંભલનારાવોનુ દીલ શીલશેર નરમ તથા પીગલી શકે તેહને ઠેકાંણે કેટલાઇક અમીરી ડોલનાં, કેટલાએક ખાંનશાલારોની પંગતીનાં આપણને હાલતાં ચાલતાં નજરે પડેછે તારે હવે બીચારી વાએજ જોકે મોહોટી ગુણવાંણછે તોપણ ઉપલા બે મરતબાની આગલ નાંમોશી ભોગવી પોતાની પાએમાલી વીશે ભારે દુખ શહન કરેછે કાંજે જમાંનાંનાં શકતીવાંન દાંનાવોને બીચારીનુ જોઇતુ વરણન થવુ જોઇએ તે બદલ ભલતુંજ વલંણ દેખાડેછે જેથી ફકત બીચારી વાએજનેજ નાંમોશી લેવી પડેછે એટલુજ નહી પણ વાએજના મજલશીઓને એક ગુચવારો થઇ પડેછે તેનાં જોઇતા બોલાશા તે જગાએ તેવોને જારે મલતા નથી તારે તેવો પોતાનાં કામજોગ વખતને એકામો રોકવાથી બેજાર થઇ ફરી તે તરફ ઊતરવાની રૂખ તથા રૂચી દેખા

કતા નથી તારે આપરા ગીનાંની વાએજીઓ ખુમ મારેછે કે વાએજ કો ણની આગલ કરીએ એમ કરીને પોતાનો બોજો ઊતારી મેલેછે તે દેખી તુછે તેથી આશાછે કે એ બાબે વાંચનારા શાહેબો અલબતે ઘટતુ ધ્યાંન આપવાને ચુકશે નહી. કાંજે કેટલાએક લેભાગુ બે દલમ અને કેટલાએ ક અધુરાં વાશણ રૂપી એક આલંમની પદવી ભોગવવાની લાલુચથી જે ચાવેલા કુચા ચાવીને તથા અધુરાપણાંને પુરણ માંનીને વાએજગોની કુ રશી તથા ગાદીએ બીરાજી જે ખામી કરેછે તેથી અટકાવ થાએ.

૫. એવો લખેછે કે ધી રેવરેંડ ધનજીભાઈનાં ચોપાનીઆં વીશે પુ છતા હોવ તો તે ચોપાનીઊ હમોએ વાંચ્યુ તથા નજરે જોઊ નથી. એ બાબત હમોને એક મોહોટી ભયંકાર શરબી લાગેછે કાંજે એ ચોપાંનીઆંની હજારો કોપી વેહચાઈછે તે છતાં એમનાં જોવા વાં ચવામા નહી આવેઊ એ કેહેવી માંનવા જોગ વાતછે? જે માંનવા જોગ નથી તે કાંઈ નહી પણ ભેદ ભરેલીછે તે ભેદ શુંછે તે વાંચનારા શાહેબો એ શોધી કાહાડવો જોઈએ. ખરૂંછે કે એ ચોપાંનીઊ જોવા વાંચવાથી જાંણકારીમા દરે તારેતો તે વીશે અગતની ફરજ અદા કરવી પડે તે વી શે કદાચ અખાડા કરવાની જરૂર પડી હોએ એમ શાક જણાએછે પછે તો ખોદા વાકફ, તે ગેબદાંનને જે માલુમ હોએ તે ખરૂ.

૬. એવો લખેછે કે એ ચોપાંનીઆંનો જવાબ બીજાપોએ આપે લા વીશે જો કબી હમારૂ મત પુછતા હોવતો તે પણ હમારા જોવામાં આ વેઊ નથી તેથી મત આપી શકતા નથી. વાહવા આએ જવાબ કેટલો બા રે વજણીક ગણવા શરખોછે તે બાબે જરાબી સુનોચરા કરવાની અગત પડતી નથી કાંજે ખાંન બાહાદુર જેવા નામદાર ગરહશત જેવોનાં જોઈ તા આડતીઆ મુંબઈમો કેહવા નાંમાચાએોછે તથા તવો શંબ્દાબંદ હો એ એમ શાક જણાએછે તે છતાં આ ચોપાંનીઆંનાં જવાબો જે જે આપીઆછે તે વીશે એ સાહેબ અંનજાંણ હોએ એમ બની શકે હેવુતો નહી બલ બેશક કે નહીજ, ખેરપનાહે ઉચ્અજદાંની, એ અંનજાંણપણુ દ નાંમવર ગરહશતને કેટલુ માંન આપનારૂછે તે દાંનાવોનાં વીચારમાંથી નીક લી જાએ હેવું નથી તેથી મુખતેશર કરૂંછુ.

૭. એવો લખેછે કે આપણે બોદાપરશત ઉઠગ્મે કે તે વીશે મત

પુછાતો એ બાબત કાંઇ શરશરી શમજવાની નથી મગર તેહેની જાહેર દલીલો તથા બુરહાંને કાતે એજછે કે

(ક) આપણુ એક અહોરમજદ હેવી એક જાતને માંનીએચ.

(ખ) આપણાં ધરમનુ નાંમ ખુદ મજદ ઇઅશનેછે.

(ક) નીશાંન વીશે હમારો બીજો ચમન વાંચી ત્યાંન આપવાનુ જોર ચાહુછું એમ છતાં વીચાર ઊતપન થાએછે કે એ શાહેબનાં ખાશ હેતું શ્રી અહોરમજદની જાતે બરહક શીવાએ બીજો નથી તારે તે વીશે ખોલાશો આપનારો શદરહુ બીજો ચમન કાફીછે તેથી આ જગોએ લાંબુ કરવાની કાંઇ અગત રેહતી નથી.

(ખ) નીશાંનમો આપણાં ધરમનુ નાંમ મજદ ઇઅશનેછે તે ઉપલી ધોરણ પરમાંણે અહોરમજદી એટલેજે ખોદાઇદીન એમ ઠરાવાને એવાનુ હીતછે. તે વીશે પણ એજ બીજો ચમન કાફીછે તેથી આ જગોએ મુખતેશર કરૂછુ, આ જગોએ એક અજાએબ જેવો દાખલો હમારી ઇઆદપર આવેછે તે એછે કે એક નાંમાંનકીત કીરતીવાંન ગરહશતનાં મત મુજબ મજદ ઇઅશને તે પોરીઓ દકેશી દીનને હજરત શતજરતોશત પેહલાં જે અવશતા ચાલુ હતા તે ભાશામાં કેહતા હતા અને એ હજરત પછી જે દીન શથાપણ થઇ તેહેનુ નાંમ દીન અહોરમજદી કરીને હતુ અને એ મત શાથે હમારૂ પોતાનુ મત પણ એક મળતુંછે શાથી કે દીનનો કલમો જે કે હજરત જરતોશતનો પોતાનો જોડેલો હોએ એમતો કેહવાઇ શકતુ નથી પણ કોઈ બુજરગે જોડેઓ હોએ એમ ખુલું તેહનાં વાકીઆ રૂપ ઉપરથી શીધ થાએછે તેમાં પણ પાછલુ નાંમ એટલેજે દીને અહુરમજદી કરીને આપેલુછે એમ છતાં અહુરમજદી દીન હેવા નાંમની જગોએ મજદ ઇઅશની દીનનુ નામ દશતુરજી શાહેબ ગોઠવેછે તે કાંઇ નહી પણ દશતુરજી શાહેબની ઊંચી મતલબ વીશે વાંચનારાવોની પુરી ખાતરી થવા જેવુછે તે છતાં એ જગાએ બીજી લાગુ પડતી અગતની એક તકરીરછે તે નીચે મુજબ:—

પોરીઓ દકેશ એ બોલનો અરથ ઘણું કરીને આપરી દાનાવ પંગતીનાં કેટલાક તરજુમાંન શાહેબોએ બીચારી અગનાંન પ્રજાને હેવી રીતે શમજાવેલુછે કે પોરીઓ દકેશી તે લોકછે કે જેવો દીન આઇન નહી શમજતા હોએ અને ઊલટી રીતે ચાલતા હોએ.

અહુરદકેશ એ બોલનો અરથ દ/અજદાંપરશત બોદાપરશત અને બુ
તપરશતીનો વીરોધી તેનો ધીકાર કરનાર કરીને આગલથી થતો આવેઓ
છે ને હાલી શરવે નહીતો કેટલાક તરજુમાંનો કરેછે તેમજ હમારા બુજ
રગ દશતુરજીએ પણ બતાવેલીછે—તે જોતાં એક અછી રમુજ મલી આ
વેછે કે આપરા પુજણીક શાહેબોનુ અરથ ગીનાંન અલબત વખાંણવા
જોગ કહી શકીએ, બેર એ બાબે દરગુજર કરી જે મતલબ શોધ કરવા
નીછે તે ઉપર ઊતરી પડુ છેઉ કે પોરીઓદકેશ એટલેજે હજરત જરતો
શત પેહલાં જે દીનનાં કદીમ હોકમો બજાવવામાં આવતા તેમને બલકે ખુ
દ હજરત જરતોશતને તથા તેહેની દીન કબુલ કરનાર ખાશ લોકોને પણ
પોરીઓદકેશી કેહતા ને કેહવાતા હતા કાંજે એ હજરત શાહેબે પોતાનાં
હોકમોનો પશારો જે અહુરમજદી દીનને નાંમે અથવા અહુરદકેશ કેહતાં
હોરમજદી હોકમોને નાંમે કીધો તે વેલા કદીમ હોકમોના રેવાજ એ હજ
રતે મોકુફ કીધા નથી બલકે પોતાનાં ખાશ લોકોને વાશતે આગલા હો
કમો જે કે પોરીઓ દકેશ તેહની શાથે કેટલુએક શુધારીને તેને જંદ મે
હેનુ નાંમ આપેઊ અને અહુરદકેશ એટલે હુરમજદી અથવા પોતાના હો
કમ તરીક બનાવી જંદ કેહ હેવુ નાંમ આપી તેહનો અમલ અવાંમ લો
કોને વાશતે ઠરાવેઓ હતો એમ ખુલુ નજર આવેછે તે જોતાં કદીમ દ
અજદાંપરશતીનો ખાશ અમલ ખાશ લોકોએ બજાવવાની ખાશ ફરજ
ઊઘાડી રીતે શોધ અને શાબેત થાએછે તે વાંચનારા દરીઆફત કરશેજ
તોપણ તેવોને વીનતી કરૂછુ કે એ જગાએ શારીપેઠે ગંભીરાઈ તથા શ
ધીરતાથી અને વીચાર શકતીનુ મોહોટુ જોર લઈને ધ્યાન આપવું કે આ
પરા પંકાએલા અને વખણાએલા ધરમગુરૂઓનુ ગીનાંન ગોઠવણનુ રૂપ કે
હવુછે અને જુગતી તથા જોડણી કરવાની રીતોમો કેહવી શરશ રીતવા
લાછે અને બીચારા અંનજાંણાંવોને શમજાવવામો તથા પોતાની શેષ્ટાચા
રી બતાવવામો કેહવા બહાદુરછે બેર તે વીશે વીચારવંતોનો વીચાર કાંઇ
નીરબલ નથી તોપણ તેવોને તશદી આપુછુ કે દ/અજદાંપરશતીનો મારગ
ડુબાવવા શારૂ કેહેવી પચીલ દઊકતી કીધીછે એટલે જે દઅજદાંપરશત
જે પોરીઓ દકેશી તેવોને શારૂ બેદીન, અધરમી, અગનાંન હેવાં હેવાં હલ
કાં નાંમોની નોંધ તથા શમજુટ કરતા આવ્યા ને હજુગી કરેછે અને જે

મારગ કે અગનાંન લોકોને વાશતે અથવા પેહલી શીડીનાં શીખાઊઓને વાશતે કે જેમાં ફરેશતા શીતારા શીવાએ બીજાની એક રતીભાર પરશ તેશ આવી નથી તેને ખોદાપરશતી તથા ઈઅજદાંપરશતીનાં બુજરગ નાંમો આપી પોતાની મતલબ શાધેછે તેનુ કારણ શું ? તેનુ કારણ બીજુ કાંઈ નહી પણ પોતે ખાશ મારગની ક્રીઆ નહી કરવી પડે અને અવાંમ ટોલા શાથે ફક શરખો શનશારી વઈભવ કરતાં તથા વઈભોગ ભોગવતાં ઈઅજદાંપરશતીની પોરીઓ દકેશી ક્રીઆનો બોજો ઊકાવવો નહી પડે. વાહવા વાહવા આએ મેહલ કેહવો હમોને શરમમો લાવી નાંખેછે કે જેથી હમારૂ શર બાક ભેગુ થઈ પોઊછે તે ઊચકી શકાતુ નથી શબબ નાચાર ઉપલા બોલાશાની છુટ લીધીછે તે બાબે બુજરગ દાંનાવોને આ એ કમતરનો હક તથા હદ તપાશવાની જરૂરછે પછે તો જે કાંઈ તેવોની મરજી મુબારક.

કદાપી હમારો કોઈ અજીજ હેવી તકરીર કરશે કે પોરીઓદકેશીતો શીતારાવોની મુરતીઓ બનાવી દરરોજ જેનો અમલ તેમની પુજા કરતા હતા તેથી તે લોકોને બુતપરશત કેહવા જોઈએ તો તે બાબે પરથમથીજ બોલાશો કરૂછું કે એ પોરીઓદકેશી નામદારો ફકત શીતારાવોનીજ ઈઆદ કરનારા નોહતા તે શાહેબોનો તમાંમ વખત ઈઅજદાંપરશતીમો ગુજરતો હતો અને શીતારાવોની ઈઆદ વખાંણ તથા મદદ માંગવાને માત્રે થોરોજ વખત રોકતા શાથી કે એ બુજરગ શીફાતોનો હક પ્રાંણીઓ ઉપર જેટલો લાગુ પડેલોછે તેટલો બદલો માત્રે વાલવાની અગત તેવો શમજતા હતા કાંજે હજરત જરતોશતે એ રેવાજ પોતાની દઆવતમો માત્રે અવાંમ ટોલાને વાશતે જેમ જુદો પાડી આપોછે તેમ તે વેલા જુદો પાડેલો નોહોતો પણ ઈઅજદાંપરશતી શાથે જોડાએલો હતો કે જે મુજબ હાલી ઈશલાંમાઓ બુતપરશતીનો ઈનકાર કરવા છતાં પાછલથી એ બુજરગ શેફાતોને નમેછે, ઈઆદ કરેછે તથા વખાંણેછે તેથી શું તે લોક બુતપરશત કેહવાશે ? ના કબી નહી. બલકે હીંદુ લોકો જે શગીહંન મુરતી પુજકછે તે છતાં તેવોને બુતપરશત કેહવાને ઈઅજદાંપરશત શાહેબો વાજબી શમજતા નથી એમ ખાતરીથી જાંણવું.

તોપણ મજદ ઈઅશનો અહગા મજદ ઈઅશનો જરથોશતરેશ ફર

વગેરે—એ વાકીઅનો અરથ જે હું ઓદાપરશત છું અને જરતોશતી ઓદાપરશતી દીનને મશહુર કરનાર છુ હેવો ઇકરાર જરતોશતીઓ કુશતી બાંધી પોતાનો એતેકાદ જાહેર કરવામો કરેછે. ખરૂંછે કે એ વચણથી જરતોશતીઓનો એતેકાદ તથા એકરાર જાહેર થાએછે મગર શવાલ એજ છે કે જે ધરમનુ નાંમ મજદ ઇઅશને તે અહોરમજદી ધરમ શીવાએ કેહેવાએ કે નહી તે વીશે પણ ઉપર કહેલા બીજા ચમનથી ખોલાશો બશછે એમ શમજી આએ જગોએ ટુકું કીધુછે તોપણ દાંનાવ વાંચનારા અને બારીકી શોધનારા ગીનાંની લોકોને શુચનાં કરવાની આ જગોએ જરા અગત જોવામો આવી તે એછે કે હમારા બુજરગ દશતુરજી શાહેબનાં કોલ પરમાણે પારશીઓ ઇકરાર કરેછે તે મુજબ પોતાની વરતણુક રાખેછે કે નહી અગર રાખેછે તો તેજ મુજબ આપરો અથોરનાંન ટોલાંબી એ એકરારનાં લાભમાં શંભાલ રાખેછે કે શી તરે તે વીશે ફકત ધારી વાલવાનુ રહુછે. કાંઇ કોઇને કહી શકાએ હેવો બાબત નથી. હેવા બારીક બાબતમો બાજે શાહેબોતો પુરતી રીતે ઇકરાર કરતા નથી અને જેવો કરેછે તેવો તે મુજબ ચાલતા નથી તારે શું ફકત જબાંનથી બોલીએ કે હું અમુક કાંમ કરીશ તેથી શું થઇ ચુકુ. એમ જણાએછે કે તે ઇકરાર પ્રમાંણે વરતણુક રાખેઆથી તે કાંમ શીધ થઊ એમ ગણાએ. ખરૂં છે કે મોહોડેથી ઇકરાર કીધો ને તે મુજબ અમલ નહી કીધો તારે તે ઇકરારનુ ફલ શું અને તે ઇકરાર ખરોછે એમ કહી શકાએ કે શું તેનો વીચાર દાંનાવોને વાશતે અગતનો હોએ એમ ખુલુ દીશેછે. પછે તો દાનાવો જે અરથ કરે તે ખરો.

૮. મુ એવો લખેછે કે વીદઊઓ અહુર દકેશોનો વાકીઅ કે અવશતામોછે તે જાંણે એ વાકીઅ પઢનાર બુતપરશતીને વીરૂધ એમ કેહછે કે તે ઓદાપરશતછે એટલેજે બુતપરશતીનો જાંણે ધીકાર કરેછે તેથી પણ પારશીઓ ઓદાપરશતછે એમ શીધ થાએછે તે બાબે પણ હમારો ઉપર કહેલો બીજો ચમન ખાતરી લાએક ખુલાશો આપેછે તે બશછે શબબ આ જગોએ વધારે લખવાની કાંઇ જરૂર રહી નથી. પણ એટલુતો નીશચેછેજકે દુનીઆંની આખી શપાટી ઉપર જે જે લોકો બુતપરશતીનો ધીકાર કરેછે તે લોકો ખુદ બુતપરશતછે એમ ખાતરીથી માંનવા લાએક અ

કુલ પશંદ દલીલ દાખલછે તે શમજવાની શક્તી એ શાહેબમાંછે કે નહી તે વીશે અને પોરીઓ દકેશ તથા અહુરદકેશ એ બંધે વચણોના ખુલાશા ઉપર આપેલછે તે ઉપર દાનાવ શાહેબોએ ધારી વાલવું.

૯. ઍવા લખેછે કે અજબતાં આપણી નીઆએશ દ/અશતો તથા બીજી જગો ફરેશતાવો અથવા માનોઈ ચીજોની વખાંણ કીધીછે તે ઉપર હમે ધારીએચ કે બી રેવરેંડ ધનજીએ ટીકા કીધા હશે તેમ તેનાં જવાબ બેશુમારછે. એ બાબે આએ કમતર ફકીર પોતાની ફરજ એટલીજ શમજેછે કે એ શાહેબ ફરેશતા અથવા માનોઈ ચીજોની વખાંણ વીશેતો જાણે ખાશ કબુલત આપેછે કે તેમ કીધા વીનાં ચાલે હેવુ નથી તે છતાં કેહેછે કે તેહનાં જવાબ બેશુમારછે તે ફક ખાલીજ ભપકા શરખુ દેખાએછે શાથી કે બેશુમાર જવાબોમાંથી થોરાબી અત્રે દાખેલ કરી બતાવવાની જરૂર હતી તે કાંઈ કીધુ નથી અને જારે કે એ ટીકાનાં રદ જવાબ બેશુમાર હતા તો એ ચોપાંનીઆંનો રદ જવાબ તેનાંથી શીનગારવાની અગત હતી તે કરવામો પછાત પડવાથી એ ચોપાંનીઆં વીશે તથા તેનાં જવાબો જે આપવામો આવેલાછે તે વીશે બીલકુલ અંજાણાં બની જાએછે તે વાત નીશચે એવોનાં માંનવંત ઓહોદાને તદન શોભતી નથી. વારૂ જારે કે એ બાબે જવાબ બેશુમારછે તારેતો હજી કાંઈ જતુ નથી રહું તે જવાબો પરશીધ કરેતો ટોલાને કેટલો ટેકો મલે તેની શાથે આગલા જવાબ લખનારાવોને તથા આએ ખાકશારને આશરો મલેઆ વીનાં નહી રેહ એમ છતાં હજીબી અખાડા કરવાની નીશાંન દેખાડીછે કે જે વીશે પરથમથીજ લખી ચુકાછે કે આપરૂ કાંમ મેલીને પરવારતાવોને કાં જવાબ આપતા બેશીએ એ વાત કાંઈ નહી પણ એવોનાં ઓહોદાને અપમાંન આપનારીછે જેમાં કાંઈજ શક નથી. એ જગોએ જોવાનુ એટલુજ રહુછે કે નીઆએશ દ/અશતોમો ફરેશતાવોની આરાધનાં વીશેતો શાફ કબુલ કરેછે તારે હવે તોહોમત લાવનારાવો ઉપર કાંઈ દોશ લાગુ થઈ શકતો નથી વાજબી રીતે તો દોશ એટલોછે કે ફકત શરેશ બાજનાં અવશતાવો દ/અશત નીઆએશ કરતાં દશતુરજી ચડતા શમજેછે એ કેહેવી બમુલ વાતછે તે વીશે દાંનાવોએ દરીઆફ કરી લેવો.

૧૦. તે પછી વલી એવો કેહછે કે આપરા પેગમબરને "શીમપાર,"

બો ખીતાબ હતો એ જગાએ હમોને ઘણુજ માઠુ લાગેછે કે હજરત શત
પેગમબરનો ખેતાબ ફકત લખી દેખાડવાની મતલબછે કે બેશુમાર જવાબ
જે તે બુજરગ શાહેબના ભેદ ભરેલા કલાંમોનાં બોલાશા ભરેલા બેશુમાર
જવાબમાંથી રદીઆ દાખલ કાંઈ અકલપશંદ જવાબો ટાંકી દેખાડવાનો
મેહલ હતો બેર ઈઅજદાંપનાબાદ.

૧૧. એ પછે એટલુજ માત્રે લખેછે કે કારીગરીને જોઈ કારીગર
ને બોલખવાનુ તથા તેની વખાંણુ કરવાની મતલબછે. આ વાત તો અલ
બતે અકલી નકુલી બંધે દલીલોમાં શમાશ આપવા જોગછે પણ એ વા
તતો મકતબનાં છોકરાવોનેબી જાંણીતીછે તેમાં એ શાહેબ કબી પોતાનાં
તરફની ઠરાવા ચાહેતો ફોકટ શરમી કેહવાઆ વીનાં નહી રેહે આ જગો
એ તો શવાલ એજછે કે પારશીઓ કારાગરીની ચાજોને ભજનારાછે હેવુ
જે તોહોમત આવ્યુછે તેહેને રદ કરવા ખુદ કારીગરને ભજવાની દલીલો
દેખાડવી જોઈએ તે કાંહાંછે ? બેર.

૧૨. ઉપલી દલીલનાં પુરાવામો બોશતાદનેજામી એ બારીતાલાની
શાંનમાં કહેલી એક બેત ટાંકી દેખાડીછે તે વાંચીને આએ નાચીજને બ
રેબર એક રમુજ મલી આવેછે તે વીશે શું લખુ ને શું રાખુ. નાચાર,
દશતુરજી શાહેબે જાંણવુ જોઈએ કે એ શાએર હજરત જરતોશતનો તે
હેનાં ધરમનો તથા તેહેનાં તાબેદારોનો કેટલે દરજે શતરૂ હતો તે તેહેનાં
કરતથી અલાગીએ જાહેરછે તારે હેવા એક શખશે પોતાનાં તરફથી પો
તાનાં માલીકની શીફત કીધેલી એક બેત માત્રે આ જગોએ ટાંકુવાથી દ
શતુરજી શાહેબ પારશીઓ ઈઅજદાંપરશતછે એમ શાબેત કરવા માંગેચ
કે શું ? જો એમજ હોએ તારેતો બેશક મોહોટી દીલગીરીની વાતછે.

૧૩. એ પછે એ શાહેબ લખેછે કે આમશાશપંદો ખુદ અહુરમજ
દની શીફતો તથા એજદો ઉપ શીફતોછે હવે આએ નાચીજને આહવી
બાબતમો કલંમ પકડવા બીલકુલ શારૂ લાગતુ નથી કાંજે દશતુરજીને લા
જમ હતુ કે એ શીફતો તથા ઉપશીફતો વીશે કાંઈ અકલી દલીલોથી બઆં
ન આપવુ હતુ તે તો કાંઈ કીધુ નથી તારે પોતાનાં દાવાની શાબેતી તથા
શાંમાવાલાનાં તોહોમતનો રદીઓ તે એટલા વાકીઆથી થઈ શકે હેવુછે કે
શું તે કાંઈ શમજી શકાતુ નથી પણ એ ઉપરથી ખુલુ દેખાએછે કે એ

શીકૃતો તથા ઉપશીકૃતોને ભજવા વીશે જે તોહોમતછે તે રદ કરવાની દલીલોની ગેરહાજરીથી બાદ હવાઇ જેવી વાતોથી હમુને શમજાવેછે તેથી નાચ્યાર એ જગા જાશતી ખેંચી પકડવા જોગ દીશતી નથી.

૧૪. એ પછે વલી એ દાનેશમંદ દીનચાશીદાર શાહેબ લખેછે કે એ શીકૃતો તથા ઉપશીકૃતો શમનધી કાગજ પત્રથી હરગેજ ખોલાશો થઇ શકે હેવો નથી કાંજે એ મેહલ ઘણો મોહાલ તથા ગોરપરદાજીનો ઊંડો છે. બેશક કે એમજ હશે ને હોવો જોઇએ પણ તે બાબે જરા લગાર બી વીશતાર આપેઆ પછે એ મુજબ ખોરંગો બતાવેઆ હોત તો કાંઇ નહી પણ ઘણુજ ઘટતુ કેહવાઇ શકતે મગર શોકર તે પાક બેનેઆજ ખોદાવંદાન ખોદાએની જાતે મુતલકની જનાબમાં કે એ નામવર શાહેબે તે મુજબ કાંઇ કીધુ નથી કે જે મુજબ કરવાને તેવોને અગતનો શવાલ હતો નાચ્યાર.

૧૫. એ પછી વલી એ માંનવંત શાહેબ એમ લખેછે કે જરતોશતીઓનાં જવાબથી પાદરીઓ કાએલ થઇને જરતોશતી ધરમની ખુબી શમજી કાએલ થાએ હેવું બંનનાર નથી. ખરૂંછે કે આએ વાત જો કબુલ રાખવા જોગ હોએ તારે શું તેવોનાં તરફથી ગુરૂજ ખંજર અને તોપ તુફંગનો મારો ચાલે તે મુગે મોહોડે ખાઆ કરવો? નહી નહી દશતુરજી શાહેબ જો કબી આપરે કમજોર છીએ તો શુલે તથા શલુકાઇનાં વશીલાથી મતલબ જાલવવાની કોશીશ કરીએતો અલબતે બની શકે હેવુંછે તે છતાં બીલકુલ ખાંમોશી પકડવી તદંન બોફ ખાવો અને એ જેહરી મરજરૂપી તોહોમતનો ફેલાવો થવા દેવો તે કાંઇ અકલ પશંદ કેહવાઇ શકતુ નથી.

ઉપર લખેલી હકીકત ઉપરથી વાંચનારા ઊંડા તથા ઊમદા મગજનાં શાહેબોનાં જોવામો આવશે કે શ્રી પુણાનાં દશતુરજી શાહેબ જેવા એક બાંમાંનકીત તથા કીરતીવાંન તરફથી જે શોગાતનો ખુમચો હમુને મલેઓછે તેમાં ભારી કીમતની વંણ ચીજો શીવાએ બીજુ કાંઇ નથી કે જેની તફશીલ નીચે મુજબઃ—

૧. અંનજાંણપણાંનાં વશીલાથી અખાડા.

૨. ધરમજેવી બાબદ વીશે બતાવેલી બેદરકારી.

૩. ઇઅજદાંપરશતી (એક ખોદાને માંનવા) વીશે માતેબર દલીલો.

વાંચનારા શાહેબો ઉપલી શોગાતનુ વજણ આપો આપ કરનારછે એવી ખાતરી ઉપર મુખતેશર કરૂછુ.

ઉપર કહેલી ત્રંણ દફેમો છેલી બે બાબતો વીશે શારાંશ બતાવવો જોઈએ કે હમારા નાંમવર ભાઈબંધનો હેતુ કેહેવાછે તેની વીગત નીચે મુજબઃ—

એ શાહેબ દીને મજદીઅશને હેવાં નાંમપર જોર આપી ફખર શમજેછે તેમાં એ શાહેબનો કેહેવો હેતુછે તે ખુલો જણાઈ આવેછે કે મજદઇશને એટલે મજદની ઇજશને કરવી હેવો એ વાકીઅનો ખુલો અરથ તે વીશે એટલે મજદ કોણછે તે બાબે હમારો ખાનો ચમન ઓચતાદી કરવાને જોકે કાફીછે તોપણ વધારે ખુલુ બતાવવુ જોઇએ તે એછે કે ફ વાકીઅથી મજદ પરશતી ઠરી શકેછે. પારશી લોકો જે ઇઅજદાંપરશતીનો ફાંકો રાખેછે તેતો નાબુદ જેવોજ ઠરી જાએછે બેશકછે કે ઇઅજદાંપરશતી ખાલેશ બોદાવંદાંન બોદાએની પરશતેશ કરવાનો મારગછે અને મજદ ઇઅશનેમો મજદનાં મુખ્યપણાંથી તે એક બેચુનની પૈદાએશની શરવે મોજુદાતને ઇજાદ કરી ઓલખવા તેમની કારકીરદીનાં ઇશરારથી વાકફ થવા વીશેછે એમ છતાં મોહોટી દીલગીરીની વાત એછે કે કોઇબી જરતોશતી જરતોશતનાં ૨૧ નુશકનાં પુરા અથવા અધુરા ઇશરારની માહીતી વાલો નહી તે છતાં ફોકટ ગુમાંનથી ઇઅજદાંપરશતીનાં દાવામો પેહલવાંની તથા બાહાદુરી બતાવવાને તઇઆર થાએછે ને શાબેતીમો માત્રે ઉપર કહેલા બે ત્રંણ ફકરા જે ઉપર નાંહાંનાં બાલકોની રમુજ લીધા વગર રેહે નહી તેનો આધાર તથા વશીલો પકડી આએ કંમતરને ઓરંગો બતાવેછે તો બેર તેનો કાંઇ ગંમ નહી. ઘડીભર ગંભીરાઇથી શાર કાહાડવા શારૂ તે વીશે કબુલ કરીએ તે ઉપર આધાર રાખીએ તો તે અકલુથી વેગલાઇ પકડવા જોગ થઇ પડેછે તારે ઇઅજદાંપરશતીની રેઆજત હબશે નફશ, નફશ કુશી, અને રૂહ પરવરીનુ જે બુજરગ બુલંદ અને બાલાતર મુકાંમની કદર કેમ થઇ શકે? બેશક અને ખરી વાત એટલીજછે કે મજદ ઇઅશનેમો તમાંમ બીદઅતો જે અંમલમો આવી ગઇછે અને આવેછે તેહેનુ હેત છોડાતું નથી તારે હાવા નજીવા દાખલાથી ઓરંગો મારેછે. બેર જેવો જેનો વીચાર પણ એ જગો ભારે અફશોશની વાત?

છે કે બીદઅતી રશમ નહી છોડી શકાએ હેવી તેથી હવી નજીવી વા
તોપર જોર આણી બીચારા નાવાકફોને ભુલમા નાંખીએ તે બેશક ખોદા ફ
રાંમોશી તથા નાતરશી જેવી વાતછે. બેર એ બાબે મુબતેશર કરી મોહોટો
પશતાવો કરૂછું કે આજ શુધી એ બુજરગ શાહેબ તરફ માહારો અભી
પરાએ માહારા દીલમા હેવો હતો કે એ નામવર શાહેબ ઇલમે ઇલાહીઆ
તની શારી માહીઆતી ધરાવેછે મગર એ અભીપરાએમા મેં મોહોટી ભુ
લથી દગો ખાધો એમ ઠરેછે કાંજે જે શખશ ઇલમે ઇલાહીની માહીઅ
તી ધરાવે તે ઇલમે દીનીની જીકરની શાથે તેહેનો કાંઇબી ઇશારો આ
પેઆ વીનાં નહી રેહે તેથી ઘણું કરીને આ ટીકા લાંબી થઇ પડીછે તે
વીશે જો હમારો ભાઇબંધ હમોને ખાતરી આપશે તો હું માહારા ટીકા
માંહેલા કેટલાક વીચાર ફેરવવાને જરૂર તથા અગત શમજીશ તે વાંચનારા
ઓહોલી બુધીનાં નેક લોકોએ ખાતરીથી ધ્યાનમા રાખવૂ.

———o———

શ્રી નોવશારીવાલા (મરહુમ) દશતુર માહીઆરજી ફ્રે
ફ્રોબાદજી ઊપર પેહેલો પત્ર ગાથા ૪ થો માહા શપંદારમદ
શને ૧૨૪૧ ને રોજ શ્રી ભરૂચ મુકાંમથી લખેલો તેની મ
તલબ રૂશતમપરાવાલા લુલાધારૂપર લખેલાં પતર મુજબ.
એ પતરનો જવાબ તેવો તરપ્થી રોજ ૨૭ મો માહા ૩
જો શને ૧૨૪૨ નો લખેલો આવેઓ તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

તમો શાહેબનો કાગજ ગાથા ૪ થો શને ૧૨૪૧ નો લખેલો હમોને
પોહોતોછે. તમો શાહેબે એ કાગજ મધે કેટલાએક લાએકી ભરેલા શખુ
નો દાઆગો ઉપર લખી મોકલેઆ તે વાંચી બેહદ ખુશી હાંશલ થઇછે
અને તમો શાહેબે લખ્યુ કે ઇશવી શને ૧૮૫૨ માં એક નાંહાંનાં કદનુ
ચોપાનીઉં ગુજરાતીમા કોઇ દાનાવ શાહેબે છપાવેઊછે તેનુ મથાલુ હેવુછે
કે પારશીઓ ખોદાપરશતછે કે નહી. તેનો ખોલાશો તમોએ હમારા તરફ
થી મંગાવ્યો કે એ ચોપાનીઆંનો કાંઇ રદીઓ કોઇબી જરતોશતી બા
શોઆંમ શાહેબોએ આજ શુધી આપેઓછે કે નહી, અગર આપેઓછે
તો કોણ શાહેબે એ અગતની બાબત ઉપર દીલશોજી બતાવીછે અને તે
મની દલીલ દાખલા તમો શાહેબોએ પરશાંન કીધાછે કે શી તરે તેવી

શે મેહરબાંનીની રાહે શરવે હકીકત લખી મોકલશો તો એહેશાંન થશે. તેનુ જાંણવુ એજે તમો શાહેબે હમારા તરફથી બોલાશો મંગાવોછે પણ એ ચોપાંનીઆંની બાબત હમોને બાલકુલ ખબર ન હતી પણ તમો શાહેબનાં લખવાથી હમોએ મુંબઇ તરફ તજવીજ કરેલીછે કે એ ચોપાનીઆનો જવાબ કોઇએ આપેઓછે કે નહી તે વીશે મુંબઇથી અતરે લગણ જવાબ આવેઓ નથી તેનાં શબબથી તમો શાહેબનાં કાગજનો જવાબ લખવાને વીલંમ લાગોછે તે માફ કરવું અને તેનો બોલાશો અવેથી હમો તરત લખી જણાવીશુ. બીજી કેટલીક બાબતો તમો શાહેબે લખી જણાવી તે હમોએ મોટાં માંન શાથે કબુલ રાખીછે એજ રીતે હમેશાં આપણી દીનનાં દફતરોની બોલ કરતા રેહેવું તે વીશે જાદા લખી વાંચવાની તશદી આપતો નથી.

શ્રી નવશારીનાં દશતુરજી માહીઆરજી કેકોબાદજીનાં પત્ર ઉપર વીચારઃ—

આ શાહેબનો જે જવાબ મલેઓછે તે જોતાં અને ટીકા લખવાનો વખત આવે તે પેહલાં એ નામવર શાહેબ આએ ફાંની મનજીલ ગાહ જાહેરન છોડી ગઆછે તેથી એ જગાએ કાંઇબી શખુન કરવાની જગો રહી નથી શબબ મુખતેશર કરૂછુ મગર એવોનાં જાનીશીન શાહેબને શોચનાં કરૂછુ કે જે કબુલાત પાછલથી જવાબ આપવા વીશે એ શાહેબે પોતાનાં પવમો આપીછે તેનો અમલ બની શકે તો જાનીશીન શાહેબે કરવા ચુકવુ નહી.

શ્રી મુંબઈના દશતુરજી જામાશપજી મીનોચેરજી જા માશપ આશાના જોગ પેહેલો પત્ર નવશારીથી રોજ ૨૧ મો માહા ૧૦ મો શને ૧૨૪૧—તારીખ ૮ મી જુલાઈ શને ૧૮૭૨ નો લુલાદારૂની ઊપર લખેલાં પત્રની મતલબ મુજબ.

બીજો રેજીશતર પતર શુરતથી રોજ ૨૬ મો માહા ૧૧ મો શને ૧૨૪૧ ને દીને મોકલેઓ તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

તમારા ઊપર ગઆ મુકતાત અવલ દફે માશમો શ્રી નવશારી મુકામથી પત્ર લખો હતો કે જે મધે ઘણું બાબતીઓ વીશે લખામો આવેલું તેનાં જવાબ વીશે જારે લાંબી મુદત શુધી તમોએ ધ્યાંન નહી આપવાથી તેહની ઈઆદ માઆજીઓનાં તવશુતથી આપવામો આવેલી તેબી બરબાદ ગઈ અને ફ્રદવીને તો દીન પડતે તમારા જવાબ વીશે માહીઅતી મેલવવાનો શોક વધતો થઈ પોહોંચોછે વાશતે આ પત્ર દોઆરે તશદી આપુચ કે એ જવાબની કુરપા પેહેલી જોગવાઈએ કરશો.

એ પછે તીજો રજીસટરી પત્ર મુકામ મુંબઈથી રોજ ૧૧ મો માહ્ના ૧ લો શને ૧૨૪૩ ઈઅજદેજરદીનો લખેલો નીચે મુજબઃ—

કે ઈઅજદેજરદી શને ૧૨૪૧ નાં દફે માશમાં શ્રી નવશારી મુકાંમથી દશતુરજી શાહેબની શેવામો પત્ર લખો હતો તેનાં જવાબ વીશે તશદી લેવા શારૂ વારંમવાર તશદી આપેલી તે છતાં જારે ૧૪ માશની મુદત ગુજરી ગઈ તારે રજીસ્ટરી પત્ર ૧ શ્રી શુરત મુકામથી રોજ ૨૬ મો, માહા ૧૧ ને દીને લખેલા તેને પણ આજ દીન ૫૧ ની મુદત થઈ પરંતુ જવાબની ઈનાએત થઈ નહી શબબ આ પત્ર દોઆરે ફરીથી શુચનાં કરૂછુ કે હેમારી ફેહમાએશને શારૂં શાહેબ મેહરબાંનનાં રેહેનમુન જવાબની અગત શમજવામો આવીછે માટે ઊમેદછે કે હવે એ બાબે દરેગ વ દીરંગ એ બે રેહજનોની ચુંગાલ ફતે નહી મેલવશે.

ઉપલાં પતરોનાં જવાબમાં રોજ ૧૩ મો માહા ૧ લો શને ૧૨૪૩ ઇઅજદેજરદીનો લખેલો મ૦/કુર જામાશજી મી નુચેહરજી જામાશ આશાનાંની તરફનો આવેલો પતરઃ—

તમારા શરવે કાગજો પોહોચ્યાછે, તમારો બીજો પલ શુરતથી આવેલો તે ઉપરથી પેહલાનો જવાબ શુરત ખાતે લખેલો તે તમોને નહી પોચેલો. તમારો તીજો પલ જે મુંબઇથી લખેલો મલવાથી જણાઉ તેથી તમારા પેહલા કાગજનો જવાબ નીચે મુજબઃ—

હું ધારૂછું કે તમોએ હમોને બે બાબદો પુછીછે—તેમાં તમોએ ફ઼ મ જાંણવા માંગીઉછે કે પ્રીશતીઓફ આપણાં પારશીઓ ખોદાપરશતછે કે નહી એવા નાંમનુ ચોપાંનીઉ કાહાડેઉછે તેનો કોઇએ જવાબ આપો છે કે નહી? શાહેબે જાંણવુ જોઇએ કે જયારે એ ચોપાંનીઉ પેહલ વેહલુ નીકલ્યુ હતું તારે લુલાદાર અને બીજાવોએ એનો જવાબ આપ્યો હતો પણ તે હમારી પાશે મોજુદ નથી. એ ચોપાંનીઆંનો જવાબ હાલ પુરતી રીતે જામે જમશીદમો છપાએછે તે હમો ધારીએ છીએ જે તમો શાહેબે વાંચ્યો હશે.

૨. તમોએ પુછીઉછે કે ફ઼રોહર એ શું ચીજછે. હમારી શકતી પ્રમાંણે જે હમે શમજીએ છીએ તે પ્રમાંણે એ બોલનો અરથ પરમાત્માં અથવા નફ઼શે નાતકેછે એ બાબતનો શંબલો ઓલાશો જો હમો લખીએ તો ઘણુ લાંબુ થાએછે તેથી હમે આપતા નથી પણ હમોએ એ ફ઼રોહર બાબે મુકતાદને ટાંકણે વાઆજ કીધી હતી તેનાં અંદર હમોએ પુરતો ખુલાશો કીધો હતો. હમો એ વાઆજ છપાવનાર છીએ તેની એક નકલ તમો શાહેબ ઉપર મોકલશું જે વાંચયાથી ખાતરી થશે.

તમારૂ પેહેલુ પલ આવ્યુ તારે હમે પુને જનાર હતા તાંહાં હમોને દશતુર હોશંગજી શાથે એ બાબદ વીશે વાત થઇ હતી તારે તેવણે પણ હમારા મતને મલતો જવાબ આપેયો હતો.

—o—

ઊપલો પતર મલવા પછે દશતુરજી જામાશપજીના ઊ પર પાછો હમોએ ચોથો પતર લખો તે નીચે મુજબઃ—

શ્રી મુંબાઇ રોજ ૭ મો માહા ર જો શને ૧૨૪૩

શ્રી મુંબઇનાં ગુજરગી ભરેલી વખાંણ પાંમેલા નાંમવર દશતુરજી જામાશપજી ગુ. મીનુચેહરજી શાહેબની ખીદમતમો નીચે શહી કરનાર ક મતરની અરજ એછે કે મેહરબાંન શાહેબનું નવાજીશનાંમુ શને હાલ મા હે ગુજશતે રોજ તેશતરનો લખેલો પ્રણોજ ખુશી ભરેલા વકતમો મોહોટી ઇનતેજારીથી રાહા જોઆ કરતો હતો તેવામો આવી વારેદ થઓ જેથી ખુશીઓમો એક મોહોટી ખુશીનો વધારો થઓ તેહેની હકાએકે દકાએ કથી વાકફ થઓ અને તે વીશે અઇન એહેશાંન શમજી લીધુછે મગર દ શતુરજી શાહેબને ફરી આ પત્ર દવારે તશદી આપવાની અગત પડીછે તે એછે કે શેવકનો પેહલો પત્ર જે રોજ ૨૧ મો માહા ૧૦ મો શને ૧૨૪૧ નો જેની પોહોચ શાહેબ મેહરબાંને કબુલ કીધીછે તે માહેલી છેલી એક બાબત જે ગોશતની બાબતમોછે તે વીશે તમો શાહેબનુ ધ્યાંન ઘણુ ક રીને ઘણી જંજાલોનાં શબબે નહી ગહુ હોએ એમ જણાઊ શબબ તશ દી આપુછુ કે મેહરબાંની કરી એ અગતની બાબતમો જેવો બની શકે હેવો પણ જરા વજણદાર ખોલાશો આપવાની તશદી લેશોતો તમો નાંમ વરનાં નાંમાંનકીતપણાંની ચોતરફ ફેલાએલી માંનવંત કીરતીમો વધારો થ આ વીનાં નહી રેહેશે તે શત્ય કરી માંનવું અને જેમ બને તેમ તાકીદ થી એટલી તશદી લેજોજી.

રવાંન ફરોહર અને ફરવશીની બાબતમો જે શાહેબે ગઆ મુકતાતમો વાએજો કીધોછે તે છપાઇ તઇઆર થઆ બાદ તેહેની એક નકલથી શે વકને શરફરાજ કરવાને ફરમાવ્યુછે તે વીશે હું ધારૂછું કે એ વાએજો છપાઇ તઇઆર થતાં થોરી લાંબી મુદત લાગેઆ વીનાં નહી રેહેશે તેથી તશદી આપુછુ કે જો કબી કાંઇ હરકત નહી હશે તો એ વાએજોની લ ખેલી કોપી જોવા શારૂ હાલ તુરત મોકલી આપશો તો બેશક મારે આ ભાર માંનવા જોગ શબબ થઇ પડશે. એ કોપી જેમ બનશે તેમ જલદીથી વાંચીને પાછી મોકલવામો દેરી નહી થશે એમ ખાતરીથી માંનવું. તશ દી માફ.

દશતુરજી શાહેબનાં દીદારનાં લાભને શારૂ ઘણો મુનતજેર છેઊ પણ જે જે લાભકારીની ખાહેશો તે પાર પાડવાનુ તે માલેકે મુખતારની મશીઅત ઉપરછે તેથી મુકશરે છેઊ મગર બનતી જોગવાઇથી ઇનશાઅલલા એ લાભકારીનો ભંડાર હાથ કરવાની તજવીજથી આતેલ રહીશ એમ શમજવું નહી જેઆદે શોકે માફીકે હદ આઇઆંમે શોક રોજ અવજુબાદ.

દશતુરજી શાહેબ જામાશપજી મીનુચેહરજી શ્રી મુંબઇવાલાનાં પતર ઉપર વીચાર.

૧. એવો લખેછે કે તમારા શરવે કાગજો પોહોચયાછે. તમારો બીજો પણ શુરતથી પોહોચેઓ હતો તેથી પેહલાનો જવાબ શુરત લખેઓ હતો તે તમોને નહી પોંચેલો. તમારો તીજો જે મુંબઇથી લખેલો પોહોચેઓ તારે જણાઊ તેથી તમારા પેહલા કાગજનો જવાબ નીચે મુજબ. આ બાબતમો આઓ કમતીન બાકશાર નુકતેચીની કરવાનુ મુનાશબ ધારતો નથી પણ જરૂર એટલીજ કે શઓ મારગ બંધ નહી પડે એટલા શારૂ હરેક બનાવટને જાહેરમો મેલી આપવાની અગત શમજવી જોઇએ તેથી ટુકાંમો હાલતો એટલુજ કે ઓ શુરતનો પોષ્ટ માશતર બલકે પોશટાલ શી પાઇ કલારકો શરવે આઓ જાંનીશાર ફકીરથી એટલે દરજે જાંણીતાછે કે જાંણે બાપ દીકરાને ભાઇ ભાઇને જાંણેછે એમ છતાં હમારો કાગજ ગુમ ગઓ એ કેમ કરીને માની શકાએ—બેર એ બાબે મુખતેશર કરી મતલબ ઉપર હાથ નાંખુછુ.

૨. એવો લખેછે કે પારશીઓ ઉપર તોહોમત લાવનાંરૂ ચોપાંનીઊ પેહલ વહેલુ નીકલેઊ તારે લુલાધારૂએ તથા બીજાવોએ હેનો જવાબ આપેઓ હતો પણ તે હમારી પાશે મોજુદ નથી. હાલ પુરતી રીતે એ બાબે જામે જમશીદમો છપાએછે. એ ઉપરથી ઊઘાડુ દીશેછે કે લુલાધારૂ તથા બીજાવોએ જવાબ આપેઓ હતો તે વીશે એરચજી દશતુરનાં લખવાથી એ જવાબોનુ વજણ થઇ ચુકુછે તેની શાથે બીજો વાકીઅ જે હાલ જામેમાં પુરતી રીતે છપાએછે તે ઉપરથી એમ શીધ થાએછે કે આગલા જવાબો જોઇએ હેવા નોહોતા. બેર હાલ જાંમેમાં જે જવાબો છપાએછે તેહેને એ શાહેબ પુરતા ગણેછે તે બાબે આઓ હેચમદાંન આએ બાગનાં પેહલા ચમનની પછવાડે થોરૂ લખાંણ કીધુછે તે ઉપર વાંચનારા બા

ટીકાબીન શાહેબોનુ ધ્યાંન એંચુછુ કે તેથી તેવોની ખાતરી વીશે આએ નાકશ અને બેકશને પકેપણે ઊમેદછે કે જામેમો છપાઆનુ વજણ કેટલુ છે તે વીશે શેહેજમો બેઆલ લઈ શકાશે તેથી વધારે લખવાની આએ જગોએ કાંઈ જરૂર જણાતી નથી મગર એટલુજ કે હમારા મેહરબાન શાહેબે એ બાબે પોતે તો બીલકુલ અખારાજ કીધાછે તે કાંઈ થોડીજ વીચારવા જોગ ઠરે તેમ તો હરગેજ થઈને હમારાથી જેમ કહી શકાતુ નથી તેમજ અલબતે બીજાવોનાં પણ મત હશે.

———o———

શ્રી ઊદવારાનાં દશતુરજી મનચેરજી દારાબજી તથા દશતુરજી બરજોરજી રૂશતમજી ઊપર પેહલો પત્ર લુલાધા ૨ ઊપરનાં પત્રની મજમુન પરમાંણે શ્રી ભરૂચથી ગાથા ૪ થો માહા શપંદારમદ શને ૧૨૪૧ ને દીને લખો તથા બીજો શ્રી શુરતથી રજીસટર કરાવાને રોજ ૨૧ મો માહ ૧૧ મો શને ૧૨૪૨ ને દીને લખવાઓ આવો તેની મજમુન દશતુરજી જામાશજી ઊપરનાં એ તેરીખનાં પત્ર મુજબ.

ઊપલા પતરોનો જવાબ એ શાહેબોએ આજ શુધી વાલેઓ નથી તેથી એ બાબે હમારો વીચાર નીચેમુજબઃ—

એ શાહેબો ઉપર માશ ૧૪ ની મુદતમો જેટલાં કાગળો લખાઆ તે શીવાએ બે ત્રંણ વેલા રૂબરૂમાં જવાબને શારૂ ઈઆદ આપવામો આવેલી તેમાં પરથમ તો કાગજ નાહી પોહોચવા બાબત નીકાલ બારી શેખી હતી તે વીશે બંધે શાહેબોને જારે જુદા જુદા તપાશી જોઆ તારે શીધ થઊ કે કાગજતો પોહોચેઓછે પણ જવાબ લખવાને તેવો શકતીવાન નથી વાશતે જવાબને સારૂ મુશવદો કરી આપો કે તે મુજબ નકલ કરી આપીશું.

આ જવાબ ખરેખર દઆ ઉપજવા લાએકછે કે એ નેકનાંમ શાહેબો બીજાવોની પુરે ફીકીઅત કરતા નથી એ ગુણ એ શાહેબોનો ભારે વખાંણવા લાએકછે તેની શાથે હુ ધારૂંછ કે જે મોહોટા નાંમાંનકીત શાહેબોએ જવાબ નાહી આપવાની ઈઊકતી વાપરીછે તે જોઈ ઘણુ કરીને

હેવા ભોલા શાદા અને નેક લોકો અગરચે જવાબ આપવાનો કાંઈપણ મારગ પકડી શકે હેવા ખોદાનાં હોકમથી હોએ એમ જણાએછે તોપણ ભય ખાએછે શબબ એ શાહેબો આ કાંમમો નીરદોશછે એમ ખાતરી પુરવક શીધ થાએછે.

———o———

શ્રી શુરતનાં દશતુરજી નોશરવાનજી કએખુશરોજી ઊપર પણ ઊપર મુજબ ઊડવારાનાં દશતુરજીનાં માંફકનાં તેજ તેરીખનાં પતરો લખાં હતાં પણ તેવોનોથી જવાબ નહી આવેઆથી તેવો વીશે હમારો વીચાર—

આ શાહેબ જેવા જુબાંદરાજ નહી તેવા તેવોનાં બાતીનનાં ગુણ ભંડાર તદંન ભરપુર હોએ એમ જણાએછે એ શાહેબ ઉપર માશ ૧૯ મો જેટલાં કાગજો લખવામો આવેલાં તેમાં એક કાગજ રજીસટર કરાવી મોકલા છતાં લેવા ના પાડી પાછો મોકલો હતો તે શીવાએ ઘણીએક વખત જવાબને શારૂ જુબાંની તલબ કરાવેલી તે શરવે એકદમ વીઅરથ શરખુ હતુ બાદ છેલી વખત એક પકા ભરોશેદાર મારફત તલબ કરાવી તારે જવાબ દીધો હતો કે માહારી છોકરી ઘણી બીમારછે તેથી માહારૂ મગજ ઠેકાંણે નથી વાશતે જે કાંઈ માહારી પાશે કેતાબો હાજરછે તે આવીને તમારી જાતે જોઈ શમજી લો.

જારે ઉપર મુજબ છેલો જવાબ મલેઓ તારે નાચાર કાંઇ ઉપાએ રહો નહી તેમજ જવાબની આશા રાખવી એ ફોકટછે એમ શમજી એ સાહેબને ફરી તશદી આપવાથી હાથ ખેંચી લીધો.

આફરીનછે કે શુરત જેવા નાંમીચા શેહરની બોહોલી વશતીમાં ઉપલી કીશમનાં શરગીરો અને વધારે આફરીન શુરતની પંકાએલી વશતીનાં હુશીઆર લોકો ઊપર કે જેવોએ હાવા ગુણીજણ શરગીરોનુ નીમનુક કરી તેવોથી જોઈતી મતલબો પાર પડવાની આશા રાખીછે. વાહવા મીશલ મશહુરછે કે "વજીરે ચનીં શેહરી આરેચના" "જહાં ચુંનગીરદ કરાર આંચનાં."

———o———

શ્રી મુંબઈના દશતુરજી પેશુતનજી બેરાંમજી ઊપર શ્રી નવશારીથી રોજ ૨૨ મો માહા ૧૦ મો શને ૧૨૪૧ ઈઆ જદેજરદી, તારીખ ૯ મી જુલાઈ શને ૧૮૭૨ ને દીને પેહલો પતર લખો તેની મતલબ શુરતવાલા લુલાધારૂનાં પતર મુજબ. તે પછે બીજો રેજીસટરી પતર શુરતથી રોજ ૬ ઠો માહા ૧૧ મો શને ૧૨૪૨ નો મોકલો તેની, તથા તીજો પતર ફરીથી શ્રી મુંબઈથી રેજીશતર કરાવીને રોજ ૧૧ મો માહા ૧ લો શને ૧૨૪૩ ને દીને મોકલો તે બેઊ કાગલોની મતલબ દશતુર જામાશજી ઊપર લખેલાં પાછલાં કાગલોની મજમુન પરમાંણે. તારબાદ ચોથો કાગલ મુંબઈથી રેજીશતર કરી રોજ ૧ લો માહા ૨ જો શને ૧૨૪૩ ને રોજ મોકલો તે ઊપરથી એવોની એક ચીઠી આવી તે નીચે મુજબઃ—

ભાઈજી શાહેબ દશતુર જમશેદજી રૂશતમજી ભરૂચવાલા,

જત તમો શાહેબની ચીઠી તથા કાગજો હમોને મલ્યાંછે, પણ તે હમાંનું તમારા શવાલનું કાગજ હમોને મલીઊ હતું તે ગેરવલે પડીઊછે, માટે તે વીસે હુ કાંઈ તમોને લખી શકેઓ નથી, હાલમાં તમો શાહેબ અતરે આવેલા છેઓ તેથી જો કાંઈ હરકત નહી હોએ અને હમોને મલસો તો તે વીસે હમો હમારી નાકેસ સહમજ મુજબ તે વીસેનો ખોલાસો કરશુજી તુરત ફજ વીનનતી.

રોજ ૯ મો માહા ૨ જો શને ૧૨૪૩ ઈઆજદજરદી.

લા૦ તમારો દુઆગો,

પેશોતન દશતુર બેહરાંમજીની સલાંમ વાંચવીજી.

ઊપલી ચીઠી ઊપરથી પાછો હમોએ પાંચમો પતર મુંબઈથી રેજીશતર કરી મોકલો તે નીચે મુજબઃ—

તમારી મેહરબાંની ભરેલી ચીઠી આજ તારીખની પોહોચી તે મધે શેવકનો પેહલો કાગજ ગુમ ગઆની ખબર આવી તે શમનથી રૂબરૂ

માં વાત કરવાને શેવકને ઈઆદ કીધોછે તે વીશે આ ચીઠી વાંચવાની તશદી આપવા શારૂ બેહદ દીલગીર છેઊ કાંજે શેવક એક ઈશટ મીત્રની શાથે શ્રી માહેમ જવાને બંધાઇ ચુકેઓછે ને તે તરફ જવાની શમલી તઈઆરી છતાં થોરો વખત તેમાંથી બતરીક આરીઅતંન લઇ અરજ કરૂછુ કે ઘણુ કરીને શેવક બાહારો બાહાર જો ચાહાવું ઈઅજદાંન દાદગરનુ હોએતો શ્રી શુરત તરફ જવાને શેવકનો ઈરાદો મુશમયછે શબબ શેવક હાલ તમો શાહેબનુ દાવત નાકબુલ કરવાને લાઈલાજછે મગર દશતુરજી શાહેબનાં કીમતી જવાબોનો જે અગત જોગ અટકાવ પરોછે તેને વેગલો કરવા શારૂ શેવકનાં પેહલા કાગજનો શાર માત્રે જુદાં કાગજ ઉપર ઉપજાવી આ ચીઠી સાથે મોકલવાનુ બેહતર વીચારવામો આવ્યુછે કે તરફેનની હરકતો દુર થાએ વાશતે ઊમેદ મજબુતછે કે એ ઈનીતેખાબનો પલાંન ઘણુ કરીને તમો શાહેબની દરબાર આલીમો બીન હરકતનો અને પશંદીદ ચઆ વીનાં નહી રેહશે અને તે ઉપરથી બીનદરેગો દીરંગાથી તેનાં રેહનુન જવાબોની ઈનાએત કરવા બેરાદરીનો હક બજાવવામો ચુક નહી થશે આઈઆંમે બેહરોજી દાએમંનબાદ.

—o—

શ્રી ભરૂચ વાલા દશતુર દીનશાજી પેશતનજી ઉપર રોજ ગાથા ૨ જો માહા શપંદારમદ શને ૧૨૪૧ ને દીને શ્રી ભરૂચ મુકાંમથી પેહુલો પતર શુરત વાલા લુલાધારૂનાં જેવો લખો—તાર પછે તેનો જવાબ મલવા વીશે શુરત મુકાંમથી બીજો રેજીશતરી પતર રોજ ૨૬ મો માહા ૧૧ મો શને ૧૨૪૨ ને દીને મોકલો તે બેઊનો જવાબ નહી મલાથી તે વીશે હમારા વીચારઃ—

આ શાહેબ કુરશી દર કુરશી ઊતરતા આવેલા માંનવંત ઓહોદા બજાવેછે એટલેજે શરકારી ઇનશાફ ખાતાંનાં મોહોટા આપીશરછે તેમજ અંનજુમનનો દસતુરી ઓહોદો પણ રાખેછે એ બંધે જોખમ ભરેલા ઓહોદા હેવી એક બેમુલ ચતુરાઇથી ભોગવેછે કે જેથી ચાહારે તરફથી આફરીન તેહશીનનો એકશરખો આવાજો મોહોટાં જોરથી નીકલેછે, બી

જા હાથપર જેમ ઈનિશાફી ઓહોદાને લગતા કાએદા કાનુનની માહીઅ તીમો એકકાછે તેમજ દશતુરી ઓહોદાને લગતા શરવે એલમો હોનરનો જોઈતો શીનગાર પણ હાજર મોજુદછે કોઈ તરેની ખુટ કે કશર નથી એટલુજ નહી પણ દીનઆઈનની હરેક રૂશુમાત જાહેરી તથા બાતેની મો બજાવનાર એક બેમીશલછે બલકે એમનાં જોરાનો કોઈબી શખશ શું ખાશ કે શુ અવાંમમોથી મલી શકે તેમ નથી તેથીજ કરીને બધ મ ગરૂરીતો જાંણે નાશ પાંમી હોએ હેવા ગુણવાંનછે તેની શાથે મોહોટામો મોહોટો ગુણતો એ નજર આવેઓ કે પોતાને મલતી મોહોટમની દરકાર કીધા વીનાં પોતાનાં નામદાર બુજરગવારો જે માહા બલવાંન તથા કીરતી વાંન થઈ ગઆછે તેમની નાંમદારી તથા કીરતીની શંભાલ વીશે બલકે દી ન પડતે તેમો વધારો થાએ હેવી ઊતમ ઈઊકતીઓ કાંમે લગાડવામો અં તકરણ તથા દીલોજાંણથી તંન મંન અને ધંનની કુરબાંની શાથે માહા ભારત કોશીશો કીધી અને કરેછે તે જોઈ ખાંનદાંનનાં તમાંમ લોકોમો શાબાશીનો પોકારો ઊઠી રહેહછે તેમાં પોતાની આવતી પરજાને વાશતે જે તેમનાં હક જાલવવામો આવેઆછે તેથી તેવો શપોરોજ દાઆ એ બેઠ માંગેછે ને માંગશે હેમાં કાંઈજ શક નથી શબબ આએ ફકીરને એ નામ વરની ઘટતી તારીફ કરવામો મોહોટુ માંન અને મોહોટો ગરવછે મગર ક મનશીબીની વાતછે કે માશ ૧૯ ની લાંબી મુદતથી મુલતવી ચાલેલા હ મારા શવાલોનો નીવેડો આજશુધી આવેઓ નથી તે કાંઈ થોડીજ અચ રતી ઉપજાવતી નથી અને નથી જણાતુ અને નહી જણાએ તેવુ એટ લેજે બોદા વાકફ હેવી શું હરકત હાએલ તથા મુતહઈઅલ થઈ પડીછે પણ આશાછે કે વાંચનારા રમુજદાંન શાહેબો પોતાનાં મંનનુ શમાંધાંન પો તાનાં બારીક વીચારોને તશદી આપી કરી લેશે તેથી મુખતેશર કરૂછુ.

———o———

શ્રી પુણાંનાં દશતુરજી શાહેબ હોશંગજી જામાસપજી ઊપર પેહેલો પત્ર ગાથા ૪ થો માહા સપંદારમદ શને ૧૨૪૨ ને દીને શ્રી ભરૂચ મુકાંમથી લખવાઓ આવેઓ તેની મ જમુન નીચે. પરમાંણેઃ—

બેત—અએ કજા ચે ખુશ કે ઇશમશ હોશંગ કરદઈ,
તેહકીક ખુશતી બદીન હોશંગ કરદઈ.

માંફની—કેહેવી ખુશી ભરેલી વાતછે કે કજાએ હલાલીએ તેઓનું નાંમ હોશંગ કરીને રાખેઉ કે જેથી ખુલ્લુ માલુમ પડી શકેછે કે જાંણે હોશંગી દીનની ઇઆને ઇઅજદાંપરશતી દીનની પુશતી અને ઊશતવારી કરવા શારૂ ફ નાંમ રાખેઉછે.

બેત—આં હોશંગી કે નીસ્ત જુદા જ ફરરે આજુરી,
હકકા કે બરતરીન પાએઅશત જો ફરરે આજુરી.

માંફની—આજુરફર ઇઆને શરીઅતી ધરમથી એ હોશંગી ઇઆને ઇઅજદાંપરશતી જુદી નથી પણ કશમ ઉપર કહુછુ કે આજુરફર કરતાં હોશંગી દીનનો મરતબો બલંદછે.

બેત—વાજીબો લાજંમ બર હોશંગો હોશંગીઆં,
કે કુનદ તકશીર આઇન દીન હોશંગીઆં.

માંફની—હોશંગ નાંમ ધરાવનારા તથા હોશંગી દીનનાં પાલનારા શાહેબોને લાજંમ મલજુમછે કે હોશંગી દીનની આઇન આશકાર કરે.

બેત—તા ફેજાઅદ ફરરએ ફરજાંનગી,
અજતુફેલે ફરમાંન શત જરતુશત બ પુખતગી.

માંફની—કે જેથી ગીનાંની ઇઅજદાંની લોકોનો દબદબો વધતો થાએ એવી રીતે કે શત જરતોશતનાં ફરમાંનનાં તુફેલથી પુખતે થૈને.

બેત—દાંના બખુબદાંનદ કે દરીં રોજગાર,
બશી ઇખતેલાફસ્ત દરીં કારોબાર.

માંફની—દાંનાવ લોક શારી પેઠે શમજેછે કે આએ જમાંનાંનાં કારોબારમો એ વીશે ઘણો તફાવતછે.

બેત—જ અલવી વ શેફલી ફરકે નદારદ અએ હુશીઆર,
તા ઊમર હરગીજ નેકુનદ પેરવીએ રશતે ગાર.

માંફની—જાતી શેફાતી બુજરગીમાં હાલ જમાંનાંનાં જરતોશતીઓ કાઇજ ફરજ પકડતા નથી કે જેવો હુશીઆરીનો ફાંકો રાખેછે તે છતાં આખી ઊમરમાં હરગેજ થઇને છુટકારાનાં મારગ વીશે કાંઇજ પેરવી કરતા નથી.

બેત—ખુબદાંની જ ઝુજ વ કુલ મરદાં બાખબર,
લા કલાંમશત કે જાહેલાં જીં બેખબર.

માંઙ્ની—તમે શાઝી રીતે શમજોછો કે જોજ તથા કુલ વીશે મરદ લોકો એટલેજે ઇઆજદાંગી શાહેબો માહીઆતગારછે અને આએ વાત નહી બોલવા જેવીછે કે જાહેલ લોકો એ વીશઅમો બેશક બેખબરછે વાશતે.

બેત—આકેલાં રા બાંમુશી જેબો જીનત માદેહદ,
જાહેલાં રાહીરજેગોઇ ફજીહત માકુનદ.

માંઙ્ની—અકલમંદ લોકોને લાજમછે કે એ જગાએ બાંમુશ રેહેવુ કે જે વરતણુકથી તેવોને ભારે જેબ મલેછે અને જાહેલો જે બેહુદુ બોલેછે તેથી તેવો ફજીહત થાએછે.

બેત—દાંનીશ ચેગોઅદ નીશત રાહેન જાત,
જુજશનાશાઇએ જાત બાદ અજ શેફાત.

માંઙ્ની—અકલે હેવું કહુછે કે છુટકારાનો મારગ કોઇ રીતે મલતો નથી પણ એકજ રીતે મલી શકેછે તે એછે કે શેફાતીઓનોની ઓલખ કરવા બાદ જાંહાં શુધી તે જાતે બરહકની પેછાંન નહી કરે તાંહાં શુધી.

બેત—વાએ બર જરતોશતીઆંકે અજીં જાએકે,
બે બેહરે અશાનીએ અજીં ફાએદે.

માંઙ્ની—અફશોશ છે કે જરતોશતીઓ એ ખુશ લેજતોથી જાહેર રીતે બેનશીબાથી બેફાએદે થઇ પડેઆછે.

બેત—ચીશતશરતે અકલ બેહરે ખાશાંને જમાં,
ખુદતફહુશકુન અએ આકેલે નોજવાં.

માંઙ્ની—જમાંનાંનાં ખાશ લોકોને વાશતે અકલમંદીની શરત શુંછે તે અઙ્ નોજવાંન જુવાંન શાહેબ તમે પોતેજ તપાશી જુવો.

વીનતી એછે કે,

ગઆ ૧૪ માશમાં તમારા ઉપર તથા હજરત ખાંન શાહેબ ઉપર પત્ર ૩ એકઠા એટલેજે બંધે શાહેબોનાં નામપર લખવામો આવેલા તેનો જવાબ હજરત માશુકે ફકત હાલ તુરતનાં વખતમો પોતાનાં તરફથી વા

લખેલોછે તે ઉપર જેમ તમારી શહી નથી તેમજ ખુદ હજરત શલાંમતની પણ શહી નથી અને તેહને બદલે એ બુજરગ મરાતેબનાં રાજદાંન ભાઈ બરશેદજીએ તેવોની તરફથી શહી કીધીછે તેમાં તમારૂ નાંમ બાલકુલ શાંમેલ કીધુ નથી શબબ તે વીશે તશદી નીચે મુજબ:—

૧. એ પત્રમો લખેલી કેફીઅત તમો બંધે નાંમવરોનાં હોકમથી લખાએલીછે કે શી તરે ?

૨. કંબી ફક્ત એ બુજરગનાંજ હોકમ તથા મંનજુરીઅતથી લખાઇછે તો તે વીશે તમારૂ મત મલતુછે કે શી તરે ?

૩. શેવકનો હેતુ તમો બંધે નાંમવરોનુ અનુમત જાંણવા વીશેછે એમ શમજી જવાબની ઇનાએત કોઇ તરે ચશમે હીકારતને રાહાજની કરવાને રાહા નહી આપતાં ઊમેદછે કે બેદરેગ વ બેદીરંગીથી કરશો.

ઊપલા પત્રનો જવાબ પુણાંના તારીખ ૫ મી અકટોબર શને ૧૮૭૩ નો એવોના નુર ચશમ ફીરોજજી શાહેબની શહીથી આવેઓ તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

મેહેરબાન દસતુરજી સાહેબ જમશેદજી રૂસતમજી દસતુર ભરૂચવાલા
જોગ,

જત–તમારૂં મેહરબાની ભરેલું પત્ર રેજીસટર કરેલું હમારા મુરબી બાવાજી સાહેબને નામનું પોહતુંછે મગર હમારા મુરબીજી શાહેબ ચાલતાં અઠવાડીઆમાં હેદરાબાદ સધારેલાછે તેથી સાહેબને વાકેફ થવા સારૂ આએ કાગજ વાંચવાને તકલીફ આપીછે તે માફ.

લા૦ ફીદવી

ફીરોજ હુશંગ દસતુરની

દોઆ સલાંમ કબુલ કરજોજી.

એ ઉપરથી બીજો પત્ર એ સાહેબ ઉપર શ્રી મુંબઈથી રોજ ૬ ઠો માહા ૨ જો શને ૧૨૪૩ ને દીને લખી ભાઈ પેસતનજી ઈનાસા હસતેક મોકલવામા આવેઓ તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

વીશેશ લખવા જરૂર એછે કે શાહેબ મેહરબાંનની શેવામો પત્ર ગાથા ૪ થો શને ૧૨૪૨ ને દીને શ્રી ભરૂચ મુકામથી લખેલો તેહનો જવાબ ફતેમંદ ફીરોજ બખત ભાઈ ફીરોજજી તરફથી પોહોચેલો કે—શાહેબ મેહરબાંનની શવારી શ્રી હૈદર આબાદ તશરીફ ફરમા થઈછે—ગઈ કાલે ઈતેફાકંન આ કાગજ લાવનાર શલીકેશઆરની ભેટ થવાથી જણાએ કે મેહરબાંન શાહેબની શવારી હએદર આબાદથી પાછી ચાલતા હફતામો શ્રી પુણે રોનક અવજા થઈછે તેહની જોગવાઈ લઈ આએ Remainder રૂપી પત્ર દોઆરે તશદી આપુચ કે ઉપલા અરીજા ઉપર કુરપા દરષ્ટી ફરમાવી જવાબની ઈનાએત વીશે દરેગ વ દીરંગી શાહાજનોની ઘાશતીછે તેવોને નીશફલ થવાની મુકતી કાંમે લગાડશોતો અઈન એહશાંન.

એ ઉપરથી એવો સાહેબનાં મુબારક દસકતનો પુર મેહેરબાંનગી ભરેલો પત્ર રોજ ૮ મો માહા ૨ જો શને ૧૨૪૩ નો લખેલો આવેઓ તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

મુશફક મેહરબાંનેમંન ભાઈજી શાહેબ દશતુર જમશેદજી રૂસતમજી ભરૂચવાલા શલામત બાદ.

ભાઈજી શાહેબનાં કાગજો હમોને આગલ તથા હમણાં છેલો ભાઈ પેશતંનજી ઇનાંકાકા હાથે રોજ ૬ ઠો માહ ૨ નો શુધાં પોહોતોછે. ભાઈજી શાહેબ તમોએ આગલ હમોને તથા હમારા કેબલેગાહ મુરબીજીને પ્રથંમ નોશારીથી કાંઈ સવાલો કીધા હતા તે છતી ફરીને તે શવાલોને બારે દીગર પુછેઆ હતા તેહનો જવાબ મુરબીજી તરફથી તમોને મલી ચુકોછે હેવુ માહરા જાંણેઆમો આવુંછે એ ઉપરાંત શાહેબની ખાહેશ શુંછે તે હું જાંણી શકતો નથી. હરેક જરથોશતી ભાઈને કાંઈબી માલુમ હોએતો તે વીશે બીજાને રેહનુમાઈ કરવી એતો સઆદતે દારએનછે પણ તમો ભાઈથી અનજાંણુ નથી કે દીન આઈનની જીકર અને તેહનાં શક અને ખુલાશાના મુકામો કાંઈ કાગજ પત્રે લખીને નીવેડો લાવવાનો નથી તેમ

જ કદીમ જમાનાથી આજ લગે બાપ બેટા અને ઉસ્તાદ, શાગીરદો ઘણું
ક મુકામો ઉપર એકજ મત નહી રાખતા. ઘણી બાબતો હેવી હશે કે તે
મધે એકજ ઉસતાદનાં શીખેલા ૨) શાગેરદો જુદી જુદી તશરીહ એકજ
વાકેઅની કરશે. માટે એ શરવે વાતો ધેઆંનમો લેઈ તમો શાહેબને ક
મતરીનને કાંઈ વીશેઅ વીશે પુછવું હોએ તથા મત માંગવું હોએતો તે
માહરાં મતને માહરી સાથેજ રાખવું જરૂરછે, તેમજ શાહેબને રોશનછે કે
કમતરીન મુદતથી પોતે 'દસતુરી'નાં ખાશ કાંમથી દુર રેહી બીજા' લીટરરી
કામમો ગુથાએલોછે. વલી ખુલાશો કરવાની રજા લેઊંચ કે આપણાં આગલા
શાહેબો જે જે બાબતો વીશે લખી તથા મત આપી ગીઆછે તે શરવે
એકજ મતનાં નથી મસલ'ન કેટલાક દશતુર શાહેબો તરક હફવાંનાત તર
ફછે તો કેટલાકો ગોશત ખાવાને હરકત નથી હેવા વીચારપરછે. બેહુ પોત
પોતાની દલીલો વીચાર પરમાંણે આપી ગીઆચ માટે એ મત ફેર ઉપર
જીનદગીબી બલાશ કરીએ તો તે અબશછે અને તે કાંઈ આપણાંજ
ટોલામો નથી પણ શરવે કોમોમાછે. છેલ્લે ગુજારેશ નમનતાઈ શાથેછે કે
કમતરીન એક અદનાં બનદોછે અને હમારાં મત તે કાંઈ આશમાંન ઉપ
રથી ઉતરેલાંછે હેવું હમો જાંણતા નથી તેમજ કોઈ શાહેબોએ'ની જાંણ
વુ જોઈતું નથી એ અરજ કમતરીનનીછે. બીજુ દીનની કેટલીએક
બારીક હકીકતો એવીછે કે જે કાગજ પતનાં ૨) ૪ લેનોનાં લખાંણથી તે
હની પુરતી તશરી થાએ, એક વખત એકુ લફજ ગફલતમો લખાએ ફ
રીથી તેજ શબ્દ તેજ મતલબને બાધક થાઈ પડે, હેવું છે. આએ શંઘલી
વાતો કમતરીને લખીછે તે આપ શાહેબે ધેઆંનમો લેઈને જોબી કાંઈ
તરફીમ ફરમાવવું હોએ તે શુખેથી ફરમાવવું'જી. કમતરીન દેલોજાનથી હા
જરછે. હમેશા મેહરબાંન રેહવુ. કામ કાજ ફરમાવજોજી.

ઉતાવલે લખુછે, શંભાલી વાંચજોજી. લાં૦ દુઆગો,

હોશંગજી જામાશપજી દશતુર.

એ ઊપરથી એ શાહેબના ઊપર તરીજો પતર શ્રી માહીમથી લખેલો રોજ ૧૩ મો માહા ૨ જો શને ૧૨૪૩ નો મુંબઈમાં રેજીશટર કરાવી મોકલેઓ તે નીચે મુજબ:—

દીગર વીનતી એછે કે તમારો મેહરબાંની ભરેલો પત્ર પોહોચ્યો. દરમ્યાંની હકીકત ઉપર શારી રીતે ધ્યાંન આપી તેહનાં જવાબમાં પરથમ ઉપકારનો બદલો વાલવાનો તે આભારી લોકોની રીત તથા વરતણુકમાં મોહોટાં માંન શાથે વીભાગી થઈને વીનતી કરૂ છેઊ તેની વીગત નીચે મુજબ:—

૧. શેવકનો પેહલો કાગજ ખુદ તમારા અંતર જાંમીની પેરે દેખાડી આપેછે કે તમારૂ મત ઈલાહેદ પડછેજ તેથી તે વીશે તેહમાંજ દરખાશત તરીક ઈશારો થએોછે અને જારે કે શેવકની અગમચેતી વફાદાર નજર આવી તારે તે વીશે તે માલીક મુખતારનું એહેશાંન કબુલ કરવાની જરૂરી ફરજ મોહોટાં માંન શાથે અદા કરી વીનતી કરૂછેઊ કે એ દરખાશત અદઆપ તમારી ખીદમતમો દસ્ત બશ્તે ઊભી રેહેલીછે તેહમાં નાદર વાત તો એછે કે એ હાજત રવાઈ વીશે શાહેબ મેહરબાંને પોતાનાં તરફથી પણ પરવાંનગી આપીછે શબબ અરજ નીચે મુજબ:—

૨. હજરત મખદુમા મોલા જનાબ ખાંન શાહેબ તરફ જે લેણ શવાલો વીશે અરીજે રકમ પીજીર થઈ હતી તે દરએક શવાલોનુ શારાંઊશ ઈલાહેદુ ઉપજાવી આ પત્ર શમાગમે જોડઊછે તે ઉપર યથાયોગ ગોર ફરમાવી જવાબની ઈનાએત પુરશતની જોગવાઈ શાથે જરા જલદીથી કરશો તો એહશાંનથી ખાલી નથી.

૩. તમારા અનુમત ઉપરથી શેવકે નીવેડો લાવવા જોગ કાંઈજ વીચાર અતપર રાખ્યો નથી અને રાખવા જેવુ કારણ પણ કાંઈ ઊતપંન થઊ નથી, હાલી શેવકની ઈછા પોતાની ખાશવફાઈઅતમો લાભનો ઊમેરો કરવા શીવાએ બીજી કાંઈ નથી તે શત્ય કરી માંનવુ કાંએજે એ અગતની બારીક વાતનો નીવેડો લાવવા લાએક શેવકનો હોશલો નથી તે શરપે તમો દરીઆદીલ શાહેબને રોશંનછે એ બાબે ખાતરી લાએક એટલુંજછે કે શેવકને તમો શરવે માંનવંત શાહેબોનાં ખાશ મત માત્રે જાંણી લેવાંછે તે શીવાએ બીજો કાંઈ હેતુ નથી.

૪. દશતુરી વીશે જે ઈશારો થએોછે તે બેશક વાજબીછે અને ત

મારા આજેજનુ અંનદીત પણ એ વીશે એજ મુજબછે કાંએજે એ ખુ જરગ પણ બારદાર ઓહોદાની કારદારીમા જે જે જોખમ, જે જે નુકશાંની અને જે જે રખાકારી કરવી, વેઠવી, તથા દેખાડવી, પોડેછે તે કાંઈ હુવી નથી કે તે શરવે આજાદીને મળતી થઈ શકે. વલી તમો હકાએક પશંદને શારીપેઠે રોશંનછે કે એ દુનીઆવી માંનવંત ઓહોદા મારેફતનાં હકીકી મારગનો એક શતરૂ તરીક અટકાવ કરનારોછે વાશતે જોકે પેહલો ઓશતાદ દશતુરી વીશયનો શરલઆતી મારગછે તોપણ હકીકી ઓશતાદનો ગોઆ અદેખી કરનારાવોની પંગતીમા લઈ જનારો એક ખાંમકાર અથવા નીચ મુલાં તરીકછે કે જેની ખાંમીઓ વીશે શલકુ વાલા શાહેબોએ ખુલું કરવામો કાંઈ બાકી રાખ્યુ નથી તે કાંઈ તમુને અંનજાંણ્યુ હોએ એમ ધારતો નથી.

૫. કેટલાએકનુ વલણ જેમ તરકે હેવાંનાત તરફ તેમ કેટલાએકોનુ મત તેથી ઊલટુછે તે ખરી વાતછે મગર દેખીતુછે કે દર અશલ નહી પણ થોરી મુદતથી એ મત રેવાજ પામેલુ હોએ—એમ ખાતરી બાએક ઠરી શકેછે કારણ કે હાલ તુરતનાં, તેપછી ૨૫) વરશનાં, બાદ ૫૦) વરશનાં, તારબાદ ૧૦૦) વરશ ઉપરનાં, એ ચારેનુ કમપેરીજંન આપણને ખુલુ કરી આપેછે કે હાલનો ભોગવટો બશેતમ વધી પોડેઓછે તારે ૧૦૦) વરશ પેહલાં એ મતની અને એ અએમાલની કોતાઈ નાબુદી તરીકે હશેજ તે હમો કાંઇજ શક નથી શબબ તે વીશે શેવકનુ આક્રશંણ ઉદપણાંથી ખંતી હોએ એમ નથી પરંતુ જે વલંણ કે શેવકને વાલી રહુછે તે વીશે તો આલબતે કાતએ બુરહાંન કાશી થઈ શકશે ને શાએલની તશલી આશાંનીથી કરી શકાશે હેવી ઊમેદછે પછે તો જોઈએ ઇનાએતે એજદીનુ વલણ કહી તરફ જોર આપેછે.

૬. ઓશતાદ શાગરીદ બાપ બેટા ભાઈઓ ભાઈ અને એક ઓશતાદનાં બે શરખા શાગીરદો છતાં તેમનાં મત એક એકથી જુદાં પોડેછે તે બેશક કે કુદરતે ઇલાહીનો એક નાદેર નમુનોછે અને ખરૂંછે કે એ ચમતકારી બનાવ તરબીઅત ઇઆ શોહોબતથી નહી પણ દરએકની પુરવે શુકરીતનું કારણછે તેથી તમો શાહેબને અંનજાંણ્યુ હોએ એમ શેવક ધારતો નથી એ બાબે શેવકનો વીચાર પણ એજછે કે અબશ વખત શુ

જારવા કરતાં પોત પોતાને શાર ભેદનો વીભાગી કરવા પેરવી પેબંદી અને નોકતી શાંમગીરીઓની તઇઆરીઓથી તઇઆર તથા લાએક થવું બેહતરછે.

૭. બે ચાર લાઇનનાં લખાંણથી દીન આઇનની બારીક વાતો વીશે તશરીહ અને તશરી થઇ શકતી નથી તે બીલાશક દેખીતી વાતછે અને તેહેકીકછે કે એ વીશયમો વખતનો ખરચ કરવો તે કરતાં કાંઇ સારથક વીશે વીચાર રાખવામો આવેતો અલબતે ઉપઇઓગી કેહેવાને કાંઇ બાધક નથી કદાપી હેવી બાબતોનો શોક લાગેતો તે અગરચે અજબ જેવું લાગેછે તોપણ તેમાંથી હીકમત મારેફત શફવત અને ઇગાંનગતનાં ઘણાં ખરા ચમતકારી દાખલા મલી આવવા જેવુંછે કે જે મેહજંદની ચડતી પાએગીનાં ખાશ કરમાંનો શીરફ ખાશ લોકોને વાશતે (અવાંમ ટોલાને વાશતે નહી) છે કે જેનો વઇભવ ખાશ લોકો કદીમુલ અઇઆંમથી લેતા આવ્યાછે તેની નાશતી નાબુદી પાછલા વખતમો આશતે આશતે થતાં કહે દરજે આવી પોહોચેઆ છીએ કે મુલ શરઇઅતનાં પેહેલા મારગમાં જે ઉપલી ચાર બાબતો બુરકો હોડીને ખુને બેઠીછે તેહેની કદર બુજ જો કે ઘટતી રીતે થવી જોઇએ તે વટીક તે વીશઅ જાહેલ બેખબરાવોની જાશતી શંખ્યાવાલા અવાંમી દરજાનાં શાહેબોને હાથ પડેઆથી તેહેની કદર બુજ બીલકુલ પાએમાલી અને લગત કોબીને તાએબે થઇ પડીછે તે વીશે કેટલુ દુખ ઉપજવુ તથા ઉપજાવવાની અગતછે તે વીશે તમારા ખાશ વીચારોને તકલીફ આપીને જે અરથનો અંનઅરથ થઇ પડેઓ છે તેહેનુ તોલ વજંણ કરવાની જે આપરી ખાશ ફરજછે તે અદા કરવી જરૂરછે શાથી કે એ કારણ ઊતપંન થવાથી વફાદાર લોકોને જે ચોટ લાગીછે તે અબશ કેહેવા લાએક તો નથી તે બાબે ઘણુ લાંબુ કરવું તે ગોઆ લુકમાંનને હીકમત શીખવવા જેવુછે તોપણ ફીજમાંને કેટલાએક દાંનાવો મેહેજંદનુ ઇલાહેદાપણું નહી શરખુ ગણીને તથા તેહેના હકાએક દકાએકનો કુલ શમાશ જાંણે કેહજંદ કે જેનુ વજુદ તથા શરૂપ પાછલા દશતુર શાહેબોની મશાતગીથી બરપા તથા રોનક અવલ થએલુ ખાતરી લાએકછે તે છતાં તેમાંજ જાએગીરછે એમ શમજેછે શમજાવેછે અને ગફલત ખાએછે તથા ખવડાવવાની જુઠી બીનપાઆની દલીલો કરેછે

તે જોતાં નીશચએ એટલુજ થાએછે કે એ શાહેબો બજાતે જેશમાંનીની
નાશકારક લાભમાં જાવેદાંની અમુલ ફાએદાવો જે મેહેજંદના ખાશ આ
શરાથી પોતાની જીંદગી જાવેદગીથી કાએમ રાખતા આવ્યાછે કે જેની ફ
જીલતની વખાંણ દોજખાંની આશકોથી થઈ શકે હેવી નથી તેહેનો દાવો
બેજબાંન શાહેબો બલતવારીથી કરવા માંગેછે અને બે તલવારોનો એક મે
આંનમો શમાશ દેખાડવાની ખંતી કોશીશથી પોતાનાં હાથ પગ ઝીંકી
નાખવામો જરા ઓજર બાફ કે રેહેમ લાવતા નથી તે શરવે જાહેર બા
હેરછે તેથી મુખતેશર કરી બેઅદબી માંફ માગી એ બાબે તમારૂ ખાશ
મન ઓાલખવા જાંણવા ચાહુછુ તે વીશે કોઈબી જાતનો દરેગ રાહાજની
કરશે એમ ધારતો નથી.

૮. જે એક લાગત કે એક વેલા બખાએો તેહમાં જો કબી એ
કદા હરફ કમબેશ અથવા ઊલટ શુલટ પડી જાએછે તો તે પાછલથી કો
ઈ વેલા અશલ હેતુનો નાશકારક થઈ બાધક લાવી નાખેછે તે વાત બેશ
ક બેશુમાંન તથા મોહોટાં માંન શાથે કબુલ રાખવાને ઘટમાંનછે પરંતુ મા
હારા મેહેરબાંન શાહેબ એ વાત ઘણું કરીને માહારા જેવા બીચારા નાકે
શ શેનકોને લાગુ થવા જોગછે કાંઇ તમારા જેવા પુરવીણ પાકા અને પં
ડીત શાહેબોને લાગુ થઈ શકે હેવી નથી તે વીશે એટલુ હીમતથી લખીશ
તે શંબધ અંનરથ જેવુ નહી કરશે કારણ કે હરેક વીદવાંન મંતરી શાહે
બો પરથમ હરેક ઇમારતનાં પાઆની મજબુતી કરી તે ઉપર દીવાર ઊભી
કરવાની તઇઆરી કરેછે હેવી રીતે એ નાંમવર શાહેબો બોલીજીરછે તેહ
નાં પ્રત્યક્ષ દાખલાવો આપરી આંખો આગલ જીવતા અને મોજુદછે તે
વીશે અમાંન બીલ બઆંનછે તારે તેહેને પીનહાંની વ નેહાનીમા રેહેવા
રાખવા જોગ કહી મઆકુલ દલીલછે કે એ આશકારને છુપાવી શકશે
કાંજે એ શાહેબો બાલબાલનો તો શું પણ હરફે હરફોની પેહેની દરાજી
અને ચુંદગીનો ઇમતયાજ રાખવામો જે તેજ ચશમી અને બારીકબીની
વાપરવાને ખંતી હોએછે તે બેશક કે ખાતરી લાએકછે બશછે અને માં
ન આપવા જોગછે તે શરવે તમો શાહેબને નેક રીતે વીદીત અને પ્રધ
મછે શબબ હાલ તુરત એ અધુરી શુચનાં બશ થશે એમ શમજી મુખ
તેશર કરૂ છેજી કે મબાદા ગુલ તતવીલથી કંટાલો નહી થવા પામે.

૯. હમારાં મત કાંઇ આશમાંનપરથી આવ્યાં નથી તે વીશે તેહકીક કે શેવક ના કાએલ થવાને ના કાબેલછે કારણ કે શ્રી ખોદાવંદાંન ખોદા એ બરહકની બખશેશ અને બખશાએશોથી જે ફજીલત ફજાએલ તથા ફવાજીલપણું તમો નાંમવરનાં મોબારક નાંમપર નાંમજદ થઊછે તે ગોઆ બહારેશતાંનનાં ચમનોની પેરે મઘમઘી તથા ઘમઘમી રહુછે તે હુજત કાંઇ નાબશ થાએ હેવી નથી બલકે એ ચમનોની ખુશબો ખુદ ગવાહછે તારે મુજ નાદાંન ઇચ મદાંનનો શું જોહરે અને શું ઇઆરા કે તમારા કીમતી મતની શંજીદગી બરાબર રીતે કરી શકે બીજા ઇગાંને દેહરનાં ચેતાબ ધારી શાહેબોનાં વીચાર તેમનાં તરફ તેમની શાથે પણ શેવક તો પોતાની નીરબલ શકતીનો ઇકરાર કરવાની જોગવાઇ જવા દેવાને ચાહાતો નથી તે એછે કે તમારાં મત આશમાંનપરથી ઊતરેલાં તો શું બલકે હજરત શત ઇઆજદાંન શ્રી બેહમંન અમશાશફંદનાં આશમાંનથી ઊતરેલાં શેવક શમજેછે ને કંબી શમજેતો તેમાં કાંઇ એબ અશકાલ નીકલી શકે તેવુ નથી વાશતે લાજંમ કે તે મઆબુદે કુલી વજુદની બુજરગી તથા માંનવંત બખશેશાતનો ઉપભોગ ઉપઇઓગી રીતે કરવાની મંમતા રાખવી જોઇએ પછે તો જે કાંઇ મરજીએ મોબારક.

૧૦. હવે જારે કે ઉપર મુજબ તમારાં મત ઘણું કરીને ભગવતી હોએ એમ શાદ્ધ થઊ તારે તેનાં થોરા લાભમો હમારો પણ હીશો પાડવો એમ જરૂર જણાઊ શબબ બીજા શાહેબો કરતાં તમો મેહરબાંન શાહેબને જરા વધારે તશદી આપવાને ઊલટ થએો તે એછે કે ઇશલાંમીઓમાં શીર બેશીર હીંદુઓમો ભેદ અભેદ અને બાલેશ ફારશી એટલે જે દરીઓ પરબીદ અપરબીદ હેવા શબદો મલી આવેછે તેહેની તેહેતે લવજી તથા ઓરાદી માંએની શું હશે અને તેહેની બુનબેખ શું હશે અને એ શીવાએ ફારશીમાં બીજા બોલથીબી બોલાએછે કે શું ? અને જંદ પાજંદ તથા પેહેલવીમાં એ બોલોની તબદીલનાં બોલો શું શું હશે તેહેનો ખુલાશો તમો શાહેબથી મલશે હેવી ઊમેદવારીમો બાતરી પુરવક માંની લઇ અરજ કરૂંછુ કે મેહરબાંનગીની રાહે તશદી લઇ પેહેલી જોગવાઇથી આ પતનો જવાબ લખશો તો અઇન અલતાફ જીઆદે થાકમા ફ્રેકે હદ.

હરેક દશતુર શાહેબો ઉપરે ત્રણ શવાલો માતરે કર વામો આવેલા તેહને માશ ૧૬ ની મુદત વહી ગઇ પણ જવાબોની ઇનાએત અતેઆર શુધી પોહોચયા કરેછે તેથી તેહનો શાર ફરીથી થએલી ફરમાશ મુજબ નીચેની વીગતેઃ-

પેહેલા શવાલની પોટ કલમો.

૧. ઇઅજદાંપરશતી ફટલે શું, શી તરે થતી આવી, ને થવી જોઇએ.

૨. ઇઅજદાંપરશતી ફકત શ્રી અહુરમજદનીજ ઇઆદથી થાએછે કે તે શીવાએ કોઇ બીજી રીતછે કાંઇ બીજો મારગ કીંવા બીજો કાંઇ વીશયછે.

૩. પારશીઓનો જે બેતાબ ઇઅજદાંપરશતીનો તે શીરફ શ્રી અહુરમજદનીજ ઇઆદથી પ્રાપ્ત થએઓછે કે કાંઇ બીજા શંભવીક શંજોગથી થએછે.

૪. જારે ઇઅજદાંપરશતી કોઇ એક બીજી રીતે કરવાનો ચાલ શાબેત થાએછે તારે પારશીઓ ઉપર તોહોમત આવવાં જોગ તેમનાં દેખીતા અમલો તથા ભોગવટાને વાશતે નડાવકારક થઇ પડ્યાછે તે વીશે ઇલાજ લેવા જોઇએ કે નહી.

૫. પારશીઓ ઉપર ધી રેવરેંડ મી૦ ધંનજીભાઇએ અથવા બીજા કોઇ દાંનાવ શાહેબની કલમથી શને ૧૮૫૧-૬૧-તથા ૭૧ માં ત્રણ મરતબે એકજ બાબતનુ જે તોહોમત મેલાએલુ આજ ૨૨) વરશની લાંબી મુદતની પીડાકારીમાં પીલાએછે તેહેનો ઘટતો ઇલાજ કોઇબી જરતોશતી હકીમે હાદેક તરફથી લેવાઓ જોઇએ તે લેવાએછે કે નહી !

૬. અગર લેવાએછે તો તે તમારા બારીક રશ વીચાર પરમાંણે મ આકુલછે કે શી તરે.

૭. એ તોહોમતી ચોપાંનીઆં વીશે તથા તે બાબતમાં થએલા રદીઆવો વીશે તમો શાહેબને જાંણ થઇછે કે નહી.

૮. અગર જાણવામાંછે તો એ રદીઆ તમારા આજેજ શેવકને મેલવી આપવા તથા તેનાં બનાવનાર ગરહશથોનાં નામ ઠાંમ અને તેમની એલમીઅત વ બુઝ્રગી વીશે તમારી વાકફગારી મુજબ કાંઇ થોરો વીશતાર આપી શકશો કે શી તરે ?

૯. એ રદીઆ નાકાબેલ શરખા ધારતા હશો તો તે વીશે કાંમેલ
અને કાબેલ રદીઆ કેહવા જોઇએ.

બીજા શવાલની પેટા રકમો.

૧. ફરવશ ફરવક્ષ ફરવશે ફરવશીઓ ફરવશીમ ફરોહર વ રવાંન
એ શાતે શબદોનો અરથ શું ?

૨. એ શરવેનો અરથ કદી મુલ આઇઆંમથી ચાલતી આવેલી નહે
મ એશતી મુજબ જે કુલે ખાશોઆંમની શમજુટ ફકત ગુજરેલાં રવાંનો
એટલે રૂહ વીશે થઇને રેવાજ ચાલેલોછે તે મુજબ એ શરવે શબદોથી
કોઇ એકજ ચીજની મોરાદછે કે તે વીશે શમજવાં શમજાવવાનો શારે
મેદ જુદોછે એટલેજે એ શરવેનો અરથ જુદો જુદો થઇને જુદી જુદી
ચીજોછે કે શી તરે.

૩. અગર એ ચીજો જુદી જુદી નથી કે જેથી તે શરવેનો અર
થ ઉપર મુજબ એકશરખો થઇ શકે તારે તેથી હાલ જમાંનાંની ચાલતી
ચરચા પરમાંણે કાંઇ નરાવ આવવા જેવુ દીશેછે કે શી તરે ?

૪. જો કણી એ શબદોનો અરથ જુદો જુદો થાએછે તારે
તે દરએકનો મરતબો પણ જુદો જુદો અથવા કંમબેશ હોવો જોઇએ દુ
ટલા શારૂ પરથમ તો એટલુ નીશચે થવું જોઇએ કે એ ચીજો જાતીછે
કે શેફાતીછે અને કુલછે કે જુજછે તારબાદ તેવો દરએકની અશર તા
શુર વીશે તેમની કારગુજારી તથા ઓહોદેબરાઇ વીગે નીશચે કરવુ જોઇ
એ તે બાબે મેહરબાંનગીની રાહે ગોરે બલીગની શાથે કોણ જાતે જાતી
અને કોણ શેફાતીછે અને કોણ કુલ અને કોણ જુજછે અને કહા કહા
ઓહોદા ઉપર તેમની નીમનોક તેહેની ખોલાશેવાર હકીકત લખી જણા
વવી જોઇએ કે જેથી ઉપજતા તથા નીપજતા શક શુબેહ દુર થાએ વ
લી એ શબદો બીજી ભાશાઓમાં કહા નાંમોથી ઓળખાઇછે તે વીશે પ
ણ તશદી લેવી.

૫. રોઆંન ફરોહર તથા ફરવશી એ બંણેનો શંજોગ કુદરતે જે
હેતુથી કીધેલો તે ઉપર વીચાર કરતાં તો એ બંણેનો ઓહોદો, મરતબો
જુદોજ હોવો જોઇએ એમ શંભવેછે મગર તેહેનો ખરેપણે નીશચે હા
લ તેકુબ રાખી તમો શાહેબનાં અનુમત ઉપર એ વીશય બંધ કરૂ છેઉ.

તીજા શવાલની શાર કલમો.

૧. કદીમથી નહી પણ નજદીકનાં ગેર મુકરર વખતથી આશતે આશતે જારી થઇ હાલી જુલમાત ભરેલી રીતે વધી પડેલો જે ગોસ્તનો ખોરાક કે જેનુ નાંમ લેતાં કમકમી થાએછે તે હેવી નજીશાઇ બે રેહેમી અને બેશરમાથી કુલ ખાશોઆંમ જરતોશતી ટોલામો વીખરાઇ પંથરાઇ તથા ફેલાઇ રહેછે કે તે જોઇ દેવ દરૂજો ખુશહાલ થઇ અંગુશ્ત નુમાઇ કરેછે ને બીચારા ફરેશતેરૂપી ઇમશાંનો શરમાઇને અફશોશથી ખુન જેગર નોશ કરેછે તે બાબે અરજ એટલીજ કે એ વીશય શમનથી તમારૂ પેતાનુ ખાશ મત કહી બાજુપર વલણ આપનારૂંછે તે બાબે શવીશતર ફશીલ દાખલા શાથે કુરપા કરવી જોઇએ.

૨. શેવકનાં વલણ તથા અનુમત પ્રમાંણે એ વહીવટ અયોગ્ય કરંમનુંછે તે શમનથી અટકાવ થઇ શકે હેવો કાંઇ ધરંમનો કોરડો તમારા જાણવામોછે ? અગર છેતો તેહનુ યથાશથીત બઆંન મેહરબાંનીની રાહે આપવુ જોઇએ. અગર નથી તો તે વીશે ધરમ મારગ તથા ગીનાંન મારગમાં શું શું આગના તથા ફરમાંનો આવેલાંછે તેહની તફશીલ યથાયોગ્ય મેહરબાંનગીની રાહે જણાવવાની અગત્ય શમજી તે બાબે તશદી લેવાથી કંટાલવું નહી.

૩. ઉપલી બંધે બાબતોનો ખોલાશો આપતી વખત નજદીક વખતનાં પરખ્યાત રાવી લોકો કે જેવોની રેવાએત ઉપર હાલ શમે અગત્ય જોગ ધારાવોનો પાઓ મજબુતી ભરેલી રીતે મુરવેજ હોએ હેવી ખાતરીછે તે શાહેબો તથા તેવાજ તેમની આગલ પાછલનાં બીજા નામાંનકીત દશતુર શાહેબોનાં કોલ નીચે મુજબછે તેહનો અરથારથ નજર મોબારકમા રાખવાની ભલાંમણ મોહોટી નમનતાઇ શાથે કરૂ છેઉ તેની વીગત નીચે મુજબ—

૧. એ શાહેઓનો પેહલો કોલ એછે કે જુબહીઅત ખુદ મોબેદ શાહેબ શીવાએ બીજાએ નહી કરવી એટલેજે બેહદીનનાં હાથની જુબહીઅતથી એ શાહેબોએ રવા રાખી નથી બલકે નારવા ઠેરવીછે તે ઉપર.

૨. મજરૂહ થનાર ગોશફંદ જવાંન નહી પણ ઘણુ જઇફ બલકે કઝીબુલ મરગ જોઇને લેવા ફરમાવેછે તે ઉપર.

૩. મોબેદ જુબેહ કીધા બાદ તે ગોશફંદના હકત અંદામ નીવાજ શી હોમ ઇજદની નઇઅતે બરશનુમ વાલા મોબેદ ઇજી તેમાંથી ચાશની કરવા વીશે ફરમાવ્યુંછે અને ચાશનીનો હોકમ તેવોએ કહેઆ મ હલને શારૂ આપ્યોછે અને ચાશનીથી તેમની મુરાદ શું છે તે ઉપર. ધ્યાં ન આપતી વખતે નજર રાખવી જોઇએ કે શીકંમ શેરાથી ખાવાની પર વાંનગી તેઓએ આપીછે કે એ હોકમથી શગીહંન તેમનો હેતુ મનાઇ નો કરેછે કે શી તરે તે ઉપર.

૪. હજરત ઇગાંને બારગાહે શમદીઅત આલીરૂતબત જનાબ શેહન શાહ જમશીદને દીવ લોકોએ ફરેબથી ગોશત ખવાડેલ હતુ કે જે વીશે ઇજશનેમો કાંઇ ઇશારો આપ્યોછે કુરીને ફરમાવ્યુંછે તે ઉપર.

૫. જાગજા અવશતામો જે મનાઇ આવીછે તે ઉપર તથા ચાલતો વહીવટ જે ચોકશ દીવશ તથા માશ એટલેજે.

૪, હમકારા, આબો બહમંન મહીનો, ગાહામબારનાં તમાંમ દીવશો અને શાદી ગમીનાં હંગામી ચોકશ દીવશો તથા તે શીવાએ ઇઅજદાંની ઇઅજદાંપરશત શાહેબોનો જાહેર કાએદો જે શીરૂજમાંનથી તે આજ પરી અંત મુરવેજછે તે શરવે બાબતો ઉપર.

૪. ઉપલા ધારા રેવાજ તથા ફરમાણો વીશે હું ખાતરીથી જાંણુછુ કે તમો શાહેબ તે વીશે આછી રીતે માહીઅતગાર છેઓ શબબ અરજ એછે કે એ ખાતરી વીશે કબી શેવક કાંઈ ભુલ ખાતો હશે તો મેહરબાં નગીની રાહે ખોલાશો કરવામો આંચકો ખાવો નહી કે જેથી શેવક ભારે આભાર માંનીઅ થશે.

૫. હાલી રેવાજ પાંમેલા ખોરાકનાં આધારથી જે શરવે લોકોને ખમીર થઈ પડેલછે તેમાં કદાપી કોઇ શખશ પોતાની દેહ શુધીને શારૂ એ ખોરાક તરક કરેતો તેથી કદીમ હકીમોનુ (હાલનાં ડાકટરોનુ મત જોઈતુ નથી) એટલેજે હરતાશપી હુકુમાવોનુ કાંઇ હેવું મતછે કે એ ખોરાકનું ખમીર છતાં તેહને વરજીત કરે એટલેજે તરક કરેતો તેથી તેહની જીંદગીને નુકશાંન પોહોચે ઇઆ તંનદરૂશતીનો ખીગાડ કરે એ બાબે તમો શાહેબની જેવી માહીઅતી હશે તેવો કમાહકકુ વીશતાર આપવો જોઈએ મગર એ જગાએ શુચનાં એટલીછે કે હાલી હેવા વરજીત એટલેજે તા

રેક લોકો હેવાં પોતાનાં આગલાં અમીર છતાં પાછલથી તેહનો ત્યાગ કરીને જે શારી શુખાકારી, અકલની ઇઆરી અને અમુલ્ય ગીનાંન વીચારીમા પોતાનો બેમુલ વખત ગુજારેછે તેમનો દાખલો નજર મુબારકમા રાખી ખુલાશો કરશો હેવી મજબુત ઊમેદછે.

ઊપલા પત્રનો જવાબ આ૮ દીન શુધી આવીઓ નહી શબબ એ વીશે હમારો વીચાર નીચે મુજબ:—

આએ નાંમવર ગરહસ્ત જંદ, પેહલવી, ફારશી, દરી અને અરબી તથા શંશકરૂત ભાશામો એક નામાંનકીત અને ફરેંચ, ઇંગલીશ તથા લેટીનમાં પણ એક વખાંણવા લાએકછે એટલુજ નહી પણ એ નામદારનાં ઘરાંણાંની રીત પરમાંણે હરેક એલમોની માહીઅતી રાખનારછે તેહની શહાદતમો એ શાહેબનો પત્ર જે શેવકને મલેલો ઉપર દાખેલ કરવામો આવ્યો છે તે બશછે કે જેમાં પોતાનાં કેબલેગાહ શાહેબનાં અનુમત શાથે એક મક્ષતા થવા વટીક નાપાડીને હમોએ જે કાંઇ ખોલાશો માંગવો હશે તે બાબે એવોને બીલાહેદુ પુછવાની છુટ તથા પરવાંનગી આપીછે.

શોકર તે પાક બેન્યાજ મઆબુદે મુતલકની જનાબમાં કે એ પરવાંનગીના આધારથી જે એક છેલો પત્ર આ તરફથી લખવામો આવ્યો છે તેહને માશ ૩ ની લાંબી મુદત ગુજરીછે તોપણ તેહનાં જવાબની ઇનાએત થઇ નથી. હું ધારૂચ કે કાંમની ઇફરાત શીવાએ બીજું કારણ નહી હશે. ખોદા કરેને ખુશહાલી શીવાએ બીજુ કાંઇ નહી હોએ. ખોદા શાહેદ હાવી ગરીબ નવાજીની નજર છતાં દેર થવાથી બેશક કે હમારી એક મોહોટી દીલગીરી તથા ફીકર ભરેલી અવસથા થઇ પડીછે એટલુંજ નહી પણ એક મોહોટા વજંણની તાજુબી થઇ પડીછે કે એ અંતચીતવેલા અટકાવનુ શું કારણ હશે તે કાંઇ હમારા નાકશ વીચારમો આવી શકતુ નથી મગર ઊમેદછે કે વાંચનારા બારીકબીન શાહેબો અલબતે એ કારણ શોધી કાહાડશે તેથી મુખ્તેશર કરૂંછુ.

શ્રી મુંબઈનાં મીર મુનશી અરદેશર ડોશાભાઈ જે. પી. ઊપર તા૦ ૧૩ મી નવેમબર શને ૧૮૭૩ ને દીને કાગજ લખીઆ તેની નકલઃ—

વીનતી એછે કે નીચે લખેલા ત્રણ શવાલો શેવક તરફથી આપરા જરતોશતી ટોલાનાં તમાંમ શરગીરો શાહેબો ઉપર કરવામો આવેલા આ જ શુધી તેહેના જવાબ બા શવાબ મલેઆ નથી હેવા વખત ઉપર મરહુમ સુરખી બાવાજીનો બાપ પોહોઆ કે તે શાહેબ એ બાબતની ઊકદે કુશાઈ પણી આશાંનીથી કરી શેવકની હાજત પુરી કરતે મગર કમનશીબે કે તે વખત જઈ ચુકેઓછે, તોપણ તે ગુફરાંનનાહ સુરખીની જગો ઉપર માશાઅલા તમો શાહેબ કીફાએત કરી શખશો હેવી ઊમેદથી ઉપલા દરએક શવાલનુ શારાંઊશ તરીક કેટલાક શવાલો નીચે ટાંકી મોકલ્યુછુ અને ગુજારેશ કરૂંચ કે એ બાબતમો આકલી નકલી દલીલોથી અને જાહેર બાતેન એલમોનાં આધારથી ગોરબલીગ ફરમાવી જવાબની ઈનાએત કરવામો દરેગ તથા દીરંગી શહાજનોની રાહે ગુજર બંધ કરવાને જરૂર શમજશો કે જેથી શેવક ઘણો આભારમાંન થશે.

———o———

મુનશી શાહેબ બહમનજી ડોશાભાઈ ઊપર પત્ર ૧ મુનશી અરદેશર ઊપર લખો તે મુજબજ.

———o———

શ્રી શુરત રૂશતમપુરાનાં દશતુરજી દારાબજી ખરશેદજી ઊપર પત્ર લખો તેની મજમુન અરદશીર મુનશી ઊપરનાં પત્ર મુજબ.

———o———

શ્રી મુંબઈવાલા મોબેદ જમશેદજી શોરાબજી કુકાધારૂ ઊપર એજ તરીખે પત્ર લખો તેની નકલ નીચે મુજબઃ—

શ્રી મુંબઈ મધે મેહરબાંને મોબેદ મોબેદાંન ભાઈ જમશેદજી શુ. શોહોરાબજી ઊરફે કુકાધારૂ.

વીશેશ લખવા જરૂર એછે કે શ્રી હીંદુશથાંનનાં કુલે હમ દશતુર શાહેબો ઉપર કેટલાએક શવાલો આઇને જરતોશતી વીશે લખવામો આવેલા તેહને લાંબી મુદત ગુજરી ગઈ પણ તેવોમાંથી જે જવાબો મલ્યાછે તે બા શવાબ નથી અને જેવોનાં જવાબની ઘણી અગત તેવોએ બીલકુલ જવાબ આપેઆ નથી હેવામો ખબર મલી કે ઘણું કરીને એ જવાબો તમે વાલી શકશો તેથી આજ દીને તમોને તથા બીજા એક બેમાલમ શાહેબોને પણ શમાગમે જે શવાલો કે ઉપલા બુજરગો ઉપર કરવામો આવ્યા હતા તે મુજબ તઈઆર કરી મોકલાછે. ઊમેદછે કે જવાબની ઇનાએત જલદીથી કરશો.

ઊપલા પત્રમાં કહેલા શવાલોની મતલબ જે પ્રમાંણે આલી જનાબ દશતુર હોશંગજી ઊપર શવાલો લખવામો આવેલા જે તેવોનાં મથાલાં નીચે દાખેલછે તેજ મુજબ ઊપલા ચારે શાહેબો ઊપર.

———o———

ઊપર કહેલા પ્રકરણ ઊપરથી ખુલુ નજર આવેછે કે જરતોશતીઓમાં વખણાએલા તથા માંનપાંમેલા ઓહોદેદાર શાહેબોએ પોતાનાં ઓહોદા તથા કીરતી વીશે કાંઇજ ખેઆલ કે કદર કીધી નથી એટલેજે હમારા શુજ જેવા શવાલોનાં જવાબ આપવામો આંનાંકાંની કીધીછે તે વીશે આએ ફકીર વધારે તકલીફ આપવાને બીલકુલ નારાજી તો ખરો તોપણ હેવો એક વાચાર ઊપજેઓ કે જે શાહેબો મુંબઇવાલાછે ને ખરેખર કે તે શાહેબો જવાબ આપવાની શકતી ધરાવનારાછે તેવોની શેવામો એક છેલી ઇઆદ આપવી અને તે મુજબ એ નાંમાંનકીત ગરહશતો ઊપર એક શરકીઊલર મોકલવાનુ મુનાશબ વીચારી તે મુજબ અમલ કીધો તેની શદાવરી નકલ નીચે દાખલ કરૂછુ તે દાંનાવ વાંચનારાવોની ખાતરીને શારૂ બશ થશે.

મુકામ માહીમ રોજ ૨૨ મો માહા ૪ થો શને ૧૨૪૩ ઇ઼અજદેજરદી.

શરકયુલર.

૧. દશતુરજી પેશુતનજી ગુા. બેહરાંમજી.
૨. દશતુરજી જાંમાશજી ગુા. મીનુચેહરજી.
૩. મીર મુનશી અરદેશરજી ગુા. ડોશાભાઇ જે. પી.
૪. મુનશી શાહેબ બહમનજી ગુા. ડોશાભાઇ.
૫. મોબેદ શાહેબ જમશેદજી ગુા. શોહોરાબજી ઊરફે કુકાધારૂ.

નાંમવર શાહેબોની શેવાઓ.

નીચે શહી કરનાર કંમતરની વીનતી એછે કે તમો શાહેબોમાં એક શાહેબ ઉપર ૫) પત્ર થઆ એક શાહેબે જોકે જવાબ વાલેઓછે તોપણ તે અધુરો હોવાથી તે બાબે ફરીથી તેવોને શુચનાં થઇછે ને બાજા શાહેબો ઉપરતો ફકત એકેકોજ પત્ર લખવામો આવ્યોછે હેમાં એક મેહરબાંન ઉપર લખવાને માશ ૧૮ ની મુદત થઇછે એકને માશ ૪ અને બીજાવોને માશ ૨) થઇ ગઆછે પરંતુ જવાબ મલેઆ નથી શબબ અરજ એછે કે જે જે મેહરબાંન શાહેબોને જવાબ આપવાની યોગ્યતા હશે તેવોએ આ શરકયુલર પોહોચાડનાર જોડે એકદમ મોકલી આપવા જોઇએ અથવા નહીતો આ શરકયુલર નીચે પોતાની શહીથી મરજી મુજબ લખી જણાવવું જોઇએ કે બીજી વખત તશદી આપવામો નહી આવે.

૨. ઉપલા શાહેબોમાં જે એક નાંમવરે હમારા શવાલો તકરારી બાબતનાંછે એમ ઠરાવી તેહનાં લખીત જવાબ આપવા નાપાડીને આ રીતથી એ જાતે તેવોની હજુરમાં હાજર થવા હોકમ ફરમાવ્યોછે તેહનુ તોલ શુમાર કરતાં આએ આજીજને થોડી અગ્રતી લાગતી નથી તોપણ બીજા હાથપર જેમ રમુજ તેમજ અફશોશ એ બંધેને શાક્ષી તરીક શાંમ શાંમી કુરશીઓ ઉપર બીરાજમાંન કરી વીચાર લીધાથી જણાઇ કે મોહોટી શરકારમો જવું થાએ તો તેથી તે જનારને કાંઇ શુબુકી નથી જારે કે એ વીચાર ખાતર નીશીન થઓ તારે આએ એક શુચનાં એ નામદાર શરકારની આલીજનાબમો કરવા યોગ્ય જણાઇ તે એછે કે જારે તે શાહેબની મરજી લખીત જવાબ નહીજ આપવા વીશેછે તો ફીકર નહી. આએ શેવક પોતે તેમની શેવામો હાજર થવાને મોહોટી ખુશી શાથે તઇઆરછે ને

તે શાહેબ જે કાંઇ જબાંની જવાબ આપશે તે શેવક પોતે ઇઆ બીજા પાશે તેજ વખત તેમનાં શમક્ષ લખશે ઇઆ લખાવશે તે ઉપર તેવોએ પોતાની બખતાવર શહી માત્રે કરી આપવાની તશદી તો લેવી જોઇશે અને તે મુજબ કરવાને તે શાહેબ રાજી હશે તો તેવોએ પોતાની ફુરશતનો વકત મુકરર કરી તે બાબે આમ્એ શેવકને આમ્એ શરક્યુલર નીચે ખબર આપવી જોઇએ. કબી એ મુજબ કરવાને પણ તેવો નારાજ હશે તો તેનો ખુલાશો આમ્એ નીચે લખી મોકલવાની પણ તશદી લેવી જોઇએ કે આમ્એનદે એ બાબે ફરીથી તેવુને તશદી આપવાની જરૂર નહી રેહે. હાલ એજ તશદી.

લા૦ કમીને ફીદવી જમશેદજી રૂશતમજી.
દશતુરાંન દશતુર અશપંદીઆરજી.
કાંમદીનજી મરહુમ ભરૂચવાલાનો સલાંમ.

એ શરકીઊલર ઊપરથી રાખેલી વહી અંતે ખોટી પડી કે એ શરકીઊલરમાં માંગવા પરમાંણે કોઇ શાહેબે પોહોચ તારીખ પણ નહી નાંખી આપીને જબાંની જવાબ જેમ જે શાહેબને ફાવતુ આવ્યુ તેમ શરકીઊલર પોહોચાડનાર શખશને શમક્ષ આપેઓ તે દરએકનાં જવાબ શુંછે તે વીશે એ શરકીઊલરની પીરે પોહોચાડનાર શખશ પોતાની શહીથી લખી આપેછે તેની નકલ નીચે મુજબછે તેથી વાંચનારાવોને બશ થશે શબબ મુખતેશર કરૂંછું.

કુકાધારૂ—જો થોડું થોડું હોએતો જવાબ આપુ તહમો એકદમ કાગળો ભરીને મોકલો તેનો શું જબાપ આપું ને હું પરવારતો નથી કે તેનો જબાપ આપું.

બમનજી—એ વીશે મને સું પુછોછો પુછવું હોએતો યજદાંપરશત ને પુછો તે જબાપ આપસે.

અરદેશરજી—પાંચ શાત દાહાડા પછી જબાપ મોકલીશ નહીતો તહમો આવજો.

જામારાજી—સુબાઇમો નથી.

પેશુતનજી—મુંબઇમાં આવ્યા તારે કહીઉ કે મને સમજ પડતી ન
થી તમો આવીને મહને મલી જાવો, તોપણ તે આવીને
મલી નથી ગઆ તે હું શુ કરૂ.

ઊપર લખેઆ પરમાંણે શઇ
આ૦ રૂશતંમજી ફરદુનજી ——

ઉપલા જવાબો જોતાં આએ બેવીજાઆત ફકીરને એક હશવા જો ગ રમુજ તેમ બીજા હાથપર એ શાહેબોએ પકડેલી મજબુત હીમત તથા દાનાઇ વીશે જરા વીચાર કરવાને ફરજ પડેછે તેમજ આશાછે કે વાંચનારા દાનેશમંદ શાહેબોને પણ પોતાની ફરજ બજાવવા ધાણુ કરીને હમારી શાથે મલતા થવું પડશે કાંજે શવાલે દીગર જવાબે દીગર તે કાંઇ છુપુ નથી તોપણ એ જવાબો વીશે હમારા ટુક વીચાર શુંછે તે નીચે મુજબ લખી એ પ્રકરણ બંધ કરૂછુ તેહેની તફશીલ નીચે મુજબ:—

૧. દશતુર શાહેબ પેશુતનજી.

આ નાંમવર શાહેબ ઉપર માશ ૧૯ ની મુદતમો હમારા શવાલોનાં પેહલા કાગજ બાદ તે વીશે કેટલીક વખત જબાની પેગામથી જવાબની તલબ કરાવેલી તેથી કાંઇ મતલબ હાંશલ નહી થઇ તારે કેટલીક વેલા લ ખાંણથી જવાબની ધનાએત થવા વીશે ફરીઆદ આપવામો આવેલી તે શરવે નીશફલ ગઇ અને જવાબ નહી આપવાની મરજી પાર પાડવા શરૂ એ નાંમીચા શાહેબે જે વખતે વખત જુદી જુદી રીતે અખાડા કીધાછે તેનો ટુક શાર વાંચનારા મુનશેફોને વાશતે નીચે ટાંકુછુ.

૧. કેહવું એમ હતુ કે હું ફુરશતથી જવાબ લખીશ.

૨. તારબાદ ફરમાવું કે ફુરશત કાંઇ મલતી નથી તેમ કાગજખી હાથ લાગતો નથી તે ફુરશતથી શોધી કાહાડી જવાબ મોકલી આપીશ.

૩. શંદેશો એમ મલેઓ કે પોતે મકાંનમો બીરાજમાંન હતા તે છતાં નાપાડી કે ઘરમો નથી.

૪. બોલવુ એમ હતુ કે કાગજ ધુંડેઓ પણ ખોદા માલુમ કાંહાં મુકીઓછે તે મલતો નથી તેથી નાચાર છેઉ.

૫. રૂપ એ હતુ કે એ કાગજતો જડતો નથી—તે ઊપરથી બીજી નકલ મોકલી આપી તારે,

૬. વેશ એ હતો કે તમો પોતે રુબરૂ મલીને જવાબની શંમજુતી

કરી લેઓ. એ ઉપરથી એ શાહેબની ખીદમતમા જાતે જવાની ફરજ થી ધા તારે કેટલાએક વફાદાર બેરખાહ શાહેબો જે એ નામવરની ગીતમા તનાં વાકફકાર તેઓએ રૂબરૂ જઈ જવાની શમજુત લેવા નાપાડી તેથી રૂબરૂ જવાને ઠાવેલો ઠરાવ તેકુબ કરીઓ.

૭. શખુન એ હતો કે એ શવાલો તકરારી બાબતનાછે તેથી લખીત જવાબતો કદચાત આપવામા આવશે નહી માટે જરૂર હશે તો રૂબરૂ મલી બોલાશો લેવો. એ બાબતમા એક માત્રે પોતાની ચીઠીથી જે ખબર આપેલી તેની શદાવરી નકલ નીચે દાખેલ કરીછે તેથા વાંચનારા શાહેબોનાં દીલ રોશંન થશે —

ઊપર કહેલી ચીઠીની નકલ.

મેહરબાન ભાઇ જમશેદજી રૂશતમજી.

જત તહમારા ફરમાવીઆ મુજબ હું દસતુર પેશુતન પાશે ગયો હતો અને કહીઉ કે એઓના પતરોનો જવાબ મેહરબાની કરી આપો તે ઉપરથી એઓએ (દસતુર પેશુતનજીએ) જબાપ આપાઓ કે, એતો તકરારી બીનાછે તેથી એનો જબાપ લખીનેતો અપાએજ નહી. તા૦ ૧૫ મી જાનેવારી સને ૧૮૭૪ ઇશવી.

લા૦ શેવક, **રૂશતમજી રતનજી**

ભરૂચાની સલાંમ વાંચજો.

ઉપલા ચીઠીથી ઉપલો વાંધો શીધ થાએછે.

૮. શરૂપ એ હતુ કે જે ઉપલા શરકુલરનાં જવાબમા ધારણ કીધુ હતુ એ શરૂપ કહી જાતનુ છે તે શરકુલર પોચાડનાર મોબેદે તેની નીચે પોતાની શહીથી લખુંછે તેથી શાફ માલુમ પડેછે કે એ છેલા વેશમા જાણે પોતાનુ અશકતપણુ જાહેર રીતે દેખાડેછે એટલેજે પોતે હેલું ફરમાવેંછે કે એ શવાલોમાં એવોને કાઈ શમજ પડતી નથી.

ઉપર મુજબ જે જે વેશ એ શાહેબે ધારણ કીધા તેનુ બીજુ કારણ કાંઇજ નહી પણ લખીત જવાબ નહી આપવા શારૂછે. લખીત જવાબ નહી આપવાનુ કારણ અશકતપણુજછે કીંવા કાંઈ બાધક બંધંન થાએ તેનો ઉપાએછે તે વીશે ગેબદાં બોદાછે તોપણ દાંનાવો ખુદ શમજી શકેછે કે ખરૂ કારંણતો કાંઇક અશકતપણુ અને કાંઇક બાંધક બંધંન જાર ગયો તેમ હોએ તે વીશે આગે ફકીર વધારે જોર નાખવાનુ મુના

શેબ જોતો નથી શાથી કે જોર બતાવવાનુ જે છે તે જોરાવરોની શાથે લાજમ મલજુમ થએલુંછે તેથી એ કાશો એટલેથી મુખ્તેશર કરૂછુ મગર મુખ્તેશર કરતાં એ શેઆંનાં ભાઇને શુચનાં કરૂછુ કે આ શંબલાવેશની પરથમથીજ જરૂર નહી હતી કાંજે એથી તમારા ઓહોદાની અપકીરતી તમોએ પોતે કીધીછે એમ શીધ થાએછે કાંજે દશતુરાંન દશતુરીનાં ઓહોદાને તેહેની ઇજતને તેહેનાં બુજરગોને તેહેનાં એલમ તથા મોઆલંમને ભારી ઝાંક બવાડેછે તે કાંઇ હમારાથી છુપાવી દબાવી ઢાંક પીછોરા કરી શકાએ હેવું નહી તેથી નાચાર ટુકાંમો હમારા લંગડા ટટુની લગામ ફેરવી લઇછું.

ખોદા, ખોદા આ શું જમાંનો અને શું તેહેની તાશીર કે જેથી એક માંનવંત અને કીરતીવાંન ટોળો કેહેવા તલેશમાત અને કેહેવા વંમલમો આવી પરેઓછે કે એક તરફથી યઆજદાંપરશતી ઉપર પાંણી ફરી ગઇ અને બીજી તરફથી શરઇઅતનો પાઓ પણ લુલો થઇ ગઓ અને એ બંધે ફેજબક્ષ નાંમવરોનાં બદકાર શત્રુ લોકો જે દુરગુણો તે આગલ વધી આવ્યા ને પોતાનુ જોર તથા અમલ બેશાડી બીચારા શદગુણોની ફેકડી તથા ધીકારત કરેછે નાચાર જે કાંઇ ખાશતે ખોદા.

દશતુર શાહેબ જાંમાશજી.

આએ નાંમવર ગરહશતને ફકત જે એક શવાલનો જવાબ બાકી છે તેને શારૂ એ નાંમદારનુ પનોતુ નાંમ ઉપલા શરકુલરમો દાખેલ કરવામો આવેલુ પરંતુ એ શાહેબની ગેરહાજરીને લીધે એ શરકીઉલર તેમને પોહોચેઓ નથી તેમ તે બાકી જવાબની હાલ તરત કાંઇ ઉતાવલ જેવું નથી તેની શાથે ખાતરીછે કે એ ગરહશત બાકી જવાબને શારૂ ઝાઝો દરેગ નહી પકડશે શબબ એ મેહલ ઘણુ કરીને ચેખું કરવા જોગ નથી. પરંતુ એટલુ તો નીશચેછે કે હમારા છેલા પતને પણ એક લાંબી મુદત ગુજરવા છતાં ખાંમોશી પકડીછે તેમાં કાઇ નહી પણ એકાદ હલકુ કીંવા ભારી કારણે એવુજે શશદરમાં નાંખેઆછે તો ઓર એવોએ કીધેલી વાએજની લખીત કોપી હમોએ માંગેલી તેતો જરૂર કરીને મોકલવી ફરજ હતી તે વીશે પણ આખાડા કીધાછે તે જોતાં તો શાફ દેખાએછે કે જાંણે તે વાએજ હમોને દેખાડવાની નહી પણ ખાલી ભભકા તરીક

હમોને ચેતાવવાની અને અંનજાંણાં લોકો જે શમજી નહીં શકે હેવા લો કોમાં માંન મેલવવાની હોએ બેર ગમે તેમ હોએ તે વીશે વધારે વીશતારની ગરજ જોતો નથી.

મીર મુનશી અરદેશરજી "જે. પી."

આ ગરહશત એક તારીફ પાંમેલા માંનવંત ખાંનદાંનનાં અને શરકારી શુલેહનાં અમલદાર અને તેહેની શાથે એલંમની ખાંણ તથા આ સમામાં એક મોહોટા ભંડાર તરીકછે હેવા શંધલા જાહેરી દેખાવ ઉપરાથી આ ફીદવીએ લોભાઇને તેમની શાગેરદીમાં નાંમ આપવા મુનાશબ જાંણુ કે તે વશીલાથી હમારા નીરજીવી શવાલો વીશે માહીઅતી મેલવી શકાએ મગર કમનશીબ કે એ આશા જલદીથીજ ભરુ થઇ તેનો શાર એ છે કે એ શાહેબે પોતાનાં ખાંનદાંન, પોતાનાં એલંમ મોઅલમ, પોતાન ઓહોદા તથા પોતાની વરતણુકનુ મુબારક નાંમ જાલવવા શારૂ જવાબ આપવાને દીન ૫-૭ નો વાએદો કીધો હતો તેની ઠેકાંણે દીન ૧૫ ગુજરી ગઆ તોપણ જવાબ મલેઓ નહી. બેર ઇઅજદાંપનાહબાદનાં આશીરવાદથી એ મતલબ ઉપરથી દીલ ઊઠાવી લઊછુ મગર હમારૂ લોહી ખાંનદાંની શમાગમને લીધે જરા જોશ ખાએછે કે એ શાહેબે પોતાનો વાએદો શ વાશતે વફા નહી કીધો? શું હેવા જવાબ કાંઇ શંભાલ કરી શકેછે વારૂ નહી નહી તેનું ઊલટું મત બાંધવાને દેખીતુ કારણ મલી આવેછે તેમ કરવાને નીશચે હમે ચાહાતા નથી પણ નાચાર છીએ કે એ માંનવંત ગરહશત તરફથી હેવાજ એક બે બીજા દાખલા હાલ નજદીકનાં શમેમોજ રૂદાદ થઆછે કે જેમાં એજ રીતની કબુલાતો હતી તે આજ શુધી પાર પાડી નથી તેથી આએ ફકીર ભારે દીલગીરછે તે વીશે શું લખુ ને શુ નહી લખું. મગર એટલુ તો ખરૂં કે જે જગાએ શુલેનાં અમલદારોની હેવી વરતણુક હોએ તે જગાએ શુલે ભંગ કરનારા ખોદા માલુમ કેહવા હશે! બેર ગમે તેમ હોએ તે વીશે માહારી ભાંજગડ નથી કાંજે હેવી દવેશી બાબતો વીશે અખાડા કરવા એ હમારા ધરમનો મુલ પાએછે તેથી વાંચનારા શાહેબો ઇનશાફની દાદ આપવાને ચુકશે નહી તે ભરોશાથી ટુકુ કરૂંછું.

મુનશી શાહેબ બહેમનજી.

આ એક એકમારગી એલમાઊ ગરહશત છતાં અને હમારા જવાબો નોકે આપવાને શકતીવાંનછે હેવી બાતરી છતાં પોતાની છુટક બારીને શારૂ ઈઆજદાંપરશતને પુછવાની ભલામણ કરેછે તે નોઈ હમોને થોરી અચરતી લાગતી નથી ઓર ઈઆજદાંપરશત કોણછે ? તે વીશે તથા તેહનાં લખનારને તથા તેહનાં ઉપર જરતોશતી ધરમ વીશે થએલા શવાલોનાં જવાબોનાં મુશવદા ઘડી આપનારની ઓલખ પરપુછથી આ ફીદવીએ મેલવીછે તેથી એ ચાતુર મુનશીની ભલામણ પેહલાં તે ગરહશતો માહેલા લમતા ગરહશતને અવલથીજ તશદી આપવામો આવીછે તે વીશે નાદર વાતતો એછે કે તે શાહેબનુ મોબારક નામ ઉપલા શરફીઊલરમાંજ દાખેલછે તે શું ફ મોઅલંમ શાહેબે નહી જોઊ હશે કે તેમને વીશે શુચનાં કરવાની અગત પડી ? બેશક કે હમારા વાહાલીઓએ એ શરફાઊલર બારીકીથી જોએલો નહી ને પોતાનાં ઉપરથી એ બોજો ઓછો કરવાની મરજીને લીધે ઉપલી ભલામણ થઈછે તે કાંઈ હમોને ઉપીઓગ પડવા જોગ નથી. હમારો બાશ હેતુ એ ચાતુર ભાઈબંધનુ મત જોવાનો હતો તેમાં નીશફલ થવાથી બેશક કે જાએ તાજુબી તેમજ મોહોટી દીલગીરીની વાતછે ઓર જે કાંઈ એ શાહેબની મરજી મોબારક.

મોબેદ ફ્રકાધારૂ શાહેબ.

આ એરવદ વીશે જે હમોને બાતની મલીછે તેથી ઘણું કરીને એવોનાં મત વીશે વાકફગાર થવાને અગત પકડેલી અને બરૂછે કે ઈઆજદાંપરશતનાં મુશદી તરીક એ શાહેબ પોતાનો વખાત રોકેછે તે છતાં એ ગરહશતે જે જવાબ આપેઓછે તે બેશક કે એક ચમતકારી રમુજ આપનારીછે. એ જમાંને ફીલશુફનુ કેહવુ એકુતો એછે કે જો થોડું થોડું હોએતો જવાબ આપુ, એકદમ કાગજો ભરીને મોકલા તેનો શુ જવાબ આપુ. વાહવા આફરીનછે આએ દાનાઈ ભરેલા જવાબ ઉપર કે એ શાહેબ જેમાં પોતાની ચતુરાઈ તથા ચાલાકી શમજે આછે. શુ થોડુ થોડુ હોએતો જ એ શાહેબ જવાબ આપવાને શકતીવાંન થઈ શકેછે ને વધારે હોએતો તેહનાં જવાબ વાલવામો તેવો અશકત હોએ એમ બુલુ દેખાડેછે. નહીન હી એમતો કદાપી બની શકે નહી ને હેવી રીતે કોઈબી જવાબ આપે નહી પરંતુ શારાંશ એજછે કે ઈઆતો હમારા જવાબ આપ

વાને બીલકુલ અશકતછે ઇઆ નહીતો એ જવાબ આપતાં પોતાને તથા
પોતાનાં લાગવલગી મીત્રોને કોઇબી જાતની બાધક બંધંન થઇ પડે તેથી
જાંણી બુજીને અશકતપણાંનો ઇકરાર કરવાની ફરજ પડી હોએ એમ ખુ
લ્લુ નજર આવેછે. પછે તો ગેબદાં ઓદા.

બીજુ એ જમાંને કાબેલ મોબેદ શાહેબ જે કે ઇઆજદાંપરશતનો મુ
શદીછે તેથી ફરમાવેછે કે તેવો કાંઇ પરવારતા નથી. અફશોશછે હાવા એ
ક એજદાંપરશતનાં મુશદીની હાવી એક નીકાલબાજી ઉપર કે જારે જે શા
બશ આ જોબંમ ભરેલા ઓહોદાનુ માંન લીએછે ને જેથી માંનવંત
મો બપેછે તે છતાં હાવો બેપરવાઇનો જવાબ તે જોતાં કાઇ નહી પણ
ઉપલા કારણુ શીવાએ બીજુ કાંઇ ધારી શકાતુ નથી. બેર એ શાહેબને હ
મારા તરફનો ઇઆજદાંપનાહબાદનો હદીઓ પોહોચાડી એ જગો ઉપરથી
હમારી કલમ ઉચકી લઊછુ અને ઉમેદવાર છેઊ કે ઇનશાફી વાંચનારા
વોએ એ વીશે ઘટતી રીતે ધારી વાળવું કે ઘણાંબરા નાંમવર શાહેબો
હમારા પુજ શવાલોનાં જવાબને શારૂ શાવાશતે અખાડા કરેછે? શું કરવા
અશકતપણુ બતાવી રૂપોશીનો બુરકો નાંખી પીઠ દેખાડેછે અરે અરે કાં
ઇ નહી પણ આએ વરતાણુક માંનવંત તરીક કેમ ફરી લખી ગણી
તથા કહી શકાએ. નાચાર.

———o———

આએ ચોથા ચમનની શમાપતીમાં વાંચનારા મોહોટા દીલદમાગનાં
શાહેબોને ફકત તેહનો શાર માત્રે દેખાડવાને જરૂર પડેછે તે એછે કે પે
હેલા ચાર શાહેબોએ જવાબ આપાછે. પાંચમાં શાહેબનો જવાબ અધુરો
છે અને છેલા શરવે શાહેબોએ બીલકુલ જવાબ આપા નથી તે ઉપર
દાનાવોએ તશદી લઇ પોતાનાં દરીઆફતી ઘોડાની લગાંમ તેજ કરી એ
મેદાંનનાં પેહલવાંનોનાં જોર કવત તથા શાફદીલીની અજમાએશ લેવી.

જે જે શાહેબોએ જવાબો આપાછે એમ છતાં પેહેલા વીશયના જ
વાબો ઉપર માતરે ટીકા કરવામો આવીછે શીવાએ તેમનાં બીજા બે વી
શઅ શંમનથી મલેલા જવાબોની ટીકા હાલ કીધી નથી તેહનુ કારંણ આ
ગલ જણાવ્યુછે તે વીશે ફરીથી ઇઆદ કરવાની અગત એટલીજછે કે દ
કદમ શરવે શાહેબોનાં જવાબો મલી ચુકેઆ બાદ તે વીશઅ શમનથી જે
કઇ અગત જોગ લખવાનુ તે લખતાં ઠીક પડે અને મતલબ પરાગંદે
નહી થવા પાંમે.

શમાપ્તી.

આગ્એ પારશા બાગનાં કાચાં ચીત્રની શમાપ્તીમાં લખવાને બેહદ દી લગીર છેઊ કે એ બાગની આરાએશમાં આગ્એ ગરીબ ફકીરને મેહેનત તથા ખરચ અને તેહેનાં બેમુલ વખતમાં મોહોટી નુકશાંની લાગીછે તેથી એ બાગ પ્રશીધ થવામો મોહોટી દેર લાગીછે એટલુજ નહી પાણ મોહો ટી તશદી તથા અફ્લાંમંણ થઈછે તેહેનો ટુક શાર નીચે મુજબઃ—

પેશતર તા૦ ૧૨ મી જાંનેવારી શને ૧૮૭૩ થી એ ગરંથ શુરત ખાતે એક પરેશમો છપાવવાનુ કાંમ જારી કીધુ તે જગાએ જો કખી શાક દીલથી તે પરેશવાલાએ છાપવાનુ કાંમ કીધુ હોત તો એ કાંમ ઘણુ જલદીથી થઈ શકતે મગર તે ભાઈબંધ તરફ એકલી તેહેની શાફ દીલા નો જ દોશ નોહોતો બલકે તે ઉપરાંત એકતો તેની પાશે કાંમ કરનારાં હુ શીઆર માંણશો નહી, બીજુ પોતે છાપવાનાં કાંમમો તદ્દન અંનજાંણેઓ, તીજુ બાશાનો ભોમીઓ નહી, ચોથુ કાંમ જલદી કરવાની કાલજી નહી પ ણ બેહદ શુશતી તથા બેદરકારપણુ અને પાંચમુ બુખરી બંગાલી તેથી આગલથી પેશગી મદદ આપા છતાં લાંબી મુદત ગુજારી નાંખી તેથી જે ટલુ કાંમ તેમનાં હાથપર થઊ તેમાં ગલતી ઘણી થઈ ને તે ગલતી નહી થવા શારૂ જાત મેહેનત જેટલી કરવામો આવી તે તદન ફોકટ ગઇ તેથી અને બે માશનાં કાંમને ૮ માશ કીધા તેથી નાચાર બાકી કાંમ શ્રી મુંબ ઇમો લાવી શમાપ્ત કરવાની અગત પડી.

આગ્એ પારશા બાગનાં દીબાચામો જે ઇશારો ફારશી દીબાચો તેહે નાં તરજુમાં શાથે જોડી લેવા બાબત કીધેલો વાંચનારા શાહેબોનાં જો વામો આવશે અને બેશક કે એ ઇશારા મુજબ શરવે તરેની જોગવાઇ લે વા છતાં તે બેનેઆજ માલેકની મરજી નહી હશે તેથી તે કાંમમો એક અ નચીતવેલી હરકત હેવી આવી પડી કે જેથી તેમ કરવાને બન્યુ નથી તે હેનો ટુક શાર નીચે મુજબઃ—

એ ફારશી દીબાચો આશરે ૩૦૦) બેતોનો તેહેનાં તરજુમાં શાથે ત ઇઆર કરી ગુજરાતી તરજુમો ઉપલા પરેશમો શુરત ખાતે છપાઇ તઈ આર થએો અને ફારશી છાપવાનુ કાંમ એક લીથોગરાફીક પરેશવાલાને શ પુરદ કરવામો આવુ તેની શાથે લખનાર એક મુનશીનો બંદોબશત કીધે

લા એમ છતાં એ છાપનાર તથા બાંધનાર બંને શખ્સે અનશીટ જણાઆ
શાથી કે એ ફારશી દીબાચાની હજાર કાપી તઈઆર કરી લાવેઓ તે
જોઇ ખુશ થઇ તેમના શરવેનાં હીશાબ સુકવી આપ્યા તાંહાં શુધી તેમ
ની જબાંદરાજી ઉપર ભરોશો રહેલો તારબાદ જારે તે કાગજો ફોલડ કર
વા માંણશો બેઠાં તારે જણાઉ કે એકતો હાંશીઓ બીલકુલ રાખ્યો નથી.
તેની શાથે અરધ ભાગથી વધારે કાગજો ઉપર હરફો ઊઠેલા નહી. કોઇ શ
મુલગો શાફ એટલે નહી વંચાએ તેવો તો કોઈ અરધ પાવ અને કોઈ
માં આખ્ખુ છપાંણુ કે જેથી વાંચનારથી બીલકુલ વંચાએ નહી ને હાંશી
આ વગર ગુજરાતી હાંશીઆ વાલા કાગજો શાથે બાંધવાનુ તે બાંધતી વ
ખત તલે ઉપરથી કાપવામો આવે તેમાં વલી તલે ઉપરથી થોરૂ થોરૂ લ
ખાંણ કપાઆઁ વગર રેહે નહી તારે તે નરદમ અઇઓગ બલકે પુશતક
બાંમી ભરેલુ થઈ પડે તે અટકાવથી જોકે મોહોટી દીલગીરીછે તોપણ ફ
ફારશી લખાંણ ફરીથી છપાવી આવતાં પાકાં ચીલમાં દાખલ કરવાનો વી
ચાર લેવા શીવાએ બીજો ઇલાજ રહો નહી શબબ વાંચનારા બુજરગ શાહેબોએ
ફ વીશે માફી આપવાનુ પોતાનુ દઆલુપણુ કાંમે લગાડશે હેવી ખાતરીછે.

વાંચનારા દાંનાવ શાહેબોને આ એક શાદી શાધારણુ અને હમેશાં
વપરાતી કેહવત કાંઈ અંનજાંણી નથી કે ગાંમમાં પેશવાનો હોકમ નથી
અને પટેલને ઘર ઊહુનુ પાંણી—તેજ મુજબ હમારો કીશોછે કે આએ
બાગે પારશાનાં પોશીનદા કહા વરગમાથી નીકલશે તે બાબે જોકે હાલ બા
તરી નથી તે છતાં એક અગતની બાબતપર શબી દીલનાં જરતોશતીએ
ની નજર ઊઘાડવા તથા તેમનાં દીલને ઊશકેરવાની ભલાંમણ કરવામો આ
એ કમતર કાંઇજ આચકો ખાતો નથી કે જે વીશે જોકે પકેમણે નહી
પણ હાલ એ ટોલાની જે હીલચાલ આપરી શનમુખ દરશંણ આપેછે
ત બેશક કે ખાતરી પુરવક નથી એમ છતાં એ ટોલાનાં જાતી ખમીર, વા
રશીક શખાવત અને પકી રેહેમદીલીનો વશીલો ભરોશો પકડી તેમની શે
વામો એ અગતની બાબત વીશે શુચનાં કરી ખાતરીથી ઊમેદ રાખેછે કે
એ શુચનાં પુરતી રીતે નહી તોપણ કોઇબી રીતે પાર પુડઆ વીનાં ન
હી રેહેશે તે એછે કે એ નાંમાંનકીત ટોલાએ આજ શુધી પોતાનાં પનો
તાં પગલાંથી શખાવતનાં મોહોટા મોહોટાં મેદાંનો મારેઆંછે તેમજ આઠ

એક મેદાંનથી બોદાવંદાંન બોદાએતાલાની બખશીશથી લપેટી લેવામા પ
છાત નહી પડશે કારંણ કે એ મેદાંન કાંઇ હેવુ નથી કે જેમાં પગલુ ભર
તાં એક કંમજોરને પણ આચકા બાવો પડે શાથા કે એક હાથપર એહે
વા ધરમ શમનથી દાંનપુનનાં મોહોટા મોહોટા પરવતોને એક રાઇનાં દાણાં
જેટલુ પણ વજન ગણેલા નથી તે જેમ છુપુ નથી તેમ થોડુજ શંતોશકા
રક નથી શબબ ઊમેદ મજબુતછે કે આએ શીદ્દતીની શુચનાં કાંઇ પણ ઉ
પીઓગી થઇ પડશે વાશતે મોહોટાં માંન શાથે ગુજારેશ કરૂછુ કે હાલ શ
મ પારશી ટોલામો એક અગત જોગ ધરમ શંભાલનો ખુટકોછે કે તેવા
ખુટકા કોઇબી ગીનાતમા નથી. જો કબી હીંદુઓ તરફ જોઇએ તો
તે લોકોમાં પોતાનાં શંત શાધુ વેદાંતની આતમગીનાંની માહાપુરૂશ તપેશર
વગેરે બુજરગ દરજાના શાહેબોને શારૂ મઠ તથા ધરમશાલા હેવા નાંમનાં
પુશકલ મકાંનો જગે જગે ગાંમે ગાંમ શેહરે શેહર કાએમ કીધેલાં તથા
તે જાનીશાનોને શારૂ અને તેમાં આવક જાવક કરનારાવોને વાશતે જોઇતાબં
દોબશતો હેવે પદે પાએ કીધેલાછે કે તેવોને વધારે દીવશ અથવા રાતવાશો
રેહેવાને અને તેવોનાં ઊદર પોશંણમા હમેશાં શુધી કાઇ અટકાવ નહી આ
વવા વીશે કાઇજ ખુટ નથી તેમજ દરશલાંમીઓ મુશલી, તથા કરીશચીઅનોમાં
હેવા લોકોને વાશતે ચોકશ મુકાંમો શ્થાપણ કરવામો આવ્યાંછે તેહેને ઇશ
લાંમીઓએ "બાંનકા" હેવુ નાંમ આપ્યુછે તેમજ કદીમ જમાંનાંથી તે છે
લા વખત શુધી પારશી ટોલામાં ઇઅજદાંપરસ્તોનાં મોહોટા ગુરૂ હતા તે
મને શારૂ "બાંનગાહ" નાંમે પુશકલ મકાંનો હતા તે રેવાજ હાલ જમાંને
નાબુદછે તેનુ શુ કારણછે તે આએ બાગે પારશાનાં ખુશબોઇદાર ચમનો
તથા ગુલ ફુલથી આશકાર થઇ ચુકુછે તે બશછે અગત એટલીજ કે હા
લ જમાંને કોઇ બંદેખોદા હેવાં મકાંન અથવા મકાંનોને શારૂ દીલપર લ
ઇ કંમરબંધ થઇ કોશીશ કરે હીમત પકડે અને એ બુજરગ લોકોને
આશરો આપવાનુ કાંમ અગતનુ શમજી દઆ લાવેતો એક પોતાને વાશ
તે બુજરગ શવાબ અને બીજુ પોતાનાં કીરતીવાંન ટોલાની શબાવતમો
વધારો કરવાનાં માંનને લાએક થઇ પડે હેમાં શુ શકછે ? ના શક નહી મ
ગર બરૂછે કે બીજા પુન પ્રાપ્ત ધરમો કરતાં એ મોહોટુ પુણછે કાંએજે શર
ઇઅતી પેહેલી શીડીને વાશતે જે જે થયાછે અને થાએછે તે કરતાં એ

કાંમનો દરજો મોહોટોછે હેમાં કાંઇજ શક નથી પછે તો જેવી જેની મ
રજી. શગ્ની દીલનાં શાહેબોને શેહેજ ઇશારો કારીછે એમ શમજી એ બા
બતમો જે આ ફકીરે પેશકદમી કીધીછે તે વીશે માફ માંગી મુખ્તેશર ક
રછું. તેની શાથે એક અગત જોગ બાબત વીશે વાંચનારા શખ્પી દીલનાં
શાહેબોનાં કાંન ખોલવાની જરૂર જોઊછેઊ કે પોરીઓદકેશી એટલેજે એ
કલાએક મુલ નીરંનજનને ભજવાની ઇઅજદાંપરશતી કે જેની પુરતી
શાબેતી આ પુશતકમો થઇ ચુકીછે તે શાબેતીઓમો મુખ્ય શાબેતી એજછે
કે ખુદ હજરત વખશુર શત જરતોશત તથા તે બુજરગનાં જમાંનાંમાં જે
ખાશ લોકો હતા તેવોને વાશતે પોરીએ દકેશી નાંમનો ખેતાબ જારી હ
તો અને તેજ મુજબ તે શાહેબોનો અમલ હતો કે જેની શાબેતી કદીમ ગ
રંથોથી તથા અવશતાનાં કલાંમથી મલી આવેછે અને તે ખેતાબ એ નાં
મવર પેગમબરે બરહક શાહેબે પોતાનાં ઊમતી શરવે ખાશ લોકોને શારૂ
નીરધાર રથાપણ કીધેલો શીધછે તે છતાં ગાછલા શુશત લોકોએ ઇઅ
જદાંપરશતી એટલેજે પોરીઓ દકેશીનો રેવાજ નાબુદ કરવા શારૂ એ પો
રીઓ દકેશી ખાશ મજહબનાં ફરમાંબરદારોને અધરમી અગનાંની ઠરાવી ફ
કત અહુરદકેશીને જોર આપવાની ઇઊકતી કીધીછે તે પંગતીનાં જે શા
હેબો જે હાલ જમાંને આ પુશતકનાં ગોઆ શામાં વાલીઆછે તેવો અહુર
દકેશીને ટેકો આપવા વીશે જે જે પાછલા લોકોએ જે જે પોતાના લખાંણનાં
બાભમાં એટલેજે પોતાનાં ઉપર ઇઅજદાંપરશતી તોડવાનુ તોહોમત નાહી
આવવા પાંમે હેવાં જે કીધાંછે તેહનો ફેલાવો કરવાને દેખાવ આપવા ઇ
ઊકત કોશશો કરવા માંડીછે તે જોઇ એક અચરતી ઉપજેછે કે શું આ
એ લોકો હીમતવાંનછે કે ધોલે દીવશે હાથમો મશાલ પકડેછે ખેર તે વી
શેતો કાંઇજ ભાંજગડ નથી કાંજે તેહનો છેડો તો જલદીથી આવી શકશે
હેવુ લાગેછે શાથી કે હેવા દેખાવ બાજે જગોએ પુરતી રીતે થએલાછે
અને તેનુ પરીનાંમ જોઇ ચુકાછેઇએ કે મુલથીજ જેમાં જુદી મતલબ તેમા
ખરો હેતુ શી તરે પાર પડી શકે ખેર તેનોબી કાંઇ મુજકો નહી પણ બી
જી બહાદુરી એવા શાહેબોની જોવાની ફછે કે હજરત દશતુર આજર કેવાં
ન તથા તેહનાં બુજરગ શાગેરદોએ ઇઅજદાંપરશતીની શાબેતીમાં ટેકા દા
ખલ જે કેતાબો કે તેહનો જોરો હાલ જમાંને નાઇઆબછે તે શરવે કે
તાબોને ખોટી તથા બેવજણ ગણેછે એટલુજ નહી પણ અચાબશે પશેમાં

ન તેહનાં બનાવનાર શાહેબોમાંથી હાલ એકનોબી જોરો નજર આવતો ન
થી તે છતાં તે બુજરગો ઉપર બેજા તોહોમતો મેલી તેવોને બદનામ કરે
છે અને બોટા પાડેછે તેની શાબેતીમાં એટલુજ માતરે દેખાડેછે કે ડાક
ટર વીલશન શાહેબે એ કેતાબોને રદ કરી આપીછે તે ઉપરથી અંગરેજી
ઇશકાલરોનુ મત એ ગરંથો તથા એ ગરંથ કરતાવો વીશે હેવું થઇ પ
ડેઊછે કે એ ગરંથ કરતાવો જરતોશતી નથી અને તેમનાં પુશતકો જર
તોશતી ધરમને લાગુ પડતાં નથી.

અફશોશછે બલકે શરમછે કે ઉપલી દલીલથી ઉપલા બુજરગો ઉપ
ર હુમલો કરનારાવો એટલુ નથી વીચારતા કે ડાકટર શાહેબનોતો બાશ
ધરમછે કે પોતાની તથા પોતાનાં ધરમની શરશાઇનો પશારો કરવાપર ધ
રંમને શારૂ નજરમો આવે તેમ બોલવું શાથી કે તેવોની નોકરી હેવાંજ
કાંમ શારૂ નીમાએલીછે વાશતે લાજમ નહી કે જરતોશતા ગરહશતે હેવા
એક શખશનો દાખલો લઇ તેહનાં મત શાથે મલતા થઇ હાવા નાંમવર
બુજરગો ઉપર બોટુ અને શરતાપા બોટુ તોહોમત મેલી અનજાંણાં અ
ગનાંન લોકોને ગફલત ખવાડવી અને જે ઇઅજદાંપરશતી ઉપર પાંણી ફે
રવેઊછે તે ઉપર ફરી ધુલ છાંટવી બેર જેમ તે શાહેબોની મરજી પણ
આએ મેહલ ઉપર આએ ફકીરને ભય ઊતપંન થઓ કે મબાદા જે પ
રમાંણે શત જરતોશત તેનાં વખતનાં બાશ બુજરગો તારપછે હજરત ક
એવાંન શાશાંન તથા તેમનાં શાગેરદોનો શાબેતી પાંમેલો પોરીઓદકેશી બેતા
બ જેનો અરથ ઇઅજદાંપરશતીનો હાલ જમાંને જોઇએચ તો એક ના
માંનફીત અભેઆશીએ પણ પશંદ કીધેલો કબુલ રાખેલો તથા વાજબી
ગણેલો ખુલી રીતે શાબેત થઇ ચુકુછે તેને વાશતે પણ ભલતુજ બોલવા
ચુકતા નથી હેવા જે નેક લોકો તે હાલ જમાંને ઇઅજદાંપરશતોની શાંમ
ને થઇ તેમને શારૂ ઉપલી ભલાંમણુ મુજબ "મકાંનાતે બાંનગાહ" વીશે
ધ્યાંન આપનાર કોઇ બુજરગ ધરમાતીને બારમાવવા શક નાંખવા ચુકશે ન
હી શબબ તેવા શાહેબોને શેહેજ ચેતવણી દાખલ ઉપલી થોરી શતરો વ
ધારી ઊમેદ રાખીએ કે આ કાંમ વીશે ધ્યાંન આપનારા શાહેબો ઉપલી કી
શમનાં લોકો ઊપર બુબ નજર રાખશે કે જેથી તે લોક પોતાની હીકમત
મો ફતેમંદ થઇ શકશે નહી જછેતો નાચાર જે કાંઇ બાશતે બોદા વ બો
દાવંદાંન બોદા.

પોરીઓ દકેશી એટલેજે ઇઅજદાંપરશતી કરનારા લોકોનાં શાંમાંવલીઆવો જે ફકત અહુરદકેશી ઉપરજ જોર રાખી તથા રખાવી ગએલા શાહેબોની પંગતીનાં એક વીદીઆરથીની જીકર જે ઉપર આવી ગઈ તેહની નપગી દલીલ જારે બેવજણ થઇ પડી તારે વલી નાંમુશી મીટાવવા શારૂ બીજી વખત એક મલતીજ જીકર ઊઠાવી તે એછે કે હજરત પેગમબર અલેશલાંમનાં જમાંનાં પેહલાંની જે દીન તે બરાબર નહી તેથી હજરત જરતોશતની મારફત અહુરદકેશી એટલેજે અહુરમજદી દીનની શ્થાપના કરવામો આવી શબબ પોરીઓ દકેશી લોક અબરમી તથા અગનાંન હોવાજ જોઇએ હેવી દલીલ પકડી તારે નાચાર દીલ શાથે કેઆશ કીધો કે એક નામાંનકીત ઓશતાદનો શાગેરદ બલકે તે નાંમવરનો નીમકબાર છતાં તે શાહેબનાં બાશ મતને ગોઆ શાંમો ઊતરેછે એટલુંજ નહી પણ રશુલે ઈઅજદાંન હજરત શત અશફંતમાંનનાં મોબારક અનુશેરવાંન ઉપર માહારૂ તંન મન અને ધંન કુરબાંન કરી હજારો દરૂદનો શદકો કરતો થોરોછે તે પાક બરહક અને બેમાશલ પેગમબરનો બેતાબ પોરીઓ દકેશીનો જે મજબુતીથી શાબેત થએલો હીમતથી કહી શકાએ હેવો છે તે છતાં ચાલતી આવેલી ફરેબકારીનુ જોર પકડી રદ કરવા તતપર થાએછે ને એટલુ નથી શમજી શકતો કે હાલનાં ઇજદાંપરશતોની શાથે મુકાબલો કરી તેવોને હીનત પોહોચાડતાં પેગમબર જેવા બુજરગ નાંમવરનાં બેતાબને તોરવાનો ગુનાહ શાબેત થાએછે. અવાબશે પશીમાંન પપતીત હોમ. આએ શબશને તે કહી કીશમનુ નાંમ આપૂ કે જે વીદીઆરથી છતાં એક પોતાનાં ગુરૂ તથા બીજો શરવ પારશીઓનો માહા ગીનાંની મોહોટો ગુરૂ તે બધેની શાંમણે થાએછે અને હેવા એક જાહેલ બેશમજને આકેલ તથા શમજદાર તરીક એક ટેકરીનાં લોકો શમજેછે નાચાર એજગાએ હેક્રૂ હેરતથી હીદાએતની ગેબી બખશીશ માંગી દઆલુ ધરમી શાહેબોને ફરીથી ચેતાવુચ કે તમારૂ મોબારક કદંમ જો મજબુત રાખશો તોજ ઇઅજદાંપરશતી તથા ઇઅજદાંપરશતોનુ રક્ષંણ થશે હેવુ ખુલ્લુ નજર આવેછે તેથી શમાપત કરૂછુ અને આશા રાખુચ કે આ ચેતવણીથી તેવો શાબેત કદમ રેહશે પછે તો ગેબદાં બોદા.

ઉપલો વીદીઆરથી કોણછે તેની ઓલખ અંનજાંણાંચોને થવી જોઇએ તે વીશે અગત શમજી શેહજ શાજ ઇશારો કરૂછુ કે એ ગરહશત

નાં આચાર વીચાર અને ધોરણ ધારણા કાંઇ નહી પણ શીરફ જુનાં ધરમોની વીરૂધી કરનારા હોએ એમ તેની તકરારો ઉપરથી શીધ થાએછે કે જે તકરારો ઘણું કરીને એક નામાચી મંડલીની કારકીરદીનાં પ્રતાપથી જનમ લીધોછે એ મંડલીનાં પ્રશાદથી જે તેની જનમ ભુમીને નતીજા મલેઆછે તે વીશે તે પોતાનાં કારબારને મોહોટો જશધારી શમજેછે એ જશધારીનો રૂડો પરતાપ એજછે કે આખા ટોલાને દોલત આબરૂ વ્યાપાર અને આશુરદામો દેખીતાં કંમતીપણાંને આધીન કરી આપઅખતેઆર આહંકાર, અભીમાંન, અમરીઆદ, મોજમઝા, હરાંમ ચાશટા, રાગ રંગ, નાચ નાટક, ધરમ વીરૂધ ખાધ ખોરાક અને વીટાલ વીભાચારીનાં શોબી શંગતી અને વહેમની અવશથામો લાવી નાંખેઓછે તે રૂડાં પગલાં એક નામાચી ટેકરીનાં પશુ પરાંણીઓનાં શીકારને શારૂ જઇ પોહોચેઆંછે અને તે પશુ પરાંણીઓને શીકારીઓનાં હાથપર પોહોચાડવાના કારબારનો ઓઘો આએ વાદીઆરથી એક તેમનાં પેશકાર તરીકે બજાવેછે તેમાં તેનો લાભ શીરફ એજછે કે તેહેનુ પેટીઉ ગુજરાંન અને મોહોટી આબરૂને પોહોચવાની ઊમેદછે એ બંને લાભ એ વીદીઆરથીએ જોકે હાંશલ કરી લીધાછે તોપણ હજી કાંઇ મોહોટી મોહોટી અશા ની લાલુચને શારૂ કોશીશમાં પડેઓછે તે વીશે આગે કમતરની કાંઇ ભાંજગડ નથી તેમ લાગ વલગણી રાખતો નથી પણ જે એક બુજરગ ખાંનદાંન ઉપર તેહની નજર લાગીછે તેથી તેહનાં મુલ અને મુખે લાગ વલગાઆવોને શુચનાં કરલીજછે કે તેવોએ પોતાનાં ખાંનદાનનુ નાંમ ડુબવા દેવુ નહી અને તે વીશે ખુબ હુશીઆર રેહવુ કે જેથી ઉપલા શીકારીઓનાં હાથપર તેમનો ભોગ થવા પાંમે નહી અને પેશકાર શાહેબ ફતે મેલવી શકે નહી.

આ વીદીઆરથીનુ મત શુંછે તેનો ટુક શાર વાંચનારા દાંનાવોને વાશતે નીચે ટાંકી દેખાડુંછુ તેની વીગત:—

૧. મોહોટા પ્રાંણીએ નાંહાંનાં પ્રાંણીને ખાવો.

૨. કુદરતે રાખશી ડાહાડો જે આપીછે તે માશનો આહાર કરવા શારૂ અને એ વગેરે.

વાહવા વીદીઆરથી બાઇ ઉપલી તમારી દલીલો ખુદ કહી આપેછે કે તમે હમારી દીઅજદાંપરશતીનાં મુલ કાએદાવોને જોર આપનાર નથી

પણ તેહેનુ જોર તોડનારછો અને જારે એમજછે તારે પારશીઓ ઉપર જે તોહોમત આવ્યુછે તે દુર કરવાને જાણે તમારી મરજી નહી હોએતો ખેર જેમ તમારા વીચાર તમુને ખેંચે તેમ ખેંચાઓ ને હમારા વીચાર જેમ હમુને ખેંચે તેમ હમારે ખેંચાવુ.

ઉપલી જીકરથી શીધ થશે કે હમારો વીચાર કદીમ ઇઅજદાંપરશતીને તાજો કરી તોહોમતથી છુટવાનોછે કે જે હજરત ગાહઓમરશ તથા શત જરતોશતનાં નાંમાંવો દશાતીરમો આપણને શબક આપેછે એટલુજ નહી પણ શત જરતોશતે અવશતામો શેંકડો જગોએ ફરમાંન કીધાંછે તે કાઇ તમારી બાદ હવાઇ ફેલશુફીથી હલકાં પડે હેવાં નથી વાશતે ભાઇ વીદીઆરથી તમબી એક ખાશ જરતોશતી છેઓ તે છતાં તેમને તોડનાર ફેલશુફોની શાથે એકમલતા થવુ તે જરા કમકમી ભરેલુછે પછે તો જેમ તમારી મરજી.

ખરૂંછે કે ઉપલી મંડલીએ પોતાનાં જનમ કાલમો શું શું વેશ ધારણ કીધા હતા ને તે પછી જવાંનીમાં શુ શુ રૂપ દેખાડયાંછે તે કાંઇ આજ શુધી છુપુ રહુ નથી તોપણ જીલ્લાવાલા બણાંખરા અંનઘડપણાંને લીધે અથવા શંનશારી જંનજાલોને લીધે નાવાકેફછે તેથી તેમનાં તરફ તમારાં મુબારક કદમ પોંહોચાડવાની જુગતીઓ વાપરવાની તજવીજ ચલાવીછે તે બેશક કે જોખંમ ભરેલી લાગેછે તેથી વીનતી એટલીજછે કે શાધુનું રૂપ દેખાડી કાંઇ કરરપણુ કરશો રખે કાંજે મોહોટી દરબારમો ઊભું રેહેવાનો વખત કાઇ દુર નથી. તમોએ જે હાલ ઇઅજદાંપરશતી કાએદા વીરૂધ બોલવાને હીમત પકડીછે તે અલબતે હમારા ઉપર એક બોજોછે એમ હુ શમજુ છેઊ તોપણ હાલ તે ઉપર પુરતુ ધ્યાંન આપવાનો વખત જોતો નથી. અગરજો ખાશતે બોદાછે તો વખતશર એ બોજો મંનજલશર પોંહોચાડવામો આવશે વાશતે જો ખરેખર તમારો ઇરાદો ઉપર મુજબજ હશે તારેતો લાજમછે કે તે શરવે ફેલશુફીનો લાભ જલદીથી લઇ લેવો કે તે ઉપર શરવે ખાશોઆંમને ધ્યાંન આપવાને બની આવે. અને ચાલતી કલમે એકદમ તેહેનો છેરો આવી શકે.

વાંચનારા બારીકફેહેમ શાહેબોને રોશંનછે કે હાલ જમાંને હકીકી પ્રકરંણ ને મીજાંજી વરણંણ આપવાનો ચાલ પડએોછે બલકે હકીકી વા

તો શમંજવાની તાકત નાહી તેથી તેહેને મીજાજી તરફ ખેંચી જાએછે અને હેવા અરથ બેશાડનારા ચાતુરમો ગીનાંનીમો અને શમઝદારમો ખપેછે તે જોઇ હમારો વીદીઆરથી ભાઇ તેવોજ ચાતુર થવા ઇછતો હોએ અને હેવા મીજાજી શમજણવાલાવો તરફથી પોતાને ચાતુર કેહેવાડવા ચાહાતો હોએ એમ ખુલુ દીશેછે તેથી એ ભાઇને હુ કહુચ કે માહારા વાહાલા વીદીઆરથી એ જગાએ તમે મોહોટો ભુલાવો ખાઓછો શાથી કે હેવા લોકો તેમની ઉપલી મકદુર મુજબ તમને કની ચાતુરની કેહેતો તેમાં તમને કાંઇજ મોહોટમ મલવાનુ નથી બલકે તેથી તો ઓર તમારૂ વજણ હલકુ થાએછે શાથી કે તમે પોતે જુવો કે શરીઅતી ધરંમ તદન મીજાજી વશતુઓને શંમતોલછે તારે ઇઅજદાંપરશતી હકીકી મારગ જે તદન ઇલાહેદા ને ચડતો તેનુ વજણ ઉતરતાની શાથે કેમ બરાબરી કરે અને બરાબરી આવી શકાએ. ના કની નાહી તે છતાં તમે તો એ ચડતાનો જાણે તદન ઇનકાર કરોછો તારે શુ હકીકીને મીજાજી શાથે બદલ કરનારાવો જેવા તમે નાહી ઠરો? અલબત ઠરશો તારે તમે વીદવાંન ને તેવા અવીદીઅત એ બંનેનુ એકશરખું વજણ થવા જોગ ખુદ તમેજ કારણ ઉતપન કરોછો તે જોઇ તમારી વીદીઅતા ઉપર હમુને ઘણી રેહેમ લાવવી પડેછે શબબ ટુંકું કરૂછુ કે આગલ બોદાછે જેવો વખત તેવી વાત થઇ રેહેશે.

વલી આએ વીદીઆરથીની હીમતી અને હીમાએતી વચનો હમુને એક રમુજ શીવાએ બીજુ કાંઇ તાતપરીઅ દેખાડી શકતા નથી તે બારીકબીન શાહેબોને વાશતે અગત જોગ જાંણી આ જગોએ દાખલ કરૂછું કે જારે શત જરતોશતનાં જમાંનાં પેહલાંની પોરીઓ દકેશી વીશે એ ચાતુર ભાઇબંધે હાથ નાંખેઓ તે મલતા એ નાંમવર પેગંમબરની આખેરી વખતનાં એટલેજે આજ કંમમો કમ ૨૫૦) વરશની મુદત ઉપર જે ઇઅજદાંપરશતી કરનારા પોરીઓ દકેશી ટોલો જે શેપારી ટોલાને નાંમે ઓલખાએછે કે જેવોનાં ચમતકારી કાંમ તથા બુજરગ મરતબાવોની કેફીઅતનુ•બઆંન જોકે આપણ પારશી ટોલાને જાહેરન ભારી જેબ આપનારછે તે છતાં તેવોને પુજ તરીક ગણી કારેછે એટલુજ નાહી પણ હાલ જમાંનાંનાં અહુરદકેશી અમલોથી શીનગાર લઇ બેઠેલા લોકોને

મોહોટા ખોદાપરશત તરીક શમજેછે તથા શમજાવવાનાં પગલા એક ટેકરી ઉપર આજ થોરી મુદત થઇ લંબાવેછે. ધંન દીવશ એ ટેકરીનો અને ટેકરી વાલાવોનો કે જે શખશ શરીહન ઇઅજદાંપરશતીને તોડનાર તરીક રૂપ બતાવી શાકે રીતે

૧. ઇઅજદાંપરશતી બાબતની કેતાબો જે મરહુમ બારોનેટ શાહેબની બેમુલ મદદ બખશીશ અને આશરાથી લાંબી મુદત બાદ જનમ પાંમીછે તે તથા તેહને લગતી શરવે કેતાબોને એક શાંમાંવાલીઆનાં અનુમતનાં આધારથી રદી દાખેલ કેહેવાને આચકો ખાતો નથી.

૨. હજરત જરતોશતનાં જમાનાં અવલ તથા આખરનાં શરવે ઇઅજદાંપરશતો કે જેવોનુ બઆંન ઉપર થઇ ચુકુછે તેવોને વાશતે નઠી ધટે હેવુ બોલેછે.

વાંચનારા શાહેબો જરા ખોદા ખાતર વીચાર કરો કે આગે વીદાઆરથી તેહનાં શોહોબતીઓની કુમકથી કેહવો હીમતવાંન થઇ પડેઓછે કે પારશીઓ ઇઅજદાંપરશત નથી એટલેજે એકનાં એક ખોદાને માંનનારા નથી હેવુ જે તોહોમત લાવનાર શાહેબ અથવા શાહેબોછે તે પંગતી માંહેલા એક પેહલા નંબરથી બોલાએલા બોલોનો આધાર લઇ ઇઅજદાંપરશતીને ઉપર મુજબ પાખી નાખવા તથા શોરી ખાવાને આગેવાંની કરેછે ને તેની મદદ જે ટેકરીવાલા કરેછે તે શરવેને પારશી ટોલાનાં કેહવા બેરખાહ ગણવા જોઇએ અને કેહવા ધરગાં ભીગ્નાંની તથા કેહવા ગીનાંની ચાતુર કેહવા જોઇએ.

જુવો શાહેબો આએ ચાતુર ભાઇઓની ચતુરાઇનો નમુનો કે ઉપસુ તોહોમત બાવીશ વરશની ઊમરે પોહોચેઊ પણ તેહનાં જાહેરી જખમોનુ અઊશદ કોઇએ શોધી કાહાડેઊ નઠી અને તે અઊશદી જારે કે આ એ ગરીબ પુશતકે પુરી પાડી તારે તેહની અંદેખી અદાવતમો ઉપર મુજબ કોશીશની કમરબંધી થઇ હોએ એમ ખુલુ નજર આવેછે તેહને દીલગીરી ભરેલુ કેહવુ કે રમુજ ભરેલુ કેહવુ ઇઆ શરમ ભરેલુ કેહવું જોઇએ તેનો ઠરાવ દાનાવોએ કરી લેવો.

یزدان پرست هر کسی را بگو
نه دعوی بد دشمن نه مهر شش عجب
همیشه چو گل گل همیشه چو بهار
کسانی که بمرض حرارت در آتش‌اند
مرا احد و صمد داد عمر الردا
یادش بکنم و تعالیش بدهم زبر دباری
باوجود شمارم عترت خویش شان
دلا چه خوب منشت اینجائیکه عجب

بود کار رس یک رنگ و یک جهت ادا
نه باکس ستیز و نه قهر و عتیب
نباشد سنف نیت زینهار
مرا مرض گرمی از آن هر تست
رموز هم دید زان مضطرنا عجب
زانکه شیوه ام گشته درگذشتن از همه
چه عترت ولی زجان و دل هم نیش‌سار
بادا رحمت بر گوینده ای نجیب

گر کسی در راه من خار نهد ما گل نهیم
او سزای خار یابد من جزای گل برم

باغبان را که لب بباغ بار زار
زندگی با بازندگی شرمند گشت
بندگی همانست که در راه وصلت
ولی بموجب ارشاد آن مرشد کامل افضل
بجز شناخت و دریافت همه صفات خیزا

گر زمان از بازندگی بسر برد
شرمندگی بازندگی بی بندگی نیست
وصلت در آنست که در راه از
لازم و ملزوم ترا که بنده
کان همه مندرج بابه

تمت بالخیر

پارسیان خوب دانان که این ره یزدانی

کلمه بگو سکان ودل کلمه بگو دمبدم

کلمهٔ که میسرایند شارعان ونزمرشان

گر بدانی گر به فهمی گویم ترا

دیده ودانسته تجاهل میکنی

نه ناصح ام نه واعظم بل خادمم

معذور دار اربی معنی گستاخیم

گستاخ را مشتاق تمسنک مکن

لطف چون که بوده زیزدان با

زهر مار نوشیم شکر میکنیم

بریم خواستگاری ز دانا دلان

مر اوشان بداند مرا این خدا فات ما

نه داعی نه داهی ولی امی ام

سخن جان ملهم بخش من است

خرد باد آتش مرکسی را بود

مر یزدان پژوهی زرا سو مستی بود

هرگز نشده منسوب ما جز رحمت یزدانی

بار ریاضت حبس نفس وبا سوز دل بگم

کلمه ها زان دیگر است که فرض آن بیارشان

مرا این فضیلت از فرائض ما که نیز هر ترا

دیده ودانسته بارگران بسر کنی

خادم وفادار توام خادم خوان توام

گستاخ نه ام مشتاق توام اگر چه ظلم

مشتاق را پایه بنه گستاخ را تا سنگ کنی

مرا زان همه بیم کرده لی با

ز توفیق آن سر به سجده نهم

شوم مقبل پیش آن مقبلان

نه سرکرده سیر زدعوی فهر و غنا

به پیش سخندان سخنجی ام

سخن گیر ما متعزز من است

مر یزدان پژوهی مرا او دل بود

بر یزدان پرستی زهمه برتر بود

چون فارغ شدم زین مشغل فروزی
نه آن بهاری به فصلش در بهار است
از یمن عنایت اهو یکتا و بی‌همتا
مشرف شو از فیوضات فرزانگان

مرا خود از ینجا همی بس بود
بکیمانم خدایا که کردارم اگر زشت است
زکین نفسانیت دارم ناتوانم
زده و کشته کین نفس عاصی ما

دماغ و دلم را پر نور گردان
ثنا شاکس ز اوصاف میتوانان
بدی و بدکمالی آنچه از شیطانست
پناهم بده ز شر شیطان الانس مارا
دل و دستانرا محفوظ گردان
سپاس و شکر هست ای پاک مالکان
نه زفانم نه دهانم بلیست آن بابانم
ندانم زبانم به کلمه خواص برد انم

همی خواهم که بهار باغ ما کند دلفروزیست
مرا فیض تیک که باغ ما همیشه در بهار است
جاگیر گردد در نظر دانا و بینا
بگل خیزی و رنگ شیرین جاوید و جاویدان
در گفتار و کردارم یکی بس بود
به بیشم خواهد آمد انیت در است
سینه ام را صفا کن ز وسواس شیطانم
در شعارش هست نه درج و دیو آشنا
ز افعال گناهم دور گردان
نه راهم بسته گردد زان بدگمانان
در فاعل و مفعولش هم نحو شیطانست
بگردان هم منشی سم جنس مارا
ز آفات دور آتش محفوظ گردان
که خاکهانرا کردی برتر زآن پاکان
در متلفظ شوم ز اوصاف خواص نزادیم
اگر سرشت کامل براه پارسیانم

بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان دادگر

شکر و سپاس بقیاس بغایات بیغایات آن ذات مطلق و واحد برحق که عبارت از اهو یکتاست بموجب حوصله بشری بجا آورده در بیرون خوبی بالد واین نقش خام از خامه این مستبعد از سراپا انکسار منتقش شدہ لایق و قابل خدمت گذاری آن برگزیدگان یزدانی که کنایه از زرتشتیانست گردیده امیدی نیست بجز اینکه از سخن چنین و عیب جوی شر کار جاهلانست بشعار عاقلان تبدیل نشود و دریغ از یاد خیره راه زن عیارست راه نیابد

کنون ای سبق خوان تمنی ادلید ادا کن سجودی و تسبیح مولا
که رسید این مختصر باختتام جلوه گر گشته زبهر خواص عام
الهی امیدم نیست زین سرا فانی امیدم همین که کنم روشن دین یزدانی
الهی طاقت بیطاقتم را طاق کن زان سبب سینه محبان عشاق کن
چند هی بنیم ایزدان مرا کارساز غم اگر همه عالم کلوخ اندازست

આએ બાગે પારશા પુશતક તઈઆર થઊ તેની શાકર ગોજારીનાં બાબમાં કેટલીક ફારશી બેતો જોડવામો આવી તે ફારશી દશખતનો ફરદ જે ડાબા હાથપર હુંને લગત મેલવામો આવોછે તેહુનો ગુજરાતી ઊશચાર શાથે તરજુમો નીચે મુજબછે.

બનાંમેઈજદ બખશંદે મેહરબાન.

શોકરો શેપાશ બેહદો બેકેઆશ તે બુજરગ શાહેબની જાતે મુતલક ફદલેજે એકનો એક દઆને એકલો એક જે બરહક અને બેશક જેને જંદ ભાશામાં અહુ કરીને કહીએચ ને તેનો અરથ દઅકતા બેહંમતા વગેરે શબદોથી થાએછે તે શાહેબની બેહદ ઇનાએત પોતાનાં દરએક બંદાઓ ઉપર એકશરખી તેમાં ખાશ લોકો ઉપર વીશેશ કરીને જે કૃપા કરેછે તે વીશે દનશાંની તાકત મુજબ બજા લાવીને પોતાનાં પેરહંનમો ફુલાઊછેજ એટલા શારૂ કે આએ બાગે પારશા પુશતકનો ચીતાર જોકે ઘણી તરે ખાંમી ભરેલોછે તે આએ કંમલીન ખાકશાર બેવજન અને શરતાપા આજેજી નમંનતાઈ ભરેલા ફકીર કલંનદરની નોકે કલમથી ચીતરાઈ દઅજદાંની ખાશ બંદાવો જે જરતોશતી બશતે કુશતીઆંન ટોલો જે તેની નજરમો મકબુલછે તેમની ખીદમતગુજારીને શારૂ લાએક અને તઈઆર થઓ તેથી જાંણે આએ દરવીશ કલંદરની તમાંમ મકશદો હાંશલ થઆ બરાબરછે તેથી એબ પકડનાર તથા દશકાલ કાહાડનારો જે જાહેલ લોકોછે ને હેવાં કાંમ તેમનાંછે તે શેઆણાં અકલમંદ શાહેબોની નેક ખશલતોની શાથે બદલ નહી થાએ ને તે કાંમો ઇઆદબેરથી આએ કલંદર દરબુજગરને દઆદ કરવામો દરેગ જે મકર ભરેલો રાહાજંનછે તેહેને મારગ નહી મલે એટલીજ ઊમેદ રાખીછે તે શીવાએ બીજી કાંઈ રાખી નથી મગર એ જગાએ ખાક ચાટી તે મઆબુદનો પાર માંનુછુ કે હશબુલ મુદા એ કાંમની શમાંપતી થઈ તેથી જરૂર થઈ કે શમાંપતીનાં બાબમાં કાંઈ બે શખુન બોલવા તેથી તે બુજરગ શાહેબાંન શાહેબની મદદ માંગી શીરૂ કરૂછું.

બેત—કુનુઅએ શબકુબાન તખતીએ અવલા,
અદાકુન શુજુ દહાએ તશબીએ મોલા.

માંઈની—હવે અએ પેહલી તખતીનો પાઠ લેનાર તું ને લાજમછે કે તારા મોલાનાં નાંમની તશબી શીજદાવોની શાથે અદા કર કાંજે.

બેત—કેરશીદ ઈં મુખતેશર બઈખતેતાંમ,
જુલવેગર ગસ્તે જ મેહરે ખાશોઆંમ.

માંઈની—કે આ નાંધલુ પુશ્તક આખરીને પોહોચ્યુ એટલેજે શમાપ્ત થઊ અને ખાશોઆંમ શાહેબોને વાચતે જાહેર પડેઆ તેમાં આએ કલંદરે દુનીઆંની કાંઈબી લાલુચ પકડી નથી તે દેખીતુ ખુલુછે તોપણ.

બેત—ઈલાહી ઊમેદમ નીરત ઈં શરાએ કાની,
ઊમેદમ હમીં કે કુનંમ રોશંન દીને ઈઅજદાની.

માંઈની—અએ બારી હક આએ કનાં થનારાં ઘેરથી ઈઆને દુનીઆંથી મને કાંઈજ ઊમેદ નથી મગર માહારી આશા હેવીજ કે ઈઅજદાંની દીનને રોશંન કરૂં—એટલા શારૂ.

બેત—ઈલાહી તાકતે બે તાકતમરા તાકકુન,
જાં શબબ શીનએ મુહીબાં શાક કુન.

માંઈની—ઈઆ ઈલાહી માહારી તાકત જે બે તાકતછે તેહેને તાકત વાલી કર અને તે શબબથી દોશતોનાં હઈડાં હરખ ભરેલાં કર હવે.

બેત—ચુ બીનંમ કે ઈઅજદાં મરાકારશાજશ્ત,
ચેગંમ અગર હમે આલમ કુલુખ અંદાજશન.

માંઈની—જારેકે મારી કારશાજી કરનાર ઈઅજદાં પોતેછે હેવુ હુ જોઊંછુ તેથી જો દુનીઆંનાં તમાંમ જાહેલો કબી મારા ઉપર ઢેપાં નાંખશેતો તેથી મને શું ગંમ થવાનો એટલે જે હાલ જમાંનાંમાં જેહાલત ભરેલા લોકોની વશતી રીતુરી તુફાંનીછે તે લોક કબી મારા ઉપર હુમલો લાવશેતો તેથી હુ કાંઈ હંમગંમ થવાનો નથી હવે.

બેત—ચું કારેગ શુદમ ઈં મશઅલ અફરૂજી,
હમી ખોહમ કે બહારેબાગમાં કુનદ દીલ ફરૂજી.

માંફની—જારે કે હું આએ મશાલ રોશંન કરવાનાં કાંમ થી ફારગ થઓ તારે મને હેવી ઇછા થઇછે કે આએ માહારા બાગનાં બહારથી વીદવાંન દાંનેશમંદ લોકોનાં દીલ રોશંન થાએ એટલેજે ખુશ થાએ.

બેત—ન આં બહારે કે દર ફશલશ દર બહારસ્ત,
મરા ફખરે કે બાગે માં હમેશે દરબહારસ્ત.

માંફની—જે બહાર કે તેની ફશલમો બહાર આપેછે તેવો બહાર માહારા બાગનો નથી બલકે એ માહારો બાગ હમેશાં બહાર આપનારોછે તેથી મને ગરવછે તોપણ માહારૂ ચાહાવુ ફજછે કે

બેત—અજ ખુમ્ન ઇનાયેતે અહુ ઇઅકતા વ બીહંમતા,
જાએગીર ગરદદ દર નજરે હર દાંના વ બીના.

માંફની—બીન જોરાનો એકકે! જે થી અહુ તેહેની મેહરબાંનગીની બરકતથી હરેક દાંનાં બીનાં શાહેબોની મુબારક નજરમો જગો પકડે એટલેજે તે શાહેબોને પશંદ પડે વલી.

બેત—મુશરફ શવદ અજ ફયુજાતે ફરજાંનગાં,
બગુલબેજી વ રંગપેજી તા જાંવીદા જાવીદાં.

માંફની—ગીનાંની બોદાપરશત લોકોનાં ફેજથી આએ બાગની અંદર તરેવાર રંગીન ફુલોની ઉતપંતી હમેશે હમેશાં શુધી થઆ કરે એટલેજે પરેજગાર લોકો જે ફુલની મીશાલછે તેબોની વરૂધી તથા શોક એ બાગની શેર કરવાને હમેશાં થઆ કરે અને જારે કે એટલુ થયુ તારે.

બેત—મરાખુદ અજીંજા હમી બશઅદ,
કે ગોફતારો કેરદારંમ ઇઅકશર બુઅદ.

માંફની—મને ખુદ બખુદ એ જગોએથી એટલીજ હાંશલ બશ થશે કાંજે મારૂ બોલવું મારા કાંમ શાથે એક મલતું છે તેની બરકતથી.

બેત—બી શુમાં નંમ બોદાયા કે કેરદારંમ ઉચેહસ્ત,
બપીશમ બાહદ આંમદ અરનીશ્ત વર હશ્ત.

માંઇની—અએ બારી ખોદાયા હું બેશક બેગુમાન છેઊ કે જેવુ મા હારૂ કાંમછે તેવુજ ફલ મને મલશે અગરચે તે નેકછે તો બી અને નેક નથી તોબી વાશતે.

બેત—જ કીનો નફશાંનીઅત વારેહાંનમ,
શીનેઅંમરા શફાફન જ વશવાશે શેતાનંમ.

માંઇની—બુરી ખશલતનાં કીનાંથી મને છોડવી નાંખ એટલેજે કી નાંખોર લોકોનાં હાથપર મને ગેરફતાર નોકર અને હેવા લો કોનાં હેવાં કાંમથી શેતાંની વશવશા જનંમ પકડેછે તેથી માહારૂ રૂદય શાફ કર તેની શાથે.

બેત—જદે વ ફુશતે ફુન નફશે અંમારએ મા,
કે શઆરશ હશત જ દુરજ દીવો એહેરીમના.

માંઇની—માહારો નફશ એટલેજે મંનપ્રકુતી પાપી હોએતો તેહેને સુ વેલો તથા મારેલો કરી નાંખ શાથી કે તેની બુરી આદતો જે છે તે દરૂજો દેવો તથા એહેરેમની જેવીછે તે હુ શમ જુહુ માંટે હેવી મંન પ્રકુતીથી તથા હેવી મંનપ્રકુતી વાલા લોકોથી મને તાહારી પનાંહમો રાખ અને.

બેત—દમાગો દેલમરા પુર નુરગરદાં,
જ અફઆલે ગનાઅમ દુરગરદાં.

માંઇની—માહારા દીલ તથા દમાગને તાહારી બખશેશથી નુર ભરે લાં કર અને ગનામીનો એટલેજે દુરગુનોનાં ફેલોથી મને દુર રાખ એટલેજે હેવી બુરી ખશલતનાં લોકોથી હમેશાં મને બંચાવી લે અને..

બેત—શનાશા કુન જે એોશાફે મીનુઆંનાં,
ને રાહમ બશ્તે ગરદદ જાં બદગુમાંનાં.

માંઇની—મીનોઇ લોકોની શીફતોથી મને વાકફગાર તથા જાંણીતો કર એટલેજે શદગુણોની શાથે મને દોશતી કરાવ કે જેથી ઉપલા બદગુમાંની લોકોથી માહારો શીધો રશતો બંધ થવા નહી પાંમે વલી.

બેત—બદી વ બદ શેગાલી ઊચે અજશેતાંનશત,
કે ફાએલો મફઊલશ હરદો બુદ શેતાનશ્ત.

માંઙની—બદી ભરેલા બદ વીચાર જે કાંઇ કે શેતાનની તરફનાંછે
કે જે કાંમનો કરનાર કરાવનાર બંધે ખુદ શેતાંન જેવા
છે તેવોથી એટલેજે.

બેત—પનાહ઼ંમ બીદેહ જ શરરે શેતાનુલઇનશ મારા,
બાગરદાં હંમ મનીશંમ હમજીનશ મારા.

માંઙની—શેતાંની બશલતનાં ઇનશાંનોની બદીથી મને તાહારી પના
હમો રાખ અને માહારા જેવા માહારી શાથે મલતા આ
વે હેવા લોકોને માહારા શોહોબતી કરી આપ કે જેથી મ
ને આશરો તથા ટેકો થાએ તેની શાથે.

બેત—દીલે દુશતાંરા મેહેજુજ ગરદાં,
જે આફાતે દોરાંનશ મેહેફુજ ગરદાં.

માંઙની—માહારા મીત્ર લોકોનાં દેલ ખુશહાલ કર અને તેવોને જમાં
નાંની આફતોથી બંચાવી લે અને મારી ખાતરી થઇ છે કે
તું એ શંઘલી કુંપા કીધીછે ને કરશે તેથી.

બેત—શેપાશો શોકર બેહદશ્ત અએ પાકેપાકાં,
કે ખાકીઆંરા કરદઈ બરતર જે આં પાકાં.

માંઙની—તારીફ અને શોકર ગુજારી હદથી જીઆદે કરવાનો માહા
રો હક શમજુંછુ અએ પવીત્રોનાં પવીત્ર શાહેબ કે તું એ
તાહારા ફજલો કરંમથી ખાકી લોકોને એટલેજે ઇઅજદાં
પરશતી કરનારાં ખાકી ઇનશાંનોને પવીત્ર કેહેતાં ફરેશતા
લોકો કરતાંબી બરતરી ઇઆને મોહોટાઇ આપીછે તેથી.

બેત—ને જફાંનંમ ને દહાંનમ નીશ્ત આં પાયાનંમ,
કેમુતલફેજશવંમજે ઓશાફ ખાશ ઇઅજદાંનંમ.

માંઙની—માહારી જીભ માહારૂ મોહોડુ અને માહારી મકદુર હેવી
નથી કે ઇઅજદાંતાલાની ખાશ શેફતો વીશે કાંઇ બોલી
શકું શબબ.

બેત—ફેદીયંમ જુબાયંમ બકલમએ ખાશ યજદાંનમ,
કે રેહેબરે હશ્ત કાંમેલ બરાહે પારશીઆંનમ.

માંઙની—ખાશ યજદાંનવાલાનાં મોબારક નાંમનો જે કલેમો તેની

ઉપર ફેદા થઇને તેની જીકર કરૈલ્લું કાંજે એકલેમા પરૈહે
જગાર લોકોનાં રશતાનો કાંમેલ રેહેબર એટલેજે રશ
તો બતાવનારછે.

બેત—પારશીઆં ખુબદાંનાં કે ઇં રેહે યજદાંની,
હરગીજ નશુદે મંનશુબશુમાં જુજ રેહેમત યજદાંની.

માંઇની—અએ પારશી લોકો ખુબ શમજો કે એ યજદાંની મારગ
હરગેજ થઇને તમારી શાથે નીશબતી થઓ નથી યજદાં
ની રેહેમત શીવાએ માટે.

બેત—કલમે બુગો બજાંનો દેલ કલમે બુગો દંમ બદંમ,
બા રયાજત હબશે નકુશો બા શુજેદેલ ઇઆકબહમ.

માંઇની—કલમાંની જેકર દીલોજાંનની શાથે દંમે દમ તથા દંમ ક
બજ કરીને જીકર કરવાની રેઆજતની શાથે બલકે એ
શંઘલી રીતો એકેદંમ દીલશોજીની શાથે કરવી જોઇએ પણ.

બેત—કલમએકે મીશરાયંદ શારેઆંનો જમજમીંઆં,
કલમે હા જાં દીગરસ્ત કે ફરજે આં બપારશીઆં.

માંઇની—જે કલમોકે શરઇઅતવાલાવો જબાંનથી ખુશ આવાજે ગા
એછે એટલેજે ભણેછે તેનાંથી ઉપર કહેલા બીજા કલમાં જુ
દાજછે કે તેની ફરજ પારશીઓને કદીમથી શોપાએલી વા
રશીક રીતે ચાલતી આવીછે.

બેત—ગરબાદાંની ગરબી ફેહમી બુગોઅંમ મરતોરા,
કીં ફરજેશત અજફરાયેજે નાગુજર મરતોરા.

માંઇની—અગર કબી તું જાંણે શમજેતો તુંને કહુ કે એ ફરજ
જે છે તે બીજી નહી છોડી શકાએ હેવી ફરજોને લગ
તી ખાશ ફરજ તારા ઉપરછે તે છતાં.

બેત—દીદે વ દાંનીશતે તજાહલ મીકુની,
દીદે વ દાંનીશતે બારગેરાં બરશરકુની.

માંઇની—જાંણી જોઇને અંનજાંણપણુ દેખાડી ભારી બોજો પોતા
નાં માંથાં ઉપર લીએછે તે શંમજુ લોકોને નજદીક મંન
જુર થાએ હેવુ નથી બલકે તે લોકોનો ઠરાવ થઇ ચુકેલો

છે કે હાવા લાકોને શેહેલી વાતો હાલ જમાંને ઘણી પશં
દ થાએછે તેનુ મુલ કારણ એજછે કે ખુદ ખાશ લાકો
જેવાની ખાશ ફરજછે કે હેવી બાબતોનો અટકાવ કરે તે
જ શાહેબો ખુલી રીતે હેવી બાબતાની જાંશે પેહેલ કરી
બતાવેછે તેથી ઘણુ કરીને હેવી મનાઇની પણ શેહેલી વા
તો શરવ લાકોએ અખતેઆર કરી લીધીછે પણ તેમાં ધ
રંમ વીરૂધ શું થાએછે તે કોઇ જોતું નથી તેથી નાચાર.

બેત—ને નાશએઅંમ ને વાએજમ બલ ખાદીમમ,
ખાદેમ વફાદારે તોઅંમ ખાદેમે હવાખાહે તોઅમ.

માંફની—હું કાંઇ તમુને નશીહત કરનાર નથી તેમ હું કાંઇ વાએ
ઝ કરનારોબી નથી મગર તમારો ખીદમતગાર તરીકે છેઊ
અને વફાદાર તથા શુભઇછીત ખાદેમ તમારો છેઊ માંટે.

બેત—મઆજુરદાર અરબાબીની ગુશતાખીઅંમ,
ગુશતાખનેઅંમ મુશ્તાકતાઅંમ અએબાનો દીલમ.

માંફની—અગર તમારી નજર મોબારકમો કાંઇ બેઅદબી જેવુ
આવેતો માફ આપજો કાંએજે હું બેઅદબતો નથી
પણ તમારી બેહેતરી જોવાને દીલાજાંનથી મુશતાક છેઊ.

બેત—ગુશતાખરા બમુશતાક હમશંગ મકુન,
મુશતાકરા પાએ બાનેહ ગુશતાખરા પાશંગકુન.

માંફની—અએ બારીતાલા ગુશતાખને મુશતાકની શાથે શમતોલ
નો કરાવ અને મુશતાકનો મરતબો જલવાવીને ગુશતાખ
ને પાશંગ કર.

બેત—નજર સુકેબુદે જઇઅજદાંને પાક,
મરાજાં હમે બામ કરદેબેબાક.

માંફની—પાક ઇઅજદાં શાહેબની નજર જારેકે થઇ તારે હું તમાં
મ બોકથી બેબાક થઓ.

બેત—જરૂરતાર બોએશ શોકર મી કુનમ,
જતોશેકેઆં શર બશીજદે નેહંમ.

માંફની—તેથા બાલે બાલ શોકર કરૂંછુ ને તેહની તાશીકથી માંથુ
શીજદામા મેલીને.

બેત—બરીં આશતગારી જદાંના દીલાં,
શવમ મુકબાલ પેશઆં મુકબાલાં.

માંફની—હેવી ઊમેદવારી રાખીછે કે તે મકબુલ ઇજદાંની દાનાં
દીલ શાહેબોની નજદીક કબુલે નજર થાઊ.

બેત—કે ઊશાં બીદાંનદકે બજાફાતેમા,
નબર કરદે શર જ દાવે ફખરોંગીનાં.

માંફની—કે તેવાને જાંણીતુછે કે આએ માહારૂ કરત ઠીકરાંનાં તો
લગુંછે તે ઉપર ગરવથી ઇઆ પતરાજીનાં દાવાથી મેં માહા
રૂ માંથુ ઊચકુ નથી.

બેત—ના દાઇ ન દાહી વલે ઊમાઆમ,
બપેશે શખુનદાં શખુન શંજીઆમ.

માંફની—શખુનની બુજ કરનારોની નજદી માહારી શંખુન શંજીએ
ક હીમાકત ભરેલીછે શાથી કે હુ કાંઇ દાનાવ નથી ને દા
નાઇનો દાવો પણ રાખતો નથી.

બેત—શખુનચીનમા હમચુ મોહશીન મંનશત,
શખુનગીરમાં મુતઆજેજ મંનશત.

માંફની—માહારા શખુન ઉપર મુજાહેમત કરનારા તથા એબ પકડ
નારા શાહેબોને હું માહારા વાહાલા તથા માહારા ઉપર ઉ
પકાર કરનારાછે હેવુ માહારૂં મતછે.

બેત—બેરૂદ બાદાંનીશ મર કશી રા બુઆદ,
કે ઇઆજદાં પીજોઇ મર ઊરાબુઆદ.

માંફની—જેવોકે ઇઆજદાંની મારગ ઢુંડનારાછે તેવાનેજ દાનાઇ ભ
રેલી અકલ હોએછે.

બેત—કે ઇઆજદાં પીજોઇ જ આહુ પરશતી બુઆદ,
ઇઆજદાં પરશતી જ હમે બરતર બુઆદ.

માંફની—કાંજે ઇઆજદાંની મારગ નીરનજંનની ખાશ પરેશતશ કી
ધાથી મલેછે ને ઇઆજદાંપરશતી શરવેથી ચડતી દાલતછે.

બેત—ઈઅજદાંપરશત મરકશેરા બેગો,
બુઅદકારશ એકરંગો એકજેહત અજો.

માંએની—એજદાંપરશત ખાશ તેહેનેજ કેહેવા જોઈએ કે જેનુ
કાંમ એકરંગી હોએ.

બેત—નદાવે બદુશમન ન મેહેરશ બમોહીબ,
નખાકશ શીતેજો ન કેહેરો અતેબ.

માંએની—દુશમનની શાથે જેને નહી દાવો કે નહી દોશત ઉપર મા
આ અને નહી કોઈની શાથે લરાઇ કે નહી કોઈનાંપર ગુશો.

બેત—હમેશે સુંગુલગુલ હમેશે સુંબહાર,
નબાશદ બનફશાંનીઅત જીનહાર.

માંએની—શદા ખુશ ખુશ ને હમેશે બહારની માફક તાજે અને ન
ફશાંનીઅતનો ખવાશ હરગીજ નહી હોએ.

બેત—કશાંને બમરજે હરારત દરસ્ત,
મરા મરજે ગરમીઅજાં બરતરશત.

માંએની—જે શખશો કે હરારત મરજથી બીમારછે તો મને ગરમી
નો મરજ તેથી વધારેછે એટલેજે માહારી નેશજની કરના
રાવોના દરદનો હુ દારૂ તરીક છેઊ.

બેત—મરાએહેદા વેહેદમ દાદ ગમરૂલશીદા,
રમુજમ દેહદ જાં અજીમુલઅદા.

માંએની—મને પાક ઈઅકતા શાહેબે બખશીશ કરવાની શકતી આપી
છે તેથી જે લોકો માહારૂ કાંમ જોઈ એક અજબ અદા
થી બેકરાર થઈ પરેઆછે કે જેથી મને રમુજ મલેછે.

બેત—ઈઆદશ નકુનમ વતાવીલશ નદહમ જ બુરદબારી,
જાંકે શેવેઅમ ગશતે દરગુજશતન જ ખાકશારી.

માંએની—મને ખાકશારીને રીતે દરગુજર કરવાનો ચાલ પરોછે તે
થી તેવાની તરફથી જે જે હરકતો થાએછે તેહની જીક
ર કે તેહેનુ બઆંન કરવામા આખારા કરૂં છેઊ.

બેત—બાવજુદ મીશુમારમ ઈતરતે બેશ શાં,
ચેઈતરત પલેજજાનો દીલ બારા આં.

માંડ્ની—તેની શાથે એ લોકોને હું માહારા અતલગ શમજુ છેઉ બલકે દીલોજાંનથી પણ તેવોને હું વધારે ગણુ છેઉ.

બેત—દીલાયેખુબ મીશલશત બંઈ જાએગે,
 બાદારેહમત બગોઅંદે પાએગે.

માંડ્ની—આ જગોએ અએ દીલ શુખારા મીશલ મુનાશીબ થઈ પડીછે કે એ માશલનાં કેહેનાર ઉપર અએ નેક શા હેબ ખોદાતાલાની રેહેમત હોજો.

બેત—ગરકશી દરરાહેમંન ખારનેહદ માગુલનેહમ,
 ઊશજાએ ખાર ઇઆબદ મંન જનાએ ગુલબરમ.

માંડ્ગી—અગર કોઇ શખશ માહારા મારગમા કાંટા નાંખેતો હુ તે હનાં રશતામા ફુલ બીછાઊ શાથી કે મને ઇકીનછે કે કા ટા બદલ તેહેને શીક્ષા થશે અને ફુલ બદલ મને નતીજો મલશે.

બેત—બાગીઆંરા કએશ્રુઅદ બબાગે પારશા રાહે,
 ગુમરહાં અજબાજંદગી બશરબરદ મંનજલે જીનદગી ગાહે.

માંડ્ગી—જે લોકો કે ફરી બેઠાછે તેવોને બાગે પારશાની તરફ રશ તો કાંહાંથી હોએ અને જે લોકો કે ગુમરાહ થઈ ગયાછે તેથી તેવો પેચ ફરેબમા પોતાનુ ગુજરાંન જીંદગીની મં નજીલની જગોએ કરી લીએચ.

બેત—જીંદગી બા બાજંદગી શરમંદગીશ્ત,
 શરમંનદગી બા જીંદગી બે બંદગીશ્ત.

માંડ્ગી—જે શખશ પેચ મકરથી પોતાની જીંદગી ગુજારેચ તેવો ને શરમીંદગી હાંશલછે અને જીંદગીમા શરમીંદગી જે છે તે બે બંદગીનાં કારણથીછે.

બેત—બંદગીહોમાંકે દર રાહે વશલશત,
 વશલતદર હેમાં કે દરરાહે અજલશત.

માંડ્ગી—બંદગી તેજછે કે જે ઇઅજદાંનાં નુરમાં પોતાનાં નુરને મેલવી નાંખવાની શકતી જેમાંથી મલી મકેછે અને મલી જવાનુ તેમાંજછે કે મુલ શખશને. એટલેજે હમેશથી કા એમછે તેહેનાં મારગથી હોએછે.

બેત—વલે બમુજબે ઇરશાદ આં મુરશીદે કાંમેલો અફજલ,
લાજીમો મલજુમ તોરાકે બ જુદી તએકુની અવલીન મનજલ.

માંઇની—વલેકીન તે કાંમેલ તથા બુજરગ મુરશીદનાં હોકમ મુજબ લાજમ મલજુમછે કે પેહેલી મંનજલ જલદીથી લપેટી લીઇ.

બેત—બજુજશનાખતો દરયાફત હમે શેફાતી ચીજઆં,
કાંહમે મુનદરેજ ઇઆખી બનુશક હાએશ નીક બઆં.

માંઇની—તેહેની શરવે શેફાતી ચીજોને ઓલખવા તથા પાંમવા શીવાએ કે જે શરવે તેહના કુલ નુશકોમાં ખુલી રીતે બઆંન થએલુછે.

બેત—જમશીદ ખામુશ કે પેશે ખામુશગા,
તાચંદ કુની મકશુફે રાજ બ નામુશગાં.

માઇની—અએ જમશીદ સુપરેહ શાથીકે જે લોકો સુપથઇ ગએલા છે એટલે જે મરી ગએલાછે અને નાંમોશીમાં આવી પડેલાછે તેમની આગલ ઇઅજદાંની ભેદોનો ખુલાશો જેટલોપી તું કરશે તે વ્યરથછે.

બાગે પારશા.

ગલોશેરી.

આ પુશતકમો જે શંકેટ શબ્દ હમારી નજરમો આ
વ્યા તેનાં અરથ ટુકાંમાં શમજી શકાએ તે પરમાંણે લ
ખવામો આવાછે.

૨. જે શંકેટ શબ્દ એકથી બીજી તીજીવાર આવે
લા તેનો અરથ વારંમવાર દર પેજે દાખેલ કરી બતાવ
વાની હમારી ધારણાં હતી તે ધારણાં ઘણુ કરીનેતો પાર
પાડીછે એમ વાંચનારા શાહેબોનાં જોવામો આવશે તે છ
તાં અરજ એછે કે કદાપી હેવા શબ્દો ફરીથી દાખેલ થ
તાં રહી ગયા હશે તો તે વીશે આએ કમતર ફકીરને
માફ આપવી.

પેજ.	શતર.	શબ્દ તથા તેનો અરથ.
૧	૧	અજીમ—મોહોટી મોહોટુ બુજરગ.
૧	૧	કુદરત—અકલે અવલ-અકલે કુલ, બહમંન, દારા.
૧	૨	કાદેર—જીશમે કુલ, તેહમતંન, આઠમુ આશમાંન, નફશે કુલ.
૧	૩	માફક—બરાબર.
૧	૩	મુતાબક—બરાબર.
૧	૪	નુરલઅનવાર—તેજોનું તેજ.
૧	૪	બાતેન—છુપુ.
૧	૫	ભેદ અભેદ—મુભમ તથા ખુલું.
૧	૫	અકલે કુલ—કાદરે, અકલે અવલ, બહમંન, દારા, શદગુણો નો શરદાર.
૧	૫	નફશે કુલ—આશમાંન તથા જમીની બશીતોનો નુફુશ એ ટલેજે અકલે કુલનો પરછાંઓ દુરગુણોનો શરદાર.

૧ ૬ ભજવા—દીઆદ કરવા.
૧ ૭ તવશુત—વાશતે, આડ.
૧ ૭ મીઆંજીપણાં—દલાલીપણાંથી, આડથી.
૧ ૭ કુલેહમ—દરોબશત, શરવ, એકંદર.
૧ ૭ નમુદારી—પ્રગટ, જાહેર.
૧ ૮ શેતરગ—બુજરગ.
૧ ૮ કુલેકુલ—ભંડારોના ભંડાર.
૧ ૯ બશીતે બશીત—કુલે કુલ.
૧ ૯ મુબદા—ઉપલી જાહાંનની શેફાતી ચીજોની પેદાએશ.
૧ ૯ મઆદ—નીચલી જહાંનની શેફાતી ચીજોની પેદાએશ.
૧ ૧૦ દરષ્ટ—દેખીતુ.
૧ ૧૦ અદરષ્ટ—અંનદીઠ.
૧ ૧૧ અહુ—નીરનજન નીરાકાર.
૧ ૧૧ યકતા—એકકો.
૧ ૧૨ બીહંમતા—બેમીશલ, બીજો તેનાં જેવો નહી.
૧ ૧૨ બેમીશલોમાંનીંદ—જેની માશાલનો બીજો નહી.
૧ ૧૨ બેચુના બેચેગુન—તેહનાં જેવા બીજો કોઈ નહી.
૧ ૧૨ બેરંગો બેનમુંન—વગર રંગનો બીન નમુનાનો.
૧ ૧૫ ગુનજાએશ—શમાશ.
૧ ૧૫ હકીકતંન—ખરેપણે.
૧ ૧૬ શાક્ષી ભુત—કદીમ, શાક્ષી, અશલ, શાહેદ.
૧ ૧૭ શેર—તમાશો.
૧ ૨૦ મોહંન માલા—પીઆરની તશબી.
૧ ૨૦ મોતંન માલા—મોતીનો હાર.
૧ ૨૧ જાં નીશાર—જીવનો શદકો.
૧ ૨૧ ૩૯ ફ્આંન—આતમાને ફના કરવો.
૧ ૨૩ કદીમુલ કદીમ—હમેશગી, શદા.
૧ ૨૪ આલંમે આદમ—મનુશની કાઆ, શરીર, કે જેમાં બંધે જેહાંનની કુલ નીશાંનોનો શમાશછે.

૧ ૨૪ આલમે અશ્ફલ—નીચલી જહાંન.

૧ ૨૪ આલમે ઊલા—ઉપલી જહાંન.

૨ ૧ મુનક્કશ—નકશદાર.
૨ ૨ રઆજત દોશ્ત—કષ્ટી ભોગવાવનારનો મીત્ર.
૨ ૨ બાલેક પશંદ—પેદા કરનારનાં પશંદ કીધેલા.
૨ ૨ ખલક પેવંદ—ખલક શાથે મીલાએલા.
૨ ૪ બનાંમીજદ—ઇઅજદાંનાં નાંમથી.
૨ ૫ હકીકતે જરતોશતી—પેહેલી અકલ.
૨ ૫ નુરે જરતોશતી—બીજી અકલ.
૨ ૭ વક્ષવરાંન વક્ષવર—પૈગમબરોનો પૈગમબર.
૨ ૮ શરવરે ઇઅકશર—શરવે કોઇનો શરદાર.
૨ ૮ શરાંનશર—શરદારોનો શરદાર.
૨ ૧૦ શીલકમંદ—હારકટાર, હારની હાર.
૨ ૧૧ પરતવો—સાઓ પરઓ.
૨ ૧૧ અમરોનીહી—આગના તથા મનાઇ.
૨ ૧૧ ઊમીદોબીમ—આશા અને ભય.
૨ ૧૨ શીરરતી—ભેદ ભરેલું.
૨ ૧૪ બેશકારી—શવાબકારી.
૨ ૧૫ અઊંશ—અશર.
૨ ૧૮ બબેહરે—બેનશીબ.
૨ ૧૯ તરગીબ—રગબત, ખાહેશ.
૨ ૨૦ નાંમજો—નાંમદાર.
૨ ૨૧ ઓશતાદે અજલ—અશલ ઊશતાદ જે અકલે કુલ.
૨ ૨૧ બુતઓ—તારીફ, શીફત.
૨ ૨૨ કુરરો પાશો.
૨ ૨૨ નાંમજદ—નાંમ પાડવુ નીંમવુ.
૨ ૨૩ બુજદીલ—નાહીમત.
૨ ૨૩ બે બીજાઅત—બીન પુજીનો.
૨ ૨૭ મશીઅતે રબાંની—ઇઅજદાંની ખાહેશ.

૨ ૨૮ ફુરદીઊ—છુટા ફરદનાં વજણનું.

૨ ૨૮ ખજફુપારે—ઠીકરાનાં કટકા.

૩ ૧ મુતહીમ—તોહોમતદાર.

૩ ૧ ગોરે બલીગ—ઊંડો તથા ઘણો વીચાર.

૩ ૨ નુકશ—નુકશાંન, એબ.

૩ ૨ અફુ—માફી.

૩ ૩ ન્યાજમંદ—આરજુમંદ.

૩ ૭ હકીર—નબલો, દુબલો.

૩ ૧૧ મરજેમોત—મોત ભરેલુ દરદ જેથી મરણ્યુ થાએ.

૩ ૧૨ શાએદ—ઘણુકરીને.

૩ ૧૪ મરજે મરગ—જુવો મરજે મોત પાંને ૩ શતર ૧૧.

૩ ૧૫ હરશે જહાંન—ત્રણે જહાંન: ઉપલી, નીચલી તથા ઇનશાંનનાં શરીરની.

૩ ૧૫ તાંમીવન—જુવો હરશે જહાંન પા. ૩ શ. ૧૫

૩ ૧૬ તાશો—ભાતીઊ.

૩ ૧૭ કુરશીનીશીન—નીશચે થવું નકી થવુ.

૩ ૧૭ તાંમીવણ—જુવો પાં. ૩ શ ૧૫.

૩ ૨૪ હંમઇઆર—શર શરીખા મીત્ર.

૩ ૨૪ હંમકાર—એકશરખા કામવાલા.

૩ ૨૭ શશદર—છ દરવાજા, છ નારદાં એટલેજે છએ દરવાજેથી વીચાર કરવો, ફીકરમો પડવુ.

૪ ૭ કુલે કલીઆત—જુવો કુલે કુલ પા. ૧૨.૮ તથા અકલે કુલ વ જીશમે કુલ.

૪ ૧૭ મીઆંજી—જુવો પા ૧, શતર ૨ ૭ દલાલ તથા કાંમદાર-

૪ ૧૮ તીરીઆક—પાવજેહર અફીણ.

૪ ૧૮ શંગે એહમર—એક જાતનો ગંદરકનો પથર જે કીમીઆંગરોનાં કાંમમો આવેછે પરંતુ તે નાયાબછે.

૪ ૧૯ હોમા—એક પક્ષીછે કે જેનાં શાયાથી રાજ પરાપત થાએ હેવી દંત કથાછે.

૪ ૧૯ શઆદત કુશા——નેકબખતી બોલનાર.

૪ ૨૦ ફરખુંનદગી——તાજગી પ્રફુલતા.

૪ ૨૧ હશતી——જાહેર જનમ.

૩૯ ૧૪ અલકાબ——ઉરફ અટક આરનાંમ.

૩૯ ૧૪ બાશુ—શરશ મોહોટા.

૩૯ ૧૪ એતાબ——આરનાંમ લકબ અટક.

૩૯ ૧૬ ' ' ઉપર મુજબ.

૪૦ ૨૨ જાહેરબીનો—જાહેર જોનારા.

૪૧ ૧ સાંન શાસ્ત્ર—એજદાંપરશતીનાં કાએદા.

૪૧ ૭ જાહેર બીન—જુવો પાંનુ ૪૦ શ૦ ૨૨.

૪૧ ૮ આંમ લોકો——અગનાન લોકો.

૪૨ ૮ અવીદીઆ——બેઇલમ.

૪૨ ૧૨ ચુનો ચરા——એમ કેમ ને એમ શાવાશતે હેવી રીતે જે ત
કરીર કરવી.

૪૨ ૧૯ વીષય——બાબત.

૪૨ ૨૨ બરગુજીદ——પશંદ કીધેલા કબુલે નજર થએલા અપતે
આર કીધેલા.

૪૩ ૧૫ શતવીક——શતવ એટલે શારા તથા તતવ ગુણોથી ભરેલુ દ
આને હેવાંનો બશલતો શાફ કરવા તથા દુરગુણોથી પરહેજ
કરવાનો હીંદુ લોકોમા પેહેલા ધરમ પાલેછે તે.

૪૪ ૧ અગન્યોતી——હીંદુ લોકોમા જે બ્રામણો પોતાનાં ઘરમા હમે
શાં અગની રાખી તેની પુજા કરેછે.

૪૫ ૮ અશાર——શાર વગરનુ.

૪૫ ૧૧ લો જવાબ——જે શવાલનો જવાબ નહી આપી શકાએ.

૪૫ ૧૨ મંતકી——કાએદાશર શફાઈથી બોલવાની વીદીઆ તથા વીદવાંન.

૪૫ ૧૨ જબાં દરાજી——લાંબા જીભયાએ બોલવાને એટલે ઘણુ બો
લવાને કેહછે.

૪૫ ૧૨ કલમતેરાજી——કલમથી જે લખાંણ થાએછે.

૪૫ ૨૧ મુતશફી——શંઘેગતી શક ભરેલા.

૪૫ ૨૬ બ્રાહ્મચારી—એકાચારી.
૪૬ ૨૨ મુનાચરા—જુવો પાંનુ ૯૨ શ૦ ૧૨.
૪૭ ૭ આવારગી—પરેશાંની.
૪૭ ૮ નીરમાંન—નીશચે મુકરર.
૪૭ ૮ મંતકી—જુવો પાંનુ ૪૫ શ૦ ૧૨.
૪૭ ૯ અબલે ફરેબ—મુરખ લોકોને છેતરવું.
૪૭ ૧૮ ઊમતી—હરેક ધરમનાં પેગમબરનાં હુકમ મુજબ ચાલનારા.
૪૭ ૧૮ જંદે કેહ—નાંહાંનુ જંદ.
૪૭ ૧૯ જંદે મેહ—મોહોટુ જંદ.
૪૭ ૨૧ પરખીદે—ભેદ.
૪૭ ૨૧ અપરખીદે—અભેદ.
૪૮ ૧૦ જાતી—એકલો એક જાતે બરહક વ મુતલક.
૪૮ ૧૧ શીફાતી—જાતે બરહકથી પેદા થએલી તમાંમ બશીત હસ્તી
કુલ જેમાં જુજવીઅંશતીની ગંણતીપણ થઇ શકે.
૪૮ ૨૪ લા જવાબ—જુવો પાંનુ ૪૫ શ૦ ૧૧.
૪૯ ૨ પુરમગજ—જેમાં માવોઘણો શાર ઘણો અકલમંદ.
૪૯ ૩ તાવીલ—ટીકા ખોલાશો બઆંન, શરે, શમજુટ.
૪૯ ૩ રેઆજત—મેહેનત કશ.
૪૯ ૫ ના વ નુશ—ખાવુ પીવું મોજ મઝા, રાગ રંગ, રંગ ભોગ, લીલા.
૪૯ ૮ હીકારત—હલકાઇ.
૪૯ ૧૧ આબા અજદાદ—બાપ દાદાઓ.
૪૯ ૧૧ ન્યાગાંનો—માઓની તરફનાં બુજરગો એટલે મમાવાની તર
ફ માંહેલા.
૪૯ ૧૬ નમુદારી—જુવો પાંનુ ૧ શ૦ ૭
૪૯ ૧૮ વીશય—બાબત જુવો પાંનુ ૪૨ ૧૯.
૪૯ ૨૦ મંતકી—જુવો પાંનુ ૪૫ ૪૭ શ૦ ૮ ૧૨.
૫૦ ૩ ઇખતેલાફ—ફેરફાર એકશરખી નહી.
૫૦ ૪ ઇફરાત—બોહોતાએત ઘણુ.
૫૦ ૪ બીદઅતો—જે જે હુકમો દીન મજહબમાં નહી દીન, મજહ
બથી ઊલટી ચાલ વેહવાર.

૫૦ ૪ બાગીજીરી—આદત થઈ ગએલુ.
૫૦ ૪ પેવસ્તગી—દાખેલ થએલુ શાંમાલ થઇ ગએલુ.
૫૦ ૧૫ પ્રતીપક્ષ—ખુલુ ઊઘડુ જાહેર દેખીતુ.
૫૦ ૧૭ બારીકબીન—તીંણી નજરથી જોવું જોનારા.
૫૦ ૧૭ ખુદ બખુદ—આપોઆપ પોતે પોતાની મેલે.
૫૦ ૨૦ કુજાુલી—બુજરગી પતરાજી જુઠીબરાઈ.
૫૦ ૨૧ જતાવવા—જણાવવા.
૫૦ ૨૨ ઈબરત—બીજાને શીક્ષા થએલી જોઈ ચાંણાક પકેછે તે.
૫૦ ૨૨ અહુ ઈઅકતા—જુવો પાંનુ ૧ શ૦ ૧૧.
૫૦ ૨૨ ઇઅજદાંન વાલા—બુજરગ ઇઅજદાંન.
૫૦ ૨૩ કાકલુતી—આજેજી નમનતાઈ ખુશામદ.
૫૦ ૨૩ કુજાુલી—જુવો પાંનુ ૫૦ શ૦ ૨૦.
૫૧ ૧ આલુદગી—વલગણ સ્પરશ ચેપ.
૫૧ ૧ આલાએશ—મેલ કચરો.
૫૧ ૧૩ જાએકો—લેજત શવાદ.
૫૧ ૧૩ બશીતમ—જુલમ ભરેલી રીતે ઘણી મેહેનત તથા કષ્ટ બેં ચીને.
૫૧ ૧૪ શુલેહ કુલ—શરવે ખાશોઆંમ દોશત દુશમનની શાથે શબા
ઇ શંમપજ.
૫૧ ૧૭ તકાજો—રૂખ મરજી વલંણ.
૫૨ ૧૧ અંશ—જુવો પાંનુ ૨ શ૦ ૧૬.
૫૨ ૧૫ નાદિર—અજાએબ.
૫૨ ૧૬ નુદરત તેરાજ—ચમતકારી અજાએબ.
૫૨ ૧૬ નવીન—નવી બાબત (ભરેલુ.
૫૨ ૧૭ બાલક ઊપદેશ—છોકરાંવો લાએક શીખાંમણની વાતો બાતેલ.
૫૨ ૧૮ મરહુમ—રેહેમતને પોંહોચેલા.
૫૨ ૧૮ કૈત—કરત કાંમ.
૫૨ ૨૧ મહનંન—મુતાલો કરવો ધ્યાંન રાખી વાંચવુ.
૫૨ ૨૩ તઆશુબ—અદેખી અદાવત જીદ ઊલટા વીચાર.
૫૨ ૨૫ શરવોપરી—શઊથી ઉપર.

૫૨ ૨૫ આકેબત—આખેરત શેવટ છેહલો.

૫૨ ૨૬ નીત્ય—હમેશાં શદા દીનદીન.

૫૨ ૨૬ શ્વધરમ—પોતાનો ધરંમ જેમાં જનમ થએોછે.

૫૩ ૧ મુસ્લ—મજબુત.

૫૩ ૨ મરહુમ—જુવો પાંનુ ૫૨ શ૦ ૧૮.

૫૩ ૨ દરૂદે મેહેર—ગુજરી ગએલા લોકોને વાશતે જે દરખાશત કર
વામો આવેછે તેહને દરૂદ કેહછે તે દરૂદ માઆ ભરેલી રીત.

૫૩ ૨ દાઆદ શાદ—ખુશ કરવા જોગ જીકર.

૫૩ ૪ ફ્રેદા—બલેહાર ઓવડાઈ જવું.

૫૩ ૪ તશદોક—શદકે થવુ કોરબાંન થવુ.

૫૩ ૪ મરહુમ—જુવો પાંનુ ૫૨ શ૦ ૧૮ તથા ૫૩ શ૦ ૨.

૫૩ ૬ બેખકની—જડ કાપવી મુલ બોડવું.

૫૩ ૮ કેહેર દરવીશ બરજાંને દરવીશ—ફકીરનો ગુશો ફકીરનાં જીવપર.

૫૩ ૧૦ કદરે કલીલ—દુકાંમો થોરૂક.

૫૩ ૧૧ અપક્ષપાત—તરફદારી નહી કરનારા.

૫૩ ૧૨ ધરમા ભીમાંની—ધરમનો ગરવ રાખનાર.

૫૩ ૧૪ કીરતીવાંન—વખણાએલા.

૫૩ ૧૫ મોતેકદ—એતેકાદ રાખનાર ભરોશો રાખનારા.

૫૩ ૧૬ નેસ્ત નાબુદ—ગુજરેલા વખતથી તે હાલ વખત શુધી, નહી
શરખુ કરવુ તે.

૫૩ ૧૬ પેરવી—તજવીજ પગ ઉપર પગલુ ભરેછે.

૫૩ ૧૬ મેહરદાવર—ગુજરેલાં માંણશોનો હીશાબ તપાશનાર ફરેશતા
નુ નાંમ તથા બેતાબછે.

૫૩ ૧૭ રશને રાશત—ગુનાહ શવાબનો તોલનાર ફરેશતોછે.

૫૩ ૧૮ જાં નીશાર—જુવો પાંનુ ૧ શ૦ ૨૧.

૫૩ ૧૯ કીરમી—શારાં કાંમનો પોકારો.

૫૪ ૪ ખુરદો કલાંન—નાંહાંનાં મોહોટા.

૫૪ ૯ પેરવી—જુવો પાંનુ ૫૩—શ૦ ૧૬.

૫૪ ૧૨ ઠમંતકી લોકો—જુવો પાંનુ ૪૫-૪૭-૪૯ શ૦ ૮-૧૨-૨૦ બંધ ન નહી આવે હેવી શફાઈથી બોલનારા.

૫૪ ૧૭ મંતકી—ઉપર મુજબ.

૫૪ ૨૪ પરી પકવ—પુખતે પાકા.

૫૪ ૨૪ પેશકદમી—પગળુ આગળ મેળવુ.

૫૪ ૨૫ પરીપકવ—જુવો પાંનુ ૫૪ શ૦ ૨૪.

૫૫ ૫ મંતકી શાહેબો—પાંનુ ૫૪ શ૦ ૧૨.

૫૫ ૫ તાલીમ—વીદીઆ અભયાશ.

૫૫ ૧૧ નાંમજદ—જુવો પાંનુ ૨ શ૦ ૨૨.

૫૫ ૨૦ રૂશુમાત—રશમો.

૫૫ ૨૦ નોખીજ—નવા ઊભા થએલા જવાંન.

૫૬ ૧ નકૂશાંનીઅત—હઠીલાપણાંથી વેર લેવુ જાહેલી કરવી જીદ કરવી.

૫૬ ૧ જહાલત—બે ખબરી બે ઈલમી.

૬૧ ૫ હંમદઆર—જુવો પાંનુ ૩ શ૦ ૨૪.

૬૧ ૫ અહુ ઇઅકતા—જુવો પાંનુ ૧ શ૦ ૧૧.

૬૧ ૬ ગંમખાર—પોતાનો અથવા પારકો ગંમ ખાનારો.

૬૧ ૮ તોફીક—ઈઅજદાંતાલા તરફથી નેક કામનુ ઉતેજન.

૬૧ ૮ રફીક—દોશત મીત્ર.

૬૧ ૮ હંમકાર—જુવો પાંનુ ૩ શ૦ ૨૪.

૬૧ ૮ મકશદ—મતલબ હેતુ.

૬૧ ૯ દીલદાર—દોશત મીત્ર દીલ રાખીને કામ કરેછે વાત શાંભલે છે પ્યાર કરેછે તે.

૬૧ ૧૨ હકીકી—હકકાંની મારેફત જેમાંથી મલેછે જેથી હકની નજદીક પોહોચી શકાએછે.

૬૧ ૧૩ વરકો—પુષ્ટ પાંનાં.

૬૧ ૧૬ બાગે પારશા—પરહેજગાર ઇઅજદાંપરશત લોકોનો બાગ.

૬૧ ૧૭ પારશા—પરહીજગાર.

૬૨ ૧ વાકીઅ—એકથી વધારે શબદો જેમા હોએતે.

૬૨ ૧ મેશર—હાંશલ પ્રાપત.

૬૨ ૬ લતીફો--જેમાંથી કાંઇ રમુજ મલેછે તેવો વાકીઅ.

૬૨ ૧૮ તશલી--ખાતરી.

૬૨ ૧૮ અદદ--શંખ્યા.

૬૩ ૬ જંમ જમેખાંની--અવશતા વાણી ને શાહી તથા ખુશ આવાજ અને આહેશતગીથી પડેછે તેહેને કેહછે.

૬૩ ૧૧ કદર—તોલ વજન બુજ.

૬૫ ૧ નજારગી--શૈર કરનારા જોનારા.

૬૬ ૧૨ ફખર--ગરવ અભીમાંન.

૬૭ ૧ કરીબ--નજદીક.

૬૭ ૮ વેહેદહુ લા શરીક—એખલો પોતે કોઇબી બીજા ભાગીઆની મદદ વગરનો.

૬૭ ૧૦ હરજ મરજ--જંજાળ એકબીજાને હેરાંન કરવાની ને દુની આંદારોની રીતછે તેહેનુ ઊલટું.

૬૭ ૨૧ તાવીલ--જુવો પાંનુ ૪૯ શ૦ ૩.

૬૭ ૨૨ કીરીઆ ભ્રષ્ટ—એકાચાર ધરમ કરમ વીશે નજર નહી રાખનારા રીતીપુરવક નહી ચાલનારા ધરમ વીરોધી.

૬૮ ૩ ખુદ શનાશી—પોતે પોતાને ઓલખવાની રીત.

૬૮ ૪ અહુ શનાશી—નીરનજન નીરાકાર એકજ એક ખોદાવંદાંન ખોદાએતાલાને ઓલખવાની રીત.

૬૮ ૪ ઇઅજદાં શનાશી--શીફાતી ચીજોમા શરવો પરીને ઓલખવાની રીત.

૬૮ ૬ આશાંન—શેહેલું.

૬૮ ૨૩ શંગમ—એકઠુ મલવું.

૬૮ ૨૩ શમાગમ--શોહોબત.

૬૯ ૨ ધરમીષ્ટ--નીતી તથા ગીનાંનપણુ.

૬૯ ૩ નાદેર--જુવો પાંનુ ૫૨ શ૦ ૧૫.

૭૦ ૩ મુશરીક—ખોદાવંદાંન ખોદાએ બીજો ભાગીઓ ઇઆ શરીક એટલેજે તેહેની બરાબરી લાએક કાંમ કરી શકે હેવું શમજનારાવોને કેહછે.

૭૦ ૩ આલ—તોહોમત બોહોતાન.

૭૦ ૫ રંજીશ—નાખુશી.

૭૦ ૫ શદમો—ધકો આંચકો.

૭૦ ૧૫ નાજુક—ઝીણું પાતલુ હલકુ કોમલ.

૭૦ ૧૫ મોહેલ—જગો ઠેકાણું.

૭૦ ૨૪ તરકે હેવાં—જીવ હત્યા નહી કરવાને.

૭૦ ૨૬ બોગીજીરી—આહાજ જુવો પાંનુ ૫૦—શ૦ ૪.

૭૩ ૨૩ તુકસીર—ફરજંદપનાંથી તાબેદારીપણાંથી.

૭૪ ૧ બારીહક—ખોદાવંદાન ખોદાએ.

૭૪ ૭ હરજ મરજ—જુવો પાંનુ ૬૭ શ૦ ૧૦

૭૪ ૧૨ શશદર—જુવો પાંનુ ૩ શ૦ ૨૭.

૭૪ ૧૩ ચુંગલજની—પંજો મારવો વલગંણ કરવું.

૭૪ ૧૭ અરપંણ—ભેટ નજર.

૭૫ ૭ અઇઆશ—એશી મોજી જોકી.

૭૫ ૯ આતુર—ઇનતેજાર.

૭૫ ૧૩ દર અશલ—શીરૂવાતમો.

૭૫ ૧૮ ઇજાફો—વધારો.

૭૫ ૨૨ હદુલ મકદુર—મકદુરની હદ પ્રમાંણે.

૭૬ ૨ વફાત—ફોત ગુજરવુ મરવું.

૭૬ ૮ મબાદા—રખે.

૭૬ ૯ દર ઇગીજગરી—ભીખ માંગવી.

૭૬ ૧૪ શીશખીલીલા—ઇઆજદાંની મારગમો.

૭૭ ૯ અખંડ—ખંડીત નહી નુકશાંન વગરનું.

૭૭ ૯ ભંડાર—ખજાંનો મેલવાની જગો.

૭૭ ૯ અલંક—જેનો છેડો નહી તે.

૭૭ ૧૩ રાજઆધીપતી—રાજની માલક.

૭૭ ૧૫ અશતુતી રૂપી—તારીફ લાએક.

૭૭ ૨૧ જાલેમ—જુલમગાર.

૭૭ ૨૧ મજલુમ—જેનાં ઉપર જુલંમ પડેઓછે તે.

૭૮ ૧૦ આગરહતા—જરૂર પાડવી.
૭૮ ૧૮ તશલી—જુવો પાંનુ ૬૨ શ૦ ૧૮.
૭૮ ૧૩ શંકેટ—મુશકેલ ભારી.
૭૮ ૧૭ ખાહેશે ઇઆજદાંની—ઇશવરી ઇછા.
૭૮ ૨૦ કેવચીત—કદાપી.
૭૮ ૨૬ પંકચ્યુએશન—ચીન્યો ચીન્ય શુધ વાંચી શકાએછે તે રીત.
૭૯ ૩ અશકાલ—એબ.
૭૯ ૩ અવામુનનાશ—અગનાન અવીદયા.
૭૯ ૧૯ ગલોશેરી—શબ્દ તથા અરથનુ ગીનાન.
૮૦ ૩ કેફીઆત—હકીકત.
૮૦ ૩ માહીઅતગારી—વાકફગારી.
૮૦ ૫ રગબત—ખાહેશ.
૮૦ ૧૦ તાતપરીઆ—હેતુ, મતલબ.
૮૦ ૧૬ લીપશા—હવશ.
૮૦ ૧૬ હવશ—લીપશા.
૮૦ ૧૮ નફશે શગ—કુતરાની ખશલતનો જીવ મન.
૮૦ ૧૯ નફશે શેતાં—શેતાંનની ખશલતનો જીવ મન.
૮૦ ૨૦ કુશતે—મુવેલો.
૮૦ ૨૦ બગ્રેહાકમ—આંગનાં પ્રમાંણે.
૮૦ ૨૩ જાંએ—ફોકટ વેરથ.
૮૧ ૧ તવકુલ—વખતે મલે ઇઆ નહી મલે તોબી રાજી રેહવુ.
૮૧ ૧ કનાઅત—શંતોશ.
૮૧ ૪ આકાશ વીરતી—ગેબથી જે કાંઇ આવી મલેછે તે.
૮૧ ૫ નીરવાહ—નીભાવ ગુજરાંન.
૮૧ ૧૦ કઝ્ઝી—ઈજા.
૮૧ ૧૪ દાંમનગીર—વલગંણુ.
૮૧ ૧૬ શાબેતુ કદમ—પગભર.
૮૧ ૧૭ વીરતી—વરતણુક રીતી.
૮૧ ૨૦ ઇખલાતે બદન—નરોગ તથા નીરમલ શરીર.

૮૧ ૨૧ કાંમ—સ્ત્રી શંગ.

૮૧ ૨૧ ક્રોધ—રાગ ગુશો.

૮૧ ૨૧ જજ્બો—હુમલો.

૮૧ ૨૧ શમાંન—બરાબર.

૮૧ ૨૨ ખલવત—એકાંત જગો.

૮૧ ૨૨ ઊજલત—એકલા રેહવું.

૮૧ ૨૨ નફ્શાંની હલત—બોઠી તથા પાપકરમા આદત ઊરમી.

૮૧ ૨૩ વરત—અખતેઆર કીધેલો અમલ.

૮૧ ૨૩ વરજીત—ત્યાગ કીધેલી વસ્તુઓ.

૮૧ ૨૪ ખુદ શનાશી—પોતાને ઓલખવુ.

૮૧ ૨૪ ખોદા શનાશી—ખોદાને ઓલખવું.

૮૨ ૧ ઓહોદેબરાઈ—પોતાના જીમાંનુ કામ બજાવવાની રીત.

૮૨ ૧૯ યથાસ્થીત—ઘટતી.

૮૩ ૨ શંત શમાગમ—ઇઆજદાંપરશતોની શોહોબત.

૮૩ ૪ મુમુક્ષ—ઈઆજદાંપરશતી મારગનો નવો શીખાઊ.

૮૩ ૧૮ હીલેગરી—મકર ફરેબ ઠગાઈ.

૮૩ ૧૯ ના શબત—નહી કાએમ.

૮૩ ૧૯ બે રબત—બીન રીવાજી.

૮૩ ૨૧ અંતરહીત—છુપી પરીતી.

૮૩ ૨૩ બરપા—ઊભો.

૮૩ ૨૫ શમ વીશમ—વધ ઘટ.

૮૪ ૧ અનુભવ—અજમાશ.

૮૪ ૪ ભીક્ષુક—ભીખારી.

૮૫ ૨૦ પરમશુખ—શદાનુ શુખ.

૮૬ ૨ નખી પ્રાંણી—નખવાલુ જાનવર.

૮૬ ૯ શાર યુકત—શાર જોગ.

૮૬ ૧૩ અવશીઅ—અગત.

૮૬ ૧૩ અશકીઅ—અશકત.

૮૬ ૨૭ જોતક—જોશીપણુ.

૮૬ ૨૮ વરીવકવ—પ્રખતેકાર.
૮૭ ૧ ભીક્ષુક—ભીખારી જાચક.
૮૭ ૨૬ મુશંનીફ—પુશતક બનાવનાર.
૮૮ ૩ અકશર—ઘણુંકરીને.
૮૮ ૪ મુનરદી—એખલા બેશવુ.
૮૮ ૧૦ વરત—અખતેઆર કાધેલુ.
૮૮ ૧૦ વરજીત—તેઆગ કાધેલ.
૮૮ ૧૭ દરષ્ટી—નજર.
૮૮ ૨૧ ભુશણુ—જેવર.
૮૯ ૧૬ શુરવીર—શુરા પેહેલવાંન.
૮૯ ૧૬ રાજહંશ—ગરૂડ પક્ષી જે કુદતાં પાંણી જુદુ કરી શકેછે.
૮૯ ૧૭ નરફાંન—ખોદાઇ ભેદો શમજવાની ગતી.
૮૯ ૧૮ તએ કરવુ—લપેટવું.
૯૦ ૧૮ ગોહરે આજાદ બુન—જે એક મુલ હશતી કે જે બીજી હ
શતીઓ બશીતો અને કુલીઆતોનો શમાશ પોતાનાંમાં રાખે
છે ને તેની માહાબલ તથા શકતીવાંન હશતી શરવો પરી હો
ઇને કોઇ તરફથી હાજતમંદ અથવા મોહોતાજ નથી હેવી જે
ગોહરે આજાદ બુન હશતી તે શ્રી અહોરમજદ ખોદાએ ખુદ
પોતેછે કરીને પારશી ફીરકાના કુલે દાંનાંવો ઓલમાવો ને તેને
લગતા કુલ ખાશોઆંમ માંનેછે કબુલ કરેછે અને બનેછે અ
ને બીજા હાથપર એજ ઓલમાવો શ્રી અહુરમજદનાં વાકી
આંનમાં જાબજા ખુલે છોગે બઆંન આપેછે હેવી રીતે જે શ્રી
અહુરમજદ ખોદાએ ફરમાવેછે કે જો માહારી ફરવશીઓની
મદદ નહી હોતતો માહારાથી આશમાંનો ઇનશાંનો ઇત્યાદી
પેદા કરી શકાતે નહી હેવી રીતના જે લખાંણ તેહની કદરદાં
ની પારશી દોલતમંદો ઇફરાત ખોહોતાએત અને પુરતી રીતે
કરી તેવોને મોહોટા બુજરગ પેશવાઓ તરીકે માંન તથા મ
દદ આપી માંનવંત ગણેછે અને તેવોનો આભાર માંનેછે અ
ને હેવી રીતે પોતાની દોલત વાપરવામો પોતાની બડાઇ શમ

જોછે પણ નથી જોતા તપાશતા કે આ કાંમમાં કેહેવી માહાબારત મુકછે ને તેથી હરીફોનાં ફોલાદી હથીઆરો શી રીતે વાર જોતાં હશે. બેર એક ખુલી દેખીતી બાબત જે શીખાઊ બાલકો શોધી કાહાડે હેવીછે તે છતાં આએ દાંનાવ એોલમાં અને આએ દોલતમંદ દાવર એટલે અકાબર શાહેબો જોઇ વીચારી શકતા નથી તેનુ ખરૂ કારણ કાંઇ નહી પણ ઇઆજ દાંપરશતી અમલો રહા તથા રાખ્યા નથી તેથી જેમ બનેઆ તેમ ગોઠવણ માત્રે કરીને ઢાંકપીછોડા તથા ગરબર ગોટા વાલે છે; બેર ફીકર નહી હાલતો એ શાહેબની એલમીઆત તથા દાનાઇ ઉપર આફરીન કરી શાબાશી આપી તથા વાહવાહ બોલી આએનદે પાકુ ચીત જે એજ વીશઆ ઉપર ધણુંકરીને દેખાવ આપવાને ઇનતેજારછે તેમાં હેનો પુરેપુરો ચીતાર ખેંચવામો આવશે શબબ હાલ એટલાજ રમુજી ચુટકાથી ઈશારો કરી ખતમ કરૂછું.

૯૧ ૧ ઇશારે ફેહેમ—ઇશારત શમજી શકેછે તે.

૯૨ ૧૬ બદગુમાંનો—ખુરૂ ચાહાનારા.

૯૩ ૧૬ આભાર માંન્ય—જેનાં ઉપર ઉપકારનો ભાર પડેછે તે બોજાથી દબાઇને ઉપકારીની વખાંણ કરેછે તે.

૯૪ ૧૦ લજાએમાંન—શરમ ભરેલુ.

૯૫ ૨૭ પરેમ—પેઆર મોહોબત.

૯૬ ૧૩ શાંમાંન્ય—શરખુ.

૯૭ ૭ કદીમુલ અઇઆંમ—પુરાતમ વખત.

૯૭ ૧૩ તગલુખી—બનાવટ.

૯૭ ૧૭ કજાકાર—કુદરતી કામ.

૯૮ ૧૨ રક્ષકારી—શંભાલ.

૧૦૨ ૫ મુનકતે—કાપવાને.

૧૦૨ ૨૫ મુતહરેક—હરકત કરનાર.

૧૦૨ ૨૭ લભદ—ગીરફતાર.

૧૦૫ ૨૨ વીપ્રીત—બે મહબત.

૧૦૬ ૭ કબીરો ગોનાહ—મોહોટો ગુનાહ અઝીમ ગુનાહ.
૧૦૭ ૧૭ કીમીઆગીરી—ઠગાઇ ફરેબબાજી.
૧૦૭ ૧૭ કંમફેહેમી—કમ શમજ.
૧૦૭ ૨૧ વરત—અખતીઆર કરવા જોગ વશતુ
૧૦૭ ૨૧ વરજીત—ત્યાગ કરવા જોગ વસતુ.
૧૦૮ ૪ ઇશરારે ઇલાહીનો ગુટકો—ખોદાઇ ભેદ શમજવાનો એક અ
જમતી પદારથ દાનાંવોએ બનાવોછે.
૧૦૯ ૧૦ ઇઓગયતા—લાએકીપણુ.
૧૦૯ ૧૧ દરૂઢ—મજબુત.
૧૧૧ ૧૭ ફલદાયક—ફલવાંન.
૧૧૨ ૫ અખંડ—જેનુ ખંડન નહી એટલે હમેશાં.
૧૧૨ ૨૪ આરોપ—ખોહોતાંન.
૧૧૩ ૨૧ કમાલ—પુરો ભરપુર.
૧૧૩ ૨૧ જવાલ—ઘટારો.
૧૧૪ ૧૬ વીશતાર—તફશીલ.

શમાપત.

૧ ૨ પ્રારંભ--શીરૂ.

૨ ૭ તોબા--પસ્તાવો પશેમાંની.

૨ ૮ ઈરાદો--ઠરાવ.

૨ ૮ નઈઅત—ચાલ ચલકત નીમ. જે શ્રુતી લાએક હોએ ઈરાદો.

૨ ૮ મુશીબત--શખતી કષ્ટી.

૨ ૮ શબર--ધીરજ.

૨ ૯ શંતોશ—રાજી. વધારે લાભ નહી કરે તે.

૨ ૯ અનુભવ—કારીઅ પ્રતેજે પરીક્ષા થાએછે.

૨ ૧૩ અહંકાર—ગરૂરી.

૨ ૧૫ મુખ્ય ત્વે—પેહલા પેહલો પેહેલું. મુખરે.

૨ ૧૬ નીરમાંણ—નીશ્ચઅ ઠરાવ.

૩ ૫ ઊદ્ધાર—નીભાવ બચાવ નીવેડો. ગુજારો ગુજરાંન.

૩ ૭ જલાદ—ફાંશી દેનાર ગરદન મારનાર.

૩ ૯ મેશર—હાંશલ.

૩ ૧૦ ફરજાુલ અએન—અગતની ફરજ.

૩ ૨૫ નફશ—મંન આતમાનો પરછાંઓ. શીરૂમા જે દુરગુણોને પતી કેહવાએછે.

૪ ૧૫ અધીપતી--અધીકારી.

૪ ૨૧ તાવીલ—લંબાણ કીધાથી ખુલાશો થાએછે.

૫ ૭ નજાત—છુટકો.

૫ ૯ વીરતી—ચાલ ચલણ વરતણુક.

૫ ૧૪ ઊદીઓગ—કોશીશ.

૫ ૧૫ તીરશકાર—ધીકાર.

૫ ૨૫ હરી લીએછે—લઈ લીએછે.

૬ ૧૦ હરજ મરજ—જંજાલ. જુવો પાને ૬૭--૧૦.

૬ ૧૪ મેશર—હાંશલ.

૬ ૧૬ અહંકાર—ગરવ મગરૂરી.

૬ ૧૯ કાબેલ—લાએક.

૭ ૪ વીરતી—ચાલ ચલણ.

૭ ૭ શાહેતા—મદદ.

૭ ૮ ઉતપંતી—પેદાએશ.

૭ ૮ ઊનશરેથી—૪ તતવ. હવા પાંણી અગની જુમા.

૭ ૧૩ શેહેવત—મઇથુન નર નારીનુ ભેગુ થવું. ઇછા ખાહેશ.

૮ ૨ લક્ષ—ઇછા શોક ખાહેશ દીલ લગી.

૮ ૪ ભ્રષ્ટાચારી—જેનાં આચાર છુટી ગઓછે તે.

૮ ૧૧ શુમાઅત—નેહેશીઅત.

૮ ૧૫ ધબરત—ચાંણાંક.

૮ ૨૪ પદભ્રષ્ટ—રાજ પદીઅતી જતી રેહે તે વખત હરેક ઓહોદા
છુટી ગઆ પછીની શ્થીતી.

૧૧ ૧ શેકલ—શીંકલ કાટ શાફ કરેછે તે.

૧૧ ૧ જંદે કેહ—નાંહાંનુ જંદ અવશતા વાંણી જેમાં ૨૧ નુશક
નુ લખાંણ હતું.

૧૧ ૨ દરકનાર—બાજુપર એકતરફ.

૧૧ ૬ પરતીઅક્ષ—જાહેર દેખીતું ખુલું ઊઘાડું.

૧૧ ૬ ષપ્રષ્ટ—જાહેર છુટું ખુલુ ઊઘડું.

૧૧ ૧૫ બે મોકે—અઘટીત.

૧૧ ૧૬ કરાંમત—બખશીશ મોહોટુ ચમતકાર.

૧૨ ૪ ઊપદેશ—નશીહત.

૧૨ ૧૯ એહેલુલા—ખોદાનાં લાલ.

૧૨ ૨૩ બરતરી—ચડતી મોટી બલંદ.

૧૩ ૮ અવામ—આંમ અગનાંન.

૧૩ ૧૨ હકીર—નબલા ઉતરતા હલકા.

૧૩ ૧૨ તઆંન—તાંનો. મીહીનુ.

૧૩ ૧૪ પાઅંદાજી—પગલુ મેલવુ પગ મુકવો.

૧૩ ૧૭ બેમાએ—પુંજી વગરનાં.

૧૩ ૧૮ માએદાર—પુંજીવાલા.

૧૩ ૨૩ બે એતેદાલી—નાલાએકી.

૧૪ ૧૧ દેહેલીજ—પરશાલ.

૧૪ ૧૨ તમશીલ—મીશલ.

૧૬ ૮ અજદાદ—બાપદાદા બાપની તરફનાં.

૧૬ ૮ ન્યાગાંનો—માએ મમાવા માએની તરફનાં.

૧૬ ૯ શેવો—તરીકો રશમ.

૧૬ ૧૧ ઇશરાકીન—હકીમ લોકોમો ચડતા વરગ વાલાછે એવોને કદીમ પારશાઓ હરતાશપી કરીને કેહતા હતા એ લોકો ખરા ઇઅજદાંપરશત હતા હેવી રીતે કે તે જાતે બરહકની શાથે બીજા કોઇને શરીક શાંમીલ નહી કરતા ને ફકત વેહેદહુ લા શરીક ઉપરજ દીલ લગાડી રાત દીવશ તેહેની ઇઆદમો મશગુલ રેહેતા.

૧૫ ૧૧ મશશાઇન—હકીમ લોકોમો બીજા વરગ વાલાને કે જેને પારશી લોકો અશલમો હરદાશપી કરીને કેહેતા ને કેહેછે એ ટોલા એલમમાં એકકો હોએછે પણ ઇશરાકીન કરતાં ઊતરતા દરજાનાં ગણવામો આવેછે શાથી કે આ લોકોમો એલમોની શોધ કરવાનો જે ચાલ પડ્યોછે તેથી તેવોનો વખત તે કાંમમો રોકાઆથી પુરતી રીતે ઇઅજદાંપરશતીનુ વરત તેમનાંથી થઇ શકતુ નથી અને ઇશરાકીન લોકો ઇલમને તથા બીજી તમાંમ વશતુવોને તુછ ગણી પોતાનો દરોબશત વખત તે જાતે પાકની મારેફતને શારૂ રેઆજતમો રોકેછે તેથી શેવટ મારેફતનાં વશીલાથી હરેક જાતનાં એલમો શીખેઆ વગર તેવોને મકશુફ થઇ જાએછે તે શબબથી ઇશરાકીન હકીમો મશશાઇન હકીમોથી ચડતા દરજાનાં ગણાએછે.

૧૬ ૨૨ જાગરૂત—નીદરામો નહી જાગતું.

૧૬ ૨૨ શ્વપંન—નીદરામો શુતેલું.

૧૬ ૨૪ મરૂતીઊ—મરણ મરવું મરવા.

૧૬ ૨૬ પ્રાપત—હાંશલ.

૧૭ ૧ પશચાતાપ—પચતાવો વતવતો પશેમાંની.

૧૭ ૧ શંતાપ—શરીરને જે દુખ થાએ ઇઆ થઊ તે.

૧૭ ૧ પરીતાપ—શરીરને જે દુખ આગમજથી થએલુ તે.

૧૭ ૯ મંનજલ—મુકાંમ જગો.

૧૭ ૧૦ આખેરત—અંતકાલ મરત્યુ કાલ.

૧૭ ૧૧ મનજીલગાહ—મુકાંમ કરવાની જગો.

૧૭ ૧૨ અવશીઅ—જરૂર અગત.

૧૭ ૧૬ પશુ—ગોશપંદ ગરીબ પ્રાંણી.

૧૭ ૧૬ પાગલ—બાહીકણુ કમજોર નકારો બેશમજ.

૧૭ ૨૩ શુભ ફલ—શારૂ ફલ શારો બદલો.

૧૮ ૧૯ વધભવ—અજમાશ ભોગ.

૧૮ ૨૨ ફુલશરૂતી—ધીરજથી જે ફાએદો મલેછે અથવા કલપ વરૂક્ષથી જે જે ઇછા પરમાંણે પ્રાપ્ત થાએછે ઇઆ શંતોશથી જેમ ઇછા પુરંણ થાએછે હરેક જાત તથા બાબતનુ ફલ મલે તે.

૧૮ ૨૩ નીશફલ—નાઊમેદ નીરાશ ધારવેલુ ફલ અથવા હાંશલ ઇઆ નફો નહી મલે તે.

૧૯ ૧ નીરધાર / નીરમલ / નીરદોશ—બીન હરકત બીન મેલ અને બીન દોશનુ એટલે જે પાક શાફ ચોખુ.

૧૯ ૭ લીપશા—શંનશારી શુખ લાભ શમંનધી જે લલુતા ફટલે ઇછા.

૧૯ ૮ શેહેઅ્ર લીંગી—વેશીઆ પાતર છીનાલ.

૧૯ ૧૨ તપાશબદ—તપેશરી.

૧૯ ૧૪ ઇદરી—હવાશ આંખ કાંન ઇત્યાદી.

૧૯ ૧૫ આબો ખુરેશ—દાંનાંપાંણી.

૧૯ ૧૮ જમાલ—ખુબી તેજ ખુબશુરતી.

૧૯ ૨૦ રૂહાંની—નુરાંની દેવતાઇ તેજધારી.

૧૯ ૨૦ મંનજલગાહ—મુકાંમની જગો.

૧૯ ૨૦ હજરત—મોહોટા લોકોની ઉપમા બીતાબ.

૧૯ ૨૦ પદીઅતી—દરજો મરતબો પાએરી.

૧૯ ૨૧ હમશર—બરાબર શરખાપણું.

૧૯ ૨૬ શદીવ—હમેશાં.

૨૦ ૨ બંધવો—દેદો.

૨૦ ૪ રક્ષકારી—શંભાલ.

૨૦ ૫ ખુશીપતી—શાહેએ અકલ.

૨૦ ૭ નફ્શે અમારે—લાલચુમંન અથવા પરકરૂતી.

૨૦ ૮ શરકશી—માંથાંનો ફરેલ પણુ.

૨૦ ૧૨ અવશીઅ—અગત.

૨૦ ૧૩ અઇઓગીએ—ગેર ઘટારત અઘટીત.

૨૦ ૧૪ મંતકી—કુનેનાં શમજનાર પેચવાંન પેચથી બોલનાર.

૨૦ ૧૬ તારાજી—લુટ.

૨૦ ૨૩ પાતર—લાએક વાંશંણ છીનાલ.

૨૦ ૨૫ રૂહાંની બેહેશત—મોહોટાં સ્વરગ.

૨૧ ૫ અખંડ—તમાંમ શરવ શામુલગા.

૨૧ ૫ આયુરદા—ઊમર વએ.

૨૧ ૧૧ નીરધાર—ખાલેશ.

૨૧ ૧૧ નરદમ—ખીલકુલ.

૨૧ ૧૮ અંનશુરી સ્વરગ—આએ દુનીઆંનાં શુખી જેમાલદારીથી શુખ ભોગવેછે તે.

૨૧ ૨૦ આતમીક શવરગ—રૂહાંની બેહેશત.

૨૧ ૨૦ કાબેલ—લાએક.

૨૨ ૧૧ આતમ ગીનાંની—આતમાંનો હક દરજો પીછાંનવાનુ ગીનાંન.

૨૨ ૧૨ રશતેગારી—છુટકારો.

૨૨ ૨૦ જાવેદાંની રશતેગારી—હમેશાંનો છુટકારો ઇઆને મુકતી.

૨૨ ૨૧ વઇરાગ—અભાવ અંનગંમતુ.

૨૨ ૨૨ તેઆગ—વરજીત તરક કરવા છોડી દેવા.

૨૨ ૨૬ શેહેશવર }
૨૨ ૨૬ શીપેશલાર } લશકરનાં શરદાર ઉપરી જેમનાં હોકમમો લશકર હોઇ.

૨૩ ૩ અંનશુરી બેહેશત—દુનીઆંમો જે શુખવાશી તથા ફારેગ બાલીથી ગુજરાંન કરી શકેછે તે અવશતાને તતવીક સ્વરગની ઉપમાછે.

૨૩ ૩ રૂહાંની બેહેશત—આકાશી સ્વરગ એટલેજે જે લોકો અંનશુરી બેહેશતની હાલતમાં જે ભોગ ભોગવેછે તેની શાથે શવા

બનાં નેક તથા રૂડાં કાંમો કરવાની ખંત તથા કોશીશ તથા અરે ચાંનક તથા અગત રાખેછે હેવા લોકો અંનશુરી બેહેશતમાંથી ચડતે દરજે એટલેજે રૂહાંની બેહેશતમો જવાને લાએક થાએછે એ રૂહાંની બેહેશત ૭ છે એટલેજે દરએકે આકાશ બેહેશત તરીક ગણવામો આવ્યુછે હેવી રીતે કે એક શખશનુ પુન પેહેલા આકાશથી ઉપર ચડવા લાએક નહી હોએ તો તે પેહેલા સ્વરગમો એટલેજે ચંદરનાં આકાશમાં જેટલુ પુન હોએ તેટલો ભોગ ભોગવેઆ બાદ પાછો દુનીઆંમો બીજા ચડતા પુન્યની ભરતી કરવા શારૂ જનમ લીએ જો કબી કોઇ શખશનુ પુન્ય બીજા તીજા ચોથા પાંચમા છઠા અને શાતમાં શવરગ એટલે શાતમાં આકાશ શુધી પોહોચવા લાએક હશે તે અનુક્રમ પ્રમાંણે ભોગ લઈ શેવટે પાછુ આવવુજ પડશે હેમાં કાંઈ શક નહી એમ ખાતરીથી જાણવુ જોઇએ જે ખોદાનાં લાલ કે જેવોનાં પુન્ય શાતમાં શવરગથી અધીક હશે તેવોનુ આઠ નવ દશ તથા અગીઆરમાં આકાશ શુધી પુન્યનાં અનુક્રમ પ્રમાંણે પોહોચવું થશે તે છેલી જગાએ પોહોચ્યાથી મુકતીના દરજા લાએક થશે એટલેજે શ્રી પ્રમાતમાં પ્રમ ઇશવરનાં માહા બીમબકાર તેજ મોતેનુ તેજ લીન થશે એટલેજે મલી જશે એટલે પાછુ આએ દુનીઆમો આવવાની પીડાવોમાંથી છુટકો પાંમશે ઇમ શમજવું.

૨૩ ૧૪ નજાત—રશતેગારી છુટકારો મુકતી.

૨૩ ૧૯ અંનશુરી દોજખ—નીચેના દુનીઆં એહેનેજ દોજખની પધીઅતી આપવામો આવીછે હેમાંબી પાપનાં અનુકરંમ પ્રમાંણે શાત દોજખનાં શાત વરગ ઠરેલાછે તે દરએક વરગ વાલો પોતાનાં પાપની હદ મુજબ દુખ ભોગવેછે તેહમાં જારેકે કોઈ વરમાબીમાંની નર નીકલી આવેછે તો તે પોતાનાં પશચાતનો ભોગ ભોગવ્યા છતાં કાંઈ પુન્યની પુંજી પણ મેલવવાની કાલજી રાખેછે તો તેનાં અનુક્રમ મુજબ ધીમે ધીમે પુન્યવાંન થઈ પોછે કે જેની બરકતથી પરથમ અનશુરી

બાદરૂહાંની અને તારબાદ જાવેદાંની બેહેશતને કાબેલ થઇ શકેછે તે જગો.

૨૩ ૨૧ અનશુરી આલમ—ચાર ઊનશરોની મદદ તથા આધારથી જે ઊતપંતી થાએછે તે જગો એટલેજે શંનશાર દુનીઆં આ એ જહાંન અથવા નીચેની જહાંન.

૨૩ ૨૧ વઇભવ—શનશારી શુખ દુખ ભોગવવાનો દબદબો તથા ચ ચરવટો થાએછે બાએછે તે.

૨૩ ૨૨ રૂહાંની આલમ—આકાશી શાત શવરગોની જે એકંદર જ ગો તેહને કેહેછે.

૨૪ ૩ ઊજલત—આ શબદનો અરથ થોરો લાંબોછે તેમજ થોરો બારીક પણ છે પરંતુ શાધારણ રીતે હેનો ગોશીનીશીનીનો થઇ શકેછે.

૨૪ ૩ ખલવત—વીચાર કરવાની જગો અથવા દીલની શાથે જે વી ચાર કરવો તે ઇઆ એકાંત જગો એટલેજે ગોશો.

૨૪ ૧૬ લીપશા—હવશ ચરશ.

૨૪ ૧૭ શીફલી આલમ—અથવા આલમે શીફલી એટલેજે શંનશાર દુનીઆં આએ જહાંન.

૨૪ ૨૦ જાએકો—શવાદ લેજત.

૨૪ ૨૫ જાવેદાંની બેહેશત—નજાત મુકતીની જગો કે જાહાં પોંચાથી પાછુ આવવુ થતુ નથી.

૨૪ ૨૬ નીચલી આલમ—આએ દુનીઆં.

૨૫ ૧ માઆ મમતા—જે ચીજો ઉપર મન દોરેછે ને તેને વાશ તે મમત રાખેછે. પેઆર કરેછે.

૨૫ ૧ ફલદરૂપ—ફલવાંન ફતે ફતેમંદ.

૨૫ ૬ ફલદાએક—ફલવાંન મોરાદ મુજબ.

૨૫ ૭ નીશફલ—અફલ છુટી પડવા જેવુ અકારત જવા જેવુ.

૨૫ ૯ ફરમાઇ—ફરમાવેલુ અગત પાડેલુ.

૨૫ ૯ નાફરમાઇ—મનાઇ કીધેલુ.

૨૫ ૧૦ શત આબાદ આજાદ—હજરત મેહ આબાદ.

૨૫ ૧૧ પેશદાદ—ગઇગ્ઓમરશ પહેનાં.

૨૫ ૧૧ શેપાશી—પારશી ઇઅજદાંપરશતોમો જે શરશમો શરશ પરહે
જગારો થઇ ગઓછે તેમનો ખેતાબ.

૨૫ ૧૨ તાએફા—ટોલા જાતી ગીનાતી.

૨૫ ૧૩ જોગા અભીઆશ—જોગ શાધંન જે હીંદુ જોગીઓ કરેછે.

૨૫ ૧૫ કરાંમત—ચમતકાર ટુચકો ચટકલુ.

૨૫ ૨૮ મવાલી દેશલાશે—ત્રંણ છોકરાં એટલેજે આકાશો બાપ અને
ઊનશરો માએ તેમનાં શમાગંમથી જે પેદાએશ થાએછે તે
એટલેજે હેવાંન નબાત તથા જમાદ.

૨૬ ૧૬ હાલીઅંન—હાલ તરત.

૨૮ ૧૨ જાંબાજ—જીવપર આવવું જીવપર રમવું.

૨૮ ૧૨ જંનત જહન્નુમ—બેહેશ્ત દોજખ.

૨૮ ૧૨ જંનતુલ માવા—જાવેદાંની મોહોટું બેહેશત કે તાંહાં પોંહોચના
રને પાછુ આવવુ પડતુ નથી.

૨૮ ૨૧ બાધક—બંધંન.

૨૯ ૨ વરત—વીરતી કાંમ ધંનદો.

૨૯ ૧૫ નાપીદીદ—ગુપત અલોપ ઢંકાઇ ગએલુ.

૩૧ ૩ અબલે ફરેબ—મુરખોને ઠગનારો.

૩૧ ૬ લોકોમા—એ અંગરેજી શબદછે એક રોગનુ નાંમછે કે જે
થી આંખોની રોશની દુર થાએછે અને ઘણુ કરીને એ રો
ગ વીભીચારી અસ્ત્રી પુરશોને થાએછે.

૩૧ ૧૨ ગીરે—ગાંઠ.

૩૨ ૧૩ શરફ—ઊતમપણુ.

૩૧ ૧૪ રાહાજનો—ચોર લોકો.

૩૨ ૧૨ આંનહીત—જે ઉપર પેઆર નહી.

૩૫ ૭ બરપા—કાએમ મજબુત શાબેત.

૩૮ ૯ જઇઅદ શાલેકો—ઘણી શખતી તથા શંભાલથી ચાલનારા
પરહેજગારો.

૩૮ ૧૨ મંનજેલત—મુકાંમ મરતબો દરજો.

૩૯ ૮ શીરૂબારૂગી—બચ્ચાંને માબાપનાં દુધથી પોશાંન કરવાંમાં આવે છે તે વખત.

૪૫ ૮ બીઆબાંન બેકોહક—સપાટ જંગલ જેમાં ઝાડ પાંખુ નહી બા રેપાટ અથવા રેતીનુ જંગલ.

૫૦ ૧૭ તઆંન તશગી—તાંનાં શીકીણું.

૫૩ ૧૭ મજાલ—મકદુર, કુદરત શક્તી.

૫૬ ૪ શુરૂનદી—શુરૂઆત શીખાઊ આરંભ કરનારો.

૫૬ ૮ તર્કે હેવાંનાત—માશુ પક્ષી તથા મછ કચ્છ માંઊશ નહી ખાવાનુ વરત.

૫૬ ૯ જંદબાર—જે પ્રાંણીથી કેહને કાંઈ દુખ પોહોંચતુ નથી અને લાભ ઘણો આપેછે તે.

૫૮ ૧ આરોગવતા—શુભાકાંખી તંનદરૂશતી સુખ ચેન.

૫૮ ૩ માકુલ—અકલ પસંદ નીતી ભરેલો.

૫૮ ૨૨ માઝી—ભુતકાલ ગુજરેલો શમે.

૫૮ ૨૩ મુશતકબીલ—ભવીશકાલ આવતો શમે.

૫૮ ૨૪ બરાએ ખુદ—આપોઆપ સ્વતંતરપણે.

૫૮ ૨૫ શીરાકત—શરીકપણુ.

૫૯ ૧૦ જોહર—જે બીજાનુ મોહોતાજ નહી.

૫૯ ૧૦ અરજ—જે બીજાના મોહોતાજછે.

૬૦ ૨ જમાંદી—ખાંણી.

૬૦ ૩ નબાતી—વનશપતી.

૬૦ ૩ હેવાની—હીલચાલ કરનારાં હરેક પ્રાંણી.

૬૦ ૩ ઇનશાંની—હેવાંની બશરીતો દુર થવાથી નફશે હેવાંનીને નફશે ઇનશાંનીનો દરજો મલેછે.

૬૦ ૨૨ ગોરે બલીગ—બારીક વીચાર.

૬૧ ૨૦ બીદઅતી—મનાઈ વાલી જે વીશે દીન ધરમમાં અટકાવ કીધો હોએ.

૬૪ ૪ કોતાહી—કમતાપણું.

૬૪ ૪ ઇફરાત—જાશતીપણું.

૬૪ ૧૧ બતમાઅત—શમાપ્ર પુરૂ તમામ છેડો આખરી.

૬૪ ૧૩ તેહેકીકંન—નીશચે.

૬૪ ૧૮ તુલબઆંન—લાંબુ બઆંન.

૬૫ ૨ બાવરચી—બબરચી રંધવારો.

૬૫ ૫ લતીફ—શતવ તતવ.

૬૫ ૬ કશીફ—મેલ કચરો.

૬૬ ૪ ઓજા અતવાર—તરે વજે.

૬૮ ૧ શુરત—શીકલ તશવીર.

૬૮ ૬ દરક—કુદરત દરીઆફત.

૬૮ ૧૫ પુખતગી—પકાઈ.

૬૯ ૩ શુરજ—ખુરશેદ આફતાબ જે ચોથા આકાશ ઉપરછે તે ફુ આકાશોનો રાજાછે હેનાં જેવા બીજો કોઈ નથી તે છતાં હાલ જમાંને વખણાએલા એક નાંમવર ખંડનાં જોશી લોકોનુ નીરમાંનછે હેવો આધાર લઈ કેટલાએક બેખબરાવો હેવી હુજત લીએછે કે આકાશ ઉપર હજારહા શુરીઅછે અને તેની શાબેતી દુરબીનનાં આશરાથી થઈ ચુકીછે તેથી એ અગતની બાબતમો જારે આએ વરનવીશે એક ગીનાંની મીલ જે ગરહ મંડલનો ભોમાઓછે તેની શાથે તકરીર મેલવીતારે તો હેવું શીધ થશે કે હેવુ જે બોલનારાછે તે દુરબીનનાં આધારથી નીશચેપણે નહી પણ વેહેમથી હેવુ શોચ કરેછે તેનો શાર હેવોછે કે આકાશ ઉપર શુરીઅ જેવા મોહોટા શીતારા ઘણાછે તેવાને શુરીઅ જેવા ગણેછે ને તે ઉપરથી હજારો શુરીઅની શાબેતીમો દલીલો પકડેછે તે કાંઈ નહી પણ બીન પાઆની હોએ એમ દીશેછે શાથી કે રાજા તે એકજ હોએ વાશતે હજારો શુરીઅની શંખ્યા વીશે હુજત લેનારા ઉપલા નીરમાંનથી અંણુજાંણાં હોએ એમ લાગેછે કાંજે ઉપલા નીરમાંન વાલા જે એકની ઠેકાણે હજારહા શુરીઅનો ઈકરાર કરનારા લોકોનુ નીરમાંન ફકત વેહેમને આધારેછે કોઈ નીશચેપણે નથી અને વેહેમનુ કાંમ હેવુંજછે કે વખ

તે બરૂંબી પડે ને વખતે બાટુંબી પડે તે વાતતો શાફ જાહેરછે તેથી શુગીઆ નારાએણ એકજછે એમ માંનવાને કંઇજ હરકત કીંવા કશો વાંધો હોએ એમ દીશતુ નથી.

૭૩ ૧૮ મેહેશુ શાત——ચકચકીત ખુશ દેખાવ દુનીઆંનો દેખાવ દુનીઆંનુ રૂપ.

૭૪ ૪ તેકુબ——બંધ મોકુફ.

૭૬ ૫ એહદે તુફુલીઅત——બાલપણાંનો વખત.

૭૭ ૧૫ કહાર——કેહેર કરનાર ગુશો કરનાર.

૭૮ ૭ મુજરદી——એકલા એકાંત કુટમ પરીવારથી અથવા શેહેર પેરથી વેગલા રેહેવા થવા.

૭૮ ૧૦ મનાહી——મનાઇ મને કીધેલી રોકાંણ કીધેલી પાછી હટાવેલી બાબતો.

૭૮ ૧૦ રાગેબ——રગબત કરવી બાહેશ ઇછા કરવી.

૭૮ ૧૧ ખોદા ફરામુશી——ખોદાને ભુલી જવા લાએક થએલી રીતી પ્રકરતી.

૭૮ ૧૧ દુનીઆં તલબી——શંનશારભોગી શંનશારઇછીત.

૭૯ ૨૩ તોહીદે વહીદ——નીરનજંન નીરાકારનું એકકાપણું જાંણવું શમજવું તથા ઓલખવુ તેહેનો મરતબો એટલેજે ઇઅનજદાં પરશતી મારગ.

૮૦ ૧૦ તવકુલ——હકતાલાની કુદરતી હીકમતી અજમતી કાંમો ઉપર વીશવાશ રાખી બેશવું તે.

૮૨ ૧૦ રૂ રેઆઇ——જાહેરમો દેખાવ જાહેરનુ બોલવુ અને જાહેરની વીરતી ભગતી તથા ભાવ હેવા શારા નીતરાને ચોખ્ખા દેખાડનારા લોકોછે કે તેમને જોઇ અંનજાંણાં લોકો છેતરાએછે અને તે બગલા ભગત પોતાની મતલબ શાંધી લીએછે હેવુ જે કાંમ તે.

૮૨ ૨૫ કજખેહેશી——આડી તથા ઊલટી તકરાર કરવી તે.

૮૨ ૨૫ ઇઅજદાં શનાશી——શ્રી પરમેશવરને ઓલખવું.

૮૨ ૨૬ શાલેક——મારગી લોકો ઇઅજદાંપરશતી તથા શુલુકનાં મારગ પર ચાલનારા.

૮૩ ૮ તકદોશ--પાક પવીત્ર નીરમલ સ્વચ્છ.

૮૩ ૮ તાઅલા--બલંદ બુજરગ ઊતમ શ્રેષ્ટ.

૮૩ ૧૦ નીશ્પરીઆ--વલગણ બાહેરા આશા તરૂશનાં વગર.

૮૪ ૪ હેલમ--નરમમીજાજી.

૮૪ ૧૬ કાંમેલ--શમપુરણ.

૮૫ ૨૫ ખાશ લોકો--એરવદ તથા મોબેદ લોકો.

૮૫ ૨૬ ખાશુલખાશ--દશતુર શાહેબો તથા મોબેદાંન મોબેદ શાહેબો
અને દાવર એટલે મેમબર શાહેબો અથવા દોલતમંદ શેઠીઆ
વો કે જેવો અંનજુમંનનુ કામ આગેવાંનીથી કરેછે.

૮૮ ૧ બારીકબીન--ઝીણી વશતુ વાત બાબતોને જોઇ શકેછે તે.

૮૮ ૧ બુધી બલીષ્ટ--બલવાંન બુધીવાલા.

૯૧ ૨૨ દુરાચારી--ખરાબ કાંમ અધરમ પાપું. દુષ્ટઆચાર.

૯૧ ૨૨ કુલક્ષણ--ખરાબ ચાલ બદ આદત.

૯૩ ૨૪ ચેર દશતી--જબરદશતી ગાલેબ થવું.

૯૩ ૨૫ વેરથ--ફોકટ.

૯૫ ૧૩ બાજ રેહેશે--પાછા હટશે.

૯૬ ૭ ઇફરાત--વધારે જાશતી ઘણું.

૯૬ ૮ બોહોતાએત--ઉપર મુજબ.

૯૬ ૨૩ હકીમે ઇલાહી--ખોદાઇ હીકમતો ભેદોને શમજનારા હોકમાં
લોકોનો ખેતાબછે.

૯૭ ૯ બેનજીર--બેમીશલ બીન જોડાનો.

૯૭ ૧૪ ફખર--મોહોટંમ. પતરાજી મગરૂરી-ગરવ.

૯૭ ૧૪ નાજ--નખરૂ.

૯૭ ૧૫ પુજ--શુંન મીઠું હલકું વગર ગણતીનું.

૯૮ ૧૮ શુમીઆત--નેહેશીઆત.

૯૯ ૩ કબાહત--ખરાબી.

૧૦૦ ૧ મુનકેર--ઇનકાર કરનારો.

૧૦૦ ૨૫ તાલીમ--શીખવવું શીખવું.

૧૦૦ ૨૫ દઆવત--નોતરૂ કરવુ.

૧૦૨ ૬ અઅમાલ—અમલો કામો.

૧૦૨ ૨૪ અખલે કરૈખા—મુરખાઓને કરીબ બોલાવનારી.

૧૦૨ ૨૬ અરકાન—થાંભલાઓ એટલેકે આધાર.

૧૦૨ ૨૭ માજી—ગુજરેલો મુદ્દત.

૧૦૪ ૨૯ મુરવેજ—રેવાજ પામેલા.

૧૦૫ ૬ બેશબાત—નહી ટકી શકે તેવી જે વાત.

૧૦૫ ૧૨ એસતાદે પા—બરે પગે ઊભે પગે એટલેકે બેઠા વગર ઊભા રેહેવુ તે રેઆઝતનુ એક આશનછે.

૧૦૫ ૧૩ મકદ—બેસવાની જગો.

૧૦૫ ૧૪ સુરદે પોશ—જે લોકોની સુરદે લાશના હાથ પગ વાલેછે તે રેઆઝતનુ એક આસનછે.

૧૦૬ ૧૭ જાનીશીન—જગોએ બેસનાર નાએબ થયુ.

૧૦૭ ૨૬ બાંધક—બંધન.

૧૦૯ ૭ ઇમતેઆજ—તમીજ ભરેલી રીત.

૧૦૯ ૨૫ આરેફ—ખોદા ઓળખનાર તથા બાતની શીફાની બંધે મારગોમા માહીઅતગાર.

૧૦૯ ૨૫ આબેદ—ઇબાદત કરનારો.

૧૦૯ ૨૫ કુરબાન ગે—ગીનાંની.

૧૦૯ ૨૫ ઇંગાને—એકલા દોશત પોતીકા.

૧૧૦ ૨ ઉગલે કુઝ—કુબડી પીઠ બરડામાંથી વાંકો.

૧૧૦ ૨ લાગરી—દુબલુ થઈ ગએલુ.

૧૧૦ ૧૩ બીમે ઇઅજદાની—બીકે બીહા.

૧૧૦ ૧૫ પજમુરદે—કુમલાઈ ગએલો.

૧૧૦ ૧૯ રાહજનો—ચોર રશતો મારનારા.

૧૧૦ ૨૩ નફ્શે શગ—કુતરાંની બાશીઅતનુ મંન કે જેમ કુતરૂ ટુકરા રોટીને શારૂ બીજાંને ભોશી ધુરકી બતાવી દુર કરેછે તથા પોતે ધરાએલુ હોએચ તોપણ બીજાંને બાવા દેતુ નથી હેવી જે કુતરાંની બાશીઅત તેવીજ એ નફ્શ એટલે મંનની પણ બાશીઅતછે તેની શાથે એ ચાલ અવગુણમા દાખેલછે

ને હરેક દુરગુણ શેતાંન તરફનાંછે હેવુ જે બુજરગોએ ઠરાવુ છે તેથી ઇબલીશ ગોઆ હેવા મંનવાલાવોને કવત આપનારો છે.

૧૧૧ ૩ આગે મની—ધાત.

૧૧૧ ૫ ખરોશ—શોર પોકાર.

૧૧૧ ૧૩ વાંનછનાં—મતલબ ખાહેશ ઊરમી.

૧૧૧ ૨૬ અકલે નજરી—નજરથી જોતાં જે શુજેછે તે.

૧૧૧ ૨૭ અકલે અમલી—નજરથી જોતાં જે શંમજાયુ તે મુજબ જે કાંમો કરવામો આવેછે તે અથવા વીચાર આપવામો આવેછે તે.

૧૧૨ ૧૭ મુખ્યત્વે—શર ઉપરી શરવો પરી.

૧૧૨ ૧૯ ઇજે શાંનહુ—જે નીશાંન બુજરગી ભરેલીછે.

૧૧૨ ૨૪ બરતરીન—બડતી ચડતી શરશ ઊંચી.

૧૧૨ ૨૪ મંનજીલત—મરતબો દબદબો દરજો.

૧૧૨ ૨૬ શરાફત—બુજરગી.

૧૧૪ ૧૫ વાજે—ખુલાશે તફશીલવાર.

૧૧૪ ૧૮ ઊમી—એહેમક.

૧૧૫ ૧ ફલક—આકાશ આશમાંન.

૧૧૬ ૩ કુરરે—ગોલો પાશો.

૧૧૭ ૨ નુરધારી—નુરમંદ મુનવર તેજેશવી.

૧૧૭ ૯ અયુક્ત—જુગતી વગરની.

૧૧૭ ૨૦ અનજાંમ—જુલંમો.

૧૧૮ ૨૪ અવષય—જરૂર અગત.

૧૨૪ ૨ પેશવા—પગી આગલ ચાલનાર મારગ બતાવનાર મારગ નો ભોમીઓ.

૧૨૪ ૨ પશરવ—પાછલ ચાલનારા મુરીદ ચેલા એતેકાદ રાખનારા.

૧૨૪ ૧૭ ધરમાંભીમાંની—જેવોને પોતાનાં ધરંમ વીશે અભીમાંન હોએછે તેવા.

૧૨૯ ૧ કરતા—શીફાતી શકતીઓ.

૧૨૯ ૧ અકરતા—જાતી શકતી.

૧૨૯ ૧૮ બેતાબ ધારી—બેતાબ પાંમેલા.

૧૩૩ ૬ તંનતંની—તની વ તનાંની એટલેકે શરીર તથા શરીરી ભાગીદારો.

૧૩૫ ૨૭ મુનાફીક—જુદાઇ વાલો ફટલેકે દીલમા જુદ અને મોહોડે બાજુ.

૧૩૫ ૨૭ મુતનફેર—નફરત કરનારો એટલેજે બીશી જનારો.

૧૩૫ ૩૦ મુશતેહકાં—હકદાર લોકો.

૧૪૧ ૯ તશવુફ—સુફી ઇઅજદાંપરશતી ધરમ વાલાઓની વરતણુક.

૧૪૧ ૧૨ હંમગમ—દરદમંદ.

૧૪૧ ૨૬ સુરતબ—તરતીબ પાંમેલા.

૧૪૨ ૧૮ અનફાશ—અરવાહે અલવી તથા શીફલી

૧૪૨ ૨૯ હબશે નફશ—દમકશી શાશ ખેંચવો.

૧૪૩ ૧૦ આશનીદ—ઓદાદાદ.

૧૪૩ ૧૦ ગોશે શરૂદ—શીખેલી શાંભલેલી.

૧૪૩ ૨૫ નુશખો—કેતાબ રીશાલો અગીશદી કાહાડો જોશાંદો અથવા આશની બાઇ કીધેલો પાક.

૧૪૬ ૧૭ વશલે ઇઅજદાંની—ઇઅજદાંન વાલાનાં નુરમા લીન એટલે મલી જવાનો મરતબો.

૧૪૭ ૬ રક્ષકારી—રખેવાલી શંભાલ.

૧૪૭ ૧૪ જાર બેજાર—નીરધાર રડવું નાચાર થવુ આજોજ થવું.

૧૪૭ ૧૪ રેઆએત—ખાતર કરવી મરજી જાલવવી.

૧૪૮ ૨૨ નફશ કુશી—મંન મારવુ.

૧૫૧ ૫ પાશદારી—નીધેબાંની.

૧૫૨ ૫ દોબારે—બીજી વખત.

૧૫૨ ૬ હઆત બક્ષ—હઆતી બખશનાર.

૧૫૨ ૧૨ ફેહેમાએશ—શમજુતી.

૧૫૨ ૨૨ ખલીફો—વડો કાંમદાર વડો નીશાલીઓ ચીફ શેક્રેટેરી. હે ને નઇઅરે આજંમ તથા આકાથોનાં રાજા કરીને પણ કેહછે.

૧૫૭ ૧૮ અમરીજો—મરજો ઊપાધીઓ દુખદરદો.

૧૫૯ ૧૫ હમીઅત—લાજ શરંમ.

૧૬૨ ૧૬ મુનાશેખા—એકથી બીજા શરીરમા જવુ.

૧૬૫ ૨ શરેષ્ટ—ચડતી શરશ.

૧૬૫ ૧૬ મુકતપ્રવેશ—જેનો શમાશ મુકતીમાં હોએ.

૧૬૬ ૨ શાવરંણુ—શુંનનું.

૧૬૮ ૧૮ મોઅલમ—ઓશતાદ ગુરૂ પંતુજી મેહેતાજી.

૧૬૯ ૬ અઆંરા ચે બઆં—જે જાહેર વાતછે તેહેની વીગત તફશીલ શું કરવા જોઇએ.

૧૬૯ ૭ ઊજરત—બદલો.

૧૬૯ ૮ હબશી—કલાણ.

૧૬૯ ૮ બાળશી—શરાબ.

૧૭૦ ૨૪ શીરે મીશલ—લાગુ પડતી મીશાલ.

૧૭૬ ૨૯ ગોલમોલ્લી—જાહેરી એલમ.

૧૭૬ ૨૯ એલમે બાણી—છુપા એલમ.

૧૮૦ ૭ તેહેલીલ—હજમાઅત પચવું.

૧૮૩ ૧૪ વરજીત—તરક ત્યાગ.

૧૮૫ ૧૩ હજાકાલ—વેશ.

૧૯૩ ૭ શીકર—વીચાર મુશીબત.

૧૯૩ ૮ હાશીઉ—હઆદદાશત શંભરંણ.

૧૯૩ ૯ નાતેકે—ગોયાઇ બોલવું શેશચારવું.

૧૯૩ ૧૦ કાતબે—લખવું.

૨૦૧ ૨૩ નેશ જની—ડંખ મારવો ચટકો મારવો જુઠું બોલવું ગીબત નાલેશ.

૨૦૧ ૨૪ તલખી—કડવાશ.

૨૦૧ ૨૪ ગુરશી—ખટાશ.

૧૮૯ ૨૭ નફશે હેવાંની—શુધારો નહી પામેલું મંન જે લાલુ કરીને બાલકો તથા અપટ મુરખ લોકોનાં મંનને વાશતે નીરમાંનછે. તે શુધારાથી શુધરશે તેહેની આશા શુધારા મંડલીનાં જનંમ કાલે કેટલાએક દાંનાવ લોકોએ રાખી હતી મગર માઠાં ભાગ્યેગથી તે આશા ભ્રષ્ટ થઇ બલકે એ મંડલી જેમ જેમ જવાંન થતી ગઇ તેમ તેમ મુરખ લોકોનાં મંનતો કાંઇ શુધરેઆં નહી

પણ તેવામો ભરષટાચારીનો વધારો થઓ ને દીન પડતે થ
તો જાએછે તેની શાથે બદી તથા શરારતનો અને નાહક
શનાશી નાફરમાંની તથા બીદઅતનો બેહદ ફેલાવો થઓ હો
એ હેવી ખુલી શાબેતી મલી આવીછે તે શુધારા મંડલીનો
પ્રતાપછે હેવું શીધ થએલુ જોવામો આવેછે શુધારો તે છે
કે જેથી ધરમ ગીનાંન તથા ધરમ વીશે અભીમાંન મજબુત
થાએ નફશાંનીઅત છુટીને ઇનશાંનીઅત હાંશલ થાએ કે
જેથી ઇઅજદાંપરશતી મારગ ઉપર લક્ષ લોભ અને લલુતા
નુ જોર વધે દુનીઆં દગાબાજ દોરંગી અને દંભવંતી એટ
લે ફોકટ અફાલ ફુટ અને ખોટી માઆ ધારી તથા મંમતા
વાલીછે એમ શમજ પડે તેથી એ મંડલીનાં શુધારાથી જે
શાર નીકલેઓછે તે તદન ઉપલી વાતોથી ઊલટોજછે હેવુ
દાંનાવોનુ મતછે.

૧૯૦ ૧૯ અશે રેહમત—રેહેમત હોજો તેહેનાં ઉપર.

૧૯૦ ૨૭ ઇનાએતે એજદી—ખોદાતાલાની મેહરબાંની.

૧૯૧ ૭ નીરમલ—નીતરૂ શાફ પાંણી જેમાં મલ એટલે મેલ તથા કચરો
નહી હોએ.

૧૯૧ ૨૫-૨૮ જીબરઇલ મીકાઇલ ઇશરાઈલ અને ઇજરાઇલ—એ ચારે ફ
રેશતાવો આલમે અલવીની ઉતપંતીમોછે મગર આલમે અ
લવીનાં ઊનશર તરીક હોવાથી આલમે શીફલીનાં ઊનશર ઉ
પર મવકલ કરવામો આવાછે જેમ ઊનશરી આલમમો એટ
લેજે આલમે શીફલીમો એ શાહેબોની ઉપરીપણાંની કારફી
રદીથી એટલેજે ઊનશરોની તરકીબથી દુનીઆંની શરવે ઊ
તપંતીનો પાઓછે તેજ મુજબ આલમે અલવીમાં પણ એ
મનાં ઉપર ઘણો બરો આધારછે જેમ આંખ નાંખ મોહો
ડુ તથા હાથ વગર ઇનશાંનનુ જીવતર નહી તેમજ એ શા
હેબોની આશમાંનોનુ પણ ફરવુછે જેમ શપરશ કીધા શીવા
એ હરેક ચીજોની ઇઆદી નહી ઇઆદ દાશત વીનાં વીચા
ર કરવાનુ બંનતુ નથી અને વીચાર વગર લખી શકાતુ નથી

અને લખેઆ શીવાએ નેક બદ ખરૂ ખોટું જણાઈ આવ
તુ નથી તે મીશાલે ૬ શાહેબો ગોઆ આશમાંનોનાં આંખ નાં
ખ મોહોડું હાથ તથા શપરશ હીફ્જ ફેકર કેતાબતની જગોમોછે.

૧૯૨ ૪ મલકુતે ઈનશાંની—જુજુશે ઈનશાંનીનાં ૪ દરજાછે તે ૪ જા
તનાં નફ્શછે તે નફ્શો શીરૂ નફ્શે તબઈથી નફ્શે નાતેકે શુ
ધીછે તેમનો મરતબો જોકે ફરેશતાવોની માફ્કછે તોપણ પા
એગી દર પાએગી દરજે ચડેછે તેથી છેલે નફ્શે નાતેકે ઇઆ
ને હજરતે રૂહજે જોહરે મુજરદ ઈઆને પરમાતમાંનુ અંનશ
છે તે દરજાને લાએક રેઆજતની ખુબીથી દરજે બદરજે
ચડતાં થાએછે.

૧૯૩ ૧૩ ઈશરાર—ભેદો.

૧૯૬ ૨૨ આખેરકાર—શેવટે છેલે.

૧૯૭ ૧૬ કાદેરે મુતલક—ઈઆજદાંન બુજરગ.

૧૯૭ ૨૩ જાહોજલાલી—મરતબો બુજરગી.

૨૦૧ ૨ ઊમેદો બીમ—આશા અને ભએ.

૨૦૧ ૩ અંમરો નીહી—ફરમાંન તથા મનાઈ.

૨૦૨ ૨ મુકદમ—મુખરે પોહેલા.

૨૦૨ ૨ મુકરબ—નજદીકનાં પાશેનાં.

૨૦૨ ૧૫ લાહાશલ—અફ્લ નીશફ્લ.

૨૦૨ ૨૭ અશકાલ—એબ.

૨૦૪ ૩ હશતી—જીનદગી જનંમ કાએમાઆત ઈલમેમંતકમાં મુલ પુરૂ
શનાં વજુદને તથા તેહેની શરૂવે કુલીઆતોને હશતીનુ નામ
આપુછે.

૨૦૪ ૫ અજીજ—પેઆરો વાહાલો.

૨૦૪ ૧૬ મઆકુલ—અકલપશંદ.

૨૦૪ ૨૬ નાચીજ—કશી ચીજ તથા ગણતીમા નહી હોએ તે.

૨૦૫ ૮ પુર તમીજ—પુશકલ બુધીવાલો.

૨૦૫ ૧૦ દલીલે કાતે—મજબુત દલીલ જે ઉપર બીજી હુજત ચા
લી શકે નહી.

૨૦૭ ૧ અયુકત—નાલાએક નામુનાશેબ.

૨૦૭ ૯ જીકરે જબાંન—મોહોડાંની ઇબાદ મોહોડેથી જે જીકર એટલે બંદગી થાએછે તે.

૨૦૭ ૧૦ જીકરે દીલી—બંધ મોહોડે દીલથી જે ઇબાદ અથવા બંદગી કરવામાં આવેછે તે.

૨૦૭ ૧૬ નકુશાંનીઅત—લાતપર પેજાર બલાપાથી અદેખી અદાવતથી.

૨૦૭ ૨૪ અવશીઅ—જરૂર અગત.

૨૦૭ ૨૬ હીકારત—હલકાઇ.

૨૦૯ ૬ બેન્યાજ મઆબુદ—ખોદાવંદાન ખોદાએ કોઇ ચીજનો મોહોતાજ નથી.

૨૧૦ ૬ હએવાંન—પ્રાંણી માત્રે.

૨૧૦ ૬ નબાત—વનશપતી માત્રે.

૨૧૦ ૬ માદંની—ખાંણની વશતુઓ માત્રે.

૨૧૦ ૭ તતવીક—અંનશુરી.

૨૧૦ ૭ એક બઇઅક—એકેએક.

૨૧૦ ૧૧ શુમીઅત—નેહેશીઅત.

૨૧૧ ૬ દગદગો—પચુપચુ.

૨૧૧ ૧૫ નાંમજદ—નીમાએલા.

૨૧૧ ૨૪-૨૫ હફત ઓરંગ નેરીઓશંગ વનત પારંદ—એ ફરેશતાવોનાં નામછે.

૨૧૨ ૨૦ હદદ્દ મકદુર—મકદુરની હદ પરમાંણે.

૨૧૩ ૫ જવાબ બાશવાબ—ઘટતા જવાબ.

૨૧૩ ૭ બેતાબ ધારી—અલકાબ વાલા.

૨૧૩ ૨૭ ઇશતેઆક—શોક.

૨૧૪ ૭ પતી—શાહેબ.

૨૧૮ ૨૭ તેકુબ—મોકુફ મુલતવી.

૨૧૯ ૧ અશરાફ—બુજરગ ભલા.

૨૧૯ ૨ અશુખાશ—ખાશ મોહોટા.

૨૧૮ ૨ બેમીકદાર—બે વજણ.

૨૧૮ ૧૪ પ્રદીપ્ત—રોશંન.

૨૧૯ ૧૬ દર કુલ—બીલકુલ.

૨૧૮ ૨૬ કારદારી--જે કાંમ નીમી આપેલ હોએ તે.

૨૧૯ ૨૬ મવકલ—વકાલતપણુ કરનાર ઊપરીપણુ કરનાર.

૨૨૦ ૧૯ ઇખ્તેશાર--મુખ્તેશર ટુંકું.

૨૨૧ ૪ નાશુજા--અંનઘટતુ નાલાએક.

૨૨૧ ૧૫ રશુલે ઇઅજદાંન--ઇઅજદાએ મોકલેલો કાશદ એટલે પેગ મબર ઇઅને પેગાંમ લાવનાર.

૨૨૩ ૨ જાતે મોહોતેરમ--હોરમત ભરેલી જાતે શરીફ.

૨૨૩ ૩ મુકાશેફાત—રેઆજતનાં ફેજથી જે પરદાવોનુ ખુલવુ થાએછે.

૨૨૩ ૩ મુશાહેદાત--રેઆજતનાં કવતથી ગેબની વાતો જાંણવા જોવા મો આવેછે તે.

૨૨૪ ૧૦ તકલુમ કલામ--વાતચીત.

૨૨૬ ૨૫ તુફુલીઅત--બચપણ બાલ અવશ્થા.

૨૨૭ ૭ તવલુદી—જનમ.

૨૨૭ ૭ રક્ષકારી---રખેવાલી.

૨૨૮ ૨૧ મુકદમ---પેશ પેહેલુ.

૨૨૯ ૨ બેમીશલો માંનીંદ--જેહની મીશાલ નહી જેહેનાં જેવો બી જો નહી તે.

૨૩૦ ૧૦ ગોરપરદાજી--તરફદારી બારીક વીચાર.

૨૩૦ ૧૩ નીરણુય--નીશચય.

૨૩૧ ૨૫ પેશકશી--હદીઓ શોગાત નજરાણુ.

૨૩૨ ૨૭ રીદ--શક.

૨૩૩ ૫ શેહેબાંને વાએલ--એક નાંમાંનકીત શાએરનુ નાંમછે કે જેનુ અરથ ગીનાંન ઘણુજ શરશ હતું કે જેનાં આધારથી એક શ બદ જે એકવાર બોલીઆ હોએ તે વરશ ૧ ની મુદત શુધી ફ રી ફરીથી ન વાપડતાં તે શબદનાં અવેજી બીજા શબદો બો લતોને તે દરએક શબદો જે એકવાર બોલાઆ તેની ચોકશ નજર રાખી શકતો હતો હેવી દંતકથાછે.

૨૩૩ ૧૧ આજીવીકા---રોજી પેટને વાશતે ધંનદો પેશો રોજગાર ચલા વવાનુ કારણ.

૨૩૪ ૨૨ હરણ—ખેંચવુ ખોચવું કોઈનું વીત ખાઈજવુ.

૨૩૪ ૨૩ માશમારીજમી—અંગરેજીમો પણ એજ અશલ બોલ કાએ મ રાખેલોછે એ એક નજરશકતીની હીકમતછે તેહેનુ લાંબુ વરણણુ હાલ કરવા જોગ નથી.

૨૩૪ ૨૩ ફુરમશી—અંગરેજીમો કાંઈ તફાવત નથી કાંજે એ લોકે ફુ રીમેશનનુ નાંમ આપ્યુછે એ એક પોતાની દેહની વીશ્મરતી આપનારી હીકમતછે. એ બંધે હીકમતો જે મુરકબાતનાં આધારથી કરવામો આવેછે તે અશલ નથી પણ તકલીદીછે અશલ તે છે કે ઇઅજદાંપરશત લોકો ભારે રેઆજત કીધા થી જે કવત પેદા કરેછે તે કાંઇ હીકમતમો શાંમેલ નથી પ ણ દાદ ઇલાહીછે તેહેનો નમુનો હોકમાં લોકોએ હીકમતથી શ્થાપણ કીધોછે એમ ખાતરીથી જાણવું.

૨૩૫ ૨ પાતકી—ગુનેહગાર.

૨૩૫ ૨ પતીત—નીચ પાપી ગુનેગાર.

૨૩૫ ૨ પાગલ—હલકો જેનાંથી કાંઇ નહી બની આવે હેવો કમજોર શુશત નાદાંન.

૨૩૫ ૬ નીરધાર—ખાલેશ શાફ નીતરૂ.

૨૩૫ ૨૨ મોશીગાફી—બાલ ચીડવો બાલનાં બે ફાડ્યાં કરવાં.

૨૩૮ ૨૯ તરજુમાંન—તરજુમો કરનાર.

૨૩૯ ૨૮ લામકાંની—જે શખશ કે મકાંન વગરનો એટલેજે પાક જાતે મુતલક જેનુ મકાંન કાંઇ નીમીત નથી તેથી તેહનાં મકાંનને લામકાંન કરી કેહેછે વલી એહેનો અંનશ શરવમો વ્યાપકછે હેવુ પ્રશીધછે મગર તેમાંથી મકાંનની જગો કોઇ દાનાવથી કે હોકમાવોથી મુકરર થઇ શકી નથી.

૨૪૫ ૧૪ લગત કોબી—પગતલે છુંદવું.

૨૪૬ ૬ આલીગોહર—બુજરગ અશલ ઉંચીકુળની આદ મોટુ ખાંનદાન.

૨૪૬ ૬ બુજરગ નજાદ—ઉંચી નશલ.

૨૪૬ ૧૧ કુલીઆતે બશાએત—મોહોટાંમાં મોહોટાં કુલ.

૨૪૬ ૧૨ ફેહેમીદગી—શમજવાની શકતી.

૨૪૬ ૧૨ ઇઆફતગી—પાંમવાની શકતી.

૨૪૬ ૨૦ શોધક—શોધનાર.

૨૪૬ ૨૮ કાજેલાંન કાંમીલ—મોહોટી બુજરગીવાળા પુરીકાબેલીઅતવાળા.

૨૪૭ ૨ શદરહુ—ઉપલું.

૨૪૮ ૧૦ શીરે માદર—માએનું દુધ.

૨૪૮ ૧૭ તુલોતવીલ—ઘણુ લાંબુ.

૨૪૯ ૧ શુરત—મુરત.

૨૪૯ ૩ રક્ષકાર—રખશાંણ કરનાર પોશણ કરનાર શંભાળનાર.

૨૪૯ ૩ જીઆંનગાર—નુકશાંન બીગાડ કરનાર.

૨૪૯ ૧૨ નોબત—વખત જોગ શજોગ.

૨૫૦ ૮ અકીલે—અકલવાળી. અકલ જે ખુદ અકલવાળી તેહેને સ્ત્રી લીંગનો ખેતાબ આપ્યોછે.

૨૫૦ ૧૮ જારૂર—મકદુર.

૨૫૧ ૧૦ તરકીબ—જોડણી.

૨૫૧ ૧૭ મઆજુન—ઇનશાંન માજુનમાં જેમ તરેવાર વશાંણાં પડેછે તેમજ વશાંણાં રૂપી ગુણ અવગુણ ઇનશાંનમાંછે તેથી ઇનશાંનને માજુનની માફક કહુંછે.

૨૫૧ ૨૧ અમર—બેમરગ જેને મોહોત નહી.

૨૫૧ ૨૬ આશચીરીઅ કારક—તાજુબી ભરેલુ.

૨૫૨ ૧ શરેહ—ટીકા.

૨૫૨ ૨૫ ઉચીત—બેચીત ચીત ઠેકાંણે નહી.

૨૫૪ ૨૧ કરંમ ધરમ—દીનમા જે કાંઈ જરૂરી ફરમાંનોછે મશલંન ઊઘમો અને કોર બદલતાં અશેમ ભણવી વશીદી કુશતી કરવી નેરંગ લેવો નાહાવુ ગુશલ ઊતારવુ પાદીઆવ કરવા ફરજ ગુજારવી બંદગી કરવી હલાલ મેહનતની રોજી ખાવી જુઠું નહી બોલવું દીલમા શરવે ઉપર દઆ રાખવી હકદારોનો હક જાંણવો ગરીબ તવાંગરનુ માંન એકશરખુ કરવુ હરાંમ નહી ખાવુ શખાવત કરવી પુનદાંન કરવુ માબાપની બુજરગી રાખવી તેમજ ઓશતાદને તાબે રેહેવું અને એ શી

ધાએ જરૂરી ફરમાંનો જે બેહદછે તે શરવે દીલઓજીથી અમ
લમો લાવવુ તેને કરંમ ધરમ નાંમ આપ્યુછે તે મુજબ વાક
ફ થઇ અમલ કરવાનો હક હરેક બરતે કુશતીઆંનનોછે એ
મ ખાતરીથી જાંણવું.

૨૫૪ ૨૯ હશરત—હાથ ઘશવા અરે પકુડવી.

૨૫૫ ૨ શાહેબ દીલ—પરેજગાર ખોદાનાં લાલ ખોદાનાં વલી મોહોટા
દીલનાં માહા પુરૂશ શંત શાધુ તપેશ્વર—રૂખેશ્વર.

૨૫૫ ૨૬ નફશે મુતમઇઆને—જે પાઆંદગી હજરત ૩૯ નેછે તે દ
રજાનુ નાંમછે.

૨૫૬ ૧ કાર ઓફતાદે—જેને માંથે દુખ શુખ જે કાંઇ વીતેલુ તે શખશ.

૨૫૬ ૫ ફાતીઓ—જેમાં મરનારનાં રૂહને વાશતે બેહેશતનો દરવાજો
ખુલો કરવા વીશે બખશીશ ચાહાવાનો બુજરગોએ જે રેવા
જ કાહાડેઓછે તે.

૨૫૬ ૧૪ અબદુલ આબાદ—હમેશાં શુધી.

૨૫૬ ૧૯ હમેશાંની હશરત યઆ હશરતે હમેશાંગી—શદાકાલ દોજખ
ની આંચમો દુખમો અજાબમાં રેહવુ થશે તે.

૨૫૬ ૨૩ ચોલ અગની—જે અગનથી દીલને ચોલો તથા બલાપો થાયછે.

૨૫૬ ૨૮ તાબીર—શપનાંનાં ભેદ વીશે જે ખુલાશો કરવામો આવેછે.

૨૫૭ ૨ રૂહાંની આલંમ—ફરેશતાઓને રેહવાની જગો, બેહેશતી રવાંનો
ને રેહેવાની જગો.

૨૫૭ ૫ ગાલેબી—જોરથી શજજર.

૨૫૭ ૬ તબર—કોહાડી.

૨૫૭ ૯ આખરી મંનજલ—મુવા પછી જાહાં રેહેવું થશે તે અથવા મરૂ
તીઊકાલ.

૨૫૭ ૧૨ રૂહે મુજરદે—જે એક જાતે મુજરદનાં તેજનુ-એક અંનશછે
એટલે કતરોછે જેને રવાન તથા અતમા કરીને કેહેછે.

૨૫૭ ૧૪ અંમારે—લાલચુ.

૨૫૭ ૨૮ વાકીઆંન—બોલવુ બોલવામો આવેલું.

૨૫૯ ૧ ફાએલે હકીકી—હરેક કાંમમો વીચાર પેદા કરનાર મુલ કવતો.

૨૫૯ ૨૧ મુતઅલેક—લાગેલો વલગેલો શીકરમંદ લટકેલો અધર.

૨૬૧ ૧૩ બેઅમાંનત—ઊચાપત ચોરી અમાંનતનો ઈનકાર.
૨૬૪ ૧૧ બાજગશ્ત—પાછું ફરવું.
૨૬૪ ૧૪ જાં નીશાર—જીવને કુરબાંન કરવો.
૨૬૪ ૧૯ ગેરતપશંદ—ગેરત પશંદ કરનાર જેને નીચું જોવા શરમ્ખુ થાય છે.
૨૬૪ ૧૯ નાંમુશપેવંદ—શરમીનદો.
૨૬૪ ૨૫ નાગુજીર—લાઈલાજ.
૨૬૫ ૮ ઈજજનામાં—નમંનતાઈ ભરેલાં પત્રો.
૨૬૮ ૨૫ હજો—નાલેશ ગીનશ હલકાઈ.
૨૭૦ ૧૬ જરીફ—ખુશ મીજાજ.
૨૭૫ ૧૯ જોશત જો—ખુડવું શોધવુ.
૨૭૫ ૧૯ દશ્ત ઈઆબ—હાથ લાગતુ મલતુ.
૨૭૬ ૨ દરખાશત—ખાહેશ.
૨૭૬ ૪ ખુલુશ મકશદ—તાતપર્ઝીઅ શારાંશ.
૨૭૬ ૧૨ ગુલુગીર—ગલુ પકડનારો.
૨૭૬ ૧૩ બરજશતે—જેવો જોઈએ હેવો મજબુત.
૨૭૭ ૧ નાંમજદ—નાંમ પાડવુ મુકરર કરવું નીમવું.
૨૭૭ ૨ નાંમ ચેશતી—નાંમગરંણુ નામ બનાંમ.
૨૭૭ ૯ કમી બેશી—વધ ઘટ.
૨૭૭ ૧૦ કબાહત—અડચંણુ ખરાબી.
૨૭૭ ૧૬ લોગતો—શબ્દો.
૨૭૭ ૧૬ અલફાજો—શબ્દો.
૨૭૭ ૧૯ ઈરશાદ—હોકમ આગના.
૨૭૭ ૨૦ જુબહીઅત— કાપવાનુ.
૨૭૭ ૨૧ બેશકારી—નેક કાંમ.
૨૭૭ ૨૬ શેતાંને—શેતાંની ખશલતનાં માંણુશ. †
૨૭૮ ૧ માજી—ભુતકાલ.
૨૭૮ ૨ પેશવા—મુખે.
૨૭૮ ૨ પશરવ—પાછલ ચાલનારા આગનાકારી.

---

† અફશોશ કે આએ કમતરને પણ એકથી વધારે વખત હેવા લોકોથી એ બાબતમાં શોશવુ પડેલુ હતુ.

૨૭૮ ૫ તરફે હેવાંનાંત—માંશનો ત્યાગ.

૨૭૮ ૭ અશલે શીશુલ—મુલ જડ.

૨૭૮ ૮ કશરત—વધારે.

૨૭૮ ૯ બેહિતાઅેત—ઘણો.

૨૭૮ ૧૭ મુતવાતેર—પેદરપે એકપછે બીજુ અને તે પછી તીજુ.

૨૭૮ ૧૮ બાતરબાહ—ઘટતો મંનગંમતુ.

૨૭૮ ૧૪ શરશરી—હલકી શેહેજ.

૨૭૮ ૧૬ બુરહાંને કાતે—મજબુત દલીલ.

૨૮૦ ૪ મુતકદેમીન—આગલા.

૨૮૦ ૧૧ મહાલ—મુશકેલ.

૨૮૦ ૧૧ ગોરપરદાજી—દરીઆફતી તરફદારી.

૨૮૦ ૨૨ મુરફે હાલી—શુખી હાલત.

૨૮૦ ૨૫ તબઇઆત—શરીરી ઉતપંતીઓ વીશે વાકફગારી રાખના
રાવોનુ કવત.

૨૮૦ ૨૫ ફીલા શુફાત—ફેલશુફ લોકોની હીકમત.

૨૮૧ ૧૫ તકવીઅત—કવત ધીરજ ધાંડશ.

૨૮૧ ૨૯ અશરફુલ મખલુકાત—બુજરગ પેદાએશ. પટલે જે માણુશ જાતી.

૨૮૨ ૨ અલઆકેલ તકફીઅતુલ ઇશારત—અકલમંદને ઇશારો કાફીછે.

૨૮૨ ૨૩ ગીલે ગુજારી—શીકવો કરવો નાખુશી બતાવી શાંભાને
ગેરત પોહોચાડવી.

૨૮૩ ૪ નાખુકરીઓ—નારાજપણુ.

૨૮૩ ૬ દુશકારી—ખરાબ કાંમ ખોટાં તોહોમત.

૨૮૩ ૧૦ તમે—લાલુચ.

૨૮૩ ૨૧ ના વ નુશ—ખાવુ પીવું રાગ તાંન.

૨૮૩ ૨૫ વીવાદ—તકરાર.

૨૮૪ ૭ હરબાબી—શરવે તરેની પ્રપંચી.

૨૮૫ ૧૬ શશદર—વીચાર ફીકર.

૨૮૫ ૧૮ કાતએ બુરહાંન—મજબુત દલીલ.

૨૮૫ ૧૯ ફીલફોર—તુરતા તુરત.

૨૮૫ ૨૧ ખાંન શાલારો—ખાંનગી ઘરચુની કાંમ બજાવનાર.

૨૮૬ ૬ વાએજગો—વાએજ કેહનાર.

૨૮૭ ૨૮ તરજુમાંન—તરજુમો કરનાર.

૨૯૨ ૧૯ અલાનીએ—ખુલી રીતે.

૨૯૩ ૨ બાદ હવાઇ—પવંનપર તથા હવાપર ઊડી શકે હેવી હલકી.

૨૯૩ ૬ મોહાલ—મુશકેલ.

૨૯૩ ૬ ગોરપરદાજી—વીચારવા લાએક.

૨૯૩ ૯ બેનેઆજ—બીન ઇછાનો જેને બીજાની મોહોતાજી નથી.

૨૯૩ ૧૫ કાએલ—કબુલ થવું.

૨૯૪ ૬ ફુખર—મોટંમ ગરવ.

૨૯૪ ૧૪ બેચુન—જેહનાં જેવો બીજો નહી બીન શકનો કે જેને વી
શે કાંઇબી શંધે ઊપજે નહી.

૨૯૪ ૧૫ મોજુદાત—દુનીઆંમો હેબીતી ચીજ શુરીઅ ચંદર ઝાડ પાંન
ઇત્યાદી.

૨૯૪ ૧૫ કારકીરદી—કાંમ કરવાની રીત.

૨૯૪ ૧૫ ઇશરાર—ભેદો.

૨૯૪ ૨૭ બીદઅતો—ફરમાંનથી ઊલટુ ચાલવું.

૨૯૫ ૩ ખોદા ફરાંમોશી—ખોદાને ભુલી જવું.

૨૯૫ ૩ નાતરશી—બેરેહમ બેડર બેબોક.

૨૯૫ ૫ ઇલમે ઇલાહીઆત—ઇશવરી ભેદોને શમજવાની વીદીઆ.

૨૯૫ ૭ ઇલમે ઇલાહી—ઇઅજદાંગી રમુજ શમજવાનો એલમ.

૨૯૫ ૮ એલમે દીની—શરીઅતી ફરમાંનોથી વાંકફ થવાનો એલમ.

૨૯૬ ૧૭ જાગીશીન—જગોપર બેશનાર.

૨૯૭ ૯ મુકતાત—આ શબદ અશલમો મુકતાતમાં એટલેજે મુકત આ
તમાં હેવી રીતે બોલવાનોછે એ બોલ શંશકરતછે તે છતાં
કેટલાક જરતોશતી દાંનાવો મુકતાદ કેહછે કેટલાએક મુખતાર
કેહછે તે અલબતે મંતકી લોકોને નજદીક શરમ ભરેલી વાત
છે શાથી કે જે લોગત કહી ભાશાનોછે એટલુંજ જે શમજે
નહી તેથી તે શબદનો ખરો અરથ થઇ શકે નહી તે છતાં

હેવા અરથો તથા શબદોની ગોઠવણ કરી અગનાંન અવીદીઅ ત સાકામો ડોલ નાંખી મોહોટાઇની ઇછા કરવી ઘણીજ અ નઘટતી વાતછે.

૨૯૭ ૧૨ માઆંજી—દલાલ ઊઘરાણી કરનાર.

૨૯૭ ૧૨ તવશુત—વાશતો.

૨૯૭ ૧૩ બરબાદ—હવાપર પવંનપર.

૨૯૭ ૧૪ દોઆર—ઘર મુકામ આશરો.

૨૯૭ ૨૫ ફ્રેહમાએશ—શમજુટ.

૨૯૭ ૨૫ રેહેનમુન—રશતો બતાવનાર.

૨૯૭ ૨૬ દરેગ—શંમગતી શમ મરતબાનો એટલે બરાબરીનો નહી હેવા વીચાર જે અહંકારથી ઉતપન થઇ પાછા હટાડેછે તે.

૨૯૭ ૨૭ દીરંગ—ઢીલ વીલમ દેર.

૨૯૭ ૨૭ રેહેજનો—ચોર લુટારા વાટપાડા.

૨૯૭ ૨૭ ચુંગાલ—પંજો.

૨૯૮ ૧૭ ૧ પરમાતમા—પરથમીકઆતમ એટલેજે મુલ જાતે મુતલક.

૨૯૮ ૧૮ ૨ નફશે નાતકે—બોલતી આતમા.

૨૯૯ ૮ વારેદ—દાખલ.

૨૯૯ ૯ હકાએકે દકાએક—બારીક તથા હકીકી બીનાઓ.

૨૯૯ ૧૦ આઇન એહેશાંન—નીરધાર ઉપકાર.

૨૯૯ ૨૮ દેરી—ઢીલ વીલંમ અટકાવ.

૩૦૦ ૧ મુનતજેર—ઇનતેજાર.

૩૦૦ ૨ માલેકે મુખતાર—ખોદાવંદાંન ખોદાએ.

૩૦૦ ૨ મશીઅત—ઇશવરી આહેશ ઇછા ઠરાવ.

૩૦૦ ૩ મુકશેર—કશુર ભરેલો તકશીરવાર.

૩૦૦ ૪ આતેલ—ઢીલ કરનારો.

૩૦૦ ૫ માફોકે હદ—જે હદથી જીઆદ હોએ તે.

૧—૨ આ બે શબદો દશતુરજી જામાશજી શાહેબે ફ્રેરોહર બોલનાં તરજુમો કરી લખાછે તે વીશે આએનદે ધ્યાંન આપવા ઉપર હાલ મુલતવી રાખુછે.

૩૦૦ ૫ રોજ અવજું—દીન દીન અધીક.

૩૦૦ ૧૨ નુકતે ચીની—એબ શોધવી.

૩૦૦ ૨૮ હેચ મદાંન—કશું નહી શમજી શકે તે.

૩૦૧ ૨ નાકશ—નાલાએક ઓછો અશકત.

૩૦૧ ૨ બેકશ—બેવશીલ.

૩૦૧ ૨૫ ફોકીઅત—બડાઇ.

૩૦૨ ૧૩ વીઅરથ—ફોકટ.

૩૦૨ ૨૫ વજીરેચની શેહરીઆરે ચનાં જહાં ચુંનગીરદ કરાર આ ચનાં—જે જગાએ રાજા તથા વજીર હેવા એક શરખા હોએ તારે તે જગાની રઇઅત કેમ કરીને શુખશાંનતીથી આબડ્રા નહી હોએ.

૩૦૪ ૪ આરીઅતંન—ઊધાર ઊછીકું.

૩૦૪ ૬ મુશમંમ—નીશચે મુકરર.

૩૦૪ ૭ દાવત—ઇજન નોતરૂ.

૩૦૪ ૧૫ અઇઆંમે બેહરોજી દાએમંનબાદ—ઊતમ અને શારા ત થા નેક દીવશોનો વખત હમેશે હોજો.

૩૦૫ ૪ રૂશુમાત—રેશમો ધારાવો કાએદાવો હોકમો.

૩૦૫ ૫ બેમીશલ—મીશાલ વગરનો જોડા વગરનો.

૩૦૫ ૨૧ હાએલ—અટકાવનાર.

૩૦૫ ૨૧ મુતહઇઅલ—હરકત હીલા ભરેલું.

૩૦૫ ૨૨ રમુજદાંન—ભેદનાં જાનનારા.

૩૦૮ ૨ રાજદાંન—ભેદના જાંણનારા.

૩૦૮ ૧૦ ચશમે હીકારત—તુછ ગણવા જેવી આંખોથી.

૩૦૮ ૨૦ તકલીફ—તશદી.

૩૦૯ ૯ ઇતેફાકન—શંજોગે.

૩૦૯ ૯ શલીકે શઆર—શારા શલીકાનો.

૩૦૯ ૨૩ બારે દીગર—બીજી મરતબે.

૩૦૯ ૨૭ શઆદતે દારએન—બંને જહાંનની નેકબખતી.

૩૧૦ ૩ તશરીહ—શરે ટીકા.

૩૧૦ ૧૩ અબશ—ફોકટ.

૩૧૦ ૧૯ તશલી—ખાતરી શફાઈ.

૩૧૦ ૨૨ તરકીમ—લખવું.

૩૧૧ ૭ વીભાગી—ભાગીદાર.

૩૧૧ ૧૩ દસ્ત બશતે—હાથ બાંધીને.

૩૧૧ ૧૩ નાદિર—અજાએબ.

૩૧૧ ૧૪ હાજત રવાઇ—હાજત પુરી પાડવી.

૩૧૧ ૧૬ મખદુમા મોલા—શાહેબ શરદાર.

૩૧૧ ૧૭ અરીજે—અરજી કાગજ પત્ર.

૩૧૧ ૧૭ રકમ વીજીર—લખવામો આવેલું.

૩૧૧ ૧૮ શારાંશિશ—મકશદ મતલબ મોરાદ બોલાશો.

૩૧૧ ૧૯ શમાગમે—શાથે જોડે બરાબર.

૩૧૧ ૧૯ યથાયોગ—ઘટારત પરમાંણે.

૩૧૧ ૨૨ અનુમત—અભીપરાએ મત.

૩૧૧ ૨૩ અતપર—અતેઆર શુધી.

૩૧૧ ૨૫ હોશીલો—મકદુર.

૩૧૧ ૨૬ દરીઆદીલ—મોહોટા દીલનાં.

૩૧૨ ૨ બારદાર—બોજાવાલુ.

૩૧૨ ૨ કારદારી—જે કાંમ કરવાનો ઓહોદો હોએ તે.

૩૧૨ ૩ રયાકારી—જાહેરમો શદગુણ બતાવી છુપા દુરગુણોથી અમલ કરેછે તે.

૩૧૨ ૪ આજાદી—ખરાપણાંને શારી ચાલને.

૩૧૨ ૪ હકાએક પશંદ—હકીકી વાતોને પશંદ કરનાર.

૩૧૨ ૫ દુનીઅવી—શંનસારી.

૩૧૨ ૫ મારેફત—ખોદાવંદાંન બોદાએની જાતે બરહકના બેદાથી વાકેફ થવાનો મારગ.

૩૧૨ ૬ હકીકી—હકકાંની.

૩૧૨ ૮ ખાંમકાર—કાચા કાંમનો જેનું કાંમ પુખ્ત નથી તે.

૩૧૨ ૯ નીમ—અરધો અધુરો.

૩૧૨ ૯ બાંમી—ક્યાશ કશર તફાવત.

૩૧૨ ૯ શલફ—કદીમ પુરાતમ જુનાં.

૩૧૨ ૧૬ કંમપેરીજન—મુકાબલો.

૩૧૨ ૧૯ અઅેમાલ—અમલો કાંમો.

૩૧૨ ૧૯ કેતાહ—કમતીપણું.

૩૧૨ ૧૯ નાબુદી—નહી શરખી.

૩૧૨ ૨૦ આકરશંણ—એંચશકતી.

૩૧૨ ૨૦ જીદપણાંથી—ઊલટ ઊનચીને કજમેહેરીથી શાંમાવાલી આતરીક.

૩૧૨ ૨૨ કાતઅેબુરહાંન—મજબુત દલીલ.

૩૧૨ ૨૨ કારી—બશ કીફાએત.

૩૧૨ ૨૨ શાઅેલ—શવાલ કરનાર.

૩૧૨ ૨૨ તશલી—ખાતરી.

૩૧૨ ૨૩ આશાંની—રાહેત આશાએશ.

૩૧૨ ૨૩ ઈનાએતે એજદી—ખોદાતાલાની મેહેરબાંની.

૩૧૨ ૨૭ કુદરતેઈલાહી—ઈઅજદાની કુદરત એટલે જે નફશેકુલ વજીશમેકુલ.

૩૧૨ ૨૮ પુરવે શુકરીત—ગઅા જનમનાં શુભ કાંમ.

૩૧૩ ૫ બીલાશક—શક શંધે નહી એવી બાબત.

૩૧૩ ૬ શારથક—અરથ શુધરે.

૩૧૩ ૯ હીકમત—હોકમાં લાકથી નીકલેલી ગોઠવણો.

૩૧૩ ૯ મારેફત—બેમુન વ બેનમુન નીજાતને પીછાન કરવાનો મારગ.

૩૧૩ ૯ શફવત—શુફી લોકોને ચાલવાનો મારગ.

૩૧૩ ૯ ઇગાંનગત—બેનમુન શાહેબની જાતે બરહકનાં એકકા પણાંને જાંણવાનો મારગ.

૩૧૩ ૧૫ બુરકો—પરદેપોશ ઓરતો મોહોડાં પર જે કપડુ નાંખે છે તે.

૩૧૩ ૧૮ પાઅેમાલી—પગ તલે કચડાઈ ગએલી.

૩૧૩ ૧૮ લગત કોબી—લાતો ખાધેલી.

૩૧૩ ૨૪ લુકમાંન—એક હકીમનુ નાંમ છે કે જેને ઘણલોમો પેગમબરોની શફમાં ગણે છે.

૩૧૩ ૨૪ ફી જમાંને—હાલ જમાંને.

૩૧૩ ૨૪ મશાતગી—દાઇ પણાથી.

૩૧૩ ૨૭ બરપા—પેદા.

૩૧૩ ૨૭ રોનક અફજા—જેબ જીનત વધારનાર.

૩૧૩ ૨૮ જાએગીર—જગો પકડેલુ.

૩૧૪ ૧ લજાતે નેશમાંની—શરીરી શવાદો.

૩૧૪ ૪ દોજબાંગી—આશકો કલમ અને ખોટા આશક લોકો.

૩૧૪ ૫ બે જબાંન—જબાંન વગરનાં ગુંગા.

૩૧૪ ૨૦ ખોગીજીર- આદત વાલા.

૩૧૪ ૨૨ અઆંન ખીલ બઆંન—હેવુ જાહેર કે જેનુ બેઆંન આપવા
ની અગત નહી પડે તે.

૩૧૪ ૨૧ પ્રત્યક્ષ—જાહેર દેખીતા.

૩૧૪ ૨૨ પીનહાંની—છુપા.

૩૧૪ ૨૨ નેહાંની—છુપા.

૩૧૪ ૨૪ પેહેની—ચોડાઈ.

૩૧૪ ૨૪ દરાજી—લંબાઇ.

૩૧૪ ૨૫ ગુંદગી—જાડાઇ.

૩૧૪ ૨૫ ઈમત્યાજ—અંદાજો.

૩૧૪ ૨૫ તેજ ચશમી—તેજ આંખો તીક્ષણ ચખશુ.

૩૧૪ ૨૭ વીદીત—માલુમ.

૩૧૪ ૨૭ પ્રદીપ—રોશંન.

૩૧૪ ૨૯ તુલ તતવીલ—લંબાંન.

૩૧૫ ૨ નાકાએલ—ઇનકાર.

૩૧૫ ૨ નાકાબેલ—અયોગ.

૩૧૫ ૩ ફજીલત—બુજરગી.

૩૧૫ ૩ ફજાએલ—દાનાઈ ચતુરાઈ.

૩૧૫ ૪ ફવાજીલ—દાનાઇ ચતુરાઇ જેમાં હોએ તે.

૩૧૫ ૫ બહારશતાંન—વશંત રૂતુ.

૩૧૫ ૬ નાબશ—નહી બશ થાએ હેવુ તે.

૩૧૫ ૭ ઈચ મદાન—કાંઇ નહી શુજી જાણી શકે તે અનશમજ.

૩૧૫ ૭ જાહેરે—પીરતો.

૩૧૪ ૭ ઈઆરા—તાકાત મકદુર.

૩૧૫ ૮ શંજીદગી—તોલ વજણ.

૩૧૫ ૧૩ ઈગાને દેહર—જમાંનાનાં એકકા.

૩૧૫ ૧૪ મઆબુદે કુલી વજુદ—તમાંમ વજુદોનો પેદા કરનાર શાહેબ

૩૧૫ ૧૫ બખશેશાત—બખશીશો.

૩૧૫ ૧૭ ભગવતી—ઇઅજદાંની.

૩૧૫ ૨૨ તેહેનેલવજી—બોલે બોલ લાગતી.

૩૧૫ ૨૩ બુન બેખ—અશલ જડ.

૩૧૫ ૨૪ તબદીલ—બદલે.

૩૧૫ ૨૮ આઇન અલતાફ—ઘણી મેહેરબાંની.

૩૧૬ ૫ પોટ કલમો—પેટાંની કલમો.

૩૧૬ ૧૧ શંભવીક—માગી શકાએ.

૩૧૬ ૨૨ બારીકરશ—બારીકીને પાંમ નારો.

૩૧૭ ૧ કાંમેલ—પુરા.

૩૧૭ ૨ કાબેલ—ઘટતા લાએક.

૩૧૭ ૧૮ તાશુર—અશર.

૩૧૭ ૧૯ કારગુજારી—કાંમદારી.

૩૧૭ ૧૯ ઓહોદે બરાઇ—ઓહોદા ઉપર નીમાઆ હોએ તેની કારકીદી.

૩૧૭ ૨૯ તેકુબ—મોકુફ.

૩૧૮ ૫ અંગુશ્ટ નુમાઇ—આંગલી દેખાંમણ.

૩૧૮ ૮ નોશ—પીવુ.

૩૧૮ ૧૨ યથાસ્થીત—ખુલાશાથી ઘટતી રીતે.

૩૧૮ ૧૨ રાવી—રેવાએત લખનારા.

૩૧૮ ૧૯ મુરવેજ—જારી રેવાજ.

૩૧૮ ૨૧ અરથારથ—અરથની મતલબ શાર.

૩૧૮ ૨૪ જુબહીઆત—જુબે કરવુ કાપવુ.

૩૧૮ ૨૭ મજબુહ—જે જાનવર કાપવામો આવે છે તે.

૩૧૮ ૨૮ કરીબુલ મારગ—મરવાને નજદીક.

૩૧૮ ૧ હફત અંદામ—શરીરનાં શાત ભાગ.

૩૧૯ ૫ શીકમ શેરી—પેટ ભરીને.

૩૧૯ ૬ શરીહંન—જાહેર.

૩૧૯ ૮ ઇગાંને બારગાહેશમદીઅત—પાક બેન્યાજની દરગાહનો એકકો.

૩૧૯ ૮ આલી રૂતબત—મોહોટા મરત બાને.

૩૧૯ ૧૧ જાબજા—જગો જગોએ હર જગોએ.

૩૧૯ ૨૩ દેહ શુધી—શરીરની પવીત્રાઇ તન પાકી.

૩૧૯ ૨૮ કમા હકહુ—બરેબરે.

૩૧૯ ૨૯ તારેક—તરક કરનાગ વરજીત કરનારા.

૩૨૦ ૧ ત્યાગ—છોડી દેવું.

૩૨૦ ૧૮ ઇફરાત—ઘણુ જથાબંધ.

૩૨૧ ૫ શરગીરે—ટોળાનાં શરદારો.

૩૨૧ ૬ જવાબ બા શવાબ—જેવાજોઇએ તેવા ઘટતા જવાબ.

૩૨૧ ૬ મરહુમ—હકતાલાની રહેમતને પોહોચેલા.

૩૨૧ ૭ ઊકદે કુશાઇ—ભેદ ખોલવા.

૩૨૧ ૯ ગુફરાં પનાહ—હકતાલાની રેહમતની પનાહમાં પોહોચેલો.

૩૨૧ ૯ માશાઅલા—ઇજદાનાં ચાહવાથી.

૩૨૨ ૬ મોલમ—ખોશનાદ મુનશી.

૩૨૨ ૧૭ કદર—બુજ.

૩૨૩ ૧૫ યોગીઅતા—જોગવઇ.

૩૨૩ ૨૫ સુબુકી—હલકાઇ.

૩૨૩ ૨૬ બાતર નીશીન—હઇએ બેઠા.

૩૨૪ ૨ શમક્ષ—રૂબરૂ.

૩૨૭ ૧૬ બાશતે બોદા—બોદાનુ ચાહાવું.

૩૨૭ ૨૩ ચે સું—કેમ ને કેમ નહી એમકાંએ ને એમ નહી કાંએ.

૩૨૭ ૨૬ શશદર—છ દરવાજા એટલેજે કહે દરવાજે શેહેરમાં દાખેલ થવુ કે જેથી અટકાવ તથા આપશગંણ નહી થાએ હેવી પ્રકારનાં જે વીચારો ઊતપંન થાએ તે.

૩૨૮ ૧૦ ભાટ—ફુટવું.

૩૨૮ ૧૬ શમાગમ—શંજોગ.

૩૨૮ ૨૦ રૂમાદ—જાહેર.

૩૩૧ ૨ આરાએશ—શીનગાર.

૩૩૩ ૭ ગુજારેશ—ગુજારવુ જાહેર કરવુ.

૩૩૩ ૧૩ જાનીશીનો—ગાદીવાલા મુતવલી.

૩૩૩ ૧૬ ઊદર પોશણ—ખાવા પીવા. પેટ ભરવા પેટ પુરતુ.

૩૩૩ ૧૬ મુશવી—ઇઆદહુદી જયુ હજરત મુશાની ઊમતનાં ઇશરાઇલ લોકો.

૩૩૩ ૧૮ ખાંનકા—ખાંનગાહ મઠ ઇઅજદાંની ઇઅજદાં પરશત એટલે ફકત એકનાં એક ખોદાએને ભજનારા લોકો જે દુનીઆં તા૦ વશતી તરક કરી બાહાર એકાંત જગોએ રેહે છે તેજગોનુ નાંમ છે.

૩૩૩ ૨૦ ખાંનગાહ—જુવો ખાનકા પાં૦ ૩૩૩ શ૦ ૧૮.

૩૩૩ ૨૨ આશકાર—જાહેર.

૩૩૩ ૨૮ પુન પ્રાપ્ત—શવાબ હાશલ કરવા જોગ.

૩૩૪ ૨ કાશ્ની—ખશ.

૩૩૪ ૩ પેશ કદમી—પગલુ આગલ ભરવું.

૩૩૪ ૧૨ નીરવાર—ખાલેશ.

૩૩૪ ૧૩ શ્થાપંણ—થાપવુ નીમવું.

૩૩૪ ૨૦ આપવાયુકત—આપવા જોગ—લાઇક.

૩૩૪ ૨૯ નાઇઆબ—નહી મલી શકે તે.

૩૩૫ ૧૭ મખાદા—ના કરે ખોદા.

૩૩૫ ૨૯ ખાશતે ખોદા—ચાહાવુ ખોદાનુ.

૩૩૦ ૧૦ નીમક ખાર—લુન ખાનાર નમક પરવર.

૩૩૬ ૧૬ ફરેબ કારી—ઠગાઇ.

૩૩૬ ૧૬ તતપર—તઇઆર.

૩૩૬ ૧૮ હીનત—હલકાઇ.

૩૩૬ ૨૪ હીદાએત—રાહાનુ માઇ.

૩૩૮ ૯ બાદ હવાઇ—પવંન પર ઊડી જાએ હેવી.

૩૩૮ ૧૯ કરૂર પાશુ—નીરદે પણ.

૩૩૯ ૨૦ તાત પરીઆ—શાર મતલબ મકશદ હેતુ.

૩૩૯ ૨૭ જાહેરંન—દેખીતુ ખુલ્લુ.

૩૩૯ ૨૭ જેબ—શોભા.

૩૪૦ ૩ શરીહંન—દેખીતુ ખુલ્લુ.

૩૪૦ ૧૯ ધરમાભીમાંની—ધરમ ઊપર અભીમાન કરનાર.

૩૪૫ ૭ શોકર—ખોદાવંદ તાલાની તરફથી શુખ અથવા દુઃખ શમનધી જે કાંઇ પ્રાપતી થાઇ તે ઊપર રાજી થવું.

૩૪૫ ૭ શેપાશ—શુકરાનાં ઊપર મુજબ રજા મંદ થવા જોગ વચનો બોલવા વમાશવામા આવે તે.

૩૪૫ ૭ બે હદ—જેની હદ નાહી.

૩૪૫ ૭ બે કેઆશા—એટલુ અગણીત કે જેની ગણતી વીચાર શકતી થી પણ વધારે હોઇ.

૩૪૫ ૧૦ ઇનાએત—મેહરબાંની.

૩૪૫ ૧૨ પેરહંન—કુરતુ શદરો.

૩૪૫ ૧૭ નકબુલ—કબુલ થએલ્લુ.

૩૪૫ ૨૫ હશબુલ મુદા—મતલબ પ્રમાણે.

૩૪૬ ૧૩ બારી હક—ખોદાતાલાનુ નામ છે.

૩૪૮ ૮ વશ વશા—શક ભરેલા વીચાર કલપનાં.

૩૫૦ ૭ નીશબતી—શંજોગી.

૩૫૦ ૧૩ દીલશોજી—બલતાં દીલથી ખરાં હીતથી.

૩૫૧ ૧૨ ખાદેમ—ખીદમત કરનારો.

૩૫૧ ૧૭ મુશતાક—શોકીન.

૩૫૧ ૨૦ ગુશતાખ—બે અદબ.

૩૫૧ ૨૨ પાશંગ—પગની રજ.

૩૫૨ ૧ તાશીક—બંદાનાં નેક વીચાર શાથે ઇઆજદાંની મદદ જોડાએ છે તેથી જે અમલ થાએ તે.

૩૫૨ ૯ કરત—કાંમ.

૩૫૨ ૧૪ શખુન શંજી--શખુનનુ વજન.

૩૫૨ ૨૮ પરશતેશ--પુજા ભકતી.

૩૫૩ ૪ એક રંગી—એક શરખી રીતે શરવે નાંહાંનાં મોહોટાં તા૦ હમજાત તથા પરજાત શાથે ચાલ નારો.

૩૫૩ ૧૧ બહાર--વશંત પરફુલ ખીલેલુ.

૩૫૩ ૧૨ નફશાંનીઅત--દુરગુણોનાં શરદાર તરફથી જે મનુશ જાતીને ખોટી ઊરમી ઊતપન થાએ છે તે.

૩૫૩ ૧૩ હરારત—ગરમ બોખાર તાવ તપ.

૩૫૪ ૧૪ ગરમી—તેજી ચાલાકી હુશીઆરી.

૩૫૩ ૧૭ દારૂ--દવાઇ ઓશડ.

૩૫૩ ૨૧ અદા—તરેહ રીત રવેશ.

૩૫૩ ૨૫ ખાક શારી--નમરતા પણુ ગરીબાઇ.

૩૫૪ ૫ ખાશમીશલ--અછી કહેવત.

૩૫૪ ૧૩ નતીજો—બદલો.

૩૫૫ ૩ કાંમેલ—શરવે વાતે પુરો.

૩૫૫ ૪ લાજમ મલજુમ--ખટારટ,

૩૫૫ ૮ નુશકો--ધરમ પુશતકો.

ઓગે પારશા

મધે

ગલત તથા શાહી.

ઊપલા નામનો કોઠો નીચે દાખેલ કરૂ છુ. એ મધે ગલતી ઘણી થઇ છે એમ ખુલુ દેખાએ છે મગર તે બા બે એક નાચારીનો શબબ છે કે શુરત વાલાનુ કચ પંણ અને મુબઇ ખાતે છાપતી વેળા હમારી ગેર હાજરી કેટલીક વખતે થવાથી એ ગલતી વધી પડવાથી આએ કમતર ઘણો નાખુશ છે ને આશા છે કે વાંચનારા બુજરગો એ બાબે નજર રાખી વાંચવાની તશદી લઇ આએ આજેજને માફી બખશશે.

પેજ. શતર. ગલત. શાહી.

- ૧ ૯ અન--અને.
- ૧ ૧૧ અહુરમજદ અહુઇઅકતા--અહુરમજદ વ અહુઇ અકતા.
- ૧ ૨૧ અએ--આએ.
- ૧ ૨૪ અદમ--આદમ.
- ૧ ૨૫ દબદબા વલા--દબદબા વાલા.
- ૨ ૧ દેવતાઓ--દેવતાઓની.
- ૨ ૧ પોતાનુ ગુમ નામ--પોતાનુ ગુમ નામ એટલે જે ગુમ તથા નાંમની વચે જરા જગો મેલીછે તે ગલત છે ગુમ લગત વાંચવું--
- ૨ ૨ રયાજત દોશત--એ બે બોલની વચે જગો મેલીને જુદુ નહી પાડવુ શાથેજ વાચવું.
- ૨ ૬ નફ્શે ફુલ--જીશમે ફુલ.
- ૨ ૨૧ ખુદબો--ખુતબો.
- ૨ ૨૨ કુરે--કુરરે.

૨ ૨૨ ના કેશ—નાકશ એક શબદ છે.

૩ ૧૮ ચીતની—ચીતની.

૩ ૧૮ મકુક—માકુક.

૪ ૧૪ વશનાં—વાશનાં.

૪ ૧૭ અહુરમજદ અહુઇઅકતા—અહુરમજદ વ અહુઇએકતા.

૪ ૨૩ હેય—હોય.

૪૯ ૩ નવાઇ—એબ.

૩૯ ૧૩ જેકે—જો કે.

૩૯ ૨૦ ભરેલાં—ભરેલા.

૩૯ ૨૫ જબમ—જખમ.

૪૦ ૯ મતરે—માતરે.

૪૧ ૧૦ કરશો—કરશે.

૪૦ ૨૦ શાહેબો ઓ—શાહેબોમો.

૪૧ ૨૦ નબરે—નંબરે.

૪૨ ૧ વીચાલેવુ—વીચારી લેવુ.

૪૨ ૪ વજબી—વાજબી.

૪૨ ૧૯ બધે—બંધે.

૪૨ ૨૧ હમારા તરફથી—માહરા તરફથી.

૪૨ ૨૧ બુજરગ અને ખોદાવંદાંન ખોદાઈ—બુજરગ ખોદાવંદાંન ખોદાઈ.

૪૨ ૨૩ કદરતા—કદર.

૪૩ ૧૫ શાતવીક—શતવીક.

૪૪ ૧૦ આપવમો—આપવામો.

૪૪ ૨૪ પેહેલ—પેહેલા.

૪૫ ૧૮ જો કબી એ—અને એ.

૪૫ ૧૯ કરતા નથી તે—કીધા વીનાં.

૪૫ ૨૧ કરતા નથી એ—નહી કરવી એ.

૪૬ ૨ કમ જાએછે—કરી જાએછે.

૪૬ ૨૩ ફરે—ફકરે.

૪૭ ૪ તપશ—તપાશ.

૪૭	૧૯	થાપન—શ્થાપન.
૪૮	૧	અદન—અદના.
૪૮	૧૪	લાવવ—લાવવા.
૪૮	૧૭	શીતરે—શીતારે.
૪૯	૫	નાવગુશ—ના વ ગુશ.
૫૦	૨૨	કમતી રીત—કમતરીન.
૫૨	૧૭	અવેલા—આવેલા.
૫૨	૧૮	તરફય—તરફથી.
૫૪	૪	મારગેજણુ—મારગે જવા.
૫૪	૯	અબંબ—એ બાબે.
૫૬	૧૩	છે)ની—છેરતી.
૫૪	૧૪	શીકા—શીકાર.
૫૪	૧૫	અગજ—અરજ.
૫૪	૧૬	પાએદરી—પાએદારી.
૫૬	૨	અએ—આએ.
૬૧	૭	તેરીક—તારીક.
૬૧	૨૪	તુને—તુંજે.
૬૩	૧૭	પાંમેછે—પાંમેછે.
૬૪	૪	રશતાન—રશતાનાં.
૬૫	૧	પાનાંનો નંબર ૫૬—પાંનાંનો નંબર ૬૫.
૬૭	૬	ખોદાવં—ખોદાવંદ.
૬૭	૧૬	પશદ—પશંદ.
૬૭	૨૦	ઊડા ઊંનડા.
૬૮	૭	મેલઆ—મેલએ.
૭૦	૧૦	કરતે—કરતો.
૭૧	૨	લોકોમે—લોકોમાં.
૭૧	૬	ડુરતમ—પુરાતમ.
૭૨	૧૬	નંમનારા—શીજદામા નમેલા.
૭૩	૯	બેઇમાંનછો—બેઇમાંન કેહેવાઓછો.

૭૩ ૧૩ ગુનહથી—ગુનાહથી.

૭૩ ૧૯ એને—અને.

૭૩ ૨૦ અબાદી—આબાદી.

૭૪ ૧ બરીહક—બારીહક.

૭૪ ૧૪ આએ બાગતે નામ આવર—આએ બાગ તે નાંમ આવર.

૭૫ ૮ શભાલ—શંભાલ.

૭૬ ૮ કરવની—કરવાની.

૭૬ ૧૪ પેતાની—પોતાની.

૭૬ ૨૨ એલખી—ઓલખી.

૭૭ ૧૫ બરે—બેર.

૭૭ ૧૫ ધંનછે કે—કે ધંનછે.

૭૭ ૨૨ એલખી—ઓલખી.

૭૭ ૨૬ અમલદારે—અમલદારો.

૭૮ ૪ ગુજારવ—ગુજારવા.

૭૮ ૯ જોઈતી—જોઇતી.

૭૮ ૯ કએદા—કાએદા.

૭૮ ૧૨ તેની શાથે આએ કમશગરનો ઇરાદો હતો કે બણાંબરા—તેહની શાથે બણાં બરા.

૭૮ ૧૪ તેહેનાં—તેહેને.

૭૮ ૧૫ મુલથી વીચાર રાખેલા—મુલથી આએ કંમશગરે વીચાર રાખેલા.

૭૮ ૨૬ આવત—આવાત.

૭૯ ૧૭ જે બોલે—જે બોલો.

૭૯ ૨૬ કરવને—કરવાને.

૮૦ ૧ આશ—આશા.

૨ ૧૨ ગુબો—ગુશો.

૨ ૧૩ મતરે—માતરે.

૩ ૨૩ તા રે—તારે.

૪ ૧૫ અચી પતી—અચીપતી.

૪ ૧૯ રહેન—રહનાં.

૫	૮	વત—વાત.
૫	૮	જીદગાંની—જીંનદગાંની.
૫	૨૧	કરી લેવો—કરી લેશે.
૬	૨	ફુકરન—ફુકરની.
૬	૪	થવાએ—થવા શરૂ કરે.
૬	૫	શકાએ—શકે.
૬	૧૩	લાએક—લાએક.
૭	૧૨	જાઇએ—જોઇએ.
૭	૧૭	રાતે—રીતે.
૭	૨૫	પાદશા હત—પાદશાહત.
૮	૧	પોપાની—પોતાની.
૮	૪	મોટા—જોતાં.
૮	૧૧	તેન—તેની.
૮	૧૮	ફાએદો—ફાએદો.
૮	૨૬	પકડવા—પકડાવવા.
૯	૨૧	કાંમ કરો—કાંમ કરોધ.
૧૦	૭	ઓલખ વનાં—ઓલખનારાં.
૧૦	૨૪	અલત—ગલત.
૧૨	૨	જેહાવત—જેહાલત.
૧૨	૧૪	વખત શુધી—છેલા વખતમો તથા તેહેને લગતા ગુજરેલા નજદીકનાં વખત શુધી.
૧૨	૨૪	થલેલી—થએલી.
૧૩	૫	ગવર—વરગ.
૧૩	૫	ગવર વાલા—વરગ વાલા.
૧૩	૧૦	કયત—કવત.
૧૩	૧૩	ગરહશતના—ગરહશત તથા ગરહશતોના.
૧૩	૧૬	વીતણી—વીતણી.
૧૩	૨૪	છતાં—હોવાથી.
૧૬	૯	હાતો—હતો.

૧૭ ૧૫ દુનીદારી—દુનીઆંદારી.

૧૭ ૧૭ માતરે—માંટે.

૧૮ ૩ બાબમ—બાબત.

૧૮ ૨૩ જજહાંનબી—જહાંનની.

૧૮ ૨૬ ઇઅજદા ઇરશતી—ઇઅજદાંપરશતી.

૧૯ ૨ તમ કરવાને—તેમ કરવામા.

૨૦ ૧૩ આઇઓગીઅ—કેવલ આઇઓગીઅ.

૨૧ ૯ દીશતુ—દીશતી.

૨૧ ૨૪ શંખીય—શંખીઆ.

૨૨ ૨ વખતન—વખતનાં.

૨૩ ૧૫ જંત—જંનત.

૨૩ ૨૬ શુઅ—શુભ.

૨૪ ૧૧ એચેકે—એછે કે.

૨૪ ૧૫ કરેછે—કરેછે કે.

૨૫ ૬ પચતવો—પચતાવો.

૨૯ ૨૩ કેલે પેદાએશ—કુલે પેદાએશ.

૩૧ ૧૭ આકોલે—આકેલે.

૩૨ ૧૩ નાદાંન બખી—નાદાંન ખી.

૩૨ ૨૩ દેબાટવાણી—દેખાડવાણી.

૩૩ ૧૬ ખવીને—ખવાને.

૩૩ ૨૩ મન આપતે—મત આપતે.

૩૩ ૨૫ ઇરાંદાની—ઇરાદાણી.

૩૪ ૨ શાહેબોએ—શાહેબો.

૩૫ ૬ રેવાચ—રેવાજ.

૩૫ ૧૧ લંણે જાણી—લંણે જાતણી.

૩૫ ૧૯ રેઝ લાવવા—રેઝ લાવવાને.

૩૫ ૨૫ ચે—છે.

૩૫ ૨૬ હીરમત—હીકમત.

૩૬ ૧ નેક લોકોમાથા—નેક લોકોનો.

૩૬ ૮ ને તેલાથી—ને તેમાંથી.

૩૬ ૧૭ મુખી ઇલાજ—મુખીઅ ઇલાજ.

૩૬ ૨૩ હજો—હજુ.

૩૬ ૨૫ હદનાં—આદનાં.

૩૬ ૨૫ વાપર—વાપરશેતો.

૩૭ ૧૪ ફરમાંનો—ફરમાંનતો.

૩૯ ૨૩ દાંનુન—કાંનુન.

૪૦ ૧૩ આરાચનાં—ઇઆદ વીચાર.

૪૦ ૨૦ કમલ—કલમ.

૪૨ ૧૩ થએ—થઇએ.

૪૩ ૧૭ પુછો—પુછે.

૪૩ ૧૭ તેવા—તેવાએ.

૪૪ ૨૫ ભુલન—ભુલની.

૪૫ ૧૪ મેહેલમાં તેવાને લઇ જવાની—મેહલમાં લઇ જવાની.

૪૫ ૨૧ શોશણ કરનારા—શોશણ કરનારો.

૪૭ ૩ આવેજે—આવેછે જે.

૪૯ ૨૫ એક મેઆંન—એક મેઆંનમાં.

૫૦ ૨ લેવુ—લેશે.

૫૧ ૨ તે જબરદશતોનાં હીથમાં—તે જરતોશતીઓની એક કમન
શીબીને લીધે જબરદશતોનાં હાથમાં.

૫૧ ૨ તે લોક ભોગવેછે—તે લોક પોતાની એક મીરાશ તરીકે માં
નીને ભોગવેછે.

૫૩ ૨૦ શેતારેશનારી હીકમત શતારી—શીતારેશનાશી વ હીકમત શનાશી.

૫૩ ૨૨ શનાશાઇ—શનાશી.

૫૩ ૨૪ વીશે—વીશે બી.

૫૩ ૨૫ ખાતરી—એ દાનાંવો વીશે જાહેર ખાતરી.

૫૪ ૫ શેફાતીઓવો—શેફાતીઓનો.

૫૪ ૧૪ તારે તેવાને ગફલત ખવાડનારા નજીવાં તોહોમતથી તોહોમત
દાર કરવામો જે ચાતુર લોકો કોશીશ કરવા મંડેઆછે—તા

૨ તેવાને નજીવાં તોહોમતથી તોહમતદાર કરવામાં જે ગફલત ખવાડનારા આતુર લોકો કોશીશ કરવા મંડેઆછે.

૫૪ ૨૧ શમાપત કરી આશા રાખુછું—શમાપત કરતાં શાર માતરે એંમુ છુ કે જે શેતારા ફરેશતાવો પોતાનાં ખાશ ખવાશથી કુલ પરાંણી ને આટલી બધી આશાંની કરેછે તો તેમની ઇઆદ શતુતી ઓધાથી વધારે કરે તેમાં કાંઇ નવાઇ નથી વાશતે આશા રાખુંછું.

૫૪ ૨૧ વધરમી—સ્વધરંમ.

૫૪ ૨૫ જાહજલાલી—જાહોજલાલી.

૫૫ ૫ જમાંનાંની ગરદેશ નશાજગારી અને—જમાંનાંની નાશાજગાર ગરદેશ અને.

૫૮ ૮ નેકી જે—નેકીજે.

૫૮ ૧૪ તે ટકામો—તે કટકામો.

૫૮ ૧૭ વાજેબુલ વજુક—વાજેબુલ વજુદ.

૫૮ ૨૨ પાચદેછે—પાએનદેછે.

૬૦ ૧ જાંણવ—જાણવા.

૬૦ ૨ એમછેકે કે—એમછે કે.

૬૦ ૪ છીનશાંન—છનશાંન.

૬૧ ૧ શેરાક—ખોરાક.

૬૧ ૨૦ ઉલલી—ઊપલી.

૬૧ ૨૪ એટ—એટલે.

૬૧ ૨૫ મુતત—મુદત.

૬૨ ૧ અવીદીઅતપણાંથી તેની—અવીદીઅત નહીંતો મોહોટંમપણાં નાં ગુમાંન ગરવ તથા ખુમારીથી તેની.

૬૨ ૧૬ ખરેજ—ખેર જે.

૬૨ ૨૩ તે ખાશ—તેની ખાશ.

૬૨ ૨૬ વશતી—વશતુ.

૬૩ ૨૬ શાજેવે ખુદીશીને દીવશે ગમીને વખત—શાદી જેવે ખુશીને દીવશે ગમીને વખતે.

૬૪ ૨ ગહંમબારેનાં—ગહમબારેમાં.

૬૪ ૬ ધણોજ—ધણીજ.

૬૪ ૭ હેવો——હેવી.

૬૪ ૨૩ કેહેજે——કેહેછે.

૬૬ ૧ નકૂશેન બાતી— નકૂશે નબાતી.

૬૮ ૧૦ લએબો——લએઓ.

૬૮ ૧૯ જબીજુ——જે બીજુ.

૭૦ ૯ જેમ કાંન——જે મકાંન.

૭૧ ૪ ચીતાર તેવોજ——ચીતાર જેવોછે તેવોજ.

૭૧ ૧૫ એકટી——એકઠી

૭૩ ૧૫ હેવીજકો વરતનુરથી——હેવીજ વરતણુકથી.

૭૪ ૩ પીછે——પછી.

૭૬ ૨૩ મરંથ——ગરંથ.

૭૬ ૨૫ ભરેલો—ભરેલા.

૭૭ ૧ બેઠા——બેઠો.

૭૭ ૧૨ પાંમે આછીએ તે——પાંમેઆ છીએ તે.

૭૭ ૧૪ વખ——વખત.

૮૦ ૧૨ આંપુછુ——માપું છું.

૮૧ ૧ તીજે——તીજો.

૮૧ ૩ બાગ ચોથા પછી——બાગ પાંચમો તવાજે એટલેજે નમરતા
ઈ કરવાનો છાપનારની ભુલથી રહી ગએોછે તે વાંચવો.

૮૧ ૧૨ હરતાલા——હકતાલા.

૮૧ ૧૫ બાઆત——બાગાત.

૮૨ ૧૬ દીનદારો—દીનદારી.

૮૨ ૨૪ વાતનો——વાતને.

૮૨ ૮૪ કાંટાવો——તે કાટાવો,

૮૨ ૨૬ આર——અઓર.

૮૩ ૩ કરીને——કરવું તે.

૮૩ ૫ જોઈએ——જોઈએ તે નીપજાવે તો શું તેહેનો તે ગુણ ન
થી ને જારે એ ગુણ તેહનાંમાં નથી તો બેશક કે તે ખાશ

નથી પણ નીરધાર અવામી દરજાને લાએકનો છે એમ જા
ણવું જોઇએ. એમ છતાં કોઇ શખશ જાંણી બુજી અખાડા
કરી હેવા ગુણ ચાલવા દીએ તો અલબતે ગુનેગારછે અને
તે શખશને જો કબી હેવા ગુણનો અટકાવ કરવાનો હક હો
એ ને નહી કરે તારે તો તેહેને પકો ગુનેગાર કહેએછે.

૮૩ ૧૦ નીશપરી એ રીતે—નીશપરીએ રીત.

૮૪ ૨૨ હીંદુ મુશલમાંનોમો—હીંદુ મુશલમાંનોમો તો.

૮૬ ૨ એટલે—કેટલે.

૮૬ ૧૨ જગોપ કડેને—જગો પકડે ને.

૮૬ ૧૩ લેવાને—આપવાને.

૮૭ ૮ તેવોતો—તેવોનો.

૮૮ ૨૧ દાખલ—દાખલા.

૮૯ ૨૦ જણાએતો—જણાએ ને.

૯૦ ૮ આલમે અવાહ—આલમે અરવાહ.

૯૦ ૨૬ એકશ ખીરીતે—એક શરખી રીતે.

૯૧ ૩ તમરા—તમારા.

૯૩ ૨૩ ચેરાની—ચેહરાની.

૯૩ ૨૫ લીવાએછે—લેવાએછે.

૯૬ ૧૦ એછે કે જારે એ—એછે કે એ.

૯૬ ૨૧ ચલાવીએ—ચાલીએ.

૯૮ ૨૪ શા ગેરદાંને રશીદ—શાગેરદાંને રશીદ.

૯૯ ૫ લાગાછો—લાગાછે.

૯૯ ૬ જેમતેમ—એંચી અંધારાંમાંજ—જેમતેમ અંધારાંમાંજ.

૧૦૦ ૨૩ અમલા કોહોને—આંમ લોકોને ફકત અહુરપરશત લોકોને.

૧૦૦ ૨૪ ઓએ—આએ.

૧૦૧ ૧ શાએતીથી—શામેતીથી.

૧૦૫ ૧૨ રેઆજતનાં કરનારો—રેઆજત કરનારો.

૧૦૬ ૧૫ મલેક—માલેક.

૧૦૭ ૨૬ બોધક—બાધક.

૧૦૮ ૯ ઊમની—ઊમતી.

૧૦૮ ૨૩ શીદવીન—શીદવીનાં.

૧૦૯ ૩ ગએલ—ગએલા.

૧૦૯ ૨૬ આવ્યોછે—આપ્યોછે.

૧૧૦ ૫ થોકર—થોકરા.

૧૧૦ ૧૯ શહાજનોને—શાહાજનોને.

૧૧૦ ૨૩ ઊપર મુજબ.

૧૧૧ ૧૩ વાછના—વાંનછનાં.

૧૧૧ ૧૯ નકતે ઇંનશાંની—નકશે ઇનશાની.

૧૧૧ ૨૨ અગર—મગર.

૧૧૨ ૧૦ એ—એક.

૧૧૨ ૨૪ નજુદ—વજુદ.

૧૧૩ ૧૪ ઓલખવાની—ઓલખાવાની.

૧૧૫ ૩ છે તેહેને ફુલકે અતલશ—છે તેહેની નીચેનું જેને ફુલકે અતલશ.

૧૧૫ ૧૦ કરીને—કરીને કેહેછે.

૧૧૫ ૧૯ કજાર—કમર.

૧૧૫ ૨૦ શોજા—શોમ.

૧૧૫ ૨૮ થાએછે તે તે—થાએછે તે.

૧૧૬ ૩ કુરર એ—કુરરએ.

૧૧૬ ૧૭ કુરશ—કુરરા.

૧૧૮ ૭ ઇઆને—ઇઆતે.

૧૧૮ ૧૨ અગર જે—અગરજો.

૧૨૦ ૨૧ થાએછે તારે તેહને—થાએછે તેહને.

૧૨૦ ૨૬ તેહને પોતાનાં—તેહેને એટલે પોતાના.

૧૨૧ ૧૦ ગરદીશથી—ગરદીશ તથા તાશીરથી.

૧૨૨ ૧૯ શકતો—શકેતો.

૧૨૪ ૧૯ લઇ લેવો—આપી લેવો.

૧૨૫ ૨૮ સુબમેર—સુપમેર.

૧૨૭ ૧૭ શાહેબે—શાહેબ.

૧૨૮ ૧૮ બશરરી--બરાર.

૧૨૮ ૨૩ નરી--નમી.

૧૨૮ ૨૫ બજી કરે—બ જીકરે.

૧૨૯ ૮ પડતુ—પરંતુ.

૧૩૦ ૨૫ પોશીદ—પોશીદે.

૧૩૧ ૨૫ ગગલી—ગલી.

૧૩૨ ૧૭ મેહે કુમીઑ—મેહેકુમીઓ.

૧૩૨ ૨૨ ના બીનાં—નાબીના.

૧૩૩ ૨૬ તાહારીક—તાહારી.

૧૩૪ ૧૭ કશેરાંમ—કશે[illegible] ન.

૧૩૬ ૮ ઍશતે—શાઍશતે.

૧૩૬ ૯ શાકે—કે.

૧૩૬ ૨૧ બલ બેગમ—વલે પુર શેતમ.

૧૩૬ ૨૨ બઆં—બદીલ આં.

૧૩૬ ૨૬ બલકે દવેશ—બલકે જુલમ ભરેલો દવેશ.

૧૩૫ ૩૦ મુશતેહ કાં—મુશતેહકાં.

૧૪૪ ૨૮ ગેરફતા—ગેરફતાર.

૧૪૫ ૧૨ કરાવા—કરવા.

૧૪૫ ૧૭ રાખવે—રાખવો.

૧૪૭ ૧૦ ચકર—ચાકુર.

૧૪૮ ૯ મુકણી ની—મુકતીની.

૧૪૯ ૬ આપાતા—આપતા.

૧૪૯ ૧૫ હવશો—હવાશો.

૧૪૯ ૧૯ જાતને—જાતનો.

૧૫૦ ૧૭ પોતાન—પોતાની.

૧૫૨ ૫ જેવી—જેની.

૧૫૨ ૨૧ કાજીઊકજાત—કાજી અલ કજાત.

૧૫૨ ૨૨ તે—અને.

૧૫૨ ૨૪ અકબરની—અકબરછે તની.

૧૫૨ ૨૪ થગ્યો થઇ ગએચ.
૧૫૨ ૨૯ મંતી—મણી.
૧૫૨ ૨૯ મતી—મની.
૧૫૩ ૮ હક કાંણી—હકકાંની
૧૫૪ ૫ જે હાલત—જેહાલત.
૧૫૪ ૧૩ તારે—મગર.
૧૫૪ ૧૬ થઇ ગએલા—કરનારા.
૧૫૪ ૨૦ તારે તુરતનાં—તે વીશે હાલ.
૧૫૫ ૨૦ અગત પરતુ જારેકે—અગતનુ થઇ પડે કાંજે.
૧૫૫ ૨૨ કીધેલ—કીધેલા.
૧૫૫ ૨૩ ખોરાક—ગોશતનાં ખોરાક.
૧૫૫ ૨૪ થએછે—થાએછે.
૧૫૫ ૨૫ પોતાને—પોતાનો.
૧૫૬ ૨૬ ધરંમછે—એજ ધરંમછે.
૧૫૭ ૮ પોતણી—પોતાણી.
૧૫૭ ૯ નહાંન—નાહાંન.
૧૫૭ ૧૨ તેનાં—તેમનાં.
૧૫૭ ૨૧ થએલા—પાંમેલા.
૧૫૭ ૨૮ તમારા—તમારી.
૧૫૭ ૨૯ તમે—તમને.
૧૫૭ ૨૯ થઆ—થઇ.
૧૫૮ ૧૩ તે વાશતે—વાચતે.
૧૫૮ ૧૩ મીશરે—મીશરે એ શબદ ચાલતી લીટીએ લખીને તેની લગત આકેલાં રા ઇશારે કાણરશ કરીને લખુછે તેની ઠેકાંણે મીશરે એ શબદ પેટાંમાં માફની શબદનાં માંથા ઊપર મેલી તેની આગલ—આએ મુજબ લીટી મેલી જુદા પાડીને પછે આકેલાંરાઇશારેકાણરત કરીને વાંચવું.
૧૫૮ ૨૫ ઊપ—ઊપર.
૧૫૮ ૨૮ શાથી—શાથીક.
૧૫૯ ૭ મજકુર—મકદુર.
૧૫૯ ૭ ટોલર—ટોલા.
૧૫૯ ૯ નજા—નજર.

૧૫૯ ૧૯ ઇઆ બદમંનજ જાએગુલબરમ—ઇઆબદ મંન જજાએ
ગુલ બરમ.

૧૬૦ ૧૧ તીજો શખશ કેહવા લાગો કે જે લોકો શકતીવાંનછે તેવેતો
અમોગજ વાલેછે કે સું કરીએ—તીજો શખશ જે શકતીવાં
નછે તેતો અમોગજ વાલેછે કે શું કરીએ.

૧૬૦ ૧૮ દુનીઆં—દુનીઆંનાં.

૧૬૨ ૭ ધર વીરૂધી—ધરમ વીરૂધી.

૧૬૨ ૧૬ મુતાશેખા—મુનાશેખા.

૧૬૨ ૨૮ હેવ—હેવા.

૧૬૩ ૮ હેવી—હેવું.

૧૬૪ ૧૦ વીચારો—બીચારો.

૧૬૪ ૨૧ પકડશો—પકડશે.

૧૬૪ ૨૭ શાચવી—સચાઇ.

૧૬૮ ૨૯ તોકરી—નોકરી.

૧૬૯ ૧૯ બલગી—બલતી.

૧૬૯ ૨૦ લેવાએછે—લેવાઇછે.

૧૬૯ ૨૦ પના હેઇઅજદાંન—પનાહે ઇઅજદાંન.

૧૭૦ ૫ પકડેલ—પકડેલા.

૧૭૦ ૮ મગી—માંગી.

૧૭૦ ૯ ઓક—એક.

૧૭૦ ૧૨ માહારાં માહારો—માહારે માહારો.

૧૭૧ ૮ ધ્રુજતો—છુટતો.

૧૭૧ ૧૯ શમંનદુ—શમંનધી.

૧૭૧ ૨૪ વીન—વીનાં.

૧૭૩ ૧૫ આજેજનો—આજેજતો.

૧૭૯ ૨૧ દેખડેછે—દેખાડેછે.

૧૮૦ ૧૧ શણ ધરેલા—શુધરેલા.

૧૮૨ ૧૦ રમુજખ રમુજ.

૧૮૨ ૨૬ થવું—થઇ.

૧૮૩ ૧૭ હુ દુદ—હુદુદ એશકબદછે.

૧૮૩ ૧૧ કરી—કરીએ વાશતે.

૧૮૩ ૨૪ આલીદર જાતની—આલી દરજાત ની.

૧૮૬ ૧૨ હેવાં નીકશીશ—હેવાંની ની કશીશ.

૧૮૮ ૨૫ શાત શાંધાછે તેની વીગત આશમાંનોમાં શ્થીર શીતારા—શાત કવતછે તેની વીગત નીચે મુજબ:----

૧ હજરતેરૂહ

૧ હજરતેનફશ

૫ બાતેની પંજ હવાશ માંથામોછે અને આશમાંનોમાં બીજા શ્થીર શીતારા.

૧૮૮ ૨૫ શાત શાંધાછે તેહેની વીગત—શાત શાંધાછે.

૧૮૮ ૨૬ બદનમો કવતો—બદનમો બીજાં કવતો.

૧૮૮ ૨૭ જેમ ઊનશરેમુહીત ઉપર આશમાંનો આવ્યાંછે તેમ બદંનમો—જેમ આશમાંનોની નીચે ઊનશરે મુહીત ના૦ ૪ કુરરા આવેલાછે તેમ બદનમો. નીચેની વીગત મુજબ ચાર કવતો આવેલાંછે.

૧૮૯ ૧૯ જેહેનાં—જે તેહેનાં.

૧૯૦ ૧૦ શંનમાંને—શંનમાંન ને.

૧૯૧ ૪ લોકો—લોકો ની.

૧૯૧ ૩૦ આશમાંની ઊતશરછે—આશમાંની ઊનશરછે તેવો આશમાંનની નીચેનાં ચારે ઊનશરો ઉપર મવકલછે

૧૯૨ ૯ ૫ કુલીઆ તે ઇનશાંની—૧ કુલીઆતે ઇનશાંની.

૧૯૪ ૧ અને—અને તે.

૧૯૬ ૪ તેની ઓછી—ઓછી છે તેહેની.

૧૯૬ ૨૬ આવીને—આપીને.

૧૯૭ ૩ ઇબારત—ઇબરત.

૧૯૭ ૨૪ દરજે—દરજે જઇપોહોચીઊ.

૧૯૮ ૯ શાંમને—આપરી શાંમને.

૧૯૮ ૨૯ શદેશા—શંદેશા.

૨૦૧ ૧૫ એ ભશમને ખાતર એ બીજની ઊતપંતી કરવા શારૂ તરીક પુરીને કોશીશ—એ ભશંમ ને ખાતર તરીક પુરીને એબીજની ઊતપંતી નવેશર થી કરવા શારૂ કોશીશ.

૨૦૧ ૨૬ જરા—જે.

૨૦૧ ૨૭ આપુછું—આપેછે.

૨૦૩ ૪ મુજાંમ—મુભંમ.

૨૦૫ ૭ નાતમા મીકરદે—નાતમાંમી કરદે.

૨૦૫ ૧૨ ખીન મુદે---ખીનમુદે.
૨૦૫ ૧૩ તમીતર ફાંમેકે જી ફંત દશતશ---નમી ખાનમ કે દશતશ બ
ઇ ફંન.
૨૦૫ ૧૪ ખીણીતો શાગીકે---જોતો કે.
૨૦૫ ૨૨ બાજમી---લાજેમી.
૨૦૫ ૨૨ અવલ શરાદર---અવલશ રા દર.
૨૦૫ ૨૭ ઇઅરતે---ઇખરતે.
૨૦૬ ૪ અવલી નરા---અવલીન રા.
૨૦૬ ૫ કાતે---કાતએ.
૨૦૬ ૮ આખેરી નરાવા---આખેરીન રા વા.
૨૦૬ ૧૪ મોજીની---મોજીજે.
૨૦૬ ૧૯ અજયાગત---અભ્યાગત અમેઆગત.
૨૦૭ ૫ પુરતરીજ---પુર તમીજ.
૨૦૮ ૮ માદરમે---મા દર ચે.
૨૦૮ ૧૯ થઇ પડેઓછે---કરી આપ્યોછે.
૨૦૯ ૨ થયા---થઓ
૨૦૯ ૬ એન્યાજમ નાબુદ---એન્યાજ મઆબુદ.
૨૧૦ ૧૧ શુરીઅત---શુમીઅત.
૨૧૦ ૧૮ અહુઇઅકતા---ઇઅજદાંનવાલા તથા અહુઇઅકતા.
૨૧૧ ૨ મુખેજે માહા---કેટલાએક મુખે માહા.
૨૧૧ ૧૦ જઝી---જોડી.
૨૧૩ ૧ શકતો---શકતું.
૨૧૯ ૨ બેચીકદાર---બેમીકદાર.
૨૧૯ ૬ બારીકી---બારીકીથી.
૨૨૧ ૨૧ ફરમાંની---ફરમાંને.
૨૨૧ ૨૪ ને---તે.
૨૨૩ ૩ મુશાહેદાંન---મુશાહેદાત.
૨૨૩ ૧૦ શુધાંતે---શુધાત.
૨૨૩ ૨૪ અંનચીનવેલા---અંનચીતવેલા.
૨૨૩ ૧૮ એકનાં બેહમના---એકતા બેહમતા.
૨૨૪ ૨૮ દોલતમંદોને નાંમે એલખાએછે---હાલજમાંને દોલતમંદો તથા
અંગરેજી વીદ્યારથી શાહેબોને નાંમે ઓલખાએછે.

૨૨૫ ૫ હેવાંની નોક કરીને—હેવાંની તોક તરીકે.
૨૨૫ ૨૨ હઅજમેદની હજદા—હઅજમેદે ની માફની હજવા.
૨૨૬ ૧૭ આ ધરમને—આભુરફર ધરમને.
૨૨૬ ૧૮ થએલાછે—ગણેછે.
૨૨૬ ૨૮ જે હાલ—જહાલત.
૨૨૭ ૭ પછી નીરક્ષકારી—પછી ની રક્ષકારી.
૨૨૭ ૮ વાશતે કબી હેને દુનીઆ પેદા કરનાર—વાશતે દુનીઆં પેદા
કરવામાં શરીક.
૨૨૭ ૧૧ નીરંનજંન—નીરનજંને.
૨૨૭ ૨૦ વાલો—વાલા ધરંમમો.
૨૨૭ ૨૯ થાએછે—કરવામો આવેછે.
૨૨૮ ૨૯ અગત—અગતની.
૨૨૯ ૧૭ શાહેબ—શાહેબ!
૨૨૯ ૧૯ રબી—રાબી.
૨૨૯ ૨૧ ખતરી—ખાતરી.
૨૩૦ ૬ એક વીમાંસુ—એક ની માંથું.
૨૩૦ ૧૦ મોરપર દાજ—ગોર પરદાજી.
૨૩૦ ૨૦ હઆંમથી—અહઆંમ થી.
૨૩૦ ૧૫ જેપેદાનો કરનાર—જે એક પેદાનો કરનાર.
૨૩૦ ૧૯ જમાંનાં પેહેલાં એક પછે બીજા શાહેબનુ—જમાંનાંથી બી
અહુરમજદનું.
૨૩૧ ૧૪ હે સુછે—હોએછે.
૨૩૨ ૧૫ માફક ઊપર—માફક છે તે ઊપર.
૨૩૩ ૩ અહે કાંમો—એહેકામો.
૨૩૩ ૧૧ તબાજીવીકા—આજીવીકા.
૨૩૩ ૧૩ જેશમતી જેશમ ની.
૨૩૩ ૨૭ જામ દોર—જીમે દાર.
૨૩૪ ૧ કરીને તેહનાં ઉપર—કરીને હોએ.
૨૩૪ ૬ નશવ—નરાવ.
૨૩૪ ૧૪ એક તથા—એકતા.
૨૩૪ ૧૬ મુજાંમ—મુબંમ.
૨૩૪ ૨૩ માશમારીજરી—માશમારીજમી.

૨૩૫ ૧ એકમાં—એંકનાં.
૨૩૫ ૩ જવ--જપ.
૨૩૫ ૬ નીરા ધાર—નીરધાર.
૨૩૫ ૮ માશમારીજરી—માશમાંરીજમી.
૨૩૫ ૧૧ એક તથા—એકતા.
૨૩૫ ૧૩ રાખેલાં છતાં—રાખેલાં છે તારે.
૧૩૬ ૩ શમવીશ અશમંલી—એ વીશય શમંધી.
૨૩૭ ૨૨ શરીરૂ—ચરીફ.
૨૩૭ ૧૦ કરવાની—કરત નથી ને.
૨૩૮ ૧૫ ભલામણ—લડાઇની ભલાંમણ.
૨૩૮ ૭ બારી—બાંમી.
૨૩૮ ૧૭ હજ—હજવ.
૨૩૯ ૯ શપેના માનો—શપેનતામાનો નો. એટલે શદગુણો નો.
૨૩૯ ૧૧ શપેતામીનો—શપેનામીનો. ઊપર મુજબ.
૨૩૯ ૧૩ મુજાંમ—મુભંમ.
૨૩૯ ૨૮ લાયકાંની—લા મકાંની.
૨૪૩ ૨૩ એકે—એક.
૨૪૪ ૮ કીરીઆગરી—કીમીઆગરી.
૨૪૪ ૯ શેપાશીન—શેપાશી.
૨૪૮ ૧૨ કાંલંન—કાંમંન.
૨૬૭ ૬ કવતછે તેહને કુલ ઠરાવી એ વાંમ મોથી એ કવત ને બદલે—
કવતે કુલ છે તેહને બદલે બલકે રવાંન વગેરે બીજા લગતા
શબદોને અવેજે.
૨૪૭ ૨૭ માશુક—માશુકો.
૨૪૮ ૧૧ આપેછે—આપે.
૨૪૮ ૧૭ આશમંધી—શમંનધી.
૨૪૯ ૬ શઉ—શું.
૨૫૧ ૪ બવશ—બવાશ.
૨૫૧ ૫ પરમણ—પરમાંણ.
૨૫૧ ૧૭-૨૦ મઆજુત—મઆજુન.
૨૫૨ ૩ શુપ—શરૂપ.
૨૫૨ ૨૫ ઉમીત—ઉ મીત.

..	૨૧	મુજ—મુજબ.
૨૫૬	૨૦	લોકોમો—લોકોએ.
૨૫૭	૨	શમાંની—જીશમાંની.
૨૫૭	૩	શકે—શકે તે ખુલુ દીશેછે.
૨૫૭	૪	જે શમાંની—જીશમાંની.
૨૫૮	૭	ને—તે.
૨૫૯	૧૧	બેનાંકતી—બેતાકતી.
૨૫૯	૧૩	અખતેઆર પોહોચતો—અખતેઆર જલદી પોહોચનારો.
૨૬૦	૮	બીચારો—બીચારા.
૨૬૦	૯	નકશ—નકશનો.
૨૬૦	૧૪	ચાહાતા—ચાહાતો.
૨૬૦	૨૯	તું શીતરે બની—તુંજ કેહેકે શીતરે મલી શકે.
૨૬૦	૨૯	તું શીતરે બની—તુ શીતરે બની શકે.
૨૬૨	૧૫	તેહવી—તેહની.
૨૬૨	૧૮	કે મુકરદમાંનાં—કે આએ મુકરદમાંનાં.
૨૭૨	૭	હરેક પ્રાનીને—હરેક પ્રાણીને જે શાતમી શતરની શરૂઆત છે તાંહાંથી તે બારમી શતરની આખરી શુધી કોટેશંનછે એમ જાંણવું.
૨૭૩	૨૧	બીજાએ પ્રકરણ શમંનધી બખાંણો—એ પ્રકરણ શમંનધી બીજાં બખાંણો.
૨૮૦	૧૧	ઊડો—ઊંનડો.
૨૮૬	૧૮	બદલામો બેશક—બદલામો તેવો બેશક.
૨૮૮	૧૦	કેહવતા—કેહવાડતા.
૨૯૩	૧૪	પાદરીઓ કાએલ થઇને જરથોશતી ધરમની—પાદરીઓ જરતોશતી ધરમની.
૨૯૮	૫	લખેલ—લખેલા.
૩૦૧	૫	તે કાઇ—તે વાત કાંઇ.
૩૦૨	૨૩	નીમતુક—નીમનુક.
૩૦૪	૬	મુશમયછે—મુશમંમછે.
૩૦૭	૧૧	તેવો ફજીહત—તેવો આપોઆપ ફજીહત.
૩૦૭	૧૨	ન જાત—નજાત.
૩૦૮	૭	લખઇ—લખાઇ.

૩૦૮	૧૧	Remainder—Reminder.
૩૦૯	૨૩	છતી—છતાં.
૩૧૨	૯	નીચ—નીમ.
૩૧૨	૨૧	વલી—વાલી.
૩૧૪	૪	દામે—દાવો
૩૨૨	૨૦	વાચાર—વીચાર.
૩૨૫	૧૮	શરૂ—શારૂ.
૩૨૮	૭	ઊપરા—ઊપંર.
૩૨૮	૧૧	પોતાન—પોતાનાં.
૩૨૮	૧૬	શવાશતે—શાવાશતે.
૩૨૯	૧૪	ભલામણ થઇછે—ભલામણ કીધીછે.
૩૩૦	૧૪	શાહેબોએ—શાહેબો.
૩૩૦	૨૦	જરતોશતીએ—જરતોશતીઓ.
૩૩૩	૩	આચકા—આચકો.
૩૩૩	૧૯	ઝુડ—ઝુંડ.
૩૫૦	૧૪	જમજમ્આમાં—જંમજમાં.
૩૫૦	૨૯	ચુકલો—ચુકેલો.
૩૫૧	૨૫	તમમ—તમામ.
૩૫૨	૨૧	માહારૂમતછે—માંનુંછેશ,
૩૭૮	૨૦	હકતાલાની—હકતાલાનાં.
૩૭૯	૨૨	જાહેરમો—જાહેરનો.
૩૮૨	૨૦	અલજાંમ—જુલમ પડવાથી જે બોજો થઇ પડેછે તે.
૩૮૩	૨૫	હેને—હેને એટલે જે ખુરશેદ ઇજદને ખલીફેઇઅજદાંની અને.
૩૮૭	૨	બંદની—બંદગી.
૩૯૩	૧૭	પટલેજે એટલેજે.
૩૯૬	૧૦	આલબા—આબાદ.
૩૯૭	૧૦	વીછર—પીછર.
૪૦૦	૨	જાહેરે—જોહેરે.
૪૦૧	૧	મારગ—મરગ.
૪૦૧	૧૯	ઓસનાદ—ઓશતાદ.